

Insp.

PROGRAM
POLITECHNIKI
ŚLĄSKIEJ

IM. W. PSTROWSKIEGO

NA ROK AKAD.

1964—1965

GLIWICE 1964

KOMITET REDAKCYJNY
SENACKA KOMISJA WYDAWNICTW XX-LECIA

Podkomisja do spraw Opracowania Programu Politechniki Śląskiej
na rok 1964/65

w składzie:

Przewodniczący — *prof. dr inż. Marian Janusz*

Członkowie — *Krzyszyna Affanasowicz, Tadeusz Matula,
mgr Janina Podgórnica*

Opracowanie redakcyjne — *Krzyszyna Affanasowicz, mgr Janina Podgórnica*

Opracowanie techniczne — *Tadeusz Matula*

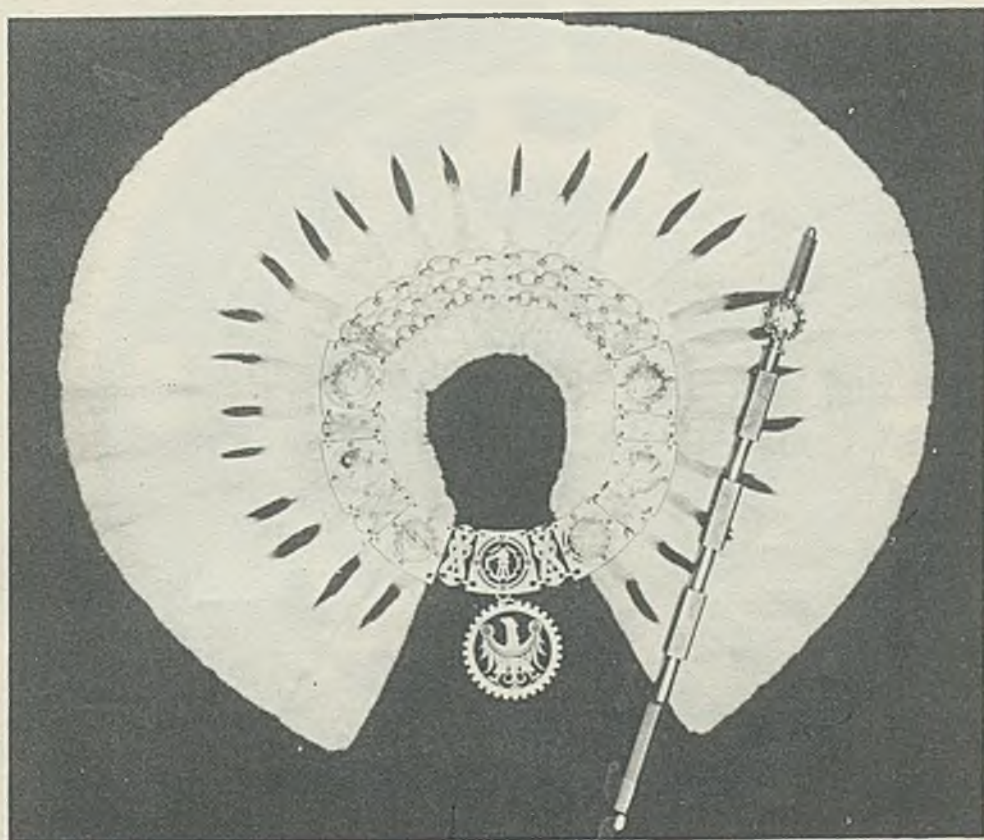
Wszystkie prace związane ze składem, drukiem
i oprawą załoga Zakładu Graficznego Politechniki
Śląskiej w Gliwicach wykonała w czynie społecznym
dla uczczenia IV Zjazdu PZPR i XX-lecia PRL

P.J. 554/64

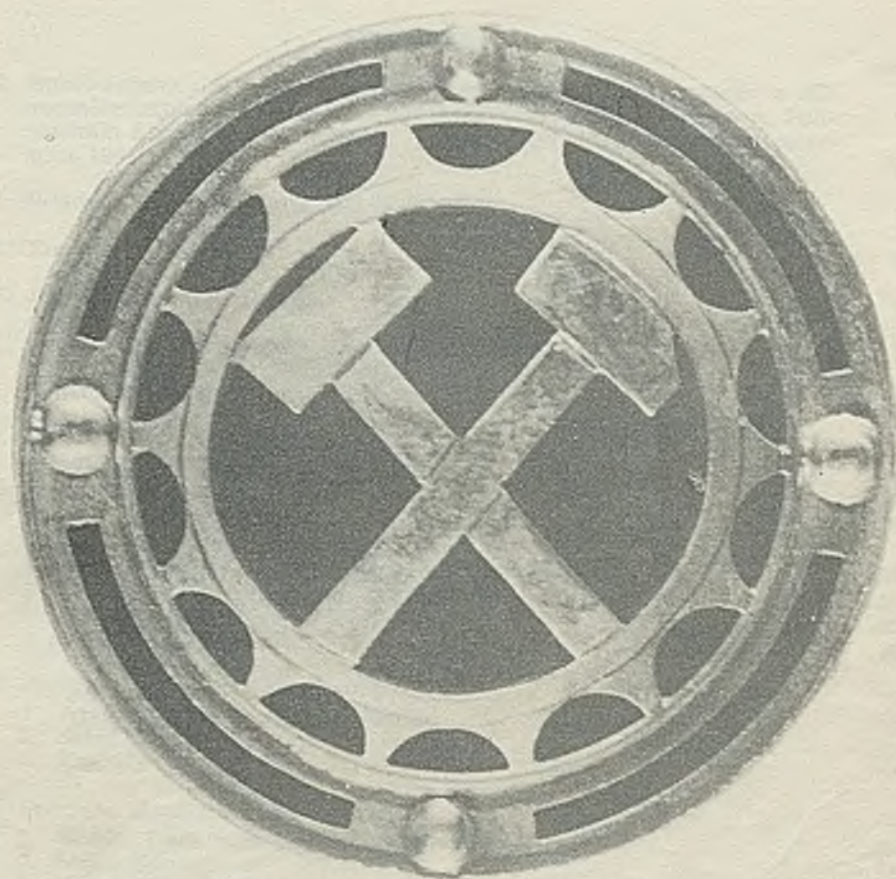
Dział Nauki — Sekcja Wydawnictw Naukowych — Politechniki Śląskiej
Gliwice, ul. Konarskiego 23

Nakł. 500+50 Ark. wyd. 31,25 Ark. druk. 20,50 Papier druk. sat. kl. III, 70×100, 80 g
Oddano do druku 3. 8. 1964. Podpis. do druku 22. 9. 1964. Druk ukończone we wrześniu 1964
Zamówienie nr 1266 3. 8. 1964 B-18

Wykonano w Zakładzie Graficznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach

INSYGNIA J M REKTORA

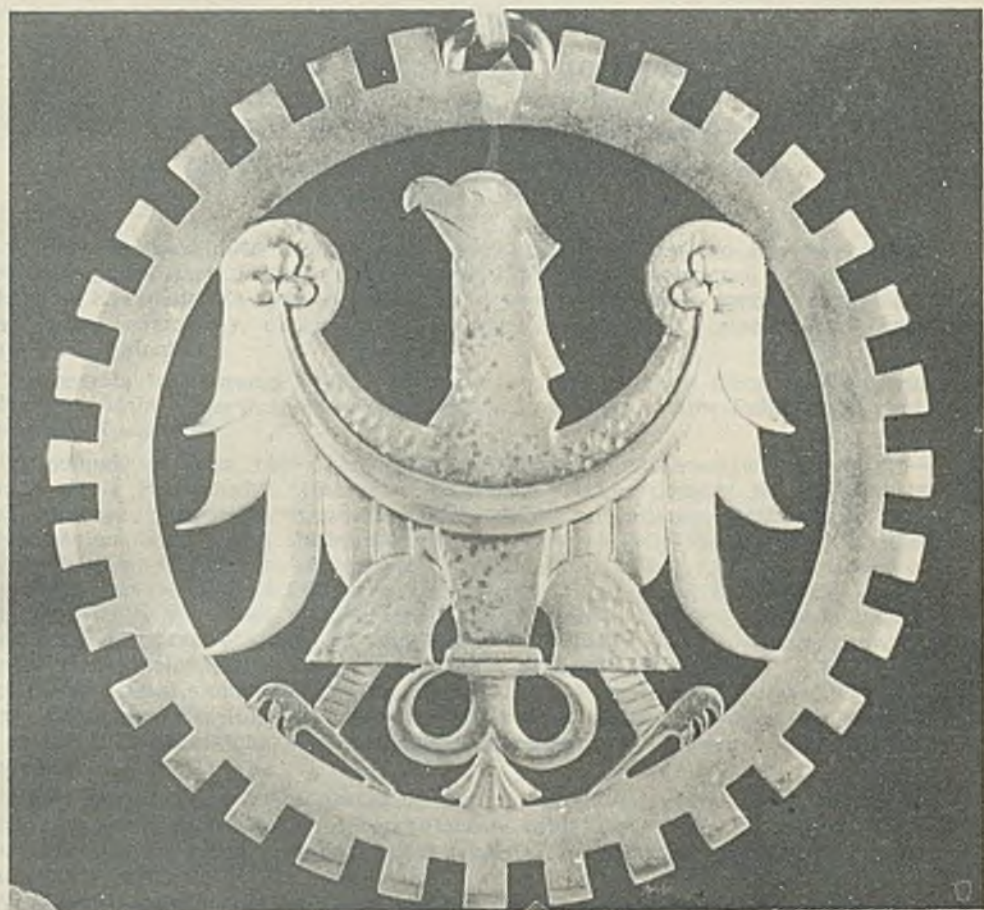

EMBLEMAT WYDZIAŁU GÓRNICZEGO

SPIS TREŚCI

	str.
I. Sprawozdanie JM Rektora prof. dr inż. Tadeusza Laskowskiego w XX rocznicę istnienia Polski Ludowej na uroczystą 20 Inaugurację Politechniki Śląskiej im. Wincentego Pstrowskiego w Gliwicach 1 października 1964 r.	V
II. Władze Uczelni w latach 1945/46 — 1964/65	1
III. Komisje Senackie i inne	4
IV. Jednostki administracyjne	7
V. Studia Ogólnouczelniane i Biblioteka Główna	15
VI. Organizacje polityczne i społeczne	16
VII. Program Wydziału Automatyki	18
1. Władze i administracja Wydziału	18
2. Skład Komisji	18
3. Katedry Wydziału	18
VIII. Program Wydziału Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego	25
1. Władze i administracja Wydziału	25
2. Skład Komisji	25
3. Katedry Wydziału	26
IX. Program Wydziału Chemicznego	53
1. Władze i administracja Wydziału	53
2. Skład Komisji	53
3. Katedry Wydziału	54
X. Program Wydziału Elektrycznego	68
1. Władze i administracja Wydziału	68
2. Skład Komisji	68
3. Katedry Wydziału	69
XI. Program Wydziału Górniczego	88
1. Władze i administracja Wydziału	88
2. Skład Komisji	88
3. Katedry Wydziału	89
XII. Program Wydziału Inżynierii Sanitarnej	110
1. Władze i administracja Wydziału	110
2. Skład Komisji	110
3. Katedry Wydziału	111
XIII. Program Wydziału Mechanicznego	127
1. Władze i administracja Wydziału	127
2. Skład Komisji	127
3. Katedry Wydziału	129

	str.
XIV. Program Wydziału Mechaniczno-Energetycznego	155
1. Władze i administracja Wydziału	155
2. Skład Komisji	155
3. Katedry Wydziału	156
XV. Studia Ogólnouczelniane (skład osobowy)	178
XVI. Biblioteka Główna (skład osobowy)	179
XVII. Zespół Leczniczko-Profilaktyczny (skład osobowy)	180
XVIII. Studia dla pracujących	181
A. Studia Wieczorowe	181
a) Studia Wieczorowe — Zawodowe	181
1. Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego	183
2. Wydział Elektryczny	185
3. Wydział Górniczy	189
4. Wydział Hutniczy	193
5. Wydział Inżynierii Sanitarnej	196
6. Wydział Mechaniczny	199
b) Studia Wieczorowe Magisterskie Jednolite	203
1. Wydział Chemiczny	203
c) Studia Wieczorowe — Magisterskie	207
1. Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego	207
2. Wydział Chemiczny	209
3. Wydział Elektryczny	210
4. Wydział Górniczy	211
5. Wydział Mechaniczny	214
6. Wydział Mechaniczno-Energetyczny	216
B. Studia Zaoczne	218
C. Studia Podyplomowe dla inżynierów	232
D. Studia Eksternistyczne Magisterskie	232
XIX. Kronika	233
1. Inauguracja	233
2. Zmiany w składzie Władz Uczelni	233
3. Nominacje	233
4. Zmarli	234
5. Przewody doktorskie	235
6. Przewody habilitacyjne	238
7. Sprawozdanie z pracy Studiów Ogólnouczelnianych	239
8. Sprawozdanie Biblioteki Głównej	241
9. Kronika Studium dla Pracujących Politechniki Śląskiej	243
10. Sprawozdanie z działalności Zespołu Leczniczko-Profilaktycznego dla Studentów Politechniki Śląskiej	244
11. Rozbudowa Politechniki Śląskiej	244
12. Sprawozdanie z działalności organizacji społecznych i młodzieżowych	244
13. Dane statystyczne	wkl.
14. Wyjazdy zagraniczne pracowników naukowych	251
15. Wizyty gości zagranicznych	254
16. Udział pracowników nauki w krajowych naradach, zjazdach i konferencjach	256
17. Inne wydarzenia	265
XX. Spis absolwentów	266

GODŁO POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ IM. W. PSTROWSKIEGO W GLIWICACH

I. SPRAWOZDANIE

JM Rektora prof. dr inż. Tadeusza LASKOWSKIEGO
w XX rocznicę istnienia Polski Ludowej
na uroczystą 20 Inaugurację Politechniki Śląskiej
im. Wincentego Pstrowskiego w Gliwicach
1 października 1964 r.

W dniu 24 maja 1945 r. ukazał się Dekret Przewodniczącego Krajowej Rady Narodowej powołujący do życia „Politechnikę Śląską” w Katowicach z tymczasową siedzibą w Krakowie. Za tydzień 1 czerwca cztery jej Wydziały zaczęły działalność dydaktyczną: chemiczny, elektryczny, inżynierii budowlanej i mechaniczny przy stanie 1200 studentów.

I uroczystą Inaugurację Uczelni otworzył w auli Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie dnia 5 czerwca 1945 r. organizator i pierwszy Rektor Politechniki prof. Władysław Kuczewski.

W połowie czerwca 1945 roku zapadła decyzja w Ministerstwie Oświaty — zlokalizowania Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Dzięki pomocy władz Górnego Śląska a przede wszystkim ówczesnego Wojewody i późniejszego Przewodniczącego Rady Państwa, syna ziemi śląsko-dąbrowskiej Generała Aleksandra Zawadzkiego, dzięki ofiarności i wysiłkom pracowników i młodzieży, dnia 1 października 1945 r. odbyła się Inauguracja nowego roku akademickiego już w Gliwicach przy stanie 2186 studentów i 54 Katedr na ww. czterech Wydziałach. Pierwszy egzamin dyplomowy odbył się na Wydziale Mechanicznym 12 lipca 1945 r. Z własnych wychowanków pierwszy dyplom uzyskała Irena Heller na Wydziale Chemicznym 18. VI. 1949 r. W pierwszym roku akademickim Uczelnia wydała 251 dyplomów. W kolejności powstała Biblioteka Uczelni, przygotowano kilkaset mieszkań, 5 domów studenckich i 5 stołówek, urochomiono Ambulatorium lekarskie, izbę chorych i inne ośrodki pomocnicze.

Dzięki inicjatywie i trosce Partii spełniły się marzenia społeczeństwa śląskiego, które przez wiele dziesiątków lat bezskutecznie zabiegało o wyższą uczelnię, o dogodne warunki kształcenia swoich dzieci właśnie na Śląsku, w najbardziej uprzemysłowionej części kraju.

Politechnika Śląska od pierwszej chwili swego istnienia cieszy się dużą opieką i poparciem Władz województwa katowickiego oraz doświadcza życzliwości i pomocy całego społeczeństwa śląskiego, za co odplaca wynikami w pracy organizacyjnej, dydaktycznej i naukowej, rzetelnie zarabiając swoją postawą, dorobkiem i kształceniem młodzieży na najwyższym poziomie na nazwę „Śląska Politechnika”.

Do roku 1949 studia prowadzone były na stopniu magisterskim, następnie przekształcono je na dwustopniowe: 3-letnie inżynierskie I stopnia i 2-letnie magisterskie II stopnia. System ten po trzech latach został zmieniony przez powiększenie czasu studiów inżynierskich do czterech lat i skrócenie studiów magisterskich do 1½ roku. W roku 1954 powrócono do jednolitych 5-letnich studiów magisterskich, które przez wprowadzenie w roku 1961/1962 — 5-miesięcznej praktyki robotniczej (na ogół podczas I semestru) trwają 5½ lat.

W przeciągu pierwszych sześciu lat Wydziały wprowadziły szereg specjalizacji wynikających z potrzeb przemysłu.

Podczas VI Inauguracji w roku 1950 rozpoczyna działalność dydaktyczną i naukową „Piąty Wydział Górniczy” z czterema oddziałami: Eksploatacji, Maszyn Górniczych, Elektryfikacji Górnictwa i Przeróbki Mechanicznej Węgla, przekształcony w roku 1958 na Oddział Przeróbki Mechanicznej Kopalni. Fakt ten zmienił charakter Uczelni wiążąc ją jeszcze więcej z górniczym Śląskiem.

Podczas IX Inauguracji roku akademickiego 1953/54 rozpoczyna działalność szósty Wydział Politechniki wyłoniony z Wydziału Mechanicznego — Wydział Mechaniczno-Energetyczny.

XI Inauguracja roku akademickiego 1955/56 wita siódmy Wydział „Inżynierii Sanitarnej”, a macierzysty Wydział Inżynieryjno-Budowlany zostaje przemianowany na Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego.

Do roku 1963 Wydziały wprowadziły dalsze specjalizacje i nowe Oddziały jak: Oddział Automatyki na Wydziale Elektrycznym i Oddział Architektury na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego.

15 lutego 1964 r. został powołany do życia Wydział Automatyki z 7 Katedrami.

W jubileuszowym 600-setnym roku powstania i rozwoju Nauki Polskiej, najstarsza oraz największa wyższa uczelnia Górnego Śląska Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego w Gliwicach otwiera 20-tą uroczystą inaugurację roku akademickiego 1964/65 z ośmioma Wydziałami i 93 Katedrami, oddając Krajowi za okres 19-tu lat pracy:

- 16 265 inżynierów i magistrów inżynierów,
- 232 stopni doktorów nauk technicznych, w tym 96 pracownikom spoza Uczelni,
- 50 stopni naukowych docentów, w tym 19 pracownikom spoza Uczelni.

O dużych ambicjach naukowych Uczelni i planowej realnej pomocy Politechniki dla innych ośrodków naukowych w kraju i dla przemysłu świadczą dalsze 335 otwarte przewody doktorskie, w tym około 50% dla pracowników spoza Uczelni oraz 29% habilitacji, w tym 14 dla pracowników spoza Uczelni.

Dorobek naukowy pracowników nauki Politechniki przekracza 5200 pozycji opublikowanych, 108 udzielonych patentów z tego 52 wykorzystane i 19 nagrodzone.

Wydziały i Katedry zorganizowały ponad 100 Zjazdów oraz Konferencji Krajowych i Międzynarodowych, Sympozjów Naukowych itp.

W Katedrach i Zakładach przykatedralnych opracowuje się w ciągu roku około 230 prac naukowo-badawczych i 140 prac naukowo-usługowych. Poza tym pracownicy nauki udzielają pomocy przemysłowi w postaci ekspertyz, konsultacji, projektów itp.

Zorganizowany przez Uczelnię Komitet Współpracy Politechniki z Przemysłem wiąże prace katedr i zakładów z zakładami produkcyjnymi ustalając tezy programowe i zasadnicze kierunki współpracy, układając je w planowe formy działania.

Pracownicy nauki Uczelni biorą czynny udział w pracach Akademii Nauk, w Komitetach Polskiej Akademii Nauk, w Radach Naukowych Instytutów Resortowych i Rad Narodowych, w Radach Techniczno-Ekonomicznych Resortów, Zjednoczeń i Zakładów pracy itp.

Działalność naukowa wyraża się również kierowaniem lub członkowstwem w ośmiu Towarzystwach naukowych: Polskie Towarzystwo Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, Śląskie Koło Komitetu Nauki Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, Polskie Towarzystwo Matematyczne, Polskie Towarzystwo Fizyczne, Polskie Towarzystwo Chemiczne, Polskie Towarzystwo Akustyczne i Polskie Towarzystwo Cybernetyczne.

Za osiągnięcia dydaktyczne i naukowe 164 pracowników Uczelni otrzymało wysokie odznaczenia państwowe do Sztyndaru Pracy i Krzyża Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski, 19 pracowników otrzymało nagrody państwowe i 27 pracowników nagrody Ministra Szkolnictwa Wyższego.

Stan samodzielnych pracowników nauki podniósł się do 87 i mamy nadzieję, że w roku następnym po pełnych 20-tu latach pracy Uczelni — miejsca opiekunów katedr zajmą pełnoprawni Kierownicy Katedr — młodzi samodzielni pracownicy nauki.

Na Uczelni jest zatrudnionych:

- 15 profesorów zwyczajnych,
- 33 profesorów nadzwyczajnych,
- 39 docentów,
- 125 adiunktów w tym 5 ze stopniem docentów i 66 ze stopniem doktorów.
- 270 starszych asystentów,
- 88 asystentów,
- 100 starszych wykładowców i wykładowców,
- 16 lektorów,
- 12 nauczycieli wychowania fizycznego,
- 46 nauczycieli zawodów,
- 36 oficerów,
- 31 pracowników Biblioteki,
- 195 pracowników naukowo-technicznych,
- 1170 pracowników administracyjnych, obsługi i innych.

W sumie na Uczelni zatrudnionych jest 2175 pracowników.

W ciągu 19 lat Uczelnia oddała innym jednostkom naukowym i przemysłowi 56 samodzielnych pracowników nauki, podczas gdy przybyło do Uczelni tylko 9. Ponadto przeszło na emeryturę 13 zasłużonych samodzielnych pracowników nauki i wybitnych pedagogów, którzy nadal biorą czynny udział w życiu Uczelni i prowadzą zajęcia dydaktyczne dzieląc się swoją wiedzą i doświadczeniem z młodą kadrą naukową. Ich ofiarność i poświęcenie w kontynuacji w rozwoju Uczelni i wychowania młodzieży zostały wysoko ocenione przez społeczeństwo górnośląskie zdobywając Im wielkie uznanie i szacunek pracowników uczelni i studentów.

W XX Inaugurację rozpoczyna studia na Politechnice Śląskiej ponad 11 tys. studentów, w tym 2700 na pierwszym roku studiów. W ostatnim roku zanotowano dalszy procentowy wzrost studentów pracujących, który wynosi 56% ogółu studentów Uczelni. Studia dla pracujących skoncentrowane w Katowicach i w Gliwicach rozszerzyły swą działalność na ośrodki terenowe województwa katowickiego i opolskiego. Poza studiami inżynierskimi dla pracujących prowadzone są przez wszystkie Wydziały Uczelni studia magisterskie dla inżynierów I stopnia — wieczorowe i eksternistyczne.

Stan majątkowy Politechniki Śląskiej w gmachach dydaktyczno-naukowych, socjalnych i mieszkaniowych podniósł się w stosunku do pierwszych lat istnienia Uczelni o 130% z 300 tys. m³ na 700 tys. m³.

Wartość aparatury naukowo-badawczej i pomiarowej zakupionej lub nieodpłatnie przekazanej od Rad Narodowych i z Przemysłu wynosi 195 mln. zł.

Powołane Uchwałą nr 2 Prezydium Rządu w styczniu 1956 r. Zespołowe Gospodarstwo Pomocnicze obejmujące zakłady przykatedralne i zakłady usługowe zwiększa z roku na rok obroty z 33 mln. w roku 1956 do 48 mln. w roku 1963.

Wydziały Politechniki Śląskiej i ich dorobek:

1. Wydział Automatyki jest pierwszym w kraju wydziałem tego kierunku, został powołany Zarządzeniem Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 30. 12. 1963 r. od dnia 15 lutego 1954 r. Wydział posiada 7 Katedr — Przesyłu Sygnałów, Teorii Regulacji, Elektroniki Przemysłowej, Miernictwa Przemysłowego, Urządzeń i Układów Automatyki, Automatyki Procesów Przemysłowych i Konstrukcji Aparatów Automatyki.

W przygotowaniu są nowe plany pomieszczeń i aparatury oraz programy studiów. Wydział zorganizował w Gliwicach w dniach 22—24 czerwca br. III Krajową Konferencję Automatyki, która była przeglądem dorobku naukowego w tej dziedzinie. Wygłoszono na ww konferencji około 200 referatów i komunikatów, wzięło w niej udział ponad 500 osób z kraju i zagranicy.

Pracownicy Wydziału wydali dwa podręczniki — prof. S. Węgrzyn: Podstawy Automatyki, prof. J. Siwiński: Układy Przekaznikowe w Automatyce oraz ponad 20 publikacji oryginalnych w różnych czasopismach. 4 pracowników Wydziału uzyskało stopnie doktorskie, następane przewody są w toku lub w stadium końcowym.

W bieżącym roku akademickim Wydział prowadzi regularnie cotygodniowe Seminarium Automatyki, na którym wygłoszono około 20 referatów. Wydział wydał 5 Zeszytów Naukowych Automatyki.

Kilku pracowników nauki wyjeżdżało za granicę na wykłady (prof. S. Węgrzyn) oraz dla wymiany doświadczeń i nawiązania współpracy (doc. J. Siwiński, dr S. Malzacher).

W tym roku akademickim rozpoczyna studia na pierwszym roku 90 studentów. Pierwszym Dziekanem Wydziału Automatyki jest prof. dr inż. Tadeusz Zagajewski.

2. Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego rozpoczął swą działalność od I Inauguracji Uczelni jako Wydział Inżynieryjno-Budowlany z 14-toma Katedrami prowadząc studia magisterskie w zakresie: konstrukcji budowlanych, mostów, architektury i urbanistyki.

Konieczność przystosowania programu studiów do potrzeb przemysłu śląskiego i do rozwoju nowych dziedzin budownictwa spowodowała kilkakrotne przemiany organizacyjne Wydziału. W roku 1948 została powołana Katedra Budownictwa Przemysłowego, w roku 1951 kreowano Katedrę Organizacji i Mechanizacji Budowy oraz Katedrę Technologii Wody i Ścieków, w roku 1952 Katedrę Konstrukcji Prefabrykowanych.

W latach 1949—1953 na Wydziale Inżynieryjno-Budowlanym czynny był oddział architektury kształcący inżynierów architektów I stopnia.

Na bazie 10 katedr tegoż Wydziału powstał w roku 1953 Wydział Budownictwa Przemysłowego, pozostałe katedry Wydziału Inżynieryjno-Budowlanego utworzyły dwa oddziały: Budownictwa Lądowego i Inżynierii Sanitarnej.

W roku 1955 przemianowano Wydział Budownictwa Przemysłowego na Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, a Wydział Inżynieryjno-Budowlany na Wydział Inżynierii Sanitarnej.

Obecny Wydział BPiO posiada 14 katedr i 7 zakładów, czynione są starania o kreowanie dalszych katedr. Wydział posiadał od początku prawo doktoryzowania, a od roku 1963 posiada pełne prawa akademickie. W ramach Wydziału czynne jest poza magisterskim studium dziennym, inżynierskie studium dla pracujących w Katowicach, studium zaoczne w Gliwicach oraz punkt konsultacyjny w Opolu. W ramach Wydziału prowadzone są zajęcia na następujących specjalnościach: konstrukcje budowlane, budownictwo górnicze naziemne, budownictwo uprzemysłowione oraz mosty. Czyni się starania o uruchomienie nowych specjalności: „Drogi i koleje”, „Teorie konstrukcji” i „Budownictwo hutnicze”. Na skutek usilnych starań został reaktywowany w roku 1963/64 oddział Architektury Przemysłowej. Wydział wydał 1124 dyplomów inżynierów I stopnia i 1339 dyplomów magistrów inżynierów, w sumie 2463 dyplomów.

W latach 1957—1960 zorganizowany został na Wydziale BPiO przy współudziale Politechniki Krakowskiej jednorazowy 2½-letni kurs magisterski dla architektów, od roku 1959/60 czynny jest magisterski kurs wieczorowy dla pracujących w zakresie budownictwa lądowego.

Oprócz zajęć dydaktycznych prowadzone są przez wszystkie katedry Wydziału prace naukowo-badawcze z zakresu modelowych badań konstrukcji, nieniszczących metod badania wytrzymałości betonu, badań dwukierunkowej wytrzymałości betonu, budownictwa konstrukcji mostowych, teorii i projektowania specjalnych budowli przemysłowych np. chłodni kominowych, zagadnień wpływów termicznych na konstrukcje budowlane, zagadnień z mechaniki gruntów, nowych metod fundamentowania budowli przemysłowych i wielu innych.

Wyniki prac naukowych poszczególnych katedr są przedmiotem licznych publikacji w różnych czasopismach naukowych oraz w zeszytach naukowych Politechniki Śląskiej — serii „Budownictwo”. Do tej pory ukazało się 10 takich zeszytów.

W zakresie tematyki Wydziału zorganizowano w roku 1950 pierwszą sesję naukową z okazji X-lecia Politechniki Śląskiej. W roku 1960 odbyła się druga sesja naukowa wydziału pod hasłem: „Budownictwo na terenach górniczych”, w roku

1962 odbyła się trzecia sesja naukowa pod hasłem: „Specjalne konstrukcje przemysłowe”, obecnie z okazji XX-lecia Uczelni odbędzie się czwarta sesja naukowa pod hasłem: „Budownictwo i Architektura Węglowego Okręgu Przemysłowego”.

W roku 1963 szereg pracowników Wydziału stanowiło główny trzon Komitetu Organizacyjnego IX Konferencji Naukowej w Krynicy, urządzonej przez Komitet Inżynierii Lądowej Wydziału IV PAN i Komitet Nauki PZIEB, na której 10 pracowników Wydziału wygłosiło referaty. W okresie sprawozdawczym wielu pracowników Wydziału uczestniczyło w licznych konferencjach naukowych w kraju i zagranicą nawiązując kontakty z pokrewnymi katedrami np.: w Moskwie, Leningradzie, Budapeszcie, Sofii, Bukareszcie, Bratysławie, Brnie, Dreźnie, Weimarze, Helsinkach i in.

Na odcinku rozwoju młodej kadry naukowej, Wydział nadał 30 stopni doktora nauk technicznych, dalszych 43 przewodów doktorskich jest w toku. W ostatnim roku przeprowadzono dwa przewody habilitacyjne.

Katedry Wydziału współpracują z przemysłem rozwiązując kluczowe zadania techniczne z działu budownictwa przemysłowego i ogólnego. Szereg pracowników Wydziału bierze udział w Radach Techniczno-Ekonomicznych Zjednoczeń i zakładów pracy w resortach górnictwa, hutnictwa i budownictwa. W ramach współpracy z przemysłem katedry opiekują się 9 kandydatami do przewodów doktorskich na Wydziale.

3. Wydział Chemiczny jest jednym z czterech pierwszych Wydziałów Politechniki Śląskiej i w chwili organizacji posiadał 11 katedr, wśród których Katedra Inżynierii Chemicznej oraz Katedra Chemicznej Technologii Węgla zostały kreowane w Polsce po raz pierwszy. W roku 1950 utworzono Katedrę Elektrochemii Technicznej i Elektrometalurgii, a w roku 1959 Katedrę Technologii Powłok Ochronnych jako jedyną katedrę tego typu w kraju.

W wyniku zmian organizacyjnych jakie nastąpiły w związku z rozbudową Politechniki Śląskiej, pewne katedry Wydziału Chemicznego zmieniły nazwę, względnie weszły w skład innych wydziałów Uczelni. W roku 1951 Katedra Chemicznej Technologii Przemysłu Rolnego po zmianie profilu naukowego została przeniesiona na Wydział Inżynieryjno-Budowlany i istnieje jako Katedra Technologii Wody i Ścieków na Wydziale Inżynierii Sanitarnej. W roku 1953 Katedra Inżynierii Chemicznej weszła w skład Wydziału Mechaniczno-Energetycznego pod nazwą Katedry Inżynierii i Konstrukcji Aparatury Chemicznej i w roku 1957 Katedra Ekonomiki, Organizacji i Planowania została przeniesiona na Wydział Mechaniczny. W roku 1963 Katedra Maszynoznawstwa Chemicznego została przemianowana na Katedrę Aparatury Chemicznej.

Obecnie Wydział posiada 12 katedr i 5 zakładów przykatedralnych, w tym ponownie powołaną w roku 1960 Katedrę Inżynierii Chemicznej oraz nowo utworzoną w roku 1964 Katedrę Ciężkiej Syntezy Organicznej.

W ramach podziału studiów na kierunek nieorganiczny i organiczny Wydział prowadzi 7 specjalizacji:

- Elektrochemii, Technologii Nafty, Technologii Powłok Ochronnych, Technologii Organicznej, Technologii Związków Azotowych, Technologii Kwasu Siarkowego i Technologii Chemicznej Przeróbki Węgla.

W okresie od roku 1945 wydano na studiach dziennych 453 dyplomów inżynierów I stopnia oraz 1464 dyplomów inżynierów magistrów. Na studiach dla pracujących ukończyło:

- Wieczorowy Kurs Magisterski — 160 studentów.
- Kurs Eksternistyczny z dyplomami magistrów inżynierów — 30 studentów.

W omawianym okresie Wydział nadał 73 stopnie doktorów nauk technicznych i 22 stopnie docentów. W toku jest 76 przewodów doktorskich i 3 przewody habilitacyjne.

Odnośnie działalności naukowej na Wydziale zostały zorganizowane 4 Sesje Naukowe a pracownicy Wydziału ogłosili drukiem 943 prace naukowo-badawcze. Ukazały się 23 zeszyty naukowe serii „Chemia”.

Wydział utrzymuje ożywione kontakty z zagranicznymi ośrodkami naukowo-badawczymi. Nawiązane zostały bezpośrednio kontakty katedr technologicznych i Chemii Fizycznej z Uniwersytetem Przemysłu Chemicznego w Veszprem.

Na podkreślenie zasługuje ścisła współpraca katedr Wydziału Chemicznego z przemysłem, w szczególności z Zakładami Chemicznymi w Oświęcimiu, Kędzierzynie, Blachowni, w Zdieszowicach i Hajdukach.

Samodzielni pracownicy nauki Wydziału Chemicznego biorą czynny udział w Radach Naukowych Instytutów: Chemicznej Przeróbki Węgla, Ciężkiej Syntezy Organicznej w Blachowni, Farb i Lakierów w Gliwicach, Chemii Nieorganicznej w Gliwicach oraz Nawozów Sztucznych w Tarnowie.

4. Wydział Elektryczny powołano do życia w roku 1945 w okresie początkowym prowadził studia z programem czteroletnim, wzorowanym na programie Politechniki Lwowskiej obejmując dwa kierunki specjalizacyjne: techniki prądów silnych i telekomunikacji obsługiwane przez 12 katedr.

Od roku 1948 następuje okres zmian organizacyjnych i programowych. W roku 1948/49 wprowadzono kilka kierunków specjalizacyjnych w zakresie elektroenergetyki, co było połączone z powołaniem kilku nowych katedr i dostosowaniem programu studiów do potrzeb przemysłu śląskiego.

Potrzeba podniesienia kwalifikacji zawodowych pracowników przemysłu spowodowała wprowadzenie w roku akad. 1955/56 studiów zaocznych, początkowo przewidzianych jako 6-letnie na poziomie magisterskim, od roku 1959/60 przekształcono je na studia zawodowe inżynierskie 4 $\frac{1}{2}$ -letnie. Po przyłączeniu w roku 1956 Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Katowicach, Wydział Elektryczny prowadzi Zawodowe Studium Wieczorowe, w latach następnych zorganizował inne formy kształcenia zawodowego.

Utworzony w roku 1961 Oddział Automatyki na Wydziale Elektrycznym został przekształcony 15 lutego 1964 r. na Samodzielny Wydział Automatyki, w skład którego weszły 3 katedry Wydziału Elektrycznego. Wydział Elektryczny posiada 11 katedr z programem o 3 specjalnościach: Maszyny Elektryczne, Elektrotechnika Przemysłowa oraz Elektroenergetyka ze specjalizacjami, elektrownie ciepłe oraz sieci i układy elektroenergetyczne.

Równolegle prowadzone są studia dla pracujących:

- 3-letnie Eksternistyczne Studium Magisterskie w Gliwicach od r. ak. 1957/58,
- 2 $\frac{1}{2}$ -letnie Wieczorowe Studium Magisterskie w Gliwicach od r. ak. 1959/60,
- 4 $\frac{1}{2}$ -letnie Zawodowe Wieczorowe Studium w Katowicach,
- 4 $\frac{1}{2}$ -letnie Zawodowe Zaoczne Studium w Katowicach z punktami konsultacyjnymi w Opolu, Rybniku i Bielsku.

Wydział wydał 1114 dyplomów inżynierów-magistrów i 644 dyplomów inżynierów zawodowych, w tym 536 dyplomów na studiach dla pracujących.

Dalszą rozwijającą się formą kształcenia zawodowego opartą na współpracy z przemysłem są studia podyplomowe, umożliwiające aktualizację wiedzy w wąskich specjalnościach dla inżynierów praktyków. Od r. ak. 1962/63 Wydział zorganizował 1-roczone Studium Podyplomowe Automatyki, w organizacji znajduje się Studium Podyplomowe Elektroenergetyki. W ostatnich latach dużą rolę w zakresie współpracy z przemysłem odgrywają periodycznie organizowane Seminarium Maszyn, Napędów i Urządzeń Elektrycznych oraz Seminarium Automatyki, jak również sporadyczne Sesje Naukowe, Kollokwia i kursy kształcące. Utworzony w roku 1963 Ośrodek Maszyn Matematycznych przy Katedrze Matematyki kształca pracowników naukowych Politechniki oraz służy pomocą w rozwiązywaniu złożonych problemów naukowych dla przemysłu.

Wydział nadał 36 stopni naukowych doktora nauk technicznych i 4 stopnie naukowe docenta. W toku jest 40 przewodów doktorskich, przy czym tematy prac wiążą się ściśle z potrzebami przemysłu i energetyki śląskiej.

Pracownicy Wydziału opublikowali ponad 720 pozycji bibliograficznych w postaci książek, skryptów, artykułów, zeszytów naukowych (17) w tym również szereg pozycji wydanych za granicą.

Pracownicy Wydziału wykonali ponad 100 prac badawczych i projektowych, ekspertyz i uzyskali wiele patentów. Główne kierunki działalności łączą się z energetyką, budową sieci w. n., konstrukcją maszyn elektrycznych, automatyzacją napędów i procesów produkcyjnych, miernictwem przemysłowym itp. Pracownicy Wydziału wielokrotnie inicjowali lub aktywnie współdziałali w realizacji czołowych inwestycji lub w rozwiązywaniu ważnych zagadnień technicznych.

Szereg pracowników naukowych bierze czynny udział w pracach Polskiej Akademii Nauk, w Radach Naukowo-Technicznych, Zjednoczeń i zakładów przemysłowych, w Radach Naukowych Instytutów Resortowych, Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, Organizacji Międzynarodowych CIGRE, IEC, i in. oraz utrzymują aktywne kontakty z uczelniami i instytucjami zagranicznymi.

5. Kreowany w listopadzie 1949 r. Wydział Górniczy z 12 katedrami rozpoczyna zajęcia dydaktyczne w roku akademickim 1950/51. Początkowo Wydział Górniczy posiadał 3 oddziały: Eksploatacji Złóż Węgla, Elektryfikacji Kopalń i Mechanizacji Górnictwa przemianowany następnie na Oddział Maszyn Górniczych.

W roku ak. 1953/54 utworzony zostaje 4 oddział Przeróbki Mechanicznej Węgla przemianowany w roku 1958 na Oddział Przeróbki Kopalni.

Obecnie Wydział Górniczy posiada 18 katedr i 5 zakładów naukowych. Na 4 oddziałach prowadzone są specjalizacje z zakresu: eksploatacji i głębiania szybów, wentylacji i bezpieczeństwa kopalń, maszyn do urabiania i ładowania, transportu pionowego i poziomego, elektryfikacji i automatyzacji maszyn górniczych, przeróbki mechanicznej węgla i wzbogacania wszelkich surowców użytecznych.

Wydział Górniczy rozpoczął w roku 1950 nauczanie w zakresie studiów I stopnia na studium dziennym, a następnie na studium magisterskim. Rozszerzając zakres nauczania Wydział otwiera 2-letnie Studium Górnicze dla inżynierów innych specjalności. Studia te prowadzone na stopniu inżynierskim i magisterskim wykształciły i oddały przemysłowi pełnowartościowych inżynierów górniczych.

Od roku 1955 Wydział prowadzi inżynierskie studium wieczorowe i zaoczne dla pracujących, a od roku 1958 — magisterskie studium wieczorowe i eksternistyczne, ponadto studium stacjonarno-zaoczne (punkt konsultacyjny) w Rybniku oraz specjalne kursy w Katowicach.

Od początku swego istnienia Wydział wydał 1850 dyplomów inżynierów górniczych I stopnia i 896 — II stopnia na studiach dziennych. Na studiach dla pracujących wydano 775 dyplomów inżynierów I stopnia i 109 dyplomów II stopnia na studiach magisterskich. W sumie 3630 dyplomów inżynierów górniczych I i II stopnia.

Dorobek naukowy Wydziału Górniczego na przestrzeni 14 lat zamyka się 1056 publikacjami w czasopiśmie krajowych i zagranicznych, 9 zeszytami naukowymi Politechniki Śląskiej serii „Górnictwo” i 11 skryptami w kilku wydaniach. Zorganizowano 6 Sesji Naukowych na skalę ogólnokrajową.

Mimo ciężkich i bolesnych strat, jakie Wydział Górniczy poniósł w ostatnich latach na skutek zgonów 5 samodzielnych pracowników nauki i 1 pomocniczego pracownika nauki, rośnie aktywność pracy naukowej wielu katedr o czym świadczą publikacje i przewody doktorskie i habilitacyjne. Wydział Górniczy nadał 18 stopni doktorów nauk technicznych, w tym 11 dla pracowników z przemysłu i innych jednostek naukowych oraz przeprowadził 6 przewodów habilitacyjnych, w tym 2 dla pracowników spoza Uczelni. Na Wydziale zostało otwartych 39 przewodów doktorskich oraz w toku jest 5 przewodów habilitacyjnych.

Pracownicy nauki Wydziału utrzymują stałe kontakty naukowe z placówkami Związku Radzieckiego i innych krajów demokracji ludowej i zachodnich. 12 samodzielnych pracowników Wydziału kilkakrotnie brało udział w konferencjach i zjazdach naukowych zagranicą wygłaszając referaty z górnictwa, maszyn górniczych i przeróbki mech. węgla. 9 pomocniczych pracowników nauki odbyło długoterminowe szkolenie zagranicą.

Pracownicy nauki Wydziału biorą czynny udział w Komitecie Górniczym PAN (7), 9 pracowników aktywnie pracuje w Radach Naukowych Instytutów Resortowych, w Radzie Techniczno-Ekonomicznej MGIE, Radach Naukowych Zjednoczeń i Zakładów Pracy. Pracownicy Wydziału Górniczego poza tym są ekspertami, doradcami i konsultantami dla wielu zagadnień inwestycyjnych i produkcyjnych kopalń górnośląskich.

Za osiągnięcia w dziedzinie nauki sześciu samodzielnych pracowników nauk otrzymało nagrody państwowe indywidualne lub zbiorowe, a dwóch nagrody Ministra Szkolnictwa Wyższego.

Działalność naukowa Wydziału Górniczego związana jest stale z aktualnymi potrzebami przemysłu, z którym współpracują prawie wszystkie katedry. Opracowano 34 patenty, a z 726 prac zostało już zastosowanych w przemyśle 390.

Tematyka prac naukowych jest bardzo szeroka, a wśród zagadnień o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej wysuwają się prace dotyczące: budowy nowego zagłębia węglowego ROW, budowy nowych kopalń, modernizacja istniejących kopalń, budowy nowych poziomów, nowoczesnych metod eksploatacji i obudowy, wentylacji i bezpieczeństwa pracy w górnictwie, z maszyn górniczych — zagadnienia dotyczące wytrzymałości lin, urabialności węgla i nowoczesnej mechanizacji dla konstrukcji wydobywania, z elektryfikacji kopalń — automatyzacja transportu i maszyn górniczych, z przeróbki mechanicznej kopalni — założenia do budowy nowych zakładów przerobczych i modernizacji istniejących, nowoczesne metody wzbogacania i klasyfikacji surowców użytecznych, gospodarki wodnej itp.

6. Wydział Inżynierii Sanitarnej. W latach 1953—1955 istniał na Wydziale Inżynierii Budowlanej — Oddział Inżynierii Sanitarnej, który w 1955 r. został przemianowany na odrębny Wydział Inżynierii Sanitarnej liczący początkowo 5 katedr i prowadzący 3 specjalności: zaopatrzenie w wodę i utrzymanie czystości środowiska, technologia wody i ścieków oraz urządzenia ciepłe i zdrowotne.

W następnych latach kreowano dalszych 5 katedr, natomiast jedną katedrę przeniesiono ostatnio na Oddział Architektury Wydziału Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego. W 1956 r. uruchomiono czwartą specjalność: inżynierię komunalną.

Obecnie Wydział Inżynierii Sanitarnej liczy 9 katedr z 11 zakładami i prowadzi cztery specjalizacje obejmujące po kilka specjalności:

- a) zaopatrzenie w wodę i utrzymanie czystości środowiska ze specjalnością w zakresie wodociągów, kanalizacji, urządzeń do uzdatniania wody, oczyszczania ścieków, gospodarki wodnej w przemyśle, ochrony wód przed zanieczyszczeniem,
- b) technologia wody i ścieków ze specjalnością w zakresie technologii wody do picia i przemysłowej oraz technologii ścieków miejskich i przemysłowych,
- c) urządzenia ciepłe i zdrowotne ze specjalnością w zakresie ogrzewnictwa, wentylacji i klimatyzacji, techniki odpylania, urządzeń zdrowotnych (łaźnie, pralnie, kąpieliska, zakłady żywienia zbiorowego itp.).
- d) Inżynieria komunalna — istniejąca tylko na Politechnice Śląskiej — ze specjalnością w zakresie budowli komunalnych, drogi i ulic oraz komunikacji miejskich, planowania miast i osiedli, miejskich urządzeń sanitarnych.

W okresie swego istnienia Wydział Inżynierii Sanitarnej wydał na studiach dziennych 85 dyplomów inżynierskich i 346 dyplomów magisterskich.

Równoległe do studiów dziennych prowadzi się trzy rodzaje studiów dla pracujących, a mianowicie:

- studia wieczorowe 1 stopnia w zakresie „Zaopatrzenia w wodę” oraz „Urządzeń ciepłych i zdrowotnych”, administrowane do 1964 r. przez Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego,
- studia zaoczne z 16 absolwentami,
- studia eksternistyczne magisterskie.

Wydział uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk technicznych 28 lipca 1964 r., w związku z czym nie prowadził dotychczas własnych przewodów. Natomiast pracownicy Wydziału uzyskali na innych wydziałach lub uczelniach 5 stopni naukowych docenta i 7 stopni doktora. Otwartych jest dalszych 11 przewodów doktorskich. Ponadto samodzielni pracownicy nauki Wydziału byli promotorami 5 zakończonych przewodów doktorskich na innych wydziałach, uczelniach lub placówkach naukowych.

Działalność naukową pracowników Wydziału charakteryzuje 378 publikacji oraz 75 prac, referatów i komunikatów, wygłoszonych na różnych zjazdach naukowych i konferencjach. Seria „Inżynieria Sanitarna” Zeszytów Naukowych Politechniki Śląskiej obejmuje 6 zeszytów.

Wydział zorganizował dwie sesje naukowe (na X i XV-lecie Politechniki Śląskiej, trzecia sesja jest w przygotowaniu) oraz dwie studenckie sesje naukowe.

Wydział aktywnie współpracuje z przemysłem, służbą zdrowia i różnymi organizacjami oraz placówkami naukowymi, projektowymi i gospodarczymi w zakresie swoich specjalności. Dla przykładu można wymienić udział pracowników Wydziału przy ustalaniu koncepcji powstania i budowy miasta Nowe Tychy, przy koncepcyj-

nym opracowaniu ogrzewania nowych osiedli mieszkaniowych w Katowicach-Ligocie i Częstochowie, w koncepcyjnym opracowaniu gospodarki wodnej i ściekowej w GOP oraz innych rejonach Polski, prace nad ochroną powietrza przed nadmiernym zapyleniem, prace nad oczyszczaniem ścieków z chemicznej przeróbki węgla i pokrewnych przemysłów chemicznych itp. Pracownicy Wydziału posiadają 8 patentów. Szereg katedr zawarło umowy o stałej współpracy naukowo-technicznej z zakładami produkcyjnymi.

Na podkreślenie zasługuje liczny udział samodzielnych pracowników nauki Wydziału w radach naukowych szeregu placówek i instytucji, jak m.in. Instytut Budownictwa Wodnego PAN, Zakład Badań Naukowych GOP — PAN, Podkomisja Analizy Surowców Mineralnych PAN, Instytut Gospodarki Komunalnej, Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Centralne Laboratorium Gazownictwa, a także w placówkach Komitetu Nauki i Techniki (Komisja Główna Gospodarki Wodnej) oraz konsultacje udzielane przez nich w Zjednoczeniu Żelaza i Stali, w przedsiębiorstwach wodociągów i kanalizacji, w biurach projektowych (np. „Biprohut”, „Prosynchem”) w zakładach pracy (np. „Mostostal”) itp.

7. Wydział Mechaniczny utworzony w roku 1945 posiada 9 katedr prowadząc dwie specjalizacje: technologiczną i konstrukcyjną. W roku 1946/47 wzrósł do 19 katedr, a w roku 1947/48 do 21 katedr.

W roku 1953 z Wydziału Mechanicznego wydzielono nowy Wydział Mechaniczno-Energetyczny przydzielając mu szereg katedr i specjalności, pozostawiając na Wydziale Mechanicznym 12 katedr z 26 zakładami przykatedralnymi. W roku 1954 zlikwidowano oddział hutniczy i Katedrę Metalurgii przeniesiono na Wydział Metalurgiczny Politechniki Częstochowskiej. W roku 1957 przeniesiono z Wydziału Chemicznego na Wydział Mechaniczny Katedrę Ekonomiki, Organizacji i Planowania w Zakładach Przemysłowych.

Obecnie Wydział Mechaniczny posiada 12 katedr z 9 zakładami przykatedralnymi, prowadząc zajęcia dydaktyczne w 6 specjalizacjach:

- obrabiarki, narzędzia i technologia budowy maszyn,
- maszyny i technologia przeróbki plastycznej,
- metaloznawstwo i obróbka cieplna,
- urządzenia i technologia spawalnictwa,
- urządzenia i technologia odlewnictwa,
- maszyny robocze ciężkie.

Niezależnie od studiów dziennych Wydział prowadzi studia dla pracujących magisterskie — wieczorowe i eksternistyczne oraz studia inżynierskie — wieczorowe i zaoczne.

Wieczorowe studia magisterskie prowadzone są w ramach 5 specjalności z lokalizacją w Gliwicach i Kędzierzynie, zaś studia eksternistyczne w ramach wszystkich specjalności studium dziennego.

Na studiach wieczorowych inżynierskich zlokalizowanych w Katowicach istnieją 2 oddziały:

- Mechaniczny,
- Hutniczy

z następującymi specjalnościami:

- a) na oddziale Mechanicznym:
 - maszyny i urządzenia energetyczne,
 - technologia maszyn i obrabiarek,
 - maszyny robocze ciężkie,
- b) na oddziale Hutniczym:
 - metalurgia surowki i stali,
 - przeróbka plastyczna,
 - odlewnictwo.

W ramach studium zaocznego inżynierskiego prowadzi się następujące specjalizacje:

- technologia maszyn i obrabiarki,
- maszyny i urządzenia energetyczne.

Zajęcia dla słuchaczy studium zaocznego odbywają się w Gliwicach oraz w 5 ośrodkach konsultacyjnych zaoczno-stacjonarnych, a to: w Bielsku-Białej, Kędzierzynie, Opolu, Rybniku i Tarnowskich Górach.

Wydział Mechaniczny obejmuje w tej chwili swoją działalnością dydaktyczną 3245 studentów, w tym:

— na studiach dziennych	— 524
— na studiach wieczorowych magisterskich	— 198
— na studiach magisterskich eksternistycznych	— 40
— na studiach wieczorowych inżynierskich	— 1045
— na studiach zaocznych	— 1438

W okresie 19 lat wydano na Wydziale Mechanicznym łącznie 3422 dyplomów I stopnia oraz 1550 dyplomów stopnia II (magisterskich), w tym:

— na studiach dziennych	669 dyplomów I stopnia	1436 dyplomów II stopnia
— na studiach dla pracujących	1627 dyplomów I stopnia	114 dyplomów II stopnia
— z Komisji Weryfikacyjno-Egzaminacyjnej	wydano 668 dyplomów I stopnia	
— z Ustawy (Dz. U. RP nr 10 poz. 68 z dn. 28. I. 48 r.)	wydano 458 dyplomów I stopnia.	

W ramach kształcenia kadry inżynieryjno-technicznej Wydział prowadzi ośrodek kształcenia podyplomowego w zakresie odlewnictwa oraz szereg kursów doszkalających z zakresu metaloznawstwa. Zorganizowano stałe seminaria dla doktorantów z zakresu ekonomiki politycznej.

W okresie 19-lecia Wydział Mechaniczny nadał ogółem 36 stopni doktora nauk technicznych (w tym 12 pracownikom przemysłu) oraz prowadzi 57 przewodów doktorskich (w tym 32 spoza Uczelni), 6 pracowników Wydziału uzyskało stopień doktora na innych uczelniach, 5 pracowników posiada otwarte przewody na innych uczelniach.

Habilitowano na Wydziale Mechanicznym ogółem 8 osób, w tym 3 pracowników własnych.

Jeden z pracowników Wydziału uzyskał stopień docenta poza Uczelnią.

W toku znajdują się 2 przewody habilitacyjne.

Wszczęcie 8 dalszych przewodów habilitacyjnych nastąpi w najbliższym roku akademickim.

Pracownicy Wydziału opublikowali ogółem ponad 1000 prac naukowo-badawczych, popularno-naukowych, w tym około 50 wydawnictw książkowych, z których kilka przetłumaczono na języki obce (angielski, niemiecki i rosyjski).

Zorganizowano 9 sesji naukowych z zakresu poszczególnych specjalności, w tym 3 połączone ze zjazdem wychowanków (metaloznawstwa, obrabiarek, odlewnictwa) oraz 1 Międzynarodowe Kollokwium Metaloznawcze w 1958 r.

W ramach współpracy z zagranicą Wydział bierze czynny udział w corocznych zjazdach Akademii Górniczo-Hutniczej we Freibergu, gdzie pracownicy nauki wygłosili 13 referatów.

Wydział gościł szereg pracowników nauki z ZSRR, CSRS, Węgierskiej Republiki Ludowej, Rumuńskiej Republiki Ludowej oraz NRD. Naukowcy z NRD prowadzili na naszym Wydziale między innymi kurs rentgenografii i mikroskopii elektronowej.

Wydział Mechaniczny posiada ściśle kontakty naukowe z Uczelniami ZSRR, CSRS, Węgierskiej Republiki Ludowej, NRD oraz Jugosławii, gdzie w bieżącym roku prowadzono studium doktoranckie z zakresu teorii przeróbki plastycznej.

W ramach współpracy z przemysłem Wydział prowadzi Poradnię Racjonalizatorską oraz wykonuje szereg usług i ekspertyz z zakresu prowadzonych specjalizacji.

Z ważniejszych usług dla przemysłu można wymienić:

- nieniszczące badania materiałów (m.in. badania ultradźwiękowe urządzeń górniczych maszyn wyciągowych),
- badania dynamiki prototypowej maszyny wyciągowej,
- konstrukcje szeregu ciężkich obrabiarek do metalu,
- projekt zmechanizowanych pieców grzewczych do obróbki cieplnej rezerw i sprężyn,
- dokumentacja modernizacji i przebudowy zgniatacza w Hucie „Florian”,
- opracowanie technologiczne zagadnień chemii fluorów,
- opracowanie technologii pokrywania metali tworzywami sztucznymi.

W wyniku współpracy z przemysłem pracownicy Wydziału uzyskali ponad 15 patentów. 8 samodzielnych pracowników nauki bierze czynny udział w Radach Naukowych Instytutów Resortowych, 4 pracowników w Radach Naukowo-Technicznych Zjednoczenia Hutnictwa Żelaza i Stali oraz Ośrodka Postępu Technicznego przy KW PZPR, 5 pracowników jest stałymi konsultantami przedsiębiorstw przemysłu hutniczego.

W ramach współpracy z PAN-em prowadzi się badania nad korozją metali w atmosferze Śląska, badania zapylenia powietrza na Śląsku, badania z dziedziny psychologii oraz socjologii pracy, badania nad intensyfikacją procesu walcowania.

8. W roku 1951 na Wydziale Mechanicznym zostało uruchomione Studium Energetyczno-Ciepne, z którego w roku 1953 utworzono samodzielny Wydział Mechaniczno-Energetyczny z 10 katedrami w trzech specjalnościach: Energetyka Ciepła, Maszyny i Urządzenia Energetyczne oraz Aparatura i Urządzenia dla Przemysłu Chemicznego.

W związku z dużym zapotrzebowaniem przemysłu na energetyków zostały utworzone na specjalności „Energetyka Ciepła” następujące specjalizacje. Gospodarka Ciepła w Siłowniach Parowych, Gospodarka Ciepła w Hutnictwie oraz Gospodarka Ciepła w Gazownictwie i Koksownictwie.

Maszyny i urządzenia energetyczne obejmują specjalizacje w zakresie: Kocioł Parowych, Ciepłych Maszyn Wirnikowych, Ciepłych Maszyn Tłokowych i Maszyn Wodnych.

W roku 1957 kreowano nową Katedrę Fizyki B, a w roku 1962 przemianowano Katedrę Części Maszyn na Katedrę Ogólnych Podstaw Konstrukcji Maszyn.

Obecnie Wydział posiada 11 katedr oraz 19 zakładów przykatedrałnych. Oprócz wyżej wymienionych specjalności od roku 1957/58 istnieje specjalizacja: Energetyka Jądrowa.

Wydział wydał 189 dyplomów I stopnia oraz 458 dyplomów II stopnia. Na Wydziale prowadzone są kursy dokształcające dla pracowników przemysłu przez następujące katedry: Miernictwa i Automatyki Urządzeń Energetycznych, Pomp i Silników Wodnych oraz Fizyki B i seminarium w Katedrze Podstaw Konstrukcji Maszyn.

Do chwili obecnej Wydział nadał 34 stopnie doktorów nauk technicznych i przeprowadził 8 habilitacji. W toku są 44 przewody doktorskie i 4 przewody habilitacyjne.

Pracownicy Wydziału opublikowali 453 prac naukowych, uzyskali 11 patentów i wydali 16 Zeszytów Naukowych.

Pracownicy nauki Wydziału biorą czynny udział jako członkowie Akademii Nauk w Prezydium i Akademii, Komitetach PAN-u, Radach Naukowych Instytutów Resortowych, w Radach Techniczno-Ekonomicznych MGIE i Zjednoczeń, w Sekcji Urządzeń Kociołowych Rady Naukowej PAN Oddział w Gdańsku, w Radzie Naukowej Komitetu Nauki i Techniki. Pracownicy nauki Wydziału są doradcami w zakładach produkcyjnych.

Pracownicy katedr współpracując z przemysłem wykonali wiele prac naukowo-badawczych, jak: bilans energetyczny elektrolizerów aluminium, badania przepływu gazu ziemnego w różnych warunkach ciśnień i temperatur, badania nad zużyciem mocy maszyn papierniczych, badania układu automatycznej regulacji stacji redukcyjno-schładzającej oraz badania cieplne kotłów, projekt automatyzacji urządzeń Hali Maszyn Ciepłych Pol. Śląskiej, obliczenie i zaprojektowanie nowego typu

rekuperatora dla hutnictwa, zastosowanie egzergii do oceny procesów cieplnych, intensyfikacja procesów syntezy amoniaku, badania pierwszych polskich turbin, badania prototypu polskiej turbosprężarki 6D-68 oraz PP7-15, transport hydrauliczny węgla za pomocą pomp oraz zasilaczy tłokowych i obrotowych, ścieralność wirników pomp wirowych w zależności od stosowanego materiału, badania krążników do przenośników wielkiej wydajności, badania przekładni zębatych, konstrukcja i badania silnika S-15 oraz S-31 do napędu samochodu osobowego Syrena, projekty techniczno-technologiczne baz transportu samochodowego i inne.

Wydział współpracuje w szerokim zakresie z pracownikami naukowymi z zagranicy, co odzwierciedla się w licznych wyjazdach naukowców Uczelni na konferencje międzynarodowe oraz na staże naukowe w liczbie 34.

Studium dla Pracujących Politechniki Śląskiej w Katowicach.

Z inicjatywy NCT-u i przy poparciu KW PZPR i PWRN w Katowicach na mocy Dekretu Rady Ministrów z dnia 28. X. 1947 r. powstała w lutym 1950 r. Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Katowicach. W roku akademickim 1955/56 przyłączono Wieczorową Szkołę Inżynierską do Politechniki Śląskiej z nazwą: „Studium Wieczorowe Politechniki Śląskiej”. W chwili połączenia stan Studium wynosił 2637 studentów, w tym: 285 na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, 125 na Wydz. Inżynierii Sanitarnej, 251 na Wydz. Chemicznym w Gliwicach i 58 w Oświęcimiu, na Wydz. Elektrycznym 395, na Wydz. Górniczym 390, na Wydz. Hutniczym 310, na Wydz. Mechanicznym 734 i na Wydz. Włókienniczym w Bielsku-Białej 89 studentów. Do tego czasu Wieczorowa Szkoła Inżynierska wydała na wszystkich wydziałach 1479 dyplomów.

Oprócz Studiów Wieczorowych w roku 1954 zostały powołane do życia, jako druga forma studiów dla pracujących — Studia Zaoczne najpierw uruchomione na Wydziale Mechanicznym, a w roku 1955 na pozostałych wydziałach. Tak Studia Wieczorowe jak i Zaoczne prowadzone były na programie magisterskim do 1. X. 1959 r.

W roku akademickim 1959/60 Wieczorowe i Zaoczne Studia Magisterskie zostały przekształcone na wszystkich wydziałach z wyjątkiem Wydziału Chemicznego, na: „Zawodowe Studia Wieczorowe i Zaoczne” w ramach tak zwanego „Studium dla Pracujących Politechniki Śląskiej”.

Przy stale wzrastających limitach przyjęć na studia dla pracujących, z równoczesnym wzrostem ilości studentów — Politechnika Śląska starając się w jak najwyższym stopniu pomóc i ułatwić naukę, zorganizowała do roku 1959 przy większych zakładach pracy tak zwane „Punkty Konsultacyjne w Terenie”. Do dzisiaj powstało już 6 takich ośrodków: w Opolu, Kędzierzynie, Tarnowskich Górach, Oświęcimiu, Rybniku i Bielsku-Białej, w których studiuje przeszło 40% stanu studentów pracujących na studiach zaocznych (2755).

Z roku na rok następował wzrost zawodowych studiów, które w roku 1963 na 64 osiągnęły stan studentów:

— na Zawodowych Studiach Wieczorowych w Uczelni	— 2636 stud.,
— na Zawodowych Studiach Zaocznych w Uczelni	— 1616 stud.,
— na Zawodowych Studiach Zaocznych w Terenowych Ośrodkach —	1139 stud.

W sumie 5391 studentów pracujących. Stan socjalny studentów przedstawia się następująco: 65% stud. pochodzenia robotniczego, 15% poch. chłopskiego i 20% poch. inteligentckiego.

Ponadto prowadzone są w pionie Prorektora do Spraw Nauczania — Wieczorowe i Eksternistyczne Studia Magisterskie dla Pracujących. W roku akad. 1963/64 — 671 na studiach wieczorowych i 231 na studiach eksternistycznych w sumie 902 studentów na studiach magisterskich dla pracujących. Razem studentów pracujących było w ubiegłym roku akademickim 6293.

Z analizy wyników nauczania na wymienionych studiach wynika, że najlepsze wyniki uzyskują studenci na studiach wieczorowych (sprawność roczna 75—80%, efektywność 42—45%); znacznie gorsze wyniki uzyskują studenci na studiach zaocznych. Do dnia dzisiejszego studium dla pracujących wydało 4664 dyplomów, w tym: 4294 dyplomów inżynierów I stopnia i 370 dyplomów magistrów inżynierów II st.

ŁAŃCUCH J M REKTORA

W związku z rosnącą liczbą studentów pracujących podnosiła się kadra naukowo-dydaktyczna osiągając w roku 1963/64 stan 250 pracowników, w tym: 110 osób — pracownicy etatowi Politechniki Śląskiej i innych Wyższych Uczelni, 100 osób — wybitni specjaliści przemysłu i 40 osób — kadra naukowo-techniczna. Dołączając do tego stanu pracowników w liczbie 50 dla Studiów Magisterskich dla Pracujących — razem kadra naukowo-dydaktyczna Studium dla Pracujących wynosi 300 osób, a łącznie z pracownikami administracyjnymi i obsługą dochodzi do 360 osób.

W Studiach dla Pracujących wprowadzono nowe jednostki organizacyjne oraz nowe specjalności w procesie dydaktycznym, jak np.: utworzono Wydział Hutniczy na Zawodowym Studium Wieczorowym, wyłączono z Wydziału Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego Studia Wieczorowe w zakresie inżynierii sanitarnej przylączając je do tego Wydziału na Uczelni, uruchomiono nowe specjalności na Studiach Wieczorowych: na Wydziale Elektrycznym — „Automatyki i Telemechaniki Przemysłowej”, na Wydziale Inżynierii Sanitarnej — „Zaopatrzenie w Wodę i Utrzymanie Czystości Środowiska” (Wodociągi i Kanalizacje) oraz na Wydziale Mechanicznym — „Ekonomiki i Organizacji Transportu Wewnątrz-Zakładowego”. Od 2 lat wprowadzone zostały na pierwszych dwóch latach wszystkich kierunków studiów (Wydziałów) „Studia Ogólnotechniczne” z jednolitymi planami studiów.

Przy Studium dla Pracujących działają we wszystkich jednostkach terenowych organizacje społeczne i polityczne, Biblioteka Studium dla Pracujących.

W ostatnich latach zostały zapoczątkowane spotkania i konferencje dyskusyjne Studium dla Pracujących z przedstawicielami kierownictw zakładów pracy i inne.

8 Towarzystw Naukowych zorganizowanych na Uczelni wiąże swoją działalność z katedralnymi planami badań naukowych i istotę pracy tych Towarzystw stanowią posiedzenia naukowe i popularyzacja osiągnięć badawczych.

1. **Polskie Towarzystwo Matematyczne** zostało utworzone w roku 1947 z celem krzewienia wiedzy matematycznej, dokształcania członków w zakresie nowoczesnych działów matematyki i rozwijania kultury matematycznej wśród nauczycieli szkół średnich. Przy stanie 25 członków Towarzystwo organizuje w każdym tygodniu zebrania naukowe z wygłaszaniem referatów i dyskusją. Zebrań takich odbyło się ponad 300, na których wygłoszono ponad 450 referatów. W przyszłości Towarzystwo zamierza rozszerzyć problematykę w zakresie nowoczesnych dziedzin matematyki, które znajdują zastosowanie w gospodarce narodowej.
2. **Polskie Towarzystwo Fizyczne — Oddział Gliwice** — zostało utworzone w roku 1948 z celem podnoszenia wiedzy w zakresie fizyki i nauk pokrewnych, ich historii i filozofii, dydaktyki i zastosowań z zadaniem upowszechniania nauk fizycznych w gronie naukowym Uczelni. Główną działalność Towarzystwa stanowią posiedzenia naukowe i działalność popularno-naukowa związana z planami katedralnymi. Towarzystwo zorganizowało około 90 zebrań naukowych, na których wygłoszono 91 odczytów i ponadto członkowie Towarzystwa wygłosili około 50 odczytów popularno-naukowych dla uczniów szkół średnich. Stan członków Towarzystwa wynosi 50.
3. W roku 1946 na Wydziale Chemicznym zapoczątkowano organizację **Polskiego Towarzystwa Chemicznego** przy Oddziale Śląsko-Krakowskim. W roku 1948 powstał Oddział Gliwice z zadaniem popierania rozwoju nauk chemicznych i popularyzacji ich wśród społeczeństwa. Program działania Towarzystwa polega na organizowaniu posiedzeń i wygłaszaniu odczytów oraz na udziale w pracach i przedsięwzięciach innych Oddziałów i Towarzystw, organizacji olimpiad chemicznych itp. Towarzystwo zorganizowało około 150 zebrań naukowych, na których członkowie wygłosili ponad 200 referatów. W perspektywie rozwoju i dalszej działalności Towarzystwa jest współpraca z SITPChem, organizacja wycieczek do fabryk i akcja odczytowa dla szkół. W pracach Towarzystwa bierze udział 110 członków.
4. W roku 1958 powstało na Uczelni **Polskie Towarzystwo Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej** — Oddział Gliwice — z celem rozwoju zainteresowań mechaniką techniczną i pobudzenia działalności w tym kierunku. Towarzystwo organizuje każdego miesiąca zebrania naukowe, konferencje i konkursy. Do dnia dzisiejszego zorganizowano 51 zebrań wygłaszając na nich 131 referatów.

W perspektywie rozwoju Towarzystwa jest konsekwentne realizowanie planów opartych na doświadczeniu z rozszerzaniem działalności dla potrzeb praktyki. Stan członków Towarzystwa wynosi 50.

5. **Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej** zostało utworzone w roku 1961 z zadaniem krzewienia i popierania rozwoju elektrotechniki teoretycznej i stosowanej oraz udzielanie pomocy naukowej osobom pracującym twórczo w tej dziedzinie. Działalność Towarzystwa opiera się na: organizowaniu regularnych zebrań naukowych, organizowaniu konkursów naukowych z nagrodami, utrzymywaniu kontaktów z przemysłem i jego problematyką oraz na werbowaniu nowych członków. W okresie sprawozdawczym Towarzystwo zorganizowało 27 zebrań naukowych z wygłoszonymi 34 referatami. W perspektywie przewiduje się dalszą pracę nad rozwojem działalności naukowej z zakresu elektrotechniki teoretycznej i stosowanej. Stan członków 26.
6. **Śląskie Koło Komitetu Nauki Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa** zostało utworzone w roku 1961 z celem krzewienia wiedzy naukowej wśród inżynierów i techników budownictwa. Działalność Koła opiera się na organizowaniu konferencji naukowych zebrań i odczytów oraz organizowaniu konkursów na określone tematy. W okresie istnienia Koło zorganizowało 15 zebrań, na których wygłoszono 105 referatów. W perspektywie rozwoju Koła jest zwiększenie udziału członków o wszystkich pracowników nauki z Uczelni z tej dyscypliny i spoza Uczelni posiadających stopień doktora oraz rozszerzyć skład członków o znanych konstruktorów i wykonawców budowli. Stan członków Koła wynosi 35 osób.
7. **Polskie Towarzystwo Akustyczne** zostało utworzone w roku 1962 z celem rozwiązywania zagadnień związanych z walką z hałasem i wpływem hałasu na organizmy żywe. Towarzystwo organizuje zebrania naukowe z odczytami i wykładami, prowadzi seminaria i kursy, urządza konkursy i zjazdy. Towarzystwo odbyło 5 zebrań z 8 wygłoszonymi referatami. W przyszłości Towarzystwo zamierza rozwinąć się w Śląskie Koło Akustyczne rozszerzając problematykę i zwiększając członków o przedstawicieli Śląskich Ośrodków Naukowych i pracowników z przemysłu. Stan członków Towarzystwa 35 osób.
8. **Polskie Towarzystwo Cybernetyczne — Oddział w Gliwicach** — zostało utworzone w roku 1963 z celem popierania, krzewienia i popularyzacji nauk cybernetycznych i ich zastosowań oraz szkolenie i udzielanie pomocy pracującym w zakresie tych nauk. Towarzystwo organizuje zebrania naukowe oraz odczyty i wykłady naukowe i popularne, seminaria i kursy. Towarzystwo odbyło 5 zebrań. W przyszłości Towarzystwo zamierza rozszerzyć ilość członków przez udział w jego pracach przedstawicieli wszystkich Śląskich Ośrodków Naukowych oraz pracowników z przemysłu zainteresowanych tymi zagadnieniami. Stan członków Towarzystwa 13 osób.

Komitet Współpracy z Przemysłem Politechniki Śląskiej.

Przedstawiony dorobek dydaktyczno-naukowy 8 Wydziałów i Studium dla Pracujących oraz uzyskanie praw akademickich, pozwalających uzupełnić kadre samodzielnych pracowników nauki Uczelni oraz podnieść kwalifikacje pracowników Instytutów Resortowych i Przemysłu wymagają ściślejszego powiązania nauki z praktyką i produkcją, co w Ustroju Socjalistycznym jest jednym z naczelnych zadań Wyższej Uczelni Technicznej. Lokalizacja Politechniki Śląskiej w centrum Polskiego Przemysłu wysuwa to zadanie na pierwsze miejsce. Katedry i zakłady Politechniki w znacznym stopniu wykonują to zadanie od szeregu lat, czego dowodzą podane uprzednio obroty Gospodarstw Pomocniczych Uczelni, jednak formy i niekiedy poziom tego powiązania nie dały pełnych oczekiwanych przez przemysł wyników.

Zadanie to zlecił Senat Uczelni grupie doświadczonych pracowników nauki powołując w roku 1961 Komitet Współpracy Politechniki z Przemysłem (KWP) z założeniem, że współpraca z przemysłem winna przebiegać w sposób ciągły a dynamika tej współpracy winna być systematycznie stymulowana i kontrolowana.

W organizacji tej pożytecznej instytucji bardzo pomogły Uczelni uchwały XI Plenum Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej odnośnie rozwoju nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce Ludowej, pozostającej w nierozzerwalnym związku z socjalistycznym uprzemysłowieniem kraju — do wzmocnienia więzi nauki z życiem.

Dotychczasowa działalność KWP skoncentrowała się w pierwszym etapie na opracowaniu tez programowych, w drugim etapie na ustaleniu zasadniczych kierunków współpracy oraz form działania. Współpraca między przemysłem a Politechniką idzie obecnie w kilku zasadniczych kierunkach:

- kształcenie i doksztalcanie kadr inżynierskich,
- informacja,
- prace naukowo-badawcze,
- racjonalizacja i wynalazczość.

Programy działania wytyczonych kierunków współpracy realizują odpowiednie sekcje robocze, których prace koordynuje Prezydium KWP w oparciu o statut zatwierdzony przez Senat Uczelni.

W dziedzinie doksztalcania przyjęto różne formy działania; na poszczególnych wydziałach organizowane są konferencje naukowe, seminaria, cykle referatów oraz różne kursy podwyższania kwalifikacji. Studium dla Pracujących zorganizowało naradę roboczą z przedstawicielami przemysłu w sprawie rekrutacji na Studium Wieczorowe. Wszystkie te formy doksztalcania spełniają swoje zadanie. Większą jednak uwagę skupia KWP na organizowanie kursów podyplomowych — czynne są takie kursy: automatyki, inżynierii chemicznej i odlewnictwa. W tym roku akademickim zostanie uruchomiony kurs energetyki organizowany przez dwa Wydziały: Elektryczny i Energetyczno-Mechaniczny. Spodziewamy się, że w następnym roku akademickim utworzymy przynajmniej 8 stałych kursów podyplomowych.

Z zadowoleniem konstatujemy, że tematyka prac magisterskich i doktorskich coraz więcej zbliża się do realnych potrzeb naszego przemysłu. Wskaźnik nawiązania tematów prac magisterskich do potrzeb przemysłu, kształtuje się w wys. 70—90%. Na Wieczorowym i Zaocznym Studium Inżynierskim oraz na Magisterskim realizowana jest z powodzeniem zasada, że każda praca dyplomowa powinna być tematycznie związana z potrzebami Zakładu, zatrudniającego danego dyplomanta jak również, że dyplomant studiów dziennych poprzez pracę dyplomową winien wiązać się z przyszłym zakładem jego pracy.

Duże osiągnięcia można zanotować w dziedzinie informacji. Dotychczas wydano 6 Biuletynów Informacyjnych. Każdy Informator wydziałowy zawiera spis prac habilitacyjnych, doktorskich i ważniejszych prac naukowo-badawczych oraz prac magisterskich wykonanych w latach 1950—60 w ilości 936. Przy każdej pracy podano krótką informację, gdzie wyniki tej pracy mogą znaleźć zastosowanie. W przygotowaniu jest 7 dalszych Informatorów obejmujących wykaz 852 prac naukowo-badawczych wykonanych w latach 1961—63. Są to prace wykonane dla przemysłu i godnym uwagi jest wzrost ilości wykonanych prac w ostatnim 3-letnim okresie jak również wzrastający ich poziom naukowy. Oprócz wymienionych Biuletynów KWP wydał specjalny zeszyt informujący hutnictwo o zakresie prac naukowo-badawczych jakie Politechnika może wykonać dla tego przemysłu. Ostatnio przygotowano do druku „Informator dla Przemysłu”.

W swej działalności informacyjnej KWP zajął się również popularyzacją osiągnięć naukowych Politechniki w Telewizji, Radiu i Prasie. Zorganizowano kilkanaście audycji radiowych i telewizyjnych oraz opublikowano szereg artykułów w „Życiu Warszawy” i „Dzienniku Zachodnim”. W związku z uroczystościami XX Inauguracji Politechniki, KWP planuje organizację kilku dalszych audycji telewizyjnych i radiowych na tematy związane z współpracą Uczelni z przemysłem.

W hierarchii ważności problemów zagadnienie form bezpośredniej i trwałej współpracy z zakładami przemysłowymi wysuwa się na czołowe miejsce. Po kilkuletnich doświadczeniach ustalono, że najwłaściwszą formą takiej współpracy są Umowy Socjalistyczne zawierane bezpośrednio przez katedry z zakładami pracy. Umowy te opierają się na deklaracji obustronnego priorytetu koncentrując się na pewnych wybranych zakładach, na odwrót zakłady koncentrują swoje świadczenia dla określonych katedr, z którymi bezpośrednio współpracują. Ta forma współpracy ma między innymi tę ważną zaletę, że pozwala na łatwiejsze wdrażanie do prze-

mysłu osiągnąć prac naukowo-badawczych. W ubiegłym roku akademickim katedry Uczelni zawarły takich umów 57, jesteśmy przekonani o możliwościach podniesienia tej ilości do 150.

Najmniejsze efekty uzyskaliśmy w dziedzinie racjonalizacji i wynalazczości. Akcja udziału pracowników nauki Politechniki jako doradców i prelegentów w Klubach Techniki i Racjonalizacji dała słabe wyniki i tej sprawie należy w następnym etapie pracy KWP poświęcić bardzo dużo uwagi.

Przy Wydziałach istnieją Koła Wychowanków Politechniki Śląskiej, których zadaniem jest: utrzymywanie kontaktów koleżeńskich, organizowanie wspólnych narad naukowych i kulturalnych a przede wszystkim nawiązywanie i rozwijanie współpracy wychowanków z katedrami i zakładami Uczelni, w celu jak najżywszej wymiany doświadczeń i wiązania na bieżąco teorii z praktyką.

Podczas XV-letniego Jubileuszu Politechniki Koła zorganizowały Zjazdy swoich wychowanków połączone z sesjami naukowymi Wydziałów. Z okazji 20-tej Inauguracji Politechniki Śląskiej w okresie sesji naukowych odbędą się w tym roku Zjazdy Wychowanków i dla tego celu została powołana w ramach Komitetu Inauguracyjnego specjalna Sekcja Zjazdu Wychowanków Politechniki Śląskiej.

Pracownicy nauki przywiązują duże znaczenie do działalności Kół Naukowych Wychowanków, z którą wiąże możliwość bliższego powiązania zagadnień produkcyjnych z pracą naukową Uczelni. Zwracam się do Wychowanków Politechniki Śląskiej z uprzejmą i gorącą prośbą, aby nawiązane kontakty starali się uaktywnić, traktując nasze laboratoria i katedry jako bazę swoich zagadnień produkcyjnych oraz aby starali się jak najczęściej brać udział w badaniach i pracach naukowych prowadzonych na Uczelni.

Naszym dążeniem jest w miarę możliwości służyć Wam wskazówkami i radą, wierząc, że tą drogą oddamy przemysłowi i krajowi jak największe usługi.

Studia Dzielne. Młodzież i dydaktyka

Na 5100 studentów — Dziennych studiów w tym roku akademickim przypada 49% na studentów pochodzenia robotniczo-chłopskiego, autochtonów 5,1%, ślązaków 23,6% i 18,6 kobiet.

Efektywność studiów w pierwszym okresie istnienia Uczelni była niska i należy stwierdzić stały chociaż jeszcze niewystarczający wzrost liczby studentów kończących studia w przepisany terminie. W skali całej Uczelni wynosi ona około 20%. Sprawność nauczania (roczna) wyraźnie podniosła się i ostatnio dochodzi do 85%.

Ze stypendiów korzysta średnio 64% studentów dziennych oraz około 2% pobiera stypendia naukowe. W domach studenckich mieszka około 50% studentów, ze stołówek korzysta ponad 68% studentów.

W okresie 19 lat pracy Uczelni wydziały wydały na studiach dziennych 11 786 dyplomów inżynierów w tym: 4293 dyplomów inżynierów I stopnia i 7493 dyplomów magistrów inżynierów.

Życie kulturalno-oświatowe i sprawy bytowe młodzieży organizują i prowadzą dwie organizacje młodzieżowe: Zrzeszenie Studentów Polskich skupiające ponad 90% stanu studentów dziennych i Związek Młodzieży Socjalistycznej z rosnącą z roku na rok liczbą członków, w ostatnim roku przekroczył 1200 członków. Obie te organizacje w wielu przypadkach współpracują przy rozwiązywaniu trudniejszych zagadnień pomagając sobie nawzajem. Dążenie kierownictwa Uczelni i Podstawowej Organizacji Partyjnej doprowadzić do pełnej symbiozy współżycia i współpracy oraz wzajemnej pomocy między tymi dwoma bardzo żywotnymi i potrzebnymi dla młodzieży organizacjami — jest z każdym rokiem bliższe do osiągnięcia. Efekty prawidłowego współżycia już są widoczne z korzyścią dla młodzieży i obu organizacji.

Od Kongresu Studentów Polskich w roku 1950, na którym powołano Polską Organizację Ogólno-Studentcką — Zrzeszenie Studentów Polskich — Uczelniana organizacja ZSP przy Politechnice Śląskiej objęła swym zasięgiem działania całokształt problemów życia studenckiego i według opinii władz centralnych nasze zrzeszenie należało do najlepszych Uczelnianych Organizacji Zrzeszenia w Polsce. W pierwszym okresie wybiła się praca kulturalna poprzez Zespoły Artystyczne, Zespół Pieśni i Tańca oraz na dobrym poziomie Orkiestra Symfoniczna wyróżniona

na przeglądach ogólnopolskich. Na przełomie roku 1953/54 otwarto Studencki Dom Kultury, placówkę która do dzisiejszego dnia jest ośrodkiem kultury studenckiej w Gliwicach.

Po II Kongresie w roku 1955 obserwujemy dynamiczny rozwój działalności turystycznej i kulturalnej. Powstaje Akademicki Klub Żeglarski, z dużymi osiągnięciami w zakresie umasowienia turystyki wodnej w formie: rajdów, zjazdów, wycieczek soboto-niedzielnich i wczasów wędrownych umożliwiających regenerację sił niezbędnych w nauce. W pracy kulturalnej dużą rolę odgrywa otwarcie w roku 1957 Klubu Studentów Politechniki Śląskiej „Gwarek”, który do dnia dzisiejszego jest jedną z ważniejszych, aktywnie działających agend kulturalnych zrzeszenia. Rozwija on szeroką działalność imprezową organizując cykliczne spotkania z wybitnymi osobistościami polskiego życia kulturalnego, naukowego, politycznego i gospodarczego, dyskusje o aktualnych problemach życia studenckiego, wieczory studenckie, koncerty, recitale i występy teatrów małych form.

Po III Kongresie ZSP w roku 1957 wzrasta ilościowy stan członków zrzeszenia, które bierze na siebie zadanie kierowania samorządami w domach studenckich, rozwijając szeroką działalność programową organizacji — powstaje jeden z pierwszych w Polsce Radiowęzeł Studencki przy ul. Łużyckiej 30 i inne.

Radiowęzeł jako placówka kulturalno-informacyjna może wykazać się dużymi osiągnięciami na terenie domów studenckich. Wysoko oceniany jest również w skali ogólnopolskiej, gdzie jego audycje uzyskiwały szereg nagród i wyróżnień w tematycznych konkursach na najlepsze audycje radiowęzłów akademickich w Polsce. W latach późniejszych powstały dalsze radiowęzły w domach studenckich przy ul. Pszczyńskiej, Robotniczej, Marcina Strzoly i Rynku. Z inicjatywy Zrzeszenia zostały otwarte świetlice i pokoje nauki w domach studenckich. W roku 1957 widzimy następny przykład rozwoju działalności kulturalnej — Wielkie Święto Kultury Studenckiej Gliwickie Juwenalia „Igrce”, których nazwę w roku 1959 zmieniono na „Iгры”. Organizowane w latach 1957—60 Iгры były oprócz wesołej beztroskiej zabawy także wskrzeszeniem polskiej tradycji ziemi śląskiej, realizowanych poprzez rekonstrukcję starych obyczajów. Podczas tych imprez organizowane są Przeglądy Teatrów Studenckich, które pozwalają społeczności studenckiej i mieszkańcom naszego miasta oraz Śląska zapoznać się z dorobkiem kultury studenckiej.

W okresie między III a IV Kongresem ZSP po przeprowadzeniu remontu zdemastowanej sali, w której mieściło się kino „Atrakcja”, zostaje oddany do użytku kinoteatr „X” oraz Klub Studencki „Spirala” prowadzące szeroką działalność kulturalną. Ożywia się działalność studenckich zespołów artystycznych, balet zespołu Pieśni i Tańca wyjeżdża w roku 1957 na Festiwal Kultury Studenckiej do Strasburga a zespół muzyczny J. Kwaśnickiego na turnee artystyczne po Holandii. W klubach studenckich powstają zespoły i sekcje artystyczne np. przy klubie „Spirala” — Studencki Teatrzyk „Deiks”. Od roku 1958 studenci współuczestniczą w redagowaniu ogólnopolskiego pisma Uczelni Technicznych „Politechnik”. Rozwija się ruch turystyczny jak np. w roku 1958/59 w imprezach turystycznych wzięło udział 920 studentów. Komisja turystyki prowadzi w tym okresie szkolenie specjalistyczne dużej grupy aktywu tworząc Klub Przewodników Studenckich.

W latach 1958/59 następuje znaczne ożywienie kontaktów i wymian zagranicznych — corocznie wyjeżdża zagranicę na wczasy, praktyki i wycieczki naukowe około 250 studentów.

Rozszerza się działalność w zakresie podejmowania i rozwiązywania problemów socjalno-ekonomicznych studentów naszego środowiska. Zrzeszenie pomaga w organizacji służby zdrowia na naszej Uczelni oraz pól-sanatorium studenckiego w Gliwicach.

Na terenie miasta Gliwic zorganizowano punkt usługowy „Kajtuś” zmieniony w roku 1953 na Spółdzielnię Studencką, która stwarza możliwości pracy dla studentów znajdujących się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej. W roku 1958/59 Zrzeszenie skupia w swoim gronie 93% studentów — zajmując pod tym względem 1 miejsce spośród wszystkich organizacji uczelnianych Zrzeszenia w Polsce.

W lutym 1960 r. odbył się IV Kongres Zrzeszenia Studentów Polskich, który podkreślając znaczenie ideowo-wychowawczego oddziaływania organizacji nakreślił program i kierunek dalszej działalności zrzeszeń w Polsce. Po tym okresie należy zanotować podniesienie efektywności nauczania, zorganizowano Biblioteki Wydzia-

łowe ZSP, zwrócono dużą uwagę na pomoc dla studentów I roku organizując opiekunów grup spośród najzdolniejszych studentów lat starszych oraz aktywizując działalność Kół Naukowych, których w roku 1961/62 było na Uczelni już 22. Działalność w kołach naukowych opiera się przede wszystkim na opracowaniu referatów, organizowaniu wycieczek do zakładów pracy i wakacyjnych obozów naukowo-badawczych. W roku 1962 zorganizowano I Sesję Studenckich Kół Naukowych, na której wygłoszono 26 referatów. W latach następnych odbywały się kolejne sesje Koła o większym zasięgu tematycznym z równoczesnym podnoszeniem poziomu referatów. W roku 1961 Zrzeszenie zorganizowało wspólnie ze Studium Języków Obcych pierwsze tego typu w Polsce wczasy lingwistyczne z języków: angielskiego, rosyjskiego, niemieckiego i francuskiego.

Od roku 1960 nastąpił szybki rozwój teatrów studenckich — powstają Studencki Teatr Gliwice i później Studencki Teatr Poezji „Step”, które mogą poszczycić się wieloma osiągnięciami. W tym okresie powstaje szereg innych zespołów teatralnych, muzycznych, estradowych itp. Po pożarze Kino-teatru „X” dzięki wysiłkom władz Uczelni i Zrzeszenia udało się po kilku miesiącach wyremontować gmach teatru i dalej prowadzić ożywioną działalność kulturalną. Na odcinku działalności turystycznej powstają sekcje AKT jak np. Sekcja Pletwonurków, Sekcja Przewodnicka, Narciarska i Kajakowa.

Z działalności zagranicznej na uwagę zasługuje Ogólnopolskie Seminarium Afrykańskie organizowane w latach 1962—63. Żywe związki łączą Zrzeszenie z fakulteckimi organizacjami studenckimi Liublany, Budapesztu, Helsinek, Drezna, Miskolc i Veszprem.

W lutym 1963 r. odbył się V Kongres Zrzeszenia Studentów Polskich, który podkreślił konieczność wzbogacenia programu pracy ideowo-wychowawczej wśród młodzieży studenckiej.

Ostatni rok po Kongresie Rada Uczelniana ZSP poświęciła wiele uwagi i pracy na zorganizowanie w ramach swojej działalności XX-lecia Wojska Polskiego, XX-lecia Polski Ludowej i 20-tej Inauguracji roku akad. 1964/65 Politechniki Śląskiej.

Związek Młodzieży Socjalistycznej

W listopadzie 1957 r. 10 osobowa grupa studentów i asystentów utworzyła Grupę Działania, której I Sekretarzem został student Wydziału Chemicznego Aleksander Horowski.

Na początku roku 1958 zgłoszono oficjalnie w Komitecie Miejskim ZMS Grupę Działania liczącą 25 osób. Praca w tej kadencji była trudna lecz mimo wielu trudności szczupłe grono aktywistów skutecznie broniło ideowych pozycji zawartych w Statucie Związku i Deklaracji Ideowo-Programowej. Praca koncentrowała się głównie na przygotowaniu grona aktywistów mających w przyszłości podjąć pracę na Wydziałach. W roku akad. 1958/59 zaznaczył się duży wzrost ilościowy członków do 200 osób i wówczas powstały grupy działania na Wydziałach: Chemicznym, Górniczym i Mechanicznym. W tym okresie podjęto bardzo cenną inicjatywę organizując po raz pierwszy kurs przygotowawczy dla kandydatów na I rok studiów oraz nawiązując również po raz pierwszy kontakty z zakładami przemysłowymi jak np.: z Kopalnią „Gliwice” z Zakładami Mechanicznymi w Łabędach itp.

W roku akad. 1959/60 podniosła się liczba członków grupy i powstały następne grupy działania na Wydziałach: Elektrycznym i Energetycznym. Podjęto nowe formy pracy w zakresie propagandy, szkolenia i zaprogramowanego ruchu naukowego organizując wycieczki naukowe do zakładów pracy i na Międzynarodowe Targi Poznańskie. W tym czasie organizacja skupiała 315 członków.

Następny rok pracy 1960/61 cechuje wyteżona działalność na polu organizacyjnym oraz aktywnej pracy Komitetu Uczelnianego przy czynnej pomocy Wydziałowych Grup Działania istniejących już na wszystkich Wydziałach, Zaktywizowano pracę z Kołami Naukowymi biorąc czynny udział w konferencjach naukowych Gdańska i Łodzi. Nawiązano kontakty z młodzieżą szkół średnich zapoczątkowując akcję „Drzwi Otwartych” oraz akcję informacyjną o kierunkach studiów. W tym

okresie powstały grupy konsultacyjne prowadzące zajęcia z robotnikami na Uniwersytecie Robotniczym ZMS w Gliwicach i przy kopalni „Sośnica”. W wycieczkach naukowych do zakładów pracy i na MTP wzięło udział około 500 studentów.

Powstał Studencki Ośrodek Dyskusyjny z szerokim wachlarzem zagadnień. Uczelniana Organizacja ZMS czynnie uczestniczyła w akcji przedwyborczej do Sejmu PRL i Rad Narodowych. Pod koniec tego okresu organizacja liczyła 749 członków.

W następnym roku zwraca uwagę szerszy udział ZMS-owców w akcjach uczelnianych i pozauczelnianych. Członkowie Organizacji czynnie uczestniczą w obchodach XX Rocznicy PPR, w przygotowaniach V Jubileuszowych Igrów Zaków Gliwickich i innych. Stan osobowy organizacji powiększył się w tym okresie do 940 członków.

W roku 1962 Komitet Uczelniany zwiększył zakres swego działania przyjmując za podstawę:

- zwiększenie udziału Organizacji ZMS w walce o podniesienie dyscypliny i sprawności nauczania — wzmożenie oddziaływania polityczno-wychowawczego oraz aktywizacji społecznych szerokich rzesz studentów, a szczególnie członków ZMS,
- dalsze umocnienie wewnątrz-organizacyjne.

Z wielu podjętych akcji na szczególne podkreślenie zasługują:

- zorganizowanie Wojewódzkiego Seminarium na temat „AZWM Życie” w walce o demokratyzację szkolnictwa wyższego na Śląsku,
- praca ideowo-polityczna wśród szerokiego grona studentów i członków ZMS oparta o dwie Wieczorowe Szkoły Aktywu, Studencki Ośrodek Dyskusyjny oraz aktywizację grup działania,
- działalność studenckiej ZMS-owskiej Grupy Konsultacyjnej przy Wieczorowym Uniwersytecie Robotniczym w Gliwicach,
- zorganizowanie tradycyjnego kursu przygotowawczego dla kandydatów na pierwszy rok studiów. O popularności i potrzebie prowadzenia takich kursów świadczy liczba kursantów powyżej 3500 kandydatów, z tego w ostatnim roku 550.

Wiele z tych akcji na Uczelni było realizowane wspólnie z bratnimi organizacjami studenckiego ośrodka. Uczelniana Organizacja ZMS obecnie zrzesza w 31 Grupach Działania 1234 członków.

Dla uczczenia XX-stoletniej rocznicy istnienia Polski Ludowej i IV Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej obie organizacje studenckie wspólnie z pracownikami Politechniki Śląskiej w bieżącym roku złożyły zobowiązania przedzjazdowe i wykonały wiele prac w czynie społecznym przy porządkowaniu Dzielnicy Akademickiej i budowie obiektów sportowych, jak np. boiska sportowe obok domów studenckich, wyrównanie terenów i ułożenie zielenców przy gmachach uczelnianych i różnych obiektach na terenie swego miasta.

Obu organizacjom studenckim Kierownictwo Uczelni i Podstawowa Organizacja Partyjna serdecznie dziękują za Ich trud i pracę, życząc Im dalszego jak największego rozwoju, dużych sukcesów i zadowolenia w tej niezwykle pożytecznej pracy społecznej dla młodzieży studenckiej.

Akademicki Związek Sportowy rozpoczął swą działalność od pierwszych chwil istnienia Uczelni, ograniczając się w początkach do organizacji różnego rodzaju okolicznościowych turniejów i spartakiad, a przede wszystkim do sportu rekreacyjnego realizowanego w imprezach typu masowego dla studentów niezrzeszonych. W roku 1955 AZS zdobył pierwszeństwo w ogólnej ilości startujących wśród uczelni technicznych w Polsce. Na drugim odcinku działalności AZS to jest wyczynu, uzyskano duże efekty prowadząc 16 Sekcji. Zespoły organizacji rozegrały w minionych latach ponad 3500 spotkań w zawodach różnych typów i członkowie AZS startowali około 10 tys. razy w zawodach klasyfikacyjnych, mistrzowskich i w spotkaniach międzynarodowych. Sportowcy AZS-u zdobyli 387 tytułów mistrza i vicemistrza i reprezentowali barwy narodowe 260 razy oraz startowali w 80 miastach poza granicami kraju. Należy zwrócić uwagę na konkurencję sąsiednich klubów przyzakła-

dowych Górnego Śląska, które dysponując lepszymi warunkami materialnymi ściągają studentów — wysokiej klasy sportowców do swoich klubów, przez co Organizacja Uczelniana nie może utrzymać się przez dłuższy okres czasu na wysokim poziomie sportowym.

W kolejności działalność klubu rozpoczęła się od prowadzenia 9 Sekcji: motorowa, piłki siatkowej, piłki koszykowej, pływacka, szermiercza, tenisa stołowego, szachowa i żeglarska. Pierwsze, tytułu mistrzów Polski zdobywają w roku 1949 szachiści. W roku 1951 tytuł mistrzyni Polski w szachach zdobywa Krystyna Hołuj. Na Akad. Mistrz. Polski zawodnicy — Wł. Sokołowski i L. Jochemko zdobywają pierwsze złote medale w lekkoatletyce. Rok 1952 jest obfity w osiągnięcia sportowe, siatkarze zdobywają mistrzostwo Śląska, Hołuj powtarza swój sukces w szachach, L. Jonasz zdobywa tytuł Mistrza Polski w motorach i K. Fabrykowski w skoku wzwyż. Z Mistrzostw Akademickich lekkoatleci przywożą 5 medali złotych i 2 srebrne. W roku 1953 Klub powiększył swój skład do 13 Sekcji, Hołuj po raz trzeci sięga po najwyższy laur w szachach, K. Madej jest najlepszym akademickim kolarzem i w tenisie stołowym złote i srebrne medale uzyskują K. Fabrykowski, Holajna i K. Kubaczka. Sztafeta 4 × 100 pokonuje sztafetę NRD i ustanawia rekord Śląska, a siatkarze osiągają szczyt swoich marzeń — tytuł Akademickiego Mistrza Polski i po zdobyciu mistrzostwa Śląska awans do I Ligi. Hołuj jest znowu najlepsza w Polsce i kwalifikuje się do Mistrzostw Świata. H. Fabrykowski startuje w Mistrzostwach Europy. Złote medale zdobywają K. Madej (kolarstwo), K. Fabrykowski, Wł. Sokołowski i L. Jochemko w lekkiej atletyce, srebrne medale A. Szlagor w gimnastyce i K. Kubaczka w tenisie stołowym. Szachiści zostają Mistrzem Polski i zdobywają puchar dla najlepszej drużyny w latach 1951—1955. K. Hołuj w dalszym ciągu najlepsza w Kraju zdobyła 15 miejsce na Mistrzostwach Świata w Moskwie. Siatkarze walczą w I Lidze i do I Ligi awansują sportowcy tenisa stołowego. K. Fabrykowski znów jest Mistrzem Polski w skoku wzwyż a vicemistrzostwo w motorach zdobywają W. Ciążyński, A. Leszczyński. K. Madej jest najlepszym akademickim kolarzem, a w biegach krótkich W. Holajn.

W roku 1956 zespoły 13 Sekcji AZS utrzymują swój stan posiadania — przybyły tytuły K. Hołuj i A. Dzieciolowski w szachach oraz 11 medali akademickich w tym 5 złotych.

W roku 1957 wśród 13 sekcji wybijają się gimnastyczna, lekkoatletyczna i motorowa. Lekkoatleci awansują do Ligi Okręgowej zdobywając 4 medale a trzech z nich W. Król, Z. Szczepański i K. Fabrykowski startują na Akademickich Mistrzostwach Świata w Paryżu. Motorowcy są niepokonani i w rajdach i krosach, w okręgu zdobywają dwa tytuły vicemistrzów Polski. Koszykarki zdobywają tytuł Mistrza Śląska, tenis stołowy w I Lidze osiąga najwyższą lokatę w sporcie akademickim.

W roku 1958 to jest w 50-letnim Jubileuszu AZS akademickie imprezy odbywają się w cieniu Centralnych Międzynarodowych Uroczystości w Krakowie. Rewelacją był K. Fabrykowski zdobywając złoty medal i bijąc rekord Polski w skoku wzwyż. Gimnastycy sprawili dużą niespodziankę zajmując w punktacji klubowej I miejsce. Mistrzostwa Ogólnopolskie przynoszą tytuły K. Fabrykowskiemu, W. Królowi, Z. Szczepańskiemu, P. Sobocie w lekkoatletyce, a W. Wachalowi w motorach. Fabrykowski bierze udział w Mistrzostwach Europy.

W roku 1959 prym wiodą gimnastycy plasując się w pierwszej dziesiątce ogólnopolskiej, a w sporcie akademickim na drugim miejscu. Siatkarze odbywają turnee po Jugosławii po zdobyciu Vicemistrzów Akademickich Polski. Fabrykowski, Król i Cholewa przywożą z Akademickich Mistrzostw Świata 3 medale brązowe.

Rok 1960 przynosi następne osiągnięcia drużynowe: gimnastyka jest znów w pierwszej dziesiątce ogólnopolskiej i Vicemistrzem Akademickim, tenis stołowy po zajęciu V miejsca w Lidze Państwowej odbywa turnee po NRF.

Tenisisci zdobywają tytuł Vicemistrza Akademickiego a koszykarki tytuł Vicemistrza Śląska. Indywidualnie w Mistrzostwach Ogólnopolskich tytuły zdobywają lekkoatleci P. Sobota i W. Król, a w Akademickich Mistrzostwach oprócz W. Króla sukcesy odnoszą L. Nowak i B. Owczarek w lekkoatletyce oraz K. Popławska i H. Dudek w tenisie ziemnym. W. Król i P. Sobota biorą udział w Olimpiadzie.

Dekretem Rady Państwa z roku 1948 powołane zostało do życia na naszej Uczelni Studium Wojskowe, celem umożliwienia studiującej młodzieży odbycia zasadniczej służby wojskowej bez uszczerbku dla samych studiów, jak również włączenia w proces produkcji młodej kadry technicznej bezpośrednio po zakończeniu studiów. W bieżącym roku Studium Wojskowe zamyka XV letni okres swej pracy.

Na przestrzeni piętnastu lat Studium przechodziło różne etapy organizacyjne, dla wypracowania najwłaściwszych form pracy z młodzieżą akademicką. Dotyczyły one przeważnie programów szkolenia, które usiłowano dostosować do programów specjalistycznych. Ostateczne rozwiązanie tego problemu nastąpiło w roku 1962, na podstawie ustaleń Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego z Ministerstwem Obrony Narodowej.

W obecnej chwili programy szkolenia wojskowego zostały przystosowane do programów specjalistycznych. Ma to ołbrzymie znaczenie z uwagi na rozwijającą się również technikę wojskową, wymagającą obsługi przez wysoko kwalifikowane kadry techniczne.

Piętnastoletni okres istnienia Studium Wojskowego notuje poważne zmiany kadrowe, które w początkowym okresie nie w każdym wypadku odpowiadały wymaganiom stawianym ze strony MON, jak również nie zawsze potrafiły dostosować się do wymagań stawianych przez Uczelnię w zakresie pracy ze studentami. Doceniając znaczenie szkolenia wysoko kwalifikowanych rezerw wojskowych Ministerstwo Obrony Narodowej skierowało do pracy odpowiednią kadrę fachowców, która skutecznie spełnia swe obowiązki nie tylko w fachowym szkoleniu, lecz również w procesie wychowawczym. Na podkreślenie zasługuje fakt, że 25% kadry Studium ukończyło wyższe studia specjalistyczne w Śląskich Uczelniach, między innymi i w naszej Uczelni. Sprzyja to poznaniu warunków pracy studentów i skutecznemu oddziaływaniu na kształtowanie ich charakterów w toku studiów.

Na przestrzeni 15 lat Studium Wojskowe jako jedna z komórek organizacyjnych naszej Uczelni zdobyło twarde podstawy swego istnienia, a w metodzie pracy wychowawczej wyszło daleko poza ramy swego działania. Szeroko prowadzona praca społeczna, polityczna i wychowawcza wzmacnia tak konieczną dyscyplinę, właściwą postawę obywatelską oraz etykę życia społecznego. Szczególnego znaczenia nabiera prowadzona praca polityczna sprzyjająca zrozumieniu przez młodzież osiągnięć naszego Narodu w okresie XX-lecia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Elastyczna praca Studium Wojskowego pozbawiona cech schematyzmu, spełnia swą właściwą rolę w rozwiązywaniu problematyki młodzieżowej stojącej przed Uczelnią. Z zadowoleniem należy przyjąć uzyskanie przez Studium nowych pomieszczeń, gdyż dotychczas użytkowane nie sprzyjały wykonywaniu zadań stawianych przez Władze Uczelni i Wojskowe.

Studium Wojskowe przez mobilizację studentów do prac społecznych rozwiązało poważny problem braku siły roboczej przy wielu poczynaniach Uczelni i miasta.

Według oceny Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego i Ministerstwa Obrony Narodowej, Studium Wojskowe naszej Uczelni zajmuje jedno z przodujących miejsc wśród tego rodzaju placówek w kraju.

Studium Wychowania Fizycznego zostało powołane do życia jako nowa komórka dydaktyczno-wychowawcza w dniu 1. II. 1951 r. W pierwszym roku prowadzono ćwiczenia ze studentami w sposób prowizoryczny na stadionie miejskim. W następnym roku przeprowadzono szereg zmian porządkujących zajęcia z programem planowym i w oparciu o rozkład zajęć.

Z roku na rok Studium poprawia swoje warunki pracy, a nauczyciele na kursach centralnych z terenu całego kraju, radząc nad ulepszaniem form pracy, zdobywają coraz więcej doświadczeń, wprowadzają nowe programy itp. W krótkim czasie Studium Wychowania Fizycznego Politechniki zdobywa uznanie Ministerstwa i jest podawane jako wzór dobrze pracującej komórki. Kierownictwo Studium wraz z zespołem nauczycieli przystępuje do opracowania programu działania opartego o atrakcyjność zajęć. Wkrótce powstają (w ramach zajęć 2 godz. tygodniowo) kierunki szkoleniowe:

- grupy ogólnego wychowania fizycznego,
- grupy przygotowania sportowego,
- grupy specjalizacji sportowej,

- grupy sekcji sportowych,
- grupy fakultatywne,
- grupy gimnastyki wyrównawczej,
- grupy gimnastyki rehabilitacyjnej,
- masaże.

Zatrudniony lekarz — specjalista rozłącza specjalną opieką nad zdrowotnością ćwiczeń wychowania fizycznego.

Konieczność podniesienia warunków pracy powoduje rozpoczęcie i wybudowanie obiektów sportowych Uczelni przy ul. Konarskiego. Studenci i pracownicy Studium przepracowali w tej inwestycji około 12 tys. roboczogodzin. Podnosi się higiena ćwiczeń, karność i świadoma dyscyplina u studentów, z czasem uzyskuje się wysoką średnią frekwencję na ćwiczeniach w granicach 90—96%, co utrzymuje się do dzisiaj.

Z poważniejszych imprez organizowanych i przeprowadzonych przez Studium należy wymienić:

- w roku 1954 pokaz gimnastyczny z udziałem 800 studentów,
- w tym roku mistrzostwa gimnastyczne Politechniki,
- w roku 1958 — tor przeszkód,
- od roku 1951—58 — zdobywanie odznaki SPO,
- imprezy 1-majowe od roku 1962/63 z udziałem około 4000 startujących,
- od roku 1951—60 — marsze jesienne szlakami zwycięstw,
- Spartakiada Uczelniana — w każdym roku,
- trójbój w lekkoatletyce — w każdym roku,
- Biegi Narodowe — w każdym roku,
- Ligi Uczelniane (siatkówka, koszykówka i piłka ręczna) — w każdym roku,
- zawody pływackie — w każdym roku,
- międzyuczelniane spotkania sportowe — w każdym roku,
- obozy zimowe dla studentów — członków sekcji turystyczno-narciarskiej Studium — w każdym roku,
- obóz letni dla studentów (siatkówka, koszykówka, lekkoatletyka, piłka ręczna) — w roku 1964,
- Studium wraz ze studentami przepracowało w roku 1954 przy budowie stadionu miejskiego 12 tys. roboczogodzin.

W ramach doszkalania własnego i spraw naukowo-badawczych w skali krajowej, Studium przeprowadza cykl badań nad sprawnością ruchową i wydolnością organizmu według systemu McLoya od roku 1954. Przebadano i opracowano materiały naukowe dla 800 studentów i studentek. Dało to — jak się okazało — największą liczbę w skali Polski. Podobne badania przeprowadzono na tej ilości studentów w trzech kolejnych latach 1960—1963. Materiały tych prac badawczych zostały złożone Instytutowi Naukowemu GKKFiT.

W roku 1957 Studium przeżywa w jednym semestrze kryzys, mianowicie na zasadzie sugestii, Senat uchwała dobrowolność zajęć WF, mimo zebranych podpisów studentów I i II roku.

Dla ożywienia i podbudowania życia sportowego Uczelni, Studium od początku swego istnienia pomaga ruchowi sportowemu AZS biorąc w nim czynny udział.

W roku 1961 gimnastycy nadal utrzymują się w czołówce akademickiej, W. Król i L. Nowak zdobywają na Akademickich Mistrzostwach Polski złote medale. Na Akademickich Mistrzostwach Świata w Sofii. Król i Nowak oraz Barbara Owczarek zdobywają medal brązowy oraz IV i VI miejsca w swoich konkurencjach. Drużyna Tenisa Stołowego bierze udział w Mistrzostwach Świata w Pekinie.

Na skutek trudności finansowych w roku 1963 zostały zlikwidowane Sekcje Gimnastyczna i Narciarska. Pływacy nastawiają się na działalność rekreacyjną, a szermierze łączą się z AZS Rokitnica. Powstała duża grupa prowadząca zajęcia ogólnorozwojowe. Największe sukcesy notuje się w tenisie ziemnym; po zdobyciu Mistrzostwa Śląska, bierzemy udział w rozgrywkach o Puchar Polski, J. Osadca jest członkiem Kadry Narodowej. Dużym osiągnięciem jest pokonanie najlepszych par tenisowych Polski przez Osadcę i Łyżwińskiego. Tenis stołowy w I Lidze zajmuje po pierwszej rundzie I miejsce, a B. Gowin i Cz. Noworyta są członkami Kadry Narodowej. Siatkarze i koszykarze po likwidacji II Ligi walczą w Lidze Okręgowej zajmując w niej czołowe miejsce. Sekcja lekkoatletyczna powróciła do Ligi Okręgowej.

W roku 1964 utrzymano dotychczasowy stan posiadania. Największy sukces odnosi drużyna tenisa stołowego zdobywając Vicemistrzostwo Polski oraz wygrywając Międzynarodowe Spotkanie z drużynami czechosłowacką i austriacką.

Dziś Studium obejmuje swym zasięgiem działania:

- pracowników Uczelni, tj.: zespoły Rektoratu, Wydziału Mechaniczno-Energetycznego, Zakładu Optyki i Mechaniki Precyzyjnej, Zakładu Graficznego i Grupy Robót Budowlanych,
- domy studenckie (imprezy),
- szkolenie dzieci pracowników Uczelni — tenis,
- różne zajęcia fakultatywne grup studenckich,
- imprezy 1-majowe, o puchary przechodnie itp.,
- pracownicy Studium prowadzą zajęcia sportu kwalifikowanego i nauki pływania w Klubie AZS, obsługują kursy przygotowawcze z obozownictwa ZM/ZMS, współpracują na terenie sportu miejskiego.

Już od jesieni 1945 roku na Politechnice Śląskiej zostały udostępnione **Studia Języków Obcych**, jako lektoraty rosyjskiego i angielskiego. Od roku 1946 wprowadzono również języki niemiecki i francuski. Ilość godzin nauczania nie była jednak określona, nie było też programu, materiałów pomocniczych itd.

Dopiero w 1952 r. rozporządzeniem MSW zostało powołane do życia Studium Języków Obcych. Od tego momentu nauczanie języków obcych na naszej Uczelni weszło w ścisłe, szczegółowo określone organizacyjne ramy, opracowano program nauczania, plany pracy, sprecyzowano obowiązki studentów itd.

Dążeniem Studium stało się wdrożenie studentów do czynnego opanowania języka. Słuchacze opracowywali i wygłaszali interesujące referaty w językach obcych, prowadzono też konwersatoria. Ilość studentów uczących się języków obcych w Studium przekraczała rocznie 3500 osób.

Na Studium Dziennym obowiązuje studentów nauka dwóch języków obcych w ciągu 4 kolejnych semestrów każdy, a na Studium Wieczorowym i Zaocznym jeden wybrany język w ciągu 4 semestrów.

W procesie dydaktycznym pracownicy Studium korzystają z nowoczesnych pomocy naukowych, jak: radio, magnetofon, adapter, komplet płyt do nauczania języków oraz filmy obcojęzyczne w zakresie światowych zdobyczy technicznych i kulturalnych. Ponadto Studium Języków Obcych utrzymuje kontakt z placówkami zagranicznymi, akredytowanymi w Polsce, mając przez to możliwość poznania najnowocześniejszego czasopiśmiennictwa jak i naukowych ciekawostek danego państwa. Przy Studium Języków Obcych istnieje księgozbiór, z którego korzystają lektorzy i studenci.

Poza lektoratami dla studentów prowadzone są godziny konsultacyjne oraz liczne kursy języków obcych dla młodych naukowców Politechniki Śląskiej. Studium Języków Obcych służy wielu katedrom i organizacjom uczelnianym jako pogotowie językowe, tłumacząc streszczenia do czasopism naukowych, korespondencję, przemówienia, wyjaśniając aktualne trudności.

Dla pogłębienia znajomości języków obcych, Studium organizowało i prowadziło Koło Miłośników poszczególnych języków. Odbywały się też pokazowe wykłady zaproszonych profesorów Politechniki Śląskiej wygłaszane w językach: angielskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim (tematyka związana z najnowszymi zdobyczami techniki).

W związku z zagranicznymi wyjazdami, praktykami, wycieczkami, kontaktami z przyjeżdżającymi tu cudzoziemcami, wzrasta z roku na rok zainteresowanie nauką języków obcych na naszej Uczelni, zarówno wśród studentów jak i młodej kadry pracowników nauki.

Zespół Leczniczko-Profilaktyczny dla Studentów Politechniki Śląskiej.

Działalność akademickiej służby zdrowia Politechniki Śląskiej w minionym okresie, podzielić można na dwa etapy:

Pierwszy — najtrudniejszy, od r. 1945—1951, kiedy prace i świadczenia służby zdrowia oparte były na znikomych funduszach, pochodzących z nieregularnych świadczeń różnych instytucji o charakterze charytatywnym, opłat studentów i dotacjach Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego. Zrozumiałą jest rzeczą, że w tych wa-

runkach, praca nie mogła być planowana, świadczenia ograniczone do niezbędnego minimum, chociaż duże były potrzeby, wynikające z ujemnego wpływu wojny, na stan zdrowia społeczeństwa.

Szczególnie zachorowalność na gruźlicę bardzo wzrosła i osiągnęła swój szczyt w roku akademickim 1948/49, kiedy stwierdzono prawie 12% stanu studentów chorych na gruźlicę płuc i kostno-stawową. Stan ten postawił służbę zdrowia w bardzo ciężkiej sytuacji. Domy studenckie zagęszczone ponad miarę, brak możliwości leczenia sanatoryjnego i izolacji chorych w pólśanatorium stwarzały zawsze możliwości dalszego wzrostu zachorowalności. Nielepsza sytuacja była na odcinku zachorowań na choroby przewodu pokarmowego, zwłaszcza licznych zachorowań na chorobę wrzodową żołądka i dwunastnicy. Nieodpowiednia stołówka z improwizowanym zapleczem, nie tylko nie stwarzała możliwości leczenia dietetycznego, ale sprzyjała możliwości wybuchu epidemii — co zresztą nastąpiło.

Liczba studentów wzrastała z roku na rok, podczas gdy wpływy finansowe malały, wzrastały zadłużenia, tak, że w roku 1949/50 Zarząd Organizacji Pomocy Lekarskiej stanął wobec trudności zakupu podstawowych środków, nie mówiąc o konieczności zwiększenia personelu. Na podkreślenie w tym momencie zasługuje godna i pełna społecznego zrozumienia postawa ówczesnej studiującej młodzieży, która rozumiejąc trudności organizacyjne służby zdrowia, wykorzystując swoje bardzo znikome możliwości, zawsze chętnie spieszyła z pomocą.

Drugi etap — zapoczątkowała Uchwała Prezydium Rządu w roku 1951, która rozwiązała zagadnienia opieki i pomocy lekarskiej studiującej młodzieży w sposób radykalny, dając tym samym wyraz głębokiej troski Państwa Ludowego o zdrowie młodzieży. Zdrowie młodzieży stało się zagadnieniem ogólnopolskim. Młodzież studiująca uzyskała pełne uprawnienia do lecznictwa otwartego, zamkniętego i klimatycznego, co dało Uczelni prawne podstawy do podjęcia koniecznych decyzji w pomocy służbie zdrowia, w rozszerzeniu dotychczasowej prymitywnej bazy lokalowej, uniemożliwiającej zupełnie reorganizację.

W roku 1954 nastąpiło spiętrzenie się trudności. Ilość studentów osiągnęła planowany szczyt, podczas gdy rozbudowa Uczelni nie przekroczyła pierwszego etapu. Budowa tzw. Domu Zdrowia Studenta przewidziana była w trzecim etapie.

Toteż w październiku 1954 r. Senat Uczelni rozważywszy szczegółowo groźną sytuację podjął uchwałę, przyznając niezupełnie wykorzystany hotel profesorski przy ul. Moniuszki 13 na Zakład Leczniczy, natomiast willę przy ul. Rybnickiej 27 na Pólśanatorium dla studentów chorych na gruźlicę.

Jak na razie — niemożliwym było zrealizowanie założeń zcentralizowania całości opieki zdrowotnej w jednym miejscu ze specjalistyczną łącznie i spełnienia podstawowego warunku — skrócenia studentom do minimum czasu na uzyskanie właściwej pomocy, opartej na pomocniczych badaniach koniecznych dla ustalenia diagnozy.

Od tej chwili, datuje się radykalny zwrot w kierunku poprawy sytuacji. Następuje stopniowy i stosunkowo szybki rozwój służby zdrowia Politechniki Śląskiej wysuwającej ją na czołowe miejsce wśród innych zespołów wyższych uczelni. Najpierw — rozwiązano zagadnienie leczenia dietetycznego przez otwarcie w roku 1954 należycie wyposażonej pierwszej w Polsce studenckiej stołówki dietetycznej.

Następnie w grudniu 1955 r. przeniesiono Zespół Leczniczo-Profilaktyczny z czasowego pomieszczenia w kamienicy czynszowej, do zaadoptowanego i wyremontowanego gmachu przy ul. Moniuszki 13. W tym też roku zostaje otwarte Pólśanatorium przy ul. Rybnickiej 27, które rozwiązało zagadnienie izolacji chorych na gruźlicę. Nastąpiła gruntowna poprawa na odcinku świadczeń i profilaktyki zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym. Uruchomienie dobrze wyposażonej Izby Chorych rozwiązało całkowicie zagadnienie hospitalizacji chorych. Przebudowa stołówek w znacznej mierze poprawiła stan na odcinku sanitarno-epidemiologicznym.

Z danych statystycznych wynika, że w roku 1954/55 zanotowano najwyższą ilość porad, na co wpłynął duży wzrost zachorowalności na zaburzenia czynnościowe systemu nerwowego. Był to okres, kiedy na uczelnie wyższe zaczęła napływać młodzież, której okres wzrostowy wypadł na lata wojny. Nie bez wpływu na taki stan był dwustopniowy program studiów i przeciążenia młodzieży pracą.

Przełomowym okresem w pracy Zespołu był rok akademicki 1955/56. Zespół rozszerzony znacznie kadrowo zwłaszcza o lekarzy specjalistów oraz bogatszy personel pomocniczy, poza tym wyposażony przez Uczelnię w niezbędną aparaturę, rozwinął

systematyczną i planową pracę na szerokim froncie. Od tego czasu zarysowuje się stopniowy i stały spadek zachorowalności, a szczególnie na odcinku gruźlicy, schorzeń przewodu pokarmowego i systemu nerwowego.

Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej powstała równocześnie z Uczelnią w roku 1945, rozpoczynając swoją działalność jako ogólnouczelniany zakład o zadaniach naukowych, dydaktycznych i usługowych oraz jako Publiczna Biblioteka Naukowa.

Podstawowym warunkiem dla realizacji tych zadań jest odpowiedni dobór, opracowanie i udostępnienie zbiorów.

Tworzenie początków księgozbioru opierało się na zakupach w księgarniach, na kompletowaniu zbiorów poniemieckich oraz na darach zagranicznych. W roku 1946 Biblioteka Główna posiadała 3000 wol. zbiorów opracowanych i 16 400 wol. zbiorów nieopracowanych. Ze skromnych początków, księgozbiór Biblioteki Głównej wzrósł obecnie do 278 000 j. obl., w tym ponad 200 000 zbiorów opracowanych. Księgozbiór, tj. krajowe i zagraniczne druki zwarte, czasopisma i zbiory specjalne — o tematyce zgodnej z profilem Uczelni z równoczesnym uwzględnieniem potrzeb regionu — wzrasta obecnie o 20 000 jednostek obliczeniowych rocznie. W roku 1946 przenie-
rowano 126 tytułów czasopism, obecnie otrzymuje Biblioteka Główna 1812 tytułów, przeważnie czasopism technicznych z pręnumeraty, jako dar i w drodze wymiany. Wymianę wydawnictw prowadzi się obecnie ze 100 instytucjami krajowymi i 50 instytucjami zagranicznymi.

W pierwszych latach działalności posiadała Biblioteka Główna przeciętnie 1000 zarejestrowanych czytelników, którym udostępniano rocznie 8000 wol. Cyfry te stale podnosiły się, świadcząc o rozwoju działalności Biblioteki. W ostatnich latach około 6000 zarejestrowanych czytelników wypożycza przeciętnie rocznie z Biblioteki Głównej 45 000 wol. Czytelnie i pracownie Biblioteki odwiedzają obecnie rocznie 20 000 czytelników, korzystając przeciętnie sponad 70 000 woluminów — książek, czasopism i innych zbiorów. Coraz bardziej rozwija się forma wypożyczania międzybibliotecznego (w roku 1958 — 396 wol., w roku 1963 — 1156 wol.).

W roku 1950 udostępniono wydawnictwa w jednej czytelnicy liczącej 20 miejsc. Obecnie Biblioteka Główna dysponuje 3 czytelniami (Główna, Pracowników Nauki i Czasopism) — które posiadają 144 miejsc.

Zbiór kart dokumentacji naukowo-technicznej i ekonomicznej (Katalog CIINTE) gromadzonych od roku 1954 wynosi obecnie ponad 600 000 sztuk. Korzysta z niego coraz więcej pracowników Uczelni, pracowników innych instytucji i naszych absolwentów.

Stwierdzić należy stały wzrost działalności Biblioteki Głównej w zakresie informacji naukowej. W roku 1963 udzielono ich 2578. W roku akademickim 1963/64 — 3500. Ważnym elementem informacji stały się wydawane przez Bibliotekę od roku 1956 publikacje: Biuletyn Ważniejszych Nabytków i Biuletyn Informacyjny (wykaz otrzymywanych i pręnumerowanych czasopism).

W zakresie działalności naukowej wymienić należy m. in. opracowywane do programów Uczelni bibliografie publikacji pracowników naukowych Politechniki Śląskiej, a w roku 1964 bibliografię pracowników naukowych Politechniki Śląskiej za okres XX-lecia.

Biblioteka przeprowadza corocznie od roku 1957 — jako specjalne zajęcia dydaktyczne — przysposobienie biblioteczne studentów. Od roku 1963 rozszerzono program przysposobienia o wykłady z zakresu technologii pracy umysłowej i ćwiczenia mające na celu zapoznanie studentów z techniką korzystania z księgozbioru.

Prowadzi się również szkolenie w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników własnych oraz innych bibliotek.

Do sieci bibliotecznej Politechniki Śląskiej prócz Biblioteki Głównej należą biblioteki zakładowe przy katedrach i zakładach. Łączna ich liczba przekroczyła 100, a księgozbiór liczy około 150 000 wol. (j. obl.). Biblioteka Główna prowadzi instruktaż w zakresie zagadnień organizacyjnych i unifikacji techniki bibliotecznej w bibliotekach zakładowych oraz koordynuje działalność tych bibliotek.

Z Biblioteką Główną współpracuje stale Komisja Biblioteczna, w skład której wchodzi przedstawiciele wszystkich Wydziałów Uczelni.

Z niewielkiej jednostki 2-oddziałowej, a następnie w roku 1950 — 4-oddziałowej strukturze organizacyjnej rozwinęła się Biblioteka Główna naszej Uczelni

w poważny zakład naukowy, w którym — na podstawie zarządzenia Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 stycznia 1964 r. — wprowadza się obecnie 8 samodzielnych jednostek organizacyjnych przy obsadzie: 32 pracowników działalności podstawowej, 2 pracowników administracyjnych i 7 pracowników obsługi.

W pierwszych latach swojej działalności, Biblioteka Główna mieściła się w lokalu przy ul. Marcina Strzody 21 o powierzchni zaledwie 367 m². W roku 1952 przewiększonego od poprzedniego, ale również zaprojektowanego dla zupełnie innych celów. W roku 1962 Kierownictwo Uczelni przydzieliło Bibliotece dodatkowe pomieszczenie o powierzchni 260 m². Pozwoliło to na powiększenie magazynu, pracowni i czytelni. Pomieszczenia Biblioteki Głównej wynoszą obecnie 1422 m².

Stale rosnące zadania Biblioteki Głównej wobec Uczelni i przemysłu wymagają jednak własnego budynku. Został opracowany projekt założeń wstępnych budowy nowoczesnego gmachu Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej — jako równocześnie Śląskiej Biblioteki Technicznej, która ma służyć nie tylko Uczelni, ale całemu śląskiemu regionowi.

niesiono Bibliotekę do gmachu Wydziału Górniczego — do pomieszczenia wprawdzie

Z trzech niezależnych komórek Związków Zawodowych, to jest z Sekcji Pracowników Naukowych, Sekcji Pracowników Administracyjnych oraz z Sekcji Pracowników Mechaników i Metalowców opartej o Związek Zawodowy Metalowców powstała na Politechnice Śląskiej w roku 1948 „Jednolita Organizacja Związkowa Związku Nauczycielstwa Polskiego”.

W okresie początkowym, kluczowym zadaniem Organizacji Związkowej były sprawy socjalno-bytowe, związane głównie z zaopatrzeniem i aprowizacją pracowników Uczelni oraz zagadnienia lokalowe. Dużo uwagi poświęcano również sprawom kształcenia świadomości i postawy obywatelskiej pracowników, biorących udział w budowaniu i rozwijaniu nowego Ośrodka Naukowego, a przy tym pierwszego na ziemi śląskiej — Politechniki. Pierwszym Przewodniczącym Rady Zakładowej był prof. dr inż. W. Burzyński.

W miarę narastania potrzeb i skomplikowanych zagadnień społecznego życia na Uczelni, zaczęła się kształtować bogatsza struktura organizacyjna Rady Zakładowej, wciągająca do pracy coraz szersze kręgi działaczy społecznych.

Zakres spraw i zagadnień związkowych rozszerzał się oraz narastał ilościowo i jakościowo do tego stopnia, że zaistniała potrzeba powołania wielu różnych komisji, zajmujących się określonymi problemami. Obecnie w ramach Rady Zakładowej działa 10 Komisji Problemowych. Powiększały się z każdym rokiem szeregi związkowców, rosła też dążność do podejmowania i realizowania wielu nowych i szerszych problemów.

Potrzeby Uczelni i sprawy pracowników były reprezentowane na zewnątrz przez udział delegatów Rady Zakładowej w pracach Komisji Środowiskowej Sekcji Szkół Wyższych oraz w Krajowych Zjazdach ZNP.

W pracy Rady Zakładowej dużo uwagi i wysiłku poświęcano sprawom socjalno-bytowym, jak np. prowadzono w okresie początkowym Dom Wczasowy w Polanicy wspólnie z Organizacją Związkową Uczelni Wrocławskich, w późniejszym okresie wspólnie z Akademią Górniczo-Hutniczą — Dom Wczasowy w Krynicy. Na specjalną wzmiankę zasługuje sprawa zorganizowania w maju 1948 r. Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej, a w późniejszym okresie założenie agend grupowego ubezpieczenia na wypadek śmierci. Obie te instytucje mające na celu udzielanie materialnej pomocy najbardziej potrzebującym członkom naszej Organizacji Związkowej odgrywają po dzień dzisiejszy poważną rolę.

Lata 1953—56 przyniosły dalszy rozwój organizacyjny Związku, szczególnie w dziale sportowym. Dużym nakładem pracy społecznej wybudowano boiska sportowe do siatkówki i tenisa, utworzono sekcję turystyczno-krajoznawczą, zorganizowano sekcję sportów wodnych oraz zainicjowano rozwój kultury fizycznej wśród dzieci naszych członków.

W trosce o zapewnienie kulturalnych warunków wypoczynku po pracy, otworzono w tym czasie Klub Pracowników, w którym urządzono czytelnię, salę spotkań towarzyskich, odczytów, dyskusji, gier towarzyskich itp. W skromnych warunkach skupia się życie towarzyskie i kulturalne naszych członków.

W okresie 1956—63 dynamicznego rozwoju Uczelni, przybywa wielu nowych młodych pracowników nauki — wychowanków Politechniki podnosząc stan ilościowo-

wy Związku. Rada Zakładowa bierze żywy udział w rozwoju Uczelni pomagając w organizowaniu wielu akcji jak np. w kursach pedagogicznych, prelekcjach z zakresu dydaktyki itp.

W celu rozwiązania trudnych problemów mieszkaniowych, z inicjatywy Rady Zakładowej została zawiązana Pracownicza Spółdzielnia Mieszkaniowa, która systemem gospodarczym wybudowała ponad 270 izb mieszkalnych. Wspomnieć należy o zorganizowaniu szerokiej dyskusji nad projektem nowelizacji Ustawy o Wyższych Uczelniach, pracach nad polepszeniem warunków pracy i płacy pracowników nauki itp. Rada Zakładowa stawiała się czynnikiem coraz aktywniej działającym w interesie ogólnych potrzeb poszczególnych pracowników, ale na uwadze miała i mieć będzie nadal dobro i rozwój Uczelni jako całości.

Szczególną troskę w pracach Rady Zakładowej stanowiły sprawy związane z opieką nad zdrowiem pracowników oraz zapewnieniem im dobrego odpoczynku w czasie urlopów. W ramach skromnych możliwości starano się o leczenie sanatoryjne, profilaktyczne i wypoczynkowe, zorganizowano szereg wycieczek krajoznawczych i turystycznych oraz rozszerzano zakres działalności sportowych i kulturalnych.

Pożar w lutym 1962 r. zniszczył dokumentację związkową tak, że trudno dokładnie odtworzyć chronologię osiągnięć i dokonanych prac. Konkretnie jednak zdobycze, które pozostawiły po sobie trwały ślad, pozwalają na pozytywną ocenę wielu elementów działalności Rady Zakładowej. Do takich osiągnięć należy zaliczyć między innymi zakup i zorganizowanie ośrodka wypoczynkowego nad morzem w Jastrzębiej Górze.

W krótkim szkicu historycznym trudno wymienić wszystkie wykonane w minionym okresie prace społeczne i przeprowadzone akcje. Należy jednak podkreślić, że uzyskane osiągnięcia w pracy Rady Zakładowej są wynikiem aktywnej działalności wielu oddanych Związkowi członków, których włożony trud i zapał godzien jest szczególnego ocenienia. Tym wszystkim, którzy nie szczędzili trudu i poświęcili wiele cennego czasu i energii dla dobra ogółu, wyrażamy gorące podziękowania. Wierzymy, że znajdą Oni w przyszłości godnych następców dla realizowania szczytnych idei związkowych w pracy dla dobra naszej Uczelni, jej pracowników i studentów.

Po przeniesieniu Uczelni z Krakowa do Gliwic w roku 1945 rozpoczynało się — jak na ówczesne warunki — normalne życie na Politechnice Śląskiej i w tym czasie powstało zorganizowane przez Komitet Miejski PPR — Uczelniane Koło Polskiej Partii Robotniczej. Pierwszymi jego członkami byli studenci, pracownicy nauki i pracownicy administracji.

Wśród pierwszych Członków Uczelnianego Koła PPR było wielu partyzantów i żołnierzy Wojska Polskiego, którzy złożyli broń po zakończeniu walk frontowych podjęli walkę polityczną o utrwalenie naszej rzeczywistości.

W początkowym okresie członkowie Polskiej Partii Socjalistycznej nie posiadali wyodrębnionego koła na Uczelni i należeli do Organizacji Miejskiej. W roku akademickim 1945/46 obie partie liczyły na Uczelni kilkudziesięciu członków, jednak z roku na rok szeregi PPR i PPS wzrastały.

Po Zjednoczeniowym Zjeździe PPR i PPS w roku 1948 zaczęła działalność na Uczelni Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Dwaj spośród organizatorów ruchu zjednoczeniowego w naszej Uczelni tow. tow. Rambuszek i Ledwoń do dziś dnia pełnią obowiązki zawodowe na terenie Politechniki. Jako pierwszy stanowisko I Sekretarza POP PZPR na Politechnice Śląskiej objął Tow. Ledwoń — obecny Prorok dla Spraw Nauki.

W tym czasie na wszystkich Wydziałach powstały Oddziałowe Organizacje Partyjne. Od roku 1949 do chwili obecnej w szeregach PZPR działa stale kilkuset członków. W każdym roku w szeregi Partii wstępują nowi kandydaci i co roku szeregi Uczelnianej Organizacji Partyjnej opuszczają członkowie Partii, którzy po ukończeniu studiów zasilają kadrę techniczną w Polskim Przemysle i szeregi Organizacji Partyjnych kopalń, hut, biur projektów i innych zakładów.

Obecnie na Uczelni mamy 9 Oddziałowych Organizacji Partyjnych.

POP PZPR Politechniki Śląskiej kieruje życiem politycznym w Uczelni zajmując się problemami studiów, rozwojem poszczególnych Wydziałów i organizacją badań naukowych, wzrostem młodej kadry naukowej, perspektywami rozwojowymi Uczel-

ni, zagadnieniami wychowawczymi młodzieży studiującej oraz problemami współpracy Uczelni z przemysłem. Wszystkie organizacje tak studenckie jak i pracownicze na Uczelni korzystają z życzliwej rady i dużej pomocy Organizacji Partyjnej, a przede wszystkim Komitet dużo wysiłku włożył w koordynację działalności tych organizacji. Współpraca Komitetu z Kierownictwem Uczelni jest prawidłowa.

Gospodarstwa Pomocnicze — Zakłady

Niezależnie od pracy dydaktycznej i naukowej, prowadzonej przez poszczególne Katedry działają na Uczelni zakłady przykatedralne współpracując z przemysłem jednostkami gospodarki społecznej, urzędami i instytucjami w zakresie badań podstawowych i stosowanych. Od chwili powołania Zespołowych Gospodarstw Pomocniczych w roku 1956—64 zakłady przykatedralne i 2 zakłady wydzielone przeobraziły pracę podstawowych, stosowanych i usługowych na kwotę ponad 330 mln. złotych, wygospodarowując nadwyżkę w wysokości ponad 60 mln. zł, z czego 80% zostało przeznaczone na zaopatrzenie katedr i zakładów Uczelni w niezbędne pomoce naukowe.

Prace naukowo-badawcze wykonywane przez poszczególne katedry i zakłady umożliwiały utrzymanie więzi z przemysłem i śledzenie na bieżąco potrzeb w różnych dziedzinach gospodarki narodowej oraz łączenia procesów dydaktycznych z rozwojowymi kierunkami w przemyśle. Stosowane metody różnych opracowań naukowych przy zleceniach posiadały poważne korzyści dla nauki i dydaktyki, z uwagi na ich nietypowość i często nowatorski charakter, wprowadzany do procesów dydaktycznych. Wyniki przeprowadzanych badań w działalności zleconej są dla młodych pracowników nauki doskonałą szkołą praktycznego stosowania i pogłębiania wiedzy technicznej. Ponadto wyniki prac stanowią częstokroć podstawę do publikacji oraz są materiałem doświadczalnym do prac doktorskich i habilitacyjnych.

Prace naukowo-usługowe mają znaczenie przede wszystkim jako kształcenie praktyczne młodszych pracowników nauki. W wielu przypadkach są podejmowane dla umożliwienia utrzymania obsługi technicznej laboratoriów i zakładów bardziej rozbudowanych, w których studenci zaznajamiają się z procesami produkcyjnymi (Zakład Odlewnictwa). Umożliwiają one rozwijanie zajęć laboratoryjnych stanowiąc materiał studialny na ćwiczeniach i seminariach.

Prace zlecone przynoszą znaczne korzyści gospodarce narodowej z tytułu stosowania nowych rozwiązań technologicznych, materiałowych i konstrukcyjnych. Zaprojektowane przez zakłady Uczelni rozwiązania przynoszą oszczędności stanowiąc duży wkład w akcję antyimportową i eksportową. Wyniki prac zleconych pozwalają na zastąpienie metod dotychczasowych bardziej nowoczesnymi i ekonomicznymi przez wprowadzenie nowych materiałów oraz eliminowanie wad i zakłóceń w produkcji, spowodowanych nieodpowiednią technologią. Poza korzyściami, jakie osiągały wspomniane jednostki w procesach produkcyjnych, zakłady przykatedralne przysporzyły Uczelni duże efekty materialne w postaci nadwyżki przeznaczonej przede wszystkim na wyposażenie komórek organizacyjnych, środki podstawowe, urządzenia i aparaturę oraz cele socjalno-kulturalne.

Zakład Optyki i Mechaniki Precyzyjnej powstał w roku 1946 z inicjatywy prof. dr Tadeusza Malarskiego, prawnie został powołany do życia 10. VIII. 46 r. jako wydzielona jednostka przy katedrze Fizyki. W roku 1953 został przekazany katedrze Miernictwa Elektrycznego, a w roku 1958 włączony do Zespołowego Gospodarstwa Pomocniczego działając w oparciu o Uchwałę nr 2 i Zarządzenia Min. Szk. Wyż. nr 100.

W początkowym okresie zakład zajmował się naprawą przyrządów, następnie produkcją pomocy naukowych głównie dla Katedry Fizyki. Większe serie przyrządów wykonał zakład po raz pierwszy w roku 1950 — czynniki niklowe do mierzenia temperatury w silosach zbożowych, około 300 szt. Od roku 1951 do 57 zakład wykonał szereg cennych pomocy dydaktycznych jak mostek Thomsona-Wheatstone'a oraz elektrometr kwadratowy dla szeregu katedr, dla przemysłu przyrząd do pomiaru temperatury transformatorów oraz mały kompensator przenośny do pomiaru termo-napięć, mostek Kohlrauscha do pomiaru elektrolitu, mostek Wheatstone'a, kompensator kaskadowy, oprornice dekadowe, potencjometr techniczny i inne. W roku 1952 przystąpiono do opracowywania procesu technologicznego produkcji sprzężonek momentowych do przyrządów wskazówkowych, przekazując dokumentację do

zakładu A-3 w Warszawie, gdzie do chwili obecnej produkują sprężynki w oparciu o tę technologię. Następnie wykonano elektrometry Wulfa dla PAN i wielu katedr jak również dla zakładów przemysłowych Górnego Śląska.

W roku 1957 Zakład zatrudniał już 40 pracowników wykonując produkcje seryjne, mostki, kompensatory, opornice, galwanometry, ogniwa, w roku 1958 wykonano wzmacniacz fotoelektryczny produkowany w następnych latach seryjnie. W roku 1958 personel Zakładu wzrósł do 55 osób, w 59 r. — 63 i w 60 r. — 69. Nowe przyrządy produkowane przez Zakład i z czasem udoskonalone zdobywały z łatwością rynki poprzez Biuro Zbytu Sprzętu Teleradiotechnicznego w Warszawie a w roku 1959 poprzez Elektrim w Warszawie. Od tej pory nastąpiła systematyczna produkcja większych serii przyrządów w ramach akcji antyimportowej oraz na eksport. Po przeniesieniu się Zakładu do nowego gmachu przy ul. Kujawskiej rozpoczęto prace projektowe nad maszyną analogową dla Katedry Teorii Regulacji, którą wykonano i oddano do użytku w roku 1963. W roku 1964 wykonano i oddano do użytku układ logiczny dla Katedry Teorii Regulacji oraz buduje się obecnie maszynę analogową dla Katedry Napędu Elektrycznego. Poza tym Zakład buduje szereg pomocy naukowych dla katedr nie tylko Politechniki, lecz szeregu Wyższych Uczelni. Zakład wywiązuje się z nałożonych obowiązków produkując głównie prototypy oraz małe serie unikalnej aparatury pomiarowej przeznaczonej przede wszystkim dla celów naukowych i równocześnie buduje większe serie przyrządów pomiarowych w ramach akcji antyimportowej.

W październiku 1945 r. Południowe Zjednoczenie Przemysłu Metalowego przekazało Politechnice Śląskiej odlewnię przy ul. Towarowej, nad którą patronat powierzono Katedrze Odlewnictwa. Po dokonaniu remontu i unowocześnieniu zdewastowanych i prymitywnych urządzeń zainstalowano tyglowe piece koksove, piec ropny i żeliwiak rozpoczynając produkcję prostych odlewów z metali nieżelaznych i żeliwa. W roku 1951 zakupiono agregat do przerobu masy formierskiej, dwie maszyny formierskie, mikroskop metalograficzny, żeliwiak laboratoryjny, wyposażenie laboratorium chemicznego i materiałów formierskich, co umożliwiło rozszerzenie asortymentu produkcji i wykonywanie odlewów wyższej jakości oraz zapoczątkowanie prac naukowych. Po zbudowaniu nowego budynku, w którym zlokalizowano laboratorium materiałów formierskich, laboratorium metalograficzne i wytrzymałościowe, pracownię fotograficzną, salę wykładową i pomieszczenia socjalne oraz po wyposażeniu Laboratorium Obróbki Ciepłej i innych wzrósł wyraźnie zakres i tempo prowadzonych prac naukowo-badawczych. Zakład zatrudnia około 60 pracowników umysłowych i fizycznych. Poza pracami badawczymi na zlecenie przemysłu w ramach akcji postępu technicznego i akcji antyimportowej w laboratoriach Zakładu wykonywane są prace naukowo-badawcze objęte planem naukowym Katedry Odlewnictwa. Duża część prac wykonanych w Zakładzie została opublikowana a prace usługowe dla przemysłu zdokumentowane i przekazane zleceniodawcom.

Oddział produkcyjny Zakładu obejmuje obecnie formienną z wytapialnią, rdzeniarnię, modelarnię i oczyszczalnię. Roczna produkcja Zakładu wynosi około 500 ton odlewów żeliwnych i około 100 ton odlewów ze stopów metali nieżelaznych. Z ważniejszych prac można wymienić: nasiarczanie żeliwa, analiza pracy nadmuchiwarek, wpływ spoiw organicznych na właściwości mas w podwyższonych temperaturach, dobór tworzywa, opracowanie technologii i wykonanie odlewów pomp amoniakalnych, dobór tworzywa oraz opracowanie technologii i wykonanie odlewów części do pieca siarczkowego.

Katedra Odlewnictwa przy pomocy zakładu zorganizowała w roku 1961 eksperymentalny Ośrodek Szkolenia Podyplomowego dla personelu inżynieryjno-technicznego odlewni, w którym prowadzone są zajęcia z zakresu najnowszych osiągnięć odlewnictwa krajowego i zagranicznego.

Zakład Silników Spalinowych współpracuje bardzo aktywnie z przemysłem, dla którego wykonał szereg prac naukowo-badawczych, ekspertyz, założeń projektowych, pomiarów gwarancyjnych, przeczeń technicznych, porad racjonalizatorskich dokumentacji budowy stoisk badawczych i urządzeń prototypowych. Z ważniejszych prac można wymienić udział w badaniach maszynowni silnikowej pierwszego wybudowanego w Polsce 10-tysięcznika M/S M. Nowotko, badania gwarancyjne importowanych silników ciągnikowych dla potrzeb leśnictwa, opracowanie konstrukcyjne niektórych elementów silnika S-324 dla WSW Andrychów, projekt

wstępnego polskiego samochodu ludowego dla Kom. Bud. Śl. samochodu popularnego, obliczenia teoretyczne i opracowanie dokumentacji diagnostycznych i baz transportowych, projekt i wykonanie stanowisk badawczych silników spalinowych dla Hali Maszyn Ciepłych Pol. Śl. i inne.

W roku 1950 powołano przy Politechnice Śląskiej — przejętą od Państwowego Wydawnictwa Naukowego Powielarnię Skryptów — Zakład, którego celem było wykonanie skryptów i innych pomocy naukowych. Ze względu na skromny park maszynowy (2 powielacze offsetowe) wykonywane prace przeznaczone były początkowo tylko dla własnych potrzeb Uczelni.

W roku 1953 Zakład zdobył, systemem gospodarczym, 2 dalsze powielacze i przy stanie 4 maszyn offsetowych, 1 krajarkę do papieru i 2 zszywarkach, rozpoczął w tym czasie wykonywanie prac skryptowych dla innych Uczelni.

Z chwilą przejścia Zakładu przez Politechnikę Śląską, dzięki zaangażowaniu fachowego kierownictwa technicznego oraz wysokiej klasy drukarzy offsetowych i następnie składaczy ręcznych i maszynowych, introligatorów, maszynistów i innych pracowników poligraficznych, wykonywane prace stały na bardzo wysokim poziomie. Świadczą o tym liczne listy pochwalne szeregu Uczelni, oraz niejednokrotnie słowa uznania ze strony Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego.

Na skutek zarządzenia Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego, zasięg działania podzielony został między istniejące w ramach resortu 4 zakłady drukarskie przyuczelniane, które powołane zostały do wykonywania resortowych prac poligraficznych. Zakładowi Politechniki Śląskiej przydzielono okręgi: śląski, krakowski i wrocławski.

W roku 1957, staraniem ówczesnego kierownictwa Zakładu, Politechnika Śląska przejęła nieodpłatnie Drukarnię Terenową w Pyskowicach. Urządzenia tej Drukarni przeniesiono następnie do Gliwic. Łącznie z urządzeniami z Pyskowic, przeniesiono istniejący Zakład w Gliwicach, przy ul. Gottwalda 18, do przydzielonego przez Rektora budynku po hotelu akademickim przy ul. Kujawskiej 1. Budynek po odpowiedniej adaptacji przystosowano do potrzeb Zakładu Graficznego.

Po przeniesieniu Zakładu w 1957 roku na ul. Kujawską, dzięki posiadaniu maszyn drukarskich, otrzymaniu linotypu — starszego typu ale po kapitalnym remoncie — otrzymaniu dalszych, nowszego typu powielaczy offsetowych — wprowadzono bardziej typograficzną technologię produkcji. Urządzono przygotowalnię offsetową. Dzięki pomocy Drukarni Dziełowej w Katowicach, Zakład otrzymał aparat reprodukcyjny wprawdzie używany, lecz dzięki fachowej obsłudze wykonywano na nim doskonale zdjęcia reprodukcyjne.

W tym czasie nadano Zakładowi nową nazwę „Zakład Produkcji Pomocy Naukowych” — jako Zakład wydzielony.

Wyrazem uznania Kierownictwa Uczelni i Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego dla pożytecznej inicjatywy Zakładu było przyjęcie i zatwierdzenie zamówienia na: automatyczną krajarkę papieru, nowoczesny aparat reprodukcyjny z rastrami, piaską maszynę do falcowania zszywarkę oraz dalszy pomocniczy sprzęt dla przygotowalni offsetowej.

Już od roku 1959 zaczęły nadchodzić nowe urządzenia. W 1959 roku Zakład otrzymał nowoczesną automatyczną krajarkę papieru, maszynę do szycia niemi oraz maszynę do falcowania. W roku 1960 Zakład otrzymał aparat reprodukcyjny, automatyczną maszynę piaską oraz dalsze powielacze offsetowe.

Przez stałe unowocześnianie Zakładu obniżono własne koszty produkcji, które z 2 tys. zł za arkusz spadły w 64 r. do 1600 zł za arkusz przy podniesieniu produkcji z 3800 tys. na 5200 tys. Zakład swoim zasięgiem objął następujące ośrodki wydawnicze: śląski, polski, częstochowski, wrocławski, krakowski, łódzki, szczeciński, lubelski i warszawski, a ponadto rozszerzył współpracę z Państwowym Wydawnictwem Naukowym, współpraca która dała swój początek z chwilą przejścia Zakładu przez Politechnikę Śląską od PWN.

Zakład jako samodzielne gospodarstwo pomocnicze pod nazwą Zakład Graficzny, wykonuje średnio miesięcznie 40—50 pozycji wydawniczych, przy czym niewątpliwym sukcesem zakładu było podjęcie wykonawstwa książek i prospektów wydawanych przez PWN.

O technicznych możliwościach zakładu świadczy fakt, że prospekty drukowane przez zakład przeznaczane były i są dla zagranicy w tym najczęściej do krajów zachodnich, gdzie sztuka drukarska postawiona jest na bardzo wysokim poziomie.

W ciągu minionego 20-lecia obok osiągnięć produkcyjno-technologicznych, należy podkreślić wybitną poprawę warunków BHP, na które wydatkuje się w ciągu roku ca 60—80 tys. zł; stabilizację stanu zatrudnienia i stały wzrost zainteresowania załogi wynikami produkcyjnymi zakładu.

Inwestycje trwale Politechniki Śląskiej należy podzielić na cztery grupy obiektów: dydaktyczno-naukowe, domy studenckie i stołówki, domy mieszkalne i obiekty pomocnicze.

Stan posiadania w ww. obiektach opierał się w pierwszym okresie na budynkach nietypowych to jest niedostosowanych do zadań naukowych i dydaktycznych jak również nie nadawał się na domy studenckie i wynosił razem z domami mieszkalnymi około 300 tys. m³. Po zbudowaniu najpilniejszych obiektów w starych pomieszczeniach pozostały dydaktyka i badania naukowe wydziałów: Mechanicznego, oraz część Wydziału Elektrycznego (obecnie Automatyki), gmach Wydziału Mechaniczno-Energetycznego ze szkoły średniej został dostosowany do potrzeb Wyższej Uczelni jak również gmachy Wydziału Chemicznego zostały w dużym stopniu przebudowane i dostosowane do zadań Wydziału. Gmach Wydziału Elektrycznego i obecnie częściowo Wydziału Automatyki po wielu przeróbkach spełnia do pewnego stopnia założone zadania. W okresie sprawozdawczym inwestycje oddały szereg nowych obiektów jak: cztery pawilony z halą technologiczną i kreslarniami Wydziału Górniczego zbudowane z dotacji Ministerstwa Górnictwa i Energetyki, z których czwarty pawilon otrzymał Wydział Elektryczny, gmach Wydziału Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego w którym mieści się również Wydział Inżynierii Sanitarnej. W tym roku akademickim oddamy do użytku pierwszy pawilon Wydziału Chemicznego budowany z dotacji Ministerstwa Przemysłu Chemicznego.

Na 11 domów studenckich tylko 5 domów zostało zbudowanych w okresie sprawozdawczym i one w pełni spełniają swoje zadania. Natomiast 6 pozostałych domów studenckich to pomieszczenia nietypowe, dostosowane na kwatery studenckie z domów mieszkalnych. Również stołówki studenckie nie odpowiadają potrzebom i w ich miejsce będziemy musieli w najbliższym czasie zbudować nowoczesne zaplecze wraz z higienicznymi i obszernymi salami jadalnymi.

Na 38 budynków mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 28 tys. m², w których zamieszkuje 416 rodzin, tylko 2 domy mieszkalne zostały zbudowane w okresie sprawozdawczym — dom przy ul. Konarskiego jako dar Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej oraz dom spółdzielni pracowników Politechniki Śląskiej przy ul. Parkowej.

Z pomocniczych pomieszczeń należy wymienić kotłownię zbudowaną w okresie sprawozdawczym — dziś już niewystarczającą dla Uczelni oraz łaźnie i szatnie.

W sumie Zarząd Inwestycji Politechniki oddał Uczelni w obiektach dydaktycznych, domach studenckich i domach mieszkalnych około 400 tys. metrów sześciennych.

Dział Spraw Aparatury Naukowej Uczelni przekazał katedrom i zakładom aparaturę naukową-badawczą i pomiarową do roku 1960 na kwotę 45 milionów złotych. Od tego czasu wyraźnie zwiększył się zakup i ilość przekazanej nieodpłatnie aparatury naukowo-badawczej — w roku 1960 za 13 milionów złotych, w roku 1961 za 33 miliony złotych, w roku 1962 majątek Uczelni wybitnie podniósł się, zakupiono aparaturę naukowo-badawczą i otrzymano za 64 miliony złotych i w roku 1963 za 40 milionów złotych. Godna podkreślenia jest wartość aparatury zakupionej ze środków za badania wykonane w ramach Gospodarstw Pomocniczych, która w stosunku do globalnej wartości aparatury Uczelni w wysokości 195 mln. złotych wynosi 56%.

Wszystkim Ofiarodawcom, którzy przyczynili się do rozwoju Uczelni tak na odcinku gmachów dydaktyczno-naukowych i mieszkalnych oraz zaopatrzenia w aparaturę naukowo-badawczą, a w szczególności Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach, Prezydium Miejskich Rad Narodowych Górnego Śląska, Ministerstwu Górnictwa i Energetyki, Ministerstwu Przemysłu Chemicznego, Zjednoczeniu Hutnictwa Żelaza i Stali, wszystkim Zjednoczeniom Przemysłu Węglowego, Hutom oraz Zakładom Chemicznym i Biurom Projektów Górnego Śląska składam

w tym miejscu w imieniu własnym i Senatu Politechniki Śląskiej oraz w imieniu studiującej młodzieży gorące i bardzo serdeczne podziękowania.

Zadania Administracji Uczelni, która od 19 lat istnienia jest w stałej rozbudowie, są wyjątkowo trudne. Doprowadzenie starych budynków do używalności oraz zagospodarowanie nowo budowanych obiektów, a ponadto ciągłe prowadzenie gospodarki remontowej tych budynków przy braku małych wykonawców nie pozwala na terminowe wykonywanie tych niezwykle ciężkich i skomplikowanych prac.

Każda Katedra i każdy Zakład badawczy posiadają specyficzną aparaturę i prototypowe stoiska badawcze, które w większości przypadków są projektowane i budowane przez Dział Techniczny Uczelni, ponadto do zadań tych dołączyć należy remont tych urządzeń, poprawę warunków bhp, ogrzewanie, oświetlenie, dostarczenie mocy i wiele innych.

Do zadań Administracji Uczelni należy również prawidłowe gospodarowanie i duża odpowiedzialność za stan majątku Uczelni, za przechowywanie, konserwację i inwentaryzowanie wyposażenia katedr i zakładów, sal dydaktycznych i laboratoriów Uczelni. Jest to praca nie ujęta w statystykach dorobku, lecz tak ważna i niezbędna, że bez niej niemożliwa jest praca i dalszy rozwój Uczelni. Administracja Politechniki jak najbardziej zasługuje od pracowników nauki i studentów na wdzięczność i uznanie.

Dzięki staraniom i wysiłkom pracowników administracji, domy studenckie Politechniki są schludne i wyposażone w sprzęt kwaterekowy, pościel itp. stwarzając dogodne warunki i do mieszkania i nauki.

Dział Administracji otacza szczególną opieką przychodnie i ośrodki półsanatoryjne dla studentów.

W trosce o zapewnienie opieki nad dziećmi pracowników Politechniki Śląskiej w wieku przedszkolnym, Administracja zapewnia odpowiednie pomieszczenia dla Przedszkola (75 dzieci) i dla Świetlicy dziecięcej (dla 40 dzieci). W latach 1950—58 urządzano corocznie kolonie letnie dla dzieci, w wieku przedszkolnym w Wiśle, Szczyrku i Tułowicach Niemodlińskich. W roku 1954 utworzono punkt kolonijny dla dzieci nad morzem w Jastrzębiej Górze, z którego korzysta 200 dzieci pracowników Politechniki. Politechnika udziela opieki i pomocy w organizowaniu obozów harcerskich.

Kolegom Profesorom, Wykładowcom, Pomocniczym Pracownikom Nauki, Lektorom języków obcych, Oficerom, Nauczycielom i pracownikom Biblioteki składam serdeczne podziękowania za ich pracę, częstokroć bardzo trudną i odpowiedzialną i życzę Im dalszej owocnej pracy dla dobra naszej Uczelni, jak największego zadowolenia z tej pracy oraz zdrowia i pomyślności w życiu osobistym.

Serdeczne podziękowania składam Pracownikom Administracji, Gospodarstw Pomocniczych, Zarządu Inwestycji i Kwestury za ich poświęcenie i pracę, która warunkuje osiągnięcia dydaktyczne i naukowe pracowników Uczelni, pomagając młodzieży w zdobywaniu jak najwyższych kwalifikacji.

We wstępie powiedziałem, że Politechnika Śląska od pierwszej chwili swego istnienia doświadcza pełnej opieki i poparcia Władz Województwa Katowickiego oraz Przemysłu i Społeczeństwa Górnośląskiego — co jeszcze raz z pełnym przekonaniem, popartym realnymi dowodami powtarzam. Dorobek Politechniki Śląskiej i rzetelną pracę ponad 16 tysięcy naszych absolwentów w różnych dziedzinach Gospodarki Narodowej, a głównie w Przemysle składamy, na dowód, że nadziei w nas pokładanych nie zawiedliśmy i za troskliwość o losy Uczelni oraz za opiekę nad młodzieżą gorąco i bardzo serdecznie dziękujemy.

Ponieważ zadania postawione przed Uczelnią w najbliższych 15 latach planów państwowych i nasze ambicje — nakazują Politechnikę Śląską w Gliwicach uzupełniać i znacznie powiększyć, zwracamy się z gorącą prośbą do naszych Wypróbowanych Opiekunów, Doradców i Patronów o dalszą, tak życzliwą jak dotychczas opiekę i pomoc, za którą przyrzekamy oddać młodzieży naszą wiedzę i doświadczenie i wychowywać ją na postępowych, ambitnych i sumiennych Obywateli naszej ukochanej Ojczyzny — Polski Ludowej.

W jubileuszowym roku XX-lecia istnienia Polski Ludowej witamy w murach Politechniki Śląskiej już poraz 20-ty studentów I-go roku, zwracając się do nich

z prośbą, aby pamiętali o obowiązkach wobec Uczelni i Ojczyzny — są to rzetelna nauka i postawa godna studenta Polski Ludowej — dla jej sławy, i rozwoju oraz szczęśliwej przyszłości naszego narodu.

Witam w dniu 20-tej Inauguracji wszystkich studentów Politechniki Śląskiej — studiów dziennych, studiów dla pracujących zawodowych i magisterskich, wieczorowych i zaocznych, eksternistycznych oraz studentów w punktach konsultacyjnych i życzę im zdrowia i jak najlepszych wyników w nauce, zadowolenia i dobrego współzycia koleżeńskieg0 oraz pomyślności w życiu osobistym.

Uchwały XI Plenum KC PZPR dotyczące potrzeb naszego kraju na odcinku stanu zatrudnienia pracowników z wyższym wykształceniem do roku 1980 nakładają na szkolnictwo wyższe zadanie m. in. znacznego powiększenia istniejących uczelni a przede wszystkim podniesienia sprawności kształcenia i poziomu wychowawczego młodzieży.

W jubileuszowym roku 1000-letniej rocznicy powstania Państwa Polskiego i IV Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej — powstała na Ziemi Piastowskiej Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego w Gliwicach zakończyła 19-lat pracy z pokaznym dorobkiem, ale nie mniejsze zadania stoją przed nią w najbliższych latach. Pierwsze wytyczne naszych Władz wyrażają się powiększeniem stanu studentów Politechniki Śląskiej do roku 1980:

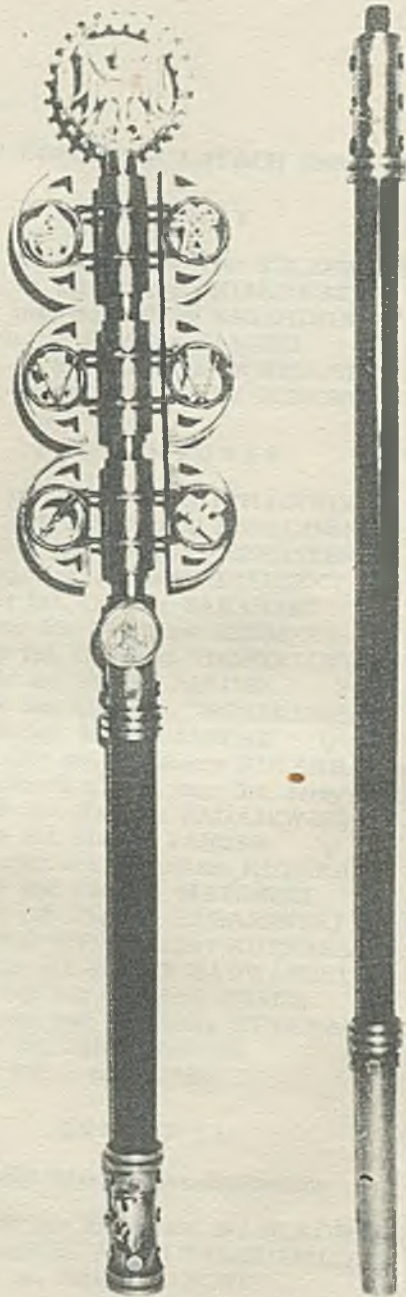
- na studiach dziennych z 5 tysięcy do 11 tysięcy,
- na studiach dla pracujących z 6 tysięcy na 18 tysięcy.

Dla kształcenia tak wielkiej rzeszy studentów Uczelnia potrzebuje dużego wzrostu kadry nauczającej, pomieszczeń dydaktycznych i badawczych, domów studenckich i stołówek, mieszkań dla pracowników, biblioteki, pomieszczeń dla Rektora i jednostek gospodarczych i wiele innych.

W pierwszym rzędzie potrzebują pomieszczeń własnych Wydział Automatyki i Wydział Inżynierii Sanitarnej oraz niezbędny jest gmach dla Biblioteki Uczelni, która powinna zaspokoić potrzeby naukowo-badawcze i techniczne całego rejonu Górnego Śląska.

Prawdopodobnie w przyszłych 15 latach istniejące specjalizacje rozwiną się w Oddziały ewentualnie w Wydziały, dla których zajdzie potrzeba zbudowania nowych odpowiednich obiektów.

Rozwijana przez Uczelnię współpraca Politechniki z Przemysłem będzie wymagała zbudowania wielu hal technologicznych oraz zaadoptowania odpowiednich stoisk badawczych zaopatrzonych w nowoczesną aparaturę. Zgodnie z naszymi ambicjami chcemy służyć Przemysłowi a głównie Przemysłowi Śląskiemu realną pomocą w rozwiązywaniu pilnych i trudnych zagadnień produkcyjnych, stwarzając dla nich podstawy naukowe, aby w ten sposób na bieżąco włączyć się do pracy naszych Kolegów z Przemysłu i jak najefektywniej oraz w żądanym terminie oddać Gospodarce Narodowej takie usługi i korzyści, jakich od nas oczekuje. Prawidłowo ustawiona współpraca odda również wielkie usługi młodej kadrze naukowej, którą tematyka zakładów produkcyjnych zbliży do zagadnień praktycznych i pomoże im do zdobycia nie tylko stopni naukowych lecz podniesie ich wiedzę i wzbogaci w doświadczenie.

LASKA PEDLA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ,

II. WŁADZE UCZELNI W LATACH 1945/46—1964/65

REKTORZY

- 1945/46—1950/51 — prof. zw. dr inż. Władysław KUCZEWSKI
1951/52 — prof. zw. dr inż. Michał ŚMIAŁOWSKI
1952/53—1953/54 — prof. zw. mgr inż. Gabriel KNIAGININ
1954/55—1955/56 — prof. n. dr inż. Zbigniew JASICKI
1956/57—1958/59 — prof. zw. dr inż. Stanisław OCHEJDUSZKO
1959/60—nadal — prof. zw. dr inż. Tadeusz LASKOWSKI

PROREKTORZY

- 1950/51 — prof. zw. mgr inż. Gabriel KNIAGININ
1951/52 — prof. zw. mgr inż. Gabriel KNIAGININ
— prof. n. mgr inż. Stanisław SZERSZEŃ
1952/53 — prof. n. mgr inż. Stanisław SZERSZEŃ
— prof. n. dr inż. Tadeusz ZARAŃSKI
1953/54 i 1954/55 — prof. n. mgr inż. Stanisław SZERSZEŃ
— prof. n. dr inż. Czesława TROSKIEWICZ
1955/56 — prof. n. dr inż. Marian JANUSZ
— prof. n. dr inż. Czesława TROSKIEWICZ
1956/57 — prof. n. dr inż. Marian JANUSZ
— prof. zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA
— p. o. Prorektora z. prof. mgr inż. Jerzy SZYMAŃSKI
— prof. n. dr inż. Tadeusz ZAGAJEWSKI
1957/58—1958/59 — prof. n. dr inż. Marian JANUSZ
— prof. zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA
— prof. n. dr inż. Tadeusz MAZOŃSKI
— prof. n. dr inż. Tadeusz ZAGAJEWSKI
1959/60—1961/62 — prof. zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA
— prof. n. mgr inż. Henryk RADWAŃSKI
— prof. zw. mgr inż. Fryderyk STAUB
1962/63—nadal — prof. zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA
— prof. n. dr inż. Józef LEDWOŃ
— prof. n. dr inż. Jerzy SZUBA

DZIEKANI

Wydział Inżynieryjno-Budowlany

- 1945/46 — prof. zw. dr inż. Franciszek WASILKOWSKI
1946/47—1951/52 — prof. zw. mgr inż. Michał PASZKIEWICZ
1952/53—1954/55 — prof. n. dr inż. Marian JANUSZ

Wydział Budownictwa Przemysłowego

- 1952/53—1954/55 — prof. n. mgr inż. Edmund SZCZEPANIAK

Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego

- 1955/56 — prof. zw. mgr inż. Michał PASZKIEWICZ
1956/57—1957/58 — prof. n. mgr inż. Władysław ŚMIAŁOWSKI
1958/59—1959/60 — prof. zw. dr inż. Stefan KAUFMAN
1960/61—1961/62 — prof. n. dr inż. Józef LEDWOŃ
1962/63—1963/64 — prof. n. dr inż. Zbigniew BUDZIANOWSKI

Wydział Chemiczny

- 1945/46—1947/48 — prof. zw. dr inż. Adolf JOSZT
1948/49 — prof. zw. dr inż. Stanisław BRETSHNAJDER
1949/50—1950/51 — prof. zw. dr inż. Ludwik WASILEWSKI
1951/52—1954/55 — prof. n. dr inż. Kazimierz GOSTKOWSKI
1955/56—1956/57 — prof. n. dr inż. Tadeusz MAZOŃSKI
1957/58 — prof. zw. dr inż. Stefan PAWLIKOWSKI
✓ 1958/59—1959/60 — prof. n. dr inż. Włodzimierz KISIEŁOW
1958/61—1961/62 — prof. n. dr inż. Jerzy SZUBA
1962/63—1963/64 — doc. dr inż. Zbigniew JEDLIŃSKI

Wydział Elektryczny

- 1945/46 — prof. zw. mgr inż. Wacław GÜNTER
1946/47—1947/48 — prof. zw. dr inż. Stanisław FRYZE
1948/49—1951/52 — prof. zw. mgr inż. Zygmunt GOGOLEWSKI
1952/53—1953/54 — prof. n. dr inż. Zbigniew JASICKI
1954/55 — st. wykł. mgr inż. Antoni PLAMITZER
1955/56 — prof. n. dr inż. Tadeusz ZAGAJEWSKI
1956/57—1957/58 — doc. mgr inż. Edmund PIOTROWSKI
1958/59—1959/60 — doc. mgr inż. Edmund ROMER
1960/61—1963/64 — doc. mgr inż. Mieczysław PLUCIŃSKI

Wydział Górniczy

- 1950/51 — prof. n. dr inż. Józef WĄSOWSKI
1951/52 — prof. zw. mgr inż. Józef GALANKA
1952/53—1961/62 — prof. n. mgr inż. Roman DYKACZ
1962/63—1963/64 — prof. n. dr inż. Tadeusz ZARAŃSKI

Wydział Inżynierii Sanitarnej

- 1955/56 — prof. zw. mgr inż. Eugeniusz ZACZYŃSKI
1956/57—1963/64 — doc. dr inż. Jan PALUCH

Wydział Mechaniczny

- 1945/46 — prof. zw. dr inż. Zygmunt CIECHANOWSKI
1946/47—1949/50 — prof. n. mgr inż. Bartłomiej TOKARSKI
1950/51—1952/53 — prof. zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA
1953/54—1954/55 — doc. mgr inż. Jerzy SZYRAJEW
1955/56—1956/57 — prof. zw. mgr inż. Fryderyk STAUB
1957/58 — st. wykł. mgr Mirosław MOCHACKI
1958/59 — prof. n. mgr inż. Henryk RADWAŃSKI
1959/60 — doc. mgr inż. Jerzy SZYRAJEW
1960/61—1963/64 — doc. dr inż. Władysław AUGUSTYN

Wydział Mechaniczno-Energetyczny

1952/53—1954/55 — prof. zw. dr inż. Stanisław OCHEŁDUSZKO
1955/56—1959/60 — doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI
1960/61—1961/62 — prof. n. dr inż. Jan SZARGUT
1962/63—1963/64 — doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI

WŁADZE UCZELNI W ROKU 1964/65

1. REKTOR I PROREKTORZY

J. M. Rektor — prof. zw. dr inż. Tadeusz LASKOWSKI
Prorektor d/s Nauczania — prof. n. dr inż. Jerzy SZUBA
Prorektor d/s Nauki — prof. n. dr inż. Józef LEDWON
Prorektor d/s Studium dla Pracujących — prof. zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA

2. SENAT

J. M. Rektor — prof. zw. dr inż. Tadeusz LASKOWSKI
Prorektorzy: prof. n. dr inż. Jerzy SZUBA, prof. n. dr inż. Józef LEDWON, prof.
zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA

Dziekani Wydziałów:

Automatyki — prof. n. dr inż. Tadeusz ZAGAJEWSKI
Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego — doc. dr inż. Józef GŁOMB
Chemicznego — prof. n. dr inż. Czesława TROSKIEWICZ
Elektrycznego — doc. mgr inż. Mieczysław PLUCIŃSKI
Górniczego — doc. mgr inż. Waclaw REGULSKI
Inżynierii Sanitarnej — prof. n. mgr inż. Józef BARTOSZEWSKI
Mechanicznego — doc. dr inż. Stanisław KONCEWICZ
Mechaniczno-Energetycznego — doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI

Delegaci Wydziałów:

Automatyki — doc. mgr inż. Edmund ROMER
Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego — prof. zw. mgr inż. Michał
KIEWICZ
Chemicznego — doc. dr inż. Zbigniew JEDLIŃSKI
Elektrycznego — prof. zw. mgr inż. Zygmunt GOGOLEWSKI
Górniczego — prof. zw. dr inż. Oktawian POPOWICZ
Inżynierii Sanitarnej — prof. n. dr Andrzej GROSSMAN
Mechanicznego — doc. dr inż. Władysław AUGUSTYN
Mechaniczno-Energetycznego — prof. zw. dr inż. Tadeusz HOBLER

Przedstawiciel Rady Zakładowej — mgr inż. Anatol CHOMIAKOW

III. KOMISJE SENACKIE I INNE

Uczelniana Komisja Rekrutacyjna

Przewodniczący — J. M. Rektor prof. zw. dr inż. Tadeusz LASKOWSKI
Z-ca przewodniczącego — prof. n. dr inż. Jerzy SZUBA
Przedstawiciel Rady Zakładowej — dr inż. Marian STARCZEWSKI

Komisja Biblioteczna

Przewodniczący — prof. n. dr inż. Włodzimierz KISIELOW
Członkowie: doc. dr inż. Kazimierz KLUCZYCKI, prof. n. dr inż. Witold OKOŁO-KUŁAK, doc. dr inż. Władysław PASZEK, st. wykł. mgr inż. Mieczysław PISZ, doc. dr inż. Jerzy SIWIŃSKI, adkt dr inż. Józef ŚLIWA, dr Jerzy ZARZYCKI

Komitet Współpracy z Przemysłem

Przewodniczący — prof. zw. mgr inż. Zygmunt GOGOLEWSKI
Sekretarz naukowy — adkt dr inż. Antoni BOGUCKI
Członkowie: st. wykł. dr inż. Tadeusz MACHNIK, adkt mgr inż. Józef ZABŁOCKI

Komisja d/s Zleceń

Przewodniczący — prof. n. dr inż. Józef LEDWOŃ
Członkowie: Jan FORYST, prof. n. dr inż. Witold OKOŁO-KUŁAK, mgr Józef ZACHARA

Komitet Redakcyjny Zeszytów Naukowych

Redaktor Naczelny — prof. zw. mgr inż. Fryderyk STAUB
Redaktorzy działowi

Automatyka — dr inż. Zdzisław POGODA
Budownictwo — doc. dr inż. Józef GŁOMB
Chemia — dr inż. Iwo POLLO
Elektryka — dr inż. Wiesław GABRYŚ
Energetyka — dr inż. Ryszard PETELA
Górnictwo — mgr inż. Jerzy ANTONIAK
Inżynieria Sanitarna — dr inż. Stanisław MIERZWIŃSKI
Matematyka — Fizyka — doc. dr Czesław KLUCZNY
Mechanika — dr inż. Ryszard GRYBOS
Nauki społeczne — doc. dr Bronisław MISZEWSKI

Sekretarz Komitetu — Tadeusz MATUŁA

Komisja Wydawnictw 20-lecia Politechniki Śląskiej

Przewodniczący — prof. n. dr inż. Marian JANUSZ
Z-ca przewodniczącego — dr Jerzy ZARZYCKI
Członkowie: prof. n. mgr inż. Tadeusz TEODOROWICZ-TODOROWSKI, płk. Zygmunt KIELAR, Tadeusz MATUŁA

Komisja Modernizacji Studiów

Przewodniczący — prof. n. dr inż. Stefan WĘGRZYN

Członkowie: doc. dr inż. Marian TANIEWSKI, doc. dr inż. Wilhelm KRÓL

Komisja do Spraw Pomocniczych Pracowników Nauki

Przewodniczący — prof. n. dr inż. Józef LEDWOŃ

Członkowie: prof. zw. mgr inż. Michał PASZKIEWICZ, doc. dr inż. Jan PALUCH, st. wykł. dr inż. Marcei BARAN, doc. dr inż. Stanisław KONCEWICZ, adkt dr inż. Zygmunt KUCZEWSKI, st. asyst. mgr inż. Jerzy ANTONIAK, adkt mgr Marian JĘDRYCZKA, adkt mgr inż. Władysław KARMIŃSKI, Władysław SOB-CZYK

Komisja Dyscyplinarna dla Pracowników Nauki

Przewodniczący — prof. n. dr inż. Czesława TROSKIEWICZ

Z-ca przewodniczącego — doc. dr inż. Zbigniew GREGOROWICZ

Członkowie: prof. n. dr inż. Janusz DIETRYCH, st. wykł. mgr Mieczysław WAR-CHOŁ, adkt dr inż. Henryk KOWALOWSKI, st. asyst. mgr inż. Hanna KUKUR-BA, adkt dr inż. Walery SZUŚCIK

Rzecznik dyscyplinarny — prof. zw. dr inż. Stefan PAWLIKOWSKI

Z-ca rzecznika dyscyplinarnego — prof. n. mgr inż. Józef PILARCZYK

Komisja Dyscyplinarna dla Studentów

Przewodniczący — prof. n. mgr Adam ZAWADZKI

Z-ca przewodniczącego — prof. n. dr inż. Jan SZARGUT

Członkowie: doc. dr inż. Maria ŁUGOWSKA, doc. mgr inż. Edmund PIOTROW-SKI, st. wykł. mgr Alfred FRYLIK, stud. Karol GARZ, stud. Andrzej PUSZER

Rzecznik dyscyplinarny — st. wykł. dr inż. Marcei BARAN

I zastępca — st. wykł. dr inż. Antoni JAKUBOWICZ

II zastępca — st. wykł. mgr inż. Stanisław KOPACZ

Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna dla Studentów

Przewodniczący — prof. n. mgr inż. Henryk RADWAŃSKI

Z-ca przewodniczącego — prof. n. dr inż. Józef WĄSOWSKI

Członkowie: prof. n. dr inż. Witold OKOŁO-KUŁAK, doc. dr inż. Witold KOWAL-SKI, doc. dr inż. Zdzisław TRYBALSKI, stud. Teodor BADORA, stud. Jerzy MRÓZEK

Rzecznik dyscyplinarny — doc. dr inż. Tadeusz PUKAS

I zastępca — st. wykł. dr inż. Tadeusz LAMBER

II zastępca — st. wykł. mgr inż. Franciszek ENGEL

Komisja do Spraw Krajowych Praktyk Studenckich

Przewodniczący — prof. n. dr inż. Leon ROWIŃSKI

Z-ca przewodniczącego — dr inż. Marian STARCZEWSKI

Członkowie — referenci praktyk wszystkich Wydziałów

Komisja Egzaminacyjna do Spraw Kursu Pedagogicznego

Przewodniczący — prof. n. dr inż. Marian JANUSZ

Z-ca przewodniczącego — mgr Mieczysław FURMAN

Członkowie: prof. n. mgr Adam ZAWADZKI, doc. dr Jan BOHUCKI (WSP), dr Danuta PACHULICZ

Komisja Mieszkaniowa

Przewodniczący — doc. dr inż. Maria ZDYBIEWSKA

Członkowie: st. asyst. mgr inż. Tadeusz KIERSZNICKI, adkt mgr inż. Marian ROBAKOWSKI, Aleksander KASZUBA, st. asyst. mgr Tadeusz KRZOSKA, adkt mgr inż. Jerzy BURSA, st. asyst. mgr inż. Jan ŻELIŃSKI, Bernard FIEGLER, mgr inż. Zygmunt KATLEWICZ

Główna Komisja Inwentaryzacyjna

Przewodniczący — mgr Witold GUŻKOWSKI

Z-ca przewodniczącego — mgr Franciszek STACHOWSKI

Członkowie: Leonard POPŁAWSKI, Franciszek BUBNICKI, Bernard FIEGLER, Stanisław SAMBOROWSKI, Zdzisław NIŻANKIEWICZ, Wilhelm LESIK, Roman SIEDLECKI

Komisja d/s przyznawania dodatków za pracę w warunkach uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia

Przewodniczący — mgr inż. Kazimierz HAWRANEK

Członkowie: dr inż. Jerzy WĘGIEL, doc. dr inż. Zbigniew GREGOROWICZ, mgr inż. Franciszek GÓRSKI, doc. dr inż. Walery MISNIAKIEWICZ, dr inż. Franciszek PRZYBYŁA, doc. dr inż. Wacław REGULSKI

IV. JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE

1. **Rektorat** — ul. Konarskiego 23, tel. centrali: 20-38, 24-52, 26-53, 35-78

J. M. Rektor — prof. zw. dr inż. Tadeusz LASKOWSKI
Sekretariat Rektora: tel. 23-49 — Aldona PAWLISZEWSKA-GRZESIEK

Kwestura — ul. Katowicka 2 — tel 43-37

Kwestor — Jan FORYST

Dział Księgowości Budżetowej

Z-ca Kwestora — st. ekonomista — Leonard POPLAWSKI

St. planista — Emilia ŁOIK

St. księgowi: Józefa BEREZOWSKA, LUCYNA CIEŚLEWICZ, Krystyna GAJEWSKA, Anna KLOCEK, Władysław KLOCEK, Maria ŁUKIEWICZ, Aleksandra MATKOWSKA, Władysława PETRYNA, Maria POLITYŃSKA, Olga STANISŁAWSKA

St. referenci: Nina BAUMAN, Elżbieta GAJEWSKA, Zofia NOWIŃSKA, Leon STANIEK

Planista — Julian HNATÓW

Księgowe: Maria DREWNIOK, Barbara PODSTAWKA, Genowefa SAWICKA, Jadwiga SERWATIUK, Helena TRZNADEL, Łucja ZASTAWNA, Helena ZAWADZKA

Referent ekonom. — Dorota MAJ

Maszynistka — Ewa ZIĘBIŃSKA

Goniec — Janina QUENARD

Dział księgowości Gospodarstw Pomocniczych — ul. Katowicka 3, tel. 39-13, 27-29

Z-ca Kwestora do spraw gosp. pom. — Kazimierz ACEDAŃSKI

Kier. Sekcji: Stanisław PAZDAN, Tomasz KRACLA, Leonard OSADZIŃSKI, Alicja PORDZIK, Bronisława DUDEK

p. o. Kier. Sekcji — Elżbieta BULIK

Kier. kancelarii — Maria BAJKA

Z-ca Kier. Sekcji — Tadeusz PRYNDA

St. ekonomista — Tadeusz HAJTAŁOWICZ

St. księgowe: Helena DUTKIEWICZ, Janina CHAMOŃ

Księgowe: Teresa ĆWIK, Anna JAKUBOWSKA, Eleonora MARKS, Krystyna KRAWIEC, Monika ŁUKASZKIEWICZ, Maria NIEMENTOWSKA, Danuta SZAWIŃSKA

Kasjer — Lidia SOROTOWICZ

Kontystyki: Monika GAŁAZKA, Brygida KOLLEK, Danuta KONCZALA, Cecylia MEISSNER, Janina SOLIŃSKA

Referenci ekonomiczni: Kazimiera GAŁEK, Anna ŁACZKOWSKA

Gońcy: Janina MACHNO, Daria PIELA, Urszula ROKITA

Dział Kontroli Wewnętrznej — ul. Konarskiego 23, tel. centrali Rektoratu

Kierownik Działu — Zofia JURGENSON

St. księgowa — Tatiana Siemionowa DIRYCZ

Inżynier BHP — inż. Alojzy BRACHACZEK

Sekretariat Główny

Kierownik Sekretariatu — Maria LAMBER
Z-ca Kierownika — Izabela KOTOWSKA
St. pedle: Otylia BORSZCZ, Irena GAŁZIŃSKA, Dorota HAJOK, Berta LAKWA, Maria REIMAN, Stanisława PARKOŁA
Goniec — Joanna CZAPLA

Dział Kadr — ul. Konarskiego 23, tel. centrali Rektoratu

Kierownik Działu — Władysław SOBCZYK
Sekcja Pracowników Naukowych
Kierownik Sekcji — Krystyna STEFANIAK
St. referent — Maria KRACLA
St. pedel — Eryka FABIAN
Sekcja Pracowników Administracyjnych
Kierownik Sekcji — Włodzimierz SUCHODOLSKI
St. referent — Helena DYKAS
St. pedel — Irena SZULC

Zarząd Inwestycji — ul. Piramowicza 2, tel. 47—89

Dyrektor Zarządu — mgr inż. August DRZYMAŁA
St. inspektor nadzoru — mgr inż. Bogdana KANIA
Główna księgową — Irena SAMEK
Inspektorzy nadzoru: mgr inż. Jan SOJA, Wacław POLAŃSKI, Wilhelm POPLUC, mgr inż. Eugeniusz WOLEK
St. ekonomista d/s zaopatrzenia — Mieczysław GAŁUSZCZYŃSKI
St. ekonomista d/s planowania — Barbara ŚLUSARCYK
Kierownik Sekretariatu — Alicja IWANUSA
Maszynistka — Dorota KUKLA
Goniec — Alicja NOWAK

2. **Prorektor d/s Nauczania — prof. n. dr inż. Jerzy SZUBA — ul. Konarskiego 23.**
tel. centrali Rektoratu

Dział Nauczania — ul. Konarskiego 23, tel. centrali Rektoratu

Kierownik Działu — Krystyna AFFANASOWICZ
St. referent — Genowefa SUCHODOLSKA
Referent — Maria WIŚNIEWSKA

Dział Spraw Bytowych Studentów — ul. Konarskiego 23, tel. centrali Rektoratu

Kierownik Działu — mgr Janina PODGÓRNIK
St. referent — Jadwiga STEFAN

Studium Języków Obcych *) — ul. Katowicka 2, tel. 28-39

Kierownik Studium — mgr Irena KRZECZEWSKA
St. referent — Karolina BIAŁOSKÓRSKA

Studium Wychowania Fizycznego *) — ul. Katowicka 2, tel. 49-56, 27-06

Kierownik Studium — mgr Michał LEWICKI
St. pedel — Uta KUBERA-WILCZEK

Studium Wojskowe — ul. Katowicka 5, tel. 50-70

Studium Eksternistyczne — ul. Konarskiego 23, tel. centrali Rektoratu

Kierownik Studium — st. wykł. mgr inż. Antoni PLAMITZER
St. referent — Ludwika PLUTA

Studium Pedagogiczne

Kierownictwo Studium sprawuje Komisja wymieniona w rozdziale VI.

*) pracownicy dydaktyczni Studium podani są w rozdziale VI.

3. **Prorektor d/s Nauki** — prof. n. dr inż. Józef LEDWOŃ — ul. Konarskiego 23, tel. centrali Rektoratu

Dział Nauki — ul. Konarskiego 23, tel. centrali Rektoratu

Kierownik Działu — Kazimiera OLSZAŃSKA

Kierownik Sekcji — Helena LEWICKA

Referent — Adela MAREK

Kierownik Sekcji Wydawnictw Naukowych — Tadeusz MATULA

St. referent — Barbara PRYNDA

St. ekonomista — Marta KUSZKA

Pracownik obsługi — Jadwiga FRONCEK

Biblioteka Główna *) — ul. Katowicka 2, tel. 41-76

Dyrektor — dr Jerzy ZARZYCKI

Samodzielna Sekcja d/s Administracyjnych

p. o. Kier. Sekcji — mgr Regina BOBAK

Referenci: Urszula LEPCZAK, Halina LIPSKA

Dział Spraw Aparatury Naukowej — ul. Konarskiego 23, tel. centrali Rektoratu

Kierownik Działu — Mieczysław WARSZ

St. referent — Julian GAŁUSZCZYŃSKI

Referent — Barbara OWCZAREK

Zakład Fotografiki — ul. Katowicka 5, tel. 39-13

Kierownik Zakładu — Jerzy WALOR

Laborant fotograf — Maria JANICKA

Fotograf — Jadwiga GERLIŃSKA

4. **Prorektor d/s Studium dla Pracujących** — prof. zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA

Katowice — ul. Krasińskiego 8 b, tel. 311-82

Z-ca Prorektora d/s Studiów Wieczorowych — doc. mgr inż. Edmund PIOTROWSKI — adres i telefon j. w.

Z-ca Prorektora d/s Studiów Zaocznych i Terenowych — doc. dr inż. Marian TANIEWSKI — Gliwice ul. Konarskiego 23 — tel. 20-38, 24-52, 26-53, 35-79

Sekretariat Prorektora Studium — Łucja RECHUL — Katowice ul. Krasińskiego 8 b, tel. 311-82

Dział Nauczania Studium dla Pracujących — Katowice ul. Krasińskiego 8 b, tel. 342-89

Kierownik Działu — mgr Mieczysław SZALAJKO

Sekcja Studiów Wieczorowych — st. ref. Irena KAISER

Sekcja Studiów Zaocznych — st. ref. Ludmiła MIŚKÓW

Gliwice ul. Konarskiego 23, tel. 20-38, 24-52, 26-53, 35-79

Referent — Gertruda GWÓZDŹ

Kierownicy Studiów Wieczorowych

Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego — st. wykł. dr inż. Stefan SZANCER

Wydział Chemiczny — doc. dr inż. Tadeusz PUKAS

Wydział Elektryczny — st. wykł. mgr inż. Stanisław KOPACZ

Wydział Górniczy — st. wykł. mgr inż. Bronisław SKINDEROWICZ

Wydział Hutniczy — doc. dr inż. Tadeusz MAZANEK

Wydział Inżynierii Sanitarnej — st. wykł. mgr inż. Andrzej GADOMSKI

Wydział Mechaniczny — st. wykł. mgr inż. Jerzy SZYMAŃSKI

*) pracownicy służby bibliotecznej podani są w rozdziale VI.

Kierownicy Studiów Zaocznych

Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego — Wydział Inżynierii Sanitarnej — st. wykł. mgr inż. Henryk TODOR
Wydział Elektryczny — st. wykł. mgr inż. Marian KOLMER
Wydział Górniczy — st. wykł. mgr inż. Bronisław SKINDEROWICZ
Wydział Mechaniczny — st. wykł. mgr inż. Jeremiasz MOŁODECKI

Terenowe Punkty Konsultacyjne

- Opole** — ul. Luboszycka 7, tel. 44-10
prowadzi kierunki studiów: budownictwo przemysłowe i ogólne, elektryczny, mechaniczny
Kierownik naukowy punktu — dr Rościśław ONISZCZYK
- Kędzierzyn** — Zakłady Azotowe — tel. Koźle 651
prowadzi kierunki studiów: chemiczny, mechaniczny
Kierownik naukowy punktu — mgr inż. Władysław FISCHER
- Tarnowskie Góry** — Centralne Biuro Konstrukcji Kotłowych — ul. Opolska 23, tel. 22-91
prowadzi kierunek studiów — mechaniczny
Kierownik naukowy punktu — st. wykł. mgr Mirosław MOCHNACKI
- Bielsko-Biała** — ul. Żeromskiego, Szkoła TPD — tel. 27-86
prowadzi kierunki studiów: elektryczny, mechaniczny, włókienniczy (w zakresie 2 lat studiów)
Kierownik naukowy punktu — st. wykł. mgr inż. Mieczysław PISZ
- Rybnik** — Rybnickie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego — ul. Kościuszki 5, tel. 341, wewn. 284
prowadzi kierunki studiów: elektryczny, górniczy, mechaniczny
Kierownik naukowy punktu — st. wykł. mgr inż. Kazimierz SZAJAJKO
- Oświęcim** — Zakłady Chemiczne, tel. 37-12
prowadzi kierunek studiów-chemiczny
Kierownik naukowy punktu — mgr inż. Mieczysław JAWOREK
- Z-ca Dyrektora Administracyjnego d/s Studium dla Pracujących** — mgr Franciszek STACHOWSKI
- Dział Administracyjno-Gospodarczy:** kierownik działu — Józef GÓRECKI
- Kierownik Sekcji Zaopatrzenia** — Kazimierz SŁONIOWSKI
- Kierownik Sekcji Finansowej**
st. księgowy Gabriela JAKSA, st. referent Teresa WACHOŃSKA
- Kierownik Biblioteki** — Irena SWIZDOROWA
St. pedle: Jadwiga BOGACKA, Józef SOLICH
Pedle: Leokadia BOŻEK, Lidia CZUDAJ, Irena MOŚCIŃSKA, Elżbieta POŁOK
5. **Dyrektor Administracyjny** — mgr Józef ZACHARA
ul. Konarskiego 23, tel. 49-89
- Sekretariat Dyrektora** — tel. 49-89 — Janina PIETRZAK
- Z-ca Dyrektora d/s administracyjnych** — mgr Witold GUŻKOWSKI — ul. Konarskiego 23, tel. centrali Rektoratu
- Z-ca Dyrektora d/s gospodarstw pomocniczych** — mgr Mieczysław FURMAN
ul. Katowicka 3, tel. 39-13 *Zaopatrzenie, zdanie 23.0.65 podporządkowy*
- Z-ca Dyrektora d/s Studium dla Pracujących** — mgr Franciszek STACHOWSKI
Katowice ul. Krasińskiego 8 *Zakł. Fotografiki Dokumentalnej*
- Dyrektorzy Administracyjni w latach:**
1945/46—1947/48 — mgr Tadeusz NIZANKOWSKI
1948/49—1953/54 — mgr Roman ŚLUSARCZYK
1954/55—31. III. 1960 — mgr Danuta BOREK
1. IV. 1960—31. VII. 1960 — p. o. inż. Zenon CIEŚLAK
1. VIII. 1960 — nadal mgr Józef ZACHARA

Dział Planowania i Organizacji — ul. Konarskiego 23, tel. centrali Rektoratu

Kierownik Działu — Alfred RAMBUSZEK

Kierownik Sekcji — Roman SIEDLECKI

St. ekonomista — Maria KAPUSTA

Dział Techniczny — ul. Barlickiego 1, tel. 45-83

Kierownik Działu — mgr inż. Tadeusz DYNEROWICZ

Z-ca Kierownika — mgr inż. Leszek DAFT

Inspektorzy nadzoru: mgr inż. Roman CYGANEK, Jan JOSZKO, Jan KOZIOŁ

St. referent — Róża LORBER

Goniec — Maria OKSIUTYCZ

Główny Inżynier d/s gospodarki cieplnej — mgr inż. Wojciech JUREK

Biuro rady prawnej

Radca prawny — mgr Michał KULAGA

Referent ekonomiczny — Franciszek KUBIAK

Dział Zaopatrzenia

Kierownik Działu — Stanisław SAMBOROWSKI

Kierownicy Sekcji: Elżbieta PENNO, Janina POŁROLA

Kierownik Zespołu Magazynów — Bronisław GAŁĄZKA

St. księgowa — Józefa GIERZYŃSKA

St. referent — Ryszard MATUSOW

Referent — Maria TONDYGROCH

St. pedel — Zofia SUPRUNIUK

Pracownik obsługi — Monika SZWEDA

Goniec — Urszula JANKOWSKA

Samodzielna Sekcja Transportu

Kierownik Sekcji — Zdzisław NIŻANKIEWICZ

Z-ca Kierownika — Stanisław KLECZKOWSKI

Dział Administracyjno-Gospodarczy

Kierownik Działu — Franciszek BUBNICKI

Kierownicy Sekcji: Anna ADAMCZYK, Stanisława DAŃBSKA, Wilhelm LE-SIK

St. referenci: Włodzimierz KIERYCZ, Alfred KELLER

Dział Administracji Domów Studenckich

Kierownik Działu — Bernard FIEGLER

St. referenci: Janina RUSIECKA, Urszula SIKORA

Kierownicy Domów Studenckich

Rejon I — ul. Robotnicza 4

Kier. domu studenckiego — Szymon RATUSZNY

Rejon II — ul. Rybnicka 24

Intendent — Stefania GAŁUSZCZYŃSKA

Rejon III — ul. M. Strzody 18

Kier. domu studenckiego — Stefan ŁUCZYCKI

Kwatermistrz — Lucyna LIZINIEWICZ

Rejon IV — Rynek 18

Kier. domu studenckiego — Czesław POHL

Kwatermistrz — Zofia TELECKA

Rejon V — ul. Pszczyńska 89 a

Kier. domu studenckiego — Alicja SKAWIŃSKA

Kwatermistrz — Maria QUENARD

Rejon VI — ul. Łużycka 28

Kier. domu studenckiego — Alfreda ZASOŃ

Kwatermistrz — Józefa MEKITYN

Rejon VII — ul. Górne Wały 21

Kier. domu studenckiego — Helena GOMULSKA

Rejon VIII—IX — ul. Łużycka 30/32
Kier. domów studenckich — Marian STANKIEWICZ
Kwatermistrz: Marta FELIS, Jadwiga ZUK
Kier. Pralni Mech. d. st. — Małgorzata RATUSZNA
Kier. Magazynu d. st. — Władysław SAKWA

Zarząd Domów Mieszkalnych

Kierownik Zarządu — Aleksander STANIKOWSKI
Administrator — KELLER
St. księgowy — Walenty ZADURSKI
St. referent — Irmgarda MÜNZER
Referent — Janina KAŻMIERCZAK
Goniec — Zofia WRÓBEL

6. Jednostki Gospodarcze Wyodrębnione

1. Zakład Graficzny — ul. Kujawska 1, tel. 32-60

Kierownik Zakładu — Krzysztof ZYGA
Z-ca Kierownika Zakładu — Eryk BARWIK
Kier. adm. gospodarczy — Zbigniew KUKURBA
Główny technolog — Fryderyk CYPTOR
Dyspozytor — Klaudiusz MACYSZYN
St. księgowy — mgr Marta FRANZ
Księgowe: Barbara BOGACKA, Stefania PAŁKOWSKA
Sam. ref. sekcji zleceń — Wanda SUFRAGAN
Planista zaopatrzenia — Maria CISZEWSKA
St. ref. zaopatrzenia — Alicja DRYGIEL
Kier. Działu Korekty — Barbara KORDECKA
Korektorki: Władysława DUBIEL, Alina GĘBKA, Maria KUŚ
Rachmistrz — Anna CYPTOR
St. referent — Danuta FRÜHAUF
Kier. magazynu — Janina IRZYKOWSKA

2. Zakład Optyki i Mechaniki Precyzyjnej — ul. Kujawska 3, tel. 32-66

Kierownik Zakładu — mgr inż. Józef WEJCHÖNIG
Z-ca kier. ekon. — mgr Krystyna KUKURBA
Kier. kancelarii ogólnej — Maria KUSKA
Z-ca szefa prod. — mgr inż. Rudolf WOJNAR
Kier. Działu Admin. — Irena WALUS
Kier. Działu Zbytu — Władysław WOJTKIEWICZ
Kier. Sekcji Zbytu — Danuta SKOWRON
Kier. Działu Prod. M. — Karol GWOZDECKI
Z-ca Kier. Działu Prod. Przyrz. — mgr inż. Zygmunt KATLEWICZ
Kier. Działu Przyrz. — Józef NIEBYLSKI
Kier. Działu Elektrotechn. — mgr inż. Witold PACZEŚNIEWSKI
Z-ca kier. działu — Henryk GROTOWSKI
Z-ca gł. konstruktora — Zdzisław LIPINSKI
Konstruktorzy: Adela HOSUMBK, Wiesław STARCZEWSKI, Stanisław SZŁAPKA, Günter VOELKEL
Elektronik — Piotr CZECZOT
Ekonomista — Brygida PORADA
Ekspedytor — Otylia JANECKA
Kier. magazynu — Janina STRONIAK

3. Grupa Remontowo-Budowlana — ul. Barlickiego 1, tel. 32-33

Kierownik Grupy — Alojzy BINDEK
Z-ca Kier. Ekon. — Aleksander MIKOŁAJEWSKI
St. ekonomiści: Lucyna DZIJA, Gerard ENGLISCH, Astryda KARKOWSKA, Bogumił NIEMCZYK
Ekonomista-kalkulator — Urszula SOBOCIK

*Zarządremier
nr 25/64/66 - z dnia
23.05.1965 wył. por.
nr z Zarz. Graficznego
jako samodzielnego komis.
organizacyj. z syrak.
16 F / Zarząd Foto-
grafiki Dokumentalnej*

Technik-kalkulator — Teresa RAKOCZY
St. księgowo: Danuta KUSMIERSKA, Stefania SWOBODA
Księgowo: Renata SZWAJA, Annamaria TUCZYKONT
Kier. magazynu — Maksymilian SZYDŁO
St. magazynier — Maria GLAZER
Magazynier — Barbara SDROWOK
Maszynistka — Gertruda RUDA

7. Administracja Wydziałów — Studia dzienne

Wydział Automatyki — ul. M. Strzody 28, tel. 29-52

Kierownik Dziekanatu — Krystyna RUTKOWSKA
St. referent — Irena KOCH

Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego — ul. Katowicka 5, tel. 38-33

Kierownik Dziekanatu — Helena NIEMCZYCKA
St. referenci: Helena POGIRSKA, Emilia KRYSOWSKA, Irena DEPTA
Administrator budynku — Irena BERWID
Pedel — Alicja GURBIN

Wydział Chemiczny — ul. M. Strzody 23, tel. 51-12

Kierownik Dziekanatu — Daniela LORENZ
St. referent — Maria MYCZKOWSKA
Referent — Anna SIKORA
Administrator budynków — Franciszek MAROSZ
Goniec — Teresa PAWLICZEK

Wydział Elektryczny — ul. Katowicka, tel. 24-71

Kierownik Dziekanatu — Wiesława WARYCHO
St. referent — Janina KŁAPKOWSKA
Referent — Ewa PYSZCZYŃSKA
Administrator budynków — Tadeusz BASZAK
Goniec — Róża PRZYBYŁA

Wydział Górniczy — ul. Katowicka 2, tel. 22-60

Kierownik Dziekanatu — Jadwiga STAN
St. referenci: Maria STRZYŻEWSKA, Helena ROGULSKA
Administrator budynku — Eugeniusz ADAMCZYK
St. pedel — Krystyna TURŁOWICZ
Goniec — Antonina STEFAŃSKA

Wydział Inżynierii Sanitarnej — ul. Katowicka 5, tel. 35-97

Kierownik Dziekanatu — Barbara KASPRZYCKA
St. referenci: Albina GOMOLA, Irena WŁOSIŃSKA
Goniec — Teresa PICHURA

Wydział Mechaniczny — ul. Powstańców 12, tel. 43-65, 47-65, 50-84

Kierownik Dziekanatu — mgr Bożena STYRYLSKA
St. referenci: Romana MIGURSKA, Alicja GIZA, Barbara MIKŁASZEWSKA
Administrator budynku — Józef WARWAK
Goniec — Krystyna CHEMIŃSKA

Wydział Mechaniczno-Energetyczny — ul. Konarskiego 22, tel. 51-96

Kierownik Dziekanatu — Danuta NAWRATIL
St. referenci: Genowefa BALUK, Elżbieta SOBOTA
Administrator budynku — Janina KARGOL
Pedel — Anna SOSNA

Studia dla Pracujących

Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego

Studia wieczorowe — Katowice, ul. Krasińskiego 8, tel. 342-89
Kierownik sekretariatu — Lucja NIEMCZYK
St. referent — Anita BALCZARCZYK

Studia Zaoczne — Gliwice, ul. Katowicka 5, tel. centrali Wydziału BPiO.
Kierownik sekretariatu — Anna GROBERT

Wydział Chemiczny

Studia wieczorowe — Gliwice, ul. M. Strzody 23, tel. 32-90
Kierownik sekretariatu — Krystyna TOMCZYK

Wydział Elektryczny

Studia wieczorowe i zaoczne — Katowice, ul. Krasińskiego 8, tel. 342-89
Kierownik sekretariatu — Wanda NOWAKOWSKA
St. referenci: Irena ROJ, Jadwiga SUSZYŃSKA

Wydział Górniczy

Studia wieczorowe — Katowice, ul. Krasińskiego 8, tel. 342-89
Kierownik sekretariatu — Urszula ŁODYGA
St. referent — Mirosława TUROWSKA
Studia zaoczne — Gliwice, ul. Katowicka 2, tel. 22-60
Kierownik sekretariatu — Danuta KARGE

Wydział Mechaniczny

Studia wieczorowe — Katowice, ul. Krasińskiego 8, tel. 342-89
Kierownik sekretariatu — Maria MAŁEK
St. referent — Małgorzata PLUCIŃSKA
Studia zaoczne — Gliwice, ul. Powstańców 12, tel. 47-65, 43-65, 50-84
Kierownik sekretariatu — Maria BROŻEK-BROJAK
St. referenci: Adela OLSZOK, Jadwiga WOJDA, Inga FRANIK

Wydział Hutniczy

Studia wieczorowe — Katowice, ul. Krasińskiego 8, tel. 342-89
Kierownik sekretariatu — Teresa MUSIOŁ

V. STUDIA OGÓLNOUCZELNIANE I BIBLIOTEKA GŁÓWNA

Studium Języków Obcych — ul. Katowicka 2, tel. 28-39

Kierownik Studium — mgr Irena KRZECZEWSKA

Z-ca Kierownika Studium — Kierownik Zespołu Rusycystów — mgr Borys SUBBOTIN

Lektorzy:

Rusycyści:

Mgr Maria GŁADYSZ, Róża KAC, mgr Antoni KRUZEL, mgr Józef OGRODNIK, Eugenia TURTELTAUB

Angliści:

Kierownik Zespołu Anglistów — mgr Edward DESZBERG

mgr Feliks LIPSKI, mgr Bronisława NABZDYK, mgr Stanisław ZABAWSKI

Germaniści:

Kierownik Zespołu Germanistów — mgr Hildegarda PAJAŁ

mgr Irena AUGUSTYNIAK, Irma SKUBELLA

Romaniści:

mgr Maria FONFERKO

2. **Studium Wojskowe** — ul. Łużycka — tel. 50-70

3. **Studium Wychowania Fizycznego** — ul. Katowicka 2, tel. centrali W-łu Górniczego

Kierownik Studium — mgr Michał LEWICKI

Z-ca Kierownika Studium — mgr Kazimierz HARCUŁA

Nauczyciele wychowania fizycznego:

Mgr Tadeusz GLINKOWSKI, mgr Stanisław GRYMOWICZ, mgr Stanisław

KUDER, mgr Zdzisław KUŚNIERZ, mgr Władysław MYDŁO, mgr Krystyna

SUCHORAB, mgr Zenon ŚLIWIŃSKI, mgr Lucyna UMIŃSKA, mgr Władysław ZIELIŃSKI

Lekarz Studium — lek. med. Krystyna ZALEWSKA-WALAS

4. **Biblioteka Główna** — ul. Katowicka 2, tel. 41-76

Pracownicy służby bibliotecznej:

Dyrektor Biblioteki — dr Jerzy ZARZYCKI

Adiunkt biblioteczny — mgr Maria JANUSZEWSKA

Kustosz — mgr Irena MIRSKA

Starsi bibliotekarze: mgr Regina BOBAK, Gertruda DUDA, mgr Maria ENGEL, Antonina URODA, mgr Ryszarda SKOWRON,

Bibliotekarze: Alina DIHM, Halina ASKOLDOWICZ, Gizela CZYŻ, Magdalena SOKOŁOWSKA

Młodszy bibliotekarze: Helena GŁOWALA, Antoni GOLONKA, mgr Stefania HERBICH, Waleria NEUGEBAUER, mgr Stanisława PIOTROWSKA

Pomocnicy bibliotekarza: Krystyna CYBULSKA, Danuta MUSIAŁ, Maria SZYDŁO, Teresa ZNANIECKA

St. magazynierzy: Emil JASTRZĘBSKI, Jan WAGNER

Magazynier — Jan MAKSYMOWICZ

St. technicy: Władysław BAŃKA, Elżbieta WALECKA

Technik — Irena LIBERUS

Laboranci: Stefania JEZIEŃSKA, Danuta MATEUSZ, Krystyna PIETEK, Wiera WOJSŁAW

VI. ORGANIZACJE POLITYCZNE I SPOŁECZNE

1. **Polska Zjednoczona Partia Robotnicza** — Komitet Uczelniany — ul. Konarskiego 23, tel. 51-07

I Sekretarz — doc. dr inż. Alfred HOPFINGER

II Sekretarz — Alfred RAMBUSZEK

Członkowie: dr inż. Antoni BOGUCKI, pplk. Roman FURYK, Józef GODULA, doc. dr inż. Tadeusz HOP, dr inż. Zygmunt KUCZEWSKI, Henryk KOWALCZYK, doc. mgr inż. Mieczysław PLUCIŃSKI, prof. n. dr inż. Jerzy SZUBA, mgr Józef ZACHARA

2. **Związek Nauczycielstwa Polskiego** — Rada Zakładowa — ul. M. Strzody 30, tel. 28-63

Przewodniczący — mgr inż. Anatol CHOMIAKOW

V-przewodniczący: mgr inż. Lesław GUBRYNOWICZ, mgr inż. Władysław KARMIŃSKI, dr inż. Henryk KOWALOWSKI

Sekretarz — Jan WIECZORKOWSKI

Skarbnik — Maria POLITYŃSKA

Komisja Naukowo-Dydaktyczna

Przewodniczący — doc. dr inż. Zbigniew GREGOROWICZ

Członkowie: doc. dr inż. Stanisław KONCEWICZ, dr inż. Zygmunt KUCZEWSKI

Komisja Kulturalno-Oświatowa

Przewodniczący — dr inż. Marian STARCZEWSKI

Komisja Finansów

Przewodniczący — mgr inż. Józef ZABŁOCKI

3. **Koło Ligi Kobiet**

Przewodnicząca — doc. dr inż. Maria ŁUGOWSKA

Zakład Analizy Technicznej — ul. M. Strzody 19, tel. 51-54

V-przewodnicząca: Barbara KASPRZYCKA, Jadwiga STAN

Sekretarz — dr inż. Maria ZDYBIEWSKA

Skarbnik — Stanisława DĄBSKA

Członkowie Zarządu: Krystyna AFFANASOWICZ, dr inż. Łucja CIEŚLAK, Maria LUKIEWICZ, Krystyna STEFANIAK, mgr inż. Teresa STRÓMICH

4. **Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej** — ul. M. Strzody 30, tel. 28-63

Przewodniczący — st. wykł. mgr Mirosław MOCHNACKI

V-przewodniczący — mgr inż. Zbigniew STEFANKO

Członkowie: Józef ZIOŁO, Ireneusz GOŁONKA, Józef SZYMCZYK

5. **Zrzeszenie Studentów Polskich** — Komitet Wykonawczy — ul. M. Strzody 30, tel. 39-78

Przewodniczący — Teodor BADORA

V-przewodniczący d/s nauki — Tadeusz CHMIELNIAK

V-przewodniczący d/s kultury — Jerzy KROT

Sekretarz — Marian KAWULOK
Skarbnik — Jerzy ŚREDNIAWA
Kierownik Komisji Ekonomicznej — Wiesław WALUŚ
Kierownik Komisji Turystyki — Andrzej SOBOLEWSKI
Kierownik Komisji Zagranicznej — Manfred SYGULA
Kierownik Komisji Domów Studenckich — Stanisław LIBROWSKI
Kierownik Komisji Propagandy i Informacji — Jan DARGIEL
Członek Komitetu Wykonawczego — Marian BUKOWSKI

6. **Związek Młodzieży Socjalistycznej** — Komitet Uczelniany — ul. M. Strzody 30, tel. 39-78

I Sekretarz — mgr inż. Brunon SZADKOWSKI
Sekretarz d/s propagandy i szkolenia — Jerzy MROZEK
Sekretarz d/s organizacyjnych — Józef POPCZYK
Członkowie Sekretariatu: Krystyna BRAŚ, Ryszard RESZKIEWICZ, mgr inż. Andrzej MAŚLANKIEWICZ, Jerzy BARTON

7. **Akademicki Związek Sportowy** — ul. M. Strzody 30, tel. 39-78

Zarząd AZS

Prezes — płk. Stanisław TRYBA
V-prezesa: mgr Michał LEWICKI, Marian SMERCZEK
Skarbnik — mgr inż. Wincenty TUREK
Gospodarz — inż. Albert BRACHACZEK
Członkowie: Zbigniew BUJDO, Antoni DANIEL, Jerzy KOSTYRKO, Andrzej NAGAJ, Jerzy STASZCZYK, Andrzej SZMYDT

Komisja Rewizyjna

Przewodniczący — Leonard POPLAWSKI
Członkowie: mgr inż. Jacek FROŃSKI, mgr inż. Kornel KUBACZKA

I Krąg Starszoharcerski „Żagiew” — ul. Konarskiego 22

Drużynowa — Irena MIKOS

VII. PROGRAM WYDZIAŁU AUTOMATYKI

1. WŁADZE I ADMINISTRACJA WYDZIAŁU

Dziekan — prof. n. dr inż. Tadeusz ZAGAJEWSKI
Prodziekan — doc. dr inż. Jerzy SIWIŃSKI
Sekretariat Wydziału — ul. M. Strzody 28, tel. 29-52
Kierownik Sekretariatu — Krystyna RUTKOWSKA

Rada Wydziału

Przewodniczący — dziekan prof. n. dr inż. Tadeusz ZAGAJEWSKI
Członkowie: doc. dr inż. Adam MACURA, doc. mgr inż. Edmund ROMER, doc. dr inż. Jerzy SIWIŃSKI, doc. dr inż. Zdzisław TRYBALSKI, prof. n. dr inż. Stefan WĘGRZYN
Delegaci wykładowców i pomocniczych pracowników nauki: st. wykł. dr inż. Tadeusz SZWEDA, adkt dr inż. Henryk KOWALOWSKI, adkt dr inż. Stanisław MALZACHER

2. SKŁAD KOMISJI

Wydziałowa Komisja dla Doboru Kandydatów na I rok studiów

Przewodniczący — dziekan prof. n. dr inż. Tadeusz ZAGAJEWSKI
Z-ca przewodniczącego — prodziekan doc. dr inż. Jerzy SIWIŃSKI
Członkowie: adkt dr inż. Maria JASTRZĘBSKA, mgr Zbigniew GROSSE
Sekretarz techniczny — st. asyst. mgr inż. Jerzy KOPKA

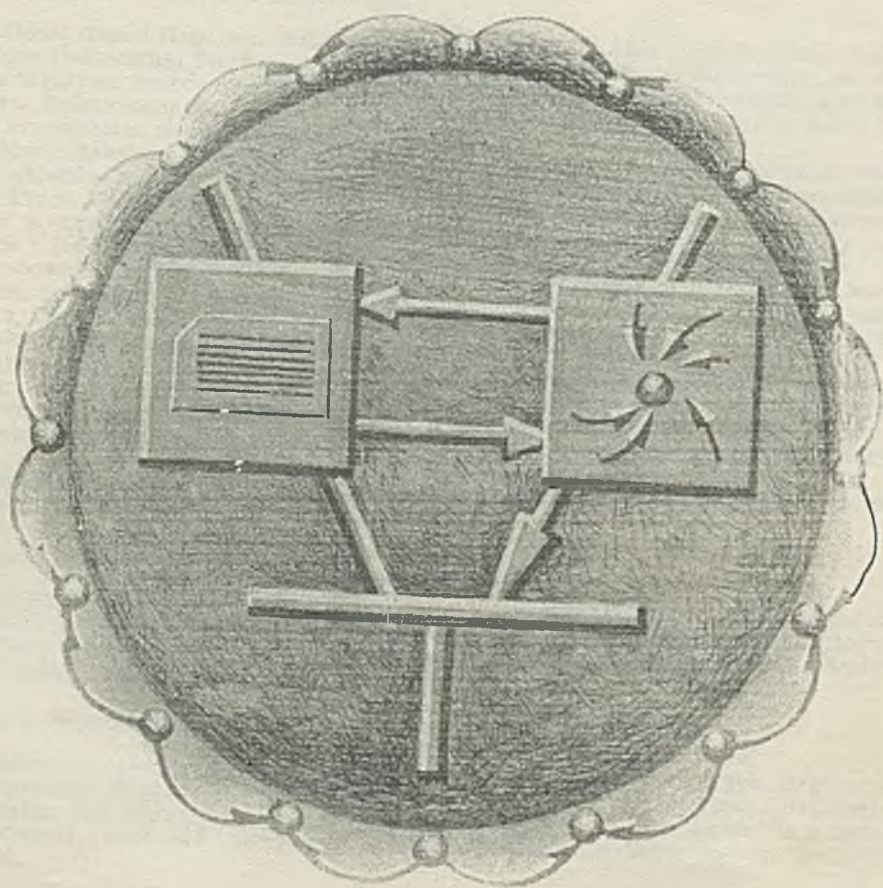
Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — dziekan prof. n. dr inż. Tadeusz ZAGAJEWSKI
Członkowie: doc. dr inż. Adam MACURA, doc. mgr inż. Edmund ROMER, doc. dr inż. Jerzy SIWIŃSKI, doc. dr inż. Zdzisław TRYBALSKI, prof. n. dr inż. Stefan WĘGRZYN
Referent praktyk — st. asyst. mgr inż. Anna SKRZYWAN

3. KATEDRY WYDZIAŁU

1. **Katedra Teorii Przesyłu Sygnału** — ul. Marcina Strzody 28
Kierownik Katedry — doc. dr inż. Adam MACURA

Katedra powołana z dniem 15. II. 1964 r. znajduje się obecnie w stadium organizacji. Katedra ma prowadzić dla Wydziału Automatyki zajęcia z podstaw elektrotechniki oraz teorii układów i przesyłu sygnału.

PROJEKT EMBLEMATU WYDZIAŁU AUTOMATYKI

2. **Katedra Teorii Regulacji** — ul. Katowicka 10, tel. 46-73

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Stefan WĘGRZYN

Adiunkci: dr inż. Maria JASTRZĘBSKA, dr inż. Zdzisław POGODA

St. asystenci: mgr inż. Adam BUKOWY, mgr inż. Ryszard GESSING, mgr inż. Olgierd PALUSIŃSKI, mgr inż. Stefan PAMPUCH, mgr inż. Anna SKRZYWAN

Asystent — mgr inż. Eugeniusz PIASKOWIECKI

Asystent naukowo-techniczny — Edward HUDZIK

St. technik — Ludwik MODRZYK

St. laborant — Maria WIŚNIOWSKA

Katedra Teorii Regulacji została powołana dnia 18. X. 1961 r. na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej, a jej kierownikiem został mianowany prof. n. dr inż. Stefan Węgrzyn. Pracownicy utworzonej Katedry stanowili tę część zespołu Katedry Podstaw Elektrotechniki, która zajęła się zagadnieniami teorii regulacji na kilka lat przed kreowaniem nowej Katedry.

Główną dziedziną prac naukowych Katedry jest teoria regulacji, w szczególności teoria układów nieliniowych i cyfrowych, układów wieloparametrowych i impulsowych. Prace Katedry publikowane są w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz w wydawnictwach książkowych. W Katedrze przeprowadzono 4 przewody doktorskie i jeden habilitacyjny; w toku jest 9 dalszych przewodów doktorskich.

Pracownicy naukowcy Katedry brali udział — wygłaszając referaty — w konferencjach i zjazdach krajowych i zagranicznych. Katedra utrzymuje kontakty naukowe z licznymi instytucjami, m. in. z Wyższą Szkołą Lotniczą w Paryżu, MEI w Moskwie, Instytutem Automatyki i Telemekhaniki w Moskwie.

Laboratorium Katedry Teorii Regulacji stale się rozwija i unowocześnia. Laboratorium wyposażone jest w maszynę analogową, z której korzystają pracownicy naukowcy, studenci i biura projektowe. Grupa pracowników Katedry prowadzi prace wykończeniowe przy cyfrowej maszynie liczącej wg projektu mgr inż. A. Bukowego.

Przedmiotem działalności Katedry są następujące dyscypliny, prowadzone na Wydziale Automatyki i Wydziale Elektrycznym:

Teoria regulacji I

Pojęcia podstawowe. Dynamika układów liniowych. Elementy teorii układów zamkniętych. Podział i zasadnicze własności układów automatycznej regulacji. Regulacja ciągła jednoparametrowa i wieloparametrowa. Regulacja impulsowa. Statyczne zagadnienia automatyki.

Teoria regulacji II

Podstawowe elementy teorii i metody badania układów nieliniowych. Regulacja trójpołożeniowa. Regulacja dwupołożeniowa. Ciągła regulacja nieliniowa. Regulacja ekstremalna. (Do laboratorium teorii regulacji II zostały włączone ćwiczenia z techniki cyfrowej, ponieważ dotychczas nie było specjalnego laboratorium techniki cyfrowej.

Technika cyfrowa

Różne systemy liczenia. Podstawowe operacje matematyczne w układzie dwójkowym. Sieci logiczne. Elementy maszyn cyfrowych. Programowanie. Pomiar cyfrowe. Konwertory. Układy cyfrowe automatycznej regulacji. Dynamika układów cyfrowych.

Podstawy elektrotechniki III

Analiza przebiegów odkształconych. Układy elektryczne z odkształconym wymuszeniem widma częstotliwości. Teoria czwórników i linii długich. Dynamika liniowych układów otwartych. Transformacja Fouriera i Laplace'a Carsona. Zastosowanie metody operatorowej do rozwiązywania układów liniowych. Wykresy przepływu sygnałów.

Podstawy elektrotechniki IV

Analogie. Elementy układów liniowych mechanicznych, hydraulicznych i pneumatycznych. Układy analogowe elektryczne. Uogólnienie pojęcia impedancji układów liniowych. Dynamika układów liniowych o stałych rozłożonych. Operatorowe formy równań opisujących linie długie. Warunki brzegowe. Transformacje odwrotne. Fizykalna interpretacja rozwiązań. Przykłady. Statyka i dynamika nieliniowych układów otwartych. Metody analizy. Pojęcia stabilności układów nieliniowych.

Dynamika procesów

Dynamika ruchu cieczy idealnej, hydrauliczne linie długie, układy filtrów. Dynamika procesów cieplnych, proste wymienniki i ich przybliżone funkcje przejścia. Regulacja temperatury i sterowanie procesami cieplnymi. Zasady programowania dynamicznego zastosowane do optymalnego sterowania procesem, pojęcie wektora stanu w układach automatyki. Zastosowanie metody przepływu sygnałów do analizy procesów przenikania masy i prostych procesów chemicznych. Modele statystyczne procesów.

3. Katedra Elektroniki Przemysłowej — ul. Katowicka 10, tel. 50-60

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Tadeusz ZAGAJEWSKI

Adiunkci: dr inż. Stanisław MALZACHER, mgr inż. Aleksander KWIECIŃSKI
St. asystenci: mgr inż. Karol BRESLER, mgr inż. Jerzy KOPKA, mgr inż. Jerzy WITKOWSKI

Asystent — mgr inż. Jerzy MAZUR

Asystent techniczny — mgr inż. Jan RABA

Technicy: Zbigniew KOBYLIŃSKI, Jan SKULSKI

W roku 1945 powstała na Wydziale Elektrycznym Katedra Radiotechniki, której organizatorem i pierwszym kierownikiem był prof. dr inż. Tadeusz Malarski. Katedra prowadziła specjalność radiotechniczną na Oddziale Telekomunikacyjnym Wydziału Elektrycznego.

Od roku 1947 objął kierownictwo Katedry Radiotechniki prof. n. dr inż. Tadeusz Zagajewski. W tym okresie praca Katedry skupiała się na problemach przemysłowych zastosowań układów elektronicznych, głównie do celów pomiarowych i grzejnych.

W związku z likwidacją Oddziału Telekomunikacyjnego i rozpoczęciem szkolenia inżynierów automatyków, przemianowano w roku 1954 Katedrę Radiotechniki — na Katedrę Elektroniki Przemysłowej. Wymagało to całkowitej zmiany profilu Katedry, a więc tematyki wykładów, ćwiczeń i laboratoriów, co wykonano wspólnym wysiłkiem wszystkich pracowników Katedry. Od 15. II. 1964 r. Katedrę włączono do nowo utworzonego Wydziału Automatyki.

W czasie istnienia Katedry jej pracownicy opublikowali ok. 80 prac w czasopiśmie, 5 podręczników (w tym 3 w dwóch wydaniach) uzyskali 7 patentów, wygłosili wiele referatów na konferencjach naukowych i zjazdach.

W Katedrze przeprowadzono 1 przewód doktorski, 4 dalsze przewody są w toku.

Głównym tematem prac naukowych Katedry jest teoria nieliniowych układów generacyjnych oraz ich optymalizacja, teoria układów lampowych i tranzystorowych, w szczególności w zastosowaniu do pomiarów różnych wielkości, zagadnienia związane z grzejnictwem wielkiej częstotliwości i nieniszczącego badania materiałów.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny, prowadzone na Wydziałach: Automatyki, Elektrycznym, Mechanicznym i Mechaniczno-Energetycznym:

Elementy i układy elektroniki — dla Wydz. Automatyki

Lampy próżniowe i gazowane. Elementy półprzewodnikowe. Układy prostownicze, sterowane i nie sterowane, inwertory. Układy wzmacniające, lampowe i tranzystorowe. Układy generacyjne drgań sinusoidalnych i niesinusoidalnych. Układy przekształcające. Układy modulacyjne i demodulacyjne. Układy przekaźnikowe.

Elektronika przemysłowa — dla Wydz. Elektrycznego

Lampy próżniowe i gazowane. Elementy półprzewodnikowe. Typowe układy elektroniczne: prostowniki, wzmacniacze, generatory, układy przekształcające, przekąźnikowe. Przykłady zastosowań układów elektronicznych w urządzeniach przemysłowych.

Elektronika przemysłowa — dla kursu magisterskiego Wydz. Elektrycznego

Właściwości półprzewodników. Diody półprzewodnikowe i ich zastosowanie. Tranzystory, ich charakterystyki i układy zastępcze. Wzmacniacze, sprzężenie zwrotne. Generatory drgań sinusoidalnych i niesinusoidalnych. Triggery i układy liczące. Układy modulacyjne i demodulacyjne. Układy przekształcające.

Elektronika — dla Wydz. Mechaniczno-Energetycznego

Lampy próżniowe i gazowane, elementy półprzewodnikowe. Typowe układy elektroniczne: prostowniki, wzmacniacze, generatory, układy przekształcające, modulacyjne i demodulacyjne, przekąźnikowe. Przykłady zastosowań układów elektronicznych w urządzeniach przemysłowych i jądrowych.

Automatyka i elektronika w spawalnictwie — dla Wydz. Mechanicznego

Lampy próżniowe i gazowane ze szczególnym uwzględnieniem tyratronów, ignitronów i ekscytronów. Elementy półprzewodnikowe ze szczególnym uwzględnieniem sterowanych. Układy elektroniczne, ze szczególnym uwzględnieniem ich zastosowania przy sterowaniu czasowym zgrzewarek, urządzeń spawalniczych itp. Zastosowania technologiczne elektroniki.

Elementy i układy elektroniki — dla Studium Podyplomowego Automatyki na Wydziale Elektrycznym.

Lampy próżniowe i gazowane. Elementy półprzewodnikowe. Układy prostownicze, sterowane i nie sterowane. Układy wzmacniające prądu stałego i zmiennego, lampowe i tranzystorowe. Układy generacyjne sinusoidalne i niesinusoidalne. Układy przekształcające i liczące. Układy modulacyjne i demodulacyjne. Układy przekąźnikowe.

4. Katedra Miernictwa Przemysłowego — ul. Katowicka 10, tel. 61-63 6 w. 163

Kierownik Katedry — doc. mgr inż. Edmund ROMER
St. asystenci: mgr inż. Jerzy FRĄCZEK, mgr inż. Janusz PIOTROWSKI
Technicy: Leonard NOWIASZEK, Antoni ŻUROWSKI

Zakład Miernictwa Wielkości Nielektrycznych *) powstał w 1956 r. przy Katedrze Miernictwa Elektrycznego Wielkości Elektrycznych.

Celem Zakładu było nauczanie miernictwa wielkości fizykalnych potrzebnych dla kontroli i regulacji procesów przemysłowych, szczególnie procesów ciągłych, a więc takich jak spalanie, procesy hutnicze, chemiczne, a także górnicze.

W latach 1956—57 zorganizowano laboratorium obsługujące studentów specjalizacji: Elektrotechnika Przemysłowa i przede wszystkim Automatyka.

Od początku prowadzono prace naukowo-badawcze ze szczególnym uwzględnieniem stosowania metod anemometrycznych.

W 1964 r. — w związku z powstaniem Wydziału Automatyki — powołano nową Katedrę pod nazwą Katedra Miernictwa Przemysłowego. Jako główny temat prac naukowych obrano zagadnienia analizy składu mieszanin gazowych metodami fizykalnymi. W szczególności opracowano nowoczesny termo-magnetyczny analizator tlenu, a w opracowaniu znajdują się analizatory działające na zasadzie termokonduktometrycznej oraz termo-anemometrycznej. Ten ostatni jest oparty na nowej zasadzie pomiarowej i ma służyć do bardzo szybkiego wykrywania metanu w kopalniach.

*) Zakład ten istnieje obecnie przy Katedrze Miernictwa Elektrycznego na Wydziale Elektrycznym.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Automatyki:

Miernictwo Wielkości Nieelektrycznych

Metody, przyrządy, ich właściwości oraz układy do pomiaru najważniejszych wielkości fizycznych. jak: ciśnienie, natężenie przepływu, wymiar, siła, prędkość, przyspieszenie, temperatura, skład chemiczny, właściwości substancji.

Szczególny nacisk położono na metody przetwarzania na sygnał elektryczny, dokładność, źródła błędów oraz właściwości dynamiczne.

5. Katedra Urządzeń i Układów Automatyki — ul. Katowicka 10, tel. 35-57

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Zdzisław TRYBALSKI

St. wykładowca — dr inż. Tadeusz SZWEDA

St. asystenci: mgr inż. Krzysztof GOSIEWSKI, mgr inż. Reginald KRZYŻANOWSKI

Asystent — mgr inż. Józef SENKAŁA

St. instruktor — Bronisław PICHURSKI

Laborant — Edmund LOGA

Dydaktyczną i naukową działalność rozpoczęła Katedra Urządzeń i Układów Automatyki w roku 1947. Powstała ona na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej w ramach Oddziału Telekomunikacyjnego jako Katedra Teletechniki kierowana przez prof. mgr inż. Łukasza Dorosza.

Po likwidacji specjalizacji łącznościowej na Politechnice Śląskiej w 1954 r. Katedra została przemianowana na Katedrę Elektroautomatyki Przemysłowej.

W 1964 r. po utworzeniu Wydziału Automatyki, nazwa Katedry została zmieniona na obecną.

W omawianym okresie wykonano w Katedrze 1 pracę habilitacyjną i 2 prace doktorskie.

Ze względu na profil specjalizacyjny pracownicy Katedry czynnie współpracują nad zagadnieniami automatyzacji procesów technologicznych z przemysłem chemicznym, energetycznym i hutniczym.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Automatyki:

Urządzenia i układy automatyki: Elementy i urządzenia regulacyjne, elektryczne, pneumatyczne, mechaniczne i hydrauliczne oraz podstawy projektowania i doboru regulatorów do obiektów regulacji.

Telemetria: rozwiązania urządzeniowe przesyłu informacji pomiarowych w przemysłowych zespołach technologicznych. Metody centralnej rejestracji i przeróbki danych.

6. Katedra Automatyki Procesów Przemysłowych — ul. Katowicka 4, tel. 44-61

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Jerzy SIWIŃSKI

St. asystenci: dr inż. Antoni NIEDERLIŃSKI, mgr inż. Bernard ŚWIERCZYNA (Katedra jest w stadium organizacji).

Katedra powstała w dniu 15. II. 1964 r. z chwilą utworzenia Wydziału Automatyki. Personel Katedry tworzą byli pracownicy dwóch zakładów naukowych Politechniki: Zakładu Automatyki i Telemechaniki Górniczej na Wydziale Górniczym oraz Zakładu Automatyki Napędu Elektrycznego na Wydziale Elektrycznym. Kierownictwo obydwu tych Zakładów sprawował od roku 1958 do chwili utworzenia w dniu 15. II. 1964 r. nowej Katedry Automatyki Procesów Przemysłowych, obecny kierownik tej Katedry doc. dr inż. Jerzy Siwiński.

Problematyka prac naukowo-badawczych Katedry obejmuje następujące zagadnienia: a) racjonalne rozwiązanie automatyki częściowej i kompleksowej procesów przemysłowych zwłaszcza w przemyśle górniczym; b) nowoczesne zautomatyzowane układy napędowe zwłaszcza w przemyśle hutniczym i górniczym; c) teorię struktur układów przekaźnikowych i automatów skończonych wraz z wynikającymi stąd

podstawami teoretycznymi maszyn cyfrowych. Z zakresu powyższych zagadnień, kierownik Katedry doc. dr inż. Jerzy Siwiński opublikował dwie książki: pt. „Automatyka Napędu Elektrycznego” oraz „Układy Przekaznikowe w Automatyce”.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Automatyki, Górniczym i Elektrycznym.

Automatyka procesów przemysłowych

Program obejmuje zagadnienia automatyki częściowej i kompleksowej procesów technologicznych. Deterministyczne modele procesów przemysłowych. Wielkości charakterystyczne procesów przemysłowych. Elementy dynamiki procesów przemysłowych. Stochastyczne modele procesów przemysłowych. Wybrane zagadnienia dynamiki procesów przemysłowych typu markowskiego. Procesy przemysłowe cykliczne i ciągłe. Problemy kompleksowej automatyzacji procesów przemysłowych. Statystyczne metody opisywania złożonych procesów przemysłowych. Możliwości rozwiązania kompleksowej automatyki procesów przemysłowych. Przykłady automatyki procesów przemysłowych w przemyśle hutniczym. Automatyzacja pieca martenowskiego, wielkiego pieca, walcowni, pieców stalowniczych, odlewni. Przykłady automatyki procesów przemysłowych w przemyśle górniczym. Automatyzacja procesu urabiania, transportu dołowego, zakładów mechanicznej przeróbki kopalin. Przykłady automatyzacji procesów przemysłowych w energetyce, w chemii.

Teoria automatów

Klasyfikacja automatów. Pojęcie automatu skończonego. Automaty zdeterminowane i niezdeterminowane. Rozwój teorii automatów. Abstrakcyjna teoria automatów. Identyfikacja automatu. Automaty stochastyczne. Strukturalna teoria automatów. Synteza i analiza struktury automatu jednotaktowego i wielotaktowego. Układy logiczne z elementami stykowymi. Układy logiczne z elementami bezstykowymi. Układy przekątnikowe klasy II, klasy H, symetryczne. Szyfratory, deszyfratory, kody. Zagadnienie niezawodności automatu. Synteza niezawodnych automatów z niepewnych elementów. Teoria automatów jako podstawa teorii maszyn cyfrowych. Przykłady zastosowań teorii automatów do zagadnień automatyzacji procesów przemysłowych.

Automatyka napędu elektrycznego

Program obejmuje zagadnienia automatycznego sterowania i regulacji nowoczesnych zautomatyzowanych układów napędowych. Układy z aparaturą przekątnikowo-stycznikową. Automatyzacja rozruchu, sterowania, nawrotu. Zdalne sterowanie napędu z kilku miejsc. Układy z aparaturą bezstykową. Typy i układy bezstykowych elementów logicznych. Przykłady zastosowań elementów bezstykowych do automatyzacji napędu. Zautomatyzowane napędy z wzmacniaczami elektromaszynowymi, wzmacniaczami magnetycznymi, wzmacniaczami jonowymi; własności statyczne, dynamiczne i przykłady rozwiązań. Przykłady techniczne i projektowanie nowoczesnych zautomatyzowanych układów napędowych.

Zasady automatyki i telemechaniki górniczej

Program obejmuje zagadnienia automatycznego sterowania i regulacji w zastosowaniu do urządzeń górniczych. Rodzaje elementów w układach automatycznego sterowania. Telemechaniczne układy przekątnikowe. Teoria struktur układów przekątnikowych. Układy klasy II i klasy H. Układy automatycznego sterowania z bezstykowymi elementami logicznymi w zastosowaniu do warunków górniczych. Zasady automatycznej regulacji. Rodzaje regulacji i regulatorów. Sprzężenie zwrotne. Typowe człony układów automatycznej regulacji. Analiza stabilności i dobroci układów automatycznej regulacji. Nieliniowe układy automatycznej regulacji. Przykłady zautomatyzowanych urządzeń w przemyśle górniczym.

Automatyka urządzeń górniczych

Automatyzacja górniczych napędów elektrycznych. Automatyczne sterowanie rozruchu, hamowania, nawrotu. Napędowe układy automatycznej regulacji. Automatyka maszyn wyciągowych. Automatyka urządzeń powierzchniowych i dołowych. Automatyzacja procesów urabiania, transportu dołowego, odwodnienia, wentylacji. Automatyka zakładów wzbogacania węgla.

7. **Katedra Konstrukcji Aparatów Automatyki** — ul. Marcina Strzody 28, tel. 30-36

Kierownik Katedry — vacat

Opiekun Katedry — doc. mgr inż. Edmund ROMER

Adiunkt — dr inż. Henryk KOWALOWSKI

St. asystent — mgr inż. Zbigniew BORTLICZEK

St. laborant — Marek STEPELEWSKI

Laborant — Alicja SIERŻANT

Katedra powołana od dnia 15. II. 1964 r. jest w stadium organizacji. Zakres działalności Katedry obejmuje problematykę związaną z teorią, projektowaniem i pomiarami elementów układów automatycznej regulacji i sterowania. W pierwszej kolejności będą rozwijane prace nad elektromagnetycznymi elementami automatyki wszystkich typów, a więc wykonawczymi, wzmacniającymi, pomiarowymi, sprzęgającymi, przekaźnikowymi i liczącymi. W dalszej kolejności przewiduje się rozwinięcie prac nad elementami automatyki o działaniu mechanicznym (hydraulicznymi i pneumatycznymi). Katedra nawiązuje współpracę z przemysłem; rozpoczęto własne prace teoretyczne i doświadczalne nad opracowaniem prototypów przetworników elektromagnetycznych.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Automatyki:

Elektromagnetyczne elementy automatyki

Podstawowe prawa elektromagnetyczne, podstawy ogólnej teorii maszyn elektrycznych. Silniki wykonawcze prądu stałego i prądu zmiennego. Prądnice tachometryczne. Wzmacniacze elektromaszynowe. Łączka selsynowe, transformatory obrotowe. Transformatory, stabilizatory magnetyczne, wzmacniacze magnetyczne. Sprzęgia elektromagnetyczne. Przetworniki przekaźnikowe.

Inni wykładowcy

A. Z innych Wydziałów Uczelni

Doc. dr Czesław KLUCZNY — wykłada matematykę

St. wykł. mgr Jerzy IWKO — wykłada matematykę

Adkt dr Adam WIERZBICKI — wykłada fizykę

Prof. n. dr inż. Marian JANUSZ — wykłada mechanikę

Prof. n. dr inż. Witold OKOŁO-KUŁAK — wykłada termodynamikę

Doc. dr inż. Ludwik MÜLLER — wykłada zasady podobieństwa technicznego

Doc. mgr inż. Mieczysław PLUCIŃSKI — wykłada miernictwo elektryczne

St. wykł. mgr inż. Franciszek GÓRSKI — wykłada ochronę pracy

Wykl. mgr inż. Michał KUBICA — prowadzi kreślenia techniczne

Adkt mgr Julian KIRSCHNER — wykłada ekonomię polityczną

Adkt dr inż. Wiesław GABRYŚ — wykłada napędy elektryczne

B. Spoza Uczelni

Mgr inż. Wojciech ŚWIDER — wykłada technikę drobnych konstrukcji

Kat. dynamiki i statyki Mechanizmów
M. Strzody (poch. dziedziczy) w telef. 29-52
1) doc. Skalmierowski

VIII. PROGRAM WYDZIAŁU BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO I OGÓLNEGO

1. WŁADZE I ADMINISTRACJA WYDZIAŁU

Dziekan — doc. dr inż. Józef GŁOMB

Prodziekan — prof. n. mgr Adam ZAWADZKI

Kierownik Oddziału Architektury — prof. n. mgr inż. Tadeusz TEODOROWICZ-TODOROWSKI

Kierownik Wieczorowego Studium Magisterskiego — prof. n. dr inż. Leon ROWIŃSKI

Kierownik Studium Zaocznego — st. wykł. mgr inż. Henryk TODOR

Kierownik Studium Wieczorowego — st. wykł. dr inż. Stefan SZANCER

Centrala telefoniczna Wydziału — ul. Katowicka 5, nr tel. 39-13, 27-29, 29-60, 38-53, 28-03, 38-34

Sekretariat Wydziału — ul. Katowicka 5, tel. 38-33

Kierownik Dziekanatu — Helena NIEMCZYCKA

Sekretariat Studium Zaocznego — ul. Katowicka 5, tel. 39-13

Kierownik Sekretariatu — Anna GROBERT

Sekretariat Studium Wieczorowego — Katowice ul. Krasińskiego 8 b, tel. 342-89

Kierownik Sekretariatu — Lucja NIEMCZYK

Rada Wydziału

Przewodniczący — dziekan doc. dr inż. Józef GŁOMB

Członkowie: prodziekan prof. n. mgr Adam ZAWADZKI, prof. n. Zbigniew BUDZIANOWSKI, prof. n. dr inż. Marian JANUSZ, prof. zw. dr inż. Stefan KAUFMAN, doc. dr inż. Wilhelm KRÓL, prof. n. dr inż. Józef LEDWOŃ, prof. zw. mgr inż. Michał PASZKIEWICZ, prof. n. dr inż. Leon ROWIŃSKI, prof. n. mgr inż. Władysław ŚMIAŁOWSKI, prof. n. mgr inż. Tadeusz TEODOROWICZ-TODOROWSKI, prof. zw. dr inż. Franciszek WASILKOWSKI, prof. n. dr Antoni WAKULICZ, st. wykł. mgr inż. Włodzimierz BUĆ, st. wykł. mgr inż. Henryk TODOR, st. wykł. dr inż. Stefan SZANCER

Przedstawiciele pomocniczych pracowników nauki: adkt dr inż. Jerzy NIEWIADOMSKI, st. asyst. mgr inż. Zdzisław SULIMOWSKI

Przedstawiciel Rady Zakładowej — adkt dr inż. Józef ŚLIWA

Przedstawiciel POP — st. asyst. mgr inż. Arkadiusz ŚRUBA

2. SKŁAD KOMISJI

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — prof. zw. dr inż. Stefan KAUFMAN

Członkowie: prof. zw. mgr inż. Michał PASZKIEWICZ, prof. zw. dr inż. Franciszek WASILKOWSKI, prof. n. dr inż. Zbigniew BUDZIANOWSKI, prof. n. dr inż. Marian JANUSZ, prof. n. dr inż. Józef LEDWOŃ, prof. n. dr inż. Leon ROWIŃSKI, prof. n. mgr inż. Władysław ŚMIAŁOWSKI, doc. dr inż. Józef GŁOMB, doc. dr inż. Wilhelm KRÓL, st. wykł. mgr inż. Henryk TODOR, st. wykł. mgr inż. Władysław WACHNIEWSKI

Sekretarz — st. laborant Kazimierz KOS

Weryfikatorzy: st. asyst. mgr inż. Marian BELA, st. asyst. mgr inż. Józef GŁĄBIK

Wydziałowa Komisja dla Doboru Kandydatów

Przewodniczący — prof. n. dr inż. Zbigniew BUDZIANOWSKI

Z-ca przewodniczącego — prof. n. dr inż. Leon ROWIŃSKI

Członkowie: prof. n. mgr Adam ZAWADZKI, dr inż. Józef ŚLIWA, mgr Jan RY-
GLEWSKI delegat Kuratorium

Sekretarz techniczny — st. asyst. mgr inż. Zdzisław TROJAN

Komisja Stypendialna

Przewodniczący — wykł. mgr Ferdynand PIEPRZAK

Członkowie: st. asyst. mgr inż. Nina JUZWA, st. asyst. mgr inż. Jan MAJCHRO-
WICZ, st. asyst. mgr inż. Stanisław SMURZYŃSKI, st. asyst. mgr Bronisław
SZŁĘK, st. asyst. mgr inż. Szczepan WYRA

Sekretarz — Ludmiła GIEDYCH

Komisja Praktyk

Przewodniczący — prof. n. dr inż. Leon ROWIŃSKI

Członkowie: st. asyst. mgr inż. Marek KOBIELA, st. asyst. mgr inż. Lesław ŁUKA-
SZEWICZ, st. asyst. mgr inż. Jan MIKOŚ

Sekretarz — technik Regina CICHOWSKA

Komisja Rozkładu Zajęć

Przewodniczący — st. asyst. mgr inż. Zygmunt CZAJKOWSKI

Członkowie: st. asyst. mgr inż. Andrzej AJDUKIEWICZ, st. asyst. mgr inż. Jerzy
DENKIEWICZ, st. asyst. mgr inż. Irena KOLON, st. asyst. mgr inż. Leszek
LITWINOWICZ, st. asyst. mgr Walery ŻYTKA, stażysta mgr inż. Stanisław
SULWIŃSKI

Komisja Programowa

Przewodniczący — prof. n. dr inż. Zbigniew BUDZIANOWSKI

Członkowie: prof. n. dr inż. Józef LEDWON, prof. n. dr inż. Leon ROWIŃSKI,
prof. n. mgr inż. Tadeusz TEODOROWICZ-TODOROWSKI, doc. dr inż. Józef
GŁOMB, doc. dr inż. Wilhelm KRÓL

Sekretarz — laborant Emilia DOBRZYŃSKA

3. KATEDRY WYDZIAŁU

1. Katedra Matematyki A — ul. Katowicka 5, tel. wewn. 47

Kierownik Katedry — prof. n. dr Antoni WAKULICZ

St. wykładowca — mgr Mieczysław WARCHOŁ

Wykładowca — mgr Ferdynand PIEPRZAK

Adiunkt — dr Wiesław SOBIESZEK

St. asystenci: mgr Ryszard BARTŁOMIEJCZYK, mgr Stanisław ŁANOWY, mgr
Karol PETHE, mgr Franciszek PRZYBYŁAK, mgr Bronisław SZŁĘK

Asystenci: mgr Stanisław KOZIOROWSKI, mgr Jan STOLARZ, mgr Pelagia
SUSZKA, mgr Walenty ŻYTKA

Zakład Zastosowań Matematyki do Badań Operacyjnych — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — dr Wiesław SOBIESZEK

Katedra Matematyki Wydziału Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego zo-
stała powołana łącznie z innymi katedrami Wydziału, Dekretem Przewodniczącego
KRN w maju 1945 roku.

Kierownictwo Katedry pełnili do roku 1950 kolejno: dr Włodzimierz WRONA, prof. dr Stanisław KALIŃSKI i prof. zw. Eustachy ŻYLIŃSKI, zaś od roku 1950 kierownikiem jest dr Antoni WAKULICZ mianowany docentem w roku 1955 i profesorem nadzwyczajnym w roku 1963.

Duże zasługi w pracy organizacyjnej i dydaktycznej Katedry położył adiunkt Katedry mgr Mieczysław Warchoń. Praca naukowa w Katedrze rozwijała się stopniowo; w 1961 r. stopień doktora uzyskał st. asystent mgr Piotr Besala, a w 1962 doktoryzował się st. asystent mgr Bogdan Choczewski.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są zajęcia z matematyki prowadzone na Wydziałach Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego oraz Inżynierii Sanitarnej:

Analiza, Wstęp do analizy

Rozwój pojęcia liczby. Zbiory Cantora. Indukcja zupełna. Nierówności (z bezwzględną wartością). Pojęcie funkcji. Granica funkcji i ciągu. Twierdzenia o granicach. Ciągłość funkcji. Liczba e .

Rachunek różniczkowy i całkowy funkcji jednej zmiennej

Iloraz różnicowy. Pochodna funkcji jednej zmiennej: definicja pochodnej, pochodne funkcji elementarnych. Ciągłość funkcji a pochodna funkcji. Pochodna sumy, iloczynu, różnicy, odwrotności i ilorazu dwóch funkcji; pochodna pierwiastka z danej funkcji.

Całka oznaczona (wg Riemanna): pole pod krzywą, praca siły zmiennej, masa, definicja całki oznaczonej. Własności całki oznaczonej. Całka nieoznaczona. Objętość bryły obrotowej.

Twierdzenie Rolle'a i Lagrange'a. Pochodne wyższych rzędów. Wklęsłość i wypukłość krzywych, punkt przegięcia. Badanie kształtu linii będących wykresami funkcji $y = f(x)$.

Dalsze wiadomości z rachunku różniczkowego i całkowego. Funkcja odwrotna, funkcje cyklometryczne, funkcje e^x i $\ln x$; ich własności i pochodne. Funkcja złożona Wzór Cauchy'ego i symbole nieoznaczone. Różniczka funkcji jednej zmiennej; zastosowania. Dwumian Newtona. Wzór Leibniza na n -tą pochodną iloczynu dwóch funkcji.

Podstawowe metody całkowania: całkowanie przez części w zapisie różniczkowym, całkowanie przez podstawienie. Przekształcanie całek oznaczonych. Całki niewłaściwe. Całkowanie systematyczne: całkowanie funkcji wymiernych, metody całkowania niektórych funkcji niewymiernych, całkowanie niektórych funkcji przestępnych (trygonometrycznych i innych). Funkcje hiperboliczne.

Długość łuku krzywej płaskiej: definicja długości łuku, obliczanie długości łuku krzywej za pomocą całki, długość łuku jako funkcja zmiennej x . Funkcja określona parametrycznie i jej pochodna. Obliczanie długości łuku krzywej danej w postaci parametrycznej.

Zastosowanie całki oznaczonej: masa łuku, moment statyczny łuku, środek masy, moment bezwładności.

Badanie funkcji podanych w postaci parametrycznej. Badanie kształtu linii we współrzędnych biegunowych.

Wzór Taylora i Maclaurina; przykłady zastosowań (dla wielomianu i funkcji nie będących wielomianami). Szereg liczbowy i jego suma.

Elementy geometrii różniczkowej

Krzywizna krzywej, środek krzywizny, ewoluta. Styczna, podstyczna, normalna, podnormalna. Trójścian Freneta.

Rachunek różniczkowy i całkowy funkcji dwóch zmiennych

Pojęcie funkcji dwóch zmiennych. Granica i ciągłość. Pochodne cząstkowe. Płaszczyzna styczna, różniczka zupełna. Całka podwójna, objętość bryły, pole płata powierzchniowego, moment bezwładności i statyczny, środek ciężkości. Całka potrójna. Zmiana zmiennych, jacobian. Całka krzywoliniowa skierowana i nieskierowana.

Całka powierzchniowa zorientowana i niezorientowana. Zastosowania.

Szeregi liczbowe i funkcyjne

Szereg liczbowy, jego zbieżność i suma. Kryteria zbieżności: porównawcze, d'Alemberta, Cauchy'ego, całkowite. Szeregi o wyrazach dowolnych. Szereg naprzemienny, twierdzenie Leibniza. Działania na szeregach. Ciągi funkcyjne i ich zbieżność jednostajna.

Zbieżność jednostajna szeregów funkcyjnych. Podstawowe twierdzenia o szeregach jednostajnie zbieżnych (kryterium Weierstrassa).

Szereg potęgowy. Twierdzenie Abela. Promień i przedział zbieżności szeregów potęgowych. Zastosowania szeregów potęgowych (obliczanie przybliżonych wartości, rozwiązywanie równań różniczkowych).

Ciągi i szeregi podwójne (liczbowe). Szereg Fouriera i zastosowanie (równanie struny drgającej).

Równania różniczkowe

Równania różniczkowe liniowe pierwszego rzędu. Równania różniczkowe liniowe drugiego rzędu o stałych współczynnikach. Liczby zespolone. Wzór Eulera. Równania różniczkowe liniowe o stałych współczynnikach funkcyjnych. Metoda kolejnych przybliżeń. Niektóre równania różniczkowe nieliniowe (o zmiennych rozdzielonych, jednorodnie).

Geometria analityczna.

Wektory i współrzędne. Oś i wektor kolinearny z osią. Wektory na płaszczyźnie i w przestrzeni. Działania na wektorach. Trzy twierdzenia o rzutach. Współrzędne wektora i punktu na płaszczyźnie i w przestrzeni. Współrzędne wektorów kolinearnych. Iloczyn skalarny dwóch wektorów. Równanie figury geometrycznej.

Równanie prostej na płaszczyźnie. Równanie prostej i płaszczyzny w przestrzeni.

Wyznaczniki i układy równań liniowych. Rozwiązywanie układów równań o 2 i 3 niewiadomych. Definicja wyznacznika 2 i 3 stopnia. Definicja wyznacznika dowolnego stopnia. Własności wyznaczników. Rozwiązywanie układów równań za pomocą wyznaczników. Pewne twierdzenia o rozwiązalności układów równań liniowych. Układy równań jednorodnych. Zagadnienia dotyczące prostej na płaszczyźnie. Przekształcenie współrzędnych na płaszczyźnie. Współrzędne biegunowe i ich związek ze współrzędnymi prostokątnymi. Podział wektora w danym stosunku. Pole trójkąta. Odległość punktu od prostej. Równanie normalne prostej. Kąt między prostymi. Równanie pęku prostych. Zastosowania.

Krzywe drugiego stopnia. Okrąg i styczna do okręgu. Powinowactwo osiowe prostokątne. Elipsa. Hiperbola. Parabola. Dyskusja ogólnego równania drugiego stopnia o dwóch zmiennych. Przekroje stożka obrotowego.

Zagadnienia dotyczące prostych i płaszczyzn w przestrzeni. Iloczyn wektorowy i mieszany. Różne postaci równań płaszczyzny. Odległość punktu od płaszczyzny. Pęk płaszczyzn. Prosta w przestrzeni. Prosta i płaszczyzna.

Powierzchnie drugiego stopnia i inne. Powierzchnie walcowe. Powierzchnie obrotowe. Elipsoida. Hiperboloida. Paraboloida. Powierzchnie prostokreślnie. Powierzchnia śrubowa zwykła. Niektóre krzywe spotykane w technice. Cykloida. Epicykloida i hipocykloida. Ewolwenta koła. Linia łańcuchowa. Trzy spirale. Krzywe Cassiniego*.

Nomografia+

Skala funkcyjna. Nomogram. Nomogramy siatkowe. Papier logarytmiczny i półlogarytmiczny. Równanie Soreau. Nomogramy z punktów wyrównanych. Formy kanoniczne. Nomogramy złożone. Pole binarne.

U w a g a: Materiał oznaczony gwiazdkami nie jest wykładany studentom Wydziału Inżynierii Sanitarnej, natomiast oznaczony krzyżykiem nie jest wykładany studentom Wydziału BPiO.

2. Katedra Geometrii Wykreślnej — ul. Katowicka 5, tel. wewn. 13 i 14

Kierownik Katedry — prof. n. mgr Adam ZAWADZKI

Adiunkci: mgr inż. Marian BIETKOWSKI, mgr inż. Karol BOLEK, dr inż. Marian PALEJ, mgr inż. Karolina ZGODZIŃSKA

St. asystenci: mgr inż. Janusz KAJRUNAJTYS, mgr inż. Irena KOLON, mgr inż. Jerzy LEŚ, mgr inż. Idzi MARTYNOWICZ, mgr inż. Stanisław OCHOŃSKI, mgr inż. Stanisław SMURZYŃSKI, mgr inż. Michał WANTRYCH

Asystenci: mgr inż. Andrzej KANIA, mgr inż. Karol MALCHAREK

Asystent techniczny — inż. arch. Zbigniew SOWIŃSKI

Stażysta — mgr inż. Stanisław SULWIŃSKI

Laborant — Karina GRIMLOWSKA

Katedra została kreowana z chwilą powstania Uczelni, tj. w roku 1945. Organizatorem Katedry i jej pierwszym kierownikiem był prof. zw. mgr inż. Stanisław Szerszeń, a po jego przeniesieniu się na Politechnikę Krakowską — w roku 1949, 1959 kierownictwo objął doc. mgr Adam Zawadzki, mianowany w roku 1962 profesorem nadzwyczajnym.

Z inicjatywy prof. Szerszenia i pracowników Katedry, został zwołany pierwszy zjazd pracowników katedr geometrii wykreślnej w Gliwicach w 1953 roku, który zapoczątkował stałe odbywane co 2 lata zjazdy w poszczególnych ośrodkach politechnicznych.

W roku 1959 ukończył przewód doktorski mgr inż. K. Dyba z Wrocławia (pierwszy doktorat powojenny z zakresu geometrii wykreślnej), a w roku 1961 adiunkt Katedry mgr inż. M. Palej. Na ukończeniu są dwa dalsze przewody doktorskie.

W zakresie szkolenia wewnętrznego prowadzone jest seminarium z geometrii rzutowej i podstaw geometrii.

W ramach Katedry czynny jest od roku 1955 Zakład Geometrii Wykreślnej powołany dla obsługi Wydziału Górniczego i zlokalizowany w gmachu tego Wydziału.

Przedmiotem dydaktycznej działalności Katedry są wymienione niżej dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, Inżynierii Sanitarnej, Mechanicznym, Mechaniczno-Energetycznym, Górniczym i Elektrycznym; oraz zajęcia z rysunku technicznego na Wydziałach: Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego i Inżynierii Sanitarnej.

Geometria wykreślna dla Wydziału Budownictwa Przemysłowego oraz Inżynierii Sanitarnej:

Ogólne własności rzutów równoległych i rzutu środkowego. Metoda Mongea. Wielościany, ich przekroje, przenikania oraz rozwinięcia (siatki).

Metody pośrednie aksonometrii prostokątnej i ukośnokątnej. Własności metryczne i rzutowe stożkowych. Zastosowania techniczne twierdzenia Pascala i Brianchona. Powierzchnie stożkowe i walcowe. Twierdzenie Dendelaina.

Własności miarowe i rzutowe kwadryk. Klasyfikacja powierzchni. Przekroje, przenikanie i rozwinięcie powierzchni. Rozwinięcia przybliżone stosowane w technice. Szczególne własności i zastosowania złączy rurowych. Konstrukcje dachów, sklepień oraz powłok prostokreślnych.

Rzut cechowany i jego zastosowanie dla potrzeb topografii i robót ziemnych.

Ponadto — dla Wydziału Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego:

Elementy rzutu środkowego (metody pośrednie i bezpośrednie perspektywy malarzkiej).

Dla Wydziału Mechanicznego i Mechaniczno-Energetycznego:

Odwzorowanie punktów, prostych i płaszczyzn w metodzie rzutów Mongea. Konstrukcje podstawowe, zmiana układu rzutni, pomocnicze płaszczyzny rzutów.

Aksonometria prostokątna i ukośnokątna.

Przekroje, rozwinięcia i przenikanie wielościanów.

Związek powinowactwa i kolineacji osiowej.

Odwzorowanie i konstrukcja krzywych powinowatych i kolineacyjnych z okręgiem.

Przekroje, rozwinięcia i przenikanie powierzchni stopnia drugiego.

Powierzchnia pierścieniowa. Linie i powierzchnie śrubowe

Dla Wydziału Górniczego:

Rodzaje i niezmienniki rzutów.

Rzut cechowany: zasada odwzorowania, konstrukcje podstawowe, powierzchnie topograficzne.

Rzuty Mongea: odwzorowanie i resytacja elementów przestrzeni, konstrukcje podstawowe, zmiana układu rzutni.

Aksonometria prostokątna i ukośnokątna (metody pośrednie). Przekroje, punkty przebicia i rozwinięcia wielościanów. Związek powinowactwa i kolineacji osiowej. Konstrukcje linii przenikania wielościanów.

Krzywe stopnia drugiego jako utwory powinowate i kolineacyjne z okręgiem. Twierdzenie Pascala i Brianchona. Powierzchnie stopnia drugiego: przekroje, punkty przebicia, rozwinięcia. Powierzchnia pierścieniowa, konoidy. Przenikanie powierzchni. Elementy geometrii górniczej, przekształcenie afiniczne, rzut stereograficzny, siatki.

Linie i powierzchnie śrubowe. Szczególne przypadki przenikania powierzchni, połączenia rurowe.

Dla Wydziału Elektrycznego:

Odwzorowanie punktów, prostych i płaszczyzn w metodzie rzutów Mongea. Konstrukcje podstawowe, rzuty pomocnicze. Aksonometria prostokątna i ukośnokątna.

Przekroje, rozwinięcia i przenikanie wielościanów. Związek powinowactwa i kolineacji osiowej.

Odwzorowanie stożkowych. Przekroje i przenikania powierzchni stopnia drugiego.

Rysunek techniczny dla Wydziału Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego:

Kreślenia techniczne. Zasady wymiarowania. Rysunki konstrukcji stalowych i drewnianych wraz z wymiarowaniem. Rysunek konstrukcyjny.

Rzuty i przekroje budynków.

Dla Wydziału Inżynierii Sanitarnej:

Szkicowanie techniczne, odręczne w rzutach i aksonometrii brył i elementów maszynowych. Kreślenia techniczne różnymi technikami kreślarskimi.

Rysunek techniczny maszynowy: wymiarowanie, połączenia nierozłączne i rozłączne, połączenia rurowe, oznaczenie stanów powierzchni, tolerancje, rysunek złożeniowy na podstawie zdjęcia z modelu.

Rysunek budowlany i instalacyjny: rzuty i przekroje budynku, rysunek instalacji c. o. i wod.-kan.

3. **Katedra Mechaniki i Wytrzymałości Materiałów** — ul. Katowicka 5, tel. wewn. 37 i 38

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Marian JANUSZ

Adiunkci: dr inż. Szczepan BORKOWSKI, dr inż. Stefan CIEŚLA

St. asystenci: mgr inż. Jerzy BOBLEWSKI, mgr inż. Ewa KAJRUNAJTYS, mgr inż. Wojciech SITKO, mgr inż. Szczepan WYRA

Starszy technik — Jan WIECZORKOWSKI

Laboranci: Wiesław KALINOWSKI, Aleksandra KRAWCZYK

Katedra Mechaniki i Wytrzymałości Materiałów została kreowana łącznie z Wydziałem Inżynierjno-Budowlanym na mocy Dekretu Przewodniczącego Krajowej Rady Narodowej z dnia 24 maja 1945 r.

Katedra rozpoczęła swoją działalność w półroczu letnim roku nauk. 1945/46. Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. dr inż. Włodzimierz Burzyński. Obecnie kierownictwo Katedry sprawuje od roku 1949 prof. dr inż. Marian Janusz.

Pierwotna nazwa Katedry brzmiała „Katedra Mechaniki Teoretycznej i Wytrzymałości Materiałów”. W roku 1953 Katedra była czasowo przeniesiona na Wydział Mechaniczny Politechniki Śląskiej, jako część Zespołowej Katedry Mechaniki, a w roku 1955 przeniesiono ją ponownie na nowokreowany Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego.

Oprócz zajęć dydaktycznych, wymienionych poniżej, Katedra prowadzi prace naukowo-badawcze z zakresu mechaniki układów sztywnych i odkształcalnych. Specjalnością Katedry są badania modelowe układów sprężystych, zwłaszcza statycznie niewyznaczalnych. Do przeprowadzania tych badań Katedra posiada aparaturę prof. Magnela oraz aparaturę elastooptyczną. Drugą specjalnością Katedry są nowe metody obliczania rurociągów samokompensacyjnych. W tym ostatnim zakresie Katedra współpracuje długofalowo z Biurem Projektów Energetycznych „Energoprojekt” w Warszawie.

W Katedrze Mechaniki i Wytrzymałości Materiałów prowadzone są prace doktorskie i habilitacyjne. Doktorat nauk technicznych uzyskali następujący pracownicy naukowi Katedry:

dr inż. Adam Turowski (obecnie już nie pracuje w Katedrze),
dr inż. Czesław Woźniak — obecnie już docent,
dr inż. Szczepan Borkowski,
dr inż. Stefan Cieśla.

Promotorem wymienionych doktoratów był kierownik Katedry prof. Janusz, który ponadto był promotorem następujących pracowników naukowych Katedry Mechaniki Budowli Politechniki Wrocławskiej:

dr inż. Otton Dąbrowski — obecnie już docent,
dr inż. Tadeusz Kolendowicz — obecnie ubiegający się o stopień docenta,
dr inż. Oskar Michejda.

W chwili obecnej prowadzone są w Katedrze 2 prace doktorskie pracowników Katedry oraz 1 praca doktorska pracownika innej Katedry.

W Katedrze zakończono dwie prace habilitacyjne: dra inż. Czesława Woźniaka i dra inż. Tadeusza Kolendowicza. Na ukończeniu jest trzecia praca habilitacyjna: dra inż. Szczepana Borkowskiego.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, Elektrycznym i Inżynierii Sanitarnej:

Mechanika teoretyczna — dla Wydz. BPIo, Elektrycznego i Inżynierii Sanitarnej.

Wstęp, cele i zadania mechaniki. Algebra wektorów. Redukcja zbioru wektorów. Metody wykreślne, wielobok wektorów i wielobok sznurowy.

Statyka układów sztywnych. Siła czynna i bierna: siła zewnętrzna i wewnętrzna. Redukcja wewnętrzna, wykresy wielkości wewnętrznych.

Geometria mas. Środek masy, moment statyczny, metody analityczne i wykreślne wyznaczania położenia środka masy. Momenty bezwładności i zbroczenia. Transformacja równoległa i kątowna.

Tarcie posuwiste, potoczyste i wierzące. Zastosowania praktyczne.

Kinematyka punktu. Położenie, prędkość i przyspieszenie jako funkcje czasu; związki matematyczne pomiędzy nimi. Kinematyka ciała sztywnego. Klasyfikacja ruchów. Ruch obrotowy, płaski, kulisty i ogólny. Ruchy względne i bezwzględne.

Prawa Newton'a. Dynamika punktu i ciała sztywnego. Praca i energia, pęd i kręt. Zasada energii. Zasada prac przygotowanych. Zasada pędu i krętu. Zasada bezwładności. Stateczność.

Wytrzymałość materiałów — dla Wydz. BPIo i Elektrycznego.

Wiadomości wstępne z mechaniki ciał odkształcalnych. Stan napięcia i odkształcenia oraz wzajemna ich zależność. Charakterystyczne daty doświadczalne. Wyteżenie i naprężenie bezpieczne.

Pręt prosty. Zasadnicze przypadki wytrzymałościowe: rozciąganie i ściskanie, zginanie proste i ukośne, przecinanie, skręcanie. Wyznaczanie wymiarów na podstawie bezpiecznego naprężenia i bezpiecznego udźwigu.

Ważniejsze przypadki wytrzymałości złożonej: zginanie nierównomierne, zginanie i skręcanie, zginanie i ściskanie. Pręty smukłe, wyboczenie.

Energia sprężystości i jej zastosowanie przy obliczaniu układów uogólnionego prawa Hooke'a. Wyznaczanie przemieszczeń, rozwiązywanie układów statycznie niewyznaczalnych. Zasada najmniejszej energii. Zasada wzajemności przesunięć. Zasada prac przygotowawczych.

Pręt o dużej krzywiznie. Płyty i powłoki w szczególnych przypadkach. Wybrane działy wytrzymałości materiałów. Badania modelowe.

Teoria sprężystości i plastyczności — dla Wydz. BPIo.

Zagadnienia dwuwymiarowe we współrzędnych prostokątnych. Rozwiązanie zagadnienia dwuwymiarowego przy pomocy wielomianów, szeregów Fouriera, metody różnic skończonych. Zagadnienie dwuwymiarowe we współrzędnych biegunowych. Stany kołowo-symetryczne.

Zagadnienia trójwymiarowe. Równania naprężeniowe i odkształceniowe.

Ogólne metody energetyczne i wariacyjne.

Teoria płyt: współrzędne, prostokątne i biegunowe. Stany kołowo-symetryczne. Przybliżona metoda całkowania równania teorii płyt.

Teoria błonowa powłok. Elementy teorii zgięciowej powłok obrotowych.

Podstawy teorii plastyczności. Odkształcenia sprężysto-plastyczne. Teoria plastycznego płynięcia. Nośność graniczna konstrukcji.

Wytrzymałość materiałów i statyka — dla Wydz. Inżynierii Sanitarnej

Pojęcia podstawowe, stan napięcia i odkształcenia, naprężenia normalne i styczne, odkształcenia podłużne i poprzeczne.

Proste przypadki wytrzymałościowe: rozciąganie i ściskanie, zginanie proste i ukośne, przecinanie, skręcanie.

Obliczanie połączeń drewnianych, nitowanych i spawanych.

Przypadki wytrzymałości złożonej: zginanie nierównomierne, ściskanie mimośrodkowe, zginanie i skręcanie.

Statyka belek zginanych; równanie różniczkowe osi odkształconej, równanie trzech momentów; obliczanie przemieszczeń.

Układy liniowo-sprężyste oraz ich cechy. Twierdzenie Gastigliano i Menabrea-Castigliano. Zasada Bettiego-Maxwella. Metoda sił. Metoda Crossa.

Obliczanie zbiorników i kopuł według teorii błonowej w stanie osiowo-symetrycznym.

Stateczność, wyboczenie, wzory Eulera i Tetmajera-Jasińskiego.

Równowaga mas ziemnych, mury oporowe, fundamenty.

Hydromechanika — dla Wydz. Elektrycznego

Wiadomości wstępne. Statyka cieczy. Napór cieczy na ściany płaskie i zakrzywione. Wypór, warunki pływania, metacentrum.

Kinematyka cieczy. Metoda Lagrange'a i Eulera. Warunek ciągłości ruchu. Niektóre szczególne przypadki ruchu cieczy.

Dynamika cieczy idealnej, równanie Eulera, równanie Daniela Bernoulliego.

Dynamika cieczy rzeczywistej. Prawo Poiseuille'a i Newtona'a.

Równania Naviera-Stokesa. Doświadczenie Reynoldsa.

Wyjątki z hydrauliki. Ruch w przewodach zamkniętych i otwartych.

4. **Katedra Mechaniki Budowli** — ul. Katowicka 5, tel. wewn. 19

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Zbigniew BUDZIANOWSKI

Adiunkci: dr inż. Feliks ANDERMANN, dr inż. Jerzy NIEWIADOMSKI

St. asystenci: mgr inż. Stanisław BIELAK, mgr inż. Stanisław LESSAER, mgr inż. Zdzisław TROJAN

Asystenci: mgr inż. Józef LINEK, mgr inż. Józef WRANIK

Stażysta — mgr inż. Rufin SZAFRON

Laboranci: Emilia DOBRZYŃSKA, Henryk DUDEK

Katedra Mechaniki Budowli powołana została równocześnie z kreowaniem Wydziału Inżynierijno-Budowlanego pod nazwą „Katedra Statyki Budowli”. W roku 1955 Katedrze nadano obecną nazwę Mechaniki Budowli. Kierownictwo Katedry sprawował do roku 1958 prof. dr inż. Edmund Szczepaniak. W roku 1959 Kierownictwo Katedry objął jej obecny kierownik prof. n. dr inż. Zbigniew Budzianowski.

Stopień doktora nauk technicznych uzyskali następujący pracownicy Katedry: prof. dr inż. Igor Kisiel — obecnie kierownik Katedry Fundamentowania Politechniki Wrocławskiej

doc. dr inż. Julian Pałka — obecnie kierownik Katedry Fundamentowania i Mechaniki Gruntów Politechniki Krakowskiej

adkt dr inż. Jerzy Niewiadomski — obecnie adiunkt Katedry Mechaniki Budowli

adkt dr inż. Feliks Andermann — obecnie adiunkt Katedry Mechaniki Budowli

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego:

Mechanika budowli — dla Wydziału BPIO

Założenia mechaniki budowli, podział ustrojów, geometryczna niezmienność.

Belki statycznie wyznaczalne.

Zasada prac przygotowanych dla ciał sztywnych; kinematyczny sposób rozwiązywania belek i wyznaczania linii wpływowych. Kryteria najniekorzystniejszego ob-

ciążenia belek, twierdzenie Culmanna, sposób Zimmermana, cechy Winklera, wielobok Winklera. Belki ciągle przegubowe, linie wpływowe; belki o osi zakrzywionej.

Łuki statycznie wyznaczalne.

Dźwigary wzmocnione łukiem, wieszarem.

Kratownice statycznie wyznaczalne, metoda Culmanna, Rittera, wymiary pręta, linie wpływowe krat.

Teoria parcia ziemi, teoria Coulomba, sposób Culmanna, Pilleta Poncela, parcie jednostkowe, linia ciśnienia, stateczność murów; odpór ziemi.

Kratownice przestrzenne, metody analityczne i wykreślne, pierścień podporowy — sposób Jasińskiego.

Wyznaczanie przemieszczeń, całka Mohra, ciężary sprężyste, plan Williota, metoda Ritza-Timoszenki.

Metoda sił; obliczanie belek ciągłych, wpływy mechaniczne i niemechaniczne, kratownice statycznie niewyznaczalne, linie wpływowe kratownic, łuki statycznie niewyznaczalne, linie wpływowe łuków, biegun sprężysty; ramy statycznie niewyznaczalne, niewiadome grupowe, równania kanoniczne metody sił, algorytm Gaussa.

Metoda punktów stałych w zastosowaniu do belek ciągłych, linie wpływowe belek ciągłych.

Metoda przemieszczeń w zastosowaniu do ustrojów statycznie niewyznaczalnych.

Metoda Crossa w zastosowaniu do belek i ram, wpływy mechaniczne i niemechaniczne, symetria i antysymetria.

Prętowe ustroje przestrzenne statycznie niewyznaczalne, dźwigary załamane w pianie, ruszty, ramy przestrzenne.

Dynamika ustrojów prętowych. Wiadomości wstępne, druga zasada Newtona, zasada d'Alemberta; ruch harmoniczny, drgania własne o jednym stopniu swobody, równanie ruchu, częstości drgań własnych, drgania skrętne; drgania układów o wielu stopniach swobody; drgania wzbudzone; rezonans, współczynnik dynamiczny wzór Geigera, Dunkerleya; metody przybliżone wyznaczania drgań własnych; drgania swobodne i wymuszone ram, zasady budowy aparatów do pomiaru drgań.

Statyka budowli — dla Oddziału Architektury.

Wstęp, pojęcie siły, sumowanie sił, wielobok sił, wielobok sznurowy, moment statyczny sił, stan równowagi, równanie równowagi. Geometria mas, środek ciężkości figur płaskich, momenty statyczne, momenty bezwładności i dewiacji figur płaskich, wzór Steinera, główne momenty bezwładności, koło Mohra, Landa. Belka swobodnie podparta, wyznaczanie oddziaływań, momenty zginające, siły poprzeczne, siły osiowe. Rozciąganie i ściskanie, prawo Hooke'a, współczynnik bezpieczeństwa, naprężenia dopuszczalne, ścinanie, zginanie, płaski stan naprężeń, naprężenia główne.

Skręcanie; teoria Coulomba, Kelvina, Prandla.

Kratownice statycznie wyznaczalne, metoda Culmanna, Rittera, Cremona'y. Teoria parcia ziemi, sposób Pilleta, Poncela, linia ciśnienia w murze, parcie ziemi na ścianę łamaną, odpór gruntu.

Łuki statycznie wyznaczalne. Łuk 3-przegubowy, wyznaczanie wielkości wewnętrznych i linia ciśnienia. Ustroje belkowe wzmocnione. Kratownice przestrzenne statycznie wyznaczalne — geometryczna niezmiennosc, sposoby rozwiązania.

Metody wyznaczania ugięć belek. Stateczność prętów ścispanych. Belki statycznie niewyznaczalne. Równanie 3-ch i 4-ch momentów, metoda punktów stałych. Zasada prac przygotowanych, zasada Bettiego, Maxwella, wzór Mohra na wyznaczanie przemieszczeń. Metoda Crossa — belki ciągle, ramy o węzłach nieprzesuwnych i przesuwnych. Podstawy metody sił — belki ciągle, kratownice, łuki 2-przegubowe i ramy.

5. Katedra Geodezji — ul. Katowicka 5, tel. wewn. 15 i 16

Kierownik Katedry — prof. zw. mgr inż. Michał PASZKIEWICZ

St. wykładowcy: mgr inż. Władysław JABŁOŃSKI, dr inż. Stefan SZANCER

St. asystenci: mgr inż. Zygmunt CZAJKOWSKI, mgr inż. Zdzisław FEDRYN,

mgr inż. Kazimierz JUZWA, mgr inż. Stefan MERCIK, mgr inż. Tadeusz

POWROŹNIK

Stażysta — mgr inż. Zbigniew DALEWSKI

Nauczyciel zawodu — Stanisław BARTOSZEK

Laboranci: Józef JELENIK, Władysław MRÓZ

St. referent — Zofia FORYST

Z chwilą kreowania w roku 1945 Wydziału Inżynieryjno-Budowlanego Politechniki Śląskiej powołano na tym Wydziale Katedrę Miernictwa.

W roku 1952, podczas reorganizacji Politechniki Śląskiej, przeniesiono tę Katedrę na Wydział Górniczy, jako Katedrę Zespołową Geodezji, w której skład weszła również Katedra Miernictwa Górniczego. Przeniesienie Katedry na nowo kreowany Wydział Budownictwa Przemysłowego nastąpiło z dniem 1. I. 1953 r. Ostatecznie, po likwidacji Wydziału Budownictwa Przemysłowego i kreowaniu Wydziału Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego z dniem 1. I. 1955 r. Katedra Geodezji weszła w skład tego Wydziału.

W roku 1952 rozpoczął swą działalność Zakład Naukowo-Badawczy Geodezji. Tematyka prac Zakładu została zaliczona przez PAN do prac szczególnie ważnych dla Gospodarki Narodowej. Obejmuje ona głównie geodezyjne badania odkształceń konstrukcji narażonych na wpływy podziemnej eksploatacji górniczej. Kierownikiem Katedry jest od chwili jej powołania prof. zw. mgr inż. Michał Paszkiewicz.

Prof. Paszkiewicz jest promotorem szeregu przewodów doktorskich, z których dwa zostały już zakończone.

Stopień doktora nauk technicznych otrzymali:

1. Mgr inż. Zbigniew Pałasiński — adiunkt Politechniki Krakowskiej — w roku 1960.
2. Mgr inż. Janina Bodaszewska — adiunkt Politechniki Śląskiej — w roku 1963.

W toku jest obecnie 5 przewodów doktorskich.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego oraz Inżynierii Sanitarnej:

MIERNICTWO

Wiadomości wstępne. Zakres i rola geodezji niższej w praktyce inżyniera budownictwa. Jednostki miar.

Pomiary: zdjęcia geodezyjne poziome i wysokościowe.

Powierzchnie odniesienia. Plany geodezyjne i ich skale.

Zdjęcia poziome

Podstawy zdjęcia poziomego i metody zdejmowania szczegółów. Bezpośredni i pośredni pomiar długości. Przyrządy do bezpośredniego pomiaru długości i ich komparacja. Tyczenie i pomiar kątów poziomych. Teodolit i jego rektyfikacja.

Odległownice. Teoria i wyznaczanie stałych tachymetru. Optyczny pomiar odległości i wysokości. Zastosowanie i dokładność.

Zarys teorii błędów i rachunku wyrównawczego.

Obliczanie współrzędnych punktów podstawy zdjęcia.

Tok pracy podczas wykonywania zdjęć poziomych. Mała triangulacja — poligonizacja — zdejmowanie szczegółów. Obliczanie i wyrównywanie poligonów.

Wykreślanie planów poziomych.

Zdjęcia wysokościowe. Metody pomiaru różnicy wysokości.

Przyrządy i ich rektyfikacja.

Podstawy zdjęć wysokościowych. Metody zdejmowania szczegółów. Profil podłużny terenu. Metody zdejmowania ukształtowania powierzchni terenu: a) przekrojów, b) siatki kwadratów, c) punktów i linii charakterystycznych. Zastosowanie tych metod.

Pomiar podstawy zdjęcia. Tok pracy przy wykonaniu zdjęcia. Obliczanie dzieńników niwelacyjnych. Wyrównanie niwelacji i obliczanie wysokości reperów. Obliczanie wysokości zdjętych punktów. Sporządzanie planów wysokościowych.

Obliczanie powierzchni. Sposoby obliczania: z miar rzeczywistych i z planu. Metody obliczania powierzchni z planu: geometryczna i mechaniczna.

Zastosowanie poszczególnych sposobów i metod, ich dokładność.

Tyczenie tras i obiektów. Tyczenie długich prostych. Tyczenie łuków kołowych i krzywych przejściowych. Tyczenie budynków. Uwzględnianie wyznaczenia położenia przestrzennego tyczonych punktów.

Zdjęcia inwentaryzacyjne: Zdjęcia budynków. Zdjęcia budowli inżynierskich: przepustów, mostów, jazów. Sporządzanie planów inwentaryzowanych budowli. Pomiar odchyłeń krawędzi budynków i osi kominów przemysłowych od pionu. Pomiar osiadania budowli.

Wykorzystywanie planów geodezyjnych. Wkreślanie na planach sytuacyjno-wysokościowych linii jednostajnego pochylenia. Wykreślanie profilu podłużnego terenu na podstawie danych planu syt.-wysokościowego. Wykreślanie projektu niwelety na profilu podłużnym terenu. Obliczanie wysokości punktów niwelety oraz wysokości (głębokości) robót ziemnych.

MIERNICTWO — dla Wydziału BPiO Oddziału Architektury.

Wiadomości wstępne. Jednostki miar. Pomiary i zdjęcia. Plany geodezyjne. **Zdjęcia poziome** małych obiektów. Podstawy i metody zdejmowania. Pomiar długości — przyrządy i ich sprawdzanie. Tyczenie i pomiar kątów. Przyrządy i ich sprawdzanie. Tyczenie i pomiar kątów. Przyrządy i ich sprawdzanie. Tachymetr Reichenbacha. Wyznaczenie stałych tachymetru. Tok pracy podczas wykonywania zdjęcia poziomego. Obliczenia. Wykonanie planu.

Zdjęcia wysokościowe. Pomiar różnicy wysokości. Przyrządy i ich sprawdzanie. Metody pomiaru. Metody zdjęcia ukształtowania powierzchni terenu. Przeprowadzenie zdjęcia. Obliczenia. Wykonanie planów wysokościowych.

Inwentaryzacja budynków. Zakres inwentaryzacji. Metody i organizacja pracy. Kontrola w czasie pracy. Wykreślenie planów inwentaryzacyjnych.

Tyczenie budynków. Tyczenie zarysu cokołu. Tyczenia głębokości wykopów i fundamentów. Tyczenie murów fundamentowych.

Wykorzystywanie planów geodezyjnych. Wykreślanie linii jednostajnego pochylenia. Wykreślanie profilu podłużnego terenu na podstawie danych planu syt.-wysokościowego. Wykreślanie na profilu niwelety projektowanego obiektu.

TERENOZNAWSTWO dla Wydziału Inżynierii Sanitarnej.

Mapy i plany geodezyjne wykorzystywane w gospodarce komunalnej. Izobary. Izohiety. Obliczanie powierzchni zlewni i wielkości odpływów różnych stanów wód.

Uzupełnianie planów geodezyjnych danymi hydro-geologicznymi.

Hydro-izohiety. Linie zalewu terenu. Wodowskazy. Wykorzystywanie danych wodowskazowych. Zdejmowanie i wkreślanie na planach uzbrojenia podziemnego i powierzchniowego.

Wytyczanie ulic i planów. Obliczanie kubatury robót ziemnych przy plantowaniu terenu.

KOMUNIKACJE LĄDOWE dla Wydziału BPiO.

Wiadomości ogólne. Rodzaje komunikacji lądowych. Pojazdy. Mechanika ruchu kołowego. Opory ruchu na drogach i kolejach. Obliczanie siły pociągowej.

Trasowanie: gospodarcze i techniczne. Trasa i niweleta. Wpływ ukształtowania powierzchni terenu oraz warunków geologicznych i hydrotechnicznych na projekt trasy. Zasady projektowania trasy i niwelety. Krzywe przejściowe. Wyokrąglenie załomów pochyłeń.

Roboty ziemne. Badanie gruntu. Rodzaje gruntów i ich użyteczność do wykonania budowli. Opracowanie projektu robót.

Odwodnienie powierzchniowe i odwodnienie podłoża. Zabezpieczenie skarp robót ziemnych.

Obiekty. Mosty i przepusty. Obliczanie światła mostów i przepustów. Skrzyżowania z innymi arteriami komunikacyjnymi. Przełożenia i włączenia dróg.

Tyczenie tras w terenie. Tyczenie obiektów. Tyczenie robót ziemnych.

Wykonanie robót ziemnych. Metody. Roboty ręczne i zmechanizowane. Wykonanie wykopów i nasypów. Transport gruntu.

Budowa dróg. Klasy dróg. Rodzaje nawierzchni drogowych; materiały. Wykonanie nawierzchni. Odwodnienie. Pasy drogowe i uliczne. Chodniki i ich nawierzchnia. Linie tramwajowe i kolejowe na drogach. Pasma rowerowe. Urządzenia zabezpieczające na drogach. Skrzyżowania z kolejami i drogami.

Budowa kolei. Koleje normalne i wąskie. Klasy kolei normalnych. Nawierzchnia kolejowa. Szyny, podkłady, i łączniki.

Szlak i stacje. Połączenia torów. Rozjazdy, obrotnice i przesuwnice. Tory stacyjne. Budowa torów w prostych i w łukach. Budowa torów na mostach. Urządzenia zabezpieczające na kolejach.

6. **Katedra Budownictwa Ogólnego** — ul. Katowicka 5, tel. wewn. 26

Kierownik Katedry — prof. n. mgr inż. Władysław ŚMIAŁOWSKI

St. wykładowca — mgr inż. Jacek OLPIŃSKI

Adiunkci: dr inż. Jadwiga ABŁAMOWICZ-LEDWOŃ, mgr inż. Marian ROBAKOWSKI

St. asystenci: mgr inż. Stanisław BULSKI, mgr inż. Jan MAJCHROWICZ, mgr inż. Włodzimierz ZARĘBSKI

Asystenci: mgr inż. Jerzy KRZYCKI, mgr inż. Urszula MIZIA-SZCZEPAN, mgr inż. Jacek WINCZEWSKI

Stażyści: mgr inż. Henryk KRAUSE, mgr inż. Edward PIECHOCKI

Technolog ZGP — mgr inż. Edward OLSZEWSKI

St. laborant — Jan PARKOŁA

Laboranci — Emilia KRYSOWSKA

Robotnik wysoko-kwalifikowany — Bronisław ROJEK

Zakład Technologii Materiałów Budowlanych — ul. Powstańców 12, tel. 44-66

Kierownik Zakładu — prof. n. mgr inż. Władysław ŚMIAŁOWSKI

Zakład Akustyki Budowlanej — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — adkt dr inż. Jadwiga ABŁAMOWICZ-LEDWOŃ

Katedra Budownictwa Ogólnego została powołana 1. XI. 1945 r. na Wydziale Inżynieryjno-Budowlanym. Kierownikiem Katedry od chwili jej powołania jest prof. n. mgr inż. Władysław ŚMIAŁOWSKI. Działalność naukowa Katedry związana jest z problematyką modernizacji konstrukcji i wykończenia budowlanego, wykorzystania odpadów przemysłowych (pumeks hutniczy, łupek przywęglowy, żużel kotłowy i in.) w nowej technologii lekkich betonów konstrukcyjnych.

W ramach planu rozwoju młodej kadry, pracownicy naukowcy wykonali dwie prace doktorskie, których promotorem był prof. mgr inż. Władysław Śmiałowski: prof. dr inż. Leon Rowiński uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych w roku 1961 na podstawie rozprawy pt. „Metoda planowania rzeczowego w mieszkaniowym budownictwie uprzemysłowionym”; adkt dr inż. Jadwiga Abłamowicz-Ledwoń uzyskała stopień naukowy doktora nauk technicznych w roku 1962 na podstawie rozprawy pt. „Z zagadnień kształtowania akustycznego niektórych budowli przemysłowych”. Poza tym 6 pracowników posiada otwarte przewody doktorskie, którymi kieruje również prof. W. Śmiałowski.

Przy Katedrze Budownictwa Ogólnego istnieją dwa Zakłady utworzone uchwałą Rady Wydziału z 20. II. 1946 r. Laboratorium Materiałów Budowlanych obecnie Zakład Technologii Materiałów Budowlanych — pierwszy tego rodzaju zakład na Śląsku został wyposażony w aparaturę badawczą zaprojektowaną i zrealizowaną przy pomocy własnych środków.

W zakładzie TMB prowadzone są ćwiczenia dydaktyczne, prace dyplomowe magisterskie, prace doktorskie oraz prace naukowo-badawcze dla przemysłu.

Utworzony zarządzeniem M. Sz. W. z 1. X. 1958 r. Zakład Budownictwa Ogólnego podejmuje prace naukowo-badawcze z dziedziny budownictwa mieszkaniowego dotyczące badań elementów unowocześnionych konstrukcji murowych i monolitycznych oraz robót wykończeniowych.

Zakład Akustyki Budowlanej organizowany od 1. II. 1962 r. przez adkt. dr inż. Jadwigę Abłamowicz-Ledwoń rozwija działalność w kierunku problematyki akustycznej dotyczącej kształtowania hal przemysłowych i pomiaru głośności różnych maszyn i urządzeń przemysłowych.

Przedmiotem dydaktycznej działalności Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego:

Budownictwo ogólne

Podstawowe pojęcia i terminologia budowlana. Charakterystyka materiałów budowlanych i gruntu budowlanego. Wymagania funkcjonalne, techniczne, plastyczne i ekonomiczne. Elementy budowlane, konstrukcje, przegrody i wykończenia. Obciążenia. Kształtowanie układów przestrzennych. Względy trwałości, pożaroodporności i stałości konstrukcji. Dylatacje.

Wytyczenie i utrwalenie położenia budynku na gruncie. Wykopy i ich zabezpieczenia.

Fundamenty, woda gruntowa, izolacje przeciwwilgociowe i przeciwwodne.

Konstrukcje murowe z łożnnowymiarowych elementów. Mury zbrojone, konstrukcje zespolone ceglano-żelbetowe. Wytrzymałość konstrukcji murowych.

Przegrody nośne i ściany osłonowe. Mikroklimat i urządzenia klimatyzacyjne. Ścianki działowe. Kanały dymowe, spalinowe i wentylacyjne.

Tradycyjne i uprzemysłowione metody wznoszenia. Prefabrykacja, normalizacja, koordynacja modułarna i typizacja.

Konstrukcje budynków, wielokondygnacyjnych ze ścianami nośnymi, budynki konstrukcji szkieletowej. Konstrukcje budynków wysokich. Łuki i sklepienia ceglane, konstrukcje łupinowe, tarczownice.

Stropy: Wymagania. Stropy na belkach stalowych, monolityczne stropy płytowe i płytowo-żebrowe, gęstożebrowe, gotowe: pustakowe, belkowe, belkowo-płytowe, prefabrykowane: płytowe i wielopłytowe. Stropy dachowe.

Schody monolityczne i prefabrykowane.

Dach drewniany krokwiowo-płatwiowy, żelbetowy prefabrykowany. Pokrycie i odwodnienie.

Wykończenie: Stolarka drzwi i okien, tynki zewnętrzne i wewnętrzne, podłogi i posadzki, malowanie.

Materiały budowlane w produkcji

Znaczenie i rola surowców mineralnych. Surowce do produkcji sztucznych materiałów kamiennych. Odpady użyteczne. Produkcja i stosowanie materiałów budowlanych. Kamienie budowlane. Kruszywa naturalne i łamane. Materiały sztuczne: leżna kamienna, żużel wielkopiecowy kawałkowy, granulowany, pumekсовy i wata żużlowa. Wyroby żużlowe. Produkcja ceramiki czerwonej, klinkieru, wyrobów cienkościennych i kamionkowych. Wyroby ogniotrwałe. Spoiwa mineralne powietrzne. Wapno niegaszone, gips i wyroby z gipsu.

Dodatki hydrauliczne, puzolany, pyły dymnicowe i lotne.

Spoiva mineralne hydrauliczne — cement portlandzki, hutniczy, spoiwa mieszane, bezklinkierowe, betony plastyczne (Berim). Cement glinowy. Wyroby wapienno-piaskowe autoklawizowane, karbohozowane. Mikroporyty. Silikalcyty. Kruszywa lekkie spiekane z żużla paleniskowego, z łupków przywęglowych (aglit) oraz z łupków samoczynnie przepalonych.

Betony lekkie — gazobeton, pianobeton, pyłobeton, żużlobeton, pyłożużlobeton, betony jednofrakcyjne. Aluminium, rodzaje i wyroby budowlane.

Materiały budowlane

Właściwości techniczne materiałów budowlanych. Naturalne materiały kamienne: klasyfikacja geologiczna, właściwości techniczne. Ceramika budowlana: surowce, wyroby, właściwości i stosowanie. Spoiwa i zaprawy budowlane; spoiwa mineralne i organiczne. Kruszywa, podział zapraw, propozycje i stosowanie. Betony zwykłe: budowa wewnętrzna i charakterystyka ogólna. Kruszywo i właściwości. Woda i jej zanieczyszczenia. Projektowanie mieszanek metodą Paszkowskiego, zaczynu, 3 równań podstawowych i iteracji. Dozowanie składników, mieszanie, transport, zagęszczanie. Właściwości betonu świeżego i stwardniałego. Wpływ mrozu. Betony o specjalnym przeznaczeniu.

Betony lekkie. Charakterystyka, cechy i stosowanie. Rodzaje kruszyw. Betony zwarte, komórkowe i jamiste. Dozowanie składników mieszanie i zagęszczanie. Wyroby wapienno-piaskowe, cementowo-piaskowe, azbestowo-cementowe, gipsowe. Drewno. Rodzaje drzew, ich budowa i właściwości techniczne. Konserwacja, przeróbka drewna, zastosowanie. Odpady drewna i ich wykorzystanie. Płyty pilśniowe, skałodrzew.

Materiały izolacji cieplnej, dźwiękowej, wodochronnej i wodoszczelnej. Właściwości i zastosowanie. Szkło budowlane. Właściwości i wyroby ze szkła.

Farby budowlane. Ogólne cechy, składniki i przeznaczenie.

Wyroby metalowe, gwoździe, śruby, wkręty, siatki i blachy stosowane w budownictwie. Tworzywa syntetyczne. Podział, sposoby produkcji. Rodzaje wyrobów, właściwości, zastosowanie.

Fizyka budowni

Podstawy teoretyczne i wytyczne do projektowania w zakresie: zagadnienia cieplno-wilgotnościowych przegród, (ścian, stropów i stropodachów) w budownictwie mieszkaniowym, przemysłowym i użyteczności publicznej.

Podstawy teoretyczne i wytyczne do projektowania w zakresie zagadnień oświetlenia światłem dziennym pomieszczeń przemysłowych.

Podstawy teoretyczne i wytyczne projektowania w zakresie zagadnień akustyki budowlanej w budownictwie mieszkaniowym, przemysłowym i użyteczności publicznej.

7. Katedra Architektury Przemysłowej — ul. Katowicka 5, tel. wewn.

p. o. Kierownika Katedry — st. wykł. mgr inż. Włodzimierz BUĆ

Adiunkt — dr inż. Franciszek MAURER

St. wykładowca — art. mal. Kazimierz PAPROCKI

St. asystenci: mgr inż. Nina JUZWA, mgr inż. Bogusław MOSZUMAŃSKI

Stażysta — mgr inż. Władysław SŁOMCZYŃSKI

Nauczyciel zawodu — Zofia RYDET

Laborant — Katarzyna FRANKIEWICZ

W roku 1945 została kreowana na Wydziale Inżynierjno-Budowlanym, Katedra Form Architektonicznych i Projektowania, której kierownictwo objął prof. dr inż. arch. Czesław Thullie.

W roku 1953 w wyniku zmian organizacyjnych dotyczących Wydziału Inżynierjno-Budowlanego, Katedra Form Architektonicznych i Projektowania została przemianowana na Katedrę Architektury Przemysłowej i włączona w skład nowo utworzonego Wydziału Budownictwa Przemysłowego, a od roku 1955 w skład katedr przemianowanego Wydziału Budownictwa Przemysłowego, na Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego.

Przy Katedrze Architektury Przemysłowej powstał w r. 1953 Zakład Architektury Przemysłowej.

W roku 1960 prof. zw. dr inż. arch. Czesław Thullie — po 15-letnim sprawowaniu kierownictwa Katedry Form Architektonicznych i Projektowania, a później Katedry Architektury Przemysłowej, przeszedł na emeryturę.

Uchwałą Senatu Politechniki Śląskiej z dnia 24. I. 1962 r. został powołany na stanowisko p. o. Kierownika Katedry Architektury Przemysłowej i Zakładu Architektury Przemysłowej, st. wykł. mgr inż. arch. Włodzimierz Buć. W lutym tego samego roku, Rektorat Politechniki Śląskiej skierował do Ministra Szkolnictwa Wyższego wniosek o nadanie mgr inż. arch. Włodzimierzowi Buciovi tytułu profesora nadzwyczajnego. Przesłanie wniosku poprzedzone było przeprowadzonym przez Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego postępowaniem ankietowym.

W dniu 27. X. 1962 r. odbyła się publiczna dyskusja nad rozprawą dokorską mgr inż. arch. Franciszka Maurera na temat „Zagospodarowanie przestrzenne śródmieścia Gliwic — późniejszego ośrodka rozwoju przemysłu na Śląsku”.

Promotorem był prof. dr inż. arch. Czesław Thullie.

Tematykę prac naukowych stanowią problemy z dziedziny budownictwa przemysłowego, budownictwa mieszkaniowego i usługowego, z dziedziny historii architektury oraz malarstwa historycznego.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego (wraz z Oddziałem Architektury) oraz Inżynierii Sanitarnej:

Architektura przemysłowa — dla Wyd. BPiO

Wprowadzenie studenta do rozumienia zagadnień urbanistyki i architektury. Istota projektowania architektonicznego. Rola konstruktora w cyklu projektowania. Ogólne zasady projektowania architektonicznego.

Budownictwo mieszkaniowe

Potrzeby w zakresie budownictwa mieszkaniowego. Podział budownictwa mieszkaniowego. Lokalizacja w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta. Programowanie, projektowanie i realizacja budownictwa mieszkaniowego. Wpływ eksploatacji górniczej na projektowanie budownictwa mieszkaniowego. Współczesne kierunki architektury mieszkaniowej.

Niskie budownictwo mieszkaniowe

Cechy budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego. Rodzaje domów jednorodzinnych. Wielkość, kształt, zasady zagospodarowania i zabudowania działki. Rodzaje zabudowy jednorodzinnej. Schematy domów jednorodzinnych. Garaże przy domach jednorodzinnych. Zasady kompozycji przestrzennej w budownictwie jednorodzinym.

Budownictwo mieszkaniowe, wielorodzinne

Standart mieszkaniowy. Struktura mieszkaniowa. Normatyw mieszkaniowy. Podział domów pod względem wysokości. Układy komunikacyjne budynków mieszkalnych. Układy konstrukcyjne budownictwa mieszkaniowego (wady i zalety). Mieszkanie. Elementy budynku mieszkaniowego. Schematy domów wielorodzinnych. Forma plastyczna budynku. Zagadnienia ekonomiczne i wskaźniki techniczno-ekonomiczne. Zasady koordynacji wymiarowej, moduły i gabaryty. Typizacja budownictwa mieszkaniowego.

Budownictwo usługowe

Ogólna charakterystyka pod względem architektoniczno-budowlanym: szkół podstawowych, przedszkoli, żłobków, szpitali, zakładów zbiorowego żywienia, sklepów, domów towarowych, hoteli, biurów, domów kultury, budynków sportowych.

Architektura przemysłowa

(tylko dla grupy konstrukcyjno-budowlanej i grupy górniczej).

Istota architektury przemysłowej, wpływ postępu technicznego i naukowego na architekturę przemysłową. Rozwój architektury przemysłowej w Polsce i za granicą. Rola i kluczowe znaczenie technologii w projektowaniu zakładów przemysłowych. Nowe kierunki w programowaniu i projektowaniu zakładów przemysłowych. Wpływ środowiska na kształtowanie układu przestrzennego zakładu przemysłowego. Wnętrze przemysłowe jako czynnik podniesienia sprawności, higieny i kultury pracy. Ogólne pojęcia z zakresu urbanistyki przemysłowej. Lokalizacja ogólna i szczegółowa zakładów przemysłowych. Koordynacja międzybranżowa.

Plany generalne zakładów przemysłowych

Definicja planu generalnego, jego rola i znaczenie. Elementy planu generalnego. Budynki i urządzenia zakładów przemysłowych. Zasady opracowania i techniczne podstawy projektowania planów generalnych. Usytuowanie budynków względem stron świata. Transport, instalacje podziemne i nadziemne w zakładach przemysłowych. Rozbudowa zakładów przemysłowych. Kompozycja architektoniczna planów generalnych.

Wskaźniki techniczno-ekonomiczne.

Ogólna charakterystyka i technologia produkcji zakładów przemysłu kluczowego:

- przemysłu węglowego,
- przemysłu hutniczego,
- przemysłu chemicznego.

Znaczenie specyficznych właściwości zakładu i ich wpływ na lokalizację i ukształtowanie architektoniczne zakładu. Rola założeń projektowych. Wpływ postępu technicznego na kompozycję planu generalnego i efekty ekonomiczne.

Architektura — dla Wydz. Inżynierii Sanitarnej

Problematyka jak dla sem. 4 i 5 Wydz. BPiO, lecz z rozszerzeniem tematyki dotyczącej budownictwa usługowego, z wprowadzeniem do wykładów zagadnień wiążących się z działalnością inwestorską oraz podkreśleniem znaczenia założeń projektowych w cyklu inwestycyjnym budownictwa.

Architektura mostów — dla Wydz. BPiO

Podstawowe formy architektoniczne w zastosowaniu do budownictwa mostowego. Elementy i profile architektoniczne. Filary i arkady — belkowania (ukształtowanie i proporcje). Przegląd historyczny rozwoju architektury mostów od czasów staro-rzymskich po wiek XIX. Mosty rzymskie jako podstawa architektury mostowej. Zasady estetyki mostów dawnych i nowoczesnych (przykłady pozytywne i negatywne). Most w widoku perspektywicznym. Tło i otoczenie mostu. Powiązanie mostu z otoczeniem miejskim, krajobrazem nizinnym i górskim. Kładki i mosty parkowe. Mosty śródmiejskie — ich zgrupowanie w urbanistyce. Jasność konstrukcji, jej uwidocznienie — jednolitość konstrukcji i materiału. Umieszczenie linii pomostu. Śmiałość i piękno nowoczesnych konstrukcji łukowych i wiążących.

Piękno sylwetki mostowej (linie — proporcje). Wjazd na most — plac przedmostowy. Ulice przybrzeżne i ich połączenie z mostem (przykłady rozwiązań). Przykłady (pozytywne i negatywne) architektury mostów kamiennych, stalowych, żelbetonowych. Rozwój budownictwa mostowego w okresie XIX—XX wieku. Architektura mostów w Polsce i innych krajach (przykłady pozytywne).

Historia architektury — dla Oddz. Architektury

Istota i zadania architektury. Pojęcie stylu jako wykładnika stosunków społecznych, gospodarczych, klimatu, możliwości materiałowych i myśli technicznej. Zabytki przedhistoryczne. Egipt, Mezopotamia, Persja — rozwój konstrukcji i formy oraz przykłady budowli. Grecja przedhistoryczna. Grecja starożytna. Formy hellenistyczne (porządek dorycki, joński, koryncki) — przykłady budowli. Rzym starożytny i rzymskie imperium w basenie Morza Śródziemnego — przykłady budowli.

Wczesne średniowiecze: architektura starochrześcijańska, bizantyjska — przykłady.

Styl romański: Francja, Niemcy, Włochy, Polska, Hiszpania, Portugalia — przykłady.

Gotyk: Francja, Anglia, Niemcy, Hiszpania, Portugalia, Niderlandy, Polska i kraje słowiańskie. Przykłady budowli mieszczkańskich, obronnych i sakralnych.

Schyłek średniowiecza i początek renesansu. Wpływ Włoch na kraje sąsiednie i dalsze. Architektura odrodzenia w Polsce w wieku XVI. Manierizm, kontrreformacja i barok we Włoszech.

Zasięg wpływów włoskich na kraje sąsiednie. Architektura barokowa w Polsce. Architektura barokowa Francji, Niderlandów, Niemiec i Hiszpanii wraz z jej koloniami zamorskimi.

Rysunek odręczny — dla Wydz. BPiO i Oddz. Architektury

Zasady perspektywy malarskiej o jednym i dwu punktach zbiegu, w zastosowaniu do form płaskich i brył.

Bryły geometryczne w prostym układzie i w różnych zestawieniach z uwzględnieniem konstrukcji. Bryły geometryczne z uwzględnieniem światłocienia. Przedmioty codziennego użytku w różnych zestawieniach. Martwa natura. Szkice perspektywiczne.

Detal architektoniczny. Meble stylowe. Fragmenty architektoniczne. Wnętrze. Pejzaż.

Głowy klasyczne (gipsowe). Postać ludzka (model gips). Krajobraz architektoniczny.

Głowy charakterystyczne (gipsowe). Graficzne ujęcia postaci ludzkiej. Rysunek w terenie. Graficzne ujęcie pejzażu. Studium głowy z natury. Studium draperii.

Formy architektoniczne — dla Wydz. BPiO i Oddz. Architektury.

Kompozycja rytmiczna (prosta i złożona) na płaszczyźnie. Liternictwo (konstrukcja, kompozycja, forma, układ). Zapoznanie się z podstawowymi technikami graficznymi (pędzel, piatek, pióro itp.).

Podział płaszczyzny. Kompozycja płaszczyzny. Kolor i faktura. Poznanie i rozumienie konsekwencji zmian kompozycji na skutek wprowadzenia koloru i faktury. Kompozycja różnych form trójwymiarowych na płaszczyźnie. Formy strukturalne. Zastosowanie form strukturalnych w kompozycji architektonicznej.

Projektowanie wstępne — dla Oddziału Architektury.

O studiach architektonicznych. Rola i zadania architekta. Istota projektowania architektonicznego. Tendencje nowoczesnej architektury. Znaczenie nauki i techniki w ewolucji architektury. Cechy budynków w zależności od ich przeznaczenia.

Zagadnienia funkcji, konstrukcji i formy plastycznej budynku. Koordynacja wymiarowa, moduły, gabaryty. Metoda projektowania architektonicznego.

Niskie budownictwo mieszkaniowe

Cechy budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne. Rodzaje domów jednorodzinnych. Wielkość, kształt, zasady zagospodarowania i zabudowania działki.

Rodzaje zabudowy jednorodzinnej. Schematy domów jednorodzinnych. Garaże przy domach jednorodzinnych. Mieszkanie (charakterystyka, elementy mieszkania).

Projektowanie budynków mieszkalnych — dla Oddziału Architektury.

Problemy projektowania budynków mieszkalnych wielorodzinnych. Typy stosowanych rozwiązań. Rozwiązanie zagadnienia komunikacji ogólnej. Zasady kształtowania mieszkań w zależności od położenia w stosunku do stron świata i komunikacji. Mieszkania przewietrzane na przestrzał, mieszkania w budynkach oszczędnościowych. Pomieszczenia pomocnicze ogólnego użytku. Typy konstrukcji stosowane w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych. Wpływ eksploatacji górniczej na formowanie sekcji mieszkaniowych.

Wytyczne ekonomiczne projektowania budynków mieszkalnych wielorodzinnych oraz wskaźniki sprawdzające. Zasady kompozycji brył i elewacji budynków mieszkalnych oraz stosowanie nowych materiałów i kolorystyki. Przegląd ważniejszych przykładów współczesnych i przyszłościowych.

8. Katedra Budownictwa Stalowego — ul. Katowicka 5, tel. wewn.

Kierownik Katedry — prof. zw. dr inż. Franciszek WASILKOWSKI

St. wykładowcy — mgr inż. Henryk TODOR, mgr inż. Władysław WACHNIEWSKI

St. asystenci: mgr inż. Józef GŁĄBIK, mgr inż. Eugeniusz GRUSZKA, mgr inż.

Hubert PRZYBYŁA, mgr inż. Stanisław ZAWADA

Laborant — Stefania LACHOWICZ

Data powstania Katedry Budownictwa Stalowego łączy się ściśle z datą założenia Politechniki Śląskiej powołanej dekretem z dnia 24 maja 1945 r.

Kierownikiem Katedry od 1945 r. do chwili obecnej jest prof. zw. dr inż. Franciszek Wasilkowski.

Od 1945 r. pracował w Katedrze długoletni pracownik Politechniki Lwowskiej adiunkt mgr inż. Zenobiusz Gąsiorek, który zmarł w 1954 r. Prowadził on w Katedrze przez okres kilku lat Zakład Rysunku Technicznego.

W 1958 r. wprowadzono w Katedrze problematykę zabezpieczenia budowli na terenach górniczych.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego:

Konstrukcje stalowe

Ogólny rzut historyczny na rozwój konstrukcji stalowych. Technologia stali, naświetlenia dopuszczalne. Ochrona stali przed ogniem i korozją. Wyroby stali konstrukcyjnej. Łączniki. Połączenia nitowane i spawane.

Zginanie, wymiarowanie dźwigarów walcowanych. Blachownica nitowana i spawana. Łożyska dla dźwigarów. Słupy osiowo ściskane pojedyncze i złożone (nitowane i spawane). Belki przegubowe. Konstrukcje dachowe. Rodzaje pokrycia hal stalowych. Łożyska pod wiazary dachowe. Świetlnie dachowe. Okna, bramy i schody stalowe. Słupy utwierdzone wraz z fundamentem. Hale przemysłowe. Tory podsuwnicowe. Metoda plastycznego wyrównania momentów. Obliczanie układów ramowych składających się ze słupów utwierdzonych w fundamentach połączonych przegubowo ryglami. Obliczanie węzłów ram jednoprzęsłowych. Skręcanie prętów stalowych. Słupy linii przesyłowych wysokiego napięcia. Wieże i maszty radiowe. Konstrukcje szkieletowe budynków wielopiętrowych.

Montaż konstrukcji budowlanych

Pomocniczy sprzęt montażowy. Urządzenia i maszyny montażowe. Zagospodarowanie placu, robót montażowych. Montaż poszczególnych elementów montażowych. Metody i sposoby montażu. Przykłady montażu konstrukcji z praktyki polskiego budownictwa przemysłowego i mostowego. Przepisy BHP.

Spawalnictwo

Sposoby łączenia elementów konstrukcyjnych. Spawanie łukiem elektrycznym. Spawanie tlenowo-acetylenowe. Obliczanie spoin. Kontrola robót spawalniczych.

Zabezpieczenie budowli na terenach górniczych

Wstęp. Wpływ eksploatacji górniczej na odkształcenia terenu. Ruchy poziome terenu. Ruchy pionowe terenu. Zabezpieczenie częściowe budynków murowanych. Zabezpieczenie pełne budynków murowanych. Zabezpieczenie budynków szkieletowych. Zabezpieczenie budynków halowych. Zabezpieczenie budowli specjalnych.

Konstrukcje drewniane

Technologia drewna, naprężenia dopuszczalne. Połączenia i złącza w konstrukcjach drewnianych. Rozwiązywanie połączeń ściskanych i rozciąganych. Krokwie i płatwie — metody obliczeń i wymiarowanie. Słupy ściskane pojedyncze i złożone. Zasady projektowania konstrukcji drewnianych. Konstrukcje inżynierskie: dźwigary pełnościenne, dźwigary łukowe, dźwigary specjalne. Teżniki i wiatrownice. Ochrona drewna przed gniciem i ogniem.

9. Katedra Budownictwa Żelbetowego — ul. Katowicka 5, tel. wewn. 41 i 55

Kierownik Katedry — prof. zw. dr inż. Stefan KAUFMAN

Samodzielny pracownik nauki — doc. dr inż. Wilhelm KRÓL

Wykładowca — mgr inż. Jan MIKULEC

Adiunkci: dr inż. Jakub MAMES, dr inż. Włodzimierz STAROSOLSKI

St. asystenci: mgr inż. Andrzej AJDUKIEWICZ, mgr inż. Zdzisław SULIMOWSKI

Asystent — mgr inż. Jerzy DENKIEWICZ

Stażysta — mgr inż. Edward MAŁEK

Laboranci: Anna PIĘCIAK, Henryk PUTKO

Zakład Konstrukcji Sprężonych — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — adkt dr inż. Jakub MAMES

Katedra Budownictwa Żelbetowego została kreowana w ramach Wydziału Inżynierjno-Budowlanego na mocy Dekretu Przewodniczącego Krajowej Rady Narodowej z dnia 24 maja 1945 r.

Katedra rozpoczęła swoją działalność w listopadzie 1945 r. pod kierownictwem sprawowanym dotychczas przez prof. dr inż. Stefana Kaufmana.

Katedra dysponuje obecnie jednym Zakładem Konstrukcji Sprężonych.

W Zakładzie przykatedralnym skompletowano aparaturę do badań modelowych głównie na tworzywie gipsowym.

Oprócz zajęć dydaktycznych, Katedra prowadzi prace naukowe głównie z zakresu teorii i konstrukcji żelbetowych oraz betonu sprężonego. W szczególności w Katedrze opracowano:

zagadnienia stateczności konstrukcji sprężonych. Metody projektowania przekrojów sprężonych zginanych i mimośrodowo-ściskanych, projektowania sprężonych

przekrojów o dowolnym kształcie i dowolnie obciążonych. Metody projektowania sprężonych belek ciągłych o stałym i zmiennym przekroju oraz przy stałej i zmiennej sile sprężającej.

Zagadnienia nośności granicznej sprężonej belki ciągłej i inne.

Obecnie na zlecenie Śląskiego Zarządu Budownictwa Przemysłowego prowadzi się w Katedrze prace doświadczalne nad zastosowaniem do konstrukcji sprężonych betonów na kruszywach lekkich.

Pod opieką Katedry przeprowadzone zostały prace habilitacyjne: doc. dr inż. Wilhelma Króla, doc. dr inż. Józefa Głomba, doc. dr inż. Tadeusza Hopa.

W toku opracowania znajduje się praca habilitacyjna dra inż. Jakuba Mamesa.

Doktorat nauk technicznych uzyskali następujący pracownicy Katedry: dr inż. Zbigniew Budzianowski — obecny prof. n. Kierownik Katedry Mechaniki Budowli, dr inż. Tadeusz Hop — obecny docent, Kierownik Katedry Budowli Komunalnych na Wydziale Inżynierii Sanitarnej, dr inż. Jakub Mames, dr inż. Wilhelm Król — obecny docent Katedry Budownictwa Żelbetowego, dr inż. Włodzimierz Starosolski.

Kierownik Katedry prof. dr inż. Stefan Kaufman był poza tym promotorem pracy doktorskiej dr inż. Jerzego Pietrzykowskiego z Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN.

W obecnej chwili prowadzone są w Katedrze dalsze 2 prace doktorskie pracowników Katedry oraz 2 prace pracowników Politechniki Szczecińskiej i Instytutu Techniki Budowlanej, których promotorem jest również Kierownik Katedry.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego.

Budownictwo żelbetowe I

Teoria żelbetu. Historia żelbetu. Materiały żelbetu — beton i stal. Własności betonu stwardniałego. Współpraca betonu i stali.

Żelbetowe elementy zginane: podstawy pracy elementów żelbetowych wg metody naprężeń liniowych i odkształceń plastycznych; przekroje zginane prostokątne i teowe pojedynczo i podwójnie zbrojone; przekroje o trójkątnej i nieregularnej strefie ściskanej; zginanie niesymetryczne;

— żelbetowe elementy ściskane osiowo: słupy zwykle i zwojone, żelbetowe elementy rozciągane osiowo: przypadki dopuszczenia i niedopuszczenia rys;

— żelbetowe elementy ściskane i rozciągane mimośrodowo wg metody naprężeń liniowych i odkształceń plastycznych dla przypadków małego i dużego mimośrodów; przekroje prostokątne pojedynczo i podwójnie zbrojone, przekroje teowe i nieregularne.

Ścinanie w elementach żelbetowych: wzory podstawowe dla przekroju o stałej i zmiennej wysokości;

— obliczanie strzemion i prętów odgiętych;

— wykresy naprężeń ścinających dla belek o różnych schematach statycznych, obciążonych dowolnie.

Skręcanie: obliczanie na skręcanie elementów żelbetowych o przekroju okrągłym i prostokątnym.

Skręcanie i ścinanie w przekrojach żelbetowych.

Budownictwo żelbetowe II

Konstrukcja elementów i ustroje żelbetowe. Zasady konstruowania żelbetowych ustrojów prętowych i płyt (zakotwienia, styki, odgięcia uzbrojenia). Obliczenia statyczne i konstrukcja stropów płytowo żebrowych, gęstożebrowych, krzyżowo-zbrojonych, grzybkowych, kasetonowych, schodów, fundamentów stropowych, ławowych, rusztowych, płytowych, ścian oporowych, ram jedno i wielokondygnacyjnych, szkieletów budynków wielokondygnacyjnych, (przeguby, krótkie wsporniki, zabezpieczenie przed wybočeniem).

Przerwy dylatacyjne

Żelbetowe przekrycia dachowe: belkowe, kratowe, łukowe, pilaste, kopuły, dźwigary sklepieniowe, fałdowe (tarczownice) konoidalne, wiszące. Zbiorniki na materiały sypkie (bunkry, silosy), ściany tarce. Teoria rys w konstrukcjach żelbetowych. Konstrukcje żelbetowe o sztywnym uzbrojeniu.

Zasady wykonawstwa konstrukcji betonowych i żelbetowych: deskowanie i rusztowanie (obliczanie parcia świeżego betonu, konstrukcja deskowań), uzbrojenie i betonowanie, przerwy robocze, przyspieszanie dojrzewania i pielęgnacja świeżego betonu.

Budownictwo żelbetowe III — Beton sprężony

Cel i istota sprężenia. Porównanie betonu sprężonego z żelbetem. Materiały stosowane w konstrukcjach sprężonych: beton i stal o wysokiej wytrzymałości;

Technika sprężania — beton strunowy, beton kablowy, rodzaje zakotwień. Sprężanie przez zabiegi specjalne.

Straty naciągu — straty reologiczne, straty wskutek tarcia.

Teoria ustrojów zginanych sprężonych kablami: stany obciążeń, zmiana siły sprężającej. Wymiarowanie przekrojów.

Trasowanie kabli w przekroju podłużnym. Siły poprzeczne i naprężenia główne. Strzałka ugięcia.

Teoria ustrojów zginanych strunobetonowych — wymiarowanie, rozkład strun w przekroju.

Bezpieczeństwo konstrukcji sprężonych — moment rysujący, moment łamiący. Sprężone elementy osiowo rozciągane.

Koncentracja sił na końcach belki.

Teoria ustrojów statycznie niewyznaczalnych. Belki ciągłe transformacja liniowa, trasa współbieżna. Ramy portalowe ze sprężoną rozporą i słupami.

Ustroje sprężone.

Stropy z elementów strunobetonowych. Przekrycia dachowe strunobetonowe. Wkładki sprężone. Podkłady kolejowe. Słupy trakcji energetycznych.

Przekrycia dachowe — dźwigary kablobetonowe pełnościennie, oszczędnościowe. Kratownice sprężone.

Konstrukcje ram sprężonych. Budynki szkieletowe.

Zbiorniki na ciecze i materiały sypkie. Pale sprężone.

Fundamenty pod maszyny. Pola startowe.

Przekrycia łupinowe — kopuły, przekrycia cylindryczne.

Zastosowanie sprężenia do wzmocnienia konstrukcji.

Produkcja i stosowanie elementów budowlanych (na specjalności: technologia materiałów i elementów budowlanych).

Istota, zalety i wady prefabrykacji. Zasady kształtowania obliczeń statycznych i konstrukcji elementów prefabrykowanych (powtarzalność, typizacja, normalizacja) w oparciu o moduł budowlany. Warunki wytrzymałościowe i izolacyjne elementów oraz ustrojów prefabrykowanych.

Przegląd i uzasadnienie statyczno-ekonomiczne oraz technologia wykonawstwa stosowanych w kraju typów prefabrykowanych stropów, schodków, płyt pławki dachowych, żelbetowych, stalo-ceramicznych i z lekkich betonów, konstrukcje zespolone-belki i płyty zbrojone deskami i listwami strunobetonowymi.

Budynki z elementów wielkowymiarowych. Konstrukcja elementów ściennych, stropowych, schodów i dachów, obciążenia, materiały i sposób wykonawstwa oraz ich wzajemne połączenia w budynkach wielkoblokowych i wielkopłytowych.

Obliczenia statyczne elementów oraz całego ustroju nośnego budynku z szczególnym uwzględnieniem tężników poziomych i pionowych, łącznie z fundamentami na podatnym podłożu gruntowym.

Konstrukcje hal przemysłowych, magazynów itp.

Fundamenty, słupy przekrycia dachowe o różnych rozpiętościach. Zastosowanie elementów i ustrojów wstępnie sprężonych w prefabrykacji (belki, więzary kratowe, ramy, przekrycia łupinowe, łuki z płyt falistych itp.).

Zasady zabezpieczenia obiektów prefabrykowanych na wpływy eksploatacji górniczej.

Budowle górnicze (na specjalności: budownictwo górnicze naziemne — Wydziału BPiO).

Zasady projektowania, realizacja wzmocniania i przebudowy konstrukcji przemysłowych obiektów budowlanych na terenie kopalń węgla kamiennego i zakładów koksowniczych. w dostosowaniu do aktualnego stanu techniki budowlanej, zwłaszcza w żelbetnictwie, z uwzględnieniem wpływów eksploatacji górniczej i trzęsień ziemi.

Założenia projektowe, analiza różnych koncepcji ustroju nośnego, metody obliczeń statycznych i dynamicznych oraz szczegóły konstrukcyjne następujących zasadni — obiektów charakterystycznych:

— budynki nadszybi, szybów głównych, wentylacyjnych, (obiegi i wywroty wozów, tunele i fundamenty), budynki i fundamenty maszyn wyciągowych, mosty przenośników taśmowych, zbiorniki węglane na węgiel obcy, zapasowe i załadownicze na węgiel i kamień, budynki sortowni, płuczek i flotacji węgla, zwały węgla i stawy osadowe wód popłuczkowych o różnych ustrojach podtorzy jezdni zwałowarek, odmulniki Dorra, podsadzkowanie (zbiorniki piasku z mostami samowyladowczymi i budynkami zmywczymi oraz zbiorniki wody), wieże węglowe, żelbetowe konstrukcje baterii pieców koksowniczych, torowiska maszyn wsadowych, wozu przelotowego i gaśniczego, wieże gaśnicze żrutowe.

Technologia ruchu i projektowanie powierzchni kopalń (specjalność — budownictwo górnicze naziemne).

Część I. Elementy funkcjonalne powierzchni kopalń.

Wstęp. Szyby z urządzeniami wyciągowymi i nadszybia. Obiekty wentylacji głównej. Zakłady wzbogacenia i inne obiekty związane ze zbytem produkcji. Obiekty gospodarki materiałami odpadowymi i podsadzkowymi. Obiekty administracyjno-socjalne. Obiekty gospodarki materiałowej i warsztatowej. Obiekty gospodarki energetycznej i wodnej.

Część II. Zagadnienia projektowania powierzchni kopalń.

Wstęp. Zagospodarowanie powierzchni obszaru górniczego. Zadania kopalnianego transportu zewnętrznego. Zasady i metody lokalizacji zakładów górniczych. Projektowanie bocznic kolejowych kopalnianych. Inne środki transportu zewnętrznego produktów wydobycia. Projektowanie planów generalnych nowych zakładów górniczych z punktu widzenia transportu wewnętrznego. Projektowanie rekonstrukcji powierzchni kopalń. Kompleksowe projektowanie zagospodarowania rejonów i okręgów górniczych. Zagospodarowanie placu budowy kopalni.

10. Katedra Budowy Mostów — ul. Katowicka 5, tel. wewn. 42

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Józef GŁOMB

St. asystenci: mgr inż. Rudolf KOPPEL, mgr inż. Stanisław MENTEL, mgr inż.

Stefan WALENDOWSKI

Sażysta — mgr inż. Jerzy WESELI

Konstruktorzy: mgr inż. Stefan JENDRZEJEK, Ireneusz ŁYŻWIŃSKI

St. laborant — Kazimierz KOS

Referent — Rita ZGANIACZ

Katedra została powołana w końcu 1945 r. wraz z Zakładem Budowy Mostów. Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. dr inż. Stanisław Brzozowski (zmarł w lipcu 1959 r.). Po śmierci prof. dra inż. St. Brzozowskiego, obowiązki Kierownika Katedry pełnił z-ca prof. mgr inż. Eugeniusz Jamrozik. Od 1. 9. 1961 r. obowiązki kierownika katedry pełnił dr inż. Józef Głomb, który w dniu 1. 6. 1958 uzyskał stopień doktora nauk technicznych. W trzy lata później tj. w roku 1962 przedstawił pracę habilitacyjną na Politechnice Warszawskiej, a w dniu 1. 2. 1963 r. otrzymał nominację na kierownika Katedry, wraz z nominacją na docenta.

Oprócz zajęć dydaktycznych, Katedra prowadzi prace naukowo-badawcze, w zakresie:

— dynamiki mostów betonowych i stalowych,

— badań nad hipotezami wyteżenia materiałów kruchych,

— badań nad sprężeniem płyt i rusztów.

W ramach Zakładu Budowy Mostów Katedra prowadzi prace badawcze nad ustaleniem nośności istniejących mostów na terenie województwa katowickiego.

W Katedrze prowadzone są obecnie 2 prace doktorskie.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego:

Wstęp do mostownictwa

Uwagi wstępne i podział mostów. Zasadnicze części składowe mostu. Ogólny zarys rozwoju mostownictwa. Podstawy projektowania. Fazy projektowania. Podstawy statyki mostów.

Mosty drewniane

Uwagi ogólne. Krótki zarys historii. Materiał drzewny i jego zastosowanie. Systemy mostów drewnianych. Pomost mostów drogowych. Pomost mostów kolejowych. Belki leżajowe. Belki złożone. Ustroje rozporowe. Ustroje wieszarowe. Deskownice. Jarzma i przyczółki. Rusztowania. Zasady utrzymania i remontu.

Mosty żelbetowe i sprężone

Krótki zarys historii. Cechy mostów żelbetowych i sprężonych. Uwagi o mostach kamiennych. Materiały. Straty w betonie sprężonym. Obliczenia pomostu mostów żelbetowych. Płytkowe i belkowe mosty sprężone. Uwagi o ekonomii projektowania ustrojów nośnych żelbetowych i sprężonych. Podpory mostów belkowych. Specjalne problemy projektowania przepustów. Projektowanie mostów belkowych wieloprzęsłowych. Wstęp do mostów ramowych. Wstęp do mostów łukowych.

Mosty stalowe

Uwagi o historii mostów stalowych. Uwagi o mostach aluminiowych. Rodzaje mostów. Części składowe przęsła. Materiały. Części przejazdowe. Blachownice. Łożyska i przeguby. Montaż.

Zarys mostownictwa

Uwagi wstępne i klasyfikacja. Zasadnicze części składowe mostu. Ogólne zasady obliczania i konstruowania ustroju nośnego i podpór. Przepusty żelbetowe i sprężone mosty płytowe i belkowe. Mosty tymczasowe. Ogólne uwagi o budowie mostów stalowych.

Życiorys prof. dr inż. Stanisława Brzozowskiego

Prof. dr inż. St. Brzozowski urodził się 19 maja 1889 r. w Myszkowicach pow. Tarnopol. W 1907 r. rozpoczął studia wyższe w Politechnice Lwowskiej na Wydziale Dróg i Mostów uzyskując w roku 1911 absolutorium.

Dyplom na Wydziale Dróg i Mostów złożył w roku 1916. Wkrótce potem uzyskał nominację na adiunkta w Katedrze Budowy Mostów.

W roku 1924 został promowany w Politechnice Lwowskiej na doktora nauk technicznych. W roku 1928 uzyskał nominację na profesora nadzwyczajnego na Wydziale Inżynierii Lądowej i Wodnej. Nominację na profesora zwyczajnego otrzymał w Politechnice Lwowskiej w 1935 roku.

Po przybyciu do Gliwic w roku 1945 prof. dr inż. St. Brzozowski objął kierownictwo Katedry Budowy Mostów na Wydziale Inżynieryjno-Budowlanym Politechniki Śląskiej.

Przez szereg lat pełnił obowiązki Przewodniczącego Komisji Egzaminu Dyplomowego.

Za wybitne osiągnięcia uzyskane w czasie wieloletniej pracy naukowej i dydaktycznej został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski i Medalem Dziesięciolecia Polski Ludowej. Zmarł 9 lipca 1959 r.

11. Katedra Budowli Przemysłowych — ul. Katowicka 5, tel. wewn. 27

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Józef LEDWOŃ

Adiunkci: dr inż. Marian STARCZEWSKI, dr inż. Józef ŚLIWA

St. asystenci: mgr inż. Marian BELA, mgr inż. Barbara GIL, mgr inż. Zbigniew KOBRYNOWICZ, mgr inż. Leszek LITWINOWICZ, dr inż. Oswald MATEJA, mgr inż. Arkadiusz ŚRUBA

Asystenci: mgr inż. Danuta FRONCEK, mgr inż. Zygfryd JAMICKI, mgr inż. Teresa KARCZEWSKA, mgr inż. Stanisław LOSKA

Stażysta — mgr inż. Eugeniusz ŚWITOŃSKI

St. laboranci: Tadeusz BOBOWSKI, Bernadeta PRIMUS

Laboranci: Ignacy ŁOIK, Helena STRZELCZYK, Helena ŚRUBA

Zakład Budowlanych Konstrukcji Przemysłowych — ul. Katowicka 5, tel. w. 27

Kierownik Zakładu — st. asyst. dr inż. Oswald MATEJA

Zakład Mechaniki Gruntów i Fundamentowania — ul. Katowicka 5, tel. w. 53
Kierownik Zakładu — adkt dr inż. Józef ŚLIWA

Zakład Ochrony Budowli przed Korozją — ul. Katowicka 5, tel. w. 27
Kierownik Zakładu — adkt dr inż. Marian STARCZEWSKI

Katedra Budowli Przemysłowych została powołana rozporządzeniem Ministra Oświaty w styczniu 1949 r. *jako kat. Budowli Podziemnej*

Kierownikiem Katedry jest prof. dr inż. Józef Ledwoń.

W Katedrze Budowli Przemysłowych stopień doktora nauk technicznych uzyskali: mgr inż. Julian Pałka w roku 1959 oraz w roku 1961 mgr inż. Józef Śliwa.

W roku 1962 stopień docenta w Katedrze Budowli Przemysłowych uzyskał dr inż. Julian Pałka.

Obecnie w trakcie przeprowadzania przewodu babilitacyjnego są: dr inż. Józef Śliwa oraz dr inż. Marian Starczewski.

Oprócz zajęć dydaktycznych prowadzonych na studiach dziennych, wieczorowych i zaocznych, Katedra Budowli Przemysłowych prowadzi prace naukowo-badawcze dotyczące zagadnień budowlanych różnych gałęzi przemysłu, a mianowicie: przemysłu hutniczego, przemysłu górniczego, przemysłu chemicznego, energetyki. Ponadto Katedra zajmuje się zagadnieniami dotyczącymi budowli podziemnych, zagadnieniami ochrony budowli przed korozją i problemami mechaniki gruntów i fundamentowania.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego oraz Inżynierii Sanitarnej:

Budowlane konstrukcje przemysłowe — dla Wydziału BPiO

Konstrukcje i zagadnienia wspólne dla kilku gałęzi przemysłu: kominy przemysłowe; pomosty transporterowe; przesuwanie lub rektyfikacja konstrukcji; rozprze-strzenie drgań w gruncie; fundamenty pod maszyny.

Przemysł hutniczy: fundamenty pieców przemysłowych; fundamenty walcarek, pras, mieszalników; fundamenty pieców elektrycznych; kafary hutnicze; panczerze wielkich pieców i nagrzewnic; suwnice ciężkie; hale hutnicze; mosty przeładunkowe; zasobniki stalowe.

Przemysł górniczy: kopalniane wieże wyciągowe; fundamenty maszyn wyciągowych; wieże węglowe; mosty podsadzkowe; płuczki i sortownie; kolejki linowe; głowice szybów.

Przemysł chemiczny: fundamenty baterii koksowniczych; zbiorniki na gazy; zbiorniki na ciecze; rurociągi; piece obrotowe.

Energetyka: chłodnie kominowe; chłodnie wentylatorowe; fundamenty kotłów; obudowa kotłów; maszty linii przesyłowych; osłony reaktorów jądrowych; konstrukcje budowlane w energetyce jądrowej.

Mechanika gruntów i fundamentowanie — dla Wydz. BPiO i Inż. Sanit.

Właściwości fizyczne i mechaniczne gruntów. Rozkład naprężeń w gruncie. Wytrzymałość i stateczność podłoża gruntowego. Osiadanie gruntów. Dopuszczalne obciążenia gruntów. Parcie gruntów. Badania gruntów i wody.

Podział fundamentów posadowionych bezpośrednio i ich przeznaczenie. Poziom posadowienia fundamentów bezpośrednich. Obliczenia statyczne fundamentów: naprężenia dopuszczalne w gruncie, sprawdzenie stateczności, możliwość przesuwu poziomego, możliwość zsuwu. Projektowanie stóp fundamentowych. Projektowanie ław fundamentowych. Metody obliczeń. Ruszty fundamentowe. Płyty fundamentowe. Ogólne zasady wykonania robót fundamentowych. Fundamenty głębokie. Fundamenty na palach. Nośność fundamentu palowego. Projektowanie rusztu palowego. Pale stosowane w Polsce. Studnie. Kesony.

Ścianki szczelne i mury oporowe.

Wzmacnianie naturalnego podłoża gruntowego.

Chemia materiałów budowlanych

Fizyko-chemiczne własności cementów portlandzkich, hutniczych, siarczanowych, glinowych.

Teoria wiązania betonów i zapraw hydraulicznych.

Korozja betonów i zapraw cementowych pod wpływem czynników atmosferycznych, mechanicznych, chemicznych, biologicznych i wysokotemperaturowych; agresywne działanie par i gazów przemysłowych, wymywanie składników zaprawy przez wody miękkie, działanie wód agresywnych zawierających jony HCO_3 i SO_4 , agresja ścieków kwaśnych, działanie cieczy alkalicznych, działanie roztworów soli odpadkowych w przemyśle chemicznym i hutniczym, agresja pod wpływem oleju i smarów.

Materiały niemetalowe do zabezpieczeń antykorozyjnych w budownictwie przemysłowym, kwasoodporne surowce skalne, materiały ogniotrwale ceramika kwasoodporna, krzemionowe zaprawy kwasoodporne, betony kwasoodporne, chemooodporne masy asfaltowe, kity siarkowe i z tworzyw sztucznych.

Sposoby zabezpieczania antykorozyjnego w budownictwie przemysłowym; dodatki plastyfikujące i uszczelniające betony, powłoki ochronne jedno i wielowarstwowe, ustalenia sposobu zabezpieczenia konstrukcji budowlanych, dobór materiałów chemooodpornych.

Projektowanie zabezpieczeń antykorozyjnych różnych elementów konstrukcyjnych; ściany, posadzki, stropy, fundamenty budynków i pod agregaty przemysłowe, spadki i kanały ściekowe w halach fabrycznych.

Budowle podziemne — dla Wydziału BPiO

Dane historyczne o budowlach podziemnych. Definicje i pojęcia zasadnicze. Podział budowli podziemnych.

Projektowanie tuneli. Studia ogólne i ekonomiczne. Studia geologiczne. Wybór przekroju poprzecznego tunelu. Przykłady istniejących tuneli. Tunele kolejowe. Tunele dla ruchu samochodowego. Urządzenia pomocnicze w tunelach. Odwodnienie i izolacja tuneli. Wentylacja i oświetlenie.

Wyznaczanie obciążeń budowli podziemnych. Ciśnienie pierwotne. Teoria stanu naprężeń oraz teoria parcia gruntu na obudowę. Powstawanie parcia gruntu w świetle teorii sprężystości i plastyczności. Praktyczne metody określania parcia gruntu na obudowę, metody: KOMMERELLA, PROTODIAKONOWA, TERZAGHIEGO. Parcie gruntu dla budowli podziemnych, budowanych w wykopach otwartych.

Projektowanie obudowy tunelowej. Obliczanie konstrukcji podziemnych. Metoda swobodnie odkształcającego się pierścienia. Metody pracy obudowy z uwzględnieniem współpracy ośrodka: BOBROWA-GORELIKA, BOBROWA-MATIERI, DAWYDOWA oraz metoda BUGAJEWOJ.

Zakres stosowalności poszczególnych metod. Metody projektowania poszczególnych elementów konstrukcji budowli przemysłowych.

Wykonawstwo budowli podziemnych. Metody górnicze. Metoda tarczowa. Przewodzenie robót w otwartym wykopie. Budowle podziemne o przeznaczeniu specjalnym.

12. Katedra Planowania Miast i Osiedli — ul. Katowicka 5, tel. wewn. 24

Kierownik Katedry — prof. n. mgr inż. arch. Tadeusz TEODOROWICZ-TODOROWSKI

St. asystent — mgr inż. arch. Tadeusz PFÜTZNER

Asystent — mgr inż. arch. Zofia CYLKE

Katedra Planowania Miast i Osiedli wywodzi się z Katedry Zabudowy Osiedli powołanej dekretem Przewodniczącego KRN z dnia 24 maja 1945 r. wraz z innymi katedrami Wydziału Inżynieryjno-Budowlanego.

Kierownictwo Katedry Zabudowy Osiedli objął w listopadzie 1945 r. jej organizator mgr inż. arch. Tadeusz Teodorowicz-Todorowski, początkowo w charakterze z-cy profesora, zaś od 1 lipca 1950 r. jako profesor nadzwyczajny.

W styczniu 1953 r. Katedra Zabudowy Osiedli zostaje zwinęta. Personel Katedry wchodzi w tym czasie formalnie w skład Katedry Architektury Przemysłowej na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, z którą jest związany administracyjnie aż do momentu utworzenia z dniem 1 września 1956 r. Katedry Planowania Miast i Osiedli na Wydziale Inżynierii Sanitarnej wraz z zakładem. W konsekwencji reaktywowania Oddziału Architektury w ramach Wydziału Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, Katedra Planowania Miast i Osiedli zostaje z dniem 28 sierpnia 1963 r. przeniesiona na ten Wydział z Wydziału Inżynierii Sanitarnej.

Pracownicy Katedry brali i biorą żywy udział w odbudowie i rozbudowie Kraju. Obok szeregu prac urbanistycznych i architektonicznych dla różnych ośrodków Śląska (Gliwice, Nowe Tychy, Sosnowiec i inne) prof. T. T. Todorowski wykonał dla Politechniki Śląskiej studia zagospodarowania dzielnicy akademickiej oraz przeprowadził realizację audytorium Wydziału Chemicznego, gmachu Wydziału BPIO oraz Kino-Teatru „X”. W Zakładzie Katedry prowadzone są prace mające podstawowe znaczenie dla Uczelni, jak założenia projektowe Biblioteki Głównej (Śląska Biblioteka Techniczna), założenia rozwojowe Politechniki Śląskiej i inne. Praca badawczo-naukowa Katedry obejmuje zagadnienia wchodzące w zakres kształtowania osiedli mieszkaniowych.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego oraz Inżynierii Sanitarnej:

Planowanie miast i osiedli — dla Oddziału Architektury Wydz. BPIO

Geneza miast w rozwoju historycznym: Działanie czynników urbanistycznych na konstrukcję i formę miasta. Miasto antyczne greckie i rzymskie. Miasto średnio-wieczne. Miasto epoki odrodzenia place, pomniki, rozwiązania teoretyczne. Miasto epoki baroku, wpływy szkoły włoskiej i francuskiej. Miasta polskie.

Zasady planowania miast i osiedli: Miasto XIX i początku XX wieku, anachronizm jego konstrukcji i formy.

Nowe prądy w urbanistyce. Planowanie przestrzenne i charakterystyka planów zagospodarowania. Studia wstępne do projektowania planów miejscowych. Kryteria konstrukcji układu przestrzennego w nawiązaniu do podstawowych funkcji: mieszkania, pracy, wypoczynku i komunikacji. Kryteria techniczno-ekonomiczne w planowaniu miast.

Zasady projektowania zespołów mieszkaniowych jako podstawowych jednostek przestrzennych miasta socjalistycznego.

Pozostałe elementy układu przestrzennego: Tereny użyteczności publicznej. Ośrodki miejskie. Tereny zielone. Tereny specjalnego użytkowania.

Układ komunikacyjny miasta: Studia wstępne. Środki transportu miejskiego. Zasady projektowania sieci ulicznej. Regulacja ruchu. Powiązanie sieci miejskiej z węzłem komunikacji zewnętrznej.

Konstrukcja i kompozycja planu ogólnego miasta. Tendencje rozwojowe. Powiązanie z regionem. Funkcje i klasyfikacja wielkości miast. Projektowanie planu miasta jako organicznego układu wszystkich jego elementów.

Studia i projekty urbanistyczne obejmujące podstawowe zagadnienia planowania miast i osiedli i związane z powyższą tematyką.

Planowanie regionalne — dla Oddziału Architektury Wydz. BPIO

Rozwój idei planowania przestrzennego. Charakterystyka planów przestrzennych. Zakres planowania regionalnego. Metoda opracowania planów. Funkcje regionu i ich odzwierciedlenie w układzie przestrzennym. Regiony przemysłowe. Czynniki wpływające na planowanie regionalne. Przeobrażenie przyrody w skali regionu. Realizacja planów regionalnych. Studium projektowe planu lub fragmentu planu regionalnego.

Planowanie przestrzenne — dla Wydz. Inżynierii Sanitarnej

Wprowadzenie. Miasto XIX i XX wieku. Rodzaje planów zagospodarowania przestrzennego. Charakterystyka planów miejscowych. Planowanie i budowa miasta współczesnego. Studia wstępne. Założenia programowe. Kryteria wyboru terenu na cele osiedleńcze. Lokalizacja przemysłu. Charakterystyka węzła komunikacji zewnętrznej i jego elementów. Warunki fizjograficzne. Wskaźniki techniczno-ekonomiczne w planowaniu miejscowym. Studium schematu planu miasta na 60 000 mieszkańców.

Modelowanie — dla Oddziału Architektury Wydz. BPIO

Poznanie technik modelarskich. Wykonanie modeli architektonicznych i urbanistycznych. Studia współczesnych konstrukcji przestrzennych.

13. Katedra Organizacji i Mechanizacji Budowy — ul. Katowicka 5, tel. wewn. 95

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Leon ROWIŃSKI

St. asystenci: mgr inż. Marek KOBIELA, mgr inż. Lesław ŁUKASZEWICZ, mgr inż. Henryka MACIĄG-STERNIK, mgr inż. Jan MIKOŚ, mgr inż. Andrzej WĄSOWICZ, mgr Joachim WYGRABEK

Asystent — mgr inż. Krzysztof FLIGIER

Technik — Regina CICHOWSKA

Katedra Organizacji i Mechanizacji Budowy powołana została w 1951 r. łącznie z kreowaniem Wydziału Budownictwa Przemysłowego. Od roku 1954 kierownikiem Katedry jest prof. dr inż. Leon Rowiński. Przed obsadzeniem Katedry, wykłady z zakresu organizacji i mechanizacji budowy zlecone były kolejno mgr inż. T. Kałkowskiemu, mgr inż. J. Wątorskiemu i mgr inż. J. Schmidtowi.

Główny kierunek naukowy Katedry stanowi problematyka technologii organizacji i ekonomiki budownictwa uprzemysłowionego.

Katedra współpracuje ze Śląskim Zjednoczeniem Budownictwa, Instytutem Organizacji i Mechanizacji Budownictwa oraz Zarządem Głównym Związków: Zawodowego Pracowników Budownictwa i PMB.

Nominacje, uzyskane stopnie naukowe:

3 maja 1961 r. mgr inż. Leon Rowiński uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych nadany uchwałą Rady Wydziału BPIO.

13 grudnia 1962 r. dr inż. Leon Rowiński powołany został przez Radę Państwa na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, specjalnościach: urządzenia ciepłne i zdrowotne oraz Inżynierii Sanitarnej, ponadto na Wydziale Mechanicznym specjalność — maszyny robocze ciężkie:

Technologia robót zmechanizowanych. Rozwój metod realizacji robót budowlanych. Podstawowe zasady budownictwa. Procesy budowlane. Metody usprawnień przebiegu procesu. Roboty przygotowawcze na placu budowy i ich mechanizacja. Budowlany transport poziomy. Transport pionowy w budownictwie. Mechanizacja robót ładunkowych. Roboty ziemne. Metody hydrauliczne przy robotach ziemnych.

Zagęszczanie gruntów nasypowych. Roboty palowe. Roboty murowe. Mechaniczna obróbka drewna. Roboty żelbetowe i betonowe. Obliczenia konstrukcji deskowań i rusztowań. Technologia produkcji zbrojenia. Montaż zbrojenia. Przygotowywanie kruszyw. Przygotowanie betonu. Transport betonu. Zagęszczanie betonu. Organizacja monolitycznych robót żelbetowych. Montaż konstrukcji prefabrykowanych. Metody montażu. Technologia montażu. Roboty tynkowe. Mechaniczne nanoszenie narzutu. Tynkowanie pompowe i sprężarkowe. Mechaniczne wykańczanie powierzchni posadzki. Roboty malarskie. Mechaniczne gruntowanie i szpachlowanie. Malowanie mechaniczne. Roboty szklarskie. Pokrycia dachów.

Mechanizacja robót budowlanych. Geneza i kierunki rozwoju mechanizacji w budownictwie. Mechanizmy i części maszyn. Mechanizacja transportu budowlanego: transport poziomy, transport pionowy, transport mieszany (poziomo-pionowy). Mechanizacja robót za i wyładunkowych. Mechanizacja zasadniczych robót budowlanych: roboty ziemne, betonowe i żelbetowe, murowe, montażowe, wykończeniowe. Ogólne wytyczne odnośnie prawidłowej eksploatacji maszyn budowlanych: konserwacje, naprawy. Ogólne zasady projektowania mechanizacji budowy.

Ekonomika budownictwa. Podstawowe problemy dyscypliny: ekonomika projektowania budowlanego, ekonomika produkcji materiałów i elementów prefabrykowanych, ekonomika realizacji, ekonomika eksploatacji wzniesionych obiektów. Ekonomiczne zasady planowania i realizacji inwestycji. Wydajność pracy w budownictwie i metody jej wzrostu. Postęp techniczny w budownictwie. Postęp organizacyjny w budownictwie. Badania efektywności ekonomicznej inwestycji. Ekonomika projektowania budynków mieszkalnych. Ekonomika projektowania budowy przemysłowych. Efektywność prefabrykacji betonowej. Mechanizacja kompleksowa i zagadnienia jej efektywności. Plan techniczny produkcyjno-finansowy. Ewidencja i sprawozdawczość. Finansowanie inwestycji. Praca, kadry, płaca.

Organizacja i planowanie w budownictwie

Znaczenie zagadnień organizacyjnych w działalności inwestycyjnej. Dokumentacja projektowo-kosztorysowa inwestycji. Dokumentacja kosztorysowa. Normowanie techniczne w budownictwie. Metoda pracy równomiernej przy wznoszeniu budynków i produkcji elementów prefabrykowanych. Dokumentacja organizacji budowy. Graficzne metody organizacji i planowania budowy. Zagospodarowanie placu budowy. Organizacja zarządzania w przedsiębiorstwie budowlano-montażowym. Organizacja zarządzania w ramach kierownictwa budowy. Organizacja budownictwa prototypowego. Organizacja produkcji elementów prefabrykowanych. Organizacja produkcji w wytwórniach poligonowych.

Kosztorysowanie

Środki na inwestycje, jednostki gospodarcze działające w budownictwie i zarys ich działalności, etapy i części opracowań dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Zestawienie zbiorcze kosztów budowy (ZZKB) i zestawienie kosztów budowy, rodzaje kosztorysów szczegółowych i ich rola w budownictwie, cena a koszt, podstawy kosztorysowania, części składowe kosztorysu. Normowanie techniczne, umowy, odbiory i rozliczenia robót.

Montaż prefabrykowanych konstrukcji budowlanych

Związek przedmiotu z dyscypliną projektowania konstrukcyjnego obiektów wznoszonych metodami uprzemysłowionymi. Uchwały Rady Ministrów dotyczące typizacji budownictwa.

Przegląd rozwiązań projektowych krajowych i zagranicznych obiektów prefabrykowanych w aspekcie technologii montażu. Technologia montażu budynków mieszkalnych. Projektowanie i obliczenia statyczne pomocniczego sprzętu montażowego: zawiesi, konstrukcji utrzymująco-rektyfikacyjnych, pomostów roboczych.

Metody montażu hal przemysłowych. Montaż konstrukcji przekryć za pomocą dźwigników i wciągarek. Wybrane zagadnienia montażu przemysłowo-magazynowych budynków o kilku kondygnacjach nadziemnych. Montaż prefabrykowanych konstrukcji i obiektów specjalnych.

Projektowanie technologii produkcji elementów wielowymiarowych

Schematy technologiczne produkcji elementów i plany generalne zakładów. Dokumentacja technologiczna. Mechanizacja kompleksowa i jej zakres w produkcji elementów. Zakres automatyzacji produkcji elementów. Program i schematy technologiczne oddziału betoniarskiego, oddziału zbrojarskiego. Rodzaje i sposoby obliczenia konstrukcji form. Schematy technologiczne dla poszczególnych nitok produkcji formowania elementów. Program i schematy technologiczne przyspieszenia dojrzwania betonu. Metody kontroli, urządzenia do kontroli: mechaniczne, ultradźwiękowe i izotopowe. Zasady normowania czasu produkcji elementów. Zasady analizy kosztu produkcji elementów prefabrykowanych.

Organizacja, planowanie i wykonawstwo robót instalacyjnych

Dokumentacja projektowo-kosztorysowa. Kosztorysowanie i normowanie techniczne. Organizacja robót. Projekty organizacji budowy. Projektowanie harmonogramów. Harmonogramy jako dyrektywa planowania rzeczowego produkcji budowlanej oraz zapotrzebowania niezbędnych do produkcji środków. Ogólne zasady mechanizacji budowy. Zasady sporządzania projektów urządzeń placu budowy. Technologia robót instalacyjnych. Przygotowanie przewodów do urządzeń wewnętrznych. Zakłady prefabrykacji. Montaż urządzeń zewnętrznych. Prefabrykacja urządzeń cieplnych i zdrowotnych. Typizacja, standaryzacja, uprzemysłowienie. Przygotowanie przewodów wentylacyjnych. Montaż przewodów. System zleceńowy, planowanie i sprawozdawczość operatywna. Rozliczenia za wykonane roboty.

Organizacja i wykonawstwo robót komunalnych

Podstawowe zasady realizacyjne budownictwa. Uprzemysłowienie budownictwa mieszkaniowego. Mechanizacja robót. Mechanizacja kompleksowa. Budownictwo szybkościowe. Dokumentacja projektowo-kosztorysowa. Kosztorysy. Normowanie

techniczne w budownictwie. Technologia robót ziemnych przy wykopach fundamentowych, robotach niwelacyjnych i drogowych. Zagęszczanie gruntu. Technologia wykonania zewnętrznych rurociągów instalacyjnych. Wybrane zagadnienia technologii robót żelbetowych. Wybrane zagadnienia technologii montażu budynków mieszkalnych z elementów wielkowymiarowych. Metody pracy równomiernej przy wykonaniu robót komunalnych. Organizacja robót. Projektowanie harmonogramów. Projektowanie transportu. Mechanizacja za i wyładunkowa. Podstawowe wytyczne projektowania zagospodarowania placu budowy.

Wewnętrzny transport przemysłowy — studia dzienne i zacczne Wydziału Mechanicznego

Rola transportu wewnętrznego w zakładach przemysłowych. Wydajność pracy maszyn transportowych, za i wyładunkowych. Obliczenie niezbędnych ilości maszyn transportowych zależnie od wielkości zadań, wynikających z procesu produkcyjnego zakładu. Koszt transportu jednostki przemieszczanej. Mechanizacja transportu bliskiego. Przenośniki, Żurawie za i wyładunkowe oraz montażowe. Wytyczne organizacji robót transportowych. Suwnice. Obliczenie niezbędnej ilości suwnic dla konkretnych zadań transportowych. Wózki samojezdne. Wewnętrzny transport szynowy. Koparki jedno i wielonaczyniowe, spycharki i zgarniarki. Ich zastosowanie w wykonaniu procesów transportowych i załadunkowych. Mechanizacja za i wyładunków przy pomocy specjalnych maszyn ładunkowych. Organizacja transportu międzyoddziałowego. Zasady postępowania przy organizacji transportu międzyoddziałowego.

Inni wykładowcy

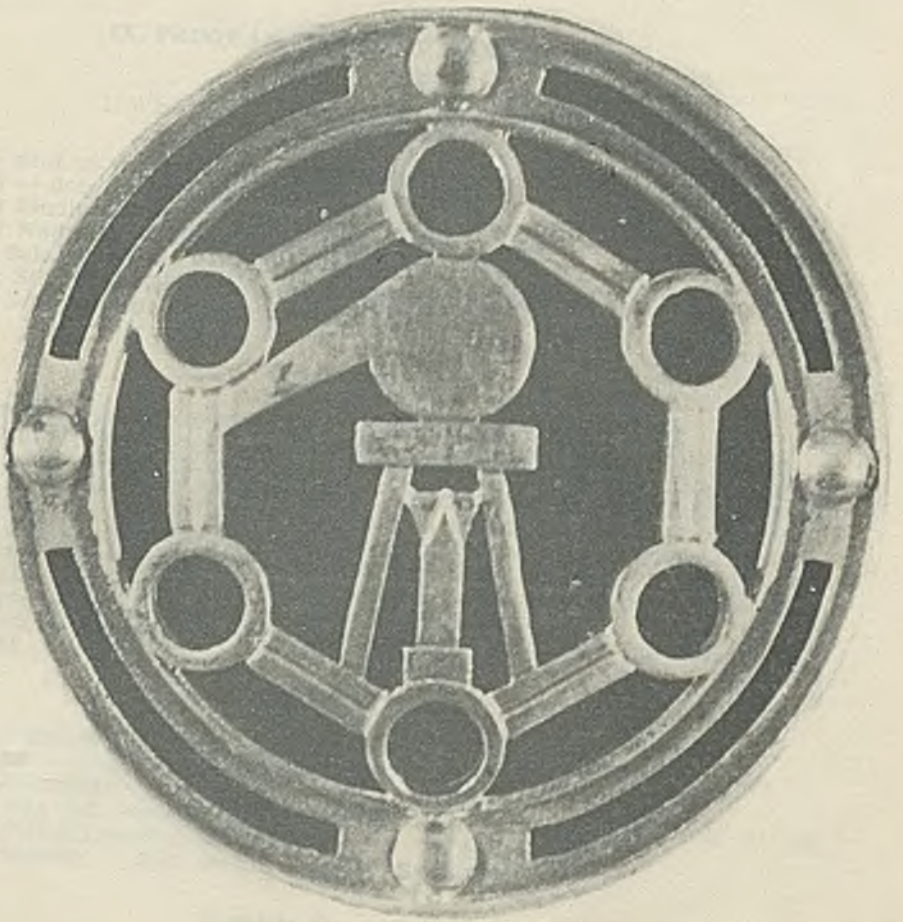
A. Z innych Wydziałów Uczelni

St. wykł. mgr inż. Tadeusz CHLIPALSKI — wykłada instalacje
St. wykł. mgr inż. Franciszek GÓRSKI — wykłada BHP w budownictwie
Adkt mgr Roman KWINTA — wykłada ekonomię polityczną
St. wykł. dr Bolesław MATUŁA — wykłada fizykę
St. asyst. mgr inż. Tadeusz PFÜTZNER — wykłada modelowanie
Doc. mgr inż. Jerzy RABSZTYN — wykłada zarys górnictwa

B. Spoza Uczelni

Doc. dr inż. arch. Marcin BUKOWSKI — wykłada historię architektury
Doc. mgr inż. Zygmunt MAJERSKI — wykłada projektowanie budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej
Prof. zw. dr inż. Czesław THULLIE — wykłada historię architektury, sztuki i kultury oraz architekturę mostów
Mgr inż. Jerzy WĘGIERSKI — wykłada technologię ruchu i projektowanie powierzchni kopalń

14. Katedra Budowy Kolei. od 17.3.65r.

EMBLEMAT WYDZIAŁU CHEMICZNEGO

IX. PROGRAM WYDZIAŁU CHEMICZNEGO

1. WŁADZE I ADMINISTRACJA WYDZIAŁU

Dziekan — prof. n. dr inż. Czesława TROSKIEWICZ
Prodziekan — doc. dr inż. Bronisław PRAJSNAR
Prodziekan Studium Wieczorowego — doc. dr inż. Tadeusz PUKAS
Sekretariat Wydziału — ul. Marcina Strzody 23, tel. 51-12
Kierownik Sekretariatu — Daniela LORENZ
Sekretariat Studium Wieczorowego — ul. Marcina Strzody 23, tel. 32-90.
Kierownik Sekretariatu — Krystyna TOMCZYK

Rada Wydziału

Przewodniczący — dziekan prof. n. dr inż. Czesława TROSKIEWICZ
Członkowie: prodziekan doc. dr inż. Bronisław PRAJSNAR, prof. n. dr inż. Eugeniusz BŁASIAK, doc. dr inż. Alfred HOPFINGER, doc. dr inż. Zbigniew JEDLIŃSKI, prof. n. dr inż. Włodzimierz KISIELOW, doc. dr inż. Witold KOWALSKI, doc. dr inż. Maria ŁUGOWSKA, prof. n. dr inż. Tadeusz MAZOŃSKI, doc. dr inż. Walery MISNIAKIEWICZ, prof. zw. dr inż. Stefan PAWLIKOWSKI, prof. n. mgr inż. Władysław PLASKURA, doc. dr inż. Tadeusz PUKAS, prof. zw. dr inż. Józef SALCEWICZ, prof. zw. dr inż. Zdzisław SOKALSKI, prof. n. dr inż. Jerzy SZUBA, doc. dr inż. Marian TANIEWSKI
Przedstawiciel pomocniczych pracowników nauki — adkt mgr inż. Adam KORCZYŃSKI

2. SKŁAD KOMISJI

Wydziałowa Komisja dla Doboru Kandydatów na I rok studiów
Przewodniczący — prof. n. dr inż. Zbigniew JEDLIŃSKI
Z-ca przewodniczącego — doc. dr inż. Maria ŁUGOWSKA
Członkowie: mgr inż. Janusz BALCEROWICZ (delegat Kuratorium), doc. dr inż. Tadeusz PUKAS, prof. n. dr inż. Czesława TROSKIEWICZ
Sekretarz techniczny — adkt dr inż. Piotr WASILEWSKI

Komisja Stypendialna

Przewodniczący — prof. n. dr inż. Zbigniew JEDLIŃSKI
Członkowie: doc. dr inż. Maria ŁUGOWSKA, st. asyst. mgr inż. Szymon BANASIK, st. asyst. mgr inż. Alfred LACHOWICZ

Referenci praktyk

Adkt dr inż. Romuald BOGOCZEK, st. asyst. mgr inż. Małgorzata GROCHOWSKA

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — prof. n. dr inż. Zbigniew JEDLIŃSKI
Z-ca przewodniczącego doc. dr inż. Maria ŁUGOWSKA
Członkowie: prof. n. dr inż. Eugeniusz BŁASIAK, doc. dr inż. Alfred HOPFINGER,

prof. n. dr inż. Włodzimierz KISIELOW, doc. dr inż. Witold KOWALSKI, mgr inż. Władysław KOZAK, prof. n. dr inż. Tadeusz MAZOŃSKI, prof. zw. dr inż. Stefan PAWLIKOWSKI, prof. zw. dr inż. Józef SALCEWICZ, prof. n. dr inż. Jerzy SZUBA, doc. dr inż. Marian TANIEWSKI, prof. n. dr inż. Czesława TROSZKIEWICZ

Weryfikatorzy: adkt mgr inż. Stanisław GOŁĘBIEWSKI, adkt dr inż. Dionizy GASZTYCH

Komisja Zatrudnienia Absolwentów

Przewodniczący — adkt mgr inż. Stefan SZYMONIK

3. KATEDRY WYDZIAŁU

1. Katedra Chemii Nieorganicznej — ul. Marcina Strzody 23, tel. 41-55

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Tadeusz PUKAS

Adiunkci: mgr inż. Kazimiera GRABIŃSKA, mgr inż. Jerzy KUBALA, mgr inż. Marian KOWALCZYK, mgr inż. Konrad OGIOŁDA

St. asystenci: mgr inż. Henryk GLINKA, mgr inż. Hanna GOSZCZYŃSKA, mgr inż. Stanisław GROCHOWSKI, mgr inż. Danuta MAZOŃSKA, mgr inż. Danuta PRAJSNAR

Asystenci: mgr inż. Bolesław KOT, mgr Jan KULIK, mgr inż. Ewa MIECZ-KOWSKA, mgr inż. Iwona PRZYBYŁA

Stażysta — mgr inż. Antonina DĘBSKA

Asystent naukowo-techniczny — mgr inż. Kazimierz CZELNY

Instruktorzy techniczni: mgr Wanda TROCHIMOWICZ, Antoni BEDNARSKI

Technicy: Irena SZCZEPANIK, Jolanta CHWALCZYK-STEDEL, Teofil KOLEWICZ

St. laborant — Władysław MADEJ

Laborant — Zofia KARNAS

Pierwszym Kierownikiem Katedry utworzonej w 1945 roku był prof. dr Wiktor Jakób, organizator Wydziału Chemicznego. Od 1952 roku, po objęciu przez prof. dr Jakóba Katedry Chemii Nieorganicznej na Uniwersytecie Jagiellońskim, kierownikiem jest doc. dr inż. Tadeusz Pukas.

Pierwsze prace badawcze Katedry dotyczyły przede wszystkim analizy chemicznej i ilościowej oraz niektórych problemów preparatyki nieorganicznej. Obecnie rozwinęły się następujące kierunki badań:

1. Opracowywanie metod otrzymywania i analizy substancji o wysokiej czystości.
2. Nowe metody analizy chemicznej (spektrografia, spektrofotometria, polarografia).
3. Uzyskiwanie niektórych rzadkich pierwiastków z krajowych surowców mineralnych.

W zakresie współpracy z przemysłem, w Katedrze opracowano między innymi stopowe przeciwpożarowe wyzwalacze termiczne dla potrzeb górnictwa. Dla przedsiębiorstwa „Polskie Odczynniki Chemiczne” opracowuje się metody otrzymywania substancji o wysokiej czystości, zaś dla Z. G.-H. „Bolesław”, Huty Aluminium w Skawinie oraz Fabryki Akumulatorów w Piastowie przygotowuje się metody oznaczania śladowych ilości pierwiastków zanieczyszczających.

W Katedrze odbyły się dwie rozprawy doktorskie oraz przeprowadzono dwa przewody habilitacyjne.

Katedra utrzymuje kontakty naukowe z Instytutem Fizyki Stosowanej Substancji Wysokiej Czystości w Dreźnie, Instytutem Mineralogii i Złóż Akademii Górniczej we Freibergu oraz Instytutem Górniczym w Ostrawie.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Chemicznym:

Chemia nieorganiczna

Podstawy chemii ogólnej. Stechiometria. Budowa atomu i poza jądrowa budowa atomu. Układ okresowy pierwiastków chemicznych i prawo okresowości. Wodór, tlen, woda. Klasyfikacja związków chemicznych. Wiązania chemiczne. Roztwory. Równowaga dysocjacji elektrolitycznej. Przegląd pierwiastków chemicznych i ich związków prostych i kompleksowych w porządku grup układu okresowego.

2. Katedra Chemii Organicznej — ul. Marcina Strzody 23, tel. 29-55

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Czesława TROSKIEWICZ
Adiunkci: dr inż. Romuald BOGOCZEK, mgr inż. Jadwiga GLINKA, dr inż.

Stefan GOSZCZYŃSKI, doc. dr inż. Bronisław PRAJSNAR
St. asystenci: mgr inż. Tadeusz KIERSZNICKI, mgr inż. Ewa SALWIŃSKA,
mgr inż. Andrzej SIDWA, mgr inż. Jerzy SUWIŃSKI, mgr inż. Wojciech
ZIELIŃSKI

Asystenci: mgr inż. Andrzej MAŚLANKIEWICZ, mgr inż. Zbigniew NAJZA-
REK, mgr inż. Zbigniew WAŁASZEK

Technicy: Anna GAJEWSKA, Wanda GUCA, Wojciech PAWLUS, Halina SO-
LECKA, Halina STRYSZOWSKA

Laboranci: Maria JAGODZIŃSKA, Konstanty WILK, Józef GORKI

Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. dr inż. Edward Sucharda, zaś od roku 1947 do chwili obecnej kierownictwo spoczywa w rękach prof. dr inż. Czesławy Troszkiewicz.

Katedra prowadzi prace naukowo-badawcze z zakresu teoretycznej chemii organicznej, dotyczące między innymi badań nad możliwością cyklizacji oksymów do układów heterocyklicznych. Główny kierunek szeroko zakreślonego tematu skupia się koło cyklokondensacji beta-arylo-alfa, beta-nienasyconych oksymów, prowadzącej do otrzymania układu chinolinowego. Badania nad możliwością uzyskania układu indolowego w wyniku cyklizacji oksymów stały się punktem wyjścia do opracowywania zagadnienia reaktywności wiązania amidowego. W ściślejszym związku z podstawowymi badaniami pozostają prace poświęcone przegrupowaniu beckmanowskiemu oksymów, które oprócz znaczenia teoretycznego posiadają aspekty przemysłowe.

Niezależnie od powyższych badań, opracowuje się zagadnienia związane z kontrolowaną, oksydacyjną odbudową węglowodanów. Temat ten, posiadający poważne znaczenie praktyczne doczekał się już szeregu pozytywnych rozwiązań, częściowo wprowadzonych do przemysłu. Przez przemysł została wykorzystana między innymi, opracowana w Katedrze ekonomiczna metoda oczyszczania kwasu mlekowego oraz stężenia jego wodnych roztworów. Dla potrzeb przedsiębiorstwa „Polskie Odczynniki Chemiczne” opracowano metody produkcji wielu chemicznie czystych preparatów organicznych.

Przy współpracy z Instytutem Onkologii w Gliwicach przeprowadzono syntezy szeregu skomplikowanych związków organicznych nieodzownych dla przeprowadzanych tam prac badawczych. Podobny charakter miała współpraca z Instytutem Badań Jądrowych w Warszawie, w ramach której przeprowadzono w Katedrze badania nad syntezą ciekłych jonitów.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Chemicznym:

Chemia organiczna

Rys historyczny rozwoju chemii organicznej. Budowa związków organicznych i skład jakościowy i ilościowy. Struktura związków organicznych i budowa przestrzenna. Elektronowe teorie wiązań.

Najważniejsze oddziaływanie wewnątrz-cząsteczkowe warunkujące reaktywność związków organicznych.

Systematyczny przegląd związków organicznych w oparciu o charakterystyczne grupy funkcyjne, z uwzględnieniem typów reakcji i ich mechanizmów. Przy omawianiu podstawowych typów związków organicznych, uwzględnia się szczególnie te, które mają duże znaczenie przemysłowe.

3. Katedra Chemii Fizycznej — ul. Marcina Strzody 23, tel. 28-80

Kierownik Katedry — prof. zw. dr inż. Zdzisław SOKAŁSKI

Samodzielny pracownik nauki — doc. dr inż. Walery MIŚNIAKIEWICZ

Adiunkci: dr inż. Maria KUCZYŃSKA, dr inż. Józef PODKÓWKA

St. asystenci: mgr inż. Zygmunt DZIEWIĘCKI, mgr inż. Anna CHMIELEWSKA,
mgr inż. Jan IZYDORCZYK

Asystenci: mgr inż. Sławomir SOBIERAJ, mgr inż. Wincenty TUREK, mgr inż.
Zbigniew ZBOIŃSKI

Technicy: Maria LEGIERSKA, Zofia GRAD

St. laborant — Mieczysław WRÓBLEWSKI

Laboranci: Krystyna MACIOŁEK, Stanisław TERESZKIEWICZ, Jerzy MATYS

Od chwili powołania Katedry tj. od 1945 do 1953 r. Kierownikiem Katedry był prof. dr inż. Michał Śmiałowski, a od 1953 r. Katedrą kieruje prof. dr inż. Zdzisław Sokalski.

Zagadnieniami szczególnie interesującymi Katedrę są problemy łączące się z katalizą i zjawiskami powierzchniowymi. Opracowywane problemy posiadają oprócz znaczenia teoretycznego, doniosłą wartość praktyczną przede wszystkim dla opracowywania i sterowania tych procesów technologicznych, w których zachodzą reakcje heterofazowe. Spośród tych prac, można wyróżnić badania rentgenograficzne krajowych rud darniowych, badania nad kinetyką koagulacji zawiesin nośników, badania nad reaktywnością i niejednorodnością powierzchni katalizatorów oraz nad kinetyką pęcznienia układów polidispersyjnych. O dużym znaczeniu są prace nad metodyką i metodologią pomiaru niektórych własności katalizatorów względnie ich nośników.

Wyróżnić tu należy ilościową interpretację oraz opracowanie techniki pomiarowej do oceny zjawisk elektrobalistycznych sypkich półprzewodników. Poza tym opracowano w oparciu o rachunek operatorowy, nowe metody obliczania funkcji rozdziału energii aktywacji adsorpcji oraz wyznaczono pewne charakterystyczne związki ilościowe nuklidów we współrzędnych biegunowych. Duże znaczenie praktyczne posiadają prace nad mechanizmem działania inhibitorów trawienia. Katedra współpracuje z Zakładem Chemicznym w Oświęcimiu w zakresie chemii polimerów oraz syntezy węglowodorów.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Chemicznym:

Kataliza chemiczna

Istota zjawisk katalizy chemicznej. Pośrednie reakcje sprzężone limitujące proces katalizy. Przyrost potencjału termodynamicznego reakcji pośrednich jako ilościowy wyraz zmiany mechanizmu procesu pod wpływem katalizatora. Kinetyka reakcji chemicznych. Pojęcia zasadnicze. Stała szybkości reakcji chemicznej bez udziału katalizatorów i z udziałem kontaktów. Stała szybkości reakcji powierzchniowych. Energia aktywacji reakcji chemicznych i obniżenie bariery energetycznej procesu z udziałem katalizatorów. Ciała stałe o znacznie rozwiniętej powierzchni. Pojęcie porowatości. Znaczenie porowatości dla katalizy chemicznej. Podział reakcji katalitycznych w oparciu o udział faz. Natura miejsc czynnych powierzchni ciała stałego jako katalizatora. Podział katalizy chemicznej w oparciu o strukturę chemiczną ciał stałych. Metale, półprzewodniki, dielektryki. Teoria pasmowych ciał stałych. Metale jako katalizatory.

Kryteria doboru metali jako katalizatorów uwodarniających. 3 zasady doboru: 1) stałe sieciowe, 2) budowa powłok elektronowych atomów katalizatorów, 3) objętość atomowa metali. Podział półprzewodników jako katalizatorów. Defekty sieciowe jako zasada podziału katalizatorów. Elementarne procesy katalizy chemicznej. Znaczenie dyfuzji dla katalizy. Adsorpcja. Teorie potencjału adsorpcyjnego. Adsorpcja na powierzchni materiałów jednorodnych. Równania adsorpcji Laungmuira. Teoria katalizy chemicznej. Potencjały adsorpcyjne i suma energii wiązań jako czynnik limitujący rozluźnienie wiązań i tworzenie kompleksów aktywowanych. Teoria katalizy Wolkenstejna i teoria katalizy Kobozjewa. Rozpatrzenie dwóch warunków aktywności katalizatorów. Wyprowadzenie równania dotyczącego obliczenia liczby

atomów w zespole aktywowanym. Teoria niejednorodności powierzchni. Funkcja rozdziału miejsc czynnych adsorpcji według ich energii aktywacji. Ważniejsze katalityczne procesy przemysłowe.

Chemia fizyczna

Kinetyczna teoria gazów doskonałych. Metody statystyczne i ich znaczenie w chemii fizycznej. Ciepła molowe, gazów, cieczy i ciał stałych. Kwantowo-mechaniczna teoria i jej znaczenie w termochemii. Termodynamika chemiczna, jej znaczenie w procesach przemysłowych. Kinetyka chemiczna i jej znaczenie w inżynierii chemicznej. Kinetyka ważniejszych procesów przemysłowych. Intensyfikacja procesów przemysłowych. Zasady katalizy chemicznej. Teoria cieczy i podstawowe prawa fizykochemiczne. Budowa atomu. Elementarne cząstki materii. Postulaty Bohra. Teoria względności Einsteina. Budowa jądra atomu. Energia jądrowa. Reaktory jądrowe. Elektrochemia. Przewodnictwo elektrolitów i przewodnictwo ciał stałych. Prawa elektrolizy. Teoria pola elektrostatycznego. Teoria dipoli. Teoria aktywności w elektrochemii. Prądy unoszenia. Potencjał dzeta. Chemia koloidów. Ogniwia galwaniczne i elektrody. Procesy elektrodowe. Polarografia. Akumulatory. Korozja i jej zwalczanie w przemyśle. Fotochemia. Teoria ciała stałego. Modele pasmowe ciał stałych. Defekty w budowie ciał stałych. Układy wielofazowe. Reguła faz Gibbsa.

4. Katedra Aparatury Chemicznej — ul. Marcina Strzody 21, tel. 36-61

Kierownik Katedry — prof. n. mgr inż. Władysław PLASKURA

St. wykładowca — mgr inż. Edward PADKOWSKI

Wykładowca — mgr inż. Bogusław GRZELAK

Adiunkt — dr inż. Jerzy PIKON ✓

Asystent — mgr inż. Aleksander UDRYCKI

Laborant — Władysław ROGOWSKI

Technik — mgr inż. Jan BOCIAN

Do roku 1963 Katedra nosiła nazwę Katedry Maszynoznawstwa Chemicznego. W latach 1945—1960 kierownikiem Katedry był prof. mgr inż. Jan Krakowski. Obecnie kierownictwo sprawuje prof. mgr inż. Władysław Plaskura.

Program prac badawczych Katedry obejmuje między innymi zagadnienia z zakresu odpylania gazów oraz wymiany masy i ciepła. Prace te wiążą się ściśle z problematyką przemysłu, zwłaszcza w okręgu górnośląskim i posiadają doniosłe znaczenie praktyczne. Opracowano oryginalną metodę oczyszczania gazów odlotowych z pieców karbidowych oraz przebadano zagadnienie usuwania pyłów trudnozwiązalnych z gazów.

Katedra bierze czynny udział w pracy Sekcji Inżynierii i Aparatury Przemysłu Chemicznego Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Chemicznym, Mechaniczno-Energetycznym, Inżynierii Sanitarnej, Studium Wieczorowym Wydziału Chemicznego w Gliwicach i Oświęcimiu:

Części maszyn i aparatów przemysłu chemicznego

Połączenia nierozłączne, połączenia rozłączne, czopy, osie, wały, sprzęgła, łożyska, napędy, rurociągi i elementy konstrukcyjne aparatów chemicznych.

Mechanika techniczna i wytrzymałość materiałów

Statyka, kinematyka, dynamika, podstawy doświadczalne nauki o wytrzymałości materiałów, płaski stan napięcia, wytrzymałość na rozciąganie, ściskanie, zginanie, skręcanie, wyboczenie, wytrzymałość złożona.

Rysunek techniczny

Rysunki w rzutach prostokątnych, wymiarowanie przedmiotów na rysunkach, oznaczanie gładkości powierzchni, rysowanie połączeń, rysunki złożeniowe, rysunki wykonawcze.

Urządzenia odpylające instalacji przemysłowych

Komory osadcze, cyklony, mokre urządzenia odpylające, elektrofiltry, odpylacze inercyjne, odpylanie gazów w polu akustycznym, zasady projektowania urządzeń odpylających.

Suszarnictwo i urządzenia suszarnicze

Sposoby usuwania wilgoci z materiałów, własności fizyczne wilgotnego gazu i powietrza, bilans materiałowy i cieplny suszarek, suszarki konwekcyjne, suszarki kontaktowe, suszarki promiennikowe, zasady projektowania urządzeń suszarniczych.

Aparatura i urządzenia przemysłu chemicznego

Urządzenia transportowe, urządzenia do magazynowania cieczy, gazów i materiałów stałych, maszyny do rozdrabniania materiałów, przesiewacze, urządzenia do dozowania, urządzenia do mieszania, pompy, sprężarki, filtry i urządzenia do oddzielania ciał stałych od cieczy, urządzenia do odpylania gazów, wirówki, prasy, aparaty do wymiany ciepła, suszarki, aparaty do wymiany masy, aparaty do wysokich ciśnień i głębokiej próżni, zasady projektowania i budowy aparatury chemicznej.

Projektowanie technologiczne

Zasady projektowania zakładu przemysłu chemicznego, chemiczna koncepcja procesu, zagadnienie wykorzystania surowców, pary, wody, energii elektrycznej, siły roboczej, założenia, projekt wstępny i techniczno-roboczy, bilans materiałowy i energetyczny procesu technologicznego, dobór aparatów i urządzeń, zagadnienia powiększania skali.

Projektowanie aparatury chemicznej

Zasady projektowania i konstruowania aparatów chemicznych, powłoki cylindryczne, zbiorniki na wysokie ciśnienie i wysokie próżnie, zasady projektowania wymienników ciepła i wymienników masy, urządzeń transportowych, elementy konstrukcyjne aparatury chemicznej.

5. Katedra Technologii Wielkiego Przemysłu Nieorganicznego — ul. Marcina Strzody 19, tel. 51-54

Kierownik Katedry — prof. zw. dr inż. Stefan PAWLIKOWSKI

Samodzielni pracownicy nauki: doc. dr inż. Witold KOWALSKI, doc. dr inż.

Maria ŁUGOWSKA,

St. wykładowca — mgr inż. Stefan PLEŚNIAK

Adiunkci: dr inż. Stanisław BISTRON, mgr inż. Anatol CHOMIAKOW, doc. dr inż. Iwo POLLO, doc. dr inż. Józef SZARAWARA, mgr inż. Stefan SZYMONIK

St. asystenci: mgr inż. Jadwiga BAGIŃSKA, mgr inż. Szymon BANASIK, mgr inż. Stanisław ANIOŁ, mgr inż. Irena ŁAZARSKA, mgr inż. Andrzej NAROG, mgr inż. Janina SYCZ

Asystent — mgr inż. Barbara WITKOWSKA

Asystenci techniczni: mgr inż. Mieczysław GARUSIŃSKI, mgr inż. Aleksandra ŚWIERCZEWSKA

Technik — Aleksandra HORODECKA

Instruktor zawodu — Marian SKORUPA

St. laboranci: Marta MATERLA, Kazimierz SKÓRSKI

Laboranci: Jadwiga CIOCH, Maria HRUBASIK, Marian FOLGE, Jan MICHALSKI, Marian CHYMCZUK, Urszula KNOPIK

Zakład Technologii Związków Siarki i Fosforu — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — doc. dr inż. Witold KOWALSKI

Zakład Analizy Technicznej — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — doc. dr inż. Maria ŁUGOWSKA

Organizatorem i pierwszym kierownikiem Katedry był prof. dr inż. Stanisław Bretsznajder. W latach 1949—1951 Katedra była podzielona na dwie jednostki, z których jedną kierował prof. dr inż. Aleksander Zmaczyński; zostały one następnie połączone pod kierownictwem prof. dr inż. Stefana Pawlikowskiego.

Głównymi kierunkami badań i prac Katedry były: technologia związków azotowych, problematyka przeróbki siarki, korozja i ochrona tworzyw, mała synteza nieorganiczna oraz prace analityczne nad oznaczaniem szkodliwych substancji w powietrzu i opracowanie dokumentacji złóż surowcowych.

W ramach opracowywanej tematyki ukończono 8 prac doktorskich i 5 prac habilitacyjnych.

Do ważniejszych zadań wykonanych w ramach współpracy z przemysłem należy zaliczyć przede wszystkim:

- opracowanie dla Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych technologii wytwarzania kwasoodpornych zapraw krzemianowych z surowców krajowych,
- opracowanie bezpiecznej metody wytwarzania azotynu amonowego (we współpracy z Instytutem Syntezy Chemicznej w Gliwicach),
- opracowanie metody uzyskiwania chemicznie czystego pięciotlenku jodu i pięciotlenku fosforu,
- opracowanie metody otrzymywania węglanu amonowego, którą zastosowały Zakłady Azotowe im. P. Findera w Chorzowie.

Katedra jest placówką wiodącą w zakresie ochrony przed korozją urządzeń i przewodów podziemnych z polecenia PAN. Powierzono jej również koordynację w skali krajowej oraz reprezentowanie tejże tematyki w ramach RWPG.

Pracownicy Katedry brali udział w zjazdach naukowych zarówno w kraju jak i za granicą. Kilku pracowników odbyło staż naukowy w ZSRR i WRL.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Chemicznym:

Technologia związków azotowych

Produkcja gazów syntezowych. Synteza amoniaku. Kwas azotowy. Azotany, azotyny i sole amonowe. Produkcja karbidu. Azotniak i metody jego otrzymywania. Otrzymywanie związków cyjanowych. Technologia niskich temperatur.

Technologia kwasu siarkowego i związków fosforowych

Rys historyczny. Światowa produkcja kwasu siarkowego. Rozwój produkcji w Polsce. Podstawowe wiadomości o własnościach SO_2 , SO_3 i H_2SO_4 . Surowce do produkcji kwasu siarkowego. Fizykochemiczne podstawy prażenia rud siarkonośnych piece prażalne. Odpylanie gazów. Metoda nitrozowa produkcji kwasu siarkowego. Metoda Kachkaroff jednoczesnej produkcji kwasu siarkowego i azotowego. Metoda kontaktowa produkcji kwasu siarkowego. Produkcja kwasu siarkowego z anhydrytu i gipsu. Otrzymywanie 100% SO_2 i siarki. Otrzymywanie siarki z H_2S . Wykorzystanie SO_2 z rozcieńczonych gazów przemysłowych.

Fosfor biały, Fosfor czerwony. Kwas fosforowy otrzymywany metodami termicznymi. Kwas fosforowy otrzymywany metodami mokrymi. Produkcja fosforanów jedno-, dwu- i trójsodowych. Produkcja pirofosforanów sodowych. Produkcja sześciomatafosforanu sodowego. Nawozy fosforowe.

Termodynamika chemiczna

Pojęcia podstawowe. Zasady termodynamiki. Funkcja termodynamiczna i związki między nimi. Termodynamika gazów — gazy szlachetne i gazy rzeczywiste. Termochemia. Molowe wielkości cząsteczkowe. Kryteria równowagi w układach jednofazowych wielofazowych. Powinowactwo chemiczne. Potencjał chemiczny. Aktywność chemiczna. Równowagi międzyfazowe. Równowagi chemiczne. Stopień przemiany i wydajność reakcji gazowych. Równowagi w roztworach elektrolitów.

Materiałoznawstwo chemiczne

Metalowe materiały konstrukcyjne w przemyśle chemicznym. Szczegółowe omówienie zjawiska korozji chemicznej i elektrochemicznej metali. Przegląd własności chemicznych, odporność na korozję i możliwość zastosowania w konstrukcji aparatury dla przemysłu chemicznego — żelaza i stali, stopowych oraz metali nieżelaznych i ich stopów.

• Tworzywa niemetaliczne w przemyśle chemicznym.

Omówienie naturalnych i ceramicznych materiałów kwasoodpornych. Określenie własności fizycznych i chemicznych oraz zastosowanie ich w przemyśle chemicznym. Charakterystyka spoiw i zapraw kwasoodpornych. Przegląd własności tworzyw fenolowo-formaldehadowych, węglowych i asfaltowych; zastosowanie ich w aparaturze przemysłu chemicznego. Omówienie korozji chemicznej betonu oraz sposoby jego zabezpieczenia.

Technologia nieorganiczna

Wiadomości wstępne. Technologia otrzymywania i zużytkowania energii. Systematyka otrzymywania produktów nieorganicznych. Opisy metod technologicznych. Przeróbka chemiczna paliw. Gazy opałowe. Otrzymywanie wodoru. Gazowanie tlenowe paliw stałych i ciekłych oraz gazowych. Produkty z węgla. Gazy otrzymywane z powietrza. Bezwodnik węglowy ciekły i stały. Związki siarki. Związki azotowe. Związki fosforowe. Związki potasowe, przeróbka soli kopalnych. Soda kalcynowana metodą amoniakalną. Metody elektrochemiczne. Metody elektrotermiczne.

Wybrane działy technologii nieorganicznej

Soda amoniakalna. Elektrolityczne otrzymywanie ługu sodowego oraz chloru, podchlorynów, chloranów i nadchlorynów. Nieorganiczne związki chloru. Woda utleniona. Tlenek glinu, Glin metaliczny.

6. Katedra Technologii Chemicznej Organicznej — ul. Marcina Strzody 19, tel. 36-72

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Tadeusz MAZOŃSKI

Samodzielni pracownicy nauki: doc. dr inż. Alfred HOPFINGER, doc. dr inż. Marian TANIEWSKI

St. wykładowca — mgr inż. Władysław KOZAK

Wykładowca — mgr inż. Piotr BIEŁOWSKI

Adiunkci: dr inż. Dionizy GASZTYCH, dr. Barbara KAMIŃSKA, mgr inż. Władysław KARMIŃSKI, dr inż. Zdzisław KULICKI

St. asystenci: mgr inż. Aleksandra BURGHARDT, mgr inż. Alfred LACHOWICZ

Asystent — mgr inż. Ginter OTREMBĄ

Asystent techniczny — mgr inż. Mieczysław GRUSZCZYŃSKI

Technicy: Maria BULLA, Werner FOERSTER, Joanna KRUZEL

Laboranci: Ludwik FRYCHEL, Bernard KAJZEREK, Wanda STARCZEWSKA, Alina WANACKA-MARZEC, Irena WERBOWSKA

Zakład Olefin — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — doc. dr inż. Marian TANIEWSKI

Kierownictwo Katedry sprawował w latach 1945—1956 prof. dr inż. Wacław Leśniński, który zmarł w 1957 roku. Od roku 1957 kierownikiem jest prof. dr inż. Tadeusz Mazoński.

Katedra prowadzi badania w następujących podstawowych kierunkach:

Petrochemia

- Badania technologiczne i teoretyczne nad pirolizą olefinową gazowych i ciekłych surowców węglowodorowych (otrzymywanie olefin dla przemysłu petrochemicznego).
- Badania nad wybranymi kierunkami przerobu olefin (procesy alkilowania węglowodorów aromatycznych olefinami).
- Badania technologiczne i teoretyczne nad procesami utleniania węglowodorów alkiloaromatycznych i alkoholu izopropylowego.
- Badania teoretyczne i technologiczne nad produkcją środków powierzchniowo czynnych.

Synteza półproduktów organicznych

- Synteza półproduktów z krajowego fluorantenu.
- Wykorzystanie odpadowego o-nitroetylobenzenu.
- Studium reakcji Skraupa.

W oparciu o powyższą tematykę, w Katedrze wykonano 3 prace habilitacyjne i 9 doktorskich.

Katedra współpracuje z kilkoma zakładami przemysłowymi i placówkami naukowo-badawczymi między innymi z Zakładami Chemicznymi w Oświęcimiu i Kę-

dzierzynie oraz Instytutem Syntezy Chemicznej i Ciężkiej Syntezy Organicznej w Błachowni. Opracowane przez Katedrę założenia projektowe pozwoliły na budowę i uruchomienie w Zakładach Chemicznych w Oświęcimiu przemysłowej produkcji detergentów typu alkilo-arylo-sulfonianów.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Chemicznym:

Technologia chemiczna organiczna ogólna

Chemiczna przeróbka naturalnych surowców organicznych. Technologia chemicznego przerobu drewna. Chemiczna przeróbka węgla kamiennego, brunatnego, torfu, łupków bitumicznych. Uplynnianie węgla, synteza z tlenku węgla. Gaz ziemny i ropa naftowa. Acetylen, etylen, propylen i wyższe olefiny jako surowce chemiczne. Jednostkowe procesy organiczne: chlorowanie, sulfonowanie, stapianie, nitrowanie, redukcja, alkilowanie, kondensacja, dwuazowanie i sprzęganie (podstawy farbiarstwa). Tworzywa sztuczne oraz włókna syntetyczne i sztuczne. Kauczuk naturalny i sztuczny. Tłuszcze i oleje tłuszczowe. Skrobia i cukier, procesy enzymatyczne.

Technologia specjalna (związki alifatyczne)

Syntezy oparte na CO i H₂. Uszlachetnianie produktów wielkiej syntezy. Związki powierzchniowo czynne. Estry i inne rozpuszczalniki organiczne. Syntezy oparte na etylenie i propylenie. Źródła olefinów. Reakcje addycji: wody, chloru, chlorowodoru, chlorowanie, utlenianie. Tlenek etylenu i jego zastosowanie do syntez.

Acetylen. Otrzymywanie. Reakcje: addycji, chlorowania, etynylowania, dimeryzacji i dalsze przeróbki otrzymywania produktów. Przeróbka olefinów, a zwłaszcza dwuolefinów w kierunku substancji wysokodrobinowych. Rodzaje polimeryzacji ze szczególnym uwzględnieniem polimeryzacji w emulsji. Katalizatory, inicjatory, układy Redox. Ważniejsze syntezy tworzyw sztucznych i substancji kauczukopodobnych.

Technologia specjalna (związki aromatyczne)

Przedmiot technologii chemicznej organicznej. Historia przemysłu chemicznego organicznego. Charakterystyka, budowa i własności związków aromatycznych. Materiały konstrukcyjne i aparaty przemysłu związków aromatycznych. Przemysłowe metody wytwarzania związków aromatycznych. Teorie podstawienia u związków organicznych. Reakcje związków aromatycznych i klasyfikacja procesów jednostkowych. Procesy jednostkowe I rodzaju (sulfonowanie, nitrowanie, nitrozowanie i chlorocowanie związków aromatycznych). Procesy jednostkowe II rodzaju (hydroksylowanie, eteryfikacja, aminowanie, dwuazowanie, sprzęganie i acylowanie związków aromatycznych). Procesy jednostkowe III rodzaju (uwodornianie, utlenianie, odwodornianie, alkilowanie i kondensacja związków aromatycznych). Tendencje rozwojowe nowoczesnego przemysłu związków aromatycznych.

7. Katedra Chemicznej Technologii Węgla — ul. Marcina Strzody 21, tel. 41-85

Kierownik Katedry — prof. zw. dr inż. Józef SALCEWICZ

Samodzielny pracownik nauki — prof. n. dr inż. Jerzy SZUBA

Adiunkci: dr inż. Jerzy WĘGIEL, dr inż. Piotr WASILEWSKI, mgr inż. Urszula MIKOŁAJSKA

St. asystenci: mgr inż. Stanisław BAL, mgr inż. Roman ŚWIERCZEK

Asystent — mgr inż. Ewa KOBEL

Stażysta — mgr inż. Joanna LIBERA

Asystenci techniczni: inż. Barbara MIKULEC, mgr inż. Franciszek LEGIERSKI

Technicy: Alicja GORCZYCA, Dieter GORNIK

Instruktor techniczny — Włodzimierz KUŚNIERZ

Laborant — Zygmunt SWARYCZEWSKI

Zakład Technologii Ciekłych Węglpochodnych — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — prof. n. dr inż. Jerzy SZUBA

Kierownikiem Katedry od chwili jej powołania jest prof. dr inż. Józef Salcewicz.

W ramach swej pracy Katedra prowadzi trzy specjalizacje: Technologię Ciekłych Węglpochodnych, Technologię Koksownictwa oraz Technologię Gazownictwa. Trzy kierunki specjalizacyjne decydują również o opracowywanej problematyce badawczej placówki. Obejmie ona mianowicie prace nad rozszerzeniem bazy surowcowej

dla przemysłu koksowniczego oraz nad poprawą jakości krajowego koksu hutniczego. Następnie opracowywanie najważniejszych metod przerobu wysokowrzących frakcji smoły koksowniczej, określanie teoretycznych i technologicznych podstaw użytkowania i kontroli pracy urządzeń do ciągłej destylacji smoły, badania nad równowagami w układach wielofazowych i właściwościami fizykochemicznymi mieszanin wieloskładnikowych, a także zagadnienia oczyszczania gazu koksowniczego.

W Katedrze prowadzono poza tym badania nad uzyskaniem półproduktów do wytwarzania grafitu o wysokiej czystości. Część wyników badań została z powodzeniem wykorzystana w przemyśle koksowniczym i koksochemicznym. W wyniku prac nad smolą węglową, rozwiązano niektóre problemy z zakresu wydzielania fluorantenu, pirenu i innych wysokowrzących składników smoły. Prace nad równowagami fazowymi ciecz-para w układach wieloskładnikowych doprowadziły do określenia właściwych parametrów technologicznych ciągłych urządzeń do przerobu smoły i jej olejów, przyczyniając się bezpośrednio do zwiększenia produkcji deficytowych produktów węglopochodnych.

Badania z dziedziny metod pomiarów i kontroli doprowadziły do opracowania radioizotopowej metody oznaczania zawartości zanieczyszczeń mineralnych w węglach i koksie, do rozwiązania niektórych zagadnień z dziedziny krioskopii i ebuliometrii oraz określania punktów charakterystycznych krzywych odparowania jednokrotnego.

W okresie istnienia Katedry przeprowadzono 8 przewodów doktorskich.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Chemicznym:

Chemiczna technologia węgla:

Geneza złóż węglowych, własności fizyczne i fizykochemiczne węgla, systematyka naturalnych paliw stałych oraz metody chemicznej przeróbki i użytkowania węgla kamiennego.

Technologia koksownictwa

Proces wysokotemperaturowego odgazowania węgla kamiennego w celu otrzymania koksu i lotnych produktów koksowania.

Teoretyczna strona tego zagadnienia jak również dokładne ujęcie procesu koksowania prowadzonego w skali przemysłowej.

Technologia węglopochodnych

Teorie procesu odparowania i rozdziału na drodze rektyfikacji i krystalizacji wieloskładnikowych mieszanin jak smoła węglowa i benzol surowy.

Technologia gazownictwa

Technologia wysokotemperaturowego odgazowania węgla w celu otrzymania gazu palnego, produkcja gazów generatorowych przez zgazowywanie paliw stałych oraz przerób i zastosowanie gazu ziemnego jako źródła energii cieplnej.

Oczyszczanie ww. gazów (głównie od siarkowodoru) i wód odciekowych (głównie od fenoli). Jako uzupełnienie omawia się pobieżnie zagadnienia rozprowadzania i magazynowania gazu.

8. **Katedra Technologii Nafty i Paliw Płynnych** — ul. Marcina Strzody 23, tel. 24-49
Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Włodzimierz KISIEŁOW
Adiunkci: dr inż. Bolesław JAROCKI, dr inż. Anna MARZEC, dr inż. Urszula SZAJAJKO, mgr inż. Stanisław GOŁĘBIEWSKI
St. asystenci: mgr inż. Małgorzata GROCHOWSKA, mgr inż. Czesław KAJDAS, mgr inż. Zygmunt SPECJAŁ
Stażysta — mgr inż. Roman KLECAN
Asystent techniczny — mgr inż. Wiesława SPECJAŁ
Technicy: Krystyna MAZUR, Erhard MIENTUS, Czesław DOMICZEK, Włodzimierz ZABOROWSKI
Instruktor zawodu — Ignacy ISZCZUKIEWICZ
Mistrz mechanik — Mieczysław ZIÓŁKOWSKI
Laboranci: Irena ORŁOWSKA, Stefania PŁOTNICKA

Pierwszym kierownikiem Katedry była doc. dr inż. Ewa Neyman-Pilatowa. Od 1946 roku organizację Katedry i jej kierownictwo przejął prof. dr inż. Włodzimierz Kisielow.

Od roku 1953 skromne warunki nie pozwoliły Katedrze rozwinąć w pełni działalności dydaktycznej i naukowej. Dopiero po ukończeniu w roku 1953 budowy własnego pawilonu, potrzeby Katedry zostały w dużej mierze zaspokojone.

W roku 1954 powstała przy Katedrze placówka naukowa PAN, która pod kierunkiem prof. dr inż. Wł. Kisielowa podejmuje pracę nad podstawową charakterystyką polskich rop naftowych, jak również nad opracowaniem technologii i nowego procesu wydzielania węglowodorów parafinowych z frakcji naftowych. Oba te zagadnienia stanowią główne kierunki pracy Katedry i w ciągu ostatnich lat doprowadziły między innymi do opracowania wyczerpującej charakterystyki chemiczno-technologicznej ponad 60 gatunków rop krajowych. Wyniki tych badań posłużyły do prac projektowych rafinerii w Płocku oraz do kontroli produkcji innych rafinerii krajowych. Ponadto zebrany obfity materiał doświadczalny pozwolił na stwierdzenie nowych dotychczas nieznanych zależności w chemicznym składzie rop naftowych.

Inne prace dotyczą przeróbki chemicznej węglowodorów naftowych szczególnie na drodze utleniania. Prace w zakresie wydzielania związków parafinowych z odpowiednich frakcji naftowych doprowadziły do opracowania procesów odparafinowania trzech różnych produktów, a mianowicie nafty, oleju transformatorowego i petrolatum. Procesy te są w stadium wdrażania w krajowych rafineriach nafty i dostarczać będą obok specjalnych produktów naftowych o niskiej temperaturze krzepnięcia, koncentraty węglowodorów parafinowych do syntezy szeregu ważnych produktów petrochemicznych takich jak kwasy tłuszczowe, środki myjące, emulgatory, węglowodory olefinowe jako półprodukty itp.

W zakresie specjalności Katedry, trzech jej pracowników uzyskało doktoraty.

Katedra utrzymuje ścisłe kontakty z pokrewnymi placówkami naukowymi za granicą.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Chemicznym:

Technologia ropy naftowej i gazów węglowodorowych

Wiadomości ogólne o surowcach naftowych i przemyśle rafineryjnym oraz petrochemicznym. Własności chemiczne i fizyczne węglowodorów. Skład i klasyfikacja rop naftowych i gazów ziemnych.

Przeróbka zachowawcza: Przygotowanie rop i gazów do przeróbki.

Podstawy teorii destylacji. Procesy destylacji. Inne procesy rozdziału węglowodorów.

Rafinacja: Własności, klasyfikacja i rafinacja paliw, smarów i innych produktów naftowych. Odparafinowanie i odasfaltowanie. Dodatki uszlachetniające. Asfalty i produkty uboczne. Odpadki i wody ściekowe.

Przeróbka destrukcyjna: Chemia, termodynamika, kinetyka i kataliza przemian termicznych węglowodorów. Kraking termiczny. Pyroliza. Koksowanie, Kraking kataliczny. Reformowanie. Procesy kataliczne selektywne. Hydrogonacja. Synteza paliw i gazów. Przejawy cieplne procesów destrukcyjnych.

Główne kierunki petrochemii.

Fizykochemia ropy naftowej i gazów węglowodorowych

Własności chemiczne i fizyczne węglowodorów. Metody analizy i rozdzielania gazów, rop naftowych i innych mieszanin organicznych. Skład chemiczny rop naftowych i produktów naftowych. Odporność termiczna i oksydacja. Fizykochemia procesów eksploatacji produktów naftowych. Spalanie detonacyjne. Tarcie. Charakterystyka fizykochemiczna produktów naftowych. Mechanizm działania dodatków uszlachetniających Normy naftowe.

Syntezy na bazie węglowodorów

Ropa naftowa i gazy ziemne jako surowce chemiczne. Produkcja, oczyszczanie i przeróbka chemiczna gazów węglowodorowych nasyconych C_2-C_4 i nienasyconych (etylen, propylen butyleny, butadien, acetylen). Produkcja i przeróbka chemiczna ciekłych i stałych węglowodorów parafinowych i aromatycznych.

Syntezy związków wysokodrobinowych. Związki krzemoorganiczne i fluorowęglowe. Dodatki uszlachetniające do paliw i smarów. Zużytkowanie chemiczne odpadków rafineryjnych.

Aparatura przemysłu rafineryjnego

Podstawy obliczenia, schematy, tworzywa i inne cechy charakterystyczne następujących elementów: Zbiorniki. Rurociągi. Pompy. Sprężarki. Dmuchawy. Adsorbenty. Absorbenty. Kotły i kolumny destylacyjne. Piece rurowe. Reaktory do krawędzi, pyrolizy, reformowania, hydrogenacji, polimeryzacji i alkilowania.

Piece regeneracyjne. Aparatura do rafinacji kwasowo-ługowej. Kolumny ekstrakcyjne. Krystalizatory. Wirówki. Filtry obrotowe. Prasy filtracyjne.

9. Katedra Elektrochemii Technicznej i Elektrometalurgii — ul. Marcina Strzody 19, tel. 39-91

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Eugeniusz BŁASIAK

St. wykładowca — dr inż. Józef KAWA

Adiunkt — mgr inż. Adam KORCZYŃSKI

St. asystenci: mgr inż. Longina PISZCZEK, mgr inż. Witold GNÓT

Asystenci: mgr inż. Janina HANEK, mgr inż. Andrzej MAŁACHOWSKI

Laboranci: Sylwia MOSLER, Tadeusz KRASOWSKI, Kazimierz MASŁOWSKI,

Adam STUPERA, Romualda TOMCZAK

Zakład Elektrotermii Przemysłowej — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — st. wykł. dr inż. Józef KAWA

Katedra powstała w 1950 roku. Jej kierownikiem do 1963 roku był prof. dr inż. Ludwik Wasilewski, który w roku 1962 przeszedł na emeryturę. Obecnie kieruje nią prof. dr inż. Eugeniusz Błasiak.

Głównymi kierunkami pracy naukowej Katedry są: elektroliza wodnych roztworów, galwanotechnika, hydroelektrometalurgia, elektroliza stopionych soli, zagadnienia korozji i elektrochemia teoretyczna.

Prace naukowe Zakładu Elektrotermii Przemysłowej idą w kierunku badań nad:

- procesami redukcyjnymi w piecach łukowych,
- problemami technologicznymi produkcji i zastosowania węglowych elektrod piecowych,
- problematyką zachowania się anod grafitowych w elektrolizerach do aluminium,
- zagadnieniami konstrukcji pieców łukowych, pieców oporowych Achesona oraz anod dla procesów elektrolizy soli stopionych.

W czasie swojego istnienia Katedra opracowała szereg tematów dotyczących przede wszystkim badań nad elektrodami węglowymi i grafitowymi, procesami elektrolizy chlorków metali alkalicznych, procesami redukcji i utleniania przy współudziale prądu elektrycznego oraz doświadczeń nad intensyfikacją przemysłowych procesów produkcyjnych.

W ramach wspomnianych problemów Katedra współpracuje między innymi z Zakładami Elektrod Węglowych w Raciborzu, Zakładami Chemicznymi w Oświęcimiu, Zakładami Soli Potasowych w Kłodawie i Zakładami Chemicznymi w Tarnowskich Górach.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Chemicznym:

Elektroliza wodnych roztworów

Gospodarcze znaczenie przemysłu elektrochemicznego, źródła prądu, aparatura i elementy konstrukcyjne elektrolizerów, teoretyczne podstawy elektrolizy chlorków alkalicznych, przygotowanie solanki do elektrolizy. Diafragmowe, dzwonowe, ręcio-we metody elektrolizy, przerób produktów elektrolizy.

Elektrotermia niemetalu

Produkcja karbidu, karborundu, elektrokorundu. Technologia produkcji elektrod węglowych.

Hydroelektrometalurgia

Podstawy teoretyczne, oraz krótka technologia otrzymywania drogą elektrolitycznej rafinacji szeregu metali kolorowych jak: miedź, chrom, wanad, antymon, bizmut. Metody odzyskiwania metali szlachetnych ze złamów anodowych tworzących się w procesie elektrolitycznej rafinacji.

Galwanotechnika

Podstawy teoretyczne procesu elektrokryształizacji. Metody obróbki wstępnej powierzchni przed elektroosadzaniem. Podstawowe procesy galwaniczne jak miedziowanie, kadmowanie, niklowanie, chromowanie. Osadzanie stopów. Elektropolewanie.

Termoelektroliza

Procesy elektrolizy środowisk stopionych. Zagadnienia ogólne. Teoretyczne podstawy elektrolizy soli stopionych. Technologia procesów elektrolitycznego otrzymywania sodu, litu, magnezu, aluminium. Elektrolityczna rafinacja metali. Zagadnienia związane z przeróbką surowców, konstrukcją aparatury, projektowaniem procesów elektrolizy soli stopionych.

Chemiczne źródła prądu

Najważniejsze typy ogniw odwracalnych i akumulatorów, ich charakterystyka i technologia z uwzględnieniem najnowszych osiągnięć w tej dziedzinie. Analiza starszych typów ogniw, które mogą znaleźć zastosowanie obecnie w automatyce tranzystorowej.

Wybrane działy z elektrochemii teoretycznej

Najważniejsze prawa elektrochemiczne jako uzupełnienie lub nawiązanie do elektrochemii technicznej oraz najnowsze metody pomiarowe stosowane w elektrochemii przy użyciu izotopów i półprzewodników. Zastosowanie elektrochemii teoretycznej w technologii tranzystorów i przy ochronie elektrochemicznej metali.

Przemysłowe procesy redox

Technologia procesów elektrochemicznego utleniania i reakcji stosowanych bądź to w celu otrzymywania związków o własnościach refukcyjno-utleniających takich jak np. nadsiarczany, wody utlenionej, nadboranów, nadmanganianów względnie hydroksyleaminy itp. bądź też w charakterze czynnika redukcyjnie utleniającego w miejsce reduktorów i utleniaczy chemicznych w takich procesach jak np. redukcji nitrozwiązków do amin lub utleniania grup organicznych do odpowiednich związków karboksylowych. Analiza teoretyczna procesów elektrodowych w powiązaniu z problemem aparaturowym.

Elektrostopy

Procesy redukcyjne wysokotemperaturowe. Reduktory termodynamiczne — problemy redukcji. Technologia otrzymywania żelazostopów. Stopy krzemu, manganu, chromu i wolframu.

Piece elektryczne

Zasady budowy i prowadzenie pieców elektrycznych stosowanych w przemyśle chemicznym. Podstawy projektowania pieców. Piece elektryczne oporowe ze specjalnym uwzględnieniem pieców laboratoryjnych i pieców Achesona. Termoelektrolizery aluminium. Piece łukowe redukcyjne. Elektrody węglowe i ich problemy. Grzejnictwo indukcyjne i pojemnościowe. Piece próżniowe. Urządzenia elektryczne. Transformatory, prostowniki stosowane w przemyśle chemicznym. Przewody wysokoprądowe. Instalacje elektryczne, pomiary, regulacja. Gospodarka energetyczna. Taryfy opłat za energię elektryczną.

10. **Katedra Technologii Organicznych Powłok Ochronnych** — ul. Kozielska 10, tel. 45-64 *od 11-3-65 Kat. Technologii Polimerow*
Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Zbigniew JEDLIŃSKI
St. asystenci: mgr inż. Władysława CISEK, mgr inż. Rita HIPPE, mgr inż. Jerzy MAJNUSZ, mgr inż. Jolanta MAŚLIŃSKA, mgr inż. Jerzy PAPROTNY, mgr inż. Helena RAKOWSKA
Asystenci techniczni: mgr inż. Zbigniew BUBEL, mgr inż. Jan ŁUKASZCZYK, mgr inż. Witold PRADELLOK
Stażysta — mgr inż. Andrzej STOLARZEWICZ
Laboranci: Maria BOŁKOTOWICZ, Adam GÓRNY, Janusz GULA, Hanna MA-
NASTERSKA, Aleksander NOCOŃ, Danuta SOBOCIŃSKA

Katedra została powołana w dniu 1. X. 1959 r. Kierownictwo jej objął prof. n. dr inż. Zbigniew Jedliński.

Po wstępnym okresie organizacyjnym przystąpiono do normalnych zajęć dydaktycznych; do chwili obecnej Katedra wyszkoliła 21 absolwentów studium dziennego oraz 5 absolwentów studium wieczorowego w zakresie technologii polimerów i organicznych powłok ochronnych.

Podjęto tematykę badawczą w następujących kierunkach:

- wpływ struktury polimerów na ich własności,
- wpływ promieniowania radiacyjnego na zmiany własności polimerów,
- syntezy nowych monomerów i polimerów, modyfikacja polimerów,
- fizykochemicznych badań własności polimerów.

Katedra pracuje w ścisłym powiązaniu z placówkami PAN i Ministerstwa Przemysłu Chemicznego, opracowując szereg zagadnień dla Przemysłu Farb i Lakierów, Tworzyw Sztucznych, Przemysłu Rafinierii Nafty, Przemysłu Okrętowego, a ponadto współpracuje z placówkami naukowymi zagranicznymi, między innymi z Instytutem Tworzyw Sztucznych Akademii Nauk NRD, Instytutem Polimerów Akademii Nauk ZSRR oraz Instytutem Opakowań w Pradze w zakresie tropikalizacji i odporności na starzenie polimerów. W chwili obecnej w Katedrze jest prowadzonych 10 prac doktorskich i 2 przewody habilitacyjne. W latach 1961—1963 zostały zakończone 3 przewody doktorskie w zakresie chemii i technologii polimerów. Pracownicy Katedry brali udział w kilkunastu zjazdach i sympozjach krajowych i zagranicznych.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Chemicznym:

Wybrane działy polimerów

Metody syntezy polimerów. Kinetyka procesu polimeryzacji i polikondensacji, sposoby badań fizyko-chemicznych polimerów i metody oznaczania ich własności.

Technologia polimerów

Stosowane w przemyśle technologie obróbki olejów schnących i sposoby wytwarzania syntetycznych polimerów, oraz modyfikacji polimerów naturalnych.

Technologia powłok organicznych

Sposoby wytwarzania powłok organicznych w zależności od stosowanych żywic i olejów oraz charakterystyka pigmentów, rozcieńczalników, rozpuszczalników-plastyfikatorów i sykatyw, stosowanych w przemyśle powłok.

Zarys korozji metali

Sposoby ochrony anodowej, katodowej i innych. Omawiany jest również mechanizm elektrochemiczny korozji metali.

11. **Katedra Inżynierii Chemicznej** — ul. Marcina Strzody 19, tel. 36-61
Kierownik Katedry — **v a c a t**

Inni wykładowcy

A. Z innych Wydziałów Uczelni

St. wykł. mgr inż. Franciszek ENGEL — wykłada mineralogię i krystalografię
Prof. n. dr Kazimierz GOSTKOWSKI — wykłada fizykę
St. wykł. mgr inż. Franciszek GÓRSKI — wykłada ochronę pracy
Doc. dr inż. Zbigniew GREGOROWICZ — wykłada analizę instrumentalną
Prof. n. dr Andrzej GROSSMAN — wykłada technologię paliwa i wody
Wykł. mgr inż. Kazimierz HAWRANEK — wykłada ekonomikę i organizację pracy w przemyśle
Prof. zw. dr inż. Tadeusz HOBLER — wykłada inżynierię chemiczną
St. wykł. mgr inż. Karol LUBELSKI — wykłada elektrotechnikę
Doc. dr Bronisław MISZEWSKI — wykłada ekonomię polityczną
St. wykł. mgr Mirosław MOCHNACKI — wykłada matematykę
Prof. zw. dr inż. Stanisław OCHĘDUSZKO — wykłada termodynamikę techniczną
Doc. dr inż. Zdzisław TRYBAŁSKI — wykłada automatykę i metody pomiarowe

B. Spoza Uczelni

Mgr inż. Henryk CHWALIBÓG — wykłada mechanikę techniczną
Mgr inż. Jan HOSSOWICZ — prowadzi projektowanie specjalne
Doc. mgr inż. Marian KNOPF — wykłada zarys korozji metali

X. PROGRAM WYDZIAŁU ELEKTRYCZNEGO

1. WŁADZE I ADMINISTRACJA WYDZIAŁU

- Dziekan — doc. mgr inż. Mieczysław PLUCIŃSKI
Prodziekan — doc. mgr inż. Tadeusz STĘPNIEWSKI
Kierownik Studium Wieczorowego w Katowicach — st. wykł. mgr inż. Stanisław KOPACZ
Kierownik Studium Zaocznego w Katowicach — st. wykł. mgr inż. Marian KOLMER
Sekretariat Wydziału — Gliwice ul. B. Krzywoustego 2, tel. 48-72
Kierownik Dziekanatu — p. o. Wiesława WARYCHOWA — adres jak wyżej — tel. 24-71
Sekretariat Studium dla Pracujących — Katowice ul. Krasińskiego 8b, tel. 342-89
Kierownik Sekretariatu — Wanda NOWAKOWSKA

Rada Wydziału

- Przewodniczący — dziekan doc. mgr inż. Mieczysław PLUCIŃSKI
Członkowie: prodziekan doc. mgr inż. Tadeusz STĘPNIEWSKI, prof. zw. mgr inż. Zygmunt GOGOLEWSKI, prof. n. dr Kazimierz GOSTKOWSKI, prof. n. dr inż. Andrzej KAMIŃSKI, doc. dr Czesław KLUCZNY, prof. zw. mgr inż. Lucjan NEHREBECKI, doc. dr inż. Zygmunt NOWOMIEJSKI, doc. dr inż. Władysław PASZEK, doc. mgr inż. Edmund PIOTROWSKI, doc. dr inż. Franciszek SZYMIK
Przedstawiciel wykładowców — st. wykł. mgr Jerzy PIWKO
Przedstawiciele pomocniczych pracowników nauki: adkt mgr inż. Jerzy KUBEK, st. asyst. mgr inż. Zofia CICHOWSKA

2. SKŁAD KOMISJI

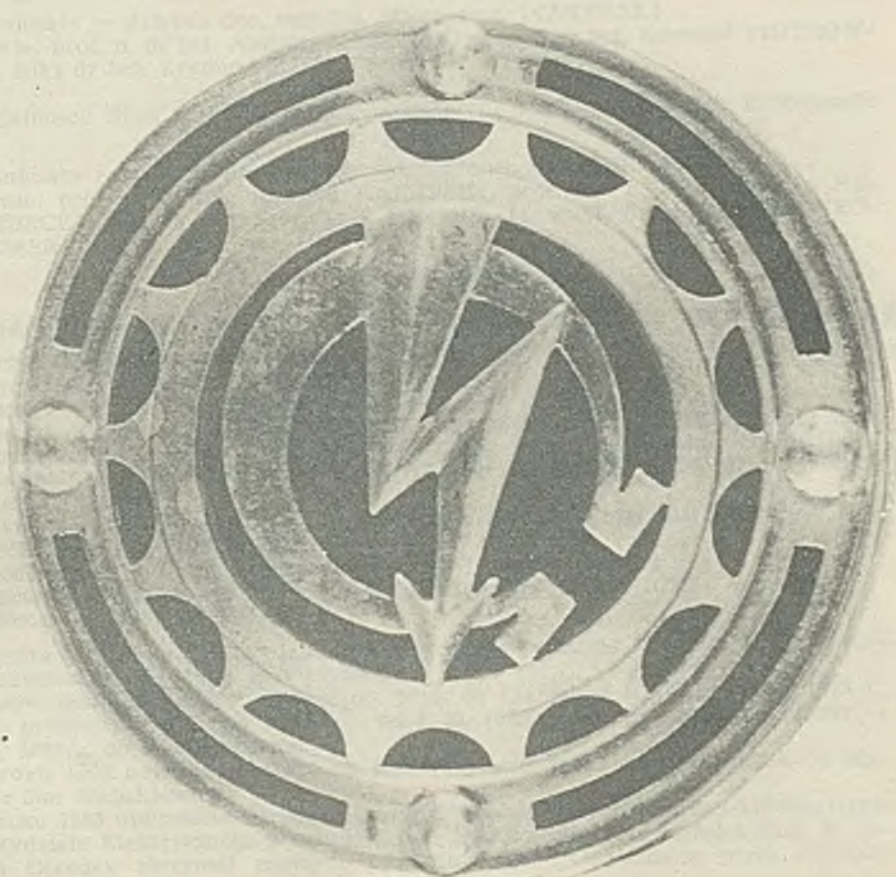
- Wydziałowa Komisja dla Doboru Kandydatów na I rok studiów
Przewodniczący — dziekan doc. mgr inż. Mieczysław PLUCIŃSKI
Z-ca przewodniczącego — doc. mgr inż. Tadeusz STĘPNIEWSKI
Członkowie: doc. dr Czesław KLUCZNY, mgr Jan KYZIOŁ — delegat Kuratorium
Sekretarz techniczny — asyst. mgr inż. Brunon SZADKOWSKI

Komisja Praktyk Studenckich

- Przewodniczący — prodziekan mgr inż. Tadeusz STĘPNIEWSKI
Członkowie: adkt mgr inż. Henryka BIAŁKIEWICZ, adkt dr inż. Wiesław GABRYŚ, st. asyst. mgr inż. Helena WIĘCKOWSKA

Komisja Stypendialna

- Przewodniczący — prodziekan mgr inż. Tadeusz STĘPNIEWSKI
Sekretarz — asyst. mgr inż. Bronisław DRAK

EMBLEMAT WYDZIAŁU ELEKTRYCZNEGO

Komisja Egzaminu Dyplomowego

dla specjalności: Maszyny elektryczne

Przewodniczący — dziekan doc. mgr inż. Mieczysław PLUCIŃSKI

Członkowie: prof. zw. mgr inż. Zygmunt GOGOLEWSKI, doc. dr inż. Władysław PASZEK, st. wykł. mgr inż. Antoni PLAMITZER

dla specjalności: Elektrotechnika przemysłowa

Przewodniczący — dziekan doc. mgr inż. Mieczysław PLUCIŃSKI

Członkowie: prof. n. dr inż. Andrzej KAMIŃSKI, doc. mgr inż. Edmund PIOTROWSKI, adkt dr inż. Zygmunt KUCZEWSKI

dla specjalności: Sieci i układy elektroenergetyczne i dla specjalności: Elektrownie ciepłe

Przewodniczący — prodziekan doc. mgr inż. Tadeusz STEPNIEWSKI

Członkowie: prof. n. dr inż. Andrzej KAMIŃSKI, prof. zw. mgr inż. Lucjan NEHREBECKI, doc. dr inż. Franciszek SZYMIK, st. wykł. dr inż. Juliusz WRÓBLEWSKI

3. KATEDRY WYDZIAŁU

1. Katedra Matematyki B — ul. B. Krzywoustego 2, tel. 49-56, 27-06, wewn. 165 156

Kierownik Katedry — doc. dr Czesław KLUCZNY

St. wykładowca — mgr Jerzy PIWKO

Adiunkt — dr Jan WALICHIEWICZ

St. asystenci: mgr Olga BEREŚNIEWICZ, mgr Stanisława BOGUCA, mgr Barbara KOSAŁA, mgr Albin MASZTALERZ, mgr inż. Bolesław SZAFNICKI

Asystenci: mgr inż. Aleksander BERNDT, mgr Andrzej FLISOWSKI, mgr Ginter SUCHANEK

Asystenci naukowo-techniczni: mgr inż. Jan BRUSKI, mgr inż. Eugeniusz KOSEK, mgr inż. Gerd RESKA

Ośrodek Maszyn Matematycznych — adres i telefon Katedry

Kierownik Ośrodka — st. asyst. mgr inż. Bolesław SZAFNICKI

Laborant — Maria HERMAN

Katedra Matematyki B Wydziału Elektrycznego powstała w roku 1945 jako Katedra Matematyki Wydziału Elektrycznego.

Kierownikami Katedry byli kolejno: prof. dr Stanisław Kaliński — od 1945 r., zastępca profesora mgr Jerzy Piwko — od 1. II. 1955 r. doc. dr Czesław Kluczny — od 1. X. 1962 r. do chwili obecnej.

W roku 1962 uzyskał doktorat na Uniwersytecie Jagiellońskim pracownik Katedry dr Jan Walichiewicz.

W roku 1963 utworzono Ośrodek Maszyn Matematycznych, którego kierownictwo Rada Wydziału Elektrycznego powierzyła mgr inż. Bolesławowi Szafnickiemu. W roku 1963 Ośrodek otrzymał maszynę cyfrową UMC I, wykonaną przez Zakłady „Elwro” we Wrocławiu.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry jest matematyka prowadzona na Wydziale Elektrycznym w zakresie:

Wstęp do rachunku różniczkowego

Liczby rzeczywiste. Indukcja matematyczna. Dwumian Newtona. Wyznaczniki. Układy równań liniowych. Funkcje jednej zmiennej. Przegląd funkcji elementarnych, ich własności i wykresy. Liczby zespolone, postać algebraiczna i geometryczna. Ciągi. Granica ciągu. Granica i ciągłość funkcji. Podstawowe twierdzenia o granicach ciągów i funkcji.

Rachunek różniczkowy

Pochodna funkcji. Rachunek pochodnych. Różniczka. Pochodne i różniczki wyższych rzędów. Twierdzenia o wartości średniej. Symbole nieoznaczone. Wzór Taylora. Badanie funkcji. Łuk i różniczka łuku. Krzywizna. Funkcje dwu i więcej zmiennych. Pochodne cząstkowe. Płaszczyzna styczna. Ekstrema. Funkcje uwikłane.

Rachunek całkowy

Funkcja pierwotna i całka nieoznaczona. Metody całkowania. Typy funkcji, których całki są funkcjami elementarnymi. Całka oznaczona. Całki niewłaściwe. Całki z parametrem. Zastosowania do obliczenia pól, łuków i objętości. Inne zastosowania z fizyki i mechaniki.

Całki dwu i trzech zmiennych. Iterowanie. Zmiana zmiennych. Całki krzywoliniowe. Praca. Całki powierzchniowe. Elementy teorii pola. Metody przybliżonego całkowania.

Szeregi

Szeregi liczbowe. Kryteria zbieżności. Szeregi bezwzględnie i warunkowo zbieżne. Szeregi przemienne. Iloczyn szeregów. Szeregi funkcyjne. Zbieżność jednostajna. Ciągłość, całka i pochodna sumy szeregu funkcyjnego. Szeregi potęgowe. Promień zbieżności. Szereg Taylora. Szeregi Fouriera. Rozwijanie funkcji w szereg Fouriera. Postać zespolona szeregu Fouriera.

Równanie różniczkowe

Klasyfikacja równań różniczkowych. Równania różniczkowe pierwszego rzędu całkwalne efektywnie. Całka ogólna. Warunek początkowy. Całka szczególna. Całkowanie przez wprowadzenie parametru. Całka osobliwa. Metody przybliżone w równaniach różniczkowych. Równanie drugiego rzędu. Równania różniczkowe liniowe n -ego rzędu. Równania różniczkowe liniowe o stałych współczynnikach. Układy równań różniczkowych pierwszego rzędu. Rachunek operatorowy. Równania różniczkowe cząstkowe pierwszego rzędu. Niektóre przypadki równań cząstkowych drugiego rzędu. Wprowadzenie w rachunek wariacyjny.

Funkcje zmiennej zespolonej

Funkcja zespolona zmiennej rzeczywistej i zmiennej zespolonej. Pochodna. Warunki Cauchy-Riemana. Funkcje holomorfczne. Odwzorowanie konforemne. Całka po łuku. Wzory całkowe Cauchy'ego. Szereg Laurenta. Residua. Zastosowania residuów. Funkcje meromorficzne. Przekształcenie Laplace'a.

Geometria analityczna

Algebra wektorów. Iloczyn skalarowy, wektorowy i mieszany. Prosta. Okrąg, krzywe drugiego stopnia. Układ biegunowy. Krzywe specjalne. Przesunięcie i obrót układu. Prosta w przestrzeni. Płaszczyzna. Powierzchnie walcowe, stożkowe i obrotowe. Powierzchnie drugiego stopnia. Prostokreślność. Pochodna wektora. Styczna do krzywej przestrzennej. Płaszczyzna ściśle styczna.

Elementy rachunku prawdopodobieństwa i teorii błędów

Wprowadzenie w metody statystyczne.

2. **Katedra Fizyki A** — ul. B. Krzywoustego 2, tel. 49-56, 27-06, wewn. 157

Kierownik Katedry — prof. n. dr Kazimierz GOSTKOWSKI

St. wykładowcy: mgr Jerzy BIERNACKI, mgr Marian KONOPACKI, dr Bolesław MATUŁA, mgr inż. Jacek RUCZAJEWSKI, mgr Zofia STANKIEWICZ, mgr inż. Zbigniew TOROŃSKI

Adiunkci: mgr Michał KOBYLINSKI, dr inż. Franciszek PRZYBYŁA, mgr Zofia WAJDOWA, dr inż. Adam WIERZBICKI

St. asystenci: mgr Zenon CEROWSKI, mgr inż. Romuald CHRUSCIEL, mgr inż. Stanisław HANZEL, mgr inż. Sławomir KONCZAK, mgr Barbara KUZIO, mgr inż. Eustachy ŁAZARSKI, mgr Antoni LATUSZEK, mgr Jan MOSZYŃSKI, mgr inż. Bolesław NOSOWICZ, mgr Bogdan SIKORA, mgr inż. Jerzy STROJEK, mgr Andrzej SYCZ, mgr Antoni WACHNIEWSKI, mgr Tadeusz ZAKRZEWSKI

Asystenci: mgr inż. Joachim GMYREK, mgr Barbara JASNA, mgr inż. Barbara SULEJA

Nauczyciel zawodu — mgr inż. Alfons IGNASZEWSKI
St. technik — Henryk KUDŁACIK
Technik — Szczepan KRAWCZYŻYN
Laborant — Robert KAPICERA
Majster — Bronisław PIETRZYŃSKI
Referent administracyjny — Róża MATLAK

Zakład Fizyki Technicznej — adres i telefon Katedry
Kierownik Zakładu — adkt dr inż. Franciszek PRZYBYŁA

Zakład Elektrofizyki — adres i telefon Katedry
Kierownik Zakładu — v a c a t

Katedra została zorganizowana w Krakowie w 1945 r. przez prof. dra Mieczysława Wolfkego oraz mgra C. Wachtla, a z końcem tegoż roku przeniesiona do Gliwic. Kierownictwo Katedry Fizyki Wydziału Elektrycznego objął prof. dr Tadeusz Malarski, prowadząc równocześnie wykłady dla Wydziału Mechanicznego. Kierownikiem Katedry Fizyki Wydziału Chemicznego został prof. dr Marian Puchalik, który prowadził zarazem wykłady dla Wydziału Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego. W 1949 r. prof. dr Marian Puchalik został mianowany kierownikiem Katedry Fizyki Śląskiej Akademii Medycznej, a kierownictwo Katedry Fizyki Wydziału Chemicznego objął prof. dr Kazimierz Gostkowski. W roku 1950 zorganizowano Katedrę Fizyki Wydziału Górniczego; obowiązki kierownika Katedry pełnił przez rok z-ca prof. mgr Marian Konopacki. W roku 1951 ujęto wymienione Katedry w formę organizacyjną Zespołowej Katedry Fizyki pod kierownictwem prof. dra T. Malarskiego. Dnia 8 marca 1952 r. Politechnika Śląska poniosła bolesną stratę przez przedwczesną śmierć prof. dra T. Malarskiego, który włożył wiele pracy w organizację i wyposażenie katedry oraz Zakładu Optyki i Mechaniki Precezyjnej.

Kierownictwo Zespołowej Katedry objął prof. dr Kazimierz Gostkowski. Wykłady dla Wydziału Elektrycznego w latach 1952—1955 prowadził prof. dr W. Łaniecki.

W roku 1957 została utworzona Katedra Fizyki B przy Wydziale Mechaniczno-Energetycznym, która prowadzi zajęcia z zakresu fizyki na tym Wydziale oraz na Wydziale Mechanicznym. Natomiast Katedra Fizyki A pod kierownictwem prof. dr Kazimierza Gostkowskiego prowadzi zajęcia na sześciu pozostałych wydziałach Politechniki.

Śpośród pracowników Katedry zmarli długoletni laboranci Karol Prugar i Władysław Kozłowski, zaś na emeryturę przeszli laboranci Eugeniusz Kaszuba i Stefan Krawczyżyn.

Działalność naukowa Katedry obejmowała następujące dziedziny: fizyka kolooidów, akustyka i ultraakustyka, fizyka ciała stałego, a ponadto tematy prac dotyczyły również wielu innych dziedzin.

Katedra wykonała szereg prac naukowo-badawczych dla potrzeb przemysłu oraz opracowała prototypy aparatów do celów naukowo-badawczych oraz dla potrzeb przemysłu.

Czterech pracowników Katedry uzyskało stopnie doktorskie, a mianowicie: dr Bolesław Matuła, dr Irena Postępska, dr Adam Wierzbicki, dr Franciszek Przybyła. Na ukończeniu są przewody doktorskie: mgr Z. Wajdowej, mgr M. Kobylińskiego, mgr A. Sycza, mgr inż. J. Strojka, mgr S. Kończaka, mgr inż. R. Chruściela.

Obecni pracownicy Katedry ogłosili drukiem w okresie 20-lecia 42 prace oraz uzyskali 4 patenty.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry jest fizyka prowadzona na wszystkich Wydziałach Uczelni (z wyjątkiem Wydziałów Mechanicznego i Mechaniczno-Energetycznego) w zakresie:

Układy miar — mKsA, cgs i ciężarowy.

Mechanika — kinematyka.

Zasady dynamiki Newtona, dynamika punktu materialnego i ciała doskonale sztywnego, elementy statyki, odkształcenia sprężyste.

Statyka cieczy i gazów

Dynamika cieczy doskonałej i rzeczywistej

Ciepło

Termometria, kalorymetria, rozszerzalność cieplna, przemiany stanów skupienia, własności par, przemiany gazowe, ruch ciała, zasady termodynamiki, wprowadzenie pojęć entalpii i entropii, odwracalne i nieodwracalne procesy termodynamiczne, równanie Van der Waalsa.

Kinetyczna teoria materii i fizyka cząsteczkowa

Założenia teorii, kinetyczna interpretacja pojęć: ciśnienia, temperatury, dyfuzji i lepkości. Zasada ekwipartycji energii, napięcie powierzchniowe, dyfuzja i osmoza, ciśnienie osmotyczne, własności roztworów właściwych i koloidalnych.

Drgania i fale mechaniczne — akustyka i ultradźwięki

Elektryczność i magnetyzm

Elektrostatyka, dielektryki, przewodniki i półprzewodniki, prąd elektryczny w przewodnikach I i II rodzaju. Wyładowania elektryczne w gazach. Elektromagnetyzm, magnetostatyka. Własności magnetyczne materii, indukcja elektromagnetyczna, pole elektromagnetyczne, drgania i fale elektromagnetyczne, elementy radiotechniki i telewizji.

Szczególne teoria względności

Optyka — optyka geometryczna, przyrządy optyczne, — optyka falowa — interferencja, dyfrakcja i polaryzacja światła, dyspersja światła, spektroskopia — fotometria.

Wybrane działy fizyki współczesnej

Promieniowanie ciała doskonale czarnego, fizyka kwantowa, fizyka ciała stałego, zasady mechaniki kwantowej, kwantowa teoria przewodnictwa elektrycznego i magnetyzmu, teoria Bohra, współczesne poglądy na budowę atomu, widma emisyjne i absorpcyjne, jądro atomowe, promieniotwórczość, cząstki elementarne, reakcje jądrowe, promieniowanie kosmiczne.

3. Katedra Podstaw Elektrotechniki — ul. Katowicka 10, tel. 44-32

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Zygmunt NOWOMIEJSKI

Adiunkt — dr inż. Julian BORY

St. asystenci: mgr inż. Marek BRODZKI, mgr inż. Magdalena BORTLICZEK, mgr inż. Zofia CICHOWSKA, mgr inż. Leszek CZARNECKI, mgr inż. Zofia KOCIELSKA

Nauczyciele zawodowi: inż. Jacek GRZYBOWSKI, Aleksander KASZUBA

Referent administracyjny — Jadwiga POPIEL

Katedra Podstaw Elektrotechniki powstała w roku akademickim 1945/46 i była prowadzona przez dr inż. Wacława Günthera. 1. VIII. 1946 r. kierownictwo Katedry objął prof. dr inż. Stanisław Fryze i prowadził ją do roku 1960, tj. do chwili przejścia na emeryturę. Następnie przez parę miesięcy pełnili obowiązki kierownicy Katedry doc. dr inż. Franciszek Szymik i prof. n. dr inż. Stefan Węgrzyn. W grudniu 1961 r. nastąpił rozdział Katedry na Katedrę Podstaw Elektrotechniki i Teorii Regulacji. Katedrę Podstaw Elektrotechniki objął doc. dr inż. Zygmunt Nowomiejski i prowadzi ją do chwili obecnej.

W roku 1949 powstał Zakład Elektrotechniki Teoretycznej (obecnie zniesiony).

Stopnie naukowe uzyskali prof. n. dr inż. Stefan Węgrzyn, doc. dr inż. Zygmunt Nowomiejski, dr inż. Maria Jastrzębska, doc. dr inż. Adam Macura, dr inż. Julian Bory, dr inż. Zdzisław Pogoda.

W roku 1959 tragicznie zmarł mgr inż. Czesław Ostrowski starszy asystent Katedry, zasłużony przy organizacji i rozbudowie laboratoriów tej Katedry.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Elektrycznym:

Podstawy elektrotechniki I

Liniowe i nieliniowe obwody prądu stałego, obwody z kondensatorami, elektromagnetyzm i obwody magnetyczne, indukcje elektromagnetyczne.

Podstawy elektrotechniki II

Liniowe obwody prądu zmiennego jedno i trójfazowego, moc w obwodach prądu zmiennego, obwody sprzężone indukcyjne, pole wirujące, składowe symetryczne.

Podstawy elektrotechniki III

Przebiegi odkształcone w obwodach jedno i trójfazowych, czwórniki i filtry, obwody nieliniowe prądu zmiennego, przebiegi nieustalone w obwodach jedno i trójfazowych, linia długa w stanie ustalonym.

Podstawy elektrotechniki IV

(tylko dla studiów dziennych i wieczorowych — magisterskich).

Linie łańcuchowe i linie długie w stanie nieustalonym, teoria pola.

Elektrotechnika teoretyczna I, II i III

Obejmuje zakres podstaw elektrotechniki III i IV.

4. Katedra Miernictwa Elektrycznego — ul. Katowicka 10, tel. 39-79

Kierownik Katedry — doc. mgr inż. Mieczysław PLUCIŃSKI

St. wykładowcy: mgr inż. Stanisław KOPACZ, mgr inż. Wincenty PODLACHA

Wykładowca — mgr inż. Zbigniew ZGODZIŃSKI

Adiunkci: mgr inż. Konstanty BIELAŃSKI, dr inż. Ryszard HAGEL

St. asystenci: mgr inż. Andrzej MARCYNIUK, mgr inż. Elżbieta PASECKI, mgr inż. Józef PARCHAŃSKI, mgr inż. Brunon SZADKOWSKI

Asystenci naukowo-techniczni: mgr inż. Mieczysław CHODAKOWSKI, mgr inż. Henryk MENDERA

Nauczyciel zawodu — Zbigniew WAWRZKIEWICZ

Technik — Józef ZELEK

Laboranci: Mieczysław FAŁKIEWICZ, Stefania KOZŁOWSKA

Zakład Miernictwa Wielkości Nielektrycznych — ul. Katowicka 10

Kierownik Zakładu — adkt dr inż. Ryszard HAGEL

Katedra wraz z Zakładem Miernictwa Elektrycznego powstała w październiku 1945 r. i była prowadzona przez profesora mgr inż. Edwarda Niwińskiego.

Z końcem 1947 r. kierownictwo Katedry objął zastępca profesora mgr inż. Wincenty Podlacha i sprawował je do 30. IX. 1961 r. Od 1. X. 1961 r. kierownikiem Katedry jest docent mgr inż. Mieczysław Pluciński.

W pierwszych latach rozwoju (do 1950 r.) pracownicy Katedry skupiali swoje wysiłki na sprawach dydaktycznych i urządzaniu laboratorium oraz wyposażeniu Zakładu w aparaturę pomiarową i mierniki. Katedra obsługiwała Wydział Elektryczny i Mechaniczny.

Dalsza działalność Katedry szła w kierunku rozwoju prac naukowo-badawczych i współpracy z przemysłem. Działalność naukową Katedry obrazuje kilkadziesiąt publikacji naukowych, w tym kilka wygłoszonych za granicą oraz udział pracowników Katedry w konferencjach pomiarowych krajowych i zagranicznych.

Dla przemysłu i energetyki Katedra opracowała i wykonała szereg ekspertyz oraz prototypów urządzeń pomiarowych. Wśród opracowanych tematów należy wymienić: cechowanie wzorców najwyższej klasy, pomiary dużych prądów, pomiary składowej czynnej oporności przewodów elektroenergetycznych, nowy układ do pomiaru kąta stratności izolacji, kompensator do pomiarów przekładni transformatorów, prototypy wzmacniaczy magnetycznych, miernik oporności obwodu zerowania, metoda i urządzenie do pomiaru oporności pyłów, urządzenie mostkowe do pomiaru oporności stopionych soli, urządzenie do pomiaru nacisków, miernik grupy połączeń transformatorów, urządzenie do pomiaru ilości przenoszonych materiałów na transporterze taśmowym, mostki prądu stałego i zmiennego, ruchowe stanowisko do pomiaru przewodności materiałów przewodowych, aparaty Epateina itp.

Niezależnie od tego pracownicy Katedry posiadają kilka patentów na specjalne urządzenia pomiarowe.

Katedra współpracuje z Zakładem Optyki i Mechaniki Precyzyjnej Politechniki Śląskiej, dla którego opracowała szereg prototypów przyrządów i urządzeń pomiarowych.

W roku 1956 w Katedrze został powołany nowy Zakład Miernictwa Wielkości Nielektrycznych — prowadzony przez doc. mgr inż. Edmunda Romera (do 15. II. 1964 r.). W związku z tym, zostało zorganizowane w tym roku laboratorium miernictwa wielkości nieelektrycznych.

Katedra dysponuje obszerną własną biblioteką naukową.

Aktualnie Katedra pracuje nad modernizacją ćwiczeń i urządzeń w laboratorium i w związku z tym, nad wydaniem skryptu „Laboratorium miernictwa elektrycznego”.

W ubiegłych dwóch latach wzrosło również wydatnie wyposażenie Katedry w nowoczesną aparaturę pomiarową.

Spśród pracowników Katedry jeden uzyskał stopień dyrektora nauk technicznych (adkt R. Hagel), a trzej inni mają zaawansowane prace doktorskie. W Katedrze prowadzone są również trzy prace doktorskie pracowników z przemysłu. Promotorem pięciu prac doktorskich jest kierownik Katedry. Poza pracami doktorskimi, z prowadzonych prac naukowo-badawczych należy wymienić prace naukowo-badawcze nad metodami badań (napięciem stałym, napięciem zmiennym w dużym zakresie częstotliwości i impulsowym) i oceny warstwowych materiałów izolacyjnych wysokiego napięcia.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Elektrycznym:

Miernictwo elektryczne

Wstęp. Układy jednostek miar. Wzorce. Ogólne wiadomości o pomiarach. Uchyby i poprawki. Przebieg pomiaru, opracowanie wyników, dokładność pomiaru. Przepisy i normy.

Charakterystyka ogólna przyrządów pomiarowych. Podział, charakterystyka, oznaczenia, rodzaje mierników.

Galwanometri statyczne — magnetoelektryczne. Zasada działania, budowa, badanie, zastosowanie.

Mierniki elektryczne: magneto-elektryczne, elektro-magnetyczne, elektro-dynamiczne, indukcyjne, elektrostatyczne, cieplne, bolometryczne. Skalowanie i sprawdzanie mierników.

Przyrządy o pracy kinetycznej. Przyrządy rezonansowe, wibracyjne, rejestrujące, impulsowe, balistyczne, pełzne.

Liczniki ładunku i energii elektrycznej: elektrolityczne, magnetoelektryczne, elektrodynamiczne, indukcyjne.

Przekładniki prądu zmiennego i stałego: prądowe i napięciowe. Kompensatory. Kompensatory prądu stałego: techniczny, Feussnera, Rapsa, Diesselhorsta. Kompensatory prądu zmiennego.

Układy mostkowe — prądu stałego: Whoatstone'a, Thomsona. Mostki procentowe, automatyczne. Mostki prądu zmiennego: Wiena, Scheringa, Maxwella.

Oscylograf elektroniczny: budowa, zasada działania, zastosowanie.

Pomiary elektryczne wybranych wielkości elektrycznych. Pomiary oporności, mocy, energii. Pomiary składowych symetrycznych. Pomiary charakterystycznych wielkości materiałów izolacyjnych. Zastosowanie przekładników.

Pomiary magnetyczne. Pomiar natężenia pola, indukcji.

Wyznaczanie krzywej magnesowania i pętli histerezy. Pomiary aparatem Epstein'a.

Materiałoznawstwo elektryczne

Wstęp. Podstawy budowy materiałów, podział.

Przewodniki. Materiały przewodzące. Własności ogólne. Materiały przewodzące pomocnicze. Węgle elektrotechniczne. Materiały oporowe, stykowe, termoelektryczne. Półprzewodniki. Budowa, typy, zastosowanie.

Nieprzewodniki: materiały izolacyjne, dielektryki. Polaryzacja, przewodność, stratność, wytrzymałość dielektryczna. Własności fizyko-mechaniczne i fizyko-chemiczne. Materiały lotne, płynne. Materiały bitumiczne i żywiczne. Lakiery, syciwa, zalewy. Materiały nieorganiczne, włókniaste. Tłoczywa izolacyjne. Elastyki. Magnetyki: materiały magnetyczne. Budowa, własności, klasyfikacja, zastosowanie. Materiały miękkie i twarde. Stopy. Materiały proszkowe i tlenkowe, lane i spiekane.

5. Katedra Maszyn Elektrycznych — ul. Katowicka 10, tel. 35-30

Kierownik Katedry — prof. zw. mgr inż. Zygmunt GOGOLEWSKI

Samodzielny pracownik nauki — doc. dr inż. Władysław PASZEK

St. wykładowcy: mgr inż. Marian KOLMER, mgr inż. Józef LISOWSKI, mgr inż.

Antoni PLAMITZER, mgr inż. Bronisław ŚLIWA

Wykładowcy: mgr inż. Michał KUBICA, mgr inż. Bolesław SIŁKA

Adiunkt — mgr inż. Jerzy KUBEK

St. asystenci: mgr inż. Bronisław DRAK, mgr inż. Tadeusz GLINKA, mgr inż.

Jan GUZIK, mgr inż. Jerzy HICKIEWICZ, mgr inż. Władysław MIZIA, mgr

inż. Adam RÓŻYCKI, mgr inż. Aleksander ŻYWIEC

Asystent — mgr inż. Ryszard RUT

Nauczyciel zawodu — Feliks GOLCZEWSKI

St. inżynier — mgr inż. Jerzy URBANOWSKI

Asystent naukowo-techniczny — mgr inż. Czesław SZWEJ

Technik — Karol JURKOWSKI

St. laborant — Juliusz SKOPOWSKI

Laboranci: Wanda MIJAL, Zbigniew SAWICZ, Zygmunt WLISŁOWSKI

St. pedel — Gizela THOMANKOWA

Katedra Maszyn Elektrycznych powstała w maju 1945 r. jako jedna z Katedr Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej w Katowicach z tymczasową siedzibą w Krakowie, powołanych do życia Dekretem KRN z dnia 24. V. 1945 r. Kierownictwo Katedry spoczęło w ręku prof. dr inż. Władysława Kołka, który zorganizował następnie przeniesienie Katedry Maszyn Elektrycznych do Gliwic.

W latach następnych prowadzona była intensywna praca nad stworzeniem podstaw materialnych i organizacyjnych dla rozwoju działalności naukowej i dydaktyczno-wychowawczej Katedry. Zgromadzono podstawowe wyposażenie przyrządowe i maszynowe laboratorium, które w październiku 1948 r. rozpoczęło normalną działalność.

W pierwszym dziesięcioleciu działalności naukowej, Katedra uzyskała poważne wyniki, w szczególności przy opracowaniu problemów związanych z maszynami elektrycznymi w energetyce zawodowej, a mianowicie: samosynchronizacji, forsowania wzbudzenia, automatycznej regulacji napięcia turbo i hydrogeneratorów (prototyp krajowego samoczynnego regulatora napięcia z wzmacniaczem amplitudowym i wzmacniaczem magnetycznym), samoczynnego załączania rezerw (nagroda państwowa).

W maju 1956 r. kierownictwo Katedry objął prof. Z. Gogolewski w związku z przeniesieniem się dotychczasowego kierownika Katedry prof. W. Kołka do Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

W okresie drugiego dziesięciolecia następuje dalszy szybki rozwój działalności naukowej Katedry, zacieśnienie współpracy z przemysłem i udział w pracach Polskiej Akademii Nauk. Prof. Z. Gogolewski kieruje pracami Sekcji Turbogeneratorów PAN oraz organizuje Komitet Współpracy Politechniki Śląskiej z Przemysłem.

Działalność naukowa Katedry obejmuje szeroki wachlarz zagadnień, czego wyrazem jest szybko rosnąca ilość i zakres publikacji naukowych.

Znacznie rozszerza się również działalność dydaktyczna Katedry; rośnie liczba prowadzonych przez Katedrę Maszyn Elektrycznych przedmiotów.

Publikacje pracowników Katedry obejmują również podręcznikowe wydawnictwa książkowe i skrypty z zakresu teorii, budowy i technologii, pomiarów maszyn elektrycznych i transformatorów.

Następuje dalsza rozbudowa i uzupełnianie wyposażenia laboratorium maszyn elektrycznych.

W roku 1962 do Katedry przyłączony zostaje Zakład Części Maszyn jako drugi Zakład obok Zakładu Maszyn Elektrycznych (obecnie zniesione).

W okresie 20 lat działalności Katedry stopnie doktorskie uzyskali następujący pracownicy Katedry: H. Kowalowski, W. Paszek, A. Puchała, stopień docenta — W. Paszek. Ponadto uzyskuje stopnie doktorskie 5 pracowników naukowych spoza Katedry. Ponadto w okresie tym wykonano ogółem 211 prac naukowo-badawczych dla przemysłu.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Elektrycznym i Górniczym:

Maszyny elektryczne I

Podstawy teoretyczne, zasady działania i budowy oraz własności ruchowe transformatorów, maszyn asynchronicznych, maszyn synchronicznych, maszyn prądu stałego oraz przetwornic.

Maszyny elektryczne II

Teoria stanów nieustalonych maszyn synchronicznych i asynchronicznych. Maszyny komutatorowe prądu zmiennego. Wzmacniacze elektromaszynowe i magnetyczne, stany ustalone i nieustalone.

Budowa maszyn elektrycznych I i II

Teoria metody dobierania i projektowania oraz konstrukcji obwodów magnetycznych, elektrycznych, cieplnych i wentylacyjnych transformatorów, maszyn asynchronicznych, synchronicznych, prądu stałego i maszyn specjalnych. Obliczenia mechaniczne maszyn elektrycznych i transformatorów. Zjawiska dynamiczne w transformatorach i maszynach. Zasady projektowania jednostkowego, seryjnego i wielkoseryjnego. Zagadnienia normalizacyjne. Badanie fabryczne maszyn. Uszkodzenia i profilaktyka.

Technologia produkcji

Ogólne zagadnienia technologii produkcji. Technologia elementów mechaniczno-konstrukcyjnych, odlewów, konstrukcji spawanych i pakietowanie komutatorów, uzwojeń i izolacji. Przykłady nowoczesnej organizacji procesów technologicznych. Potokowe i automatyczne linie obróbcze.

Montaż elementów i maszyn. Wyważanie statyczne i dynamiczne maszyn.

Budowa wyposażenia maszyn elektrycznych

Metody obliczania, konstrukcja i wykonanie oraz zastosowanie aparatów elektrycznych stanowiących wyposażenie maszyn elektrycznych: elektromagnesy, dławiki, stabilizatory napięcia, sprzęgła magnetyczne, oporniki rozruchowe i regulacyjne, nastawniki, styki, elementy układów samoczynnej regulacji.

Ekonomika i organizacja przemysłu maszyn elektrycznych

Rola i znaczenie przemysłu dla gospodarki socjalistycznej. Struktura, organizacja i zarządzanie przemysłem. Charakter produkcji przemysłowej. Planowanie w przemyśle i w przedsiębiorstwie. Zagadnienie koncentracji środków. Środki trwałe i ich wykorzystanie. Środki obrotowe. Inwestycje. Zatrudnienie i płace. Koszty własne i ceny produkcji. Rozrachunki gospodarcze. Wybrane zagadnienia z organizacji produkcji.

Maszyny elektryczne II A

Teoria i zastosowanie maszyn specjalnych i mikromaszyn: silniki dwufazowe, silniki z wirnikiem puszgowym, silniki wykonawcze prądu stałego, tachoprądnice, transformatory, obrotowe, selsyny sprzęgła magnetyczne, wzmacniacze elektromaszynowe i maszyny z polem poprzecznym, transformatory częstotliwości.

Wzmacniacze magnetyczne

Budowa i zasada działania. Charakterystyki statyczne i dynamiczne. Stany nieustalone. Układy wielofazowe. Transduktory o szybkiej odpowiedzi. Wzmacniacz magnetyczny jako element układu regulacji. Projektowanie transduktorów i układów.

Części maszyn

Obliczenia, konstrukcja i projektowanie elementów maszynowych, z uwzględnieniem specyfiki przemysłu elektrotechnicznego w oparciu o najnowsze osiągnięcia techniczne.

6. Katedra Napędu Elektrycznego — ul. B. Krzywoustego 2, tel. 49-56, 27-06

Kierownik Katedry — *vacat*

Adiunkci: dr inż. Wiesław GABRYŚ, dr inż. Zygmunt KUCZEWSKI

St. asystenci: mgr inż. Henryk GRZENIA, mgr inż. Andrzej WOLSKI

Asystent — mgr inż. Zbigniew MANTORSKI

Nauczyciel zawodu — Franciszek MIREK

Technik — Anna STATTLER

St. laborant — Henryk JURETKO

Laborant — Henryk PIECHACZEK

Rzemieślnik — Zdzisław WRÓBLEWSKI

Zakład Trakcji Elektrycznej — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — adkt dr inż. Wiesław GABRYŚ

W roku 1956 po połączeniu Katedry Budowy Maszyn i Katedry Energetyki została utworzona Katedra Elektryfikacji Zakładów Przemysłowych z trzema zakładami: Napędu Elektrycznego, Automatyzacji Napędu Elektrycznego i Gospodarki Elektroenergetycznej. Kierownictwo nowopowstałej Katedry objął dotychczasowy kierownik Katedry Energetyki prof. Jan Obrąpalski. Do roku 1958 rozbudowano laboratorium Automatyzacji Napędu Elektrycznego.

W grudniu 1958 r. zmarł prof. Jan Obrąpalski. Niespodziewana śmierć kierownika była bolesną stratą dla Katedry. Dla uczczenia Jego pamięci urządzono w dniu 11. IV. 1959 r. uroczystą Akademię z licznym udziałem pracowników naukowych z całej Polski, inżynierów i studentów.

Od 1. IX. 1959 r. do 1. II. 1962 r. kierownikiem Katedry był z-ca prof. dr inż. Władysław Sztwiertnia. W Katedrze kontynuowane były prace zaplanowane i rozpoczęte przez prof. Jana Obrąpalskiego z zakresu napędu elektrycznego i jego automatyzacji w górnictwie i hutnictwie oraz z zakresu elektroenergetyki.

Do końca czerwca 1962 r. czterech pracowników Katedry uzyskało tytuł doktora nauk technicznych, a to: prof. dr inż. Andrzej Kamiński, z-ca prof. dr inż. Władysław Sztwiertnia, adkt dr inż. Wiesław Gabryś i adkt dr inż. Zygmunt Kuczewski.

W czerwcu 1961 r. Katedra Elektryfikacji Zakładów Przemysłowych zorganizowała Seminarium Maszyn i Napędów Elektrycznych z licznym udziałem pracowników innych Uczelni i przemysłu. Niezależnie od tego pracownicy Katedry brali czynny udział w seminariach i zjazdach organizowanych przez inne instytucje.

Z dniem 1. X. 1961 r. Katedra Elektryfikacji Zakładów Przemysłowych została podzielona na dwie Katedry, a to: Katedrę Napędu Elektrycznego z zakładami: Napędu Elektrycznego i Automatyzacji Napędu Elektrycznego oraz Katedrę Gospodarki Elektroenergetycznej, której kierownikiem został mianowany dotychczasowy kierownik tego zakładu prof. dr inż. Andrzej Kamiński.

W związku z rezygnacją dr inż. Władysława Sztwiertni z kierownictwa Katedry, w okresie od 1. II. 1962 r. do 1. IV. 1963 r. Rada Wydziału Elektrycznego mianowała opiekunem Katedry Napędu Elektrycznego prof. zw. mgr inż. Zygmunta Gogolewskiego.

Z dniem 1. VII. 1963 r. dr inż. Zygmunt Kuczewski został mianowany kierownikiem Zakładu Napędu Elektrycznego, zaś obowiązki kierownika Zakładu Automatyzacji Napędu Elektrycznego pełnił doc. dr inż. Jerzy Siwiński.

Pracownicy Katedry wydali łącznie 8 książek, 5 skryptów, opublikowali 29 artykułów oraz wygłosili 23 referaty.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach Elektrycznym i Mechanicznym:

Napęd elektryczny I

Charakterystyki mechaniczne mechanizmów i silników elektrycznych. Dynamika napędu. Dobór mocy i obliczenia cieplne. Charakterystyki statyczne i dynamiczne silników asynchronicznych trójfazowych i jednofazowych oraz silników synchro-

nicznych. Regulacja prędkości obrotowej silnika asynchronicznego. Układy pracy współbieżnej — charakterystyki statyczne i dynamiczne. Układy napędowe prądu zmiennego sterowane przy pomocy wzmacniaczy magnetycznych.

Napęd elektryczny II

Charakterystyki mechaniczne silnika bocznikowego: rozruch, hamowanie, regulacja prędkości. Układ bocznikowania twornika. Układ Leonarda. Sprzężenia zwrotne w układzie Leonarda. Układ Leonarda z prądnicą trójfazową. Regulacja prędkości obrotowej przy zasilaniu prostownikowym. Charakterystyki mechaniczne silnika szeregowego i szeregowo-bocznikowego: rozruch, hamowanie, regulacja prędkości. Stany nieustalone silników i napędów prądu stałego.

Napęd specjalny

Krzywe pierwszego, drugiego, trzeciego i czwartego stopnia na płaszczyźnie Gaussa. Krzywe miejsc geometrycznych i momentu elektromagnetycznego silnika asynchronicznego trójfazowego, przy regulacji prędkości obrotowej przez zmianę częstotliwości napięcia zasilającego i przez wprowadzenie dodatkowego napięcia do obwodu wirnika. Statyczne przetwornice częstotliwości oparte na prostownikach. Układy kaskadowe silnika asynchronicznego. Napęd i sterowanie kopalnianych maszyn wyciągowych z silnikiem prądu stałego i zmiennego. Sterowanie prostownikowe. Napęd i sterowanie walcarek. Sprzęgła elektromagnetyczne. Silniki komutatorowe prądu zmiennego. Napęd pomp, wentylatorów i sprężarek. Napęd wirówek.

Napędy trakcyjne i prostowniki

Dynamika pojazdu szynowego. Opory ruchu. Przyczepność. Jednostkowe zużycie energii trakcyjnej. Obliczanie mocy silników trakcyjnych. Charakterystyki mechaniczne silnika szeregowego: rozruch, regulacja obrotów, hamowanie. Dobór przekładni. Jazda analityczna. Charakterystyki trakcyjne silników komutatorowych prądu zmiennego. Przekładnia elektryczna. Elementy teorii obwodu prostowniczego. Prostowniki rtęciowe o wzbudzeniu ciągłym. Ignitrony. Tyratrony. Prostowniki półprzewodnikowe. Pomiary prostowników.

Napęd elektryczny (Wydz. Elektr. specjalność maszyny elektryczne i elektrownie ciepłne)

Dynamika napędu. Dobór mocy i sprawdzenie cieplne silników. Charakterystyki mechaniczne silników elektrycznych: rozruch, hamowanie, regulacja prędkości. Układy napędowe wielomaszynowe. Napędy z zasilaniem prostownikowym. Stany nieustalone napędów prądu stałego.

Napęd elektryczny (Wydz. Elektr. sem. VIII specj. automatyka i telemechanika)

Pojęcia podstawowe. Punkt pracy ustalonej. Dynamika ruchu napędu. Dobór mocy i sprawdzenie cieplne silników. Charakterystyki mechaniczne silników asynchronicznych. Napęd silnikiem synchronicznym. Napęd silnikiem bocznikowym. Układ Leonarda. Regulacja prędkości przy zasilaniu prostownikowym. Napęd silnikiem szeregowym i szeregowo-bocznikowym. Stany nieustalone w napędach prądu stałego. Układy kaskadowe silników asynchronicznych i prądu stałego. Napęd silnikami komutatorowymi prądu zmiennego.

Napęd elektryczny (sem. IV kurs magisterski)

Charakterystyki mechaniczne mechanizmów i silników. Dynamika napędu. Dobór mocy i obliczenia cieplne. Rozruch i hamowanie silników prądu stałego i zmiennego. Regulacja prędkości silników elektrycznych. Stany nieustalone w układach napędowych. Układy pracy współbieżnej — charakterystyki statyczne i dynamiczne. Układy kaskadowe silnika asynchronicznego. Sterowanie silnika prądu stałego przy pomocy prostowników. Napęd i sterowanie maszyn wyciągowych. Napęd i sterowanie walcarek. Silniki komutatorowe prądu zmiennego. Napęd pomp, wentylatorów i sprężarek.

Napęd elektryczny (sem. VII i VIII studium dla pracujących)

Charakterystyki mechaniczne mechanizmów i silników elektrycznych. Dynamika napędu. Dobór mocy i obliczenia cieplne. Rozruch i hamowanie silników prądu stałego i zmiennego. Regulacja prędkości obrotowej silników prądu stałego i zmiennego. Układy napędowe prądu zmiennego sterowane przy pomocy wzmacniaczy magnetycznych. Zasada działania wzmacniaczy maszynowych — amplitudy i rototrolu. Układy regulacyjne prądu stałego i zmiennego. Stany nieustalone w układach napędowych. Układy pracy współbieżnej.

Napęd elektryczny i sterowanie (Wydz. Mechaniczny specjalność obrabiarki, narzędzia i technologia budowy maszyn)

Dynamika napędu elektrycznego i dobór mocy silników. Charakterystyki mechaniczne silników elektrycznych: rozruch, hamowanie, regulacja prędkości. Układy napędowe wielomaszynowe. Elementy układów sterowniczych. Przekazniki. Wzmacniacze elektryczne, magnetyczne i elektromaszynowe. Schematy sterowania przekąźnikowo-stycznikowego. Układy sterowania ciągłego. Układy kopiujące. Układy sterowania programowego.

Napęd elektryczny i sterowanie (Wydz. Mechaniczny specj. przeróbka plastyczna)

Pojęcie podstawowe. Dynamika napędu elektrycznego. Dobór mocy silników i sprawdzenie cieplne. Charakterystyki mechaniczne silników elektrycznych asynchronicznych i prądu stałego. Elementy obwodów sterowania przekąźnikowo-stycznikowego. Elementy układów sterowania ciągłego. Zasady sporządzania schematów elektrycznych. Układ Leonarda w zastosowaniu do napędów walcarek nawrotnych. Napędy prostownikowe.

Napęd elektryczny i sterowanie (Wydz. Mechaniczny specjalność maszyny robocze ciężkie)

Pojęcie podstawowe. Dynamika napędu. Charakterystyki mechaniczne silników elektrycznych. Dobór mocy silników w urządzeniach dźwigowych. Silniki na dużą liczbę łączy. Układy dwóch silników sprzężonych mechanicznie. Układ Leonarda. Układ Leonarda z prądnicą trójzwojennią w napędach koparek. Aparatura sterownicza układów napędowych maszyn roboczych ciężkich. Przykłady schematów sterowania.

Napęd elektryczny i sterowanie (Wydz. Mechaniczny — studium wieczorowe)

Pojęcie podstawowe napędu elektrycznego. Dynamika napędu. Charakterystyki silników prądu stałego i zmiennego. Rozruch, regulacja prędkości obrotowej i hamowanie silników prądu stałego i zmiennego. Wyznaczanie mocy i dobór silników. Układ Leonarda. Wał elektryczny. Schematy sterowania.

Automatyka napędu elektrycznego

Sterowanie przekąźnikowo-stycznikowe napędu elektrycznego. Podstawowe układy regulacji napędów prądu stałego, analiza właściwości statycznych i dynamicznych napędów regulowanych w układzie Leonarda i prostownikowych napędów regulowanych. Zastosowanie metody linii pierwiastkowych do oceny dobroci regulacji w napędach regulowanych.

Autoniatyka napędu elektrycznego

Podstawy algebry układów przekąźnikowych. Analiza i synteza układów jedno- i wielotaktowych. Sterowanie przekąźnikowo-stycznikowe napędu elektrycznego. Układy regulacji napędów; właściwości statyczne i dynamiczne. Synteza członków korekcyjnych metodą charakterystyk logarytmicznych.

7. Katedra Elektrowni — ul. B. Krzywoustego 2, tel. 49-56, 27-06

Kierownik Katedry — prof. zw. mgr inż. Lucjan NEHREBECKI

St. wykładowcy: mgr inż. Zbigniew DYDAKCI, mgr inż. Wiesław ŚWIĘCKI, dr inż. Juliusz WRÓBLEWSKI

Adiunkt — dr inż. Irena DOBRZAŃSKA

St. asystenci: mgr inż. Zbigniew CZECHOWICZ, mgr inż. Helena WIĘCKOWSKA, mgr inż. Jerzy WOJCIECHOWSKI

Nauczyciele zawodu: inż. Edmund GŁADYSZ, mgr inż. Eryk JUTSCH, Feliks TOKARZ

Laboranci: Jan KLIMOWICZ, Zofia NELDNER

Zakład Zabezpieczeń i Automatyki w Energetyce — adres i telefon Katedry
Kierownik Zakładu — st. wykł. dr inż. Julian WRÓBLEWSKI

Katedra Elektrowni została powołana w 1946 r. jako Katedra Urządzeń Elektrycznych Prądów Silnych. Pierwszym kierownikiem był prof. Z. Gogolewski. Zakres działalności dydaktycznej Katedry obejmował w tym czasie zakres dwóch obecnie istniejących Katedr: Elektrowni i Urządzeń Elektrycznych.

W roku 1948 kierownictwo Katedry objął prof. Nehrebecki i obowiązki te pełni dotychczas.

W 1954 roku nastąpił podział Katedry na dwie: Katedrę Elektrowni i Katedrę Urządzeń Elektrycznych.

W skład Katedry Elektrowni wchodzi Zakład Zabezpieczeń i Automatyki, którego kierownikiem jest dr inż. J. Wróblewski.

Katedra dysponuje dwoma laboratoriami: Laboratorium Przekładników i Zabezpieczeń oraz Laboratorium Energetycznym.

Stopnie doktora nauk technicznych uzyskali w Katedrze: dr A. Żeleński, dr J. Wagner i dr A. Kłos.

W okresie od 1957 do 1961 r. Katedra prowadziła prace naukowe na zlecenie Komitetu Elektryfikacji Polski w charakterze Oddziału Biura Studiów KEP Polskiej Akademii Nauk.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Elektrycznym i Mechaniczno-Energetycznym:

Elektrownie I

Baza surowcowa krajowych elektrowni. Rys historyczny rozwoju elektrowni. Obiegi ciepłe w elektrowniach parowych. Proces spalania w elektrowniach ciepłych. Wytwarzanie pary w elektrowni. Przetwarzanie energii cieplnej na mechaniczną. Przepływ energii cieplnej w elektrowniach. Maszyny pomocnicze w elektrowniach. Gospodarka wodna elektrowni. Przemiana energii cieplnej i mechanicznej na energię elektryczną. Obiegi wieloczynnikowe. Obiegi skojarzone. Bilanse energetyczne i egzergetyczne obiegów. Niekonwencjonalne sposoby przemiany energii chemicznej zawartej w paliwach na energię elektryczną. Rozwój parametrów w elektrowniach konwencjonalnych. Charakterystyczne bilanse elektrowni jako podstawa do określenia wielkości i lokalizacji strat. Obiegi ciepłownicze.

Elektrownie II (Budowa elektrowni)

Organizacja budowy elektrowni. Wybór wariantów elektrowni na podstawie rachunku ekonomicznego. Metody ustalania średniej rocznej wartości jednostkowego zużycia ciepła przez elektrownię. Metody doboru mocy, wielkości produkcji i czasu użytkowania mocy zainstalowanej dla nowobudowanej elektrowni. Metoda ustalenia dla nowej elektrowni wielkości charakterystycznych a , q , k_s , k_z , r . Metody doboru wielkości rezerwy w elektrowni. Sposób ustalenia kosztu paliwa. Metody ustalenia i oceny zużycia energii na potrzeby własne elektrowni. Metody doboru parametrów odgazowania wody zasilającej. Metoda doboru rodzaju i parametrów chłodzenia wody obiegowej. Techniczno-organizacyjne zagadnienia z zakresu służby inwestycyjnej i projektowania elektrowni. Ogólna i szczegółowa lokalizacja elektrowni. Plan generalny elektrowni. Dobór urządzeń ciepłno-energetycznych budynku głównego i rejonu przyległego. Kompozycja budynku głównego — dyspozycja urządzeń ciepłych, mechanicznych i elektrycznych. Rurociągi — elementy, układ i dyspozycja. Zagadnienia konstrukcyjno-budowlane budynku głównego. Obiekty planu generalnego poza budynkiem głównym (urządzenia elektryczne, nawęglanie, odżużlanie, gospodarka wodna, obiekty pomocnicze). Obliczanie kosztów i efektywność inwestycji.

Urządzenia elektryczne w elektrowniach I

Teoria palenia się łuku elektrycznego; łuk elektryczny prądu stałego i zmiennego i warunki ich gaszenia.

Przebieg łączeniowy i sposoby ich opanowywania. Elementy konstrukcyjne wyłączników. Wyłączniki wysokiego napięcia: czerpiące energię potrzebną do zgaszenia łuku z samego łuku oraz takie, którym energia potrzebna do zgaszenia łuku dostarczana jest z zewnątrz.

Bezpieczniki niskiego i wysokiego napięcia. Napędy łączników. Wyłączniki niskiego napięcia: konstrukcja i zasada działania. Eksploatacja łączników wysokiego napięcia.

Urządzenia elektryczne w elektrowniach II

Układy elektryczne elektrowni. Instalacja i eksploatacja turbogeneratorów i transformatorów w elektrowniach. Rozdzielenie. Wyprowadzenie energii elektrycznej z turbogeneratorów. Połączenia kablowe i szynowe. Napędy urządzeń potrzeb własnych elektrowni. Obwody pomocnicze. Instalacje pomocnicze. Sygnalizacja i sterowanie. Łączność w elektrowni.

Zabezpieczenia, przekaźniki i automatyka w energetyce

Zabezpieczenia sieci otwartych i zamkniętych, zabezpieczenia generatorów synchronicznych, transformatorów, bloków generator-transformator, zabezpieczenie silników, szyn zbiorczych itp. Zagadnienia z dziedziny automatyki systemowej (automatyczna regulacja napięcia, samoczynne załączanie rezerw, samoczynne powtórne załączenie itp.).

Przyrządy rozdzielcze i zarys elektrowni

Elementy konstrukcyjne wyłączników. Wyłączniki wysokiego napięcia o gasiwiu ciekłym, o gasiwiu stałym i magnetycznym wydmuchem łuku, powietrzne. Odłączniki wysokiego napięcia. Bezpieczniki wysokiego napięcia. Odłączniki mocy. Ogólne wiadomości o napędach wyłączników. Wyłączniki niskiego napięcia: samoczynne, zapadkowe i stycznikowe. Urządzenia do samoczynnego działania wyłączników: wyzwalacze i przekaźniki. Zasada działania prostych przekaźników.

Klasyfikacja elektrowni. Proces technologiczny elektrowni parowej. Obiegi cieplne w elektrowniach i ich sprawność. Wytwarzanie pary. Przetwarzanie energii cieplnej w mechaniczną. Układy cieplne elektrowni. Doprowadzenie powietrza i usuwanie spalin z komory paleniskowej. Zasilanie kotłów. Zasilania kotłów wodą. Przygotowanie pyłu węglowego. Nawęglanie, odpocielenie, odpylanie spalin. Chłodzenie wody dla kondensatorów turbin. Gospodarka wodna. Wskaźniki energetyczno-ekonomiczne. Zarys elektrowni wodnych i jądrowych. Praca elektrowni w systemie energetycznym. Elektryczne układy elektrowni i regulacji napięcia. Układy elektryczne elektrowni i elektrociepłowni oddających energię na napięciu generatorowym i na napięciach podwyższonych. Klasyfikacja napędów potrzeb własnych. Układy zasilania potrzeb własnych. Samoczynna regulacja wzbudzenia (napięcia) generatorów w elektrowniach: rozdział mocy biernej, konstrukcje regulatorów i ich zasada działania.

Elektrownie i gospodarka energią elektryczną

Generatory synchroniczne: zarys konstrukcji i zasady działania, synchronizacja, praca równoległa, zwarcia w generatorach. Transformatory 3-fazowe: zarys konstrukcji i zasady działania, praca równoległa. Łączniki (odłączniki i wyłączniki): zarys konstrukcji i zasady działania. Urządzenia i elementy prąd wiodące: kable i szyny. Układy elektryczne elektrowni. Potrzeby własne w siłowniach: klasyfikacja napędów, elementy zasilania, zabezpieczenia i sterowania silników, układy zasilające potrzeby własne w siłowniach. Racjonalna gospodarka energią elektryczną w siłowniach.

Wytwarzanie energii elektrycznej

Klasyfikacja elektrowni. Proces technologiczny elektrowni parowej. Obiegi cieplne w elektrowniach i ich sprawność. Wytwarzanie pary. Przetwarzanie energii cieplnej w mechaniczną. Układy cieplne elektrowni. Doprowadzanie powietrza i usu-

wanie spalin z komory paleniskowej. Zasilanie kotłów wodą. Przygotowanie pyłu węglowego. Nawęglanie, odpopielanie i odpylanie spalin. Chłodzenie wody dla kondensatorów turbin.

Gospodarka wodna. Wskaźniki energetyczno-ekonomiczne. Zarys elektrowni wodnych i jądrowych. Praca elektrowni w systemie energetycznym. Elektryczne układy elektrowni i regulacji napięcia.

Urządzenia elektryczne w elektrowniach

Układy elektryczne sieci głównej i sieci potrzeb własnych. Wyposażenie elektryczne elektrowni. Warunki pracy i dobór urządzeń ze względu na warunki techniczne i ekonomiczne.

8. Katedra Sieci i Układów Elektroenergetycznych — ul. B. Krzywoustego 2, tel. 46-64

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Franciszek SZYMIK

Wykładowca — mgr inż. Tadeusz SZOSTEK

Adiunkt — dr inż. Antoni BOGUCKI

St. asystenci: mgr inż. Edward LAWERA, mgr inż. Alfons SZENDZIELORZ

Robotnik wykwalifikowany — Józef CHAŁAT

Referent administracyjny — Adela KŁYK

Zakład Układów Elektroenergetycznych — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — adkt dr inż. Antoni BOGUCKI

Katedra Sieci Elektrycznych powstała w październiku 1949 r. W związku z rozszerzeniem zakresu problematyki naukowo-badawczej i dydaktycznej, pierwotna nazwa Katedry została w roku 1956 zmieniona na: „Katedra Sieci i Układów Elektroenergetycznych”.

Katedra powstała i pracowała do roku 1961 pod kierownictwem prof. dr inż. Zbigniewa Jasickiego. Po przeniesieniu się prof. Jasickiego na Politechnikę Poznańską, kierownikiem mianowany został doc. dr inż. Franciszek Szymik.

W dniu 24 stycznia 1962 r. utworzono Zakład Układów Elektroenergetycznych; zakładem kieruje dr inż. Antoni Bogucki.

W Katedrze uzyskali stopnie doktorskie: prof. Z. Jasicki, doc. F. Szymik, adkt A. Bogucki, J. Cwienk i W. Seydak.

Dr inż. F. Szymik otrzymał w 1959 r. tytuł naukowy docenta i równocześnie powołano go na stanowisko docenta etatowego.

W roku 1957 Katedra zorganizowała Międzynarodowe Kollokwium Elektroenergetyczne z udziałem naukowców zagranicznych z NRD i Czechosłowacji.

Od początku istnienia Katedra prowadziła ścisłą współpracę z przemysłem, a w szczególności z zakładami resortu energetyki. W wyniku tej współpracy uzyskano wiele konkretnych efektów, w postaci wdrożenia w energetyce takich zagadnień jak: pomiary rozkładu napięcia na łańcuchach izolatorowych bez wyłączenia linii, pomiary strat w sieciach, określenie stopnia zagrożenia awaryjnego w sieciach napowietrznych, warunki pracy układu elektroenergetycznego, zabezpieczanie kabli w terenach z eksploatacją górniczą itp.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Elektrycznym i Górniczym:

Sieci elektryczne I

Obliczenia elektryczne sieci niskiego i wysokiego napięcia. Dobór elementów w sieci elektroenergetycznej. Zasady regulacji napięcia i rozplywu mocy. Prądy zwarciowe i ziemnozwarciowe.

Sieci elektryczne II

Metody ścisłego i przybliżonego rozwiązywania sieci złożonych. Zastosowanie analizatorów, modeli i maszyn cyfrowych. Asymetria obciążeń w układzie sieciowym. Prądy zwarciowe niesymetryczne. Analiza awaryjności i rezerwowania w sieci elektroenergetycznej.

Przesyłanie energii elektrycznej

Obliczenia elektryczne sieci elektroenergetycznych. Warunki termicznej obciążalności elementów. Prądy zwarciowe symetryczne. Kompensacja prądów ziemnozwarciowych. Zasady doboru elementów w sieci elektroenergetycznej.

Budowa sieci elektroenergetycznych

Statyka przewodu zawieszonego w prześle linii napowietrznej. Obliczanie naprężeń i zwisów przewodu w warunkach specjalnych (zerwanie, nierównomierne obciążenie itp.). Izolacja i osprzęt. Drgania przewodów. Projektowanie konstrukcji wsporczych. Projektowanie i budowa linii napowietrznej. Linie kablowe — projektowanie i budowa. Kable specjalne na najwyższe napięcia.

Projektowanie sieci miejskich, przemysłowych, okręgowych i państwowych. Dobór obciążeń i elementów. Koncepcje sieciowe perspektywiczne.

Eksplotacja układów elektroenergetycznych

Zagadnienie bilansu mocy czynnej i biernej w systemie energetycznym. Analiza różnych warunków pracy układu energetycznego — projektowanie układów elektroenergetycznych. Regulacja mocy czynnej i biernej w układzie; kompensacja mocy biernej, kompensatory synchroniczne, kondensatory statyczne. Analiza współzależności charakterystycznych parametrów układu. Podatność napięciowa i częstotliwościowa układu w stanach ustalonych i nieustalonych. Zagadnienia ekonomicznego rozrządu mocy czynnej i biernej. Automatyzacja systemów energetycznych.

Przesył wielkich mocy

Określenie charakterystycznych parametrów układu przesyłowego. Schematy zastępcze elementów układu. Teoria przesyłu energii elektrycznej, ściśle i przybliżone metody obliczeń, wykresy kołowe. Analiza możliwych wariantów przesyłu energii. Zagadnienia programowania zagadnień do rozwiązania przez maszyny cyfrowe i ich wykorzystanie do obliczeń systemowych.

Układy i sieci elektroenergetyczne

Zwarcia w układach elektroenergetycznych. Zasady określania równowagi statycznej i dynamicznej. Regulacja napięcia w sieci i w układzie. Zasady regulacji rozpiływu mocy czynnej i biernej. Projektowanie sieci elektroenergetycznych.

Statyka i budowa linii

Obliczanie naprężeń i zwisów przewodów w liniach napowietrznych. Izolatory i osprzęt. Drgania przewodów. Projektowanie prostych układów konstrukcji wsporczych. Projektowanie linii napowietrznych i kablowych.

Wybrane zagadnienia systemów elektroenergetycznych

Analiza warunków pracy układu energetycznego. Automatyzacja systemu i regulacja jego parametrów. Określanie parametrów układów energetycznych — schematy zastępcze. Teoria przesyłu energii elektrycznej z uwzględnieniem kompensacji mocy biernej — możliwe przypadki przesyłu. Programowanie zagadnień na maszyny cyfrowe, ich wykorzystania w obliczeniach systemowych. Zastosowanie analizatorów i modeli sieciowych w analizie pracy układów oraz do wyznaczania parametrów charakteryzujących układ.

Obliczanie sieci elektrycznych

Obliczanie sieci niskiego i wysokiego napięcia. Dobór przekroju na warunki termiczne i dopuszczalny spadek napięcia. Układ przesyłowy wysokiego napięcia. Zasady regulowania napięcia w sieciach. Obliczanie prądów zwarciowych. Kompensacja prądów ziemnozwarciowych. Elementy linii napowietrznych i kablowych. Zasady projektowania sieci napowietrznych i kablowych.

9. **Katedra Wysokich Napięć** — ul. B. Krzywoustego 2, tel. 49-56, 27-06, wewn. 217

Kierownik Katedry — doc. mgr inż. Tadeusz STĘPNIEWSKI

Adiunkt — mgr inż. Witold PAPUŻYŃSKI

St. asystenci: mgr inż. Jerzy DĄBROWA, mgr inż. Andrzej LEBIEDZKI, mgr inż. Stanisław MINCZAKIEWICZ

Asystent — mgr inż. Ewelina LITWINOWICZ

Laborant — Józef HAŁAJKIEWICZ

Referent administracyjny — Adela POCHŁOD

Katedra Wysokich Napięć została utworzona w 1950 roku, ale zajęcia dydaktyczne oraz prace nad organizacją laboratorium rozpoczęto w marcu 1949 r. Organizatorem Katedry i jej kierownikiem jest doc. mgr inż. Tadeusz Stępniewski.

Laboratoria Katedry obejmują 16 stanowisk z napięciami zmiennymi 30, 60, 90 i 160 kV i udarowymi do 400 kV.

Prace specjalistyczne Katedry obejmują konstrukcje izolatorów i osprzętu dla sieci najwyższych napięć. W tej dziedzinie Katedra wykonała szereg pionierskich opracowań dla krajowych linii na napięcia 220 i 400 kV. Wprowadzono szereg koncepcyjnie nowych rozwiązań, zastosowanych w budowie linii.

Uzyskano 3 patenty.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Elektrycznym:

Technika wysokich napięć I

Obliczanie i pomiary pól elektrycznych w podstawowych układach izolacyjnych. Wytrzymałość elektryczna gazów, materiałów ciekłych i stałych. Wytrzymałość powierzchniowa. Kable. Izolatory. Kondensatory. Zastosowania techniczne wysokich napięć. Miernictwo i badania wysokonapięciowe.

Technika wysokich napięć II

Przebiegi falowe w liniach długich oraz w uzwojeniach transformatorów i maszyn elektrycznych. Własności udarowe uziemień. Wyładowania i przebiegi atmosferyczne. Ochrona odgromowa linii i stacji elektrycznych. Przebiegi wewnętrzne i ochrona przepięciowa.

Wybrane działy z techniki wysokich napięć

Obliczanie wytrzymałości elektrycznej różnych układów izolacyjnych. Przebiegi falowe w liniach długich. Własności udarowe izolacji i uziemień. Przebiegi atmosferyczne. Ochrona odgromowa linii i stacji elektrycznych. Przebiegi wewnętrzne i ochrona przepięciowa.

Technika wysokich napięć (na Studium dla Pracujących)

Podstawowe wiadomości z obliczania prostych układów izolacyjnych. Własności i wytrzymałość gazów, materiałów izolacyjnych stałych oraz oleju: układy izolacyjne, izolatory, kable, kondensatory, uzwojenia. Miernictwo i badania wysokonapięciowe. Przebiegi falowe. Wyładowania i przebiegi atmosferyczne. Przebiegi wewnętrzne. Ochrona odgromowa. Bezpieczeństwo pracy w urządzeniach wysokiego napięcia.

10. **Katedra Urządzeń Elektrycznych** — ul. B. Krzywoustego 2, tel. 49-56, 27-06, wewn. 155

Kierownik Katedry — doc. mgr inż. Edmund PIOTROWSKI

St. wykładowcy: mgr inż. Zbigniew INES, mgr inż. Jan SZONERT, mgr inż. Józef TOMASZEWSKI

St. asystenci: mgr inż. Gerard BARTODZIEJ, mgr inż. Jadwiga DOBROWOLSKA, mgr inż. Teresa WINKLER, mgr inż. Karol WOLSKI

Nauczyciel zawodu — inż. Jerzy GEMBALSKI

Laborant — Henryk ZARYCHTA

Pomoc techniczna — Józef RUSINEK

Referent administracyjny — Henryka GLIŃSKA

Katedra Urządzeń Elektrycznych Politechniki Śląskiej została utworzona w 1954 r. przez usamodzielnienie Zakładu Urządzeń Elektrycznych, wchodzącego w skład Katedry Energetyki.

Kierownikiem Katedry jest od chwili jej powstania doc. mgr inż. Edmund Piotrowski.

Kierownik Katedry jest członkiem Komitetu Studiów Nr 13

— Planowania i eksploatacji układów elektroenergetycznych,

— Polskiego Komitetu Wielkich Sieci Elektrycznych (C. J. G. R. E.).

Katedra współpracuje z przemysłem i wykonuje liczne prace naukowo-badawcze, jak: ekspertyzy stanu technicznego i eksploatacji urządzeń elektrycznych w zakładach przemysłowych, analizy dobowego zapotrzebowania mocy czynnej i biernej, analizy układów zasilania zakładów przemysłowych.

Specjaliści z przemysłu zapraszani są na otwarte zebrania Katedry; na zebraniach tych wygłaszają referaty zaproszeni goście oraz pracownicy Katedry.

Pracownicy Katedry biorą czynny udział w organizowanym corocznie Seminarium Maszyn, Napędów i Urządzeń Elektrycznych.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Elektrycznym i Inżynierii Sanitarnej:

Urządzenia elektryczne I

Oświetlenie elektryczne. Instalacje elektryczne. Zapotrzebowanie mocy i energii elektrycznej przez odbiory przemysłowe.

Ochrona przed porażeniami prądem elektrycznym. Podstawy elektrotermii. Zasadnicze prawa i wzory ruchu ciepła. Przewodzenie ciepła. Konwekcja. Promieniowanie. Pomiar temperatur. Grzejnictwo oporowe, elektrodowe, łukowe i indukcyjne. Urządzenia elektryczne zasilające odbiorniki elektrotermiczne. Rozdzielnie i transformatornie. Zasady doboru elementów urządzeń rozdzielczych obwodów pierwotnych i wtórnych. Urządzenia pomocnicze. Ochrona odgromowa stacji.

Urządzenia elektryczne II

Regulacja wytwarzania mocy czynnej i biernej. Równowaga pracy równoległej. Sposoby zwiększania niezawodności pracy układu. Zabezpieczenia. Poprawa współczynnika mocy. Grzejnictwo przemysłowe. Budowa pieców przemysłowych. Obliczanie elementów grzejnych oporowych. Urządzenia grzejne wielkiej częstotliwości. Zagadnienia automatyzacji procesów w grzejnictwie. Zasady pomiarów cieplnych i elektrycznych w grzejnictwie przemysłowym.

Energetyka komunalna

Podstawowe pojęcia gospodarki energetycznej. Straty mocy i energii. Formy zapotrzebowania energii i sposoby pokrycia. Klasyfikacja odbiorów z punktu widzenia pobieranej energii. Kategorie odbiorów. Przewidywane obciążenia miast. Typowe schematy zasilania miast. Wymagania stawiane sieciom miejskim. Układy sieci niskiego napięcia. Obliczanie prądów zwarciovych. Budowa sieci miejskich.

Elektrotechnika i urządzenia elektryczne A

Prąd stały. Pole magnetyczne. Pole elektryczne. Prąd zmienny. Pomiar elektryczny. Maszyny prądu stałego. Transformatory. Maszyny asynchroniczne. Maszyny synchroniczne. Prostowniki stykowe. Prostowniki rtęciowe. Elektryczne źródła światła. Bezpieczniki. Aparatura elektryczna.

Urządzenia rozdzielcze

Obliczanie i sposoby ograniczania prądów zwarciovych. Obliczanie szyn i kabli na warunki robocze i zwarciove. Przekładniki prądowe i napięciowe. Kompensacja pojemnościowych prądów ziemnozwarciowych. Przyrządy rozdzielcze. Dobór transformatorów. Układy połączeń obwodów głównych rozdzielni i stacji wysokiego napięcia. Rozdzielnie wysokiego napięcia. Obwody sterownicze. Sygnalizacja. Pomiar. Urządzenia pomocnicze. Uziemienia w stacjach

Instalacje elektryczne

Oświetlenie elektryczne. Obliczanie oświetlenia. Dobór przewodów. Zapotrzebowanie mocy i energii elektrycznej przez odbiory przemysłowe. Poprawa współczynnika mocy. Typowe układy sieci niskiego napięcia w zakładach przemysłowych. Urządzenia rozdzielcze niskiego napięcia. Ochrona przed porażeniami prądem elektrycznym.

Zabezpieczenia elektryczne

Rola zabezpieczeń w sieciach elektroenergetycznych. Klasyfikacja i zasada działania przekładników. Zabezpieczenia linii, transformatorów, silników. Dobór przeładników dla zabezpieczeń. Podstawowe wiadomości o zabezpieczeniach prądnic. Automatyka w urządzeniach rozdzielczych.

11. **Katedra Gospodarki Elektroenergetycznej** — ul. B. Krzywoustego 2, tel. 49-56, 27-06, wewn. 248

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Andrzej KAMIŃSKI

Wykładowca — mgr inż. Maciej KULA

Adiunkt — mgr inż. Henryka BIAŁKIEWICZ

Asystenci: mgr inż. Wiesław GOC, mgr inż. Wiesław KUKLA

Katedra powstała w roku 1946; do roku 1956 nosiła nazwę Katedry Energetyki. Zakresem jej prac od chwili powstania są zagadnienia energetyczne Zagłębia Górnośląskiego, a w szczególności zagadnienia energetyki i ciężkich napędów podstawowych gałęzi tego Zagłębia: górnictwa węglowego i hutnictwa żelaza.

Organizatorem i pierwszym kierownikiem Katedry był prof. Jan Obrąpalski, ur. w 1881 r., niestrudzenie czynny na Wydziale aż do śmierci w roku 1958.

Olbrzymie doświadczenie, zdobyte przez profesora J. Obrąpalskiego w trzydziestoletniej Jego pracy na kierowniczych stanowiskach w przedwojennej gospodarce Górnego Śląska, wytyczyło kierunek działalności Katedry. Jeszcze przed pierwszą wojną światową rozpoczął On pracę w Kopalniach Zagłębia Dąbrowskiego i przez 17 lat pracował bezpośrednio w górnictwie, stając się w tej podstawowej dla naszego kraju gałęzi gospodarce narodowej pionierem polskiej postępowej myśli technicznej. Owocami Jego pracy inżynierskiej z tego okresu, to m. in. budowa wzorowej elektrowni przy kop. Jowisz, nowoczesna trakcja elektryczna i elektryczne maszyny wyciągowe kopalń S. A. Saturn.

Opierając się na doświadczeniach zdobytych w okresie pracy w przemyśle, prof. Obrąpalski skierował działalność naukową Katedry na zagadnienia obejmujące okres Jego praktycznej pracy zawodowej — na wszechstronną elektryfikację górnictwa węglowego, ciężkie napędy elektryczne, w tym również napędy walcarek; w tym okresie prof. Obrąpalski opracował książkę pt. „Elektryczne maszyny wyciągowe”, która doczekała się trzech wydań.

Drugi okres pracy zawodowej Profesora, w którym na stanowisku dyrektora Stowarzyszenia Dozoru Kotłów w Katowicach (1927—1945, z przerwą wojenną) z tego czysto kontrolnego organu w wąskich zagadnieniach — tworzy szeroko promieniującą placówkę badań naukowo-technicznych. W okresie drugiej wojny światowej, prof. Obrąpalski utworzył w Warszawie konspiracyjną komisję Stowarzyszenia Elektryków Polskich, która pod Jego przewodnictwem w latach 1942—1944 opracowała projekt elektryfikacji Polski powojennej z granicami na Odrze i Nysie.

Owocem tych kilunastoletnich prac z zakresu gospodarki energetycznej stała się druga podstawowa pozycja naszego powojennego piśmiennictwa technicznego, książka „Gospodarka energetyczna” — 2 wydania.

Katedra Energetyki miała do roku 1956 nieliczną obsadę personalną. W roku tym zdecydowano silne rozwinięcie pierwszego z wyżej wymienionych kierunków, tj. kierunku napędowego. Katedra została przemianowana na Katedrę Elektryfikacji Zakładów Przemysłowych z silnym Zakładem Napędów Elektrycznych i dalszymi Zakładami: Automatykacji Napędów i Energetyki.

W roku 1961 z Katedry utworzono Katedrę Napędu Elektrycznego i Katedrę Gospodarki Elektroenergetycznej, w której kierownikiem od roku 1961 jest dr inż. Andrzej Kamiński.

W Katedrze Gospodarki Elektroenergetycznej na początku roku 1964 otwarto cztery przewody doktorskie.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Elektrycznym i Górniczym:

Gospodarka energetyczna i elektroenergetyczna

Podstawowe problemy gospodarki energetycznej — postulat oszczędnego gospodarowania energią; przegląd środków i dróg jego realizacji.

Rozwój i planowanie zapotrzebowania energii; bilanse energetyczne, dobór nośników energii.

Zapotrzebowanie mocy i jego charakterystyka czasowa.

Charakterystyki energetyczne urządzeń wytwórczych i odbiorczych.

Normowanie zużycia energii.

Skojarzone układy energetyczne, Energetechnologia.

Gospodarka energetyczna w wybranych gałęziach przemysłu, np. w górnictwie.

Energetyka wodna.

Zagadnienia ekonomiczne w energetyce i obliczenia ekonomicznej efektywności inwestycji.

Równowaga współpracy układów elektroenergetycznych

Pojęcia stateczności pracy układu, Metody praktyczne obliczania równowagi statycznej, wpływ charakterystyk odbiorów. Elementy obliczeń równowagi dynamicznej, metody praktyczne i uproszczone obliczenia równowagi dynamicznej. Sposoby poprawienia warunków równowagi.

Inni wykładający

A. Z innych Wydziałów Uczelni

St. wykł. mgr inż. Franciszek GÓRSKI — wykłada ochronę pracy

Doc. dr inż. Czesław GRACZYK — prowadzi laboratorium pomiarów cieplnych

Prof. n. dr inż. Marian JANUSZ — wykłada mechanikę stosowaną I, II

Doc. dr Bronisław MISZEWSKI — wykłada ekonomię polityczną

Prof. n. dr inż. Witold OKOŁO-KUŁAK — wykłada termodynamikę techniczną

Doc. dr inż. Jerzy SIWIŃSKI — wykłada automatyzację napędu elektrycznego

Adkt mgr inż. Jerzy SZYMAŃSKI — wykłada chemię ogólną

Prof. n. mgr Adam ZAWADZKI — wykłada geometrię wykreślną

B. Spoza Uczelni

Mgr inż. Bolesław ADAMSKI — wykłada ekonomię i organizację przemysłu

Mgr inż. Jerzy RUSZOWSKI — wykłada elektrotermię

Mgr inż. Tadeusz LIPIŃSKI — wykłada projektowanie urządzeń elektrycznych

Mgr inż. Jan KRAUZE — wykłada projektowanie urządzeń elektrycznych

XI. PROGRAM WYDZIAŁU GÓRNICZEGO

1. WŁADZE I ADMINISTRACJA WYDZIAŁU

Dziekan — doc. mgr inż. Waclaw REGULSKI
Prodziekan — doc. dr inż. Witold PARYSIEWICZ
Prodziekan — doc. dr inż. Ludwik MÜLLER
Kierownik Studium Wieczorowego — st. wykł. mgr inż. Bronisław SKINDEROWICZ
Kierownik Studium Zaocznego — st. wykł. mgr inż. Kazimierz SZAJAJKO
Sekretariat Wydziału — ul. Katowicka 4, tel. 22-60, 24-98
Kierownik Sekretariatu — mgr Edmund SZYMICZEK
Sekretariat Studium Wieczorowego — Katowice ul. Krasińskiego 8b, tel. 342-89
Kierownik Sekretariatu — Urszula ŁODYGA
Sekretariat Studium Zaocznego — Gliwice ul. Katowicka 4, tel. 22-60
Kierownik Sekretariatu — Danuta KARGE
Centrala telefoniczna Wydziału — ul. Katowicka 4, tel. 49-56, 27-06, 24-98, 39-67,
42-94, 40-64

Rada Wydziału

Przewodniczący — dziekan doc. mgr inż. Waclaw REGULSKI
Członkowie: prodziekan doc. dr inż. Witold PARYSIEWICZ, prodziekan doc dr inż.
Ludwik MÜLLER, prof. n. dr inż. Waclaw CYBULSKI, prof. n. mgr inż. Roman
DYKACZ, prof. n. dr inż. Jan KUHL, doc. mgr inż. Eugenia KOWALSKA, prof.
zw. dr inż. Tadeusz LASKOWSKI, doc. mgr inż. Mieczysław MROZOWSKI,
prof. zw. dr inż. Oktawian POPOWICZ, doc. mgr inż. Jerzy RABSZTYN, doc.
dr inż. Jerzy SIWIŃSKI, st. wykł. mgr inż. Bronisław SKINDEROWICZ, st.
wykł. mgr Kazimierz SZAJAJKO, prof. n. dr inż. Józef WĄSOWSKI, prof. n.
dr inż. Tadeusz ZARAŃSKI
Przedstawiciel wykładowców — st. wykł. mgr inż. Marian STRÖMICH
Przedstawiciele pomocniczych pracowników nauki: st. asyst. mgr Tadeusz KRZÓ-
SKA, adkt dr inż. Walery SZUŚCIK

2. SKŁAD KOMISJI

Wydziałowa Komisja dla Doboru Kandydatów na I rok studiów
Przewodniczący — prof. n. dr inż. Tadeusz ZARAŃSKI
Z-ca przewodniczącego — prodziekan doc. dr inż. Ludwik MÜLLER
Członkowie: st. wykł. mgr Kazimierz SZAJAJKO — opiekun I roku, Bolesław SA-
KŁAK — delegat Kuratorium
Sekretarze techniczni: adkt dr inż. Kazimierz CHMURA, adkt dr inż. Mirosław
CHUDEK

Komisja Stypendialna

Przewodniczący — st. wykł. mgr Marian KONOPACKI
Sekretarz — wykł. mgr inż. Mieczysław PETRYNA

Referent praktyk

Wykł. mgr inż. Jerzy TOPOLSKI

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Oddział Górnictwa Podziemnego i Odkrywkowego

Przewodniczący — prof. n. mgr inż. Roman DYKACZ

Członkowie: prof. n. dr inż. Waclaw CYBULSKI, doc. dr inż. Witold PARYSIEWICZ, doc. mgr inż. Jerzy RABSZTYN

Oddział Elektryfikacji Kopalń

Przewodniczący — prof. n. dr inż. Tadeusz ZARAŃSKI

Członkowie: doc. mgr inż. Władysław GLUZIŃSKI, doc. dr inż. Jerzy SIWIŃSKI, prof. n. dr inż. Józef WĄSOWSKI

Oddział Maszyn Górniczych

Przewodniczący — prof. zw. dr inż. Oktawian POPOWICZ

Członkowie — prof. n. dr inż. Janusz DIETRYCH, doc. dr inż. Ludwik MÜLLER, doc. mgr inż. Waclaw REGULSKI

Oddział Przeróbki Mechanicznej Kopalni

Przewodniczący — doc. mgr inż. Eugenia KOWALSKA

Członkowie: prof. n. dr Jan KUHL, prof. zw. dr inż. Tadeusz LASKOWSKI, doc. dr inż. Tadeusz MIELECKI

3. KATEDRY WYDZIAŁU

1. Katedra Górnictwa Ogólnego — ul. Katowicka 4, tel. centrali Wydziału

Kierownik Katedry — *vacat*

St. asystent — mgr inż. Łucja PEĆCIAK

Katedra Górnictwa Ogólnego powstała w roku 1950; pierwszym jej kierownikiem został doc. mgr inż. Erazm Fryczkowski. Od roku 1960 z chwilą przejścia doc. Fryczkowskiego na emeryturę, kierownictwo Katedry objął doc. mgr inż. Jerzy Rabsztyń. Od 15. II. 1964 r. Katedra nie posiada kierownika.

W Katedrze prowadzone są badania naukowe nad obudową górniczą pracującą na bazie hydraulicznej oraz opracowanie projektu pompy szlamowej na zasadzie tłoka wirującego.

Oprócz wyżej wymienionych tematów, doc. mgr inż. Jerzy Rabsztyń prowadził pracę doktorską (jest promotorem) pt. „Dobór optymalnych parametrów dla systemów zabierkowych i ścianowych w pokładach grubych w północno-zachodniej części Zagłębia Górnośląskiego”.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym:

Zarys górnictwa

Wiadomości wprowadzające w górnictwo. Krótka charakterystyka poszukiwań geologicznych i wiertnictwa. Podstawowe wiadomości o powstawaniu węgla. W zarysie podane jest: urabianie skał, podział wyrobisk na udostępniające, przygotowawcze i eksploatacyjne, przewietrzanie wyrobisk i walka z pożarami, urządzenia na powierzchni kopalni.

Górnictwo i aerologia

Dokładne zapoznanie studentów z techniką urabiania skał. Mechanizacja wyrobisk górniczych. Dokładne poznanie wyrobisk poszukiwawczych, udostępniających, przygotowawczych i eksploatacyjnych. Głębienie szybów i transport podziemny. Ciągnięcie szybami. Odwadnianie kopalń. Szkody górnicze. Przewietrzanie wyrobisk górniczych i pożary kopalniane. Ratownictwo górnicze.

Systemy eksploatacji

Klasyfikacja sposobów eksploatacji odkrywkowej. Rodzaje prac na odkrywce. Podział odkrywek co do wielkości. Szerokość poszczególnych stopni. Wydajność. Normy zapasów gotowych do wyjęcia. Klasyfikacja systemów wybierania pokładów robotami podziemnymi. Wybór systemu eksploatacji. Opanowywanie stropu. Systemy ścianowe podłużne, poprzeczne. Organizacja robót i wydajność na ścianie. Systemy filarowo-ubierkowe. Organizacja i wydajność pracy w zabierkach. Eksploatacja pod wartościowymi obiektami pod skałami zawodnionymi. Eksploatacja pokładów tąpących i skłonnych do samozapalenia. Wpływ eksploatacji podziemnej na powierzchnię.

Zasady projektowania kopalń

Określenie rentowności złoża. Obliczenie założeń poziomów. Określenie modelu kopalni. Wyznaczanie zdolności produkcyjnej kopalni. Front eksploatacyjny, przewietrzanie, podsadzka, odwadnianie, transport i przewóz, szyby, przeróbka mechaniczna, przetok. Ważniejsze w tym zakresie wskaźniki. Projekt systemów eksploatacyjnych podstawowych. Ściany, zabierki, ubierki, komory ze szczególnym uwzględnieniem koncentracji produkcji. Pełna mechanizacja robót przygotowawczych i eksploatacyjnych obudowy oraz organizacja pracy.

Górnictwo ogólne

Opis geologiczny naszego Zagłębia Węglowego. Poszukiwania geologiczne, geofizyczne. Podział metod wiercenia. Klasyfikacja skał pod względem zdolności do urabiania. Urabianie skał. Materiały wybuchowe. Określenie wielkości produkcji kopalni w zależności od ilości kopaliny użytecznej. Eksploatacja naziemna i podziemna. Czynniki wpływające na wybór systemów eksploatacyjnych. Atmosfera kopalniana. Oświetlenie kopalń. Mechanika górotworu. Głębienie szybów. Sposoby zabezpieczenia powierzchni przed szkodami górniczymi. Organizacja pracy. Wydajność.

2. Katedra Geologii Złóż — ul. Katowicka 4

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Czesław POBORSKI — zginął tragicznie dnia 19. III. 1964 r.

Adiunkt — mgr Kazimiera HAMBERGER

St. asystenci: mgr Helena CZAPOROWSKA, mgr inż. Stanisław DUŻNIAK, mgr inż. Zofia DUŻNIAK, mgr Tadeusz KRZOSKA

Laborant — Mikołaj KASPEREK

Robotnik wysoko-kwalifikowany — Łukasz ZADOROŻNY

Katedra Geologii Złóż powołana została na Wydziale Górniczym w 1950 r. Początkowo nosiła nazwę Katedry Geologii Złóż Węgla. Zarządzeniem Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 12. IX. 1957 r. nazwę Katedry zmieniono na obecnie obowiązującą. Kierownictwo Katedry od jej powstania sprawował doc. dr inż. Czesław Poborski, który zginął tragicznie w dniu 19. III. 1964 r. Katedra prowadzi badania naukowe nad genezą specjalnych typów węgla, uwęgleniem podkładów węgla w Górnośląskim Zagłębiu Węglowym i nad zagdzeniami występowania i pochodzenia gazów (CH_4 lub CO_2) oraz rozpoznania i zapobiegania zagrożeniom gazowym w Górno- i Dolnośląskim Zagłębiu Węglowym. Badania te prowadzone są przy współpracy z przemysłem węglowym.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Górniczym, Inżynierii Sanitarnej i Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego:

Geologia ogólna

- a) geologia dynamiczna: stanowisko Ziemi we wczehświecie. Budowa skorupy ziemskiej. Hydrosfera, atmosfera. Procesy denudacyjne: wietrzenie, erozja i powierzchniowe ruchy masowe. Sedymentacja osadów lądowych (rzecznych, lodowcowych, eolicznych, pustyńowych, jeziornych, bagiennych i morskich). Krążenie wód w skałach. Diastrofizm. Wulkanizm. Plutonizm. Metamorfizm.
- b) geologia historyczna: rozwój życia roślinnego i zwierzęcego na Ziemi. Historia geologiczna kontynentu europejskiego ze szczególnym uwzględnieniem terenów Polski i obszarów bezpośrednio do niej przyległych.

Geologia węgla — Wydział Górniczy

Klasyfikacja utworów węglowych. Tworzenie się węgla i pokładów węglowych. Metamorfizm węgla. Warunki paleogeograficzne i tworzenie się zagłębi węglowych w Europie. Zarys budowy geologicznej Zagłębia Górnośląskiego i Dolnośląskiego. Występowanie karbonu produktywnego w Polsce poza Zagłębiem Górnośląskim i Dolnośląskim. Europejskie zagłębia węglowe. Zagłębia węglowe świata (ogólnie). Złóża węgla brunatnego w Polsce. Ogólne wiadomości z zakresu hydrogeologii.

Geologia złóż — Wydział Górniczy

Ogólne wiadomości o warunkach tworzenia się złóż kruszcowych i innych złóż mineralnych użytecznych. Klasyfikacja i charakterystyka poszczególnych typów złóż szeregu magnetycznego. Opis niektórych złóż. Charakterystyka złóż metamorficznych i osadowych. Opis typowych metamorficznych i osadowych złóż w świecie. Geneza i występowanie w świecie złóż soli, siarki, fosforytów i boksytów. Opis polskich złóż powyższych surowców.

Geologia ogólna — Wydział Górniczy

Ziemia jako ciało niebieskie. Budowa Ziemi. Procesy endo- i egzogeniczne. Tektonika. Geologia historyczna z podstawami geologii złóż: Podział dziejów Ziemi. Podstawy paleontologiczne stratygrafii. Ogólna charakterystyka er i okresów. Budowa geologiczna Polski. Wstępne wiadomości z nauki o złożach.

Geologia i hydrogeologia — Wydział Inżynierii Sanitarnej

Geologia dynamiczna jak na Wydziale Górniczym (w zmniejszonym zakresie). Krótki kurs hydrogeologii: Pochodzenie wody gruntowej i występowanie jej w skałach. Hydrogeologiczne właściwości skał. Bilans wody gruntowej. Ruch wody w skałach. Dopyływ wody do studzien. Zbiorniki wody gruntowej. Źródła.

Petrografia i geologia — Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego

Definicja i ogólna charakterystyka kryształów, minerałów i skał. Minerale skałotwórcze. Pochodzenie i podział skał. Charakterystyka petrograficzna skał magmowych, osadowych i zmetamorfizowanych. Właściwości techniczne skał. Przemysłowe (w szczególności budowlane) zastosowanie skał. Skały budowlane w Polsce. Stanowisko Ziemi we wszechświecie. Budowa skorupy ziemskiej. Czas geologiczny — podział dziejów Ziemi. Hydrosfera, atmosfera. Procesy denudacyjne: wietrzenie, erozja i powierzchniowe ruchy masowe. Sedymentacja osadów lądowych i morskich. Diagenеза. Krążenie wód w skałach. Diastrofizm. Wulkanizm. Plutonizm. Metamorfizm. Charakterystyka geologiczno-inżynierska procesów geologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem denudacji i sedymentacji.

Geologia kopalniana — Wydział Górniczy

Zdjęcia geologiczne dołowe i powierzchniowe. Profilowanie wyrobisk górniczych. Pomiarzy przypiływów wody. Geofizyczne metody poszukiwania złóż. Profilowanie geofizyczne. Wiertnictwo. Dokumentacja geologiczna.

3. Katedra Mineralogii i Petrografii — ul. Katowicka 4, telefon centrali Wydziału

Kierownik Katedry — prof. n. dr Jan KUHL

St. wykładowca — mgr inż. Franciszek ENGEL

Wykładowca — mgr Józef SZCZERBIŃSKI

Adiunkci: dr inż. Kamimierz CHMURA, mgr inż. Tadeusz KAPUŚCIŃSKI

St. asystenci: mgr Lidia CHODYNIECKA, mgr inż. Wiesław GABZDYŁ, mgr Janusz SUŁKOWSKI

Instruktor zawodu — Ludwik MIKŁASZEWSKI

Laborant — Karol KOWOL

Zakład Petrografii Węgla — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — prof. n. dr Jan KUHL

Katedra Mineralogii i Petrografii powstała w roku 1945 jako Katedra Mineralogii i Geologii na Wydziale Chemicznym. W roku 1952 Katedra została przeniesiona na Wydział Górniczy, przy czym otrzymała nazwę w jej obecnym brzmieniu. Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. dr Marian Kamiński. W listopadzie roku 1955 kierownictwo objął prof. dr Jan Kuhl.

Prace naukowe Katedry idą w kierunku badań petrograficznych węgla i skał im towarzyszących oraz badań innych surowców skalnych.

W Katedrze przeprowadzonych zostało 7 przewodów doktorskich, 4 dalsze prace doktorskie są realizowane.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym i Chemicznym:

Krytalografia

Definicja kryształu. Układy krytalograficzne. Prawa krytalograficzne. Projekcja kryształu. Budowa sieciowa. Charakterystyka podstawowych sieci przestrzennych. Podstawy krytalochemii. Metody badań kryształów (optyczne i rentgenograficzne). Najważniejsze własności fizyko-chemiczno-mechaniczne kryształów (gęstość, porowatość, sprężystość i plastyczność, magnetyzm, przewodnictwo elektryczne, ciepło właściwe, przewodnictwo cieplne, odporność na działanie chemiczne).

Petrografia

Budowa skorupy ziemskiej. Definicja magmy i jej własności fizyko-chemiczne. Skałotwórcze minerały skał magmowych. Najważniejsze typy skał magmowych (głębinowe, wylewne i żyłowe). Procesy i produkty wietrzenia skał magmowych. Własności techniczne skał magmowych. Procesy powstawania skał osadowych, a mianowicie skał okrzuchowych (plastycznych), organogenicznych, biochemicznych i chemicznych. Najważniejsze minerały skałotwórcze skał osadowych i własności techniczne najważniejszych skał osadowych (piaskowców, kwarcytów, ilów, wapieni, dolomitów, soli i siarki). Pojęcie i definicja skał metamorficznych. Powstawanie i ogólna klasyfikacja skał metamorficznych. Własności technologiczne skał metamorficznych.

Mineralogia szczegółowa

Minerały i rudy metali szlachetnych (Au, Ag, Pt, Rh, Ir, Os, Hg) oraz rudy zastępczych metali szlachetnych (Nb, Ta, Zr). Minerały i rudy metaloidów (As, Sb, Bi, Se, Te, S, C). Minerały i rudy metali do produkcji stali (Fe, Mn, Cr, Ni, Co, W, V, Ti, Mo). Rudy metali lekkich (Al, Mg, Li, Be). Rudy metali kolorowych (Cu, Zn, Pb, Cd, Sn). Rudy pierwiastków promieniotwórczych (U, Th, Cs). Petrografia organicznych surowców palnych (torf, węgiel brunatny, węgle kamienne, antracyt, koks naturalny).

Geochemia

Podział pierwiastków występujących w litosferze, atmosferze i hydrosferze. Pierwiastki tleno i siarkofilne. Podział pierwiastków wedle ich lotności. Wiązania jonowe, atomowe, metaliczne hydroksylowe i Van der Waalsa. Ogólne pojęcia o energii sieciowej. Podstawowe wiadomości z krytalochemii krzemianów. Geochemia Si, Al, Fe, Mg, Mn, Ca, Na, K, Ti, Li, Be, B, W, Sn, Ni, Co, V, Ta, Nb, Tl, U, Th, Zr, Cr, Ce, S, Ba, F, P, Ge, Ga, Sc, Re.

Petrografia węgla

Definicja kopaliny palnych. Torf i jego powstawanie. Odmiany torfu. Własności techniczne. Węgiel brunatny. Podział geologiczny i genetyczny. Węgle brunatne typu lignitowego. Węgle brunatne typu humusowego. Węgle brunatne typu bitumicznego. W wymienionych odmianach węgla omawiana jest makro i mikrostruktura, mikroskopowy skład petrograficzny, skład chemiczny substancji organicznej i skład chemiczny i mineralny nieorganicznej substancji. Węgle brunatne matowe twarde i blyszczące, ich skład petrograficzny i chemiczny. Węgiel kamienny. Węgle kamienne humusowe. Warunki powstawania. Organiczne składniki petrograficzne. Technologiczne typy węgla i ich budowa petrograficzna. Węgle kamienne typu bitumicznego. Warunki powstawania i ich budowa petrograficzna. Skały towarzyszące węglom kamiennym. Charakterystyka petrograficzna węgla z polskich zagłębi węglowych.

Krystalografia i mineralogia

Związki krystalografii i mineralogii z fizyką, chemią i naukami o ziemi, Elementy krystalografii geometrycznej. Struktura kryształów i ich właściwości fizyczne i chemiczne. Pojęcie o rentgenograficznym oznaczaniu struktur. Chemiczne i optyczne metody oznaczania minerałów. Najważniejsze minerały i skały ze szczególnym uwzględnieniem surowców mineralnych Polski.

Mineralogia i petrografia dla Studium Wieczorowego i Studium Zaocznego Wydziału Górniczego

Podstawowe pojęcia krystalografii i krystalochemii. Fizyczne właściwości minerałów. Minerały skałotwórcze. Skały magmowe, osadowe i metamorficzne. Węglowce — ich geneza, właściwości chemiczne i technologiczne. Techniczne właściwości skał. Minerały i skały użyteczne, ze szczególnym uwzględnieniem surowców mineralnych Polski.

Dla Studium Zaocznego Wydziału Górniczego w Rybniku:

Budowa skorupy ziemskiej. Minerały skałotwórcze skał magmowych. Najważniejsze typy skał magmowych. Własności techniczne skał magmowych. Skały osadowe. Własności techniczne skał osadowych. Skały metamorficzne. Własności techniczne skał metamorficznych. Użyteczne minerały i rudy, ich właściwości chemiczne, fizyczne oraz użyteczność. Kopaliny palne (torf, węgiel brunatny i kamienny).

4. Katedra Eksploatacji Złóż — ul. Katowicka 4, telefon centrali Wydziału

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Witold PARYSIEWICZ

Wykładowcy: mgr inż. Ryszard BIESEK, mgr inż. Eugeniusz CISZAK, mgr inż. Włodzimierz CUDZIK, dr inż. Andrzej LISOWSKI, mgr inż. Józef PAŹ-DZIORA

Instruktor zawodu — mgr Edmund SZYMICZEK

Katedra Eksploatacji Złóż została kreowana równocześnie z Wydziałem Górniczym w roku 1950. Działalność swą rozpoczęła w roku akademickim 1951/52 pod nazwą „Katedra Górnictwa I”. Pierwszym kierownikiem i organizatorem Katedry był nieżyjący już mgr inż. Jan Sinkowski. Po jego śmierci kierownictwo Katedry objął mgr inż. Stanisław Wilk i kierował nią do końca roku akademickiego 1954/55. Od roku akademickiego 1955/56 kierownikiem Katedry jest doc. dr inż. Witold Parysiewicz.

Katedra prowadzi prace naukowe związane z tematyką projektowania i eksploatacji. Tematy te dotyczą najistotniejszych problemów występujących w przemyśle węglowym. Również na bardzo szerokiej płaszczyźnie Katedra współpracuje z biurami Projektów Przemysłu Węglowego oraz kopalniami.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym:

Eksploatacja złóż

Udostępnienie, przygotowanie i eksploatacja złóż węgla metodami odkrywkowymi w określonych warunkach występowania złoża, warunki techniczne i ekonomiczne, porównanie stosowanych metod w górnictwie polskim i zagranicznym.

Eksploatacja podziemna złóż węgla w określonych warunkach geologicznych, metody udostępnienia złóż, warunki i metody prowadzenia robót przygotowawczych w zależności od stosowanych systemów eksploatacji, systemy eksploatacji złóż, warunki techniczne i ekonomiczne.

Wybrane działy eksploatacji w specjalnie trudnych warunkach geologiczno-górnicznych, tj. wybieranie pod obiektami, wybieranie przy występującym dużym zagrożeniu wodnym, wybieranie pokładów skłonnych do tapani i samozapalnych, wybieranie pokładów skłonnych do nagłych wyrzutów gazów i złóż silnie gazowanych.

Projektowanie kopalń

Ogólne zasady projektowania i budowy kopalń, metody określenia optymalnych wielkości kopalń, poziomów i pól eksploatacyjnych, projektowanie technologiczne obiektów górniczych na powierzchni i dole kopalni, racjonalne metody prowadzenia wyrobisk górniczych różnego typu oraz racjonalne metody prowadzenia eksploatacji dla uzyskania najkorzystniejszych wyników techniczno-ekonomicznych.

5. **Katedra Budownictwa Podziemnego Kopalń** — ul. Katowicka 4, telefon centrali Wydziału
Kierownik Katedry — doc. mgr inż. Jerzy RABSZTYN
St. wykładowca — mgr inż. Bronisław SKINDEROWICZ
Adiunkt — dr inż. Mirosław CHUDEK
St. asystenci: dr inż. Kazimierz PODGÓRSKI, mgr inż. Zenon SZCZEPANIAK
Laborant — Wiktor JĘDRYCZKO
Referent Zaopatrzenia — Krystyna MICHNO

Katedra Budownictwa Podziemnego Kopalń została utworzona w roku 1951 początkowo jako Katedra Górnictwa II. Obecną nazwę otrzymała dopiero w roku 1957. Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. dr inż. Józef Galanka, który zmarł w roku 1962. W styczniu roku 1964 kierownictwo objął doc. mgr inż. Jerzy Rabsztyń.

Badania naukowe Katedry obejmują zagadnienia grubości i stanu naprężeń w kołowej obudowie betonowej szybów gdy przez nią przepływa woda ruchem laminarnym oraz zagadnienia stanu naprężenia i grubości obudów murowych szybów w zależności od ciśnienia górotworu i wody przepływającej przez nią ruchem burzliwym. Ponadto Katedra prowadzi studia nad wytrzymałością murów z prefabrykatów — stosowanych w budownictwie podziemnym kopalń.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym:

Mechanika górotworu

Sposoby określania własności wytrzymałościowych skał. Rozkład naprężeń w górotworze nienaruszonym. Rozkład naprężeń w górotworze wokół szybów, wyrobisk korytarzowych, wyrobisk eksploatacyjnych. Kształtowanie się naprężeń i ciśnień górotworu na obudowę szybów, przekopów, przecznicy, chodników, upadowych kamiennych, wyrobisk eksploatacyjnych. Wpływ eksploatacji na deformację terenu i zabudowań.

Obudowa

Materiały stosowane na obudowę, systematykę obudowy, rodzaje i charakterystyki pracy obudów stosowanych w budownictwie podziemnym kopalń. Dobór najwłaściwszej obudowy w wyrobiskach korytarzowych, pionowych, eksploatacyjnych z punktu współpracy jej z górotworem przy uzyskaniu optymalnych wskaźników techniczno-ekonomicznych. Wytrzymałościowe obliczanie i projektowanie obudów w różnych warunkach górniczych. Sposoby wykonywania i rabowania obudowy w różnych wyrobiskach górniczych. Zachowanie się różnych konstrukcji obudów w zależności od sposobu kierowania stropem, rozmieszczenia frontów eksploatacyjnych w powiązaniu z obudową geologiczną górotworu. Sposoby pomiaru deformacji obudów oraz przykłady zachowania się obudowy w różnych warunkach górniczo-geologicznych.

Roboty kamienne

Technika, technologia i organizacja wykonywania korytarzowych wyrobisk udostępniających oraz wyrobisk komorowych. Urządzenia do wykonywania otworów strzałowych i sposób ich wiercenia. Projektowanie obrysów przyszłego wyrobiska. Rozmieszczenie otworów strzałowych. Odstawa odstrzelonego urobku. Wykonawstwo obudowy w ślad za postępem przodka. Sporządzenie cyklogramów i harmonogramów dla wykonywanego wyrobiska.

Głębianie szybów, a) metodami zwykłymi:

Metody i sposoby głębiania szybów w zależności od rodzaju górotworu, i warunków hydrogeologicznych w miejscu projektowanego szybu. Zgłębianie szybu krótkimi odcinkami. Zgłębianie szybu długimi odcinkami. Zgłębianie szybu długimi i krótkimi odcinkami w sposób równoległy lub szeregowy.

Głębianie szybów, b) metodami specjalnymi:

Zgłębianie szybów w obudowie wbijanej. Zgłębianie szybów w obudowie opuszczanej. Zgłębianie szybów metodą kesonową. Zgłębianie szybów metodą cementacji, glinizacji, bituminizacji, chemicznego utwardzania skał. Zgłębianie szybów metodą zamrażania górotworów. Zgłębianie szybów metodą wiercenia.

6. Katedra Organizacji i Ekonomiki Górnictwa — ul. Katowicka 4

Kierownik Katedry — prof. n. mgr inż. Roman DYKACZ

St. wykładowca — dr Eugeniusz MARKIEWICZ

Laborant — Jadwiga MORAWETZ

Zakład Ekonomiki Górnictwa — ul. Katowicka 4

Kierownik Zakładu — prof. n. mgr inż. Roman DYKACZ

Katedra Organizacja i Ekonomiki Górnictwa została kreowana łącznie z Wydziałem Górniczym w roku 1950. Działalność swą organizacyjną i dydaktyczną rozpoczęła pod nazwą Katedry „Górnictwo III”.

Kierownictwo Katedry od początku jej istnienia sprawuje prof. mgr inż. Roman Dykacz.

Katedra prowadzi prace naukowo-badawcze z zakresu nowoczesnej organizacji pracy w górnictwie oraz prace na temat ekonomicznej efektywności produkcji górniczej.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym:

Organizacja robót w górnictwie

Ogólne zasady organizacji pracy w przodkach przygotowawczych i eksploatacyjnych. Praca cykliczna, ciągła, półciągła. Metody acykliczne prowadzenia robót. Harmonogramy. Chronometraż, rodzaje i metody wykonywania. Zasady organizacji miejsca pracy w kopalni. Organizacja robót przygotowawczych. Koszty prowadzenia robót przygotowawczych. Krzywa Sevjakowe. Metody szeregowe organizacji robót przygotowawczych. Metody równoległe i metody kombinowane organizacji robót przygotowawczych. Metody szybkościowe. Elementy składowe organizacji pracy dla fazy produkcyjnej. Organizacja robót w przecznicach i przekopach. Czas trwania cyklu. Współczynnik równoległości pracy. Organizacja robót przy prowadzeniu wyrobisk węglowych korytarzowych. Ogólne zasady organizacji dla prowadzenia wyrobisk kamiennie-węglowych. Wyrobiska ścianowe. Rozwój organizacji pracy w wyrobiskach ścianowych. Wytyczne organizacji pracy w wyrobiskach ścianowych. Elementy ściany i ich wpływ na układ organizacji pracy.

Harmonogramy dla ścian. Wykresy harmonii pracy. Główne schematy organizacji robót w ścianach. Metody wielocykliczne i acykliczne w ścianach. Mechanizacja wyrobisk ścianowych. Nowe kierunki organizacji pracy w ścianach zmechanizowanych. Wykonywanie projektu z organizacji pracy w ścianach.

Ekonomika górnictwa

Związki i zależności pomiędzy czynnikami naturalnymi i organizacyjno-technicznymi, a wynikami ekonomicznymi. Pojęcia podstawowe dot. ekonomiki górnictwa. Efekty ekonomiczne mechanizacji w przodkach eksploatacyjnych.

Planowanie w górnictwie

Rozwój planowania w PRL, rodzaje planów gospodarczych i ich zasady sporządzania. Plan techniczno-przemysłowo-finansowy i jego części składowe. Pojęcie produkcji oraz warunki wpływające na zdolność produkcyjną. Planowanie zapotrzebowania paliwa, wody, sprężonego powietrza, energii elektrycznej i pary dla kopalń węgla kamiennego. Analiza gospodarki energetycznej kopalni na podstawie wskaźników jednostkowego zużycia energii i paliwa. Wskaźniki techniczno-ekonomiczne elektrowni kopalnianych (zawodowych). Statystyka i sprawozdawczość na kopalni w pionie gł. mechanika. Planowanie napraw — pojęcia podstawowe, technika planowania i finansowania napraw głównych. Planowanie produkcji. Zagadnienie ustalenia zdolności produkcyjnej kopalni. Ogólne uwagi o planowaniu. Obliczanie zdolności produkcyjnej kopalni ze względu na front robót górniczych. Obliczanie zdolności produkcyjnej kopalni ze względu na podsadzkę płynną. Obliczanie zdolności produkcyjnej ze względu na wyciąg szybowy. Obliczanie zdolności produkcyjnej ze względu na przeróbkę mechaniczną. Inne czynniki wpływające na zdolność produkcyjną kopalni. Planowanie rozwoju techniki. Planowanie napraw. Planowanie inwestycji.

Normy pracy w górnictwie. Planowanie obsady, zatrudnienia i wydajności oraz funduszu czasu pracy. Planowanie funduszu płac i świadczeń. Planowanie zużycia za potrzebowania materiałowego. Planowanie kosztów. Planowanie finansowe. Zasadnicze pojęcia z zakresu sprawozdawczości i statystyki.

7. Katedra Miernictwa Górniczego — ul. Katowicka 4, tel. centrali Wydziału

Kierownik Katedry — doc. mgr inż. Mieczysław MROZOWSKI
Wykładowcy: mgr inż. Stanisław CZARNECKI, mgr inż. Jerzy TOPOLSKI
St. asystent — mgr inż. Tadeusz DZIURA
Laborant — Władysław ZUBRZYCKI

Katedra Miernictwa Górniczego na Wydziale Górniczym powstała w roku 1950. Na kierownika Katedry powołany został doc. mgr inż. Mieczysław Mrozowski.

W roku 1953 Katedra weszła jako Zakład Miernictwa Górniczego w skład Katedry Zespołowej Geodezji na Wydziale Górniczym pod kierownictwem prof. mgr inż. Michała Paszkiewicza. Taki stan trwał do roku 1955, kiedy Katedra Miernictwa Górniczego została znowu usamodzielniona.

Katedra Miernictwa Górniczego współpracując z przemysłem górnictwem, wykonała szereg bardzo ważnych prac naukowo-badawczych związanych z badaniami wpływu eksploatacji górniczej na powierzchnię i obiekty na niej położone. Zagadnieniami wpływu eksploatacji górniczej pokładów o dużym nachyleniu na powierzchnię zajmował się doc. mgr inż. Zygmunt Ochab, który problem ten ujął w swej pracy habilitacyjnej ogłoszonej w roku 1959 w Biuletynie Głównego Instytutu Górnictwa. Niestety na skutek nieoczekiwanej śmierci doc. mgr inż. Zygmunta Ochaba, dalsze prace nad tym zagadnieniem zostały przerwane. Ponadto Katedra prowadzi prace z zakresu klasyfikacji zasobów kopalin użytecznych i ich bilansowania.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym:

Geodezja

Zasady wykonywania pomiarów oraz sporządzania map sytuacyjnych i sytuacyjno-wysokościowych. Przyrządy używane do pomiarów geodezyjnych. Triangulacja, poligonizacja, tachimetria i niwelacja. Obliczenie powierzchni metodami analitycznymi i sposobem mechanicznym. Rachunki geodezyjne. Fotogrametria i kartografia. Wiadomości o mapach sporządzanych dla celów gospodarczych. Zasady rachunku wyrównawczego.

Miernictwo górnicze

Zasadnicze czynności pomiarowe wykonywane w kopalni. Zdjęcia sytuacyjno-wysokościowe wyrobisk górniczych. Przyrządy używane do pomiarów. Metody łączenia pomiarów na powierzchni z pomiarami podziemnymi. Rozwiązywanie zadań (metodami geodezyjnymi) związanych z realizacją projektów robót górniczych. Dokumentacja mierniczo-geologiczna kopalni. Pomiary elementów zalegania złóż.

8. Katedra Maszyn Górniczych — ul. Katowicka 4, tel. 6/223

Kierownik Katedry — prof. zw. dr inż. Oktawian POPOWICZ
Wykładowca — mgr inż. Jan ORLACZ
Adiunkt — dr inż. Henryk SZARY
St. asystent — mgr inż. Jerzy ANTONIAK
Asystent — mgr inż. Marian CHYCKI
Instruktor zawodu — Bernard DZIURA
Laboranci: Stanisław DRAMSKI, Hubert JANIŃ, Wiktor RZEPKA, Joachim WIECZOREK, Stanisław WÓJCIK

Katedra Maszyn Górniczych została utworzona w 1949 r. na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej, a następnie przeniesiona na Wydział Górniczy.

Prace naukowe Katedry zawarte są w 105 dotychczas ogłoszonych publikacjach krajowych i zagranicznych, oraz wygłoszonych referatach. Katedra zorganizowała 4 konferencje z udziałem uczestników spoza Uczelni, dotyczące problematyki górni-

czej. Prace naukowo-badawcze Katedry idą głównie w kierunku zagadnień dotyczących konstrukcji powłokowych (obejmują opracowaną w Katedrze teorię obliczeniową, badania modelowe, badania na urządzeniach rzeczywistych i urządzenie analogowe); prace w dziedzinie lin stalowych, oparte na badaniach przeprowadzonych na maszynach zmęczeniowych, zrywarkach i pomiarach odkrętu (na urządzeniach zaprojektowanych według własnych koncepcji oraz w szybach); prace w dziedzinie sprzężeń ciernych i wykładzin, oraz zachowania się lin i wykładzin, z uwzględnieniem ich właściwości reologicznych; prace w zakresie zbrojenia i prowadników szybowych, urządzeń zabezpieczających ruch i hamulców.

Dalsze prace obejmują stronę teoretyczną i badania praktyczne urządzeń transportu pionowego i dołowego w górnictwie, oraz wyciągów linowych do transportu osób.

W Katedrze prowadzone są prace doktorskie i habilitacyjne. Doktoraty nauk technicznych (promotor prof. Popowicz) uzyskali:

dr inż. Juliusz Stachurski, dr inż. Włodzimierz Sikora, dr inż. Aleksander Karge, dr inż. Bogdan Skalmierski, dr inż. Tadeusz Lamber.

Doktorat oraz stopień docenta uzyskał doc. dr inż. Ludwik Müller (obecnie kierownik Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn Górniczych) oraz doc. dr inż. Bogdan Skalmierski (Katedra Mechaniki Technicznej Wydziału Mechanicznego).

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym:

Urządzenia szybowe

Kinematyka i dynamika wyciągów szybowych. Liny stalowe. Naczynia wydobywcze. Zawieszania naczyń i urządzenia wyrównawcze. Zbrojenie szybu. Prowadzenia klatek i skipów. Pod- i nadszybia, Wieże szybowe. Maszyny wyciągowe prądu stałego i asynchroniczne. Sterowanie ręczne i automatyczne. Urządzenia zabezpieczające. Hamulce. Sprzężenia cierne. Bębny i koła pędne. Maszyny do głębiania szybów. Urządzenia do opuszczania drewna. Zagadnienia specjalne transportu pionowego. Wyciągi linowe do transportu osób.

Transport kopalniany

Odstawa ciągła: przenośniki zgrzeblowe, płytowe, taśmowe. Obliczenia i konstrukcja. Automatyzacja. Koncentracja wydobywania i wpływ jej na parametry konstrukcyjne urządzeń transportowych. Hydrotransport poziomy i pionowy. Przewóz szynowy i bezszynowy. Lokomotywy, wozy, tory. Punkty załadownicze i podszybia. Obliczenia, organizacja ruchu z uwzględnieniem zastosowań elektronicznych maszyn cyfrowych, blokada, sterowanie.

Gospodarka ruchowa

Zagadnienia zużycia maszyn i urządzeń oraz sposoby zwiększenia trwałości elementów. W szczególności omawiane są: korozja i zmęczenie materiałów, własności warstwy powierzchniowej, tarcie, smary i technika smarowania.

Urządzenia powierzchniowe

Pojęcie elementów kopalń odkrywkowych. Zasady mechanizacji kopalń odkrywkowych. Czynniki wpływające na mechanizację. Ogólna charakterystyka sposobów mechanizacji. Klasyfikacja ekskawatorów. Opis konstrukcji i działania koparek nadsiębiernych i podsiębiernych. Obliczenia wydajności teoret. technicznej i rzeczywistej, zależność wydajności od różnych czynników. Opis i działanie zgarniarek wysięgnikowych, włókových, linowych i wozowych. Czerpaki łańcuchowe i kołowe. Mechanizacja zwałowania nadkładu. Budowa i przesuwanie torów czerpakowych. Zasada działania i zastosowanie przesuwnic mostowych i wysięgnikowych.

9. Katedra Elektryfikacji Kopalń — ul. Katowicka 4, tel. 44-61

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Tadeusz ZARAŃSKI

Samodzielny pracownik nauki — doc. dr inż. Jerzy SIWIŃSKI

St. wykładowca — mgr inż. Florian KRASUCKI

St. asystenci: mgr inż. Zygfryd LIBERUS, mgr inż. Bernard ŚWIERCZYNA

Technik — Teresa KWAS

Laborant — Jan WOJCIECHOWICZ

Równocześnie z powołaniem Wydziału Górniczego, utworzona została w 1950 roku Katedra Elektryfikacji Kopalń.

Katedra prowadzi prace naukowo-badawcze z zakresu bezpieczeństwa pracy w górnictwie (zabezpieczenie przed rażeniem prądem elektrycznym i przed prądami błądzącymi), napędu elektrycznego (głównie maszyn wyciągowych), górniczych sieci elektroenergetycznych oraz elektrycznej trakcji kopalnianej. Z zakresu automatyki prowadzone są w Katedrze prace naukowe dotyczące teorii struktur układów przekąźnikowych, zwłaszcza w kierunku zastosowań elementów bezstykowych automatyki napędów elektrycznych oraz automatyki urządzeń górniczych.

W Katedrze prowadzone są prace doktorskie zarówno pracowników Uczelni jak i z przemyślu. Dotychczas zakończono 3 przewody doktorskie, a dalszych 7 jest w toku.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym:

Napęd elektryczny ogólny

Części składowe napędu elektrycznego oraz ogólne warunki pracy, statyka i dynamika napędu elektrycznego. Warunki prawidłowego doboru napędu elektrycznego, metody obliczania mocy silników dla różnych rodzajów pracy praktycznej. Podstawy teoretyczne różnych silników elektrycznych — ich właściwości ruchowe i przydatność do napędu różnych maszyn. Współpraca napędu elektrycznego z kołem zamachowym. Układy napędowe — właściwości ruchowe, charakterystyki zastosowania.

Napęd elektryczny w górnictwie

Części mechaniczne maszyn wyciągowych — naczynia wydobywcze, liny, różne typy bębnow linowych, koła pędne, cewy. Wykres jazdy dla jednego cyklu. Napęd elektryczny maszyn wyciągowych — układ Leonarda i silnik asynchroniczny pierścieniowy; porównanie ekonomii obydwu napędów, właściwości regulacyjnych, kosztów inwestycyjnych oraz bezpieczeństwa. Napęd elektryczny różnych typów sprzężarek kopalnianych oraz wentylatorów głównego przewietrzania z omówieniem kryteriów wyboru typu silnika elektrycznego. Napęd maszyn szybkowych pod ziemią. Maszyny wyciągowe ustawione na wieży. Układ Leonarda z prostownikiem w miejsce przetwornicy.

Elektrownie przemysłowe

Celowość elektrowni przyzakładowych z punktu widzenia gospodarczego w skali krajowej. Typy turbin — budowa i własności ruchowe. Opis budowy różnych typów kotłów energetycznych. Urządzenia pomocnicze jak, młyny kulowe, urządzenia do nawęglania, wentylatory ciągu i podmuchu, napęd rusztu, pompy obiegu wody, chłodzenie kominowe, skraplacze. Sposoby i cel zmiekczenia wody. Omówienie kosztów i warunków pracy elektrowni przemysłowych.

Teletechnika górnicza

Budowa i działanie lamp elektronowych i tranzystorów. Podstawowe układy pracy wzmacniaczy elektronowych. Podstawowe układy pracy sygnalizacji szybowej dla wyciągów klatkowych i skipowych. Zasady sygnalizacji trakcyjnej oraz zagadnienia związane ze sterowaniem zwrotnic z elektrowozu i od dyspozytora. Podstawowe wiadomości o łączności telefonicznej przewodowej (aparaty i centrale). Specjalne środki łączności górniczej, a mianowicie: telefony i radiotelefony. Zagadnienia służby dyspozytorskiej i omówienie podstawowych układów sygnalizacji i telemetrii dyspozytorskiej.

Urządzenia elektryczne w górnictwie

Podział urządzeń elektrycznych kopalnianych. Wymagania podstawowe. Urządzenia dla pomieszczeń gazowych. Urządzenia rozdzielcze wysokiego napięcia. Stacje transformatorowe oddziałowe i ich automatyzacja. Stacje przetwornicowe i prostownicowe i ich automatyzacja. Sieci kablowe wysokiego napięcia i niskiego napięcia. Aparatura łączeniowa niskiego napięcia. Urządzenia rozdzielcze niskiego napięcia. Sterowanie i automatyzacja oddziałowych maszyn górniczych. Zabezpieczenia przed przeciążeniami, zwarciami i rażeniami. Zasady napędu elektrycznego. Dobór silników do napędów maszyn górniczych. Zasady eksploatacji.

Urządzenia elektryczne do przeróbki mechanicznej kopalin

Wymagania podstawowe odnośnie pewności ruchu i zasilania. Urządzenia rozdzielcze i łączniki wysokiego i niskiego napięcia. Kable, przewody i sieci elektroenergetyczne w zakładach przerobczych oraz ich zabezpieczenia. Transformatory oddziałowe. Silniki elektryczne, ich zasilanie i sterowanie. Automatyzacja urządzeń zakładów przerobczych. Zasady eksploatacji urządzeń elektrycznych i bezpieczeństwo pracy.

Zasady automatyki i telemechaniki

Podstawy teoretyczne układów automatyki sterowania. Rodzaje selekcji impulsów. Prawo algebry układów przekaźnikowych. Synteza układów jedno- i wielotaktowych. Podstawy teoretyczne układów automatycznej regulacji. Rodzaje regulacji i regulatorów. Charakterystyki częstotliwościowe. Typowe człony układów regulacji. Kryteria stabilności, dobroć regulacji. Człony korekcyjne. Układy nieliniowe. Badania nieliniowych układów regulacyjnych metodą funkcji opisującej i metodą płaszczyzny fazowej. Przykłady elektrycznych układów automatyki.

Automatyka urządzeń górniczych

Automatyzacja napędów elektrycznych górniczych. Automatyczny rozruch i hamowanie silników elektrycznych w funkcji różnych parametrów. Typowe układy automatycznego sterowania napędu elektrycznego. Maszyny elektryczne jako człony w układach automatycznej regulacji. Wzmacniacze elektromaszynowe, magnetyczne i inne. Układ Leonarda z różnymi sprzężeniami zwrotnymi. Modelowanie układów automatyki górniczej. Maszyny matematyczne analogowe. Automatyka procesów technologicznych w zakładach wzbogacania węgla. Automatyka urządzeń górniczych dołowych i powierzchniowych.

Automatyka urządzeń górniczych

Podstawy teorii układów automatycznego sterowania i regulacji. Projektowanie układów automatyki, sterowanie metodą rozwiązywania funkcji logicznych. Układy ze sprzężeniem zwrotnym. Kryteria stabilności i dobroci, układy automatycznej regulacji. Przykłady automatyzacji urządzeń górniczych procesów technologicznych dołowych i powierzchniowych.

Urządzenia elektryczne w górnictwie

Gospodarcze i ruchowo-techniczne korzyści elektryfikacji kopalń; wytyczne elektryfikacji dołowych urządzeń. Elektroenergetyczne sieci dołowe — podstawy obliczeń, sieci trójfazowe dla siły, sieci oświetleniowe, urządzenia zabezpieczające. Stacje transformatorowe dołowe — transformatory dołowe, wyznaczenie ich mocy, urządzenia zabezpieczające, pomieszczenia transformatorów.

Niebezpieczeństwo rażenia prądem i środki ochronne, niebezpieczeństwo wybuchu gazu kopalnianego i środki ochronne oraz prądy błędzące i środki zabezpieczające.

Trakcja elektryczna dołowa

Teoria ruchu pociągu — opory ruchu, przyczepność. Elektryczne lokomotywy dołowe — silniki trakcyjne, część mechaniczna i elektryczna lokomotyw. Sieci trakcyjne — konstrukcja sieci i obliczenia elektryczne. Urządzenia przetwórcze — przetwornice prostowniki i ich obliczenia. Obliczenia trakcyjne.

Napęd i trakcja elektryczna w górnictwie

Pojęcia podstawowe, stan ustalony i przejściowy pracy, charakterystyki mechaniczne, dynamika napędu. Rodzaje pracy silników elektrycznych, nagrzewanie się maszyn. Wyznaczenie mocy silnika napędowego. Rodzaje budowy silników napędowych.

Silniki asynchroniczne trójfazowe.

Teoria ruchu pociągu. Elektryczne lokomotywy dołowe. Sieci trakcyjne. Urządzenia przetwórcze. Obliczenia trakcyjne.

10. **Katedra Przeróbki Mechanicznej Kopalin** — tel. centrali
Wydziału: linia górnicza 664

Kierownik Katedry — prof. zw. dr inż. Tadeusz LASKOWSKI
Adiunkci: dr inż. Janusz LASKOWSKI, dr inż. Jerzy NAWROCKI
St. asystenci: mgr inż. Stanisław BŁASZCZYŃSKI, mgr inż. Józef SÓWKA,
mgr inż. Jerzy ISKRA

Asystent — mgr inż. Lidia DĄBROWSKA
Instruktorzy zawodu: Marcin FOJT, Piotr NOWARA
Laboranci: Jacek CIEŚLICKI, Zdzisław ROKITA, Stefan SKALSKI
Robotnik wysokokwalifikowany — Jan KELLER
Referent ekonomiczny — Halina GÓROWA
Zakład Wzbogacania Kopalin — adres i telefon Katedry
Kierownik Zakładu — adkt dr inż. Janusz LASKOWSKI

Zakład Projektowania Zakładów Przeróbczych — adres i telefon Katedry
Kierownik Zakładu — adkt dr inż. Jerzy NAWROCKI

Katedra powstała w roku 1950, tj. w roku kreowania Wydziału Górniczego, rozpoczynając wykłady z przeróbki mechanicznej kopalin na trzech Oddziałach: Eksploatacji, Górniczo-Mechanicznym i Górniczo-Elektrycznym.

W 1953 roku został powołany Oddział Przeróbki Mechanicznej Kopalin z oddzielnym programem nauczania i od tego momentu rozpoczyna się praktycznie organizacja Katedry.

Nowy program został oparty głównie o dyscypliny fizyko-chemiczne i chemiczne, oraz o nauki przyrodnicze.

Przedmioty specjalizacyjne na Oddziale Przeróbki Mechanicznej Kopalin dostosowane są do najnowszych technologii i operacji przeróbczych i obejmują w sumie około 800 godzin zajęć studenta na uczelni.

Katedra włączyła się do badań naukowych planów państwowych z następującymi tematami:

- a) badania nad wykorzystaniem w koksownictwie surowych pyłów i mułów węgla deficytowych przez stosowanie w mieszankach węgla niskopopiołowych typu 33,
- b) analiza celowości flotowania pyłów i mułów węgla typu 33 w celu zmniejszenia zużycia w koksownictwie grubych i średnich asortymentów tych węgla,
- c) badania nad odczynnikami flotacyjnymi, koagulującymi, zwilżającymi itp.,
- d) gospodarka mułami popłuczkowymi w ROW-ie,
- e) wpływ najdrobniejszych ziarn i ilów na efekt procesu filtracji mułów węglowych,
- f) sprawność przesiewania różnych typów przesiewaczy.

W Katedrze zostały wykonane dwie prace doktorskie a obecnie są prowadzone na bieżąco trzy prace, jedna w przygotowaniu do otwarcia.

Katedra posiada dwa Zakłady: Zakład Wzbogacania Kopalin i Zakład Projektowania Zakładów Przeróbczych.

Pod opieką prof. dr inż. T. Laskowskiego wykonane zostały, lub są w toku opracowania prace doktorskie na temat: oceny istniejących teorii prędkości materiału na sicie przesiewacza i skuteczności przesiewania w świetle przeprowadzonych doświadczeń oraz uzupełnienie tych teorii, mechanizmu działania nieograniczonych soli w procesie solnej flotacji węgla kamiennych, wyznaczenia wielkości powierzchni osadników klarujących na podstawie doświadczeń laboratoryjnych, wpływu niektórych zjawisk powierzchniowych na proces filtracji cieczy przez drobno uziarnione warstwy ciał stałych.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym:

Wzbogacanie grawitacyjne

Wszystkie metody wzbogacania oparte na różnicy ciężarów właściwych ziarn subsancji użytecznej i ziarn skały płonnej. Krzywe wzbogacalności od strony analitycznej w jednorodnych cieczach ciężkich i od strony graficznej. Krótki rys jednorodnych cieczy ciężkich i ich przemysłowego zastosowania poprzedza właściwe ciecze ciężkie przemysłowe, a więc jednorodne — zawieszinowe — zawiesinowe z teorią matematyczno-

-graficzną cieczy zawieszonych i wreszcie przykłady znanych separatorów cieczy ciężkich, odzyskiwanie obciążnika i regeneracji cieczy oraz ekonomiki wzbogacania tą metodą i automatyzacji procesów. Wzbogacanie oparte na różnicy szybkości opadania w wodzie i w powietrzu, a więc w wodnych osadzarkach pulsacyjnych, w osadzarkach strumieniowych, w osadzarkach hydraulicznych i na stołach koncentracyjnych. Hydrocyklony przy wykorzystaniu siły odśrodkowej strumienia wody.

Wybrane działy w przeróbce mechanicznej kopalin

Omówienie i analiza najnowszych osiągnięć w przeróbce mechanicznej kopalin ostatniego okresu czasu — z literatury i z przykładów zapoznanych na kongresach międzynarodowych i przemysłowych najnowszych rozwiązań krajowych. Ponieważ najtrudniejszym zagadnieniem w nowoczesnej przeróbce mechanicznej jest wzbogacanie drobnych ziarn kopalin poniżej 1 mm — główną uwagę kieruje się na osiągnięcia przy wzbogacaniu biednych surowców i wymagających rozdrabniania przed wzbogacaniem poniżej 0,5 mm oraz na gospodarkę wodną w zakładach przerobczych, która jest wyjątkowo trudna i skomplikowana przy wzbogacaniu tak drobnych ziarn.

Urządzenia pomocnicze i transport w zakładach przerobczych

Obiegi wozów na nadszybiach. Mechanizmy obiegów wozów:

- a) kolejki łańcuchowe przetokowe, kolejki łańcuchowe wyciągowe i kolejki łańcuchowe opuszczające,
- b) popychaki powietrzne, elektryczne i hydrauliczne,
- c) rozjazdy torowe.

Zapychanie wozów do klatek i wywrotów: zapychaki powietrzne i elektryczne. Zapory i hamulce torowe. Wywroty czołowe, boczno-obrotowe i boczne kołyskowe. Zespoły mechanizmów zapychających wozy do wywrotów. Przenośniki taśmowe. Przenośniki zgrzeblowe. Przenośniki ślimakowe. Podajniki. Zbiorniki. Elementy automatycznej regulacji niektórych procesów przeróbki mechanicznej kopalin.

Rozdrabnianie i klasyfikacja

Procesy skutecznej wydajności przesiewania. Ruszty i sita. Przesiewacze wahadłowe. Przesiewacze rezonansowe. Przesiewacze wibracyjne. Charakterystyka przesiewanego materiału. Obliczanie mocy napędów, utrzymanie i naprawy. Procesy rozdrabniania. Wielkość ziarn i stopień rozdrabniania. Podstawowe pojęcie z dziedziny wydajności i mocy. Klasyfikacja maszyn do rozdrabniania. Teoretyczne podstawy rozdrabniania. Kierunki rozwoju maszyn do rozdrabniania.

Flotacja

Teoria procesu flotacji oparta o procesy fizyko-chemiczne zachodzące na powierzchni minerałów (działanie odczynników zabierających, modyfikujących, oraz pianotwórczych). Technologiczne zagadnienia flotacji w oparciu o Polskie Zakłady Flotacji węgla kamiennych, rud miedzi, rud cynkowo-olowiowych, siarki oraz soli kłodawskich. W ostatniej części omawiane są dokładnie konstrukcje maszyn flotacyjnych i urządzeń pomocniczych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań najnowocześniejszych.

Gospodarka wodna

Ważniejsze wiadomości podstawowe z zakresu prowadzenia gospodarki wodnej w zakładach przerobczych. Transport zawieszin. Zagadnienie ruchu cieczy w przewodach zamkniętych i otwartych. Eksploatacja rurociągów i koryt wraz z armaturą (trwałość). Pompy i pompowanie zawieszin. Ważniejsze uwagi dotyczące eksploatacji pomp poza instrukcją obsługi. Odwadnianie obciekowe. Istota odwadniania obciekowego wraz z zaletami i wadami (mechanizm wiązań między fazą trwałą a ciekłą). Istota ruchu materiału w zbiornikach. Obciekanie w zbiornikach normalnych i o konstrukcji specjalnej. Odwadnianie w przenośnikach — nowy typ.

Odwadnianie w podnośnikach — ulepszone konstrukcje. Odwadnianie w sitach łukowych, szeselinowo-schodkowych i harfowych. Odwadnianie w korytach obciekowych (uwagi na temat zmian konstrukcyjnych poprawiających pracę). Odwadnianie na przesiewaczach (nowe konstrukcje). Osadzanie mułów. Odwadnianie w filtrach.

Odwadnianie odśrodkowe. Obiegi wodne płuczek. Modernizacja starych obieguw w świetle nowych koncepcji prowadzenia ruchu. Kontrola pracy płuczek jakościowa i ilościowa. Organizacja i metodyka kontroli oraz nadzór nad pobieraniem próbek i przeprowadzanie prób. Bilansowanie istniejących obieguw wodnych — zasady postępowania. Zamykanie istniejących obieguw otwartych. Najnowsze kierunki projektowania obieguw wodnych na podstawie koncepcji krajowych i zagranicznych.

Technologia węgla

Klasyfikacja węgla. Klasyfikacja Renaulta-Grunera-Bonne'a. Klasyfikacja stosowana w USA. Klasyfikacja stosowana w W. Brytanii. Polska klasyfikacja węgla kamiennych oparta na klasyfikacji naturalnych paliw stałych (T. Laskowski i B. Roga). Międzynarodowa klasyfikacja węgla.

Badania własności technicznych węgla. Badania plastometryczne. Badania dylatometryczne. Badania spiekalności węgla kamiennych. Oznaczanie wskaźnika wolnego wydymania.

Produkcja energii (spalanie). Wymagania dotyczące węgla jako paliwa. Przebieg procesów spalania. Spalanie zupełne. Podział i charakterystyka palenisk. Odgazowanie węgla. Teoria przebiegu pyrolizy. Gazownictwo. Piece gazownicze. Chłodzenie oczyszczanie gazu.

Koksownictwo. Aspekty wzbogacania węgla koksujących. Fizykochemiczna analiza procesu koksowania. Przemiany fizyczne i chemiczne zachodzące w materiale zestalonym. Piece koksownicze. Przygotowanie węgla do koksowania. Obsługa baterii koksowniczej. Przerób gazu koksowniczego. Ciekłe produkty koksowania. Przerób smoły. Chłodzenie i oczyszczanie gazu koksowniczego.

Wytłewanie węgla. Podział pieców do wytłewania. Piec systemu Lurgi z gazem płuczającym. Produkty wytłewania. Prasmoła. Gaz wytłewny.

Całkowite zgazowania węgla. Kryteria do skłasyfikowania urządzeń do zgazowania paliw stałych. Wytwarzanie gazu wodnego i gazu do syntez. Zgazowanie pod ciśnieniem. Wytwarzanie gazu generatorowego.

Podziemne zgazowanie węgla. Rozwój historyczny podziemnego procesu zgazowania węgla. Metoda zgazowania z uprzednim rozkruszeniem pokładu węgla. Metoda opływowa. Metoda odwiertu. Metoda filtracyjna i elektrokarbonizacji.

Specjalne zastosowanie węgla. Elektrody węglowe. Elektrody grafityzowane. Węgiel do budowy pieców. Węgiel do budowy aparatury chemicznej. Sadza. Węgiel aktywny.

11. Katedra Elektrotechniki Ogólnej A — ul. Katowicka 4, tel. 47-79

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Józef WĄSOWSKI

St. wykładowca — mgr inż. Marian STRÓMICH

Wykładowcy: mgr inż. Henryk LOCHER, mgr inż. Józef PAJAŁ, mgr inż.

Mieczysław PETRYNA

Adiunkt — mgr inż. Alina ŚLIWA

St. asystenci: mgr inż. Hanna KUKURBA, mgr inż. Jan PĘCIAK, mgr inż. Lucyna ŚLEZIAK, mgr inż. Jerzy ZYGMUNT

Instruktor zawodu — Jan HAJDUK

Laborant — Szczepan KARKOSZKA

Katedra Elektrotechniki Ogólnej A powstała w roku 1945 na Wydziale Mechanicznym, poczym w roku 1950 została przeniesiona na Wydział Górniczy.

Od chwili powstania, kierownikiem Katedry jest prof. n. dr inż. Józef Wąsowski. Katedra prowadzi zajęcia dydaktyczne na Wydziale Górniczym i Mechanicznym, na studiach dziennych, zaocznych i wieczorowych.

Zasadniczym kierunkiem pracy naukowej kierownika Katedry jest elektrotechnika teoretyczna, a szczególnie zagadnienia stanów nieustalonych.

Pracownicy Katedry prowadzą wiele prac naukowo-badawczych dla przemysłu — głównie górniczego — z dziedziny automatyki i napędów elektrycznych.

W chwili obecnej kierownik Katedry prowadzi dwie prace doktorskie.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym:

Podstawy elektrotechniki

Prąd stały: przewodniki, półprzewodniki, dielektryki, ładunek elektryczny, natężenie prądu, napięcie, potencjał, SEM-na, prawo Ohma, opór, opór właściwy, przewodność właściwa, zależność oporu od temperatury, praca i moc, prawo Joulea-Lenza, prawo I i II Kirchhoffa, równania Makswella i Coltriego.

Pole elektryczne: natężenie i linie natężenia pola elektrycznego, praca, potencjał, napięcie, indukcja, strumień indukcji, pojemność, prawo Coulomba, rozmieszczenie ładunków, polaryzacja, kondensatory warstwowe, załamanie linii pola elektrycznego, energia pola.

Pole magnetyczne: natężenie i linie pola magnetycznego, prawo Biot-Savarta, prawo Makswella, indukcja magnetyczna, strumień magnetyczny, przenikalność magnetyczna, ferromagnetyzm, krzywa magnesowania, załamanie linii pola magnetycznego, obwód magnetyczny, magnetyczne prawo Kirchhoffa, samoindukcja, indukcja wzajemna, energia pola magnetycznego. Prądy zmienne: prądy sinusoidalne, wartość średnia i skuteczna, układy jednofazowe i trójfazowe, praca, moc, równania Kirchhoffa Makswella, Coltriego, zasada Thewenina, niesymetryczne układy trójfazowe, przebiegi odkształcone, składowe symetryczne, czwórniki, filtry, przebiegi, odkształcone.

Metoda klasyczna i operatorowa, rozwiązywania zagadnień stanów nieustalonych.

Elektrotechnika ogólna

Podstawowe zjawiska elektryczne. Prawa rządzące tymi zjawiskami. Prąd zmienny jedno i trójfazowy. Transformatory, silniki prądu zmiennego asynchroniczne, synchroniczne i komutatorowe. Maszyny prądu stałego. Charakterystyki mechaniczne silników. Zastosowanie silników do różnych napędów. Zasadnicze wiadomości o przyrządach i metodach pomiarowych.

Prostowniki, dobór silników do różnych napędów. Mierzenie wielkości nieelektrycznych metodami elektrycznymi.

Miernictwo elektryczne

Jednostki i wzorce. Podstawowe wiadomości z teorii błędów. Rachunkowe opracowanie wyników pomiarowych. Zasadnicze przyrządy i układy pomiarowe dla mierzenia podstawowych wielkości elektrycznych. Ogólne wiadomości z mierzenia wielkości nieelektrycznych metodami elektrycznymi.

12. **Katedra Aerologii Górniczej** — ul. Katowicka 4, telefon centrali Wydziału

Kierownik Katedry — v a c a t

Adiunkt — mgr inż. Andrzej FRYCZ

Laborant — Ewelina HORNIK

Katedra Aerologii Górniczej powstała w roku 1953. Kierownikiem jej został mianowany doc. dr inż. Stefan Barczyk, który zginął śmiercią tragiczną w roku 1963. W okresie swej dziesięcioletniej działalności i nadal, Katedra prowadzi badania naukowe nad zagadnieniem klimatyzacji kopalń, wentylacji oraz nad zagrożeniami pożarowymi.

Do osiągnięć naukowych Katedry należy zaliczyć m.innymi:

1. Wprowadzenie na kopalniach urządzeń alarmujących aromatycznych typu „Merkaptan”.
2. Wprowadzenie na kopalniach rurociągów wodnych dla zwiększenia bezpieczeństwa pożarowego.
3. Zwrócenie uwagi na zagadnienie klimatyzacyjne i spowodowanie sprowadzenia 1 maszyny klimatyzacyjnej dla górnictwa.
4. Stały czynny udział doc. dr inż. S. Barczyka i mgr inż. A. Frycza w Komisji Wentylacyjno-Pożarowej MGIE.

W zakres tej problematyki wchodziły tematy 2 prac doktorskich, które zostały wykonane w Katedrze przez doc. S. Barczyka i mgr inż. A. Frycza.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym:

Problematyka wykładów: atmosfera kopalniana, rozproszanie powietrza w kopalni, ruch powietrza w kopalni, projektowanie urządzeń wentylacyjnych, wpływ atmosfery kopalnianej na wydajność pracy, zagadnienia naturalnego ogrzewania powietrza kopalnianej, walka z wysoką temperaturą w kopalniach, klimatyzacja kopalń środkami wentylacyjnymi i za pomocą urządzeń chłodniczych.

Przyczyny powstawania i przebieg pożarów kopalnianych, odwracanie się prądów powietrza, oddymianie kopalń, zabezpieczenie przed zadymieniem.

13. Katedra Maszyn do Urabiania i Ładowania — ul. Katowicka 4, tel. centrali Wydziału

Kierownik Katedry — doc. mgr inż. Wacław REGULSKI

Wykładowcy: mgr inż. Zbigniew GĘBICKI, mgr inż. Stanisław SKIBIŃSKI

St. asystent — mgr inż. Jan RYNIK

Asystenci: mgr inż. Jerzy STANEK, mgr inż. Jerzy ŚREDNIAWA

Instruktor zawodu — inż. Bogusław SOŁTYS

Zakład Maszyn do Urabiania i Ładowania — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — doc. mgr inż. Wacław REGULSKI

Katedra Maszyn do Urabiania i Ładowania istnieje od chwili powstania Wydziału Górniczego tj. od 1950 r. Do roku 1956 nosiła nazwę Katedry Mechanizacji Kopalń. Organizatorem i Kierownikiem Katedry jest doc. mgr inż. Wacław Regulski, który objął to stanowisko jako samodzielny pracownik nauki b. Instytutu Mechanizacji Górnictwa.

Doc. mgr inż. Wacław Regulski bierze udział w szeregu komisjach specjalistycznych Ministerstwa Górnictwa, Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego, Zjednoczenia Przemysłu Maszyn Górniczych i Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa oraz w Radzie Naukowej Zakładów Konstr.-Mechan. Przemysłu Węglowego.

W ramach współpracy z zagranicą i udziału w sekcjach RWPG wyjeżdżał kilkakrotnie do ZSRR, CSRS i NRD. Jako ekspert był również w NRF i Turcji.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym:

Maszyny do urabiania i ładowania

Znaczenie mechanizacji procesów przodkowych w całokształcie procesów produkcji górniczej. Mechanizacja procesów przodkowych a naturalne czynniki środowiska górniczego. Kompleksowość zagadnień techniczno-organizacyjnych w mechanizacji poszczególnych wyrobisk.

Przegląd podstawowych, klasycznych maszyn, sklasyfikowanych wg różnych rodzajów wyrobisk i do różnych czynności, z uwzględnieniem:

- podstaw teoretycznych (procesy urabiania, skrawania, łapacze itp.),
- zasad budowy (opis konstrukcji),
- teorii działania typowych mechanizmów.

Przegląd obejmuje — maszyny ręczne: młotki mechaniczne, wiertarki udarowe i wiertarki obrotowe, wrębiarki: ścianowe, chodnikowe i zbierakowe; ładowarki do węgla i skał: zasięrutne łapacze zgarniarkowe i in.; zespoły urabiające, ładujące do 3 ścian (kombajny, strugi, łapacze chodników) zespoły wręboładujące, kombajny, urządzenia samoładujące i zbierak; maszyny do głębinienia szybów, wiertnice do prac podziemnych.

W zależności od kierunku specjalizacji w wykładzie są rozszerzane:

na Oddziale Eksploatacji — aspekty ruchowe, kompleksowość zastosowań, dobór do warunków naturalnych, efektywność ekonomiczna,

na Oddziale Mechanicznym — szczegóły konstrukcji, rozwiązania poszczególnych zespołów, charakterystyki układy kinematyczne, zasady badań.

Urządzenia górnicze

Znaczenie mechanizacji procesów odkrywkowych w całokształcie procesów produkcji górniczej. Mechanizacja procesów przodkowych, a naturalne czynniki środowiska górniczego. Kompleksowość zagadnień techniczno-organizacyjnych w mechanizacji prac dołowych. Związek mechanizacji z elektryfikacją.

Przegląd podstawowych, klasycznych maszyn do urabiania, ładowania i odstawy, ze szczególnym uwzględnieniem właściwości zespołów napędowych i charakterystyki obciążeń, oraz zasad budowy i działania obejmujący; maszyny ręczne, wrębiarki, ładowarki, zespoły urabiająco-ładujące, wiertnice, przenośniki taśmowe zgrzeblowe, urządzenia transportu poziomego.

Wybrane działy z maszyn do urabiania i ładowania. Przegląd nowoczesnych maszyn i urządzeń stosowanych w kompleksowym rozwiązaniu przedzkowych prac w górnictwie. Maszyny i urządzenia do koncentracji wydobycia ze ścian zawalowych. Maszyny i urządzenia do koncentracji wydobycia ze ścian podsadzkowych. Maszyny i urządzenia do koncentracji wydobycia w systemach komorowych. Kompleksy maszyn do drażenia chodników kamiennie-węglowych z uwzględnieniem zagadnienia lokowania kamienia w wyrobiskach. Kompleksy maszyn do drażenia wyrobisk chodnikowych w węglu. Kompleksy maszyn do mechanizacji prac w przekopach i tunelach. Omówienie szczegółowe nowoczesnych mechanizmów zabezpieczających, automatyzacji, sterowania z odległości i samokontroli maszyn. Przykłady zastosowań techniki izotopowej.

14. **Katedra Bezpieczeństwa Pracy w Górnictwie** — ul. Katowicka 4, tel. 49-56

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Wacław CYBULSKI

St. wykładowca — mgr inż. Tadeusz RUMANSTORFER

Wykładowcy: mgr inż. Bolesław KOZŁOWSKI, mgr inż. Eugeniusz STODULSKI

Laboranci: Władysław MOZER, Adam WALEWSKI

Katedra Bezpieczeństwa Pracy powstała w roku 1951. Od początku, jej organizatorem i kierownikiem był prof. dr inż. W. Cybulski.

Katedra prowadzi wspólnie z Kopalnią Doświadczalną „Barbara” w Mikołowie podstawowe prace z dziedziny badania zagrożenia pyłowego i gazowego. W związku z rozbudową kopalń ROW Katedra szczególnie ściśle łączy tematykę zarówno prowadzonych prac jak i wykładów z tematami aktualnymi dla zwalczania zagrożenia gazowego i pyłowego na tych kopalniach.

Badania naukowe Katedry wiążą się ściśle z aktualnymi problemami przemysłu węglowego. Także prace doktorskie prowadzone przez Katedrę (inż. inż. Kozłowski, Krzysolik, Sobala) są tematycznie związane z najbardziej aktualnymi zagadnieniami przemysłu węglowego.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym:

Pyły i gazy

Zwalczanie niebezpieczeństwa wybuchów metanu i pyłu węglowego; zagrożenie CO₂ na kopalniach; zwalczanie zapylenia wyrobisk kopalnianych; urządzenia elektryczne stosowane w pokładach gazowych. Sprzęt pomiarowy.

Materiały wybuchowe

Stosowane w górnictwie grupy MW, środki strzałowe. Technika strzałowa. Nowoczesne metody strzelania o wysokiej technice bezpieczeństwa — Cardox, Armstrong. Strzelanie milizwłoczne.

Prawo górnicze, przepisy górnicze, ratownictwo górnicze

Interpretacja przepisów i historia prawa górniczego.

Higiena i pierwsza pomoc

Udzielanie pierwszej pomocy górnikom poszkodowanym w wyniku pracy pod ziemią, ze szczególnym uwzględnieniem zatrucia organizmu przez szkodliwe gazy górnicze.

15. **Katedra Matematyki C** — ul. Katowicka 4, telefon centrali Wydziału

p. o. Kierownika Katedry — st. wykł. mgr Kazimierz SZALAJKO

St. wykładowca — mgr Alfred FRYLIK

Adiunkt — mgr Stanisława PANKIEWICZ

St. asystenci: mgr inż. Marian KANIA *), mgr Danuta MILEWSKA, mgr inż. Janusz MOLA, mgr Jan RZYTKA
Asystenci: mgr Aleksander KRZYSZTAŁOWICZ, mgr Andrzej MAJCZAN, mgr Elżbieta OCHOT, mgr Stanisław TOMASZCZYK

Katedra Matematyki C powstała we wrześniu 1950 roku. Organizatorem oraz kierownikiem Katedry od chwili założenia do dnia dzisiejszego jest st. wykł. mgr Kazimierz Szałajko.

Katedra współpracuje z katedrami innych specjalności w dziedzinie zastosowań matematyki w technice. Ponadto współpracuje z Głównym Instytutem Górnictwa, dla którego Katedra wykonuje prace naukowo-usługowe. Pracownicy Katedry prowadzili wykłady dla pracowników naukowych Politechniki z zakresu: funkcji analitycznych, rachunku prawdopodobieństwa, oraz równań różniczkowych liniowych i bliskich liniowych. W Katedrze dla kształcenia własnych pracowników odbywały się seminaria z zakresu funkcji analitycznych, równań całkowych i całkowo-różniczkowych. Obecnie odbywają się regularne seminaria z rachunku prawdopodobieństwa i statystyki matematycznej oraz elementów teorii miary i całki Lebesgue'a.

Zasadnicze zainteresowania naukowe Katedry dotyczą: zagadnień numerycznych, statystyki i rachunku prawdopodobieństwa. Ponadto dotyczą niektórych zastosowań równań różniczkowych cząstkowych i zagadnień dydaktyki matematyki na wyższych uczelniach technicznych.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym:

Matematyka I

Wstęp do analizy, algebra liniowa, wektory na płaszczyźnie, geometria analityczna na płaszczyźnie, rachunek różniczkowy funkcji jednej zmiennej wraz z zastosowaniami.

Matematyka II

Liczby zespolone. Całka funkcji jednej zmiennej z zastosowaniem do geometrii, fizyki i zagadnień technicznych. Geometria analityczna w przestrzeni. Rachunek różniczkowy funkcji dwu i więcej zmiennych. Rachunek całkowy dwu i więcej zmiennych. Równania różniczkowe zwyczajne. Elementy rachunku prawdopodobieństwa.

Matematyka III

Całka oznaczona w dowolnej przestrzeni. Elementy teorii pola, a mianowicie całka krzywoliniowa i powierzchniowa obu rodzajów. Równania różniczkowe z zastosowaniami.

Studium magisterskie wieczorowe:

Problematyka: rachunek różniczkowy i całkowy funkcji wielu zmiennych z zastosowaniami. Równania różniczkowe. Elementy rachunku prawdopodobieństwa.

16. Katedra Chemii Ogólnej A — ul. Katowicka 4, tel. 36-30

Kierownik Katedry — doc. mgr inż. Eugenia KOWALSKA

Adiunkci: mgr inż. Lesław GUBRYNOWICZ, mgr inż. Jerzy SZYMAŃSKI, mgr inż. Jerzy ZIELIŃSKI

St. asystenci: mgr inż. Stanisław HERTYK, mgr inż. Czesław MAZANEK, mgr inż. Jerzy SOLLORZ, mgr inż. Teresa STRÓMICH, mgr inż. Andrzej ŚLĄCZKA, mgr inż. Adam TRUSZKOWSKI

Stażyści: mgr inż. Michał BODZEK, mgr inż. Oskar KOMINEK

Laboranci: Ryszard BENTKOWSKI, Werner POLOCZEK, Jan TOMALA

Referent zaopatrzenia — Urszula ROKITA

Katedra powstała w roku 1950 wraz z Wydziałem Górniczym, początkowo pod nazwą Katedry Chemii Górniczej; w 1957 roku została przemianowana na Katedrę Chemii Ogólnej A.

*) zginął tragicznie dnia 19. III. 1964 r.

W zakres badań naukowych Katedry wchodzi zagadnienia z dziedziny zastosowania drgań akustycznych do badań i pomiarów fizykochemicznych, utleniałości węgla krajowych ze szczególnym uwzględnieniem węgla ROW oraz kinetyki reakcji chemicznych.

W Katedrze prowadzone są cztery prace doktorskie pracowników Katedry oraz jedna praca doktorska spoza Uczelni.

W ramach współpracy z przemysłem wykonano szereg prac naukowo-badawczych jak dokumentacje techniczne złóż piasków podsadzkowych dla resortu górnictwa z terenów Pustyni Błędowskiej i okręgu legnickiego, ustalenie przydatności technologicznej i bilansowanie złóż glin, wapieni i ilów dla przemysłu terenowego i wapiennego województwa warszawskiego, katowickiego i opolskiego, badanie agresywności wód kopalnianych, ustalenie metod oczyszczania wód płuczkowych oraz ekspertyzy i orzeczenia.

Katedra współpracuje od kilku lat z P. O. Ch. w zakresie opracowania metod otrzymywania odczynników chemicznych, przeznaczonych na eksport.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym:

Chemia ogólna

Podstawowe pojęcia i prawa chemiczne. Układ okresowy pierwiastków. Budowa materii. Reakcje jądrowe. Odwracalność reakcji i równowaga chemiczna. Dysocjacja elektrolityczna. Iloczyn jonowy wody. Hydroliza. Reakcje redukujące — utleniające. Procesy elektrochemiczne. Woda przemysłowa. Korozja i metody jej zwalczania. Węgiel jako pierwiastek. Paliwa. Ogólny przegląd metali i niemetalu.

Chemia analityczna

Przedmiot chemii analitycznej, metody analityczne, podstawy teoretyczne analizy chemicznej, procesy strącania i rozpuszczania, stan koloidalny, reakcje kompleksowania, reakcje utleniania i redukcji, oddzielanie i identyfikacja.

Systematyczna analiza jakościowa kationów i anionów. Przegląd metod analizy ilościowej.

Chemia organiczna

Budowa, podział i nomenklatura związków organicznych. Izometria. Chlorowc pochodne. Tlenowe pochodne węglowodorów. Reguła podstawników. Nitrowanie i sulfatowanie związków cyklicznych. Procesy kondensacji i polimeryzacji. Techniczne zastosowanie ważniejszych związków organicznych. Zarys analizy jakościowej i ilościowej związków organicznych.

Chemia fizyczna

Wiadomości ogólne, budowa atomów i cząstek, nauka o fazach i stanach skupienia, statyka chemiczna, układy dyspersyjne, roztwory, chemia koloidów, zjawisko powierzchniowe, kinetyka chemiczna, termochemia.

17. **Katedra Podstaw Konstrukcji Maszyn Górniczych** — ul. Katowicka 6, telefon centrali Wydziału

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Ludwik MÜLLER

St. wykładowca — mgr inż. Karol REICH

St. asystent — mgr inż. Bronisław FOLWARCZNY

Asystenci: mgr inż. Stanisław FOBER, mgr inż. Andrzej STUDZIŃSKI

Stażysta — mgr inż. Andrzej WILK

Laborant — Hubert JANIK

Zakład Badań Mechanicznych Przekładni Zębatych — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — doc. dr inż. Ludwik MÜLLER

Katedra Podstaw Konstrukcji Maszyn Górniczych powstała po dwuletnim okresie przygotowawczym dnia 1 października 1963 roku.

Katedra posiada ścisłe kontakty z przemysłem, między innymi Zakład Badań Mechanicznych Przekładni Zębatych pełni funkcję stałej komisji porozumiewawczej

instytucji zajmujących się badaniem, projektowaniem i wykonywaniem przekładni zębatych. Zakład prowadzi centralną bibliografię dotyczącą przekładni zębatych, wydaje materiały pomocnicze dla projektantów, organizuje kursy poddyplomowe, konferencje naukowe itp. Zakład nawiązał kontakty naukowe z analogicznymi placówkami w krajach demokracji ludowej.

W Katedrze przeprowadzono 1 przewód doktorski a 8 dalszych przewodów jest w toku. Promotorem wszystkich przewodów doktorskich jest kierownik Katedry doc. dr inż. Ludwik Müller.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Górniczym:

Części maszyn

Wytrzymałość zmęczeniowo-kształtowa metali, połączenia nitowe, połączenia spawane, zgrzewane i spajane, połączenia wtlaczone i skurczowe, połączenia klinowe i sworzniowe, połączenia gwintowe, połączenia sprężyste, połączenia rurowe, łożyska ślizgowe i toczne, osie i wały, sprzęgła, hamulce, napędy cierne i ciągnowe, kinematyka ząbów, wytrzymałościowe obliczanie przekładni zębatych, budowa przekładni.

Maszynoznawstwo

Rodzaje energii w technice, kotły parowe, maszyny wodne, tłokowe maszyny parowe, turbiny parowe, turbiny gazowe, silniki spalinowe, sprężarki odśrodkowe, sprężarki tłokowe, pompy odśrodkowe, pompy tłokowe, pompy specjalne.

Teoria podobieństwa mechanicznego

Ogólne uwagi o teorii podobieństwa, sposoby określenia kryteriów podobieństwa, zastosowanie teorii podobieństwa w aerodynamice i hydromechanice, zastosowanie teorii podobieństwa w termodynamice, zastosowanie teorii podobieństwa w mechanice, pokrewieństwo pieców przemysłowych, przyrządy analogowe.

Teoria mechanizmów

Kinematyka mechanizmów, pojęcia podstawowe, wyznaczanie torów ruchu punktów mechanizmu, analiza i synteza mechanizmów krzywkowych, równania ruchu, zast. mechanizmów krzywkowych, analiza i synteza przekładni obiegowych, wyznaczanie prędkości i przyspieszeń obrotowych, mechanizmy Cardana, konstruowanie przekładni obiegowych i ich zastosowanie w napędach maszyn i urządzeń górniczych, dynamika mechanizmów, obliczanie sprawności mechanizmów, równania Lagrange'a w zastosowaniu do mechanizmów i maszyn, zastosowanie mechanizmów w technice maszyn liczących i pomiarowych.

Rysunek techniczny

Rzuty prostokątne, tolerowanie wymiarów i oznaczanie chropowatości powierzchni, rysowanie połączeń części maszynowych, rysowanie osi, wałów i łożysk, rysunki złożeniowe, gospodarka rysunkowa.

Inni wykładowcy

A. Z innych Wydziałów Uczelni

Prof. n. dr inż. Janusz DIETRYCH — wykłada urządzenia do przeróbki mechanicznej kopalni

Adkt mgr inż. Stanisław GRELA — wykłada sprężarki i wentylatory

Adkt mgr inż. Feliks JEŁOWICKI — wykłada mechanikę techniczną

Prof. n. dr inż. Andrzej KAMIŃSKI — wykłada gospodarkę energetyczną

Doc. dr Czesław KLUCZNY — wykłada matematykę

St. wykł. mgr Marian KONOPACKI — wykłada fizykę i fizykę współczesną

Adkt mgr inż. Zbigniew KRÓLIKOWSKI — wyklada technologię i obróbkę metali
 Adkt dr inż. Stanisław MALZACHER — wyklada elektronikę przemysłową
 Doc. dr Bronisław MISZEWSKI — wyklada ekonomię polityczną
 St. wykł. mgr inż. Jeremiasz MOŁODECKI — wyklada pasowanie i pomiary warsztatowe
 Prof. n. dr inż. Witold OKOŁO-KULAK — wyklada technikę cieplną i termodynamikę
 St. asyst. dr inż. Jerzy PAKLEZA — wyklada mechnikę techniczną i wytrzymałość materiałów
 Adkt dr inż. Marian PALEJ — wyklada geometrię wykreslną
 St. wykł. mgr inż. Antoni PLAMITZER — wyklada maszyny elektryczne
 St. wykł. mgr inż. Jacek RUCZAJEWSKI — wyklada fizykę
 Adkt dr inż. Walery SZUŚCIK — wyklada hydraulikę, mechnikę techniczną i wytrzymałość materiałów
 Doc. dr inż. Franciszek SZYMIK — wyklada obliczenie sieci elektrycznych
 Doc. mgr inż. Jerzy SZYRAJEW — prowadzi zajęcia warsztatowe
 St. wykł. mgr inż. Tadeusz TYRLIK — wyklada urządzenia hydrauliczne
 Adkt mgr inż. Zbigniew VOGEL — wyklada obróbkę skrawaniem
 Doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI — wyklada pompy
 St. wykł. dr inż. Władysław ZĄBIK — wyklada technologię metali

B. Spoza Uczelni

Prof. n. mgr inż. Marcin BORECKI — wyklada mechnikę górotworu
 Mgr inż. Renat BORTEL — wyklada wzbogacanie rud
 Mgr inż. Józef BUJOCZEK — wyklada elektrownie przemysłowe, napęd elektryczny ogólny, napęd elektryczny w górnictwie
 Mgr inż. Stanisław FRĄCZEK — wyklada teletechnikę górnictwa
 Doc. mgr inż. Erazm FRYCZKOWSKI — wyklada zarys górnictwa
 Mgr inż. Władysław GISMAN — wyklada ekonomikę, planowanie i organizację
 Doc. mgr inż. Władysław GLUZIŃSKI — wyklada urządzenia elektryczne w górnictwie
 Doc. mgr inż. Jan HURYSZ — wyklada górnictwo i aerologię
 Mgr inż. Alfred KABIESZ — wyklada ekonomikę wzbogacania
 Dr inż. Aleksander KARGE — wyklada gospodarkę ruchową
 Mgr inż. Piotr KLICH — wyklada projektowanie zakładów przeróbki mechanicznej kopalin
 Mgr inż. Jan KOSTRZ — wyklada głębianie szybów
 Dr inż. Marian KOZDRÓJ — wyklada zarys górnictwa
 Prof. zw. dr inż. Bolesław KRUPIŃSKI — wyklada zasady projektowania
 Mgr inż. Mikołaj KUKURBA — wyklada urządzenia elektryczne do przeróbki mechanicznej kopalin
 Mgr inż. Tadeusz LAMBERT — wyklada roboty górnicze
 Mgr inż. Leonard SKOWRON — wyklada urządzenia powierzchniowe i materiałoznawstwo górnicze
 Mgr inż. Rajmund STANIENDA — wyklada planowanie w górnictwie
 Dr med. Mieczysław WYSPIAŃSKI — wyklada higienę i pierwszą pomoc

Inne zajęcia prowadzą

mgr Jerzy BORYCZKO, mgr inż. Stanisław CIERPISZ, mgr inż. Waclaw DELEBIŃSKI, mgr inż. Jan HAFT-SZATYŃSKI, mgr inż. Zenon JURKIEWICZ, mgr inż. Edward KOZARSKI, mgr inż. Antoni KRÓTKI, mgr inż. Jan LEŚKIEWICZ, mgr Józef MIŚKÓW, mgr inż. Andrzej NACZYŃSKI, mgr inż. Mieczysław ROSIEK, mgr inż. Leopold STANIEK, mgr inż. Jerzy STOBIŃSKI, mgr inż. Marek SUROWIEC, mgr Edmund SZYMICZEK, mgr Zygmunt TARNAWSKI, mgr inż. Karol TOMECKI, mgr inż. Wiesław ULATOWSKI

XII. PROGRAM WYDZIAŁU INŻYNIERII SANITARNEJ

1. WŁADZE I ADMINISTRACJA WYDZIAŁU

Dziekan — prof. n. mgr inż. Józef BARTOSZEWSKI
Prodziekan — doc. dr inż. Zbigniew GREGOROWICZ
Sekretariat Wydziału — ul. Katowicka 5, tel. 35-97
Kierownik Sekretariatu — Barbara KASPRZYCKA
Centrala telefoniczna Wydziału — ul. Katowicka 5, tel. 39-13, 27-29, 29-60, 38-53

Rada Wydziału

Przewodniczący — dziekan prof. n. mgr inż. Józef BARTOSZEWSKI
Członkowie: prodziekan doc. dr inż. Zbigniew GREGOROWICZ, st. wykł. mgr inż. Tadeusz CHLIPALSKI, st. wykł. mgr inż. Franciszek GÓRSKI, prof. n. dr Andrzej GROSSMAN, doc. dr inż. Tadeusz HOP, doc. dr inż. Kazimierz KLU-CZYCKI, doc. dr inż. Jan PALUCH, prof. zw. mgr inż. Eugeniusz ZACZYŃSKI
Przewstawiciele pomocniczych pracowników nauki: adkt dr inż. Maria ZDYBIEWSKA, st. asyst. mgr inż. Józef CHOJNACKI

2. SKŁAD KOMISJI

Wydziałowa Komisja dla Doboru Kandydatów na I rok studiów

Przewodniczący — prof. n. mgr inż. Józef BARTOSZEWSKI
Z-ca przewodniczącego — doc. dr inż. Kazimierz KLUCZYCKI
Członkowie: doc. dr inż. Tadeusz HOP, mgr Halina WASZCZEWSKA (delegat Kuratorium)
Sekretarz techniczny — mgr inż. Marian MICIŃSKI

Komisja Stypendialna

Prof. n. dr Andrzej GROSSMAN, adkt dr inż. Stanisław MIERZWIŃSKI, adkt mgr inż. Stanisław MAJERSKI

Komisja Praktyk

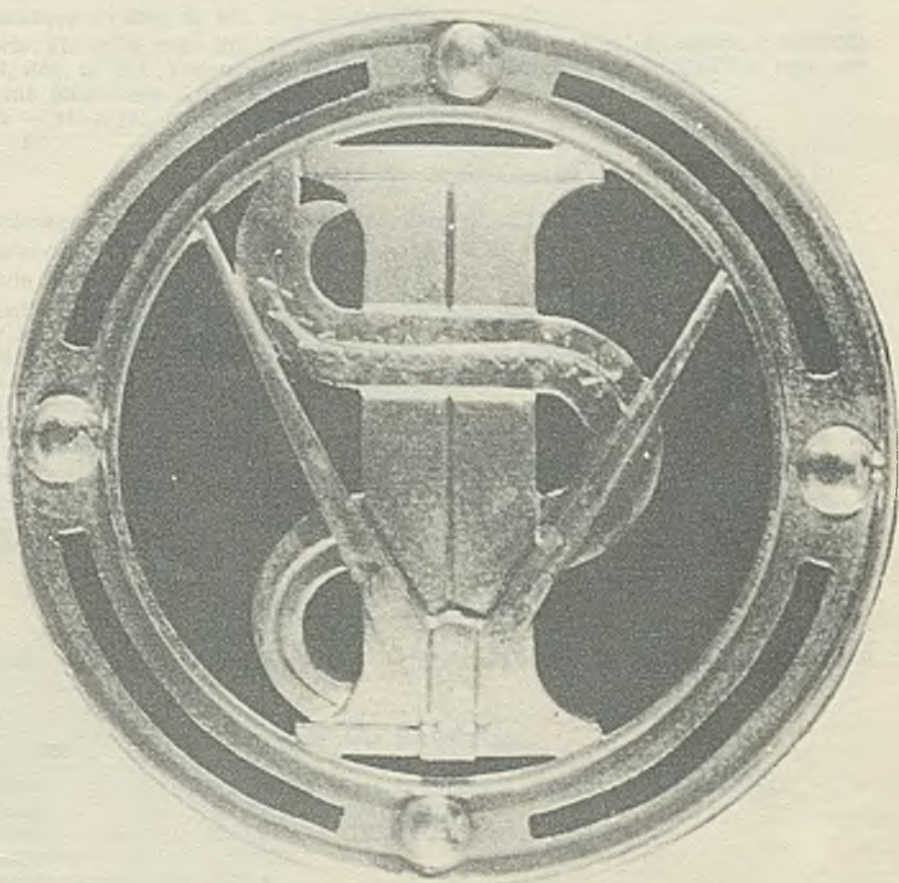
Praktyki budowlane

Doc. dr inż. Tadeusz HOP, st. asyst. mgr inż. Roman PUDLIK, asyst. mgr inż. Stanisław MAJEWSKI

Praktyki specjalizacyjne

Dla specjalności: „Urządzenia cieplne i zdrowotne” — st. wykł. mgr inż. Tadeusz CHLIPALSKI, adkt dr inż. Stanisław MIERZWIŃSKI, adkt mgr inż. Stanisław MAJERSKI

Dla specjalności: „Zaopatrzenie w wodę i utrzymanie czystości środowiska” — prof. zw. mgr inż. Eugeniusz ZACZYŃSKI, adkt mgr inż. Józef FLAKOWICZ, adkt mgr inż. Zbigniew STEFANKO, st. asyst. mgr inż. Józef CHOJNACKI

EMBLEMAT WYDZIAŁU INŻYNIERII SANITARNEJ

Dla specjalności: „Technologia wody i ścieków” — prof. n. dr Andrzej GROSSMAN, adkt dr inż. Maria ZDYBIEWSKA, adkt dr inż. Tadeusz WIERZBICKI, st. asyst. mgr inż. Stefan MAGOSZ

Dla specjalności: „Inżynieria komunalna” — doc. dr inż. Tadeusz HOP, st. asyst. mgr inż. Roman PUDLIK, asyst. mgr inż. Stanisław MAJEWSKI

Komisja Organizacji i Usprawnienia Studiów

Przewodniczący — doc. dr inż. Jan PALUCH

Członkowie: st. wykł. mgr inż. Tadeusz CHLIPALSKI, prof. n. dr Andrzej GROSSMAN, doc. dr inż. Tadeusz HOP, doc. dr inż. Kazimierz KLUCZYCKI, prof. zw. mgr inż. Eugeniusz ZACZYŃSKI

Sekretarz — st. asyst. mgr inż. Roman PUDLIK

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — prof. zw. mgr inż. Eugeniusz ZACZYŃSKI

Z-ca przewodniczącego — doc. dr inż. Jan PALUCH

Członkowie dla specjalności:

„Urządzenia cieplne i zdrowotne” — st. wykł. mgr inż. Tadeusz CHLIPALSKI, prof. n. dr inż. Jan SZARGUT

„Zaopatrzenie w wodę i utrzymanie czystości środowiska” — prof. zw. mgr inż. Eugeniusz ZACZYŃSKI, doc. dr inż. Jan PALUCH, st. wykł. mgr inż. Zbigniew BRULIŃSKI

„Technologia wody i ścieków” — doc. dr inż. Kazimierz KLUCZYCKI, doc. dr inż. Jan PALUCH, prof. n. dr Andrzej GROSSMAN

„Inżynieria komunalna” — prof. n. mgr inż. Tadeusz TOEDOROWICZ-TODOROWSKI, prof. n. mgr inż. Józef BARTOSZEWSKI, doc. dr inż. Tadeusz HOP.

Sekretarze: st. asyst. mgr inż. Józef CHOJNACKI, adkt mgr inż. Zbigniew STEFANKO

3. KATEDRY WYDZIAŁU

1. **Katedra Wodociągów i Kanalizacji** — ul. Katowicka 5, tel. bezp. 27-93 i tel. wewn. 60

Kierownik Katedry — prof. zw. mgr inż. Eugeniusz ZACZYŃSKI

St. wykładowca — mgr inż. Zbigniew BRULIŃSKI

Wykładowcy: mgr inż. Lesław PREIDL, mgr inż. Adam SZYNAL

Adiunkci: mgr inż. Józef FLAKOWICZ, mgr inż. Zbigniew STEFANKO

St. asystent — mgr inż. Józef CHOJNACKI

Asystent — mgr inż. Stanisława CEMBRZYŃSKA

St. technik — Helena ŁUCEK

Laborant — Barbara BELA

Robotnik wysokokwalifikowany — Eugeniusz RAK

St. pedel — Maria STASIAK

Katedra Wodociągów i Kanalizacji została utworzona na Wydziale Inżynieryjno-Budowlanym. W marcu 1946 r. kierownictwo Katedry objął prof. mgr inż. Eugeniusz Zaczyński. Początkowo zakres prac Katedry stanowiły wyłącznie zagadnienia wodociągów i kanalizacji. W roku 1953 po zlikwidowaniu Katedry Nauk Inżynierskich, tematykę tej Katedry przeniesiono do Katedry Wodociągów i Kanalizacji.

W roku 1949 utworzono przy Katedrze Zakład Badań Wodociagowych i Kanalizacyjnych, który z dniem 1 września 1956 r. został przejęty przez Instytut Gospodarki Komunalnej.

W okresie istnienia Katedry wykonano ponad 150 prac naukowo-badawczych z zakresu wodociągów i kanalizacji, oczyszczania wody i ścieków. W ramach współpracy z przemysłem Katedra pozostaje stale w łączności z miejskimi przedsiębiorstwami wodociągów i kanalizacji z terenu Śląska oraz licznymi zakładami przemysłowymi w dziedzinie gospodarki wodnej.

W Katedrze prowadzone są obecnie 3 prace doktorskie pod kierunkiem prof. Eugeniusza Zaczyńskiego jako promotora.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego oraz Inżynierii Sanitarnej:

Mechanika cieczy i gazów

Hydrostatyka — Warunki równowagi cieczy i siły na nią działające. Pojęcie parcia i ciśnienia hydrostatycznego. Ciśnienie hydrostatyczne w dowolnym kierunku. Zależność ciśnienia od sił objętościowych. Powierzchnie ekwipotencjalne i własności tych powierzchni. Rozkład ciśnienia w cieczy, na którą działa wyłącznie siła przyciągania ziemskiego. Prawo Pascala. Pojęcie ciśnienia hydrostatycznego i hydrodynamicznego. Powierzchnia cieczy w naczyniu poruszającym się na płaszczyźnie poziomej ruchem jednostajnym i w naczyniu wirującym dookoła osi. Parcie wody na powierzchnie płaskie. Parcie wody na powierzchnie zakrzywione. Wypór wody. Równowaga ciał pływających. Równowaga ciał zanurzonych w cieczy.

Hydrodynamika — Pojęcie wstępne i charakterystyka ruchów cieczy. Pojęcie przepływu prędkości i objętości cieczy. Warunek ciągłości ruchu cieczy. Prawo Bernoulli'ego, dla cieczy doskonałej i rzeczywistej. Zwężka Venturi'ego. Spad piezometryczny i hydrauliczny. Linia ciśnienia i linia energii cieczy rzeczywistej. Przepływ wody w łożyskach; pojęcia zasadnicze. Współczynnik Saint-Venata. Hydrauliczne opory i straty energetyczne przy ruchu wody. Prawo hydrodynamicznego podobieństwa. Ruch laminarny i ruch burzliwy. Doświadczenia Reynolds'a i liczba Reynolds'a. Równanie ruchu ustalonego, burzliwego w łożyskach i kanałach. Jednostajny ruch wody w kanałach i łożyskach. Obliczenia hydrauliczne przekroji otwartych. Przekroje nieregularne i złożone. Przekroje o różnych szorstkościach. Przekroje hydraulicznie najkorzystniejsze. Przekroje zamknięte. Sposoby obliczeń przekroji zamkniętych z wykresu, w których elementy hydrauliczne są w procentach przekroju pełnego. Przepływ wody w przewodach pod ciśnieniem. Straty w przewodach pod ciśnieniem. Straty w przewodzie przy stałym poborze wody. Linia ciśnienia. Rozkład ciśnienia w przewodach o stałym przekroju. Linia ciśnienia w przewodzie o zmiennej średnicy. Przykłady obliczeń rurociągów. Uderzenia wodne. Obliczenie przepustów pod nasypami przy przepływie wody pod ciśnieniem. Lewary i syfony. Pojęcie ruchu podkrytycznego i nadkrytycznego i przejście z jednego w drugi. Ruch zmienny w korytach otwartych. Cofka, obliczenie cofki. Ruch wody gruntowej. Współczynnik przepuszczalności gruntu i prawo Darcy. Dopływ wody do rowu przy warstwie nieprzepuszczalnej poziomej i pochyłej. Dopływ wody do studni przy warstwie nieprzepuszczalnej poziomej i pochyłej. Doświadczalne wyznaczenie współczynnika przepuszczalności gruntu. Działanie szeregu studzien. Wypływ wody przez otwory. Wypływ wody przez mały otwór w ścianie pionowej. Wypływ wody przez otwór o większych wymiarach. Wypływ wody przez przystawki. Wypływ wody przy zmiennym poziomie zwierciadła wody. Przepływ wody między zbiornikami o zmiennym zwierciadle wody. Przelewy. Rodzaje przelewów. Równanie przelewu zupełnego. Równanie przelewu zatopionego. Przelew w cienkiej ścianie. Przelew zupełny w grubej ścianie. Przelew zatopiony. Przelew o szerokiej koronie. Przelew Poncellet'a i Lebros'a. Przelew boczny. Przelew trójkątny Thomsona. Przelew trapezowy Cipolletti'ego. Równowaga gazu ciężkiego. — Aerostatyka. Aerodynamika. Straty ciśnienia. Dynamika gazów. — Przepływy ze znacznymi zmianami objętości. Rozprzestrzenianie się zaburzeń ciśnienia. Prędkość dźwięku.

Hydrologia i budownictwo wodne

Wykład obejmuje zagadnienia hydrometrii, hydrografii i hydrologii naukowej oraz budownictwa wodnego:

Parowanie, kondensacja, opad, formy opadu, mierzenie opadu. Opad normalny, intensywność opadu. Wyznaczenie średniego opadu dorzecza. Przesiąkanie, spływ. Bilans wodny. Przepływy w korytach naturalnych. Stany wody, wodowskazy. Charakterystyczne stany i przepływy. Częstość stanów. Krzywe wodowskazowe. Objętość przepływu, wyznaczenie średniego rocznego przepływu. Retencja jeziora. Pomiary wodne, pomiar przekroju, pomiar spadku, pomiar prędkości, pomiary i obliczenia objętości przepływu. Urządzenia piętrzące, jazy stałe nieszczelne, jazy szczelne, jazy

Układy sieci wodociągowej w zakładach przemysłowych. Zasady obliczania sieci wodociągowej. Zbiorniki wodne wieżowe i terenowe. Urządzenia pompowe, kanalizacja zakładów przemysłowych.

II. Gospodarka wodna w zakładach przemysłu górniczego i energetycznego.

Przemysł górniczy:

Odwadnianie kopalń. Podszadzki płynne. Przeróbka mechaniczna.

Zakłady energetyczne:

Elektrownie ciepłne. Układ kotłowy. Układ chłodniczy. Hydrauliczne usuwanie popiołu. Urządzenia do odpylania gazów spalinowych. Sieć wodociągowa. Sieć kanalizacyjna. Elektrownie jądrowe. Reaktory. Zanieczyszczenie promieniotwórcze wód i ścieków. Oczyszczanie wód i ścieków.

III. Gospodarka wodna w hutach żelaza i stali.

Zakłady przygotowania wsadu (aglomerowanie). Wydział wielkopiecowy. Wydział stalowni. Wydział walcowni. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna.

IV. Gospodarka wodna w zakładach koksochemicznych i stacjach czadnic.

Wydział piecowni. Wydział kondensacji i destylacji smoły. Wydział siarczanu amonu. Rektyfikacja surowego benzolu. Ogólne zużycie wody i rodzaje sieci wod.-kan. Czadnica. Bilanse wodne.

2. Katedra Ogrzewnictwa i Wentylacji — ul. Katowicka 5, tel. wewn. 29 i 52

p. o. Kierownika Katedry — st. wykł. mgr inż. Tadeusz CHLIPALSKI

Adiunkci: dr inż. Stanisław MIERZWIŃSKI, mgr inż. Stanisław MAJERSKI

Wykładowca — mgr inż. Zbigniew KAIM

St. asystent — mgr inż. Stanisław LEGEĆ

Laborant — Jerzy CAIS

Robotnik wysokokwalifikowany — Stanisław KASZUBA

Zakład Badań i Urządzeń Odpylających — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — adkt dr inż. Stanisław MIERZWIŃSKI

W roku 1945 na Wydziale Inżynierjno-Budowlanym, utworzona została Katedra Techniki Sanitarnej, która swoją działalnością dydaktyczną i naukowo-badawczą obejmowała zagadnienia z dziedziny ogrzewnictwa, wentylacji oraz klimatyzacji; przy Katedrze powstał w 1951 roku Zakład Badań Ogrzewania i Wietrzenia.

Organizatorem i pierwszym Kierownikiem Katedry i Zakładu był zmarły w marcu 1953 r. prof. dr inż. EliasZ Zielski.

Z chwilą powstania Wydziału Inżynierii Sanitarnej w 1953 r. Katedra Techniki Sanitarnej została przemianowana na Katedrę Ogrzewnictwa i Wentylacji z Zakładem Ogrzewnictwa i Wentylacji. Od 1953 r. p. o. Kierownika Katedry i kierownikiem Zakładu jest st. wykł. mgr inż. Tadeusz Chlipalski.

Pracownicy Katedry zajmują się pracami naukowymi z zakresu:

- a) ogrzewnictwa w budownictwie miejskim i przemysłowym, ze szczególnym uwzględnieniem ogrzewania za pomocą płyt promieniujących oraz ekonomicznego systemu ogrzewania o krążeniu indukowanym, opracowanym na podstawie patentu Katedry,
- b) regulacji sieci ciepłych systemu wodnego na terenie osiedli mieszkaniowych oraz zakładów przemysłowych wg własnych metod opracowanych przez Katedrę,
- c) wykorzystania ciepła odłotowego przemysłu dla ogrzewnictwa,
- d) wykorzystania ciepła odłotowego przemysłu dla ogrodnictwa szklarniowego,
- e) wentylacji i klimatyzacji zakładów przemysłowych, budynków monumentalnych i zabytkowych,
- f) specjalnych urządzeń odciągowych w przemyśle,
- g) konstrukcji oraz badań urządzeń odpylających,
- h) badań i pomiarów urządzeń ogrzewniczych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych i odpylających oraz warunków mikroklimatu.

W działalność naukową, dydaktyczną jak również organizacyjną Katedry i Zakładu duży wkład pracy wnieśli, długoletni pracownicy naukowci: mgr inż. Tadeusz Chlipalski, dr inż. Stanisław Mierzwiński oraz mgr inż. Stanisław Majerski.

Prof. dr inż. Eliaasz Zielski był organizatorem i pierwszym kierownikiem Katedry Ogrzewnictwa i Wentylacji Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Urodzony dnia 26. 1. 1887 roku w Uźciu Biskupim, ukończył studia na Politechnice Lwowskiej w 1914 roku. Od 1929 roku prowadził na Wydziałach Mechanicznym oraz Architektonicznym Politechniki Lwowskiej wykłady z przedmiotu „ogrzewanie i przewietrzanie”. W roku 1934 został mianowany adiunktem przy Katedrze Pomiarów Maszyn, w której pracował do 1940 roku. W 1940 roku jako docent a następnie profesor obejmuje Katedrę „Techniki Sanitarnej” na Politechnice Lwowskiej, prowadząc ją nadal w latach 1944—1945 aż do chwili wyjazdu ze Lwowa. W tym okresie czasu prof. E. Zielski oprócz pracy dydaktycznej i naukowej na Uczelni, opracowuje cały szereg poważnych projektów z dziedziny ogrzewnictwa, wentylacji i klimatyzacji dla budownictwa miejskiego oraz przemysłowego, budynków specjalnych, szkół, szpitali, muzeów, oraz uzdrowisk. Rezultatem tych prac, jest szereg pomysłów różnych prototypowych urządzeń z tych dziedzin, dla których uzyskuje patenty nie tylko w Polsce ale i za granicą.

We wrześniu 1945 roku prof. E. Zielski przyjeżdża do Gliwic i staje w szeregu budowniczych Politechniki Śląskiej, a w szczególności ówczesnego Wydziału Inżynierjno-Budowlanego. Obejmuje kierownictwo Katedry Techniki Sanitarnej, której działalność dydaktyczna i naukowo-badawcza prowadzona jest w zakresie ogrzewnictwa, wentylacji oraz klimatyzacji.

Prof. Zielski tworzy przy Katedrze Zakład Badań Ogrzewania i Wietrzenia: kieruje pracami dydaktycznymi i naukowymi oraz bierze czynny udział w pracach organizacyjnych szczególnie przy tworzeniu nowopowstającego Wydziału Inżynierii Sanitarnej. W 1946 roku prof. Zielski przedłożył na Politechnice Śląskiej swoją pracę doktorską i uzyskał stopień doktora nauk technicznych.

Lata 1945—1952 to okres wyjątkowej pracy Profesora nie tylko na śląskiej Uczelni, ale również przy odbudowie naszego Kraju. W tym okresie pod kierunkiem prof. Zielskiego opracowano szereg projektów o poważnej tematyce z dziedziny ogrzewnictwa, wentylacji, klimatyzacji oraz specjalnych urządzeń przemysłowych. Prof. dr inż. Eliaasz Zielski zmarł w dniu 1 marca 1953 roku; z Jego odejściem Uczelnia utraciła wybitnego naukowca i specjalistę, a młodzież Ukochanego Profesora.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Inżynierii Sanitarnej:

Ogrzewnictwo

Problemy komfortu cieplnego, zagadnienia meteorologii dla celów ogrzewnictwa, fizyka ustrojów budowlanych, obliczenia strat ciepła oraz zapotrzebowanie ciepła. Systemy ogrzewań, ogrzewanie wodne, parowe i powietrzne. Zasady działania, oraz termodynamiczne podstawy pracy ogrzewań różnych systemów. Ogrzewanie przez promieniowanie. Istota ogrzewań przez promieniowanie, zasady przenoszenia ciepła przez promieniowanie. Ogrzewanie elektryczne. Ogrzewanie przy pomocy promieników gazowych. Ogrzewanie zdala czynne i gospodarka skojarzona. Ogrzewanie zakładów przemysłowych. Zasady ogrzewania dużych hal przemysłowych. Zastosowanie ogrzewania przez promieniowanie w zakładach pracy.

Wentylacja i klimatyzacja

Fizyczne własności powietrza, zagadnienie klimatu pomieszczeń, podstawowe rodzaje wentylacji, problemy wymiany powietrza dla wentylacji. Wentylacja naturalna, klasyfikacja i systemy. Wentylacje mechaniczne, systemy i urządzenia. Obróbka powietrza oczyszczanie, ogrzewanie, zraszanie, chłodzenie, osuszanie. Transport powietrza, czerpnie, przewody, wyrzutnie. Obliczenia sieci przewodów wentylacyjnych. Elementy konstrukcyjne urządzeń wentylacyjnych. Wentylacja przemysłowa. Urządzenia klimatyzacyjne oraz ich zasady działania. Podstawy regulacji automatycznej urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych.

Urządzenia kotłowe

Wiadomości ogólne o kotłach parowych i wodnych oraz sposobie ich działania.

Zapoznanie z podstawowymi surowcami zapewniającymi pracę kotła. Klasyfikacje paliw stałych, płynnych i gazowych. Rozpatrzenie procesów spalania w pale-

niskach kotłów. Klasyfikacja palenisk oraz zasady działania palenisk rusztowych i palnikowych. Konstrukcje kotłów do centralnego ogrzewania, oraz parowych energetycznych. Dodatkowo powierzchnie grzewalne. Osprzęt kotłów oraz aparatura pomiarowo-kontrolna. Urządzenia ciągu i podmuchu. Specjalne urządzenia w kotłowniach jak: urządzenia nawęglające, urządzenia do usuwania popiołu i żuźla, urządzenia do odpowielania spalin oraz urządzenia do oczyszczania i zmiękczenia wody zasilającej. Zasadnicze wiadomości odnośnie projektowania i budowy kotłowni do celów ogrzewniczych.

Sieci ciepłne

Obliczenie zapotrzebowania ciepła dla celów grzejnych i ogrzewanie wody użytkowej. Źródła ciepła przy niezależnej i skojarzonej gospodarce ciepłej oraz zasady działania wymienionych układów ciepłowniczych. Konstrukcje i obliczenia zasadniczych elementów ciepłowniczych, jak wymienniki ciepła, zasobniki ciepła, pompy, urządzenia pomocnicze. Przesyłanie ciepła na odległość, zasady pracy sieci ciepłych, obliczenia hydrauliczne; wytrzymałościowe oraz ciepłne. Budowa sieci ciepłych. Rozdzielnie i podstacje ciepłne. Regulacja sieci ciepłych.

Urządzenia odpylające i instalacje przemysłowe

Chłodnictwo: urządzenia i instalacje chłodnicze, chłodnie przemysłowe.

Suszarnictwo: proces suszenia, suszarki, instalacje pomocnicze.

Instalacje przemysłowe: instalacje sprężonego powietrza, gazów technicznych, transport pneumatyczny, odciągi miejscowe. Urządzenia odpylające: aerozole, aerodynamika mechanicznej separacji pyłów, odpylacze mechaniczne suche i mokre, filtry, odpylacze elektrostatyczne, badania urządzeń odpylających.

Ogrzewnictwo i wentylacja

Fizyka ustrojów budowlanych, obliczenia strat ciepła oraz zapotrzebowanie ciepła. Systemy ogrzewań, ogrzewanie wodne, parowe i powietrzne. Zasady działania ogrzewań różnych systemów. Ogrzewanie przez promieniowanie. Kotłownie, podstawowe zasady projektowania i działania. Ogrzewanie zdala czynne i gospodarka skojarzona. Podstacje i węzły ciepłne. Fizyczne własności powietrza, problemy wymiany powietrza dla wentylacji. Systemy wentylacji, wentylacja naturalna i wentylacja mechaniczna. Obróbka powietrza. Transport powietrza. Urządzenia klimatyzacyjne oraz ich zasady działania.

Zarys urządzeń ciepłych obejmuje zakres podany jak wyżej.

Na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego

Instalacje

Fizyka ustrojów budowlanych, obliczenia strat ciepła oraz zapotrzebowanie ciepła. Systemy ogrzewań, ogrzewanie wodne, parowe i powietrzne.

Zasady działania ogrzewań różnych systemów. Ogrzewanie przez promieniowanie. Kotłownie, podstawowe zasady projektowania i działania. Ogrzewanie zdala czynne, gospodarka skojarzona. Podstacje i węzły ciepłne w budynkach. Fizyczne własności powietrza, problemy wymiany powietrza dla wentylacji. Systemy wentylacji, wentylacja naturalna i wentylacja mechaniczna. Obróbka powietrza. Transport powietrza. Urządzenia klimatyzacyjne oraz ich zasady działania. Podstawowe wiadomości z zakresu wewnętrznych, wodociągowych kanalizacyjnych, ciepłej wody użytkowej oraz gazowych.

Na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym

Ciepłownictwo

Podstawowe wiadomości z zakresu ogrzewnictwa. Zagadnienia przesyłania ciepła na odległość, zasady pracy sieci ciepłych, systemy sieci ciepłych, obliczenia hydrauliczne, wytrzymałościowe oraz ciepłne. Budowa sieci ciepłych. Rozdzielnie; podstacje ciepłne. Regulacja sieci ciepłych.

3. Katedra Technologii Wody i Ścieków — ul. Marcina Strzody 19, tel. 49-04

Kierownik Katedry — prof. n. dr Andrzej GROSSMAN

Adiunkci: dr inż. Jerzy CHMIEŁOWSKI, dr inż. Maria ZDYBIEWSKA, dr inż. Tadeusz WIERZBICKI

St. asystent — mgr inż. Stefan MAGOSZ

Stażysta — mgr inż. Elżbieta CHŁECH

Instruktor zawodu — Józef PRÓCHNICKI

Laboranci: Stanisław MYCZKOWSKI, Jadwiga JĘDRALCZUK

Referent ekonomiczny — Maria KULCZYCKA

Katedra Technologii Wody i Ścieków Wydziału Inżynierii Sanitarnej powstała w 1951 roku po przemianowaniu i rozdzieleniu Katedry Chemicznej Technologii Przemysłu Rolnego na Wydziale Chemicznym. Z Katedry tej kierowanej wówczas przez prof. dr inż. Adolfa Joszta powstały trzy Katedry na Wydziale Inżynierii Sanitarnej, a to: Katedra Technologii Wody i Ścieków, Katedra Biologii Sanitarnej i Katedra Techniki Sanitarnej.

Pierwszym kierownikiem Katedry i jej twórcą był prof. dr inż. Adolf Joszt, zmarły w 1957 roku. W okresie 1957—1959 roku Katedra była pod opieką Dziekana Wydziału Inżynierii Sanitarnej doc. dr inż. Jana Palucha. W 1960 roku kierownictwo Katedry objął prof. dr Andrzej GROSSMAN.

Katedra zajmuje się problemami technologicznymi i biochemicznymi oczyszczania ścieków i uzdatniania wody, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb przemysłów o istotnym pod tym względem znaczeniu dla GOP, a mianowicie chemicznej przeróbki węgla i pokrewnych przemysłów chemicznych. Zagadnienia te dotyczą głównie oczyszczania ścieków fenolowych i niektórych ścieków z ciężkiej syntezy organicznej, problemów fermentacji metanowej oraz badania dołowych wód kopalnianych pod względem ich własności korozyjnych i radioaktywności. W związku z tymi badaniami, niektórzy pracownicy Katedry odbyli studia specjalizacyjne na stypendiach w ZSRR, Wielkiej Brytanii i CSRS.

Pracownicy Katedry ogłosili kilkadziesiąt prac naukowych i opracowali szereg ekspertyz naukowo-technicznych dla zakładów przemysłowych; dorobkiem Katedry są również trzy habilitacje, pięć doktoratów. Ponadto pracownicy Katedry współpracowali w organizowaniu i prowadzeniu kilku kursów szkoleniowych dla specjalistów z przemysłu.

Współpraca Katedry z przemysłem i instytucjami państwowymi była od początku jej istnienia bardzo żywa. Prof. dr inż. A. Joszt był współtwórcą Międzywojewódzkiego Komitetu Ochrony Rzek oraz Zakładu Badań Wodociągowo-Kanalizacyjnych. Prof. dr A. Grossman był kierownikiem Pracowni Gospodarki Wodnej Zakładu Badań Naukowych GOP.—PAN. Współpraca ta obejmowała także szereg innych instytucji jak: Sekcja Ochrony Wód PAN, Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Instytut Metalurgii Żelaza, Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej, Centralne Laboratorium Gazownictwa, Wydział Gospodarki Wodnej P. W. R. N. w Katowicach i Wojewódzka Inspekcja Ochrony Wód oraz liczne zakłady przemysłowe, głównie koksownie, zakłady koksochemiczne oraz chemiczne.

Prof. dr inż. Adolf Joszt urodził się dnia 17. II. 1889 roku we Lwowie; ukończył Politechnikę Lwowską, poczym w 1913 roku uzyskał stopień doktora nauk technicznych. W 1920 roku habilitował się na Politechnice Lwowskiej, rozpoczynając pracę na Akademii Rolnej w Dublanach. Następnie w 1923 roku został mianowany profesorem nadzwyczajnym, a w sześć lat później profesorem zwyczajnym na Wydziale Chemicznym Politechniki Lwowskiej. Od 1927 roku był kierownikiem Katedry Chemicznej Technologii Przemysłu Rolniczego Politechniki Lwowskiej aż do 1943 roku.

Począwszy od roku 1945 prof. Joszt współpracował przy organizacji Politechniki Śląskiej w Krakowie i w Gliwicach obejmując kierownictwo Katedry Chemicznej Technologii Przemysłu Rolniczego, a w roku 1952 Katedry Technologii Wody i Ścieków na Wydziale Inżynierii Sanitarnej, Politechniki Śląskiej, którego był również współzałożycielem. Na tym stanowisku pozostał do końca życia; zmarł w marcu 1957 roku.

W ciągu swej pracy na wyższej uczelni prof. Joszt był dziekanem i rektorem na Politechnice Lwowskiej oraz dziekanem Wydziału Chemicznego Politechniki Ślą-

skiej. Brał czynny udział w pracach organizacyjnych na Uczelni, a także w wielu towarzystwach naukowych, jako też efektywnie współpracował z przemysłem w zakresie gospodarki wodnej w kraju.

Oprócz działalności dydaktycznej, prof. Joszt pozostawił kilkadziesiąt publikacji naukowych własnych oraz prac zbiorowych opracowanych łącznie z pracownikami Katedry.

Uzyskał szereg odznaczeń jak: Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Medal X-lecia oraz pośmiertnie Order Sztandaru Pracy I Klasy.

Pamięć prof. Adolfa Joszta jest mocno związana z historią Politechniki Śląskiej, zarówno z Wydziałem Chemicznym, na którym długo i owocnie pracował, jak również z Wydziałem Inżynierii Sanitarnej, którego był współzałożycielem oraz organizatorem w zakresie specjalności technologii wody i ścieków.

Dzięki Jego inicjatywie kierunek ten znacznie się rozwinął, szczególnie w Śląskim Okręgu Przemysłowym.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Inżynierii Sanitarnej:

Technologia wody

Podstawy hydrochemii. Procesy jednostkowe uzdatniania wody dla celów pitnych i wodociągowych: sedymentacja, koagulacja, filtracja, dezynfekcja, usuwanie żelaza i manganu, stabilizacja wody. Modelowe zajęcia laboratoryjne dotyczące omawianych procesów jednostkowych uzdatniania wody pitnej i wodociągowej. Projektowanie procesów oczyszczania wody.

Technologia wody przemysłowej

Woda dla celów przemysłowych i kotłowych. Konstrukcje kotłów. Procesy jednostkowe uzdatniania wody przemysłowej: dekarbonizacja, zmiękczenie, odsolenie, demineralizacja i zmiękczenie wymienniczymi jonowymi, odkrzemianie i odtlenianie wody. Woda w przemyśle hutniczym, chemicznym, górniczym. Promieniotwórczość wód. Modelowe zajęcia laboratoryjne dotyczące omawianych procesów jednostkowych uzdatniania wody przemysłowej. Projektowanie procesów uzdatniania wody.

Technologia ścieków biogenych

Jednostkowe procesy mechaniczne i chemiczne oczyszczania ścieków biogenych: cedzenie, osadzanie, koagulacja, chlorowanie. Podstawy biochemicznych metod oczyszczania. Złoże biologiczne. Osad czynny. Fermentacja metanowa. Technologia unieszkodliwiania osadów ściekowych. Modelowe zajęcia laboratoryjne dotyczące omawianych procesów jednostkowych. Projektowanie procesów oczyszczania ścieków biogenych.

Technologia ścieków przemysłowych

Jednostkowe procesy oczyszczania ścieków przemysłowych: sorpcja, koagulacja, koalescencja, flotacja, neutralizacja, wytrącanie i krystalizacja, ofenolowanie. Metody oczyszczania ścieków przemysłu chemicznego, mechanicznej i chemicznej przeróbki węgla, zakładów metalurgicznych. Przemysł papirniczy i spożywczy. Ścieki fenolowe, ścieki radioaktywne; odsalanie wód dołowych. Modelowe zajęcia laboratoryjne dotyczące omawianych procesów jednostkowych oczyszczania ścieków. Projektowanie oczyszczania ścieków przemysłowych.

Technologia przemysłowa

Zasady technologii oraz podstawowe czynności i aparaty stosowane w przemyśle. Przebiegi procesów technologicznych kilku gałęzi przemysłu, wybranych pod kątem wadzenia ich ważności, zwłaszcza jako źródeł zanieczyszczenia wód, przy uwzględnieniu specyfiki Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego.

Podstawowe zasady technologii, jak rozwinięcie powierzchni, ciągłość produkcji itp., a następnie główne czynności, jak rozdrabnianie i rozdzielanie ciał, transport wewnętrzny, pomiary w technologii, dążenia do automatyzacji procesów i związane z nimi aparaty, urządzenia i przyrządy. Technologia paliw stałych, ciekłych i gazowych, koksochemia, przemysł azotowy, przemysł materiałów wybuchowych, metalurgia żelaza i w niewielkim zakresie innych metali, przemysł celulozowo-papirniczy, cukrownictwo, włókna i tworzywa sztuczne.

Technologia przemysłów zanieczyszczających atmosferę

Ogólne zasady technologii oraz procesy technologiczne przemysłów zanieczyszczających powietrze emisją pyłów i gazów. Część ogólna: przegląd i charakterystyka głównych zanieczyszczeń powietrza oraz najważniejszych zasad i czynności stosowanych w przemyśle.

Część szczegółowa: spalanie, mechaniczna i chemiczna przeróbka węgla, produkcja wyrobów z węgla uszlachetnionego i sadzy aktywnej, przemysł ceramiczny, metalurgia żelaza i stali, hutnictwo metali nieżelaznych oraz wybrane gałęzie przemysłu chemicznego, z uwzględnieniem pyłów radioaktywnych.

4. Katedra Chemii Sanitarnej — ul. Katowicka 2, tel. 28-67

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Zbigniew GREGOROWICZ

St. asystenci: mgr Ryszard BARANOWSKI, mgr Jerzy CIBA, mgr Jerzy CZERNIEC, mgr inż. Wanda HERTYK, mgr inż. Joanna KULICKA, mgr inż. Maria OLEJNICZENKO

Asystenci: mgr Andrzej BROSKIEWICZ, mgr Stanisław KOWALSKI, mgr inż. Teresa SUWIŃSKA

Technik — Joanna CIECHANOWSKA

Laboranci: Brygida GOGOŁOK, Bernard JANOSZKA

Katedra Chemii Sanitarnej powstała pod nazwą Katedry Chemii i Technologii Materiałów Budowlanych w roku 1953 w ramach Wydziału Budownictwa Przemysłowego Politechniki Śląskiej.

W roku 1955 została przeniesiona na nowo kreowany Wydział Inżynierii Sanitarnej, z przemianowaniem na Katedrę Chemii Sanitarnej.

Pierwszym kierownikiem Katedry była doc. dr Józefa Wąsowska. W początkowym okresie swej działalności doc. Wąsowska skierowała całą uwagę na wyposażenie Katedry oraz na urządzenie jej w nowo otrzymanym pomieszczeniu w gmachu Wydziału Górniczego. W roku 1957 po długotrwałej chorobie zmarła doc. dr J. Wąsowska.

W roku 1958 kierownikiem Katedry Chemii Sanitarnej został mianowany doc. dr inż. Czesław JODKO, który pracował do 1961 roku, prowadząc prace naukowe nad zastosowaniem węgla aktywnych do odfenolowywania wód.

Po uzyskaniu habilitacji, od dnia 1. I. 1961 roku kierownictwo Katedry objął doc. dr inż. Zbigniew Gregorowicz. Od tego momentu datuje się wzrost ilości pracowników naukowych Katedry, rozbudowa pomieszczeń i ich adaptacja, urządzenia laboratoriów oraz poprowadzenie prac naukowo-badawczych w następujących kierunkach:

- nowe zastosowanie wskaźników redoksowych w analizie chemicznej: merkurometrii, analizie pośredniej anionów oraz analizie śladów,
- analiza organiczna: ilościowe oznaczanie półproduktów organicznych,
- analiza techniczna: unowocześnianie kontroli analitycznej w przemyśle nieorganicznym, organicznym i hutniczym,
- synteza i badanie otrzymanych związków metaloorganicznych,
- analiza mieszaniny fenoli i unowocześnienie metod analizy wód,
- zastosowanie kinetyki w analizie chemicznej.

Od roku 1961 rozpoczęła się ścisła współpraca naukowa Katedry Chemii Sanitarnej z Zakładem Chemii Analitycznej WSP w Katowicach, polegająca na podejmowaniu wspólnych prac, oraz wykorzystaniu istniejących w Zakładzie przyrządów.

Przy Katedrze została reaktywowana z dniem 1. I. 1963 roku Podkomisja Surowców Mineralnych Komisji Analitycznej przy Komitecie Nauk Chemicznych Polskiej Akademii Nauk, której przewodniczącym jest doc. dr inż. Z. Gregorowicz.

Doc. dr Józefa Jankiewicz-Wąsowska była pierwszym kierownikiem Katedry Chemii Sanitarnej na Wydziale Inżynierii Sanitarnej Politechniki Śląskiej w Gliwicach w latach 1953—1957.

Józefa Jankiewicz urodziła się 24 sierpnia 1909 roku w Nowym Sączu. Po ukończeniu gimnazjum typu humanistycznego w Nowym Sączu, zapisuje się na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy Uniwersytetu im. Jana Kazimierza we Lwowie, obierając jako przedmiot główny chemię. W marcu 1934 roku kończy studia, uzyskując stopień magistra filozofii w zakresie chemii.

Po uzyskaniu dyplomu mgr Jankiewicz-Wąsowska zostaje we wrześniu 1934 roku asystentem Zakładu Chemii Organicznej U. J. K. we Lwowie.

W grudniu 1937 roku otrzymuje tytuł naukowy doktora filozofii w zakresie chemii i fizyki, po czym otrzymuje stanowisko st. asystenta, pracując nad przemianami tlenocyjanku węgla.

W czasie okupacji pracuje w prywatnym laboratorium chemiczno-kosmetycznym dra T. Firli.

Po wyzwoleniu Lwowa zgłasza się w sierpniu 1944 roku do pracy na Uniwersytecie.

We wrześniu 1945 roku dr Józefa Jankiewicz-Wąsowska przenosi się wraz z rodziną do Gliwic; w kwietniu 1946 roku zostaje asystentem, a w grudniu 1948 roku adiunktem w Katedrze Chemii Organicznej Ogólnej na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej. Na tym stanowisku pracuje od 1953 roku.

1 września 1953 roku dr Wąsowska obejmuje kierownictwo Katedry Chemii i Technologii Materiałów Budowlanych na Wydziale Inżynierii Budowlanej Politechniki Śląskiej.

W roku 1954 uzyskuje na podstawie dotychczasowych osiągnięć naukowych tytuł docenta. W tym też roku Katedra Chemii i Technologii Materiałów Budowlanych zostaje przeniesiona na nowo powstający Wydział Inżynierii Sanitarnej i przemianowana na Katedrę Chemii Sanitarnej.

Zmarła po ciężkiej chorobie 12 lipca 1957 roku.

Doc. dr Wąsowska pozostawiła po Sobie kilka prac, które przedstawiają dużą wartość naukową.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na studiach dziennych Wydziałów: Chemicznego i Inżynierii Sanitarnej oraz na studiach zaocznych Wydziału Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego:

Chemia sanitarna, ogólna i fizyczna

Zagadnienia z chemii ogólnej i nieorganicznej: podstawowe prawa chemiczne, otrzymywanie, własności i zastosowanie ważniejszych pierwiastków typu metali i niemetałów, układ okresowy pierwiastków, wybrane zagadnienia z teorii roztworów, szeregu napięciowego metali i układów redoksowych.

Z chemii organicznej: elementarna analiza jakościowa i ilościowa związków organicznych, przedstawiciele poszczególnych grup związków organicznych jak: węglowodory alifatyczne, aromatyczne, węglowodany, związki heterocykliczne i ich pochodne, podstawowe reakcje charakterystyczne dla poszczególnych typów związków. Wprowadzenie do chemii analitycznej: analiza wagowa-alkacydymetria, manganometria, jodometria, argentometria, merkurometria i kompleksometria. Analiza pojedyncza i złożona z niektórych kationów i anionów. Poszczególne działy analizy ilościowej.

Chemia instrumentalna

Podstawy teoretyczne i praktyczne spektrografii, fotometrii płomieniowej, kolorymetrii, spektrofotometrii absorpcyjnej, turbidymetrii, polarografii, potencjometrii i konduktometrii. Nowe kierunki analizy chemicznej, technika pracy naukowej, bibliografia analityczna oraz kryteria rzetelności i powtarzalności metod ilościowych.

Chemia ogólna — na Studium Zaocznym Wydziału Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego i Wydziału Inżynierii Sanitarnej: Wykłady i ćwiczenia audytoryjne z podstaw chemii są prowadzone w ten sposób, aby ułatwić pracę własną studentów w domu. Na ćwiczeniach laboratoryjnych studenci zapoznają się z elementami chemii roztworów: reakcji podwójnej wymiany, strącaniowymi i barwnymi oraz z rozpuszczalnością związków i identyfikacją pojedynczych kationów i anionów.

5. Katedra Budowli Komunalnych — ul. Katowicka 5, tel. wewn. 65

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Hadeusz HOP

St. asystent — mgr inż. Roman PUDLIK

Asystenci: mgr inż. Stanisław MAJEWSKI, mgr inż. Jan MORAWIEC, mgr inż. Karol OSTROWSKI

Starszy inżynier — mgr inż. Bogdan BOCZKAJ

Asystent naukowo-techniczny — mgr inż. Liliana BRZEZIŃSKA

Laboraneci: Walter DRAGA, Helena STRZELCZYK

Katedra została powołana na dawnym Wydziale Inżynieryjno-Budowlanym, zarządzaniem Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 24 września 1952 r., pod nazwą Katedra Konstrukcji Prefabrykowanych.

W dniu 12 lutego 1953 r. Katedra ta została przeniesiona na dawny Wydział Budownictwa Przemysłowego.

W związku ze zmianami organizacyjnymi dotyczącymi Wydziałów Budownictwa Przemysłowego oraz Inżynieryjno-Budowlanego, Katedra Konstrukcji Prefabrykowanych została w dniu 6 kwietnia 1955 r. przemianowana na Katedrę Budownictwa Sanitarnego i przeniesiona na nowoutworzony Wydział Inżynierii Sanitarnej. Przekształcenie Katedry Budownictwa Sanitarnego na Katedrę Budowli Komunalnych nastąpiło 29 września 1957 r.

Od 1 stycznia 1953 r. do 30 września 1959 r. Katedrą kierował prof. dr inż. Zbigniew Budzianowski.

W czasie od 1 października 1959 r. do 31 października 1961 r. kierownictwo Katedry spoczywało w rękach doc. dr inż. Bohdana Lewickiego, zaś od 1 listopada 1961 r. funkcję kierownika Katedry pełni doc. dr inż. Tadeusz Hop.

Realizując uchwałę Rady Ministrów Nr 91/61 przystąpiono do organizacji Zakładu Wykorzystania Odpadów Przemysłowych. Po przeprowadzeniu najkonieczniejszych robót adaptacyjnych w gmachu Wydziału BPiO, uruchomiono pracownię technologii betonów oraz pracownię reologiczną. Uzupełniano powoli wyposażenie laboratorium wytrzymałościowego. W statnim kwartale 1963 roku przystąpiono do organizacji pracowni chemicznej w baraku przy ul. Kaszubskiej. Stworzono załączek muzeum katedralnego.

Z ważniejszych osiągnięć naukowych Katedry można wymienić: prace prof. Z. Budzianowskiego na temat projektowania budynków na terenach podlegających wpływowi eksploatacji górniczej, publikowane w Biuletynie Komisji GOP PAN, udział prof. Z. Budzianowskiego w opracowaniu metody termoelektrycznego sprężania rur; opracowanie przez doc. B. Lewickiego podręcznika pt. „Budynki mieszkalne z elementów wielkowymiarowych” zawierającego wiele oryginalnych osiągnięć naukowych autora; publikacje doc. B. Lewickiego na temat projektowania budynków ze ścianami monolitycznymi oraz na temat sztywności przestrzennej budynków; pracę dr inż. J. Abłamowicz-Ledwoń z dziedziny akustyki, pracę habilitacyjną doc. T. Hopa pt. „Drgania belek sprężonych”.

W roku akad. 1963/64 pracownicy Katedry wykonali następujące prace naukowe:

Mgr inż. Roman Pudlik dokonał znacznego postępu w swej pracy doktorskiej, której tematem są badania cech mechanicznych i reologicznych betonu lekkiego na kruszywie z łupka spiekanego. Skompletowano potrzebną aparaturę, przy czym niektóre urządzenia zostały wykonane według nowych koncepcji opracowanych w Katedrze.

Poważnym osiągnięciem Katedry jest opracowanie koncepcji przyrządu przenośnego umożliwiającego pomiar odkształceń w wielu miejscach. Przyrząd ten odda nieocenione usługi w badaniach betonów, a przede wszystkim w badaniach reologicznych, zmęczeniowych i łamiących. Do osiągnięć Katedry należy również opracowanie przez mgr inż. R. Pudlika koncepcji udoskonalonej peźzarki. Bateria złożona z kilkunastu takich peźzarek zostanie wkrótce uruchomiona w pracowni reologicznej; mgr inż. R. Pudlik przeprowadził badania pierwszych serii próbek z betonu lekkiego. Mgr inż. S. Majewski opracował dwa skomplikowane zagadnienia z teorii ustrojów sprężonych spoczywających na podłożu sprężystym, a mianowicie:

- obliczanie nieskończonego długiego pasma poddanego obciążeniu równomiernie rozłożonemu;

- obliczanie belki o dowolnej rozpiętości spoczywającej na sprężystym podłożu i obciążonej dowolnie, byle tylko symetrycznie względem jej środka.

Zagadnienie drugie zostało zreferowane przez mgr inż. S. Majewskiego na IX Konferencji Naukowej Komitetu Nauki BZITB i Komitetu Inżynierii Ładowej PAN zorganizowanej w Krynicy we wrześniu 1963 r.

Mgr inż. B. Boczkaj zajmował się obliczaniem tarczownicy stosowanej w ścianach magazynów i poddanej w związku z tym obciążeniu materiałem sypkim. W przyszłym roku zostanie opublikowana praca na temat takich tarczownic. Mgr inż. B. Boczkaj poczynił też odpowiednie przygotowania do badań zmęczeniowych belek sprężonych.

Mgr inż. Liliana Brzezińska dokonała rozpoznania żywic syntetycznych pod kątem zastosowania ich do uszlachetniania betonów, oraz przeprowadziła wstępną analizę popiołów lotnych z kop. „Marcel”.

W pierwszej połowie roku 1963 odbywano regularnie seminaria naukowe, w ramach których poszczególni pracownicy Katedry przedstawiali współczesny stan nauki w następujących dziedzinach: rachunek prawdopodobieństwa i jego zastosowanie w badaniach materiałów i konstrukcji, reologia, technika pomiarowa (laboratoryjna), budownictwo uprzemysłowione, konstrukcje budowlane związane z zapotrzebowaniem miast w wodę i odprowadzeniem ścieków, technologia pracy umysłowej.

Od początku roku akademickiego 1963/64 Katedra prowadzi wykłady przeważnie przy użyciu rzutnika taśmowego; do takiej formy wykładów przystosowano specjalnie jedną z sal wykładowych.

W roku 1963 Katedra kontynuowała współpracę z Zakładami „Konsbet” w Strzybnicy. Nawiązano współpracę z Przedsiębiorstwem Budowlano-Inżynierskim Przemysłu Węglowego w Rybniku i z Przedsiębiorstwem Robót Inżynierskich w Rzeszowie. W ramach współpracy z wymienionymi przedsiębiorstwami, Katedra zajmowała się takimi zagadnieniami jak: nieniszcząca metoda badania wytrzymałości betonu, doskonalenie wibrowania betonu, obniżanie poziomu wody gruntowej za pomocą igłofiltrów, zastosowanie popiołów lotnych w technologii betonu, zastosowanie sprężenia do wzmocnienia uszkodzonych budowli, technologia i zastosowanie betonów lekkich i in.

Doc. T. Hop wygłosił w Rzeszowie dwa odczyty, jeden na temat odpowietrzania betonu, drugi o rurach sprężonych.

Wykonano 13 prac naukowo-badawczych zleconych przez różne jednostki gospodarki narodowej.

Katedra Budowli Komunalnych spełniała wiodącą rolę w przygotowaniu wstępnej fazy dokumentacji projektowej hali technologicznej Wydziału Inżynierii Sanitarnej. Dzięki dużemu wysiłkowi mgra inż. B. Boczkaja doprowadzono do zatwierdzenia założeń projektowych i projektu wstępnego tej hali.

Opracowano w Katedrze ankietę rozwojową Wydziału Inżynierii Sanitarnej stanowiącą podstawę dla skonkretyzowania założeń do projektu gmachu Wydziału.

W Katedrze został wykonany projekt odbudowy i nadbudowy zniszczonego przez pożar Domu Dziecka w Gliwicach.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Inżynierii Sanitarnej:

Materiały budowlane

Cechy fizyczno-mechaniczne materiałów, kamienie naturalne, ceramika i szkło, zaprawy i betony, metale, drewno, materiały izolacyjne, tworzywa sztuczne. Materiały stosowane w instalacjach sanitarnych oraz materiały izolacyjne i masy plastyczne. Podstawowe badania ceramiki, betonu i jego składników, drewna oraz niektórych materiałów izolacyjnych.

Budownictwo

Budownictwo ogólne oraz konstrukcje stalowe, żelbetowe i sprężone. Podstawowe zasady projektowania i wznoszenia budowli, oraz zasadnicze części składowe budynku jak: fundamenty, ściany, schody, stropy i dachy.

Wiadomości o robotach wykończeniowych, izolacjach oraz elementy fizyki urządzeń budowlanych. Konstrukcje związane z ciepłownictwem, gospodarką wodną i ściekową, wszelakimi urządzeniami sanitarnymi, komunikacją, sportem i innymi dziedzinami życia współczesnego miasta.

Inżynierskie budowle komunalne

Budownictwo mieszkaniowe i szkolne z zastosowaniem elementów wielkometrycznych, mosty i estakady miejskie, garaże, nabrzeża zbiorniki i rurociągi, budownictwo sportowe, urbanistyka podziemna.

Konstrukcje budowlane — przedmiot prowadzony tylko na Studium Zaocznym. Treść zajęć ogranicza się tu w zasadzie do najbardziej typowych dla inżynierii sanitarnej konstrukcji stalowych i żelbetowych.

6. Katedra Techniki Sanitarnej — ul. Katowicka 2, tel. 23-03

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Jan PALUCH

Adiunkt — mgr inż. Tadeusz DARNIKIEWICZ

St. asystenci: mgr inż. Krystyna KOWALSKA, mgr inż. Henryk KONIAREK,
mgr inż. Halina SIEKIERZYŃSKA, mgr inż. Zenon SYNORADZKI

Asystent naukowo-techniczny — mgr inż. Alina SUSCHKA

Technik — Kazimierz NESTOROWICZ

Laboranci: Klaus BRZINCZEK, Janina SPYRKA

Referent ekonomiczny — Józefa MICHALSKA

Zakład Ochrony Powietrza i Wody przed Zanieczyszczeniem — adres i telefon
Katedry

Kierownik Zakładu — doc. dr inż. Jan PALUCH

Katedra Techniki Sanitarnej z Zakładem o tej samej nazwie została kreowana zarządzeniem Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 1956 r.

Kierownikiem Katedry od chwili jej powstania jest doc. dr inż. Jan Paluch, który równocześnie od 1955 r. do 1964 r. pełnił funkcję dziekana Wydziału Inżynierii Sanitarnej. W latach 1957—1961 doc. dr inż. J. Paluch dodatkowo pełnił obowiązki kierownika Katedry Technologii Wody i Ścieków.

W ciągu 8 lat pracy zorganizowano laboratoria: badania sanitarnego wody i ścieków, mikroklimatu wewnątrz, stałych i gazowych zanieczyszczeń powietrza. Niezależnie od tego, zorganizowano i uruchomiono w Gliwicach stację bioklimatyczną do badań nad stopniem zanieczyszczenia powietrza i rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń, wyposażoną w aparaturę do badań meteorologiczno-klimatycznych i specjalną do badań zanieczyszczeń powietrza.

W związku z rozwojem Katedry, w trakcie organizacji jest drugi zakład naukowy: ochrony powietrza i wody przed zanieczyszczeniem.

Kierunkiem specjalizacyjnym Katedry jest ochrona wód i powietrza przed zanieczyszczeniem oraz miejskie urządzenia sanitarne (łazienki, pralnie, kąpieliska, zakłady oczyszczania miast itp.).

Obecnie w Katedrze prowadzone są trzy prace doktorskie pracowników Katedry, których promotorem jest kierownik Katedry.

Oprócz prowadzenia zajęć dydaktycznych, Katedra współpracuje z przemysłem. Współpraca ta polega na:

a) wykonywaniu przez Katedrę ekspertyz, analiz i badań w zakresie ochrony wód, gleby i powietrza przed zanieczyszczeniem,

b) udziale pracowników Katedry w pracach różnych organizacji i komisji jak: komisja do spraw oczyszczania rzeki Kłodnicy oraz komisja do spraw odpylania Gliwic przy KMPZPR oraz analogicznych komisjach NOT. Poza tym kierownik Katedry jest członkiem Wojewódzkiej Komisji Pyłowej NOT w Katowicach.

Katedra Techniki Sanitarnej współpracuje ponadto z przemysłem współdziałając w organizacji kursów doształcających dla techników i inżynierów zatrudnionych w przemyśle w działach gospodarki wodnej i ściekowej.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Inżynierii Sanitarnej:

Technika sanitarna

a) Ochrona wód przed zanieczyszczeniem ze szczególnym uwzględnieniem problematyki sanitarnej związanej z wpływem składników wód na zdrowie ludności, przenoszeniem niektórych chorób zakaźnych drogą wodną oraz wymagań jakości wody do picia i celów gospodarczych. Ochrona sanitarna ujęć wodnych. Warunki wpuszczania ścieków do odborników.

b) Ochrona powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem. Źródła powstawania, właściwości i higieniczne znaczenie gazowych, parowych i stałych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego; straty wywołane zanieczyszczeniem powietrza; rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń w powietrzu i czynniki na to wpływające, metody i sposoby zapobiegania nadmiernemu zanieczyszczeniu atmosfery.

c) Utrzymanie czystości środowiska — metody i sposoby oczyszczania miast, unieszkodliwianie odpadów stałych, biotermiczna przeróbka odpadków stałych. Zasady i podstawy techniczno-sanitarne projektowania kąpielisk krytych i otwartych, łaźni miejskich i przemysłowych, pralni, zakładów żywienia zbiorowego, urządzeń do dezynfekcji.

Badanie powietrza, gleby i odpadków

Metodyka pomiarów zanieczyszczeń gazowych i stałych powietrza atmosferycznego, pomiary ilości opadu pyłu, pomiary stężenia zapylenia powietrza atmosferycznego, pomiary zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Badanie mikroklimatu wnętrz i ustalanie warunków komfortu cieplnego.

Miejskie urządzenia sanitarne

Zasady projektowania urządzeń techniczno-sanitarnych (kąpieliska, łaźnie, pralnie, urządzenia dezynfekcyjne i inne). Organizacja i zasady projektowania zakładów oczyszczania miasta ze szczególnym uwzględnieniem usuwania, unieszkodliwiania i wykorzystania stałych odpadków. Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniem, ze szczególnym uwzględnieniem stref ochrony sanitarnej ujęć wodnych, dezynfekcji wody, warunków wpuszczania ścieków do odbiorników (rzeki i kanalizacja); odkażanie ścieków. Niektóre zagadnienia ochrony atmosfery przed zanieczyszczeniem.

Specjalne urządzenia sanitarne i zdrowotne oraz mechaniczne urządzenia sanitarne

Zagadnienia techniczno-sanitarne związane z wewnętrznymi instalacjami sanitarnymi zakładów przemysłowych oraz zakładów użyteczności publicznej (łaźnie, szpitale, kuchnie żywienia zbiorowego, kąpieliska, pralnie itp.).

Instalacje wodno-kanalizacyjne

Wewnętrzne instalacje centralnego ogrzewania, gazowe, wodne i kanalizacyjne budynków mieszkalnych, zakładów przemysłowych i zakładów użyteczności publicznej.

7. Katedra Ochrony Pracy — ul. Katowicka 5, tel. 27-29, wewn. 21

Kierownik Katedry — st. wykł. mgr inż. Franciszek GÓRSKI

Asystent — mgr inż. Anna DAFT

Asystent naukowo-techniczny — inż. Kazimierz PRYNDA

Laborant — Barbara MOCZKOWSKA

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry jest ochrona pracy prowadzona na Wydziałach: Chemicznym, Elektrycznym, Inżynierii Sanitarnej, Mechanicznym, Mechaniczno-Energetycznym:

Teoria i analiza wypadków przy pracy. Profilaktyka. Systemy organizacji ochrony pracy. Zagadnienia techniki ochrony pracy. Ustawodawstwo i przepisy. Elementy fizjologii pracy. Kultura pracy.

8. Katedra Komunikacji Miejskich — ul. Katowicka 5, tel. wewn. 66

Kierownik Katedry — prof. n. mgr inż. Józef BARTOSZEWSKI

St. asystenci: dr inż. Czesław LEWINOWSKI, mgr inż. Marian MICIŃSKI

Zarządzeniem Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 8. VIII. 1956 r. została kreowana na Wydziale Inżynierii Sanitarnej Katedra Komunikacji Miejskich.

Katedra została zorganizowana z dniem 1. IX. 1956 r., a kierownikiem jej został prof. mgr inż. Józef Bartoszewski, który pracuje na tym stanowisku do dnia dzisiejszego.

W roku 1961 zostało zorganizowane przy Katedrze Laboratorium Drogowe, które zajmuje się badaniami nawierzchni drogowych i posiada aparaturę do badań pomiarów ugięć nawierzchni drogowych.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Inżynierii Sanitarnej:

Drogi i ulice

Projektowanie dróg samochodowych. Projektowanie ulic miejskich. Roboty ziemne: obliczenia i wykonawstwo. Nawierzchnie drogowe: projektowanie, budowa i utrzymanie. Ćwiczenia laboratoryjne z materiałów drogowych i projektowanie nawierzchni.

Transport miejski

Środki przewozowe transportu miejskiego: szybkie koleje miejskie, tramwaje, trolejbusy i autobusy. Projektowanie i budowa tramwajów. Trasowanie, przekrój poprzeczny, torowisko, sieć trakcyjna zasilająca, zajezdnie. Ekonomia transportu miejskiego. Projektowanie układów komunikacyjnych.

Inżynieria ruchu miejskiego

Obliczanie potoków ruchu. Przepustowość ulic i węzłów. Projektowanie i modernizacja węzłów ulicznych.

9. Katedra Biologii Sanitarnej — ul. Marcina Strzody 19, tel. 49-04

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Kazimierz KLUCZYCKI

Adiunkt — dr Barbara GRZYBOWSKA

St. asystent — mgr Helena PETRYCKA

Asystent — mgr inż. Emilia KUBACZKA

Stażysta — mgr Jadwiga MICHALSKA

Instruktor techniczny — Michał DOMINO

Zakład Mikrobiologii — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — doc. dr inż. Kazimierz KLUCZYCKI

Katedra Biologii Sanitarnej została oficjalnie kreowana na Wydziale Inżynierii Sanitarnej w roku 1956. Faktycznie działała ona już od roku 1952 przy Katedrze Technologii Wody i Ścieków na Wydziale Inżynieryjnym. Podstawą Katedry Biologii Sanitarnej była istniejąca już od roku 1945 pracownia Mikrobiologii Technicznej, prowadzona na Wydziale Chemicznym przez obecnego kierownika Katedry Biologii Sanitarnej.

Jednym z pierwszych współpracowników i wykładowców tej Katedry był prof. dr K. Starmach z Krakowa, który pomógł w ugruntowaniu i zaopatrzeniu Katedry w materiał naukowy, skrypty itp. odnośnie kierunku hydrobiologicznego i sanitarno-biologicznego.

Początkowo opiekę nad tworzącą się Katedrą sprawował również ówczesny kierownik Katedry Technologii Wody i Ścieków prof. dr inż. Adolf Joszt.

Katedra zajmuje się głównie zagadnieniami z zakresu mikrobiologii technicznej i sanitarnej oraz biologii sanitarnej.

Dzięki wyteżonej i ofiarnej pracy personelu, Katedra została zaopatrzona w potrzebny sprzęt i aparaturę, zarówno do prac dydaktycznych, jak też naukowych, a biblioteka Katedry posiada ok. 2000 pozycji.

Pracownicy Katedry brali udział w konferencjach i zjazdach naukowych, współpracowali w licznych komisjach naukowych, zaś kierownik Katedry jest już w drugiej kadencji członkiem Komitetu Mikrobiologicznego PAN. Ogłoszono dotąd ok. 26 prac naukowych i 18 referatów i skryptów, a wiele prac przygotowuje się do druku.

Katedra współpracuje również z przemysłem, zarówno drogą konsultacji i ekspertyz, jak też badawczych prac zleconych. Głównymi kierunkami współpracy z przemysłem są: biologiczne i mikrobiologiczne badanie wód i ścieków, biologiczne oczyszczanie ścieków przemysłowych, głównie fenolowych, celulozowych i garbiarskich oraz zwalczanie korozji biologicznej tworzyw technicznych i ochrona drewna.

Ostatnio Katedra specjalizuje się w ważnej dla gospodarki kraju dziedzinie użytkowania niektórych ścieków przemysłowych na drodze biosyntezy białka paszowego.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Chemicznym i Inżynierii Sanitarnej:

Mikrobiologia sanitarna

Podstawy mikrobiologii technicznej i sanitarnej. Część szczegółowa — mikrobiologia środowisk: wody, ścieków gleby i powietrza. Zajęcia laboratoryjne: technika, analiza mikrobiologiczna.

Biologia sanitarna

Systematyka organizmów wodnych, hydrobiologia sanitarna i perazytologia. Biologia szczegółowa środowisk naturalnych. Biologia sztucznych urządzeń do oczyszczania wody i ścieków. Zajęcia laboratoryjne dotyczą techniki i analizy biologicznej.

Podstawy mikrobiologii technicznej

Podstawy mikrobiologii technicznej oraz zarys mikrobiologii przemysłu fermentacyjnego. Podstawy korozji biologicznej tworzyw sztucznych, izolacji i powłok ochronnych. Zwalczanie korozji biologicznej.

Inni wykładający

A. Z innych Wydziałów Uczelni

St. wykł. mgr inż. Włodzimierz BUĆ — wyklada architekturę

Doc. dr inż. Czesław GRACZYK — wyklada automatykę

Adkt mgr inż. Stanisław GRELA — wyklada wentylatory

Prof. n. dr inż. Marian JANUSZ — wyklada mechanikę teoretyczną, wytrzymałość materiałów i statykę

Adkt mgr Roman KWINTA — wyklada ekonomię polityczną

St. wykł. mgr inż. Adam MARKOWSKI — wyklada gospodarke cieplną

St. wykł. dr Bolesław MATUŁA — wyklada fizykę

Doc. dr inż. Walery MIŚNIAKIEWICZ — wyklada chemię fizyczną

Prof. zw. mgr inż. Michał PASZKIEWICZ — wyklada geodezję

Doc. mgr inż. Edmund PIOTROWSKI — wyklada elektrotechnikę, urządzenia elektryczne

Doc. dr inż. Czesław POBORSKI — wyklada geologię i hydrogeologię

Prof. n. dr inż. Leon ROWIŃSKI — wyklada organizację i wykonawstwo robót

Prof. n. dr inż. Jan SZARGUT — wyklada termodynamikę i podstawy wymiany ciepła

Adkt dr inż. Józef ŚLIWA — wyklada mechanikę gruntów i fundamentowanie

Prof. n. mgr inż. arch. Tadeusz TEODOROWICZ-TODOROWSKI — wyklada planowanie miast i osiedli i planowanie przestrzenne

Prof. n. dr Antoni WAKULICZ — wyklada matematykę

St. asyst. mgr inż. Michał WANTRYCH — prowadzi kreślenia techniczne

St. wykł. mgr Mieczysław WARCHOŁ — wyklada matematykę

Adkt mgr inż. Józef WOJAS — wyklada maszynoznawstwo

Doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI — wyklada pompy

Prof. n. mgr Adam ZAWADZKI — wyklada geometrię wykreślną

B. Spoza Uczelni

Mgr inż. Henryk CHWALIBÓG — wyklada urządzenia odpylające i instalacje przemysłowe

Mgr inż. Zbigniew DUSZYŃSKI — wyklada wodociągi i kanalizację (hydro-wiertnictwo)

Mgr inż. Stanisław HAMERLAK — wyklada energetykę komunalną

Mgr inż. Wacław HERNICZEK — wyklada wodociągi i kanalizację (instalacje wewnętrzne)

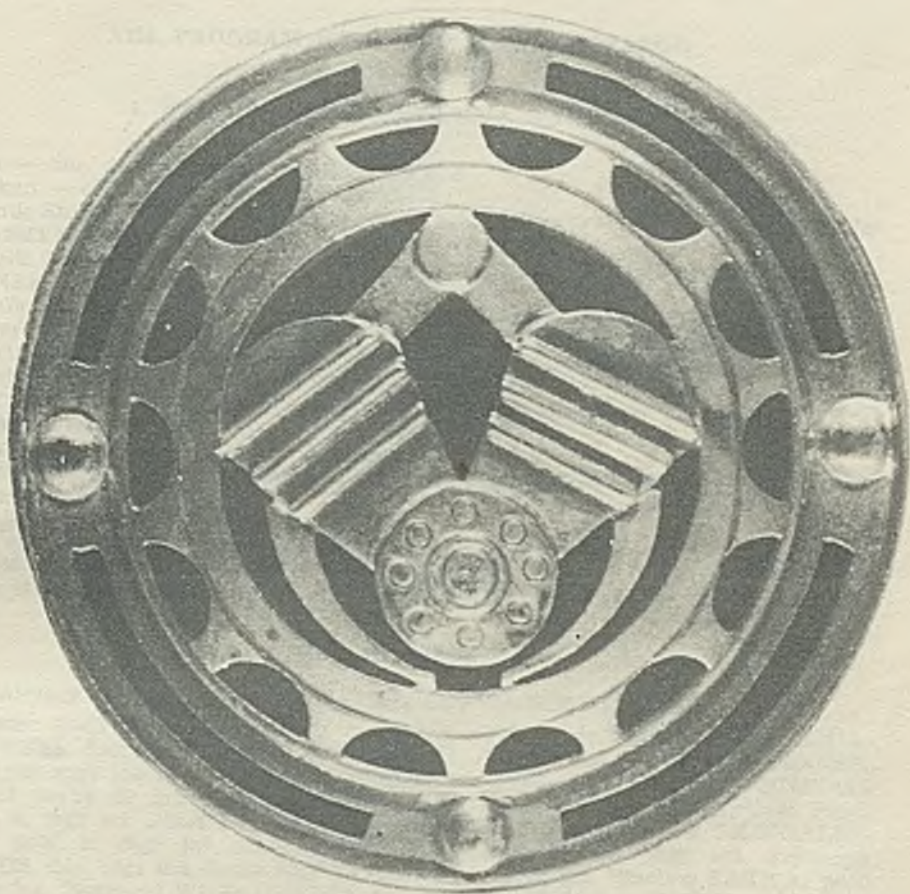
Mgr inż. Jerzy KOMENDA — wyklada specjalne urządzenia zdrowotne i instalacje wewnętrzne

Mgr inż. Mikołaj LENARTOWSKI — wyklada zasady technologii przemysłowej

Mgr Zbigniew ŁABĘDŹ — wyklada ekonomikę, organizację i planowanie w gospodarce komunalnej

Mgr inż. Stanisław NAWARA — wyklada wodociągi i kanalizację (eksploatacja)

Mgr inż. Kazimierz PRZETOCKI — wyklada hydrologię i budownictwo wodne.

EMBLEMAT WYDZIAŁU MECHANICZNEGO

XIII. PROGRAM WYDZIAŁU MECHANICZNEGO

1. WŁADZE I ADMINISTRACJA WYDZIAŁU

Dziekan — doc. dr inż. Stanisław KONCEWICZ

Prodziekan — doc. dr inż. Władysław ZĄBIK

Kierownik Studium Wieczorowego (kierunek mechaniczny) — st. wykł. mgr inż. Jerzy SZYMAŃSKI

Kierownik Studium Wieczorowego (kierunek hutniczy) — doc. dr inż. Tadeusz MAZANEK

Kierownik Studium Zaocznego — st. wykł. mgr inż. Jeremiasz MOŁODECKI

Z-ca Kierownika Studium Zaocznego — st. wykł. dr inż. Antoni JAKUBOWICZ

Sekretariat Wydziału — Gliwice, ul. Powstańców 12, tel. 47-65, wewn. 7

Kierownik Sekretariatu — mgr Bożena STYRYLSKA

Sekretariat Wydziału Mechanicznego Studium Wieczorowego — Katowice, ul. Krasińskiego 8b, tel. 342-89

Kierownik Sekretariatu — Maria MAŁKOWA

Sekretariat Wydziału Hutniczego Studium Wieczorowego — Katowice, ul. Krasińskiego 8b, tel. 342-89

Kierownik Sekretariatu — Teresa MUSIOŁ

Sekretariat Studium Zaocznego — Gliwice, ul. Powstańców 12, tel. 47-65, w. 0

Kierownik Sekretariatu — Maria BROŻEK-BROJAK

Centrala telefoniczna Wydziału — ul. Powstańców 12, tel. 47-65, 43-65, 50-84

Rada Wydziału

Przewodniczący — dziekan doc. dr inż. Stanisław KONCEWICZ

Członkowie: doc. dr inż. Władysław Augustyn, prof. n. dr inż. Stanisław BODASZEWSKI, doc. dr Bronisław MISZEWSKI, doc. dr inż. Tadeusz MAZANEK, st. wykł. mgr inż. Jeremiasz MOŁODECKI, st. wykł. mgr Mirosław MOCHNACKI, st. wykł. dr inż. Tadeusz LAMBER, st. wykł. mgr inż. Mieczysław PISZ, prof. n. mgr inż. Józef PILARCZYK, prof. n. mgr inż. Stanisław PRZEGALIŃSKI, prof. n. mgr inż. Henryk RADWAŃSKI, prof. zw. mgr inż. Fryderyk STAUB, doc. mgr inż. Jerzy SZYRAJEW, prof. n. dr inż. Waclaw SAKWA, prof. n. dr inż. Zygmunt WUSATOWSKI, doc. dr inż. Władysław ZĄBIK

Przedstawiciel starszych wykładowców i wykładowców — st. wykł. dr inż. Tadeusz MACHNIK

Przedstawiciel pomocniczych pracowników nauki — st. asyst. mgr inż. Roman BĄK

Przedstawiciel Rady Zakładowej — mgr inż. Czesław TOBIASZ

Przedstawiciel POP PZPR — adkt dr inż. Stanisław JURA

2. SKŁAD KOMISJI

Wydziałowa Komisja dla Doboru Kandydatów na I rok studiów

Przewodniczący — doc. dr inż. Władysław AUGUSTYN

Z-ca przewodniczącego — doc. dr inż. Stanisław KONCEWICZ

Członkowie: st. wykł. dr inż. Tadeusz LAMBER, mgr Joanna MALIGŁÓWKA — delegat Kuratorium

Sekretarz techniczny — adkt dr inż. Adolf MACIEJNY

Komisja Stypendialna

Przewodniczący — doc. dr inż. Stanisław KONCEWICZ

Członkowie: student Brunon KRYWULT oraz starostowie poszczególnych lat studiów

Komisja Praktyk

Przewodniczący — doc. dr inż. Bogdan SKALMIERSKI

Z-ca przewodniczącego — mgr inż. Kazimierz OSKĘDRA

Członkowie: dr inż. Jan ADAMCZYK, mgr inż. Jan DARLEWSKI, mgr inż. Juliusz SIANOS, mgr inż. Remigiusz ĆWIK, mgr inż. Bogdan IWASYK

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — prof. zw. mgr inż. Fryderyk STAUB

Z-cy przewodniczącego: prof. n. dr inż. Zygmunt WUSATOWSKI, prof. n. mgr inż. Stanisław PRZEGALIŃSKI

Członkowie Komisji Egzaminu Dyplomowego dla poszczególnych grup specjalizacyjnych:

Grupa spec. T-1001 — Obrabiarki, narzędzia i technologia budowy maszyn

Przewodniczący lub jego zastępca: prof. zw. mgr inż. Fryderyk STAUB, doc. mgr inż. Jerzy SZYRAJEW, st. wykł. mgr inż. Mieczysław PISZ, prof. dr inż. Stanisław BODASZEWSKI lub jeden z jego stałych zastępców — st. wykł. dr inż. Antoni JAKUBOWICZ, st. wykł. dr inż. Tadeusz LAMBER

Grupa spec. T-1002 — Maszyny i technologia przeróbki plastycznej

Przewodniczący lub jego zastępca: prof. zw. mgr inż. Fryderyk STAUB, prof. n. dr inż. Zygmunt WUSATOWSKI, st. wykł. mgr inż. Mieczysław PISZ, prof. n. dr inż. Stanisław BODASZEWSKI lub jeden z jego stałych zastępców: st. wykł. dr inż. Antoni JAKUBOWICZ, st. wykł. dr inż. Tadeusz LAMBER

Grupa spec. T-1003 — Metaloznawstwo i obróbka cieplna

Przewodniczący lub jego zastępca: prof. zw. mgr inż. Fryderyk STAUB, prof. n. mgr inż. Stanisław PRZEGALIŃSKI, prof. n. mgr inż. Józef PILARCZYK, doc. dr inż. Waclaw SAKWA, prof. n. dr inż. Stanisław BODASZEWSKI lub jeden z jego stałych zastępców: st. wykł. dr inż. Antoni JAKUBOWICZ, st. wykł. dr inż. Tadeusz LAMBER

Grupa spec. T-1004 — Urządzenia i technologia spawalnictwa

Przewodniczący lub jego zastępca: prof. zw. mgr inż. Fryderyk STAUB, prof. n. mgr inż. Józef PILARCZYK, prof. n. mgr inż. Stanisław PRZEGALIŃSKI, prof. n. dr inż. Waclaw SAKWA, prof. n. dr inż. Stanisław BODASZEWSKI lub jeden z jego stałych zastępców: st. wykł. dr inż. Antoni JAKUBOWICZ, st. wykł. dr inż. Tadeusz LAMBER

Grupa spec. T-1005 — Urządzenia i technologia odlewnictwa

Przewodniczący lub jego zastępca: prof. zw. mgr inż. Fryderyk STAUB, prof. n. dr inż. Waclaw SAKWA, prof. n. mgr inż. Józef PILARCZYK, prof. n. dr inż. Stanisław BODASZEWSKI lub jeden z jego stałych zastępców: st. wykł. dr inż. Antoni JAKUBOWICZ, st. wykł. dr inż. Tadeusz LAMBER

Grupa spec. T-1006 — Maszyny robocze ciężkie

Przewodniczący lub jego zastępca: prof. zw. mgr inż. Fryderyk STAUB, prof. n. mgr inż. Henryk RADWAŃSKI, doc. mgr inż. Jerzy SZYRAJEW, prof. n. dr inż. Stanisław BODASZEWSKI lub jeden z jego stałych zastępców: st. wykł. dr inż. Antoni JAKUBOWICZ, st. wykł. dr inż. Tadeusz LAMBER

Członkiem Komisji Egzaminu Dyplomowego jest ponadto każdorazowo pracownik naukowy prowadzący pracę dyplomową, o ile nie wchodzi w skład wyżej podanej Komisji

Weryfikator — adkt mgr inż. Grzegorz KOWALSKI

Komisja Zatrudnienia Absolwentów

St. wykł. mgr inż. Jan WÓJCIKOWSKI, adkt mgr inż. Zbigniew VOGEL

3. KATEDRY WYDZIAŁU

1. Katedra Chemii Ogólnej B — ul. Powstańców 12, tel. wewn. 16

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Władysław AUGUSTYN

St. wykładowca — mgr Jerzy GŁOWANIA — zginął tragicznie dnia 19. III. 1964

St. asystenci: mgr inż. Krystyna DUBIKOWA, mgr inż. Maria KOZIELSKA,
mgr inż. Marian KRYSOWSKI, mgr inż. Jan NOWICKI, mgr inż. Maria
SWITOŃSKA-CIEBIERA

Laborant — Irena BULA

Katedra Chemii Ogólnej B została powołana na Wydziale Mechanicznym w roku 1945, a jej kierownikiem był prof. dr inż. Humnicki. W roku 1947 kierownictwo Katedry objął prof. dr inż. A. Zmaczyński, którego staraniem zostały rozbudowane laboratoria Katedry. W roku 1949 zawieszono działalność Katedry, a wszyscy pracownicy wraz z kierownikiem przeszli do Katedry Technologii Nieorganicznej.

W roku 1955 wznowiono działalność Katedry Chemii Ogólnej B, której kierownictwo objął doc. dr inż. W. Augustyn.

W zakresie naukowo-badawczym Katedra prowadzi prace nad nieorganicznymi związkami fluorowymi. W ramach współpracy z przemysłem przeprowadzono szereg badań nad aktualnymi zagadnieniami dla potrzeb chemii krajowej. Opracowano przy tym kilka nowych technologii, które były i są wykorzystywane w projektach urządzeń fabrycznych w przemyśle chemicznym.

Obecnie w Katedrze biegnie pięć prac doktorskich (dwie pracowników własnych, trzy pracowników spoza Uczelni).

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Mechanicznym i Mechaniczno-Energetycznym:

Chemia ogólna

Budowa powłoki elektronowej atomu, elektronowe modele wiązań chemicznych, energia powstawania i zrywania wiązania chemicznego, struktura stanu gazowego, ciekłego i stałego, równowaga w układach reagujących chemicznie, szybkość przemian chemicznych, układ okresowych pierwiastków, systematyka pierwiastków i związków, niektóre zjawiska chemiczne o szczególnym znaczeniu technologicznym, termiczny rozkład tlenków metalicznych, elektrochemiczny potencjał metali, korozja. Niektóre najważniejsze dla cywilizacji technicznej przemysłowe procesy techniczne.

Chemia fizyczna

Prawo zachowania materii i jej cząstki elementarne, podstawy mechaniki falowej, teoria nieoznaczności, struktura jądra atomowego, energia przemian jądrowych, technologia energii jądrowej, struktura sfery elektronowej atomu, energia przesunięć elektronowych w atomie, struktura wiązania: atomowego, jonowego, metalicznego, Van der Waalsa, struktura ciała stałego, stan metaliczny, chemiczna analiza spektralna, chemiczna analiza rentgenowska, energia przemian chemicznych, kinetyka przemian chemicznych, równowaga w układach podlegających przemianom fazowym i przemianom chemicznym.

2. Katedra Dźwignic i Urządzeń Transportowych — ul. Powstańców 12, tel. w. 15

Kierownik Katedry — prof. n. mgr inż. Henryk RADWAŃSKI

Adiunkt — mgr inż. Władysław BIŃKOWSKI

St. asystent — mgr inż. Remigiusz CWIK

Stażyści: mgr inż. Jan ADAMCZYK, mgr inż. Wojciech PILLICH

Pierwsze prace nad zorganizowaniem Katedry Dźwignic sięgają połowy 1945 r. Kierownik Politechniki Śląskiej prof. dr inż. Wł. Kuczewski powołał jeszcze w Krakowie prof. dr inż. Stanisława Łukasiewicza na jej kierownika.

Formalne utworzenie Katedry Dźwignic na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej nastąpiło na podstawie Rozporządzenia Min. Oświaty z dnia 20. IX. 1945 r. Z dniem 12. II. 1946 r. została ustalona nazwa Katedry: Katedra Dźwignic i Urządzeń Transportowych.

W związku z przejściem prof. Łukasiewicza na Politechnikę Gdańską, kierownikiem Katedry mianowany został w dniu 20. III. 1946 r. prof. n. mgr inż. Henryk Radwański.

Prace naukowo-badawcze Katedry dotyczyły obciążeń dynamicznych ustrojów stalowych dźwignic i wyznaczenia współczynników dynamicznych. Prace te były wykonywane w roku 1958 na zlecenie CBKM w Bytomiu, a wyniki referowane na posiedzeniach Sekcji Maszyn Roboczych Ciężkich PAN oraz stanowiły częściowy materiał będący podstawą do opracowania nowych norm w zakresie stalowych ustrojów dźwignic.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Mechanicznym i na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego:

Dźwignice

Podział klasyfikacyjny nośników bliskich. Moment oporowy i napędowy mechanizmu dźwigowego. Rodzaje napędów stosowanych w dźwignicach. Dźwignice proste, wózki. Liny stalowe, łańcuchy. Bębny krążki, wielokrążki, haki. Zapadki i hamulce. Teoria ruchu nieustalonego. Suwnice, żurawie.

Przenośniki

Podział klasyfikacyjny przenośników. Przenośniki bezciągnowe: grawitacyjne, zsuwnie, wałkowe. ślimakowe, wstrząsane, wałkowe napędzane. Elementy przenośników ciągnowych: łańcuchy, taśmy, urządzenia podporowe, naprężacze. Przenośniki płytowe, kubelkowe, zgrzebłowe, podwieszane. Przenośniki taśmowe. Kolejki linowe. Zarys transportu hydraulicznego i pneumatycznego.

Konstrukcje stalowe

Statyka projektowania dźwignic. Wstęp. Momenty zginające i siły poprzeczne w belkach statycznie wyznaczalnych. Belki statycznie niewyznaczalne. Układy kratowe. Układy ramowe. Elementy konstrukcji stalowych i wymiarowanie. Materiały i dopuszczalne naprężenia. Połączenia spawane i nitowane. Kształtowanie konstrukcyjne i wymiarowanie.

Projektowanie konstrukcji stalowych dźwignic. Suwnice, Żurawie. Dźwigi lino-we, montażowe.

Wykonywanie, odbiór i eksploatacja konstrukcji stalowych dźwignic.

Maszyny budowlane i drogowe

Znaczenie mechanizacji robót w budownictwie. Rodzaje stosowanych napędów ze szczególnym uwzględnieniem napędu hydraulicznego.

Maszyny do odspajania i ładowania urobku (koparki jedno i wielonaczyniowe, koparki linotorowe). Maszyny do odspajania i przesuwania urobku (zrywaki, maszyny do spulchniania, spycharki, równiarki, zgarniarki). Maszyny do robót fundamentowych (kafary, młoty wibrudarowe). Maszyny do przygotowania kruszywa (kruszarki i młyny różnych typów). Maszyny do budowy i utrzymania nawierzchni drogowych (walce drogowe, ubijarki, wibratory — kombajny do budowy nawierzchni drogowych).

3. Katedra Ekonomii Politycznej — ul. Katowicka 2, tel. 45-78

Kierownik Katedry — doc. dr Bronisław MISZEWSKI

St. wykładowca — mgr Zdzisław TRYTKO

Adiunkci: dr Leszek BORCZ, mgr Julian KIRSCHNER, mgr Roman KWINTA, dr Jan STANISZEWSKI — zginął tragicznie dnia 19. III. 1964 r., dr Józef WIĘCEK

St. asystenci: mgr Longin CIEŚLAK, mgr Jan DRYGIEL, mgr Fryderyk KABSA
St. referent — Zofia MESLIN

W dniu 1. X. 1945 roku została kreowana na Wydziale Mechanicznym Katedra Ekonomii Społecznej. W roku 1951 została ona przemianowana na Katedrę Ekonomii Politycznej.

Jej kierownikami byli kolejno: prof. dr A. Konopka, prof. J. Zawadzki, a od roku 1950/51 doc. dr B. Miszewski.

W zakresie działalności naukowej Katedra prowadzi od szeregu lat badania związane głównie z funkcjonowaniem gospodarki socjalistycznej, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki wielkiego przemysłu Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Dotychczasowymi wynikami tych badań są m. in. cztery większe publikacje traktujące te tematy, a mianowicie:

doc. dr B. Miszewski — „Fundusz zakładowy w gospodarce socjalistycznej w świetle badań w przemyśle województwa katowickiego”.

doc. dr B. Miszewski — „Mierniki oceny działalności przedsiębiorstw przemysłowych”.

adkt dr J. Staniszewski — „Rozwój przemysłu materiałów ogniotrwałych w Polsce Ludowej”.

adkt dr J. Więcek — „Niektóre problemy ekonomiczne górnictwa węglowego” (Struktura zatrudnienia, a płynność robotników w przemyśle węglowym w latach 1949—1959).

W okresie sprawozdawczym stopień naukowy doktora uzyskali: dr Bronisław Miszewski, dr Jan Staniszewski, dr Józef Więcek i dr Leszek Borcz. W tym samym czasie stopień naukowy docenta uzyskał dr Bronisław Miszewski.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry jest ekonomia polityczna wykładana na wszystkich wydziałach. W zakres tej dyscypliny wchodzi:

Przedmiot i metoda ekonomii politycznej. Ogólne kategorie ekonomiczne. Formacje społeczno-ekonomiczne w historycznym rozwoju społeczeństw.

Podstawy teorii gospodarki towarowej. Pieniądz i jego funkcje. Systemy pieniężne i prawo wartości. Kapitał i wartość dodatkowa. Akumulacja kapitału. Płaca robocza w kapitalizmie. Ruch okrężny i obrót kapitału. Prawo średniej stopy zysku. Kapitał handlowy i kapitał pożyczkowy. Renta gruntowa w kapitalizmie. Reprodukacja kapitalistyczna. Produkt globalny i dochód narodowy społeczeństwa kapitalistycznego. Kryzysy ekonomiczne. Ogólna charakterystyka kapitalizmu monopolistycznego. Niektóre problemy współczesnego kapitalizmu.

Okres przejściowy od kapitalizmu do socjalizmu. Ogólna charakterystyka socjalistycznego systemu gospodarczego. Reprodukacja socjalistyczna i planowanie gospodarcze. Inwestycje w gospodarce socjalistycznej. Przedsiębiorstwo na rozrachunku gospodarczym. Siła robocza i płaca w gospodarce socjalistycznej. Gospodarka towarowa w socjalizmie. Rachunek ekonomiczny w gospodarce socjalistycznej. Produkt globalny i dochód narodowy społeczeństwa socjalistycznego. Problemy współistnienia i współzawodnictwa dwóch systemów.

4. Katedra Matematyki D — ul. Powstańców 12, tel. wewn. 12

p. o. Kierownika Katedry — st. wykł. mgr Mirosław MOCHNACKI

St. wykładowcy: mgr Jadwiga KUMASZKA, mgr Józef RABSZTYN, mgr Stefan SEDLAK, mgr Bolesław TOWARNICKI

Wykładowcy: mgr Jerzy CHMIELORZ, mgr Jan PRZEMSKI, dr inż. Józef ROZEWICZ

Adiunkt — mgr inż. Edward KELLER

St. asystenci: mgr inż. Władysław ŁUKASZEK, mgr inż. Julian MARSZAŁ, mgr Helena MOŁODECKA, mgr Władysław MORYTKO, mgr Zygmunt PA-SZEK, mgr Janina SZAJLJKO, mgr Maria CZARNECKA

Asystent — mgr Grażyna KOZŁOWSKA

Referent — Jadwiga WOJDA

Starszy pedel — Józef SIEMIŃSKI

Zakład Matematyki Stosowanej — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — v a c a t

Katedra Matematyki D Wydziału Mechanicznego istnieje od chwili powstania Politechniki Śląskiej w Gliwicach, tj. od roku 1945. Pierwszym kierownikiem Katedry do roku 1952 był prof. n. dr inż. Julian Bonder.

W semestrze letnim 1952 r. kierownictwo Katedry objął z. prof. mgr Mirosław Mochnacki.

Praca naukowa w Katedrze koncentruje się głównie wokół tych działów matematyki, które znajdują najczęściej zastosowanie w technice — a więc równań różniczkowych, równań całkowych, statystyki matematycznej i teorii prawdopodobieństwa. Z inicjatywy kierownika Katedry zorganizowano pomoc pracownikom naukowym Katedr technicznych w ujmowaniu ich problemów specjalistycznych, aparatem matematycznym. Inicjatywa ta, przyjęta została z dużym uznaniem przez zainteresowane Katedry.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry jest matematyka prowadzona na Wydziałach: Chemicznym, Mechanicznym i Mechaniczno-Energetycznym.

Wybrane działy z algebry wyższej: dwumian Newtona; wyznaczniki i równania liniowe; liczby zespolone i równania algebraiczne.

Elementy rachunku wektorowego: algebra wektorów, wektor jako funkcja skalarnego argumentu, pochodna i całka.

Elementy geometrii analitycznej płaskiej: elementarne zadania planimetrii. Równanie prostej. Równania koła elipsy, paraboli i hiperboli. Prosta i krzywa. Przykłady krzywych wyższych stopni. Równania krzywych cyklicznych. Przykłady równań krzywych we współrzędnych biegunowych.

Elementy geometrii analitycznej przestrzennej: równanie płaszczyzny i prostej. Równania powierzchni obrotowych. Równania powierzchni II stopnia w najprostszym położeniu. Zmiana układu współrzędnych.

Wstęp do analizy: pojęcia funkcji, funkcje elementarne; granice i ciągłości funkcji.

Rachunek różniczkowy: pojęcie pochodnej i jej zastosowania. Pochodna funkcji wielu zmiennych, różniczka zupełna. Pole skalarne, gradient, pochodna w danym kierunku. Wzory Taylora i Mac Laurina.

Rachunek całkowy. Całka funkcji jednej zmiennej i jej zastosowanie. Całka podwójna, potrójna, krzywoliniowa i powierzchniowa. Cyrkulacja wektora i strumień.

Równania różniczkowe. Równania różniczkowe zwyczajne I rzędu: równanie o zmiennych rozdzielonych, równanie jednorodne, zupełne, liniowe, Bernoulliego, Riccatiego. Zastosowania równań I rzędu. Przybliżone metody rozwiązywania równań I rzędu. Równania różniczkowe II rzędu, których rząd można obniżyć. Równania II rzędu liniowe. Równania Bessela, Gaussa i Legendre'a. Równania liniowe n -tego rzędu. Metoda operatorów. Elementy równań różniczkowych o pochodnych cząstkowych; równanie struny, równanie przewodnictwa ciepła.

Elementy rachunku prawdopodobieństwa: elementy kombinatoryki. Pojęcie prawdopodobieństwa. Podstawowe twierdzenia z rachunku prawdopodobieństwa. Rozkłady prawdopodobieństw zmiennych losowych.

Szeregi: szeregi liczbowe, szeregi funkcyjne, szeregi potęgowe. Szeregi trygonometryczne. Zastosowania szeregów.

Elementy teorii: f . zmiennej zespolonej.

5. Katedra Obróbki Skrawaniem — ul. Powstańców 12, tel. wewn. 20

Kierownik Katedry — doc. mgr inż. Jerzy SZYRAJEW

St. wykładowcy: mgr inż. Jeremiasz MOŁODECKI, mgr inż. Jan WÓJCIKOWSKI

Adiunkci: mgr inż. Zbigniew AFFANASOWICZ, mgr inż. Jan DARLEWSKI, mgr inż. Zbigniew VOGEL

St. asystenci: mgr inż. Mirosław BŁASZCZAK, mgr inż. Jerzy DĄBROWSKI, mgr inż. Czesław TOBIASZ

Asystenci: mgr inż. Piotr MOLERUS, mgr inż. Jan ŚMIEJA, mgr inż. Aniela WYDRA-MARCIAK

Instruktorzy zawodu: Jan KAWALSKI, Marian LASKOŚ, Kazimierz MIKSIEWICZ, Stanisław POPIEL, inż. Stanisław ROWIŃSKI, Jan SIEMIANOWSKI

Laboranci: Andrzej BUKALSKI, Michał OŻGA, Ludwik WITRUK, Piotr BIERNACKI

Pedel — Rozalia SOBOCIK

Katedra Obróbki Skrawaniem powstała w pierwszym okresie organizacji Politechniki Śląskiej na terenie Krakowa. Po przeniesieniu do Gliwic otrzymała nazwę Katedry Mechanicznej Technologii Materiałów. Organizuje i kieruje nią początkowo prof. mgr inż. Witold Biernawski z pomocą adiunktów mgr inż. Jeremiasza Mołodeckiego oraz mgr inż. Leonida Samsonowa.

W połowie 1948 roku kierownictwo Katedry objął z. prof. mgr inż. Leszek Eker, rezygnując następnie z tego stanowiska po kilku miesiącach z powodu choroby.

Z początkiem roku 1949 na kierownika powołany zostaje mgr inż. Jerzy Szyrajew, który w roku 1958 uzyskuje tytuł docenta i kieruje Katedrą do chwili obecnej.

Katedra posiada dwa laboratoria — Obróbki Skrawaniem i Miernictwa Warsztatowego stanowiące podstawę doświadczalną dla pracy dydaktycznej i badawczej.

Laboratorium Miernictwa Warsztatowego organizowane było od pierwszych dni istnienia Katedry; zajęcia dydaktyczne — w ograniczonym zakresie — Laboratorium podjęło jako jedno z pierwszych w Politechnice Śląskiej, w październiku 1945 r.

Laboratorium Obróbki Skrawaniem powstało w roku 1949 po przejęciu przez Katedrę w ramach zmian organizacyjnych Zakładu Obrabiarek. W jego pomieszczeniu po adaptacji i uzupełnieniu parku maszynowego urządzono laboratorium, pozwalające na prowadzenie zajęć dydaktycznych oraz prac naukowo-badawczych.

W roku 1957 zmieniono pierwotną nazwę Katedry na Katedrę Obróbki Skrawaniem.

Od roku 1949 Katedra podjęła prace naukowo-badawcze z zakresu obróbki skrawaniem, wykonując szereg prac naukowo-badawczych i usługowych dla przemysłu. Tematyka prac Katedry dobierana jest pod kątem widzenia potrzeb przemysłu regionu Śląskiego, a przede wszystkim hutnictwa. W szczególności prowadzone są prace badawcze z zakresu skrawalności nowych i trudnoobrabialnych materiałów, prace z zakresu zużycia ostrza, własności skrawanych narzędzi, metod obróbki wykańczającej, a także prace z dziedziny projektowania technologii obróbki skrawaniem. W Katedrze prowadzone są w chwili obecnej 4 prace doktorskie, których promotorem jest kierownik Katedry.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Mechanicznym, Mechaniczno-Energetycznym, Górniczym:

Obróbka skrawaniem

Cel obróbki skrawaniem, metody obróbki, materiały narzędziowe. Toczenie, kinematyka odmian toczenia, czas maszynowy, noże tokarskie suportowe, noże kształtowe. Geometria ostrza — układ wymiarowy, ustawczy i roboczy, wartości kątów ostrza, rodzaje powierzchni natarcia, geometria warstwy skrawanej, proces tworzenia się wióra, narost na ostrzu. Siły skrawania, zapotrzebowanie mocy przy toczeniu, pomiar sił skrawania, czynniki wpływające na wielkość sił skrawania. Zużycie ostrza, kryterium stępienia, ciepło w procesie skrawania, okres trwałości ostrza, okresowa prędkość skrawania, ekonomiczny okres trwałości.

Wiercenie — budowa wiertła krętego, kinematyka wiercenia, geometria ostrza wiertła, ostrzenie wiertel krętych, korekcja ścina, wiertła specjalne. Moment i siła poosiowa przy wierceniu, zapotrzebowanie mocy przy wierceniu, tępienie się ostrzy, okresowa szybkość skrawania, czas maszynowy wiercenia, wiercenie długich otworów wiertłami lufowymi i rdzeniowymi. Rozwiercanie — geometria ostrzy rozwiercarków, siły i momenty przy rozwiercaniu, okresowa szybkość skrawania, pogłębianie i pogłębiacze.

Frezowanie — rodzaje ostrzy frezów. Kinematyka frezowania współ- i przeciwbieżnego, czas maszynowy, dynamika frezowania, zapotrzebowanie mocy przy frezowaniu, średnia siła obwodowa. Równomierność frezowania, okresowa szybkość skrawania przy frezowaniu, frezowanie czołowe. Szlifowanie — materiały ściernic — ziarnistość, twardość, struktura, zasady doboru ściernic. Odmiany szlifowania, szlifowanie powierzchni obrotowych, szlifowanie otworów, szlifowanie bezkątowe, szlifowanie płaszczyzn, siły przy szlifowaniu i zapotrzebowanie mocy. Obróbka gładkościowa — obciążanie, dogładzanie oscylacyjne, docieranie, polerowanie, wygładzanie hydrodynamiczne. Przeciąganie — odmiany przeciągania, budowa przeciągaczy, siły skrawania przy przeciąganiu, okresowa szybkość skrawania przy przeciąganiu.

Obróbka gwintów — toczenie gwintów, frezowanie gwintów, nacinanie gwintów nożami obiegowymi, nacinanie gwintów gwintownikami, narzynkami i głowicami do gwintowania, szlifowanie gwintów. Obróbka kół zębatach. Metody obróbki kół zębatach walcowych o zębach prostych i skośnych, kinematyka obróbki i zastosowanie poszczególnych metod.

Technologia budowy maszyn

Wiadomości ogólne: proces technologiczny i sposoby jego opracowania, dokumentacja technologiczna, wielkość produkcji, wytyczne do projektowania procesu technologicznego, naddatki na obróbkę, półfabrykaty, obróbka cieplna w planie operacyjnym. Technologia typowych części maszyn: technologia obróbki wałów, technologia wykonywania tulei i obróbki otworów, technologia wykonywania panewek, technologia obróbki części typu tarcze (koła pasowe, koła zamachowe itp.), technologia obróbki kół zębatach, technologia korpusów i części o osiach krzyżujących się lub ekscentrycznych. Analiza błędów obróbki. Dokładność obróbki skrawaniem. Przyrządy i uchwyty obróbkowe. Zasady ustalania i zamocowywania przedmiotów obrabianych w przyrządach i uchwytach. Elementy przyrządów i uchwytów oraz ich obliczanie. Rozwiązania konstrukcyjne, analiza dokładności obróbki w przyrządach i uchwytach. Organizacja montażu. Montaż typowych połączeń spoczynkowych i ruchowych, przyrządy montażowe. Przykłady procesów montażowych i ich dokumentacji.

Podstawy skrawania

Proces powstawania wióra i metody badania tego procesu. Odkształcenia i naprężenia w strefie tworzenia się wióra. Wpływ temperatury stopnia odkształcenia i szybkości odkształcenia na wielkość naprężeń. Siły działające na ostrze i związek ich z naprężeniami w strefie skrawania. Empiryczne wzory do obliczania sił skrawania. Uzupełnienie wiadomości dotyczących dynamiki skrawania dla podstawowych metod obróbki, omawianych na wykładzie „obróbka skrawaniem”. Przyczyny zużycia się ostrzy ze stali szybko tnącej i węglików spiekanych. Tworzenie się warstwy powierzchniowej i wpływ warunków skrawania na gładkość powierzchni. Analiza i zasady doboru ekonomicznych warunków skrawania dla toczenia, frezowania, wiercenia itp.

Miernictwo warsztatowe

Zamiennosc części, normalizacja, kontrola wymiarowa. Pojęcia podstawowe dotyczące wymiarowania tolerancyjnego. Układ tolerancji średnic ISO oraz układ pasowań PKN. Zasady pasowań łożysk tocznych, gwintów i kół zębatach oraz zasady tolerowania wymiarów długościowych. Gładkość powierzchni i jej normalizacja. Podstawowe pojęcia metrologiczne. Błędy pomiaru. Cechy charakterystyczne narzędzi mierniczych. Klasyfikacja narzędzi mierniczych i metod pomiarowych. Zasady kontroli wymiarowej z uwzględnieniem kontroli wymiarowej biernej i czynnej. Mechanizacja i automatyzacja czynności pomiarowych. Zasady gospodarki narzędziami mierniczymi.

Analiza wymiarowa tolerancji

Tolerowanie znormalizowane i swobodne, Łańcuchy wymiarowe i ich rozwiązywanie. Rodzaje zamiennosci i metody ich uzyskiwania. Zamiennosc pełna i częściowa. Zasady zamiennosci technologicznej konstrukcyjnej i selekcyjnej. Analiza wymiarowa zamiennosci części: układy pasowań gwintów i kół zębatach. Tolerowanie i pasowania połączeń wielowpustowych. Klasyfikacja sprawdzianów oraz sposoby tolerowania sprawdzianów wymiarów wewnętrznych i zewnętrznych. Sprawdziany wymiarów mieszanych i pośrednich oraz sposoby ich tolerowania.

Obróbka kół zębatach

Podstawy teorii zazębienia. Kształty uzębienia, kinematyka zazębienia, korekcja uzębienia i zazębienia. Szczególne przypadki zazębienia przekładni walcowych, stożkowych i śrubowych. Technologiczność konstrukcji przekładni zębatach. Dokładność i gładkość wykonania kół zębatach i skrzynek przekładniowych. Roboty normalne i specjalne na obrabiarkach typu Fellows, Maag Gleason, Fiat-Mammano, Oerlikon i Klingelnberg. Zastosowanie wyposażenia specjalnego wymienionych obrabiarek. Obróbka cieplna kół zębatach. Metody obróbki wykańczającej kół i przekładni zębatach. Analiza błędów wykonania i metody kontroli wymiarowej kół zębatach. Montaż przekładni zębatach.

Konstrukcja narzędzi skrawających

Klasyfikacja i oznaczanie narzędzi skrawających. Ogólne zasady konstrukcji i dobór materiału, narzędzia. Wpływ rodzaju półfabrykatu, obróbki skrawaniem i obróbki cieplnej oraz metody produkcji na konstrukcje narzędzi. Konstrukcja noży tokarskich, strugarskich i dłutowniczych, wiertel, rozwiertaków i pogłębiaczy, frezów ścinowych i zataczanych, głowic nożowych, gwintowników, narzynek, frezów do gwintów, przeciągaczy wewnętrznych i zewnętrznych, narzędzi do obróbki kół zębatych. Zasady tolerowania wielkości geometrycznych i kształtów narzędzi. Technologia wytwarzania i kontroli poszczególnych typów narzędzi.

Automatyzacja obróbki i eksploatacja automatów

Zakres, ogólne możliwości i efekty ekonomiczne automatyzacji obróbki. Schematy blokowe zastępujące układy i elementy maszyn obróbczych. Układy otwarte i ze sprzężeniem zwrotnym. Możliwości automatyzacji poszczególnych czynności obróbczych. Metody i opłacalność automatyzacji obrabiarek ogólnego przeznaczenia. Wykorzystanie obrabiarek zespołowych. Układy obróbcze ze sterowaniem programowym sekwencyjnym i cyfrowym. Technologia produkcji na automatach i pół-automatach typu konwencjonalnego. Przygotowanie produkcji na obrabiarkach ze sterowaniem programowym. Automatyzacja kontroli produkcji.

6. Katedra Mechaniki Technicznej — ul. Powstańców 12, tel. wewn. 3 i 4

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Stanisław BODASZEWSKI

St. wykładowcy: dr inż. Antoni JAKUBOWICZ, dr inż. Tadeusz LAMBER, mgr inż. Wiktor LEGEŻYŃSKI *)

Adiunkci: dr inż. Janina BODASZEWSKA, dr inż. Ryszard GRYBOŚ, mgr inż. Feliks JEŁOWICKI, dr inż. Roman KLUS, mgr inż. Grzegorz KOWALSKI, dr inż. Jerzy PAKLEZA, doc. dr inż. Bogdan SKALMIERSKI, dr inż. Walery SZUŚCIK

St. asystenci: mgr inż. Roman BĄK, mgr inż. Zbigniew BOGUCKI, mgr inż. Izabella HYLA, mgr inż. Adam KWASNICKI, dr inż. Józef WOJNAROWSKI, mgr inż. Julian ZIELIŃSKI

Technik — Jan KOSTYRKO

Instruktorzy zawodu — Władysław FRUHAUF

Stażystka — Małgorzata WOŹNIAK

Zakład Mechaniki Płynów — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — dr inż. Tadeusz LAMBER

Zakład Teorii Mechanizmów i Maszyn — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — st. wykł. dr inż. Antoni JAKUBOWICZ

Zakład Zastosowań Mechaniki w Górnictwie — ul. Katowicka 10

Kierownik Zakładu — adkt dr inż. Walery SZUŚCIK

Organizatorem Katedry Mechaniki Technicznej na Wydziale Mechanicznym w chwili powstania Politechniki Śląskiej w Gliwicach był z. prof. St. Bodaszewski (październik 1945 r.).

W lipcu 1946 roku, kierownictwo Katedry i Zakładu Badania Materiałów — zorganizowanego przy współpracy prof. F. Stauba — objął prof. dr inż. Włodzimierz Burzyński.

Celem Zakładu było wykonywanie prac naukowo-badawczych i usługowych dla przemysłu, przy wykorzystaniu laboratorium wytrzymałości materiałów Katedry Mechaniki Technicznej oraz laboratorium metaloznawstwa Katedry Metaloznawstwa.

W październiku 1948 r. odbyło się uroczyste otwarcie laboratorium wytrzymałości materiałów, którego dokonał ówczesny wojewoda gen. Aleksander Zawadzki.

W latach 1950—53 Katedra wchodziła w skład zespołowej Katedry Mechaniki. Od roku 1954 kierownictwo Katedry sprawuje prof. dr inż. Stanisław Bodaszewski.

Prace naukowo-badawcze prowadzone przez Katedrę obejmują zagadnienia z zakresu mechaniki ciała sztywnego i odkształcalnego sprężyste i plastycznie, teorii drgań liniowych i nieliniowych, kinematyki i dynamiki maszyn, własności mecha-

*) Zginął tragicznie dnia 19. III. 1964 r.

nicznych materiałów i mechaniki płynów. Katedra współpracuje z przemysłem, sprawując opiekę nad klubami racjonalizatorskimi oraz prowadząc prace naukowo-badawcze na zlecenie przemysłu. Od chwili utworzenia Katedry, przewody doktorskie ukończyło jedenastu pracowników oraz jeden uzyskał stopień docenta habilitowanego.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Mechanicznym, Mechaniczno-Energetycznym, Górniczym i Inżynierii Sanitarnej.

Zestawienie obejmuje ogólną problematykę dyscyplin prowadzonych przez Katedrę, programy szczegółowe są układane w zależności od kierunku i typu studiów (Katedra prowadzi 29 niezależnych wykładów).

Statyka

Podstawy rachunku wektorowego. Dodawanie i odejmowanie wektorów. Momenty wektorów względem punktu i względem prostej. Iloczyn skalarowy wektorów i mieszany wektorów. Przedstawienie wektorów za pomocą wektorów jednostkowych. Wyrażenie analityczne iloczynów: skalarowego, wektorowego i mieszanego. Redukcja układu wektorów posuwnych. Twierdzenie Varignana. Oś centralna układu wektorów. Skretniki. Środek wektorów równoległych. Warunki równowagi płaskich i przestrzennych układów sił. Statyka wykreślna. Wykreślne warunki redukcji układu płaskiego. Wielobok sznurowy. Układy przegubowe. Kratownice. Plany sił Cremony. Reguła Bowa. Metoda Culmana i Rittera.

Geometria mas. Środek ciężkości. Środki masy niektórych figur płaskich i brył geometrycznych. Momenty statyczne bezwładności i dewiacji.

Twierdzenie Pappusa-Guldina. Tarcie. Rodzaje tarcia. Stożek tarcia. Tarcie cięgiem. Siły wewnętrzne i ich redukcja. Przykłady.

Kinematyka

Kinematyka punktu. Ruch prostoliniowy, jednostajnie zmienny. Prędkość i przyspieszenie. Ruch krzywoliniowy. Równanie ruchu, drogi i toru. Krzywizna toru. Hodograf. Rozkład przyspieszenia ruchu krzywoliniowego na styczne i normalne. Ruch środkowy. Ruch harmoniczny. Kinematyka ciała sztywnego, ruch postępowy, obrotowy, płaski, kulisty, ogólny i ruch złożony. Centroidy i aksoidy. Rozkład prędkości i przyspieszeń w ciele sztywnym. Środek chwilowy obrotu i środek chwilowy przyspieszeń. Przyspieszenia Cariolisa. Przykłady.

Dynamika

Dynamika punktu materialnego i ciała sztywnego. Dwa podstawowe zadania dynamiki. Prawa Newtona. Równanie różniczkowe. Rzut ukośny. Ruch nieswobodny. Wahadło matematyczne. Reakcja toru. Pęd i popęd. Energia kinetyczna. Kręt. Praca, moc i sprawność. Pole potencjalne. Ogólne zasady dynamiki: zasada energii kinematycznej, zasada zachowania energii, zasada pędu i popędu, zasada krętu, zasady zachowania pędu i krętu.

Drgania harmoniczne punktu materialnego. Ruch względny. Względna równowaga ciężkiego punktu materialnego w układzie poruszającym się względem ziemi.

Dynamika układu punktów materialnych i ciała sztywnego. Ruch środka masy. Masowe momenty bezwładności. Ramię bezwładności, masy zredukowane. Elipsoida bezwładności. Główne osie bezwładności. Tensor bezwładności. Wykreślne metody wyznaczenia momentów bezwładności figur płaskich. Wyznaczenie głównych osi bezwładności. Sposób Culmana i Mohra.

Kręt. Zasada krętu. Zasada d'Alemberta. Twierdzenie Koeniga. Energia kinetyczna ciała sztywnego.

Pojęcie więzów i ich podział.

Zasady wariacyjne dynamiki. Zasada prac przygotowanych. Równania Lagrange'a. Równanie ruchu maszyny. Wybrane zagadnienia z drgań układów o wielu stopniach swobody.

Wytrzymałość materiałów

(z wybranymi działami teorii sprężystości i teorii drgań)

Podstawy eksperymentalne. Proste przypadki wytrzymałości prętów. Teoria stanu naprężenia i odkształcenia. Tensor naprężeń. Tensor odkształceń. Naprężenia główne. Odkształcenia główne.

Niezmienniki stanu naprężenia i odkształcenia. Tensor kulisty i dewiator tensora naprężenia. Przedstawienie stanu naprężenia sposobem Mohra. Związki między naprężeniami, a odkształceniami. Prawo Hooke'a. Energia odkształcenia sprężystego. Zagadnienie wyężenia. Hipotezy wyężenia. Główne przypadki wytrzymałości prętów. Zginanie i skręcanie. Przemieszczenia prętów zginanych. Równanie osi ugiętej. Belki statycznie niewyznaczalne. Podstawowe twierdzenie energetyczne w zastosowaniu do układów liniowo-sprężystych. Ogólne metody rozwiązywania zagadnień statycznie niewyznaczalnych. Równania trzech momentów. Ogólne twierdzenia energetyczne i metodyka ich zastosowań. Wyboczenie sprężyste i posprężyste prętów. Pręty krzywe. Podstawowe równanie teorii sprężystości i metody ich rozwiązywania. Ogólna dyskusja zagadnień brzegowych. Funkcja naprężeń. Podstawy teorii płyt cienkich. Ustroje grubościenne. Wytrzymałość cylindrów grubościennych i wirujących krążków. Płyty kołowe, wały i tarcze turbin i sprężarek. Zginanie płyt. Walcowe zginanie płyt. Teoria powłok obrotowych. Podstawy obliczeń wytrzymałościowych zbiorników. Wytrzymałość elementów maszyn wirnikowych. Naprężenia udarowe. Zagadnienia termosprężystości i peźzania.

Elementy mechaniki górotworu *).

Stan naprężenia w górotworze. Stan naprężenia w pobliżu wyrobisk. Podstawowe teorie osiadania niecek. Zastosowanie wytrzymałości materiałów do projektowania obudowy górniczej.

Teoria drgań

Drgania układów o jednym stopniu swobody. Drgania swobodne, wymuszone, parametryczne, samowzbudne. Elementy drgań nieliniowych. Drgania liniowe układów o skończonej ilości stopni swobody, swobodne i wymuszone. Metoda sił. Metody energetyczne. Metoda Rayleigh-Ritza. Metoda Galerkina. Wyznaczanie częstości drgań własnych. Drgania łopatek maszyn wirnikowych. Drgania tarcz wirujących. Krytyczne obroty wałów maszyn wirnikowych.

Mechanika płynów

Wstęp. Podstawowe pojęcia z hydromechaniki: pojęcie płynu, klasyfikacja płynów, pojęcie ciśnienia, klasyfikacja sił występujących w płynie, siły powierzchniowe i masowe. Modele cieczy i gazów.

Statyka cieczy i gazów

Prawo Pascala. Równanie Eulera. Napór na ściany naczyń. Stateczność ciał pływających.

Kinematyka płynów

Analiza wędrowna ruchu — metoda Eulera i Langrage'a. Linia prądu. Równanie ciągłości. Ruch potencjalny. Funkcja prądu. Ruch wirowy. Cyrkulacja prędkości. Źródło i upust. Dipol. Wir. Bezcyrkulacyjny opływ walca kołowego.

Dynamika płynów

Dynamika płynów doskonałych. Równanie różniczkowe ruchu płynu idealnego w postaci Eulera. Zasada pędu i popędu dla ruchu ustalonego. Rurka wirowa. Twierdzenie Stokesa. Twierdzenie o wirach Helmholtza. Paradoks Eulera — d'Alemberta. Twierdzenie Żukowskiego. Pojęcie odwzorowania konforemnego. Inwersja. Określenie wielkości siły nośnej profilu teoretycznego. Palisady.

*) dot. Wydz. Górniczego.

Dynamika cieczy lepkich

Równania różniczkowe ruchu płynu nieściśliwego i lepkiego. Pojęcie podobieństwa przepływów. Kryteria podobieństwa. Liczby znamienne. Laminarny przepływ płynu lepkiego w kołowej rurze walcowej. Pojęcie przepływu burzliwego. Warstwa przyścienna. Wiskozymetria. Doświadczenie Reynoldsa. Pomiar prędkości przepływu. Czas wypływu ze zbiornika.

Hydraulika

Twierdzenie Bernoulliego dla cieczy rzeczywistej. Zwężka Venturiego. Wpływ straty przez otwór. Przystawki. Czas opróżnienia naczynia.

Straty na tarcie. Straty ciśnienia na tarcie w ruchu laminarnym i burzliwym, Straty w przewodach.

Metody obliczeń przelewów. Ruch cieczy w przewodach otwartych i pod ciśnieniem.

Podział turbin*), współpraca pomp z rurociągiem, zagadnienia dynamiczne rurociągów, ruch wód gruntowych.

Teoria mechanizmów i maszyn

Struktura i klasyfikacja mechanizmów. Analiza kinematyczna. Zasady syntezy kinematycznej. Kinematyka maszyn i zagadnienia wyrównowazania. Dynamika biegu maszyn. Zasady regulacji maszyn. Drgania maszyn i fundamentów. Metody tłumienia i ograniczania amplitud drgań w maszynach. Pomiar wielkości dynamicznych w maszynach. Zasady teorii podobieństwa dynamicznego.

7. Katedra Metaloznawstwa — ul. Powstańców 12, tel. wewn. 10 i 11

Kierownik Katedry — prof. zw. mgr inż. Fryderyk STAUB

Samodzielni pracownicy nauki: prof. n. mgr inż. Stanisław PRZEGALIŃSKI,
doc. dr inż. Władysław ZĄBIK

St. wykładowcy: dr inż. Emil OLEWICZ, dr inż. Tadeusz ŚWIERZ, mgr inż. Julian NOWAKOWSKI

Adiunkci: mgr inż. Jan BUBLIŃSKI, dr inż. Łucja CIEŚLAK, mgr inż. Zbigniew KRÓLIKOWSKI, dr inż. Adolf MACIEJNY

St. asystenci: dr inż. Jan ADAMCZYK, mgr inż. Jerzy GUBAŁA, mgr inż. Barbara POZIOMEK-RAUSZER, mgr inż. Edward RUDY**), mgr inż. Jerzy SALBERT, mgr inż. Danuta SZEWIECZEK

Asystent — mgr inż. Jerzy ZWONEK

Instruktorzy zawodu: Józef DEREŃ, Stanisław ŁABA

St. pedel — Emilia GUZY

Zakład Obróbki Ciepłej — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — st. wykł. dr inż. Tadeusz ŚWIERZ

Zakład Badania Metali i Kontroli Technicznej — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — prof. zw. mgr inż. Fryderyk STAUB

Katedra Metaloznawstwa rozpoczęła swą działalność 1 października 1945 r. pod kierownictwem prof. mgr inż. Fryderyka Stauba i rozwinęła się w trzech zasadniczych kierunkach: dydaktyczno-naukowym, organizacyjnym oraz współpracy z przemysłem.

Pracę dydaktyczno-naukową Katedry zapoczątkowało wydanie skryptów. Równolegle zorganizowano laboratoria metaloznawcze wyposażone w nowoczesną aparaturę do badań metalograficznych, chemicznych, fizykalnych oraz obróbki cieplnej.

W roku 1952 zakupiono mikroskop elektronowy, zapoczątkowując w ten sposób badania metaloznawcze elektronowe jako pierwsza Katedra w kraju.

*) dot. Wydziału Górniczego

**) zginął tragicznie w dniu 19. III. 1964 r.

W związku z rozwojem specjalizacji Katedry powołano trzy katedralne zakłady naukowe: Metaloznawstwa*), Obróbki Ciepłej oraz Badania Metali i Kontroli Technicznej. Kierunkiem specjalizacyjnym Katedry jest badanie struktur metali i stopów.

Współpraca z przemysłem kształtuje się przeważnie przez Zakład Badania Materiałów, zorganizowany z Katedr Metaloznawstwa i Mechaniki Technicznej. Działalność dotyczy ekspertyz, porad oraz odbiorów technicznych. Między innymi dokonano odbioru blach okrętowych na pierwsze krajowe rudowęglowce, prototypy dźwigów portowych, maszyn okrętowych, lin stalowych itp. Zakład Badania Materiałów, pierwszy w kraju, zastosował metody ultradźwiękowe do badania części maszyn. Prace te przyniosły poważne korzyści zwłaszcza hutnictwu oraz górnictwu węglowemu.

Katedra prowadzi intensywne prace nad rozwojem młodej kadry naukowej. Pod kierownictwem prof. Stauga ukończono dotychczas 13 przewodów doktorskich z zakresu badań metali i obróbki cieplnej, w tym 5 przez pracowników Katedry Metaloznawstwa. W toku jest dalszych ok. 10 przewodów.

Oprócz prac doktorskich Kierownik Katedry opiekuje się 5 przewodami habilitacyjnymi, z których 3 zostały zakończone. Dr inż. Władysław Zabik habilitował się na podstawie rozprawy pt. „Korozja naprężeniowa stali niskowęglowej we mgłę roztworu azotanu amonowego — metalografia pęknięć korozyjnych”.

Wspólnie z naukowcami z różnych ośrodków zagranicznych, Katedra zorganizowała szereg konferencji naukowych, jak również uczestniczyła w wielu międzynarodowych seminarjach i kolokwiach, na których pracownicy Katedry wygłaszali referaty tematycznie związane ze specjalnością Katedry.

Otrzymał w roku 1963 ufundowanego przez Wojewódzką Radę Narodową najbardziej nowoczesnego japońskiego mikroskopu elektronowego typu JEM-6A otworzyło przed Katedrą możliwości prowadzenia wszechstronnych badań strukturalnych.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Mechanicznym, Mechaniczno-Energetycznym i Górniczym:

Metaloznawstwo i obróbka cieplna — dla Wydziału Mechanicznego

Wiadomości wstępne — budowa materii. Metoda badań metali. Układy stopów metali. Własności fizyczne i mechaniczne metali i stopów oraz ich badania. Stopy żelaza. Układy żelazo-cementyt, żelazo-grafit, żelazo-fosfor, żelazo-tlen, żelazo-azot. Struktury i rodzaje stopów żelaza. Wielkość ziarna oraz wtrącenia niemetaliczne w stali i ich metody badań. Surówka i żeliwo oraz staliwo. Stale węglowe — określenie ogólne i podstawy klasyfikacji, struktura i własności wytrzymałościowe i technologiczne, zastosowanie. Stale stopowe — składniki stali i ich wpływ na strukturę i przemiany w stali. Wpływ składników stopowych na przeróbkę plastyczną i obróbkę cieplną oraz własności wytrzymałościowe stali. Stale stopowe konstrukcyjne i narzędziowe. Stale o specjalnych własnościach fizycznych i chemicznych. Stopy o specjalnym przeznaczeniu do pracy w wysokich temperaturach. Obróbka cieplna stali. Pojęcie ogólne, podstawowe przemiany oraz rodzaje obróbki cieplnej (wyżarzanie, hartowanie, odpuszczanie). Obróbka cieplno-chemiczna. Obróbka cieplna staliwa i żeliwa. Zgniot i rekrytalizacja. Mechanizm odkształceń plastycznych w metalach, dyslokacje, wpływ zgniotu na strukturę i własności metali, rekrytalizacja oraz zjawiska zachodzące podczas rekrytalizacji. Spieki — rodzaje spieków, ich wyrób i zastosowanie. Materiały o specjalnych własnościach magnetycznych. Metale nieżelazne — miedź, aluminium, magnez, nikiel, ołów, cynk, tytan i ich stopy przeciwciernie, niskotopliwe, termobimetalne. Metale i stopy — o specjalnym przeznaczeniu. Stopy metali szlachetnych.

Obróbka cieplna i powierzchniowa

Znaczenie i rozwój obróbki cieplnej i powierzchniowej. Układ żelazo — węgiel i struktury. Pojęcie ogólne obróbki cieplnej. Wpływ obróbki cieplnej na własności metali i stopów. Przemiany stali przy nagrzewaniu i chłodzeniu. Kinetyka przemian austenitu. Przemiana izotermiczna, perlityczna, bainityczna, martenzytyczna. Auste-

*) Obecnie zlikwidowany.

nit szczałkowy. Obróbka podzerowa. Przemiany stali przy chłodzeniu ciągłym. Krzywe przemiany austenitu przechłodzonego (CTP). Wpływ pierwiastków i innych czynników na krzywe CTP. Wyżarzanie ujednorodniające, grafityzujące, normalizujące, zupełne, niezupełne, zmiękczające, rekrytalizujące, odprężające i stabilizujące. Hartowanie zwykłe, stopniowe i izotermiczne. Odpuszczanie stali. Ulepszanie cieplne. Patentowanie. Hartowność stali. Metody określenia hartowności. Utwardzanie dyspersyjne, przesycanie i starzenie. Hartowanie powierzchniowe. Obróbka cieplno-chemiczna. Nawęglanie. Azotowanie. Cyjanowanie. Obróbka cieplna żeliwa, Obróbka cieplna stopów lekkich i ultralekkich. Obróbka cieplna stopów miedzi, niklu, cynku. Obróbka cieplna stali szybko tnących. Bezpieczeństwo i higiena pracy w oddziałach obróbki cieplnej. Technologia obróbki cieplnej, części maszyn, resorów i sprężyn, części łożysk kulkowych i wałkowych, narzędzi. Obróbka powierzchniowa, klasyfikacja, znaczenie i zastosowanie. Adsorpcja i dyfuzja. Elektroliza i elektrolityczne osadzanie metali. Elektrolityczne utlenianie. Metalizacja natryskowa, zasady i urządzenia. Chromowanie, aliterowanie, berylizacja, niklowanie, miedziowanie, oksydowanie, fosforowanie, nasiarczanie. Wytwarzanie powłok barwnych na glinie. Emalie. Własności i zastosowanie.

Fizyka metali i fizyczne metody badań metali

Budowa atomu i wiązania międzycząsteczkowe: jonowe, atomowe i siłami von der Waalsa. Wiązanie metaliczne i stan metaliczny materii: Teoria Drude, Lommerfelda i stref Brillouina. Struktury otwarte i pełne. Metale przejściowe. Struktura krystaliczna metali i klasyfikacja strukturalna. Kryształ idealny i rzeczywisty. Struktury stopów: roztwory różnowęzłowe i międzywęzłowe. Nadstruktury. Fazy międzymetaliczne i fazy międzywęzłowe. Struktura i własności rzeczywistych kryształów. Klasyfikacja defektów w strukturach krystalicznych. Dyslokacje. Budowa granic ziarn. Układy równowagi faz i energia swobodna. Reguła faz Gibbsa. Energia swobodna faz i układów jedno- i wieloskładnikowych. Dyfuzja w metalach. Krystalizacja i zarodkowanie. Przemiany polimorficzne w stopach metali. Przemiany przechłodzonego austenitu: perlityczna, bainityczna, martenzytyczna. Zgniot, rekrytalizacja i wydzielanie dyspersyjne. Zależność pomiędzy strukturą a własnościami stopów.

Piece i urządzenia do obróbki cieplnej

Ogólna klasyfikacja pieców: podział pieców ze względu na paliwo i charakter pracy. Rodzaje pieców do pracy okresowej i ciągłej: komorowe, szybkie, tyglowe, elektrodowe, dzwonowe, z ruchomym trzonem i obrotowe.

Urządzenia do nagrzewania powierzchniowego płomieniowe i indukcyjne. Urządzenia do chłodzenia i pomocnicze. Atmosfery ochronne i regulowane. Sposoby ogrzewania pieców. Paleniska, palniki i elektryczne elementy grzejne. Przenoszenie ciepła na powierzchnię wsadu. Zdolność grzewcza pieców i pojęcie sprawności pieców. Zasady krążenia gazów w piecu. Regeneratory i rekuperatory. Mechanizacja i automatyzacja pieców do obróbki cieplnej. Urządzenia załadunkowe i transportowe.

Piece specjalne do obróbki cieplnej blach, taśm, drutu, rur, odkuwek i odlewów. Urządzenia do nawęglania i azotowania. Urządzenia do obróbki sprężyn, resorów, matryc, łożysk tocznych i narzędzi skrawających. Kalkulacja obróbki cieplnej i obliczanie wydajności pieców. Metody obliczania kosztów i wskaźniki techniczno-ekonomiczne.

Stale specjalne

Wiadomości ogólne o stalach specjalnych. Technologia produkcji stali specjalnych, charakterystyka procesów wytapiania. Przeróbka plastyczna na gorąco, cechy charakterystyczne procesów kucia, prasowania, walcowania i wyciskania. Przeróbka plastyczna na zimno, wytrawianie stali specjalnych, obróbka cieplna, kontrola produkcji w hutach stali specjalnych. Wpływ pierwiastków stopowych na strukturę i własności stali i stopów żelaza.

Stale konstrukcyjne węglowe masowe i jakościowe, stale do specjalnych zastosowań, głębokościenne o podwyższonej wytrzymałości. Stale kwasoodporne i nierdzewne, zjawisko pasywności, wpływ pierwiastków stopowych, struktury i własności ośrodka korozyjnego na odporność korozyjną stali.

Stale żarowytrzymałe, ognioodporne, zaworowe i nadstopy. Stale narzędziowe, węglowe i stopowe, charakterystyczne własności, wpływ pierwiastków stopowych, stale do pracy na zimno i na gorąco, stale wykrojowe, stale szybko tnące, wpływ obróbki cieplnej.

Stale o specjalnych własnościach magnetycznych, elektrycznych i cieplnych, stale na magnes trwałe, blachy transformatorowe, materiały niemagnetyczne, permaloye, inwar.

Materiały konstrukcyjne

Podstawowe wiadomości o budowie i własnościach metali i stopów. Własności technologiczne metali i stopów i ich znaczenie w budowie maszyn i urządzeń.

Podział materiałów konstrukcyjnych. Stale konstrukcyjne węglowe i stopowe. Staliwa. Typowe zabiegi obróbki cieplnej stosowane w stalach. Żeliwa — ogólny podział, żeliwa zwykle, wysokojakościowe, modyfikowane, sferoidalne, ciągliwe, specjalne — własności, zastosowanie. Metale i stopy metali nieżelaznych — rodzaje własności.

Nowe zastosowanie niektórych metali nieżelaznych. Korozja metali — podstawowe zjawiska fizyko-chemiczne towarzyszące procesom korozyjnym. Stale i stopy odporne na korozję. Metody zapobiegania korozji. Metalurgia proszków — otrzymywanie. Typowe produkty metalurgii proszków i ich zastosowanie. Materiały konstrukcyjne niemetaliczne — podział. Tworzywa sztuczne, klasyfikacja własności, zastosowanie.

Metaloznawstwo spawalnicze

Znaczenie metaloznawstwa dla spawalników. Zjawiska cieplne występujące przy spawaniu. Przemiany zachodzące w stali podczas spawania. Obróbka cieplna połączeń spawanych. Przemiany zachodzące w połączeniach spawanych w czasie ich pracy. Spawalność: definicja spawalności, spawalność metalurgiczna, podział stali pod względem spawalności, najważniejsze metody oznaczania spawalności.

Przegląd gatunków stali stosowanych do spawania, ich najbardziej istotne własności, struktura, zastosowanie użytkowe, spawalność.

Przegląd stopów metali nieżelaznych stosowanych do spawania: stopy miedzi i niklu, stopy aluminium.

Technologia ogólna materiałów

Rola przemysłu hutniczego i maszynowego. Technologia i jej podział. Rudy żelaza. Wielki piec i procesy chemiczne w wielkim piecu. Surówki, gazy wielkopiecowe, żużel, wytwarzanie stali, metoda konwertorowa, martenowska. Piece elektryczne. Odlewanie stali. Krzepnięcie wlewka stalowego. Zasada odlewania wlewka ciągłego. Zasady metaloznawstwa, układ żelazo-węgiel, struktury. Podstawy obróbki cieplnej, wyżarzanie i hartowanie. Staliwo i żeliwo. Przeróbka plastyczna metali i stopów. Zgniot i rekrytalizacja. Walcarki, kalibrowanie walców. Wyrób drutu stalowego. Wyrób rur. Kuźnictwo. Młoty mechaniczne. Kucie w foremnikach. Prasowanie. Prasowanie wypływowo. Tłoczenie. Wycinanie w wykrojnikach. Spawanie gazowe. Acetylen. Wytwornice acetylenowe. Palniki, płomień acetyl.-tlenowy. Spawanie elektryczne. Spawanie i zgrzewanie termiczne. Spawanie arcatomowe. Zgrzewanie elektryczne. Odształcenia i naprężenia spawalnicze. Cięcie gazowe i łukowe. Cięcie i spawanie pod wodą. Kontrola spawalnicza. Przepisy bhp. Lutowanie i lutowanie. Materiały niemetaliczne.

Technologia metali

Wiadomości wstępne — podział, własności i rozpowszechnienie metali, metody badań. Metalurgia żelaza i metali nieżelaznych — procesy, produkty. Przeróbka plastyczna metali — kucie, walcowanie, prasowanie, ciągnięcie. Odlewnictwo — zasady formowania, materiały wsadowe, specjalne metody odlewania. Spawanie metali — gazowe, elektryczne, zgrzewanie, lutowanie, technologia zabiegu. Badanie mechaniczne metali — wytrzymałości, twardości, udarności. Próby technologiczne. Budowa metali i stopów. Badania metalograficzne i defektoskopowe. Stale konstrukcyjne i narzędziowe stosowane w przemyśle górniczym. Korozja metali w warunkach

pracy urządzeń przemysłu górniczego, sposoby zapobiegania. Podstawowe zabiegi obróbki cieplnej, zastosowanie. Żeliwa — podział, rodzaje, zastosowanie. Metale i stopy metali nieżelaznych — zastosowanie niektórych nowych metali i stopów. Metalurgia proszków.

Metaloznawstwo i obróbka cieplna — dla Wydziału Mechaniczno-Energetycznego

Wiadomości wstępne — podział i występowanie metali w przyrodzie, własności fizyczne, chemiczne i mechaniczne metali i stopów, metody badań.

Badanie metali i stopów — mechaniczne i fizyczne. Podstawy krystalografii, analiza cieplna, budowa stopów, układ żelazo-węgiel. Badania metalograficzne i defektoskopowe. Stale konstrukcyjne węglowe — klasyfikacja, oznaczenia, własności, zastosowanie.

Podstawy obróbki cieplnej i cieplno-chemicznej. Wyżarzanie, hartowanie, i odpuszczanie, utwardzanie dyspersyjne, nawęglanie, azotowanie.

Stale konstrukcyjne stopowe — klasyfikacja, oznaczenia, własności, zastosowanie. Stale narzędziowe węglowe i stopowe. Korozja metali i sposoby zapobiegania. Stale specjalne stopowe — nierdzewne, kwaso i żaroodporne.

Żeliwo — podział, klasyfikacja, zastosowanie. Metale i stopy metali nieżelaznych. Metalurgia proszków. Stale i stopy stosowane w budowie urządzeń i aparatury przemysłu energetycznego.

8. Katedra Obrabiarek — ul. Powstańców 12, tel. wewn. 19

p. o. Kierownika Katedry — st. wykł. mgr inż. Mieczysław PISZ

St. wykładowca — mgr inż. Tadeusz TYRLIK

Adiunkt — mgr inż. Bronisław KUNDA

St. asystent — mgr inż. Adam OWSIŃSKI

Asystent — mgr inż. Adam BATSCH

Stażyści: mgr inż. Władysław BRZOZOWSKI, mgr inż. Wincenty KUBICA, mgr inż. Edward TOMASIAK

Technik — Maciej SZEWCZYK

Laborant — Romualda SZYDŁO

Katedra Obrabiarek została utworzona w roku 1945 równocześnie ze zlokalizowaniem Politechniki Śląskiej w Gliwicach i w semestrze zimowym 1945/46 rozpoczęła swą działalność. Na kierownika Katedry powołany został prof. dr inż. Michał Affanasowicz, którego pierwszym współpracownikiem był wówczas młodszy asystent, a obecnie st. wykładowca mgr inż. Tadeusz Tyrlik.

W roku 1946 prof. Affanasowicz zorganizował w budynku przy ul. Wrocławskiej 2 Zakład Obrabiarek, którego wyposażenie stanowiło wówczas 21 obrabiarek.

W styczniu 1949 r. zmarł prof. Affanasowicz, a kierownictwo Katedry objął z dniem 1 lutego 1949 r. zast. prof. obecnie st. wykł. mgr inż. Mieczysław Pisz. Równocześnie Zakład Obrabiarek, ze względu na charakter zadań dydaktycznych, przejęty został przez Katedrę Mechanicznej Technologii Materiałów, zaś Katedrze Obrabiarek nadany został wyraźny kierunek konstrukcyjny.

Katedra prowadzi prace konstrukcyjne i naukowo-badawcze z zakresu projektowania obrabiarek ciężkich, w szczególności tokarek karuzelowych, obrabiarek dla kolejnictwa i wiertarko-frezarek. Pod względem naukowo-badawczym Katedra specjalizuje się w badaniach dokładności geometrycznej i kinematycznej, sztywności statycznej i dynamicznej obrabiarek oraz badaniach hydraulicznych układów napędowych i sterujących.

Aktualnie prowadzone są prace doktorskie st. wykł. mgr inż. T. Tyrlika i adkt mgr inż. Br. Kundy. W związku z rozwiniętą przez st. wykł. mgr inż. T. Tyrlika dyscypliną obejmującą napędy i sterowania hydrauliczne, tworzone jest w tej chwili laboratorium hydrauliki obrabiarek.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Mechanicznym i Górniczym:

Obrabiarki

Klasyfikacja obrabiarek, główne zespoły funkcjonalne, ruchy podstawowe w obrabiarkach. Napęd główny, napęd posuwów i napędy pomocnicze obrabiarek. Zasady regulacji prędkości ruchów roboczych i posuwowych. Schematy kinematycz-

ne i rozwiązania konstrukcyjne poszczególnych typów obrabiarek. Tokarki kłowe, rewolwerowe, karuzelowe. Zataczarki, Tokarko-kopiarki. Półautomaty i automaty tokarskie jedno- i wielowrzecionowe. Wiertarki stojakowe, promieniowe, współrzędnościowe. Wiertarko-frezarki. Frezarki wspornikowe, wzdłużne, do gwintów. Frezarko-kopiarki. Piły do metali. Strugarki poprzeczne, wzdłużne. Dłutownice. Przecięgarki. Szlifierki do wałków, do otworów, do płaszczyzn, do gwintów. Szlifierki-ostrzarki. Obrabiarki do kół zębatach walcowych, do kół stożkowych o zębach prostych i łukowych. Szlifierki, wiórkarki, docierarki do kół zębatach.

Podstawy projektowania obrabiarek

Założenia wyjściowe. Określenie charakterystyki technicznej projektowanej obrabiarki. Wybór granicznych wartości i stopniowanie prędkości wrzeciona i wielkości posuwów. Określenie mocy silników. Opracowanie schematu kinematycznego. Wybór i podział przełożeń metodami: analityczną i wykreślną. Dobór liczb zębów kół zębatach. Ogólne zasady budowy schematów kinematycznych. Łoża, stojaki, korpusy, stoły, belki, suporty. Materiały typowe konstrukcyjne, obliczenia wytrzymałościowe. Prowadnice — smarowanie, ochrona, obliczanie. Skrzynki prędkości i posuwów — typy i odmiany. Mechanizmy szybkich przesuwów. Przekładnie bezstopniowe mechaniczne — typowe konstrukcje i podstawy obliczeń. Wałki i wrzeciona i ich łożyskowanie. Materiały, konstrukcja i obliczanie wałków, wrzecion i łożysk. Mechanizmy dla ruchu prostoliniowego i dla ruchu okresowego. Mechanizmy nawrotne. Systemy sterowania mechanizmami obrabiarek. Urządzenia do smarowania i chłodzenia.

Wybrane działy obrabiarek

Sposoby sterowania i automatyzacji obrabiarek. Podstawy kopiowania i obrabiarki kopiowe. Układy kopiujące mechaniczne i nadążne. Główne zespoły obrabiarek kopiowych. Hydrauliczne i elektryczne układy kopiujące. Przykłady kopiarek ze sterowaniem nadążnym. Sterowanie programowe obrabiarek — typy i odmiany. Sterowanie sekwencyjne. Sterowanie liczbowe. Podstawowe schematy i główne zespoły układów sterowania liczbowego. Przygotowanie informacji i metody zapisu programu. Układy pomiaru współrzędnych. Serwosilniki napędowe. Sterowanie wg programu zapisanego przy wykonaniu pierwszego przedmiotu. Przykłady obrabiarek z programowym sterowaniem. Obrabiarki zespołowe. Zasady budowy i układy konstrukcyjne. Zespoły napędowo-posuwowe, wrzecionowe, zespoły ruchów przestawnych, łączące, pomocnicze, sterujące. Automatyczne linie obrabiarkowe. Rodzaje i układy linii. Zespoły składowe linii obrabiarek ogólnego przeznaczenia oraz linii obrabiarek zespołowych.

Hydraulika obrabiarek

Rodzaje napędu hydraulicznego. Rodzaje płynów hydraulicznych. Obliczanie przewodów hydraulicznych i strat na oporach jednostkowych. Układy tłokowo-cylindrowe. Suwaki i kurki rozdzielcze. Zawory zwrotne, bezpieczeństwa, przelewowe, podtrzymujące ciśnienie, redukcyjne i dławiące. Pompy i silniki hydrauliczne: zębata, łopatkowe, tłoczkowe poosiowe i promieniowe. Regulacja wydajności. Bezstopniowa regulacja liczb obrotów. Rozwiązania konstrukcyjne. Regulacja ruchu prostoliniowego przez zastosowanie pompy o zmiennej wydajności. Układy z kompensacją przecieków. Regulacja ruchu prostoliniowego za pomocą dławienia. Stabilizatory szybkości przy regulacji dławieniem. Układy hydrauliczne do kopiowania. Kopiowanie bezpośrednie i pośrednie dla obrysu częściowego i zamkniętego, ze zmienną i stałą szybkością wypadkową. Sterowanie układów pracujących w cyklu automatycznym. Opisy konkretnych rozwiązań urządzeń hydraulicznych w zastosowaniu do napędu i sterowania obrabiarek.

Urządzenia hydrauliczne

Rodzaje przekładni hydraulicznych. Zasada działania przekładni statycznych i dynamicznych. Charakterystyki regulacyjne i mechaniczne dla przekładni statycznych i dynamicznych. Rodzaje płynów hydraulicznych mających zastosowanie w obydwu typach przekładni i ich właściwości. Obliczanie rurociągów i przewodów hydraulicznych. Pompy i silniki hydrauliczne. Pompy o stałej i o zmiennej wydajności.

Samoczynna regulacja pomp. Współpraca kilku pomp. Rodzaje rozwiązań konstrukcyjnych. Układy tłokowo-cylindrowe, konstrukcyjne rozwiązania, uszczelnienia. Urządzenia regulujące: zawory zwrotne, bezpieczeństwa, przelewowe, dławiące, redukcyjne. Rozdzielacze. Rodzaje obiegów hydraulicznych. Obiegi wielotłokowe i sterowanie kolejnościowe. Regulacja ruchu prostoliniowego dławieniem oraz pompą o zmiennej wydajności. Stabilizacja szybkości przy zmiennych warunkach obciążenia. Bezstopniowa regulacja ruchu obrotowego i zastosowania jej do urządzeń górniczych. Zasada działania serwomechanizmów. Urządzenia pomocnicze: filtry, akumulatory, multiplikatory, przekładniki czasowe i ciśnieniowe. Przykłady rozwiązań urządzeń hydraulicznych w zastosowaniu do maszyn górniczych.

9. **Katedra Odlewnictwa** — ul. Towarowa 1, tel. 35-51, 38-05

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Waław SAKWA

St. wykładowcy: mgr inż. Piotr LWOWICZ, mgr inż. Ryszard FRECKIEWICZ

Adiunkci: mgr inż. Bogdan IWASYK, dr inż. Stanisław JURA

St. asystenci: mgr inż. Andrzej BYLICA, mgr inż. Józef CZEPIEL, mgr inż.

Józef GAWROŃSKI, mgr inż. Adam GIEREK, mgr inż. Mariusz ŁABĘCKI,

mgr inż. Krystyna PUDEŁKO, mgr inż. Zbigniew PIĄTKIEWICZ

Asystent — mgr inż. Sławomir GAWARECKI

Instruktor zawodu — Teresa DZBAŃSKA

Laborant — Stanisław BONIAKOWSKI

Zakład Topienia i Odlewania Metali — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — prof. n. dr inż. Waław SAKWA

Zakład Mechanizacji Odlewni — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — adkt dr inż. Stanisław JURA

Katedra Odlewnictwa powstała w roku akad. 1945/46.

Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. mgr inż. Gabriel Kniaginin. Od roku 1957 kierownikiem Katedry jest prof. n. dr inż. Waław Sakwa.

W październiku 1945 r. Katedra przyjęła opiekę nad odlewnią przekazaną Politechnice Śląskiej przez Południowe Zjednoczenie Przemysłu Metalowego, która z czasem stała się odlewnią doświadczalno-produkcyjną.

Katedra prowadzi prace z odlewnictwa metali; opracowuje technologie wytwarzania nowych stopów metali do pracy w specjalnych warunkach (ośrodki korozyjne, wysoka temperatura, działanie ściągające); przeprowadza badania procesów grafityzacji żeliwa ciągliwego oraz zjawisk modyfikacji metali i stopów. W zakresie technologii modelu i formy, w Katedrze opracowuje się metody odlewania mające na celu wyeliminowanie obróbki mechanicznej, szczególnie dla stopów twardych i trudnoobrabialnych. Badania procesów stygnięcia odlewów w formach metalowych oraz paskowych mają dać wytyczne do właściwego projektowania technologii form. W dziedzinie konstrukcji maszyn i automatyzacji procesów odlewniczych opracowuje się urządzenia do pneumatycznego transportu mas formierskich w odlewni.

Stopień doktora nauk technicznych uzyskali w ostatnim okresie czasu następujący pracownicy naukowcy Katedry: dr inż. Tadeusz Wachelko, dr inż. Stanisław Jura. Ponadto stopień doktora nauk technicznych uzyskał dr inż. Stefan Pieprznik, pracownik naukowy Katedry Odlewnictwa Politechniki Częstochowskiej, a stopień docenta habilitowanego dr inż. Jan Lewandowski, pracownik naukowy Akademii Górniczo-Hutniczej. Obecnie prowadzonych jest w Katedrze 5 prac doktorskich pracowników Katedry Odlewnictwa oraz 5 prac doktorskich pracowników z innych Katedr i z przemysłu.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Mechanicznym, Mechaniczno-Energetycznym oraz Hutniczym:

Technologie materiałów

Zasady konstruowania odlewów. Materiały formierskie. Budowa zespołu modelowego. Wykonywanie form piaskowych. Wykonywanie form skorupowych. Wykonywanie form precyzyjnych. Odlewnictwo kokilowe. Maszyny i urządzenia odlewnicze. Piece odlewnicze do topienia metali kolorowych, żeliwa i staliwa. Podstawy procesów metalurgicznych. Klasyfikacja, właściwości i metody otrzymywania stopów

odlewniczych metali kolorowych. Klasyfikacja właściwości i metody otrzymywania żeliw: maszynowego, sferoidalnego, ciągliwego i stopowego. Klasyfikacja właściwości i metody otrzymywania staliwa węglowego i stopowego. Kontrola jakości odlewów.

Technologia topienia metali

Technologia topienia metali kolorowych. Podstawowe wiadomości z procesów metalurgicznych otrzymywania metali kolorowych. Podstawy termodynamiczne procesów metalurgicznych. Klasyfikacje, właściwości fizyczne i technologiczne stopów odlewniczych metali kolorowych. Wykresy strukturalne. Gazy w stopach metali kolorowych. Procesy rafinacji. Badania właściwości fizycznych, technologicznych i mechanicznych stopów. Badania strukturalne. Technologia topienia żeliwa. Klasyfikacja, właściwości fizyczne i technologiczne żeliwa szarego sferoidalnego, ciągliwego i stopowego. Wpływ składu chemicznego na strukturę i właściwości żeliw. Wykresy strukturalne żeliw. Podstawy termodynamiczne procesów otrzymywania żeliw. Surowce odlewnicze. Piece do topienia żeliwa. Badanie procesów metalurgicznych. Badanie właściwości technologicznych i mechanicznych żeliw. Badania strukturalne. Obróbka cieplna odlewów żeliwnych. Technologia topienia staliwa. Klasyfikacja, właściwości fizyczne, technologiczne i mechaniczne staliw węglowych i stopowych. Podstawy termodynamiczne procesów metalurgicznych (proces martenowski, proces konwertorowy, proces elektryczny). Wytopy staliw stopowych. Podstawowe wiadomości o materiałach ogniotrwałych. Badania procesów metalurgicznych. Badania właściwości technologicznych i mechanicznych staliw. Obróbka cieplna staliwa i badania metalograficzne.

Materiały formierskie

Materiały do wykonania form piaskowych nietrwałych (jednorazowych i półtrwałych). Podział mas. Techniczne właściwości mas. Podstawowe właściwości głównych składników mas. Masy na osnowie kwarcowej. Charakterystyka osnowy. Piaski kwarcowe. Piaski formierskie. Masy kwarcowe — ilowe, cementowe, masy ze szkłem wodnym, ze spoiwami hydrofobowymi, z żywicami syntetycznymi.

Charakterystyka spoiwa. Zastosowanie. Właściwości masy z danym spoiwem. Technologia sporządzenia masy i wykonania form. Masy na osnowie szamotu, chromitu, magnezytu, cyrkonitu, silimanitu, korundu. Charakterystyka osnowy. Zakres zastosowania. Technologia sporządzenia masy i wykonania form. Masy na formy półtrwałe. Masy przeznaczone do specjalnych technologii wykonania formy. Masy do formowania wzornikowego. Masy na odlewy precyzyjne. Masy na formy skorupowe. Masy specjalne. Masy wysokoogniodporne (powyżej 2000°C), odporne na wpływ specjalnych czynników chemicznych, masy egzotermiczne, wkładki chłodzące — izolacyjne. Inne materiały formierskie. Pudry. Kleje do rdzeni. Pasty uszczelniające. Naboje do nadlewów ciśnieniowych. Sznury woskowe.

Technologia modelu i formy

Metody wykonywania odlewów, ich charakterystyka i zakres stosowania.

Projektowanie zespołów modelowych: materiały na modele i rdzennice; technologia wykonywania modeli, płyt modelowych i rdzennic z różnych tworzyw. Projektowanie technologii wykonania form odlewniczych; układy wlewowe, nadlewy i zasilacze; wykonanie form w masach ceramicznych.

Wykonanie odlewów w formach metalowych (odlewnictwo kokilowe). Olewnictwo odśrodkowe. Odelewnictwo ciśnieniowe. Odelewnictwo skorupowe, metody Shaw'a, metody wytapianych modeli. Pozostałe specjalne metody wykonywania odlewów.

Maszyny i urządzenia odlewnicze

Celowość mechanizacji i jej podstawy. Maszyny do przeróbki mas formierskich i rdzeniowych. Podstawy teoretyczne, podział i klasyfikacja, parametry. Mieszarki mas formierskich, Mieszarka zawieszin. Zasada doboru i sposoby oceny mieszarek. Spulchniarki. Przesiewacze. Oddzielacze magnetyczne. Maszyny do przygotowania kruszywa i glin. Maszyny do wykonywania form i rdzeni. Maszyny formierskie. Klasyfikacja, nomenklatura i oznaczenia. Napęd. Zagęszczanie masy przez prasowanie, wstrząsanie. Wibracja. Elementy konstrukcyjne mieszarek. Narzucarki. Maszyny rdzeniarskie. Maszyny do wybijania odlewów. Podział, zastosowanie. Wibra-

tory. Trawersy wibracyjne. Kraty wstrząsowe. Maszyny do oczyszczania odlewów. Podział, zastosowanie. Bębny. Oczyszczanie pneumatyczne. Oczyszczarki wirnikowe. Oczyszczarki wodne. Urządzenie transportowe. Przenośniki taśmowe, płytkowe, wózkowe, rolkowe i pneumatyczne. Urządzenia załadownicze żeliwiaków, pieców martenowskich, mieszarek.

Projektowanie zakładów odlewniczych

Zasady projektowania. Założenia technologiczne. Wskaźniki techniczno-ekonomiczne. Dobór odpowiednich urządzeń i ich właściwe rozmieszczenie. Transport wewnętrzny-zakładowy. Automatyzacja.

Odlewanie metali nieżelaznych

Klasyfikacja odlewniczych stopów metali nieżelaznych. Brązy i mosiądze. Stopy aluminium. Stopy magnezu. Stopy cynku. Topienie i rafinacja metali. Gazy w metalach. Adsorbpcja. Rozpuszczalność, dyfuzja. Sposoby zabezpieczenia metalu przed utlenianiem i zagazowaniem. Sposoby usuwania gazów z ciekłego metalu. Kontrola ilości gazów w metalach.

Technologia topienia. Utleniająca metoda topienia stopów miedzi. Topienie w próżni. Żużle ochronne. Pomiar temperatur ciekłego metalu. Modyfikacja. Piece do topienia metali nieżelaznych. Odlewanie stopów metali nieżelaznych. Specjalne metody odlewania. Odlewanie pod ciśnieniem. Odlewanie pod niskim ciśnieniem. Autoklawy. Technologia formowania. Materiały formierskie. Układy wlewowe. Formy specjalne. Kontrola odlewów ze stopów metali nieżelaznych.

Wybrane działy z odlewnictwa

Najnowsze opracowania naukowe i produkcyjne z zakresu doboru tworzyw odlewniczych, topienia i odlewania żeliwa i staliwa. Osiągnięcia w dziedzinie modyfikacji żeliw. Wpływ gazów na właściwości stopów i proces modyfikacji. Intensyfikacja procesu żeliwiakowego. Zagadnienia jam skurczowych i nadlewów. Zagadnienie krzepnięcia i stygnięcia odlewów kokilowych.

Technologia odlewnictwa

Podstawowe zjawiska zachodzące podczas krzepnięcia i stygnięcia odlewów w formach i ich wpływ na jakość odlewów, powstawanie pecherzy gazowych w odlewach, wtrąceń niemetalicznych, jam skurczowych, naprężeń i pęknięć. Konstrukcja odlewów i wytyczne konstruowania odlewów dla uniknięcia wad; analiza technologiczności konstrukcji. Materiały formierskie. Modele odlewnicze; podstawowe wytyczne ich projektowania. Wykonanie form odlewniczych ze specjalnym uwzględnieniem form na ciężkie odlewy. Współczesne tworzywa odlewnicze. Wady odlewów; naprawa wadliwych odlewów.

Metody odlewania żeliwa i staliwa

Klasyfikacja, właściwości fizyczne i technologiczne oraz mechaniczne staliwa, żeliwa.

Zasady konstruowania odlewów. Żeliwo szare, sferoidalne, ciągliwe, stopowe. Wykresy strukturalne żeliw. Surowce odlewnicze do produkcji żeliwa. Procesy metalurgiczne otrzymywania żeliwa. Badanie właściwości technologicznych i mechanicznych. Struktury żeliw. Obróbka cieplna odlewów żeliwnych. Staliwo węglowe i stopowe. Surowce odlewnicze do produkcji staliwa. Procesy metalurgiczne. Badanie właściwości technologicznych i mechanicznych. Struktura staliwa. Obróbka cieplna odlewów staliwnych. Procesy krzepnięcia i stygnięcia odlewów. Skurcz odlewniczy. Naprężenia cieplne i mechaniczne. Kontrola jakości odlewów.

Metody odlewania metali nieżelaznych

Miedź i jej stopy. Topienie i rafinacja ogniowa. Odwodorowywanie miedzi elektrolitycznej. Typy pieców, stosowane do topienia stopów Cu.

Proces topienia. Odtlanie. Właściwości mechaniczne, technologiczne i fizyczne w stanie lanym, w porównaniu ze stanem przeróbki plastycznej. Stopy miedzi o małej zawartości dodatków stopowych. Miedź kadmowa, srebrowa, cyrkonowa tellurowa, magnezowa, chromowa, berylowa. Wytwarzanie i zastosowanie.

Mosiądze zwykłe i specjalne. Właściwości odlewnicze. Właściwości w stanie litym i przerobionym plastycznie. Brązy cynowe dwuskładnikowe. Brązy cynowe wieloskładnikowe. Właściwości odlewnicze. Brązy konstrukcyjne, armaturowe i łożyskowe. Brązy aluminiowe. Brązy krzemowe. Właściwości brązów. Dwu- i wieloskładnikowe stopy miedzi z niklem. Melchior, konstantan, nowe srebro, monel. Technologia wytwarzania. Właściwości mechaniczne i technologiczne. Zastosowanie. Obróbka dyspersyjna.

Aluminium i jego stopy. Technologia topienia, odgazowywanie, rafinacja. Stopy typu Al-Mn (aluman). Stopy Al-Si. Stopy Al-Cu, Al-Cu-Si-Mg. Stopy Al-Mg-Si (antikorodale). Stopy Al-Mg (hydronalia). Stopy Al-Zn, Al-Zn-Mg-Cu (Zieral, Perunal) o wysokiej wytrzymałości. Właściwości mechaniczne, technologiczne i odlewnicze. Obróbka dyspersyjna. Zastosowanie. Magnez i jego stopy. Topienie magnezu, atmosfera ochronna, inhibitory, utlenianie, rafinacja. Stopy magnezu. Właściwości. Obróbka cieplna. Zastosowanie.

Urządzenia transportowe. Przenośniki taśmowe, płytowe, wózkowe, rolkowe i pneumatyczne. Rozplanowanie transportu wewnątrzzakładowego. Urządzenie załadownicze pieców odlewniczych. Mechanizacja i automatyzacja pracy w odlewni.

Technologia bezwiórowa

Ogólne zaznajomienie, wiadomości o wytwarzaniu wyrobów i półwyrobów metalowych metodą odlewania i obróbki plastycznej. Podstawowe metody wykonywania form odlewniczych, proces topienia metali i zalewania. Walcowanie. Kucie. Tłoczenie.

Piece odlewnicze

Typy pieców odlewniczych. Klasyfikacja, zastosowanie. Konstrukcja. Przebieg procesu topienia, prowadzenia pieca.

Piece szybkie — żeliwiak. Żeliwiaki jednorzędne, wielorzędowe, żeliwiaki z podgrzewaniem powietrza dmuchu. Oprzyrządowanie żeliwiaka, dmuchawy, urządzenia załadownicze, zbiorniki.

Piece martenowskie. Konstrukcja. Materiały wykładzinowe. Regeneratory. Paliwo. Proces martenowski. Zastosowanie. Piece tyglowe. Piece tyglowe różnych typów. Paliwo. Prowadzenie wytopu. Zastosowanie.

Piece elektryczne. Piece łukowe, indukcyjne, oporowe. Konstrukcja automatyzacja. Pojemność, zastosowanie. Prowadzenie wytopu. Konwertory. Konstrukcja. Zastosowanie. Teoria procesu konwertorowego. Dobór odpowiednich pieców w zależności od asortymentu produkcji. Urządzenia pomocnicze załadownicze i odbiorcze. Transport surowców.

Maszyny odlewnicze i transport

Maszyny do przerobu masy formierskiej. Mieszarki. Spulchniarki. Przesiewacze. Oddzielacze magnetyczne. Konstrukcja. Automatyczna stacja przerobu masy. Maszyny do wykonania form i rdzeni. Maszyny formierskie. Formierki — prasy, wstrząsarki, narzucarki, nadmuchiarki. Maszyny do wybijania odlewów. Wibratory, trawersy wibracyjne, kraty wstrząsowe.

Maszyny do oczyszczania odlewów. Bębny, oczyszczarki wibracyjne pneumatyczne, wodne. Zastosowanie.

Metaloznawstwo

Wiadomości wstępne budowy metali i stopów. Wykresy strukturalne typowych stopów odlewniczych ze specjalnym uwzględnieniem układu Fe-C. Proces krystalizacji i rola modyfikatorów. Składniki strukturalne żeliwa szarego. Żeliwa specjalne (ciągliwe, sferoidalne, stopowe). Badania metalograficzne, mechaniczne i technologiczne. Struktura staliwa węglowego i stopowego. Badania metalograficzne, mechaniczne i technologiczne. Odlewnicze stopy metali nieżelaznych. Ogólny zarys badań ich właściwości.

Badania defektoskopowe, korozji, właściwości fizycznych.

10. **Katedra Spawalnictwa** — ul. Powstańców 12, tel. wewn. 14
Kierownik Katedry — prof. n. mgr inż. Józef PILARCZYK
St. asystenci: mgr inż. Jerzy BRÓZDA, mgr inż. Juliusz SIANOS
Instruktor zawodu — Zygfryd OTRZAŚKA
Laboranci: Irena KURYŁO, Wilhelm BOCHENEK

Katedra Spawalnictwa została powołana do życia w roku 1952. Jej kierownikiem oraz organizatorem od początku jest prof. mgr inż. Józef Pilarczyk. Do roku 1957 siedzibą Katedry był Instytut Spawalnictwa. Obecnie Katedra mieści się w budynku Wydziału Mechanicznego przy ul. Powstańców 12.

Od roku 1954 istniał przy Katedrze Zakład Spawania i Zgrzewania Elektrycznego. W Zakładzie tym wykonano dużą ilość prac dla przemysłu, między innymi przeprowadzono badanie naprężeń i odkształceń w modelach belek podsuwnicowych, wykonanych jako konstrukcje spawane z profili rurowych.

W ramach prac Katedry wykonano cały szereg badań m. in. określono charakterystyki technologiczne elektrod produkcji krajowej, zbadano możliwość uzyskania żaroodpornych warstw drogą wprowadzenia Al do napojiny za pomocą elektrod rdzeniowych, przeprowadzono badania nad wpływem naprężeń własnych na wyboczenie prętów ściskowych, nad wpływem cykli cieplnych na zmiany strukturalne stali niskowęglowych.

Katedra prowadzi 4 prace doktorskie, których promotorem jest kierownik Katedry prof. J. Pilarczyk.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Mechanicznym:

Spawalnictwo

Znaczenie spawania i procesów pokrewnych w technice. Lutowanie miękkie i twarde. Zgrzewanie elektryczne oporowe — zwarciove, iskrowe, punktowe i liniowe.

Spawanie acetylenowe. Materiały. Urządzenia. Płomienia acetylenowo-tlenowe. Metody spawania acetylenowego. Cięcie tlenem — urządzenia — cięcie ręczne i maszynowe. Spawanie łukowe. Sprzęt do spawania łukowego. Elektrody. Technika spawania łukowego. Spawanie półautomatyczne elektrodą leżącą. Spawanie łukiem krytym. Spawanie atomowe. Spawanie w atmosferze gazów ochronnych. Skurcz spawalniczy — odkształcenia i naprężenia w konstrukcjach spawanych. Plan technologiczny spawania. Mechanizacja i automatyzacja procesów spawania. Pomocnicze urządzenia spawalnicze. Błędy spawania. Badanie połączeń spawanych. Ocena jakości połączeń spawanych. Kontrola i odbiór konstrukcji spawanych. Metalurgia procesów spawania. Utlenianie, azotowanie i nawęglanie. Znaczenie otuliny topnika przy spawaniu łukiem krytym i topników przy spawaniu gazowym. Krystalizacja. Wydzielanie gazów, powstawanie por i pęcherzy gazowych. Zanieczyszczenie spoiny. Pęknięcia. Struktura połączenia spawanego. Spawalność stali i innych stopów technicznych. Spawanie stali niskostopowych Cr-Mo. Spawanie stali austenitycznych, żaroodpornych i kwasoodpornych. Napawanie stalą szybkołąną, manganową (13% Mn) chromową (13% Cr). Spawanie żeliwa — na gorąco i na zimno. Spawanie aluminium i jego stopów. Spawanie miedzi i jej stopów. Spawanie cynku i ołowiu.

Konstrukcje spawane

Wstępne omówienie połączeń spawanych pod względem ich kształtu. Klasyfikacja złączy spawanych ze względu na przeznaczenie, kierunek działania sił, przekrój poprzeczny spoin, układ części łączonych, sposób wykonywania spoin. Znakovanie spoin na rysunkach warsztatowych. Własności wytrzymałościowe spoin. Naprężenia skurczowe w połączeniach spawanych. Sumowanie się naprężeń skurczowych i naprężeń od obciążeń. Rozkład naprężeń w spoinach i złączach spawanych. Wytrzymałość połączeń spawanych na obciążenia stałe. Projektowanie i obliczanie połączeń spawanych. Naprężenia dopuszczalne. Zasady ogólne projektowania. Konstrukcje kratowe. Konstrukcje pełnościennie. Konstrukcje przestrzenne z blach. Konstrukcje maszynowe. Wzmocnianie konstrukcji spawaniem. Technika prac montażowych, organizacja montażu, plany i metody montażu. Plany technologiczne spawania. Projektowanie przyrządów i urządzeń spawalniczych.

Teoria procesów spawalniczych

Pojęcia podstawowe; sposoby rozprzestrzeniania się ciepła, własności fizyczne ciepłe metali, ciało nieograniczone i ograniczone, blacha i pręt, postać źródła ciepła, skupionego, punktowego, liniowego i płaskiego.

Teoretyczne podstawy obliczania rozprzestrzeniania się ciepła przez przewodzenie, wymiana ciepła na powierzchni granicznej. Określenie temperatury w dowolnym punkcie ciała i dowolnym czasie w przypadkach rozprzestrzeniania się ciepła skupionego w punkcie, na odcinku i na płaszczyźnie w różnych ciałach. Wpływ różnych czynników wpływających na proces rozprzestrzeniania się ciepła w ciałach. Cykl cieplny, określenie maksymalnej temperatury, zjawisko cieplnego nasycania i wyrównywania temperatury, czas wygrzewania powyżej żądanej temperatury. Łuk elektryczny jako źródło ciepła. Nagrzewanie elektrody, szybkość i nierównomierność topienia. Sprawność cieplna, łuku elektrycznego. Topienie materiału podstawowego i sprawność cieplna procesu.

Wpływ ciepła wydzielającego się podczas spawania na materiał podstawowy. Prędkość stygnięcia. Analiza prostego i złożonego cyklu cieplnego. Określenie optymalnych warunków spawania. Analiza procesu spawania z punktu widzenia fizyko-chemicznego i metalurgicznego. Spawanie gołym drutem. Utlenianie i azotowanie metalu podczas spawania. Spawanie w atmosferze gazu ochronnego, spawanie elektrodą otuloną, spawanie pod warstwą topnika. Analiza procesu spawania elektrodą otuloną. Skład otuliny, wzbogacenie kąpeli metalowej w składniki stopowe. Skład żużla jego własności. Elektrody — produkcja — własności — gatunki. Analiza procesu spawania łukiem krytym. Druły i topniki. Skład żużla i jego własności. Kryształizacja pierwotna, obróbka cieplna połączeń spawanych. Zanieczyszczenie spoin wtrąceniami niemetalicznymi. Gazy w spoinie, tworzenie się por i pęcherzy. Struktura połączenia spawanego. Wpływ na strukturę metody spawania i składu chemicznego. Spawalność stali.

Spawanie i cięcie gazowe

Spawalnictwo gazowe w rozwoju historycznym. Własności płomienia gazowego. Tlen, jego otrzymywanie i własności. Karbid, jego własności, otrzymywanie i granulacja. Acetylen i acetylen rozpuszczony. Pozostałe gazy palne stosowane w spawalnictwie. Wytwornice acetylenowe. Zasada działania i budowa. Konstruowanie i obliczanie wytwornic acetylenowych. Reduktory butlowe do gazów sprężonych. Zasada działania. Teoria obliczania, reduktorów. Palniki do spawania gazowego. Obliczenie palników, niskiego i wysokiego ciśnienia. Sprzęt dodatkowy i ochronny. Przygotowanie materiału do spawania. Metody spawania gazowego. Spawanie stali, żeliwa i metali kolorowych. Lutowanie twarde i lutospawanie. Cięcie tlenem. Warunki poprawnego wykonania cięcia tlenem. Zasada procesu. Urządzenia do cięcia tlenem. Technologia cięcia stali, żeliwa i stali nierdzewnych. Specjalne zastosowanie palnika do cięcia. Cięcie pod wodą, cięcie łukowo-tlenowe i żłobienie. Cięcie laną tlenową. Higiena i bezpieczeństwo pracy spawacza gazowego.

Organizacja robót spawalniczych

Wiadomości wstępne. Znaczenie organizacji robót spawalniczych. Normowanie robót spawalniczych i kalkulacja kosztów spawania. Schemat organizacyjny zakładu wytwarzającego konstrukcje spawane. Normowanie robót spawalniczych. Normatywy spawania acetylenowo-tlenowego. Normatywy cięcia tlenem. Normatywy ręcznego spawania łukowego. Normatywy automatycznego spawania łukiem krytym. Projektowanie spawalni. Rodzaje produkcji. Produkcja jednostkowa, seryjna i masowa. Linie potokowe. Roczny fundusz czasu. Wyroby typowe. Zapotrzebowanie robotników. Wydajność pracy. Wydziały produkcyjne i pomocnicze. Wymiary hali produkcyjnej. Kalkulacja kosztów spawania. Kalkulacja kosztów spawania gazowego. Zapotrzebowanie materiałów. Czas główny spawania. Wzory uproszczone obliczeń. Kalkulacja kosztów spawania ręcznego elektrycznego. Zapotrzebowanie elektrod i energii elektrycznej. Czas spawania. Wzory uproszczone obliczeń. Kalkulacja kosztów automatycznego spawania łukiem krytym. Kalkulacja kosztów cięcia tlenem. Suwaki do kalkulacji kosztów.

Technologia spawania i zgrzewania elektrycznego

Przegląd metod spawania łukowego i omówienie metod znajdujących obecnie praktyczne zastosowanie. Ogólne uwagi o połączeniach spawanych oraz ich wykonywaniu. Rodzaje połączeń i spoin. Przygotowanie materiału do spawania; cel, sposoby ukosowania. Spawanie w różnych pozycjach.

Skurcz spawalniczy, naprężenia i odkształcenia.

Technika spawania metodą Sławianowa; dobór elektrod, natężenia prądu, zajarzania łuku, prowadzenie elektrody. Technika wykonywania spoin stykowych i pachwinowych w różnych pozycjach. Spawanie elektrodami głębokowtopiącymi. Spawanie półautomatyczne elektrodą leżącą.

Technika spawania łukiem krytym; proces tworzenia się spoiny, wpływ warunków spawania na kształt spoiny. Dobór drutu i topnika, parametrów spawania. Spawanie półautomatyczne. Elektronitowanie. Technika spawania metodami w atmosferze wodoru, argonu i helu. Zakres stosowania poszczególnych metod spawania. Plany technologiczne — cel — schemat. Rodzaje i konstrukcja urządzeń pomocniczych do spawania. Automatyzacja i mechanizacja procesów spawalniczych.

Zastosowanie spawania łukowego w konstrukcjach stalowych. Napawanie twardej spiekami i materiałami specjalnymi. Technologia zgrzewania elektrycznego oporowego. Zgrzewanie punktowe i liniowe. Rozwiązania konstrukcyjne połączeń, przygotowanie powierzchni zgrzewanych blach, ustalenie parametrów zgrzewania — natężenia prądu, czasu nagrzewania, wielkości docisku. Teoria spawalniczego łuku elektrycznego; Wyładowania elektryczne w gazach. Przenoszenie materiału w łuku. Charakterystyka statyczna łuku.

Urządzenia do ręcznego spawania łukowego: Wymagania stawiane urządzeniom do spawania łukowego. Transformatory spawalnicze i prostowniki. Spawarki przetwornice (maszynowe) prądu stałego. Urządzenia do spawania w atmosferze gazów ochronnych.

Urządzenia spawania automatycznego i półautomatycznego: Zasada działania urządzeń automatycznych. Analiza pracy napędów posuwu elektrody. Napędy ruchu głowicy względem przedmiotu spawanego. Automaty do spawania elektrozułowego. Urządzenia półautomatyczne.

Teoretyczne podstawy zgrzewania elektrycznego oporowego: Metody zgrzewania elektrycznego oporowego. Oporność styku. Wpływ parametrów zgrzewania na ilość i rozkład ciepła w materiale zgrzewanym.

Transformatory zgrzewarek: Charakterystyka parametrów i budowa. Aparatura sterująca zgrzewarek: Styczniki. Lamy elektronowe i jonowe. Regulatory czasu. Elektrody zgrzewarek: Konstrukcja elektrod. Materiały na elektrody. Konstrukcje zgrzewarek: Zgrzewarki doczołowe, punktowe, liniowe, specjalne.

Mechanizacja i automatyzacja spawania

Możliwości i zakres mechanizacji i automatyzacji robót spawalniczych. Analiza ekonomiczno-techniczna robót spawalniczych. Mechanizacja i automatyzacja robót związanych z przygotowaniem elementów do spawania. składaniem i zczepianiem, oraz właściwym spawaniem.

Przyrządy i urządzenia pomocnicze proste, złożone i zmechanizowane. Urządzenia pomocnicze typowe i specjalne. Projektowanie indywidualnych stanowisk spawania i napawania. Elementy składowe stanowiska automatycznego spawania. Typowe stanowiska spawania automatycznego dla wykonywania połączeń wzdłużnych i obwodowych. Indywidualne stanowiska spawania automatycznego dla wykonywania połączeń po torach prostych i złożonych. Podstawy ekonomiczne projektowania i analiza wynikowa pracy stanowisk spawania automatycznego.

Kontrola spawania

Zadanie kontroli spawania w przemyśle. Błędy połączeń spawanych i przyczyny ich powstawania. Metody badania połączeń spawanych. Oględziny zewnętrzne. Badanie szczelności połączeń. Badania radiograficzne. Badania promieniami gamma. Badania magnetyczne. Badania ultradźwiękowe. Badania metalograficzne. Badania wytrzymałościowe połączeń spawanych: badania stopiwa. Badania wytrzymałościowe

połączeń zgrzewanych. Badania technologiczne: badania przydatności elektrod, badania spawalności stali. Kontrola sprzętu spawalniczego i przyrządów. Organizacja kontroli i odbiór konstrukcji spawanych.

11. Katedra Przeróbki Plastycznej — ul. Powstańców 12, tel. wewn. 18

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Zygmunt WUSATOWSKI

Samodzielny pracownik nauki — doc. dr inż. Stanisław KONCEWICZ

Wykładowca — mgr inż. Aleksander MAKOMASKI

Adiunkt — mgr inż. Jerzy BURSA

St. asystent — mgr inż. Józef RABUS

Asystenci: mgr inż. Marek GORNICKI, mgr inż. Kazimierz OSKĘDRA, mgr inż. Andrzej SOBAŃSKI

Stażysta — mgr inż. Jacek MAZURKIEWICZ

St. laborant — Stanisław WANDYCZ

Zakład Maszyn do Przeróbki Plastycznej — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — doc. dr inż. Stanisław KONCEWICZ

Katedra Przeróbki Plastycznej została utworzona na Politechnice Śląskiej w 1945 r., jako Katedra Obróbki Plastycznej, przynależna organizacyjnie do Katedry Metalurgii. W roku 1946 zmieniła ona nazwę na Katedrę Walcownictwa i Kuźnictwa, zaś w roku 1957 przemianowano ją na Katedrę Przeróbki Plastycznej.

Funkcję kierownika Katedry pełnił prof. mgr inż. Klaudiusz Filasiewicz od pierwszych dni powołania Katedry, aż do chwili przejścia na emeryturę w dniu 1. 9. 1960 r.

Prof. Filasiewicz jako nestor naszej Uczelni położył wielkie zasługi w szkoleniu inżynierów, w organizacji metod dydaktycznych Katedry, poświęcając się głównie wykładom konstrukcji maszyn do przeróbki plastycznej. Głęboka i wszechstronna jego wiedza w połączeniu z bardzo życzliwym stosunkiem do studentów pozostawiła wśród jego absolwentów trwałe uczucia szacunku oraz wdzięczności.

Od 1. X. 1960 r. funkcję Kierownika Katedry objął prof. n. dr inż. Zygmunt Wusatowski związany z Katedrą jeszcze od roku 1948. W roku 1949 prof. dr inż. Z. Wusatowski na podstawie pracy pt. „Gniot, roztłoczenie i wyprzedzenie w procesie walcowania na gorąco” uzyskał tytuł doktora nauk technicznych.

W chwili obecnej w Katedrze prowadzone są przewody doktorskie na następujące tematy — zgodne z zasadniczym kierunkiem naukowym Katedry:

1. Opracowanie definicji wskaźnika przekucia przy kuciu swobodnym.
2. Badanie wpływu poszczególnych czynników na przebieg zużycia oraz ustalenie optymalnych warunków dla zwiększenia żywotności matryc do kucia na gorąco.
3. Histereza odkształceń skręcających twardych drutów stalowych.
4. Analiza procesu walcowania na gorąco przy różnych średnicach walców.
5. Analiza płynięcia metalu w kształtownikach nieregularnych.

Dotychczas ukończono w Katedrze trzy przewody doktorskie oraz dwa przewody habilitacyjne.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Mechanicznym:

Stosowana teoria plastyczności

Zjawiska występujące przy plastycznym odkształcaniu metalu. Zasady plastycznego odkształcania. Podstawy prostych procesów plastycznego odkształcania: rozciąganie, zginanie, skręcanie. Podstawy procesów walcowania, kucia, prasowania, tłoczenia, wyciskania, ciągnięcia i inn. procesów przeróbki plastycznej. Siły, momenty, praca i moc procesów przeróbki plastycznej.

Technologia przeróbki plastycznej

Technologia walcownictwa. Walcowanie wzdłużne, teoria walcowania. Walcowanie na gorąco i na zimno, siły i momenty przy walcowaniu. Rodzaje walcarek, układy walcowni, procesy walcowania na zgniataczach, walcowniach dużych, średnich i małych, walcowniach blach grubych i cienkich, walcowanie taśm na zimno. Kali-

browanie walców. Wyroby walcowane. Walcowanie poprzeczne i skośne. Wyrób rur bez szwu i zgrzewanych. Walcowanie periodyczne, proces technologiczny i wyroby.

Technologia kuźnictwa i prasownictwa. Rodzaje operacji kuźniczych, siły i praca kucia. Kucie swobodne i matrycowe, opracowywanie technologii procesów. Prasowanie. Prasy i młoty oraz urządzenia do kucia matrycowego. Kucie na kuźniarkach i kowarkach.

Technologia ciągarstwa

Urządzenia procesu technologicznego ciągnięcia. Siły występujące w procesie ciągnięcia. Ciągnięcie drutu, prętów i rur. Ciągarki ławowe i bębnowe. Przygotowanie wsadu do procesu ciągnięcia. Patentowanie drutu i wyżarzanie. Technologia wyciskania. Wyciskanie współbieżne, przeciwbieżne i dwustronne. Siły występujące w procesie. Rodzaje wyrobów otrzymywane w procesie wyciskania. Urządzenia i narzędzia procesu wyciskania.

Przeróbka tworzyw sztucznych

Podział tworzyw sztucznych. Chemia tworzyw sztucznych. Metody otrzymywania. Własności. Badania tworzyw sztucznych. Podstawowe metody przetwórstwa: prasowanie, wtyskiwanie, powlekanie, wytłaczanie, kalandrowanie, wydmuchiwanie, odlewanie, obróbka mechaniczna.

Urządzenia do przetwarzania tworzyw sztucznych. Projektowanie form. Łączenie tworzyw sztucznych. Pokrywanie materiałów tworzywami sztucznymi. Zastosowanie tworzyw sztucznych w różnych gałęziach przemysłu, zwłaszcza w budowie maszyn.

Wykrojnictwo i tłocznictwo

Procesy tłoczenia: cięcie, gięcie, ciągnięcie, kształtowanie, prasowanie. Podstawy opracowania procesów technologicznych tłoczenia. Typowe konstrukcje tłoczników, ich zespołów i części. Prasy do tłoczenia, klasyfikacja pras, mechanizacja i automatyzacja procesów tłoczenia. Materiały stosowane do tłoczenia.

Maszyny do przeróbki plastycznej

Maszyny i urządzenia walcownicze. Ogólne wiadomości o budowie walcowni. Siły działające na walce i napęd. Części i mechanizmy klatki walców roboczych. Części przenoszące napęd. Walcownie o walcach pionowych. Walcowanie rur. Inne walcarki specjalnej konstrukcji. Maszyny i urządzenia pomocnicze w walcowni. Nożyce i piły, prostarki, zwijarki, samotoki, stoły podnośne, manipulatory, kantowniki, inne urządzenia do transportu i podawania materiału walcowanego.

Maszyny i urządzenia kuźnicze. Cykl roboczy pary względnie sprężone powietrze w cylindrze młota. Rodzaje wykresów indykatorowych. Obliczeniowe parametry młotów. Młoty pneumatyczne, uderzenia periodyczne i seryjne. Prasy hydrauliczne. Mechanizmy pomocnicze pras hydraulicznych. Sterowanie pras. Kuźniarki.

Piece grzewcze

Zasady nagrzewania stali i metali. Paliwa oraz ich przygotowanie. Atmosfery pieca oraz atmosfery ochronne stosowane przy nagrzewaniu i wyżarzaniu. Materiały ogniotrwałe do budowy pieców. Części konstrukcyjne pieców. Paleniska i palniki: pyłowe, na paliwa ciekłe oraz gazowe. Metody ogrzewania elektrycznego oporowego oraz indukcyjnego. Wymienniki ciepła rekuperatory i regeneratory. Piece grzewcze: wgłębne, przepychowe i obrotowe do walcowni rur. Różne typy pieców grzewczych używane w kuźniach. Zasady wyżarzania oraz normalizowania blach i taśm. Piece do wyżarzania oraz normalizowania blach i taśm.

12. **Katedra Ekonomiki, Organizacji i Planowania w Zakładach Przemysłowych** — ul. Powstańców 12, tel. 20-66

Opiekun Katedry — prof. n. mgr inż. Henryk RADWAŃSKI

Kierownik Katedry — v a c a t

St. wykładowcy: dr inż. Tadeusz MACHNIK, mgr inż. Kazimierz HAWRANEK

Adiunkt — dr Danuta PACHULICZ

St. asystenci: mgr Jadwiga TELICZEK, mgr inż. Władysław SAJDOK

Katedra Ekonomiki Organizacji i Planowania w Zakładach Przemysłowych została powołana w roku 1946 pod nazwą Katedry Naukowej Organizacji Pracy. Zmiana nazwy Katedry na obecną, nastąpiła w roku 1954.

Do roku 1952 kierownikami jej byli kolejno: prof. inż. Stanisław Guzicki i z. prof. mgr inż. Roman Fidelski.

Od lutego 1952 r. kierownictwo Katedry objął z. prof. dr inż. Tadeusz Machnik. W latach 1962/63 i 1963/64 funkcję opiekuna Katedry sprawuje prof. n. mgr inż. Henryk RADWAŃSKI.

W latach 1946—1956 prace naukowe Katedry koncentrowały się wokół zagadnień organizacyjno-ekonomicznych przemysłu. Znalazło to wyraz w publikowanych i niepublikowanych pracach oraz jednej pracy doktorskiej, artykułach, referatach i odczytach. Kontakt z zakładami przemysłowymi datuje się od roku 1947. Formy współpracy obejmowały w pierwszym X-leciu rozwiązywanie konkretnych problemów organizacyjnych, projekty budowy fabryk.

W drugim X-leciu zakres współpracy z zakładami przemysłowymi poszerzył się szczególnie w dziedzinie organizacji produkcji i naukowych problemów racjonalizacji technicznej, psychologii i socjologii pracy, co znalazło wyraz między innymi w przeprowadzeniu badań tego zjawiska na terenie zakładów przemysłowych miasta Gliwic.

Nawiązano też konkretną i owocną współpracę z Wojewódzką Komisją Planowania Gospodarczego w Opolu.

Niezależnie od powyższych zagadnień, w Katedrze prowadzone są badania z zakresu socjologii i psychologii pracy w przemyśle i na uczelniach technicznych.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Mechanicznym i Mechaniczno-Energetycznym:

Ekonomika, organizacja i planowanie w przedsiębiorstwie przemysłowym

Cel i zakres wykładu. Pojęcia. Związek ekonomiki i organizacji zakładów przemysłowych z innymi dyscyplinami nauki. Proces produkcyjny: jego struktura i podział. Rodzaje organizacji procesu technologicznego. Typy produkcji. Struktura produkcyjna zakładu i zasady budowy wydziałów produkcyjnych. Teorie organizacji pracy i kierownictwa. Systemy zarządzania. Zasady organizacji stanowiska roboczego. Normowanie czasu pracy. Organizacja i systemy płac. Wydajność pracy. Struktura branżowa przemysłu. Specjalizacja, koncentracja, kooperowanie i kombinowanie. Zasady lokalizacji zakładów przemysłowych. Zasady obliczeń mocy produkcyjnej, optymalnych partii, długości cyklu produkcyjnego itp. normatywów techniczno-ekonomicznych. Środki trwałe i organizacje gospodarki środkami trwałymi. Środki obrotowe. Koszty własne i zasady ich kalkulacji. Efektywność ekonomiczna rozwiązań technicznych.

Gospodarka materiałowa

Metody normowania zużycia zapasów materiałowych, planowanie zaopatrzenia. Gospodarka magazynowa. Kontrola całokształtu gospodarki materiałowej.

Problematyka wykładu: Ekonomika i organizacja przemysłu chemicznego na Wydziale Chemicznym: rola przemysłu chemicznego w gospodarce narodowej i jego rozwój w świecie i w Polsce. Teoria organizacji pracy i kierownictwa. Psychologia i fizjologia pracy. Organizacja miejsca pracy i stanowiska roboczego. Organizacja pracy umysłowej. Zagadnienia przydatności zawodowej. Stosunki społeczne w zakładzie pracy. Organizacja zarządzania. Zagadnienia pracy i płacy. Planowanie techniczno-ekonomiczne.

Organizacja służb pomocniczych: remontowej, energetycznej, materiałowej, kontroli technicznej. Środki trwałe i obrotowe w przemyśle. Koszty własne w przemyśle chemicznym, rozrachunek gospodarczy. Efektywność ekonomiczna postępu technicznego.

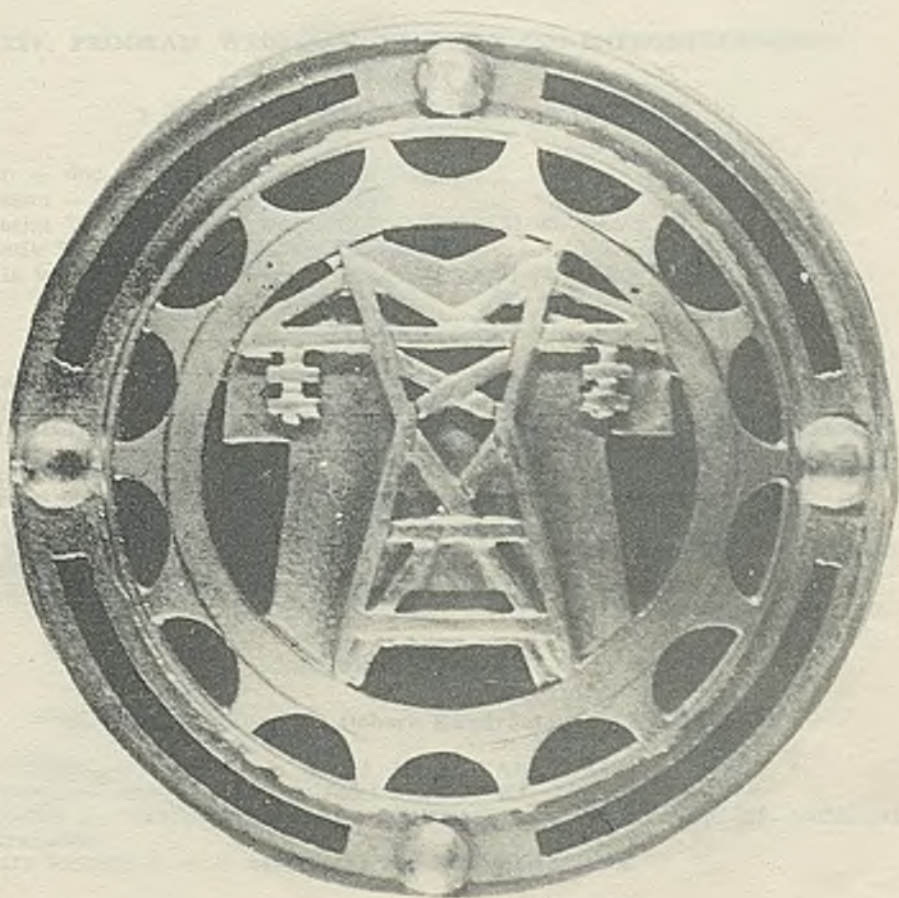
Inni wykładowcy

A. Z innych Wydziałów Uczelni

- Adkt mgr inż. Karol BOLEK — wykłada geometrię wykreślną,
Prof. n. dr inż. Janusz DIETRYCH — wykłada podstawy konstrukcji maszyn,
St. wykł. dr inż. Tadeusz DZIULAK — wykłada silniki spalinowe.
Doc. dr inż. Czesław GRACZYK — wykłada podstawy automatyki,
Adkt dr inż. Wiesław GABRYŚ — wykłada napędy i sterowanie elektryczne obrabiarek oraz napędy i sterowanie elektryczne maszyn roboczych ciężkich,
St. wykł. mgr inż. Franciszek GÓRSKI — wykłada BHP,
St. wykł. mgr inż. Aleksander FLACH — prowadzi rysunek techniczny,
Adkt dr inż. Stanisław MALZACHER — wykłada automatykę i elektronikę,
St. wykł. mgr inż. Adam MARKOWSKI — prowadzi laboratorium pomiarów maszyn cieplnych,
St. wykł. mgr inż. Teodor MELZER — wykłada kotły, maszyny cieplne i sprężarki,
Prof. n. dr inż. Witold OKOŁO-KULAK — wykłada teorię maszyn cieplnych,
Prof. n. dr inż. Leon ROWIŃSKI — wykłada transport wewnętrzny w zakładach przemysłowych,
St. wykł. mgr inż. Marian STRÓMICH — wykłada elektrotechnikę i maszyny elektryczne
Doc. dr Józef SZPILECKI — wykłada fizykę,
St. wykł. dr inż. Tadeusz SZWEDA — wykłada urządzenia elektryczne i automatyzację odlewni,
Doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI — wykłada pompy.

B. Spoza Uczelni

- Doc. dr inż. Stefan BALICKI — wykłada technologię topienia metali I,
Mgr inż. Janusz CHMIELEWSKI — prowadzi projekt,
Mgr inż. Piotr CHWIŁOC — prowadzi projekt,
Mgr inż. Zdzisław HEYDEL — wykłada normowanie techniczne,
Mgr inż. Roman KORKIEWICZ — wykłada technologię spawania i zgrzewania elektrycznego,
Mgr inż. Jan KĘPA — wykłada maszyny do przeróbki plastycznej,
Mgr inż. Henryk KULISZ — prowadzi ćwiczenia ze spawalnictwa,
Mgr inż. Stefan OPIOLA — wykłada konstrukcje stalowe,
Mgr inż. Tadeusz ROBAKOWSKI — wykłada konstrukcje spawane,
Inż. Adam STALICA — prowadzi praktyczne zajęcia warsztatowe,
Inż. Henryk STOKŁOSA — prowadzi praktyczne zajęcia warsztatowe,
Mgr inż. Zdzisław SZCZECIŃSKI — wykłada spawalnictwo,
Mgr inż. Piotr SZOTA — wykłada materiały niemetalowe i tworzywa sztuczne,
Mgr inż. Włodzimierz TOMKIEWICZ — wykłada wykrojnictwo i tłocznictwo,
Mgr inż. Tadeusz WACHELKO — wykłada technologię modelu i formy II.

EMBLEMAT WYDZIAŁU MECHANICZNO-ENERGETYCZNEGO .

XIV. PROGRAM WYDZIAŁU MECHANICZNO-ENERGETYCZNEGO

1. WŁADZE I ADMINISTRACJA WYDZIAŁU

Dziekan — doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI
Prodziekan — doc. dr Józef SZPILECKI
Sekretariat Wydziału — ul. Konarskiego 22, tel. 51-96, wewn. 12
Kierownik Sekretariatu — Danuta NAWRATIL
Centrala telefoniczna — ul. Konarskiego 22, tel. 51-96, 28-24

Rada Wydziału

Przewodniczący — dziekan doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI
Członkowie: prodziekan doc. dr Józef SZPILECKI, prof. n. dr inż. Janusz DIE-
TRYCH, doc. dr inż. Józef FOLWARCZNY, doc. dr inż. Czesław GRACZYK,
st. wykł. dr inż. Marcei BARAN, prof. zw. dr inż. Tadeusz HOBLER, prof. zw.
mgr inż. Kazimierz KUTARBA, prof. zw. dr inż. Stanisław OCHĘDUSZKO,
prof. n. dr inż. Witold OKOŁO-KUŁAK, prof. n. dr inż. Jan SZARGUT
Przedstawiciel wykładowców — st. wykł. dr inż. Eryk PRUGAR
Przedstawiciele pomocniczych pracowników nauki: adkt mgr inż. Stanisław GRELA,
adkt mgr inż. Józef WOJAS
Protokolant — mgr inż. Józef ZABŁOCKI

2. SKŁAD KOMISJI

Wydziałowa Komisja dla Doboru Kandydatów na I rok studiów

Przewodniczący — dziekan doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI
Z-ca przewodniczącego — doc. dr Józef SZPILECKI
Członkowie: st. wykł. dr inż. Tadeusz DZIULAK, mgr Witalis BRĄGIEL — delegat
Kuratorium
Sekretarz techniczny — st. asyst. mgr inż. Ernest GIELATA

Komisja Stypendialna

Przewodniczący — doc. dr Józef SZPILECKI
Członkowie: st. asyst. dr inż. Władysław MRÓZ, Kazimierz TYCZYŃSKI — przed-
stawiciel ZSP, Andrzej SZMIT — przedstawiciel ZMS

Komisja praktyk

Przewodniczący — adkt mgr inż. Henryk GÓRNIAK
Członek — st. asyst. mgr inż. Wojciech SIŁKA

Komisja do Spraw Domów Studenckich

Przewodniczący — adkt mgr inż. Józef WOJAS
Członek — st. asyst. mgr inż. Janusz BIELECKI

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — dziekan doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI
Z-ca przewodniczącego — prof. n. dr inż. Witold OKOŁO-KUŁAK
Członkowie:

- dla specjalności: Energetyka Ciepła
prof. zw. dr inż. Stanisław OCHEŃDUSZKO, prof. n. dr inż. Witold OKOŁO-KUŁAK, prof. n. dr inż. Jan SZARGUT, doc. dr inż. Józef FOLWARCZNY, doc. dr inż. Czesław GRACZYK
- dla specjalności: Maszyny i Urządzenia Energetyczne
prof. n. mgr inż. Stanisław FICKI, prof. n. dr inż. Janusz DIETRZYCH, prof. n. dr inż. Witold OKOŁO-KUŁAK, prof. zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA, st. wykł. dr inż. Marcei BARAN, st. wykł. dr inż. Tadeusz DZIULAK, st. wykł. dr inż. Eryk PRUGAR
- dla specjalności: Aparatura i Urządzenia Przemysłu Chemicznego
prof. zw. dr inż. Tadeusz HOBLER, prof. n. dr inż. Jan SZARGUT, doc. dr inż. Józef SZPILECKI
- dla specjalności: Energetyka Jądrowa
prof. zw. dr inż. Stanisław OCHEŃDUSZKO, prof. n. dr inż. Witold OKOŁO-KUŁAK, doc. dr Józef SZPILECKI, adkt dr inż. Tadeusz ŚWIERZAWSKI

Komisja Zatrudnienia Absolwentów

Przewodniczący — st. wykł. dr inż. Tadeusz DZIULAK
Członek — st. asyst. mgr inż. Marek NADZIAKIEWICZ

3. KATEDRY WYDZIAŁU

1. Katedra Teorii Maszyn Ciepłych — ul. Konarskiego 22, tel. 42-16

Kierownik Katedry — prof. zw. dr inż. Stanisław OCHEŃDUSZKO
Samodzielni pracownicy nauki: doc. dr inż. Józef FOLWARCZNY, prof. n. dr inż. Witold OKOŁO-KUŁAK
Adiunkci: dr inż. Stanisław GDULA, mgr inż. Henryk GÓRNIAK, dr inż. Tadeusz ŚWIERZAWSKI, dr inż. Stanisław WILK
Starsi asystenci: mgr inż. Tadeusz BES, mgr inż. Jerzy SIKORA
Asystent techniczny — mgr inż. Eugeniusz WOLEK
Stażysta — mgr inż. Jerzy WYSOCKI
St. laborant — Henryk BUCHCZYK
Laborant — Joanna WOLEK
Pedel — Ewa KONICZEK

Zakład Termodynamiki Technicznej — adres i telefon Katedry
Kierownik Zakładu — prof. zw. dr inż. Stanisław OCHEŃDUSZKO

Zakład Wymiany Ciepła — adres i telefon Katedry
Kierownik Zakładu — prof. n. dr inż. Witold OKOŁO-KUŁAK

Zakład Energetyki Jądrowej — adres i telefon Katedry
Kierownik Zakładu — adkt dr inż. Tadeusz ŚWIERZAWSKI

Pierwszym kierownikiem Katedry Teorii Maszyn Ciepłych był z-ca prof. dr inż. Julian Ziemicki. W lipcu 1946 r. kierownictwo Katedry objął prof. zw. dr inż. Stanisław Ochęduszek b. profesor Politechniki Lwowskiej, wokół którego skupili się jego dawni współpracownicy.

Prof. Ochęduszek promował 11 doktorów nauk technicznych, a to: 8 pracowników Politechniki Śląskiej (prof. W. Około-Kułak, prof. J. Szargut, doc. Cz. Graczyk, doc. L. Müller, doc. Folwarczny i adiunkci Z. Pietrzyk, S. Wilk, T. Świerzawski) oraz dwu z uczelni obcych (S. Dawidowicz z Politechniki Częstochowskiej i doc. J.

Sentek z AGH) i jednego pracownika z przemysłu (S. Kasprzyk). Tematy prac doktorskich obejmują zagadnienia z zakresu termodynamiki (m. in. rozwijanie nowego pojęcia egzergii oraz przepływu ciepła (i przenośniki 3-czynnikowe).

Trzej pracownicy Katedry, a to: prof. Około-Kuśak, prof. Szargut i doc. Folwarczny zdobyli tytuły samodzielnych pracowników nauki.

Adiunkt T. Świerżawski po odbyciu rocznego studium w Moskiewskim Instytucie Energetycznym oraz dwuletniego studium w USA prowadzi wykłady z zakresu inżynierii jądrowej dla specjalizacji Energetyka Jądrowa.

Wielką troską Kierownika Katedry było dostarczenie studiującej młodzieży pomocy naukowych. Wśród drukowanych prac pracowników Katedry, dzieło prof. St. Ochęduszkii pt. „Teoria Maszyn Ciepłych” (3 tomy) uzyskało w r. 1954 nagrodę honorową PWT, a w roku 1955 naukową nagrodę państwową II stopnia w dziedzinie nauki. W 1960 r. przez PWN została wydrukowana zespołowa praca Katedry: „Zbiór zadań z termodynamiki technicznej”, pierwsza tego rodzaju praca w Polsce.

Katedra TMC współpracuje z szeregiem zakładów przemysłowych Śląska i innych okręgów kraju. Główny wysiłek Katedry skierowany jest na zagadnienia oszczędności paliwa i podniesienia sprawności urządzeń energetycznych.

Od 1961 r. prof. Ochęduszek jest członkiem korespondentem PAN. Jest on odznaczony m. in. Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, w 1963 r. otrzymał indywidualną nagrodę I-go stopnia Ministra Szkolnictwa Wyższego za szczególne osiągnięcia m. in. w dziedzinie prac związanych z kształceniem młodej kadry naukowej.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Chemicznym, Elektrycznym, Górniczym, Mechanicznym i Mechaniczno-Energetycznym:

Termodynamika chemiczna

Entalpia bezwzględna gazów półdoskonałych. Odwracalne reakcje chemiczne. Stała równowagi chemicznej. Stała równowagi a praca maksymalna. Potencjały termodynamiczne Gibbsa i Helmholtza. Równanie Vant Hoffa i Gibbsa-Helmholtza. Stopień dysocjacji i stopień przereagowania chemicznego.

Roztwory. Wielkości cząstkowe. Fugatywność i aktywność ciał stałych, cieczy i gazów. Ciśnienie osmotyczne. Prawa Raoult'a i Gibbsa-Konołowa. Izobaryczne odparowanie roztworu cieczy. Rektyfikacja. Ciepło rozpuszczenia i rozcieńczenia. Entalpia roztworu. Wykres i, x dla wody amoniakalnej.

Wymiana ciepła w reaktorach jądrowych

Przewodzenie z uwzględnieniem wewnętrznych źródeł ciepła. Nieustalony przepływ ciepła. Metody przybliżone rozwiązywania równań różniczkowych przewodnictwa cieplnego. Metody modelowania pola temperatur. Teoria podobieństwa w zastosowaniu do zjawisk cieplnych. Przenośniki ciepła stosowane w energetyce jądrowej. Straty pracy mechanicznej w przenośnikach ciepła spowodowane oporami przepływu i skończonymi różnicami temperatur płynów.

Podstawy termodynamiki technicznej

Tradycyjne i międzynarodowe jednostki miar. Bilans materialny. Bilans energetyczny układu. Energia układu. Sposoby doprowadzania energii do układu. Ciepło pochłonięte przez układ. Transport energii rurociągami. Pojęcie pracy (bezwzględnej, użytecznej, technicznej, indykowanej, wewnętrznej i efektywnej). Rodzaje ciśnień. Równania termiczne i kaloryczne gazów doskonałych, półdoskonałych i rzeczywistych. Roztwory gazowe. Typowe przemiany termodynamiczne dla układów zamkniętych i otwartych.

Druga zasada termodynamiki. Pojęcie entropii i obliczanie jej przyrostów. Entropia bezwzględna. Zasada wzrostu entropii. Wykresy entropijne T,s i i,s . Praca maksymalna. Egzergia. Typowe zjawiska nieodwracalne.

Rodzaje pary. Zastosowanie wykresów T,s i i,s do rozwiązywania zagadnień technicznych. Obiegi porównawcze dla siłowni parowej. Efekt Joule'a-Thomsona. Gazy wilgotne.

Spalanie i inne reakcje chemiczne. Bilansowanie energetyczne i egzergiczne reakcji chemicznych. Obiegi porównawcze dla silników spalinowych. Entalpia bezwzględna związków chemicznych.

Termodynamika przepływów

Podstawowe równanie I zasady termodynamiki w odniesieniu do strumienia czynnika. Druga zasada termodynamiki dla przepływu materii. Prędkość wypływu z kanału dla szczególnych przypadków przepływu materii (dławienie, przepływ izentropowy, adiatermiczny i diatermiczny). Dysza Bendemanna i de Laval'a. Zastosowanie praw przepływu do miernictwa. Środki do ograniczania natężenia przepływu. Dławiki szczelinowe i labiryntowe. Spadek ciśnienia w rurociągach. Dynamyczne i ścące działanie strumienia materii.

Maszynoznawstwo opisowe

Wyjaśnienie podstawowych pojęć: maszyna, aparat, silnik, maszyna robocza, mechanizacja, automatyzacja, serwowator itp. Energia i jej przemiany. Wartość energii w zależności od postaci. Turbiny wodne. Rola elektrowni wodnych w sieci energetycznej. Pompy nurnikowe i odśrodkowe. Rodzaje pary wodnej. Warunki prawidłowego spalania. Zasadnicze typy kotłów. Kocioł opromieniowany opalany pyłem węglowym. Parowy silnik tłokowy. Dysze parowe. Wielostopniowe turbiny parowe. Obieg siłowni parowej. Elektrociepłownia. Silniki spalinowe z zapłonem iskrowym. Silniki spalinowe z zapłonem samoczynnym. Niektóre mechanizmy spotykane w samochodach. Turbiny gazowe. Silniki lotnicze: turbośmigłowe, turboodrzutowe, strumieniowe, raketowe.

Wymiana ciepła

Przewodzenie ciepła. Prawo Fouriera, prawo Newtona. Przegrody: płaskie, rurowe i kulowe. Pomiar współczynnika przewodzenia ciepła. Przewodzenie ciepła w prętach, żebrach i przegrodach wydzielających ciepło. Przenikanie ciepła. Równanie Pecleta. Przegrody: płaska i rurowa. Przenośniki ciepła. Współprąd, przeciwpłąd, i prąd dowolny (skraplacz i parownik).

Promieniowanie ciał stałych i ciekłych. Prawa: Prevosta, Stefana-Boltzmann'a, Kirchhoffa, Lamberta i Plancka. Wymiana ciepła przez promieniowanie. Zasady: wzajemności i zamkniętości. Promieniowanie gazów i płomienia.

Konwekcja. Hydrauliczna i termiczna warstewka przyścienna. Konwekcja wymuszona, przepływ uwarstwiony. Teoria podobieństwa zjawisk. Konwekcja wymuszona, przepływ burzliwy. Osobliwe przypadki konwekcji: konwekcja przy dużych prędkościach, w rurach rotujących, wnikanie ciepła od żebra do płynu. Konwekcja naturalna. Konwekcja przy zmianie stanu skupienia: wrzące ciecze i skraplające się pary.

Nieustalony przepływ ciepła. Równanie Fouriera-Kirchhoffa. Rozwiązania graficzne (metoda Schmidta-Bindera) i analityczne. Oddziaływanie cieplne ściany w maszynie parowej. Wymiana ciepła w regeneratorach.

Teoria reaktorów jądrowych

Część I. Zagadnienia fizyki reaktorów jądrowych pracujących na zasadzie rozszczepiania: reakcje jądrowe spowodowane neutronami, przekroje czynne, rozkłady energetyczne, dyfuzja neutronów monoenergetycznych w stanie ustalonym i nieustalonym, moderacja neutronów, dyfuzja neutronów moderowanych, równanie Fermiego, jedno- dwu- i wielogrupowa teoria wymiarów krytycznych reaktora bez reflektora i reaktora z reflektorem, teoria reaktorów niejednorodnych.

Część II. Zagadnienia dotyczące działania reaktora jądrowego pod obciążeniem: kinetyka reaktorów jądrowych z uwzględnieniem jednej grupy oraz sześciu grup neutronów opóźnionych, rozwiązania równań kinetyki przy zastosowaniu transformacji Laplace'a, funkcje przejścia, równania kinetyki z nadwyżką reaktywności zmienną w czasie, teoria zaburzeń, cenność neutronów, efekty temperaturowe w reaktorach jednorodnych i niejednorodnych, zatrucie reaktora produktami rozszczepienia, teoria prętów sterowniczych.

Obliczenia i konstrukcje reaktorów jądrowych

Zagadnienia izotopowe: cykle paliwowe w termicznych reaktorach jądrowych, kontrolowanie odpadów radioaktywnych. Zagadnienia cieplne: wytwarzanie ciepła w reaktorach jądrowych, rozkład temperatur w reaktorach o różnej konfiguracji

strefy aktywnej, chłodzenie reaktora po wyłączeniu z ruchu, chłodzenie awaryjne. Wybrane zagadnienia wytrzymałości materiałów w konstrukcji reaktorów. Materiały stosowane w technice reaktorowej. Zasady projektowania reaktorów jądrowych: reaktory jednorodne, reaktory niejednorodne chłodzone różnymi czynnikami termodynamicznymi.

Siłownie jądrowe

a) na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym

Podstawowe schematy odprowadzania ciepła z reaktorów jądrowych do obiegu energetycznego, sprawność siłowni jądrowej, dobór parametrów obiegu parowo-wodnego, analiza termodynamiczna obiegów parowo-wodnych w siłowniach jądrowych oraz problem optymalizacji, zagadnienia związane ze stosowaniem pary nasyconej w obiegach energetycznych siłowni jądrowych, typowe schematy elektrowni z obiegami parowo-wodnymi, siłownie jądrowe z turbinami gazowymi, siłownie jądrowe trakcyjne, koszty wytwarzania energii elektrycznej oraz ekonomika energetyki jądrowej.

b) na Wydziale Elektrycznym

Wprowadzenie do zagadnień fizyki współczesnej, mających zastosowanie w inżynierii jądrowej: struktura atomowa, promieniowanie atomowe, struktura jądra atomu, radioaktywność, reakcje jądrowe i procesy rozszczepiania. Wprowadzenie do technologii jądrowej: dyfuzja i spowalnianie neutronów, elementarna teoria stanów ustalonych i stanów przejściowych reaktorów jądrowych, ekranowanie reaktorów jądrowych, podstawy dozymetrii. Wybrane zagadnienia inżynierii reaktorowej: wymiana ciepła: obiegi energetyczne siłowni jądrowych.

Przedmiot przeznaczony jest dla studentów nie specjalizujących się w inżynierii jądrowej.

Ponadto Katedra prowadzi:

Seminarium inżynierii jądrowej

Podczas pierwszych seminariów dyplomanci zaznajamiają studentów ze swoimi własnymi pracami. W dalszych seminariach studenci referują wybrane zagadnienia inżynierii jądrowej pod kątem widzenia ich przyszłych prac dyplomowych. W ramach organizowanego laboratorium studenci wykonują pomiary długości dyfuzji oraz pomiary wieku symbolicznego dla wody. W najbliższej przyszłości ćwiczenia te będą obejmowały również badania widma promieniowania gamma przy użyciu 111-kanalowego analizatora amplitudy, badania kinetyki reaktora na elektronowym symulatorze oraz badanie rozkładu temperatury w grafitowym moderatorsze niejednorodnego reaktora przy użyciu hydraulicznego urządzenia analogowego. (Wszystkie wyżej wymienione urządzenia zostały w całości wykonane w ramach prac dyplomowych).

Seminarium dyplomowe inżynierii jądrowej

Każdy dyplomant referuje postępy swej pracy w dwutygodniowych odstępach czasu. Sprawozdanie obejmuje omówienie postępu pracy w ciągu ostatnich dwu tygodni oraz plan pracy na następne dwa tygodnie. Referat zamyka się dyskusją. Na Politechnice Śląskiej studenci wykonują prace dyplomowe z następujących działów inżynierii jądrowej: statyka reaktora, dynamika reaktora, sterowanie reaktorem, wymiana ciepła w reaktorach jądrowych, cykle paliwowe dla reaktorów jądrowych, zastosowanie izotopów radioaktywnych w przemyśle, zastosowanie maszyn matematycznych do rozwiązywania zagadnień inżynierii jądrowej.

2. **Katedra Ogólnych Podstaw Konstrukcji Maszyn** — ul. Konarskiego 22, tel. wewn. 2

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Janusz DIETRYCH

St. wykładowca — mgr inż. Aleksander FLACH

Adiunkt — mgr inż. Józef WOJAS

St. asystenci: mgr inż. Włodzimierz CHOMCZYK, mgr inż. Andrzej DIETRYCH,
mgr inż. Tadeusz GAWRYŚ, mgr inż. Zdzisław JASKÓŁA, mgr inż. Roman
LARYSZ, mgr inż. Ryszard PURZYŃSKI, mgr inż. Franciszek ZABAGŁO
Asystent — mgr inż. Stanisław DZIEDZIC
Asystent naukowo-badawczy — mgr inż. Zygmunt PACHOLE
Stażysta — mgr inż. Maciej MAKOMASKI
Laborant — Józef KANIAK
Referent administracyjny — Leokadia ŻEMCZYKOWSKA
Zakład Teorii Konstrukcji Maszyn — adres i telefon Katedry
Kierownik Zakładu — prof. n. dr inż. Janusz DIETRYCH

W roku 1962 Senat Politechniki Śląskiej w oparciu o Uchwałę Rady Wydziału Mechaniczno-Energetycznego postanowił przeistoczyć Katedrę Części Maszyn w Katedrę Ogólnych Podstaw Konstrukcji Maszyn. Założycielem Katedry Części Maszyn w roku 1945 był prof. Bartłomiej Tokarski, który prowadził ją do chwili przejścia na emeryturę w roku 1961, przekazując następnie kierownictwo prof. dr inż. Januszowi Dietrychowi pracującemu w tej Katedrze na stanowisku samodzielnego pracownika nauki od 1953 roku. W związku z przeistoczeniem Katedry, wykłady części maszyn zostały na studium dziennym zastąpione wykładami podstaw konstrukcji maszyn, zaś na studium dla pracujących, zmiany w tym zakresie zostaną zakończone w 1964 r.

Dzięki nowemu programowi Katedry, rozwinięto prace badawczo-naukowe oparte na programie PAN. Prace mają ściśle powiązanie z potrzebami przemysłu. Konieczność prowadzenia badań eksperymentalnych stała się przyczyną powstania laboratorium, w którym przewiduje się około 10 stanowisk badawczych.

Pracownicy Katedry wydali około 100 publikacji w czym 5 dzieł książkowych. W związku z I Sympozjum Podstaw Konstrukcji Maszyn (Gdańsk 1963 r.) rozpoczęto wydawanie Zeszytów Katedralnych z pracami pracowników Katedry, których dotąd ukazało się 11.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Inżynierii Sanitarnej, i Mechaniczno-Energetycznym:

Podstawy Konstrukcji Maszyn

Część I. Pojęcie maszyny i konstrukcji, definicje. Założenia teorii konstrukcji — racja istnienia wytworu, zasady konstrukcji. Przykład konstrukcji prostego układu statycznego z zastosowaniem zasad konstrukcji. Analiza procesu konstruowania. Rodzaje stałości naprężeń, naprężenia harmoniczne i nieharmoniczne — przykłady występowania ze szczególnym uwzględnieniem złącz śrubowych. Znaczenie tensometrii. Tworzywa i kryteria wyboru. Analiza naprężeń krytycznych w tworzywie i elementach, liczba kształtu, wzór Kisha, liczba działania karbu z uwzględnieniem złącz spawanych, wpływ wielkości przedmiotu. Zagadnienie liczby pewności. Określenie dopuszczalnych naprężeń dla prostych i złożonych stanów naprężeń. Zagadnienie złącz czopowych ze szczególnym uwzględnieniem złącz ciernych. Konstrukcja połączeń wałów w świetle zasady optymalnego stanu obciążenia (sprzęgła). Przekładnie pasowe. Zagadnienia technologiczności, reguły konstrukcji odlewów, odkuwek, elementów spawanych, wymagania obróbki skrawaniem. Naczynia ciśnieniowe. Wymiar i jego znaczenie.

Część II. Znaczenie zasady optymalnej sprawności. Zagadnienie tarcia. Łożyska ślizgowe ze szczególnym uwzględnieniem łożysk hydrodynamicznych i hydrostatycznych. Łożyska toczne i kryteria ich wyboru. Mechanizmy zębate jako szczególnie środek przeniesienia mocy. Zagadnienie technologiczności kół zębatach. Korekcja zarysu uzębienia — kryteria wyboru. Przekładnie zębate w świetle zasad konstrukcji. Układy przekładni zębatach, ze szczególnym uwzględnieniem układów wielodrożnych. Określenie stanu obciążenia, naprężeń i nacisków, kryteria pewności. Niektóre zagadnienia drgań w maszynach.

Maszyny mechanicznej przeróbki kopalin

Część I. Pojęcia podstawowe. Pojęcie konstrukcji. Racje istnienia wytworu i zasady konstrukcji. Problemy mechanicznej przeróbki kopalin. Opis własności kopalin — granulometria i densymetria. Dynamika przesiewaczy, teoria napędu, kon-

struktura przesiewaczy rezonansowych. Rodzaje naprężeń zmiennych ze szczególnym uwzględnieniem wału mimośrodowego. Zastosowanie zasad konstrukcji na tle przykładu konstrukcji prostego układu statycznego. Zagadnienie dopuszczalnych naprężeń. Teoria skuteczności przesiewania.

Część II. Problemy wzbogacania. Teoretyczne problemy wzbogacania grawitacyjnego. Zasady działania osadzarek ze szczególnym uwzględnieniem napędów powietrznych. Zawory rozrządzące. Układy koryt roboczych. Zasady regulacji możliwości automatyzacji. Wzbogacanie w cieczach ciężkich. Wzbogacalniki zawieszinowe. Teoria skuteczności wzbogacania. Uwagi o projektowaniu zakładów przerobczych. Znaczenie pomiarów tensometrycznych przy ocenie stanu obciążenia maszyny. Szczytowe osiągnięcia w dziedzinie konstrukcji maszyn na przykładzie przekładni zębatych w świetle zasady optymalnego stanu obciążenia.

Maszynoznawstwo

Część I. Definicja maszyny i konstrukcji. Racje istnienia wytworu. Zasady konstrukcji. Materiały konstrukcyjne stosowane w budowie maszyn, zbiorników i rurociągów oraz kryterium doboru. Dobór naprężeń dopuszczalnych przy obciążeniach statycznych i dynamicznych. Zasady wykonywania i projektowania połączeń spawanych. Połączenia gwintowe: rodzaje gwintów, rozkład sił w połączeniu gwintowym, rodzaje śrub, obliczenia wytrzymałościowe połączeń gwintowych. Zasady projektowania połączeń kołnierzo-śrubowych. Przykłady rozwiązań konstrukcyjnych i zastosowania zaworów, zasuw i kurków. Zasady projektowania i montażu rurociągów i przewodów wentylacyjnych. Obliczenia wytrzymałościowe i rozwiązania konstrukcyjne zbiorników ciśnieniowych i otwartych.

Część II. Oznaczenie i dobór gładkości powierzchni i pasowań. Połączenia włączane i skurczowe. Połączenia klinowe i sworzniowe. Czopy, osie wały — rozwiązania konstrukcyjne i obliczenia wytrzymałościowe. Łożyska ślizgowe i toczne, przykłady rozwiązań konstrukcyjnych i zastosowania. Smarowanie łożysk. Sprzęgła i ich zastosowanie. Napędy cięgnowe. Rodzaje przekładni zębatych i ich zastosowanie. Przykłady zastosowania napędów mechanicznych w instalacjach i urządzeniach inżynierii sanitarnej wraz z zasadami obliczeń. Zasady pracy ciężkich maszyn tokowych i wirnikowych.

3. Katedra Miernictwa i Automatyki Urządzeń Energetycznych — ul. Zimnej Wody, tel. 23-00, 24-40

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Czesław GRACZYK

St. wykładowcy: mgr inż. Adam MARKOWSKI, mgr inż. Stanisław PITUŁKO
Adiunkt — mgr inż. Tadeusz MICHAŁSKI

St. asystenci: mgr inż. Michał FERENC, mgr inż. Ernest GIELATA, mgr inż. Stanisław KOPEĆ, mgr inż. Czesław ŚWIERCZYŃSKI

Asyent — mgr inż. Ewa FISZER

Instruktorzy techniczni: Jan CICHON, Stanisław BARANOWSKI

Pomocnicy techniczni: Jan STAROSOLSKI, Gabriela KANIAK

Referent zaopatrzenia — Janina WYSPIAŃSKA

Robotnik wysokokwalifikowany — Eryk SKIBA

Pedel — Jadwiga URBANCIK

Katedra powstała w 1945 roku na Wydziale Mechanicznym jako Katedra Pomiarów Maszyn Ciepłych; po powstaniu Wydziału Mechaniczno-Energetycznego, została przeniesiona na ten Wydział. Kierownikiem Katedry w roku 1946 był prof. dr inż. Kazimierz Szawłowski. W roku 1946/47 kierownictwo Katedry objął prof. dr inż. Stanisław Ochęduszek, który zajmował to stanowisko do roku 1948/49, po czym do roku 1961, kierownikiem Katedry był z. prof. mgr inż. Adam Markowski.

Z uwagi na poszerzenie zakresu działalności, w roku 1960 uległa zmianie nazwa Katedry na Katedrę Miernictwa i Automatyki Urządzeń Energetycznych. Kierownikiem Katedry od 1961 roku został doc. dr inż. Czesław Graczyk.

Ogólna ilość publikacji pracowników Katedry wynosi ok. 40 pozycji. W czasie istnienia Katedry, wykonano kilkadziesiąt prac o charakterze naukowym i naukowo-usługowym dla potrzeb przemysłu, głównie z dziedziny pomiarów maszyn ciepłych.

W roku 1961 Katedra otrzymała nowe pomieszczenia laboratoryjne wraz z wyposażeniem w budynku Hali Maszyn Ciepłych.

Zasługą pracowników Katedry jest budowa i unowocześnienie stanowisk pomiarowych przeznaczonych dla ok. 30 ćwiczeń laboratoryjnych.

Ponadto Katedra organizuje stałe kursy z automatyki procesów termoenergicznych dla inżynierów z przemysłu.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Elektrycznym, Górniczym, Inżynierii Sanitarnej, Mechanicznym i Mechaniczno-Energetycznym:

Podstawy miernictwa cieplnego

Jednostki, dokładność, metody pomiarowe.

Pomiar ciśnienia: rodzaje ciśnień, manometry cieczowe i sprężynowe. Pomiar temperatury: skala temperatur, termometry dylatometryczne, termoelektryczne, oporowe, warunki właściwego pomiaru i metody wzorcowania.

Pomiar gęstości i wilgotności: metody i przyrządy pomiarowe. Pomiar masy, objętości i natężenia przepływu: wagi, wodomierze, gazomierze, anemometry, zwężki pomiarowe, (obliczanie), przepływomierze, rotametry, rurki spiętrzające, przepływomierz indukcyjny.

Pomiar mocy: obrotomierze, indykatory mechaniczne, elektryczne, optyczne, momentomierze mechaniczne, hydrauliczne, elektryczne, przyrządy do pomiaru mocy elektrycznej.

Pomiar składu gazu: kontrola procesów spalania, analizatory, chemiczne, fizyczne, laboratoryjne i przemysłowe.

Pomiar wartości opałowej paliw: analiza wstępna, kalorymetria paliw stałych, ciekłych i gazowych.

Podstawy automatycznej regulacji

Wiadomości wstępne, zadania automatyzacji, pojęcie informacji, klasyfikacja układów regulacji automatycznej.

Liniowość regulacji automatycznej, równania różniczkowe, analogie systemów: elektrycznego, mechanicznego, cieplnego, pneumatycznego i hydraulicznego.

Przepustowość: elementy proporcjonalne, całkujące, inercyjne, oscylacyjne, różniczkujące, opóźnienia, przykłady.

Obiekty regulacji: statyczne i astatyczne, zastępcze stałe czasowe, przykłady: regulacji ciśnienia, przepływu, temperatury, prędkości kątowej.

Regulatory — klasyfikacja: ciągle, proporcjonalne, całkujące, izodromowe, proporcjonalno-różniczkujące, proporcjonalno-różniczkująco-całkujące, położeniowe, dwu- trój- i wielopolożeniowe, pulsujące, impulsowe.

Analiza częstotliwościowa: przepustowość widmowa, charakterystyki amplitudowo-fazowe, analizatory.

Układ regulacji ciągłej: równania ogólne, optymalność, układy statyczne i astatyczne różnych stopni, stabilność: kryteria algebraiczne i graficzne, korekcja układu i dobór regulatora.

Układ regulacji położeniowej: regulacja obiektów statycznych i astatycznych bez i z opóźnieniem, stabilność.

Układ regulacji impulsowej: równanie różnicowe układu regulacji, stabilność.

Mierniki przepustowości typowych przyrządów wychyłowych i kompensacyjnych. Nastawniki, siłowniki: elektryczne, hydrauliczne, pneumatyczne, stawidla: przepustnice i zawory, obliczenie.

Regulatory hydrauliczne: elementy, regulator proporcjonalny, całkujący, izodromowy.

Regulatory pneumatyczne, elementy, regulatory równowagi przemieszczeń oraz równowagi sił.

Regulatory elektryczne, elementy, regulatory dwupolożeniowe, trójpołożeniowe, pulsujące, impulsowe.

Automatyka siłowni jądrowych

Analiza dynamiki reaktora elementarnego, wewnętrzne sprzężenia zwrotne, dynamiczne charakterystyki urządzeń energetycznych. Regulacja mocy, dobór regulatora, układ przekaznikowy. Stabilność obwodu, analiza przepustowości elementów

układu. Automatyczna regulacja siłowni jądrowych, modelowanie układu przy użyciu maszyny analogowej. Mechanizmy układu sterującego, urządzenia zabezpieczające, przyrządy pomiarowe. Uruchamianie i zatrzymywanie reaktora.

4. Katedra Kotłów i Siłowni Parowych — ul. Konarskiego 22, tel. wewn. 4

p.o. Kierownika Katedry — doc. dr inż. Marceli BARAN

St. asystenci: mgr inż. Janusz BIELECKI, mgr inż. Mirosław KRUPA

Asystenci: mgr inż. Klemens ŚCIERSKI, mgr inż. Józef SZWEDA

Laborantka — Elżbieta GOJ

Zakład Kotłów i Siłowni Parowych — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — doc. dr inż. Marceli BARAN

Katedra Kotłów Parowych została zorganizowana w październiku 1945 r. na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej.

Pierwszym kierownikiem Katedry był mgr inż. Wacław Ciszewski, a po nim we wrześniu 1946 r. kierownictwo objął prof. mgr inż. Zdzisław Ficki.

Katedra prowadziła wówczas wykłady i ćwiczenia z zakresu kotłów parowych i siłowni na Wydziale Mechanicznym i Elektrycznym. Po kreowaniu Wydziału Mechaniczno-Energetycznego w roku 1953 Katedra została przeniesiona na ten Wydział i otrzymała nową nazwę „Katedra Kotłów i Siłowni Parowych”.

W październiku 1962 roku prof. mgr inż. Zdzisław Ficki przeszedł w stan spoczynku. Z dniem 1. III. 1963 r. Rektor Politechniki Śląskiej na wniosek Rady Wydziału powierzył pełnienie obowiązków kierownika Katedry doc. dr inż. Marcelemu Baranowi, który we wrześniu 1962 r. otrzymał tytuł doktora nauk technicznych.

W Katedrze prowadzone są prace naukowo-badawcze w zakresie kotłów parowych, urządzeń kotłowych i zwalczania zanieczyszczeń atmosfery; aktualnie Katedra kontynuuje 2 tematy Planu Badań Naukowych.

W ramach współpracy z przemysłem Katedra wykonała szereg projektów modernizacji kotłów, instalacji prototypowych urządzeń odpylających, ekspertyz ruchowych, a także konsultowała prace prototypowe przemysłu kotłowego.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym:

Kotły parowe I

Konstrukcja i działanie 3 typowych kotłów: dwupłomienicowego, wodnorurowego z rusztem taśmowym i ramorurowego z paleniskiem pyłowym. Paliwa kotłowe. Proces spalania. Bilans cieplny kotła. Wymiana ciepła w kotle. Paleniska rusztowe. Stosowane typy rusztów — ich konstrukcja i działanie. Przebieg spalania na rusztach. Pył węglowy. Przygotowanie pyłu, charakterystyka, spalanie. Młyny węglowe. Typy młynów, ich konstrukcja, działanie i dane liczbowe. Układy młynów. Centralna młynownia węgla. Konstrukcja, działanie i układy palników pyłowych. Składowe elementy kotłów: walczaki, rury, komory zbiorcze, przegrzewacze pary, podgrzewacze wody, podgrzewacze powietrza, obmurze i izolacja cieplna. Materiałoznawstwo kotłowe — stale stosowane w budowie kotłów. Osprzęt kotłów parowych. Regulacja zasilania i temperatury pary. Systematyka kotłów parowych: kotły płomienicowe, płomienicowo-płomieniówkowe, kotły skośnorurowe — komorowe i sekcyjne; kotły stromorurowe — Garbe i Stirling; kotły ekranowane z naturalnym obiegiem wodnym. Konstrukcje specjalne kotłów (kocioł Schmidt-Hartmann, kocioł Löffler, kocioł La Mont, kocioł Velox, kocioł Benson, kocioł Sulzer, kocioł Ramzin). Kotły z paleniskami na płynny żużel; kotły na węgiel brunatny; kotły na paliwa płynne.

Kotły parowe II

Obliczenia termiczne kotłów parowych. Obliczenia oporów przepływowych spalin. Cyrkulacja i obieg wody w kotle. Następstwa złej wody zasilającej. Kamień kotłowy, plucie kotła. Dobór i charakterystyki urządzeń pomocniczych kotłów (młyny węglowe, wentylatory podmuchu, wentylatory ciągu, pompy zasilające). Suszenie i przemiał węgla. Uruchamianie i zatrzymywanie kotłów parowych. Obliczenia wytrzymałościowe elementów ciśnieniowych kotła. Przepisy kotłowe.

Siłownie parowe

Obiegi termodynamiczne siłowni parowych (teoretyczny i rzeczywisty). Wpływ parametrów pary a sprawność obiegu. Regeneracyjne podgrzewanie wody zasilającej. Wtórny przegrzew pary. Potrzeby własne elektrowni parowej. Wskaźniki techniczno-ekonomiczne pracy elektrowni i elektrociepłowni. Układy ciepne nowoczesnych elektrowni parowych. Schemat elektryczny i połączenie z siecią energetyczną elektrowni. Pomocnicze urządzenia elektrowni: nawęglanie, odżużlanie i odpopielenie kotłowni, odpylanie spalin. Kondensacja. Konstrukcja i działanie skraplaczy pary. Chłodzenie wody obieguowej — obieg otwarty, obieg zamknięty. Chłodnie kominowe — konstrukcja i działanie. Bilans energetyczny wytwarzania, przesyłania i rozdziału energii elektrycznej, poczynając od paliwa, a kończąc na konsumencie.

Pomocnicze urządzenia kotłowni

Nawęglanie kotłowni. Odżużlanie i odpopielenie kotłowni. Charakterystyki i zasada działania odpylaczy bezwładnościowych i elektrostatycznych. Woda w obiegu kotłowym. Rodzaje zanieczyszczeń wody. Wskaźniki jakości wody, wpływ poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń wody na pracę kotła. Preparowanie wody dodatkowej: usuwanie zawiesiny, dekarbonizacja, zmiękczenie chemiczne, koagulacja związków organicznych, zmiękczenie w wymiennikach jonitowych, jonitowa demineralizacja wody, destylacja wody. Korygowanie wody kotłowej. Odgazowanie wody zasilającej. Obieg wody w kotłowni. Rurociągi.

Regulacja kotłów parowych

Podstawowe pojęcia z automatycznej regulacji. Automatyczna regulacja procesów spalania. Regulacja nadmiaru powietrza w palenisku. Regulacja ciągu w palenisku. Układy regulacji procesu spalania w kotłach z paleniskami rusztowymi. Układy regulacji procesu spalania paliwa płynnego i gazowego. Regulacja automatyczna zasilania kotłów wodą. Automatyczna regulacja temperatury pary przegrzanej. Regulacja urządzeń służących do przygotowania pyłu węglowego. Układy regulacji automatycznej kotłów przepływowych. Regulatory bezpośredniego działania, regulatory hydrauliczne, pneumatyczne, elektryczne. Blokady napędów kotłowych. Sygnalizacja. Zdalne sterowanie. Tablice sterownicze.

5. Katedra Pomp i Silników Wodnych — ul. Konarskiego 22, tel. wewn. 5

Kierownik Katedry — doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI

St. asystent — mgr inż. Jerzy GRYCHOWSKI

Asystent — mgr inż. Jerzy ROKITA

Asystent techniczny — inż. Bronisław WODZIŃSKI

Robotnik wysokokwalifikowany — Jan KOMPALKA

Referent — Zofia JAKUBIK

Zakład Pomp i Silników Wodnych — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI

Pracę swoją rozpoczęła Katedra 1 czerwca 1945 roku w Krakowie, a następnie w listopadzie tego samego roku została przeniesiona do Gliwic.

W pierwszym okresie swej działalności Katedra wraz z Zakładem należała organizacyjnie do Wydziału Mechanicznego. Po kreowaniu w roku 1953 Wydziału Mechaniczno-Energetycznego, Katedra została przeniesiona na ten Wydział. Organizatorem i zasłużonym kierownikiem Katedry, do chwili przejścia w stan spoczynku, był prof. dr inż. Zygmunt Ciechanowski, nestor profesorów Politechniki, który w uznaniu wybitnych zasług na polu naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym, w roku 1957 został odznaczony Orderem Sztandaru Pracy I Klasy. W tym samym roku, Senat Politechniki Gdańskiej nadał prof. dr inż. Z. Ciechanowskiemu doktorat honoris causa. W stan spoczynku przeszedł również adiunkt mgr inż. Bolesław Siłka.

Następcą prof. dr inż. Z. Ciechanowskiego, na stanowisku kierownika Katedry, został mianowany długoletni jego współpracownik doc. dr inż. Maciej Zarzycki.

Katedra wykonała szereg prac naukowych i naukowo-badawczych, z których należy wyróżnić pracę doktorską doc. dr inż. Macieja Zarzyckiego pt. „Transport hydrauliczny węgla za pomocą pomp oraz zasilaczy tłokowych i obrotowych” oraz pracę habilitacyjną pt. „Ścieralność erozyjna wirników pomp wirowych w zależności od stosowanego materiału”. Obecnie w Katedrze prowadzone są cztery prace doktorskie. Łącznie pracownicy Katedry opublikowali 47 prac.

Prace naukowe i naukowo-badawcze Katedry i Zakładu wykonane dla przemysłu obejmowały zagadnienia z dziedziny maszyn i urządzeń hydraulicznych i przyczyniły się do rozwiązania wielu problemów ważnych dla gospodarki narodowej. Pracownicy Katedry kierowali również pracami naukowo-konstrukcyjnymi i produkcyjnymi z zakresu specjalności Katedry.

W Katedrze zorganizowano laboratorium maszyn i urządzeń hydraulicznych, które zgodnie z planem, zostanie w najbliższym okresie znacznie rozbudowane.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone

na Wydziale Górniczym:

Oddział: Maszyny górnicze

Pompy i rurociągi

Klasyfikacja pomp: wirowych, tłokowych i specjalnych. Podział pomp pod względem ich zastosowania w górnictwie. Podstawowe wielkości bilansu energetycznego. Zasadnicze pojęcia teorii pomp wirowych. Podstawy teorii podobieństwa dynamicznego pomp wirowych. Przepływy cieczy przez wirniki i kierownice. Przegląd konstrukcji pomp stosowanych na dole i powierzchni kopalń, pompy odwadniające, do hydromechanizacji, do hydrauliczacji napędów maszyn i urządzeń, płuczkowe, dla podsadzki, dla siłowni, dla specjalnego przeznaczenia, do aparatów wiertniczych, dla przemysłu naftowego.

Ssanie pomp. Kawitacja. Charakterystyki pomp. Regulacja, badanie i obsługa pomp. Zagadnienia eksploatacyjne. Automatyzacja zespołów pompowych. Pompownie i rurociągi.

Oddział: Przeróbka mechaniczna kopalni

Pompy

Klasyfikacja pomp: wirowych, tłokowych i specjalnych. Podział pomp pod względem ich zastosowania w górnictwie. Podstawowe wielkości bilansu energetycznego. Podstawy teorii pomp wirowych. Przepływy cieczy przez wirniki i kierownice. Przegląd konstrukcji pomp stosowanych w płuczkach węgla: główne obiegowe, dla mułów, ścierów, dla cieczy abrazyjnych, dla wody przemysłowej, próżniowe. Ssanie pomp. Kawitacja. Charakterystyki pomp. Regulacja i obsługa pomp. Zagadnienia eksploatacyjne. Pompownie i rurociągi.

Oddział: Maszyny górnicze

Wybrane działy z pomp i rurociągów

Zasadnicze układy napędów hydraulicznych. Podstawy teoretyczne działania urządzeń hydraulicznych. Pompy: zębate, łopatkowe, wielotłoczkowe, śrubowe. Silniki, sprzęgła i przekładnie hydrauliczne. Elementy konstrukcyjne: cylindry, tłoki, zawory, uszczelnienia. Urządzenia do regulacji ciśnienia. Urządzenia do regulacji prędkości. Urządzenia sterujące. Osprzęt i urządzenia pomocnicze. Zalety i wady napędów hydraulicznych. Przykłady zastosowania napędów hydraulicznych w maszynach górniczych.

na Wydziale Inżynierii Sanitarnej:

Pompy i rurociągi

dla specjalności: Urządzenia cieplne i zdrowotne.

Zaopatrzenie w wodę i utrzymanie czystości środowiska. Klasyfikacja pomp wirowych, tłokowych i specjalnych. Podstawowe wielkości bilansu energetycznego. Podstawy teorii pomp wirowych. Przepływy cieczy przez wirniki i kierownice. Ssa-

nie pomp. Kawitacja. Charakterystyki pomp. Regulacja i obsługa pomp. Przegląd zasadniczych konstrukcji pomp stosowanych w technice sanitarnej. Zagadnienia eksploatacyjne. Automatyzacja pracy zespołów pompowych. Pompowanie i rurociągi.

na Wydziale Mechanicznym:

Pompy

dla specjalności: Maszyny ciężkie robocze.

Klasyfikacja przenośników do cieczy: pompy, czerpadła. Podstawowe wielkości bilansu energetycznego. Podstawowe pojęcia teorii pomp wirowych. Teoria podobieństwa dynamicznego pomp wirowych. Elementy konstrukcyjne pomp wirowych, odśrodkowych, śrubowych i śmigłowych: wirniki, kierownice, kadłuby, wały, łożyska. Naciski osiowe i promieniowe. Ssanie pomp. Kawitacja. Charakterystyki pomp. Regulacja, badanie i obsługa pomp. Obliczanie głównych wymiarów wirników i kierownic. Przykłady rozwiązań konstrukcyjnych pomp.

na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym:

Maszyny wodne

dla specjalności: Energetyka cieplna.

Maszyny i urządzenia energetyczne.

Przenośniki cieczy

Klasyfikacja przenośników do cieczy: pompy wirowe, tłokowe, i specjalne, czerpadła. Podstawowe wielkości w bilansie energetycznym pomp. Podstawowe pojęcia teorii pomp wirowych. Przepływy cieczy przez wirniki pomp wirowych. Teoria podobieństwa dynamicznego pomp wirowych. Elementy konstrukcyjne pomp wirowych odśrodkowych, śrubowych i śmigłowych: wirniki z łopatkami o pojedynczej i przestrzennej krzywiznie, kierownice, kadłuby, dławice, wały, łożyska. Naciski osiowe i promieniowe. Ssanie pomp. Kawitacja. Charakterystyki pomp. Regulacja wydajności. Obliczanie głównych wymiarów wirników i kierownic pomp wirowych. Badanie pomp. Obsługa pomp. Przykłady rozwiązań konstrukcyjnych pomp. Automatyzacja zespołów pompowych. Pompownie i rurociągi.

Silniki wodne

Klasyfikacja silników hydraulicznych. Podstawowe pojęcia. Podstawowe różnicowanie turbin wodnych. Założenia uproszczonej teorii turbin wodnych. Wyznaczanie powierzchni prądu przy burzliwym przepływie południkowym. Wpływ spadku na wielkości określające stan ruchu turbiny. Wpływ wymiarów turbiny na wielkości określające jej stan ruchu. Wyróżnik szybkoobrotowości. Turbiny naporowe: Francisca, śmigłowe, Kaplana. Turbiny natryskowe: Peltona. Elementy konstrukcyjne turbin wodnych. Podstawy obliczania turbin wodnych. Charakterystyki turbin wodnych. Regulacja turbin. Zasady automatyki. Urządzenia zakładów wodnych. Pomiary.

Pompy

dla specjalności: Aparatura i urządzenia przemysłu chemicznego i Energetyka cieplna

specjalizacja: energetyka jądrowa.

Klasyfikacja pomp wirowych, tłokowych i specjalnych. Podstawowe wielkości bilansu energetycznego pomp. Zasadnicze pojęcia w teorii pomp wirowych. Teoria podobieństwa dynamicznego pomp wirowych. Elementy konstrukcyjne pomp wirowych. Zagadnienia materiałowe. Ssanie pomp. Kawitacja. Charakterystyki pomp. Przykłady konstrukcyjne pomp stosowanych w przemyśle chemicznym i energetyce jądrowej. Regulacja, badanie i obsługa pomp.

6. Katedra Ciepłych Maszyn Wirnikowych — ul. Konarskiego 22, tel. 24-61, w. 6

Kierownik Katedry — prof. zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA
St. wykładowca — mgr inż. Teodor MELZER
Adiunkci: mgr inż. Stanisław GRELA, mgr inż. Władysław SEDLAK
St. asystent — mgr inż. Aleksander LEWKOWICZ
Asystent techniczny — mgr inż. Andrzej WITKOWSKI
Asystent — mgr inż. Grzegorz SOROKOWSKI
St. laborant — Franciszek FRANCIK
Laborant — Teresa STRYCHARCZYK

Zakład Turbin Ciepłych i Sprężarek — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — prof. zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA

Katedrę utworzono na Wydziale Mechanicznym w roku 1945 pod nazwą Katedry Silników Parowych, a we wrześniu 1952 r. przemianowano na Katedrę Ciepłych Maszyn Wirnikowych. Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. dr inż. Adolf Langrod, następnie prof. dr inż. Kazimierz Szawłowski, a od roku 1947 do chwili obecnej, prof. zw. mgr inż. Kazimierz Kutarba.

Przy Katedrze istnieje Zakład Turbin Ciepłych i Sprężarek, który rozwija żywą działalność naukowo-badawczą i dydaktyczną.

Katedra w ramach prac naukowo-badawczych współpracuje ściśle z przemysłem: prowadzi badania i odbiory prototypów turbomaszyn, badania szybkiego rozruchu i elastyczności cieplnej turbin parowych, badania regulacji i modernizację turbin parowych. Z zakresu turbosprężarek prowadzi się prace badawcze z dziedziny zwalczania hałasu i szumu oraz przepływów nieustalonych w sprężarkach i wentylatorach. Szczególnie należy wymienić badania pierwszych polskich turbin oraz pierwszych polskich turbosprężarek. Katedra opracowała projekt wstępny elektrociepłowni Politechniki Śląskiej wg koncepcji adkt mgr inż. Stanisława Greli oraz projekty techniczne instalacji dwóch turbozespołów z dostosowaniem do kotła Velox'a w Hali Maszyn Ciepłych. Powyższe dwa turbozespoły oraz kocioł Velox otrzymano z przemysłu.

Ponadto zaprojektowano i urządzono stoisko do badań modelowych sprężarek i wentylatorów, przeznaczone do szeregu prac naukowo-badawczych i doktorskich. Katedra podjęła również pracę naukową związaną z problemem czystości pary i tworzenia się osadów w kanałach przepływowych turbin parowych.

Pod kierunkiem prof. zw. mgr inż. Kazimierza Kutarby uzyskali stopień doktora nauk technicznych: dr inż. Zdzisław Orzechowski z Politechniki Łódzkiej, dr inż. Józef Rozewicz z Politechniki Śląskiej, dr inż. Jan Radwański z przemysłu. Obecnie jest prowadzonych w Katedrze 6 przewodów doktorskich oraz 2 habilitacyjne.

Pod opieką Katedry prowadzone jest „Studenckie Koło Naukowe Konstruktorów Wydziału Mechaniczno-Energetycznego”, które skupia studentów ze specjalności „Maszyny i Urządzenia Energetyczne”. Kierownik Katedry i pracownicy biorą udział w Radach Naukowo-Technicznych — Ministerstw, Instytutów i Zakładów Budowy Turbin w Polsce oraz w zjazdach naukowych i konferencjach, wygłaszając referaty i publikując swoje prace w różnych wydawnictwach technicznych.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Górniczym, Inżynierii Sanitarnej, Mechanicznym i Mechaniczno-Energetycznym:

Turbiny parowe i gazowe (kurs ogólny)

a) Zarys rozwoju i współczesne kierunki budowy turbin parowych. Ogólna charakterystyka turbin parowych. Zasady działania i typy turbin. Zasady pracy stopnia akcyjnego i reakcyjnego. Zasady profilowania kanałów przepływowych. Dysze i kierownice, łopatki wirnikowe. Łopatki o profilach aerodynamicznych. Metody obliczania palisady aerodynamicznej. Praca pary w stopniach turbiny. Straty wewnętrzne i zewnętrzne. Sprawności stopnia i turbin wielostopniowych. Turbiny osiowe i promieniowe. Porównanie turbin akcyjnych i reakcyjnych. Badania molekularne i turbiny doświadczalne. Zasady projektowania turbin — obliczenia cieplne. Turbiny parowe kondensacyjne, upustowe i przeciwprężne.

b) Regulacja turbin parowych: jakościowa, ilościowa i obejściowa. Typowe układy regulacji. Regulatory prędkości i ciśnienia. Charakterystyki regulatorów. Regulacja bezpieczeństwa i ciśnienia. Statyczne charakterystyki regulacji. Regulacja turbin kondensacyjnych, upustowych i przeciwprężnych.

c) Kondensacja turbin parowych. Elementy urządzeń kondensacyjnych. Konstrukcje skraplaczy powierzchniowych. Obliczenia cieplne. Wpływ próżni na pracę turbiny. Urządzenia pomocnicze kondensacji.

d) Postęp konstrukcji nowoczesnych turbin parowych. Elementy składowe turbin. Konstrukcja, materiały, obliczenia wytrzymałościowe. Dynamika układów wirujących. Krytyczna ilość obrotów. Drgania łopatek i wirników. Moc graniczna turbin parowych.

e) Obiegi i układy turbin gazowych. Charakterystyki obiegów termodynamicznych. Metody podwyższania sprawności turbin gazowych. Porównanie obiegów cieplnych turbin parowych, gazowych i powietrznych. Obiegi otwarte i zamknięte. Układy jedno i dwuwałowe. Komory spalania. Wymienniki ciepła. Problemy konstrukcyjne turbin gazowych. Problemy materiałowe. Regulacja turbin gazowych. Zastosowanie turbin gazowych w przemyśle, energetyce, komunikacji i lotnictwie.

Wybrane działy z turbin parowych

Cz. I. Praca turbiny przy zmiennym obciążeniu.

Strata uderzenia, zmienność reakcyjności, przepływ przez ostatni stopień przy zmianie próżni. Zastosowanie „metody v^2 ” przy zmianie obciążenia. Zmienność przepływu w dyszy i kierownicy wg wykresów przestrzennych. Stożek pary Stodoli i równania Flügla. Zmienność spadku entalpii w stopniach. Obliczenie przepływu pary przy zmiennym obciążeniu i różnych systemach regulacji z przykładami. Obliczenie przepływów pary przez zawory regulacyjne w regulacji jakościowej, ilościowej i obejściowej z przykładami. Zasady doboru systemu regulacji z uwagi na pracę przy zmiennym obciążeniu.

Cz. II. Urządzenia kondensacyjne.

Typy kondensatorów. Kondensator powierzchniowy chłodzony wodą. Wpływ próżni na pracę turbiny. Udział powietrza kondensatorze. Wpływ czynników konstrukcyjnych na wymianę ciepła. Obliczenie powierzchni i głównych wymiarów kondensatora z przykładami. Konstrukcja części kondensatora. Obliczenia wytrzymałościowe zasadniczych części. Pompy kondensatu, obiegowe i próżniowe. Schematy urządzeń kondensacyjnych. Chłodnie kominowe.

Sprężarki osiowe

Zasady pracy sprężarki osiowej (kinematyka i dynamika przepływu, napór teoretyczny, wpływ ściśliwości na pracę w palisadzie — palisady naddźwiękowe, przepustowość stopnia osiowego, teoretyczne ujęcie przepływu przestrzennego (w stopniu osiowym). Typy sprężarek osiowych. Dane eksperymentalne dla projektowania sprężarek osiowych (zasady teorii podobieństwa hydroaerodynamicznego, wyniki doświadczalne dmuchań palisadowych i modelowych). Metody obliczeń przepływowych sprężarek osiowych (metoda płaskich palisad, stopni modelowych i metoda analityczna). Konstrukcja palisad profili łopatek. Obliczeniowe sposoby sporządzania charakterystyk sprężarek osiowych. Konstrukcja i obliczenia wytrzymałościowe typowych elementów sprężarki osiowej,

Sprężarki wirnikowe i wentylatory

Ogólna charakterystyka sprężarek wirnikowych — podział sprężarek z opisem i szkicami, zastosowanie ich w przemyśle i technice, zalety i wady.

Zasady pracy stopnia promieniowego (napór teoretyczny, stopień reakcji, straty przepływowe, sprawności, charakterystyka teoretyczna i rzeczywista stopnia, liczby charakterystyczne). Podstawy projektowania sprężarek promieniowych. Przepływ przez palisadę profili łopatek stopnia osiowego (podstawowe równania kinematyki i dynamiki przepływu, charakterystyka geometryczna i aerodynamiczna profili łopatkowych).

Podstawy projektowania sprężarek osiowych. Charakterystyki sprężarek i wentylatorów (warunki pracy statycznej oraz zjawisko pompowania).

Regulacja sprężarek i wentylatorów. Współpraca wentylatorów wzajemna oraz z siecią oporów. Typowe elementy konstrukcyjne sprężarek wirnikowych — rozwiązanie i obliczanie. Wybrane zagadnienia eksploatacyjno ruchowe. Na ćwiczeniach rozwiązywanie zadań z teorii sprężarek, przykłady obliczeń przepływowych wentylatorów i sprężarek promieniowych oraz osiowych, dobór wentylatorów, konstrukcja charakterystyk obliczeniowych.

Eksploatacja turbin parowych

Uruchamianie, zatrzymywanie i utrzymanie w rezerwie turbin parowych. Uruchamianie i stygnięcie turbin na wysokie parametry. Szybki rozruch turbin wielkiej mocy. Metody prowadzenia ruchu szczytowego turbin wielkiej mocy. Aparatura kontrolno-pomiarowa dla kontroli odształceń. Stan części przepływowej turbiny i jej wpływ na pracę turbozespołu. Wpływ warunków eksploatacyjnych na stan i pewność układu łopatkowego. Wpływ parametrów pary na pracę turbiny.

Osady soli i przemywanie części przepływowej turbiny. Zanieczyszczenia pary. Charakterystyka regulacji i usterki w pracy regulacji. Podstawowe warunki normalnej pracy turbin parowych. Układ olejowy turbiny. Kontrola i obsługa układu olejowego. Olej turbinowy i jego wskaźnik.

Chłodnie, Podział i porównanie obiegów chłodzących. Kontrola prac chłodni kominowych. Urządzenia regeneracyjne i odgazowujące, obsługa i kontrola. Obsługa turbozespołu w ruchu. Aparatura pomiarowo kontrolna i pomiary kontrolne. Odbiór gwarancyjny. Ćwiczenia laboratoryjne: rozruch turbiny, krzywa wybiegu, badanie statycznej regulacji turbiny.

Wybrane działy z turbin gazowych

Podstawowe elementy konstrukcji turbin gazowych. Komory spalania i nagrzewnice powietrza. Rozwiązania konstrukcyjne komór spalania. Zasady projektowania wymienników ciepła — typowe rozwiązania konstrukcyjne. Wskaźniki techniczno-ekonomiczne różnych wymienników ciepła. Problemy konstrukcyjne turbin gazowych. Konstrukcja wirników, łopatek, kadłubów. Chłodzenie łopatek, wirników i kadłubów. Problemy materiałowe turbin gazowych. Wymagania stawiane materiałom konstrukcyjnym. Stale specjalne, stopy, spieki, cermetale, powłoki. Regulacja turbin gazowych jakościowa i ilościowa. Charakterystyki regulacji. Regulacja turbin obiegu otwartego i zamkniętego. Układy regulacji jedno i dwuwałowych turbin. Opisy i schematy regulacji. Współpraca turbiny i sprężarki.

Wybrane działy z regulacji turbin cieplnych

a) Statyka regulacji organów regulujących. Urządzenia do zmiany obrotów. Statyka regulacji bezpośredniej i pośredniej. Statyka regulacji ciśnienia. Charakterystyki statyczne regulacji.

b) Dynamika regulacji. Pojęcia podstawowe. Ogólne układy równań różniczkowych poszczególnych węzłów układu regulacyjnego. Równanie charakterystyczne. Analiza stateczności regulacji met. Hurwitza. Dynamika regulacji turbin kondensacyjnych i upustowych. Analiza regulacji niesprężonej i sprężonej. Regulacja pracy równoległej turbin. Praca regulacji przy odciążeniu generatora. Ochrona turbozespołu od rozbiegania się. Podstawy regulacji hydrodynamicznej.

7. Katedra Ciepłych Maszyn Tłokowych — ul. Konarskiego 22, tel. wewn. 7

Kierownik Katedry — *v a c a t*

Opiekun Katedry — prof. zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA

St. wykładowcy: dr inż. Tadeusz DZIULAK, dr inż. Eryk PRUGAR

St. asystenci: mgr inż. Marek NADZIAKIEWICZ, mgr inż. Wojciech SIŁKA,
mgr inż. Jan ŻELIŃSKI

Laborant — Walerian WÓJCIK

Zakład Tłokowych Maszyn Parowych i Sprężarek — adres i telefon Katedry

Kierownik Zakładu — st. wykł. dr inż. Tadeusz DZIULAK

Katedra powstała dnia 1 czerwca 1945 r. w Krakowie pod nazwą Katedry Silników Spalinowych, a w listopadzie tegoż roku została przeniesiona na Wydział Mechaniczny Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Organizatorem Katedry i jej pierwszym długoletnim i zasłużonym kierownikiem był prof. mgr inż. Kazimierz Szawłowski. Ponadto w Katedrze w pierwszym okresie pracowali adiunkci: mgr inż. Wł. Fischer i mgr inż. T. Nowiński, asystenci: mgr inż. H. Guze, mgr inż. Cz. Małycha, mgr inż. S. Piekarski, mgr inż. Wł. Sedlak oraz laborant W. Wójcik.

Po przejściu w 1958 r. prof. mgra inż. Kazimierza Szawłowskiego do Politechniki Krakowskiej, kierownikiem Katedry został mianowany mgr inż. Eryk Prugar. W tym czasie zmieniono nazwę Katedry na Katedrę Ciepłych Maszyn Tłokowych.

Katedra współpracowała z przemysłem, wykonując szereg prac naukowo-badawczych, ekspertyz, założeń projektowych, pomiarów gwarancyjnych, orzeczeń technicznych, porad racjonalizatorskich, stoisk badawczych i urządzeń prototypowych. Katedra oddała do Hali Ciepłych Maszyn stoiska badawcze silnika „Warszawa” i „Hanomag” oraz przygotowuje stoiska dla laboratorium specjalistycznego do silników spalinowych i teorii mechanizmów. Ukończono jedną pracę doktorską, a trzy dalsze są kontynuowane.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Mechanicznym i Mechaniczno-Energetycznym:

Ciepłe maszyny tłokowe I

A. Silniki spalinowe

Szkic historyczny rozwoju silników spalinowych. Główny podział silników; zewnętrzne i wewnętrzne spalanie.

Obiegi idealne

a) obieg Carnota, b) obieg Seiliger-Sabathe, c) obieg Güldnera.

Obliczenie parametrów obiegu Seiliger-Sabathe: stopnie sprężania wstępnego, rozprężania, przyrostu ciśnienia. Obliczenie sprawności obiegu mieszanego, analiza. Przejście do sprawności obiegu Witza i Güldnera. Wpływ stopnia sprężania na sprawności obiegu. Analiza porównawcza obiegu teoretycznych Otta i Diesla. Kryteria przejścia z obiegu Otta do obiegu Diesla. Wpływ szybkości i zapłonu, względnie wtrysku na charakter obiegu. Sprawności obiegu rzeczywistych. Wykresy indykatorowe. Definicje sprawności: teoretycznej, indykowanej, względnej mechanicznej i ogólnej.

B. Sprężarki tłokowe

Podział ogólny sprężarek tłokowych, zasada działania. Praca sprężania i rozprężania adiabatycznego, izotermicznego i politropowego. Praca całkowita sprężarki. Rzeczywiste procesy, rozprężanie powrotne, objętościowy współczynnik zasysania, stopień sprężania. Uwzględnienie przestrzeni szkodliwej w układzie P-V-T-S. Zasadnicze współczynniki sprężarek rzeczywistych z uwzględnieniem wpływu ciśnienia, temperatury, wilgotności i strat mechanicznych, sprawność izotermiczna. Określenie wydatku wielkości zasadniczych sprężarki i zapotrzebowanie mocy. Sprężarki wielostopniowe, cel wielostopniowego sprężania. Stopień sprężu. Całkowita praca sprężarki przy wielostopniowym sprężaniu. Wpływ chłodzenia międzystopniowego. Obliczanie chłodnic różnych systemów. Obliczanie wymiarów głównych, konstrukcje poszczególnych elementów. Zawory płytkowe i specjalne, rozrząd suwakowy. Rozruch, praca i eksploatacja sprężarek, praca w zespole. Przykłady obliczeń i instalacja.

Ciepłe maszyny tłokowe II

Konstrukcja silników spalinowych.

Konstrukcja, stosowane materiały, technologia wytwarzania i obliczenia wytrzymałościowe (dopuszczalne naciski i naprężenia) elementów silników spalinowych.

Tłoki samoniosące (nurowe) i prowadzone (dla silników wodorowych). Luzy tłoków i tolerancja wykonania. Chłodzenie tłoków wodą i olejem. Kombinowane konstrukcje tłoków. Pierścienie tłokowe. Sworznie tłokowe i ich zabezpieczenia. Trzony (dragi) tłokowe, wodziki (głowy wodorowych i sanki), prowadnice wodorowych

i dławice trzonów tłokowych. Korbowody i łączniki. Śruby korbowodowe. Rodzaje korbowodów i przykłady konstrukcji. Wały korbowe. Wytrzymałość kształtowa (postaciowa) wałów korbowych. Wały jednolite i dzielone. Połączenia skurczowe wałów składanych. Wyznaczanie wymiarów wałów korbowych dla silników typu okrętowego, wg przepisów towarzystw okrętowych: Lloyd angielski, Rejestr Morski ZSRR, Lloyd niemiecki. Drgania giętne i skrętne wałów korbowych. Tłumiki drgań skrętnych. Wyważanie wałów korbowych, wyważanie statyczne i dynamiczne. Wyważarki. Koła zamachowe. Stopień niejednorodności biegu. Moment rozpędowy koła zamachowego. Warunki dla określenia wielkości koła zamachowego. Wielkość koła zamachowego dla silników napędzających prądnice synchroniczne. Wielkość koła zamachowego dla silników typu trakcyjnego. Wielkość koła zamachowego dla rozruchu ręcznego.

Wybrane działy z silników spalinowych

a) Silniki szybkobieżne. Szybkobieżny silnik spalinowy jako silnik trakcyjny. Charakterystyki dławione i zewnętrzne szybkobieżnych silników spalinowych. Wskaźnik zakresu momentów obrotowych, wskaźnik zakresu obrotów użytkowych. Wskaźnik elastyczności silnika. Dobór wartości przełożeń: w przekładni głównej i w skrzyni biegów na podstawie charakterystyki zewnętrznej silnika. Wzory analityczne dla odtworzenia charakterystyki zewnętrznej nowo konstruowanych silników.

Rozrząd szybkobieżnych silników spalinowych. Desmodromiczne sterowanie zaworów. Komory spalania szybkobieżnych silników spalinowych dolno i górno zaworowych. Teoria gaźników.

b) Drgania skrętne wałów korbowych. Drgania swobodne i wymuszone (wzbudzone). Drgania skrętne, giętne i wzdłużne. Problemy konstrukcyjne i ich rozwiązywanie. Redukcja wału, redukcja długości wału, metody Geiger'a, Tuplin'a, Carter'a, Selmann'a, Ker Wilson'a i inne. Redukcja mas. Metody wyznaczania drgań własnych skrętnych. Metody Holzer-Tolle-Waimann'a, Kutzbach-Baranow'a. Tłumiki drgań.

c) Zasilanie silników spalinowych. Paliwa płynne lekkie i ciężkie oraz gazowe. Główne własności paliw. Liczba oktanowa i cetanowa. Oleje bunkrowe. Oleje i smary. Smary stałe i półpłynne. Konstrukcja i obliczanie gaźników. Przebieg wtrysku w silnikach wysokoprężnych. Pompy wtryskowe i wtryskiwacze. Doładowanie różnych typów silników. Urządzenie doładowujące.

Regulacja silników spalinowych

Zasady automatyki i regulacji silników spalinowych. Regulacja ilościowa, jakościowa i mieszana. Rodzaje regulatorów. Charakterystyki regulatorów. Przykłady rozwiązań konstrukcyjnych systemów regulacyjnych dla różnych typów silników. Stawidła nawrotne. Stawidła silników 2-suwowych i 4-suwowych. Stawidło nastawne silnika Fiat.

Pojazdy mechaniczne

Opory ruchu pojazdu mechanicznego. Opory związane z konstrukcją pojazdu. Opory wynikające z warunków drogowych. Opory bezwładności. Równowaga pomiędzy mocą rozwijaną przez silnik, a mocą dla pokonania oporów ruchu pojazdu mechanicznego. Dobór przełożeń w przekładni głównej. Dobór przełożeń dla biegu pierwszego i ostatniego. Dobór przełożeń pośrednich (stopniowanie skrzynki biegów). Sprzęgło. Rodzaje, budowa i obliczanie. Skrzynka biegów: rodzaje, budowa i obliczanie.

Mechanizmy przeniesienia momentu obrotowego silnika na koła napędowe. Wały napędowe i ich przeguby. Most napędowy z przekładnią główną i mechanizmem różnicowym. Mosty przednie. Układy kierownicze. Układy hamulcowe: mechaniczne, hydrauliczne i pneumatyczne — pod i nadciśnieniowe. Rodzaje zawiesznień. Elementy resorujące: płaskie, śrubowe, drążkowe. Amortyzatory. Pojazdy mechaniczne o specjalnym przeznaczeniu.

Teoria mechanizmów

Wiadomości wstępne. Przedmiot, jego charakter, cel, kierunki rozwojowe, literatura. Kinematyka jako podstawa tej dyscypliny. Ważniejsze pojęcia i prawa związane z ruchem punktu oraz ciała sztywnego. Podział ruchów, ich klasyfikacja. Ruch harmoniczny jako podstawa teorii drgań. Łączenie się — centrodie stałe i ruchowe, aksoidy stałe i ruchowe.

Struktura mechanizmów. Klasyfikacja mechanizmów. Para i łańcuch kinematyczny. Sposób oznaczenia mechanizmów (graficzny). Stopień możliwości ruchu (swobodny). Jednobieżność mechanizmu. Położenie skrajne i martwe mechanizmów. Synteza mechanizmów. Mechanizmy podstawowe i mechanizm korbowy z odmianami, czworobok przegubowy. Twierdzenie Grashofa.

Kinematyka mechanizmów. Analiza mechanizmów. Wyznaczenie trajektorii — metoda odcinkowa i szablonowa dla różnych typów mechanizmów. Wyznaczenie prędkości: a) metoda rzutów w oparciu o twierdzenie o polu prędkości, b) metoda obrotów (prędkości odwróconych) w oparciu o pojęcie chwilowego środka obrotu, c) metoda podobieństwa — plany prędkości. Skala prędkości w metodach graficznych. Ogólna teoria ruchu — toczenie się dwu krzywych. Równanie Savery'ego. Wyznaczenie przyspieszeń (styczne, normalne, całkowite), a) metoda koła tocznego (prędkości tocznej), b) metoda miejsc geometrycznych, c) plany przyspieszeń. Skala przyspieszeń w metodach graficznych. Przyspieszenie Coriolsa. Analityczne metody w zastosowaniu do mechanizmów płaskich. Metoda graficzna różniczkowania wraz z oznaczeniem skali.

Mechanizmy, ich budowa i analiza. Mechanizmy korbowe zwykle, wodzikowe, wahaczowe. Mechanizmy jarzmowe i kulisy. Mechanizmy krzywkowe. Mechanizmy zębate — zarys ogólny, a) płaskie, b) przestrzenne. Wyznaczenie cykloidy, hipocykloidy i ewolwenty. Przekształcenie (transformacja) mechanizmów.

Dynamika mechanizmów. Wybrane działy z dynamiki w zarysie. Tarcie. Siła bezwładności. Redukcja mas i sił. Regulacja — regulatory. Wyważanie mas — koła zamachowe.

8. Katedra Energetyki Ciepłej — ul. Konarskiego 22, tel. wewn. 8

Kierownik Katedry — prof. n. dr inż. Jan SZARGUT
Adiunkci: mgr inż. Antoni GUZIK, dr inż. Ryszard PETELA
St. asystent — mgr inż. Edward KOSTOWSKI
Asystent — mgr inż. Andrzej ZIEBIK
Asystent naukowo-badawczy — mgr inż. Janusz WANDRASZ
Laborant — Maria JAROSZ

Zakład Gospodarki Gazowej — adres i telefon Katedry
Kierownik Zakładu — adkt dr inż. Ryszard PETELA

Katedra Energetyki Ciepłej została utworzona 1. X. 1953 r. Od chwili utworzenia do dnia 1. IX. 1957 r. opiekunem Katedry był prof. dr inż. Stanisław Ochęduszek. W dniu 1. IX. 1957 r. powołano kierownika katedry w osobie z. prof. dra inż. Jana Szarguta i równocześnie utworzono Zakład Energetyki Ciepłej. W dniu 20. X. 1957 r. dr inż. Jan Szargut otrzymał nominację na stanowisko docenta, a 1 maja 1962 r. uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego.

Pracownicy Katedry brali po raz pierwszy udział w Zjeździe Jednoimiennych Katedr Termodynamiki w 1957 roku.

W roku 1962 pracownik Katedry mgr inż. Ryszard Petela uzyskał stopień doktora nauk technicznych, a następnie został powołany na stanowisko adiunkta.

Przy Katedrze Energetyki Ciepłej utworzono w roku 1963 Zakład Gospodarki Gazowej pod kierownictwem dra inż. Ryszarda Peteli.

W dniu 16 XII. 1963 r. prof. dr inż. Jan Szargut uzyskał nagrodę II stopnia Ministra Szkolnictwa Wyższego za szczególne osiągnięcia w pracy naukowej.

Do końca roku 1963 pracownicy naukowcy Katedry opublikowali 62 artykuły naukowe, 3 książki i 12 tomów skryptów.

Dyplomy uzyskało w Katedrze 40 studentów.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Inżynierii Sanitarnej, Mechanicznym i Mechaniczno-Energetycznym:

Gospodarka cieplna

a) na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym specjalność energetyka cieplna.

Zasady kontrolowania ekonomiczności procesów cieplnych. Bilans substancjalny procesów chemicznych i jego uzgadnianie. Entalpia dewaluacji i bilans energetyczny procesów chemicznych. Analiza egzergetyczna procesów cieplnych. Zastosowania ekonomiczne egzergii.

Zasady wykorzystania ciepła odpadowego. Źródła ciepła odpadowego. Wskaźniki użytkowego efektu procesów rekuperacji. Rekuperatory i kotły bezpaleniskowe.

Wybrane procesy gospodarki cieplnej. Suszarnictwo. Ziębnictwo. Sprężarki strumieniowe. Wymiana ciepła w regeneratorach.

Gospodarka cieplna w siłowniach parowych. Straty egzergii w elektrowni parowej. Skojarzona gospodarka cieplna. Ekonomiczny podział obciążeń pomiędzy równoległe działające zespoły elektrowni. Akumulacja ciepła. Koszty wytwarzania energii elektrycznej.

Gospodarka cieplna w hutnictwie. Bilans energetyczny i egzergetyczny huty żelaza. Gospodarka dmuchem wielkopieczowym. Gospodarka gazem wielkopieczowym. Gospodarka cieplna w stalowni. Eksploatacja pieców grzewczych. Ekonomiczny napęd młotów parowo-powietrznych. Gospodarka cieplna w koksowni. Skojarzone procesy energotechnologiczne.

b) na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym — specjalność energetyka jądrowa.

Analiza egzergetyczna procesów cieplnych. Ziębnictwo. Suszarnictwo. Sprężarki strumieniowe. Akumulacja ciepła. Gospodarka cieplna w elektrowniach kondensacyjnych. Skojarzona gospodarka cieplna w elektrociepłowniach. Rozdział obciążeń pomiędzy równoległe działające zespoły. Zasady wykorzystania ciepła odpadowego.

c) na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym — Studium wieczorowe magisterskie. Specjalność energetyka cieplna.

Bilans substancjalny i energetyczny procesów chemicznych. Zastosowanie egzergii do badania procesów cieplnych. Zasady wykorzystania ciepła odpadowego. Skojarzona gospodarka cieplna w elektrociepłowniach. Gospodarka cieplna w hutnictwie (zagadnienia gospodarki cieplnej w wydziale wielkich pieców, stalowni, walcowni i koksowni).

Podstawy techniki cieplnej

Na Wydziale Inżynierii Sanitarnej. Specjalność urządzenia cieplne i zdrowotne.

Podstawy termodynamiki. Układy jednostek. Pierwsza zasada termodynamiki. Równania stanu gazów doskonałych i półdoskonałych. Przemiany charakterystyczne gazów doskonałych i półdoskonałych. Druga zasada termodynamiki. Analiza egzergetyczna procesów cieplnych. Termodynamika par i gazów wilgotnych.

Podstawy wymiany ciepła. Ustalone przewodzenie ciepła w polu jednowymiarowym. Przenikanie ciepła. Konwekcja wymuszona i swobodna. Wymiana ciepła przez promieniowanie. Wymienniki ciepła. Przewodzenie ciepła w prętach i żebrach. Ustalone dwuwymiarowe pole temperatur. Nieustalone przewodzenie ciepła. Wymiana ciepła w procesach wrzenia i skraplania. Równoczesna wymiana ciepła i substancji w procesach suszenia i nawilżania.

Termodynamika stosowana. Spalanie i straty ciepła w kotle parowym. Ustalony jednowymiarowy przepływ gazów i par. Obiegi siłowni cieplnych. Skojarzona gospodarka cieplna. Ziębnictwo. Wykorzystanie ciepła odpadowego.

Zgazowanie węgla, gospodarka gazowa i gazociągi

Węgiel kamienny, jego pochodzenie i własności. Węgiel brunatny. Produkcja gazu wytłewnego. Produkcja gazu koksowniczego i świetlnego. Produkcja i przeróbka gazu czadnicowego i procesy cieplne w czadnicach. Produkcja i oczyszczanie gazu wielkopieczowego. Gaz ziemny. Materiały ogniotrwałe. Magazynowanie gazu. Rozprowadzanie gazu.

Termodynamika techniczna

Pierwsza zasada termodynamiki. Równania stanu gazów. Druga zasada termodynamiki. Termodynamika par i gazów wilgotnych. Spalanie. Ustalony przepływ gazów. Elementy wymiany ciepła, (przewodzenie, przenikanie, promieniowanie, wymienniki ciepła).

Maszyny cieplne

Pierwsza i druga zasada termodynamiki. Termodynamika par. Spalanie w kotłach parowych. Turbiny parowe. Elementy wymiany ciepła.

Gospodarka i miernictwo cieplne

Analiza energetyczno-egzergetyczna procesów cieplnych. Gospodarka cieplna w elektrowniach. Skojarzona gospodarka cieplna w elektrociepłowniach. Wykorzystanie ciepła odpadowego.

9. Katedra Elektrotechniki Ogólnej B — ul. Konarskiego 22, tel. wewn. 9

Kierownik Katedry — *v a c a t*

Opiekun Katedry — prof. n. dr inż. Józef WĄSOWSKI

St. wykładowca — mgr inż. Karol LUBELSKI

Wykładowca — mgr inż. Gustaw HANIAWETZ

Katedra została kreowana na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym w roku 1953 nad nazwą „Katedra Urządzeń Elektrycznych w Energetyce Ciepłej”. W roku 1957 zarządzeniem MSW Katedrę przemianowano na „Katedrę Elektrotechniki Ogólnej B”. Kierownikiem i organizatorem Katedry od roku 1953 był z. prof. mgr inż. Karol Lubelski.

Opiekunem Katedry od roku 1962 jest prof. dr inż. Józef Wąsowski.

Dzięki współpracy Katedry z przemysłem i dotacji Uczelni zorganizowano i wyposażono w aparaturę i modele laboratorium elektryczne do prac dydaktycznych. W stadium organizacji jest laboratorium specjalistyczne do prac naukowo-badawczych. Pracownicy Katedry prowadzą prace naukowe z zakresu graficznych metod badania obwodów elektrycznych, publikowane w Przeglądzie Elektrotechnicznym oraz w Zeszytach Naukowych Politechniki. W Katedrze wykonano jedną pracę doktorską.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Chemicznym, Mechanicznym i Mechaniczno-Energetycznym:

Elektrotechnika

Podstawowe pojęcie z elektrostatyki. Prądy stałe. Prawa Ohma i Kirchhoffa. Praca, moc sprawność. Działania cieplne, chemiczne, magnetyczne dynamiczne, indukcyjne i fizjologiczne prądu elektrycznego i ich zastosowania. Prądy zmienne sinusoidalne. Obliczanie obwodów o stałych RLC, metodą analityczną i symboliczną. Wykresy wskazowe i topograficzne. Resonans elektryczny. Kompensacja mocy biernej. Magnetyczne pole wirujące. Układy trójfazowe gwiazda, trójkąt. Elektryczne przyrządy pomiarowe. Budowa i działanie przyrządów magneoelektrycznych, elektromagentycznych, elektrodynamicznych i termicznych. Watomierz i licznik indukcyjny. Pomiar napięcia, natężenia, oporów, SEM-cznej, mocy i energii. Układy mostkowe. Wskazówki niesienia pierwszej pomocy przy porażeniach prądem elektrycznym.

Maszyny i urządzenia elektryczne

Budowa i działanie transformatorów jednofazowych i trójfazowych. Maszyny elektryczne prądu stałego. Amplidyna. Silniki asynchroniczne klatkowe i pierścieniowe. Maszyny synchroniczne. Synchronizacja. Zasady napędu elektrycznego. Prostowniki elektronowe, stykowe i rtęciowe. Elektroornie, rozdzielnie i podstacje.

Urządzenia rozdzielcze. Układy połączeń szyn zbiorczych. Sieci elektryczne napowietrzne, kablowe i wewnętrzne. Zabezpieczenia nadmiarowe i zanikowe urządzeń elektrycznych. Uziemnianie i zerowanie. Podstawowe pojęcia z oświetlenia elektrycznego. Rodzaje oświetlenia. Źródła światła.

10. **Katedra Inżynierii i Konstrukcji Aparatury Chemicznej** — ul. Marcina Strzody 21, tel. 36-86

Kierownik Katedry — prof. zw. dr inż. Tadeusz HOBLER

Adiunkci: dr inż. Jan BANDROWSKI, dr inż. Andrzej BURGHARDT, dr inż. Kazimierz KOZIOŁ

St. asystenci: mgr inż. Władysław MRÓZ, mgr inż. Józef ZABŁOCKI

Asystent — mgr inż. Leon TRONIEWSKI

Pracownik naukowo-techniczny — mgr inż. Waldemar WÓJTOWICZ

Technik — Wiesław CISOWSKI

Laboranci: Adam CISOWSKI, Gabriela GOLCZEWSKA

Katedra została utworzona 1 października 1949 r. na Wydziale Chemicznym jako Katedra Inżynierii Chemicznej, a następnie przeniesiona na Wydział Mechaniczno-Energetyczny jako Katedra Inżynierii i Konstrukcji Aparatury Chemicznej. Kierownikiem Katedry od chwili jej powstania jest prof. zw. dr inż. Tadeusz Hobler.

Pod kierunkiem prof. T. Hoblera wykonano w Katedrze 8 prac doktorskich. Prof. T. Hobler jest autorem m. in. dwu wydań dzieła „Ruch Ciepła i Wymieniki” (nagrodzonego przez PWT) przełożonego na język rosyjski, oraz monografii „Dyfuzyjny ruch masy i absorbery” tłumaczonej na język rosyjski, angielski i czeski. Pracownicy Katedry są autorami lub współautorami 51 prac naukowo-badawczych opublikowanych lub przyjętych do druku w czasopiśmie naukowych (niektóre z tych prac zostały opublikowane jako tłumaczenia w zagranicznych czasopiśmie naukowych), oraz są współautorami kilku wydawnictw o charakterze prac zbiorowych.

Katedra prowadzi prace naukowo-badawcze w ścisłym powiązaniu z Sekcją Aparatury Chemicznej Komitetu Budowy Maszyn PAN. Prof. T. Hobler jest członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk, a od roku 1963 członkiem prezydium PAN.

Pracownicy Katedry otrzymali następujące nagrody i odznaczenia: prof. T. Hobler — indywidualną nagrodę postępu technicznego I-go stopnia w 1949 r., Złoty Krzyż Zasługi w 1948 r. za zasługi przy odbudowie i projektowaniu fabryk przemysłu chemicznego, Złotą Odznakę Państwowej Nagrody I-go stopnia w 1949 r. za wynalazki i patenty w dziedzinie produkcji związków azotowych, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski w 1954 r., Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski w 1959 r. za zasługi w pracy naukowej, Medal 10-lecia PRL w 1955 r. i Złotą Odznakę XV-lecia Politechniki Śląskiej.

dr inż. K. Kozioł — Srebrny Krzyż Zasługi za działalność techniczną w przemyśle chemicznym w 1952 r. i Srebrną Odznakę XV-lecia Politechniki Śląskiej.

mgr inż. J. Zabłocki i mgr inż. W. Mróz — Złote Odznaki XV-lecia Politechniki Śląskiej, a dr inż. J. Bandrowski i dr inż. A. Burghardt Srebrne Odznaki XV-lecia Politechniki Śląskiej.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach: Chemicznym i Mechaniczno-Energetycznym:

Inżynieria chemiczna I

Hydraulika. Rodzaje przepływu płynów. Prawo Bernoulli'ego. Wpływ płynu nieściśliwego. Teoria podobieństwa. Analiza wymiarowa. Opory przepływu. Opory miejscowe. Zachłystywanie się skruberów.

Ruch ciepła. Rodzaje ruchu ciepła i podstawowe definicje. Parametry opisujące naturę czynnika. Ustalony ruch ciepła przez przewodzenie. Ruch ciepła przez wnikanie. Przenikanie ciepła. Obliczanie przepływów wymienników ciepła i zagadnienia z tym związane.

Inżynieria chemiczna II

Dyfuzyjny ruch masy. Ogólna systematyka dyfuzyjnego ruchu masy. Równowaga między fazą gazową i ciekłą. Układ nierównoważony. Rodzaje mechanizmów ruchu masy. Dyfuzja w fazie gazowej. Dyfuzja w fazie ciekłej. Moduł napędowy dyfuzji. Ruch masy przez wnikanie. Obliczanie wymienników masy i zagadnienia z tym związane.

Filtracja. Teoria filtracji. Sposoby filtracji. Materiał na filtry. Typy filtrów i schematy instalacji filtracyjnych. Sedymentacja i dekantacja. Teoria sedymentacji, obliczanie aparatów sedymentacyjnych. Wielostopniowa dekantacja. Aparaty dekantacyjne.

Mieszanie. Teoria mieszania. Efektywność mieszania. Typy mieszalników. Dობór mieszadeł.

Inżynieria chemiczna III

Destylacja i rektyfikacja. Równowaga faz para-ciecz dla układów dwu- i wieloskładnikowych. Destylacja prosta rzutowa. Destylacja prosta kotłowa. Rektyfikacja periodyczna dwuskładnikowa. Rozmaite pojęcia sprawności. Rektyfikacja ciągła dwuskładnikowa. Rektyfikacja ciągła wieloskładnikowa.

Suszenie. Stan termiczny i kaloryczny gazu wilgotnego. Psychrometria. Adiabatyczne nasycanie. Teoretyczne suszenie. Kinetyka suszenia. Powierzchnia obliczeniowa suszarki. Klasyfikacja suszarni.

11. Katedra Fizyki B — ul. Konarskiego 22, tel. 36-41 i wewn. 11

Kierownik Katedry — doc. dr Józef SZPILECKI

St. wykładowca — mgr Zofia WAŚOWICZ

St. asystenci: mgr Henryk ORWAT, mgr Józef WOJTALA

Asystent — mgr inż. Gustaw KAMIONKA

Laborant — Tadeusz KOTIUSZKO

Pomocnik laboranta — Helena HAJOK

Katedra powstała we wrześniu 1956 r. jako Katedra Fizyki Jądrowej pod kierownictwem prof. dr Zygmunta Klemensiewicza. Następnie w lutym 1957 r. zarządzeniem MSW została przemianowana na Katedrę Fizyki B, z dwoma Zakładami: Zakładem Fizyki Ogólnej i Fizyki Jądrowej*).

Kierownictwo Katedry i Zakładu Fizyki Jądrowej objął prof. dr Zygmunt Klemensiewicz, zaś kierownictwo Zakładu Fizyki Ogólnej zastępca profesora mgr Józef Szpilecki.

W dniu 6 czerwca 1959 r. odbyła się uroczystość odnowienia doktoratu prof. dr Zygmunta Klemensiewicza w 50-lecie promocji. Z dniem 1 października 1960 r. Prof. dr Zygmunt Klemensiewicz przeszedł w stan spoczynku; kierownictwo Katedry objął czasowo prof. dr inż. Stanisław Ochęduszek. Od września 1961 r. pełnił obowiązki kierownika Katedry dr Józef Szpilecki.

Prof. dr Z. Klemensiewicz zmarł 25 marca 1963 r.

W dniu 28 listopada 1959 r. odbyła się obrona pracy doktorskiej mgr Józefa Szpileckiego pt. „Oscylacje temperaturowe typu relaksacyjnego”, zaś w dniu 4 listopada 1961 r. jego kollokwium habilitacyjne na podstawie pracy: „Wpływ przewodnictwa cieplnego na zmianę objętości w ciele kulistym dwuwarstwowym”.

Od roku 1962 Katedra Fizyki B poza zajęciami dydaktycznymi prowadzi szkolenie inspektorów ochrony radiologicznej; dotąd odbyły się cztery kursy, na których przeszkolono około 120 osób.

Przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry są następujące dyscypliny prowadzone na Wydziałach Mechanicznym i Mechaniczno-Energetycznym:

Dozymetria

Wstęp: Przechodzenie cząstek naładowanych, promieniowanie gamma i neutronów przez materię. Wielkości i jednostki stosowane w dozymetrii.

Przyrządy: Komora jonizacyjna, liczniki GM i scyntylacyjne, liczniki Czerenkowa.

*) Obecnie zniesione.

Metody pomiarów: Fotograficzna, chemiczna i kalorymetryczna. Pomiar skażeń powietrza. Pomiar słabych prądów. Zasady ochrony radiologicznej: Przyrządy kontrolne, metody pomiaru i obliczanie dawek. Maksymalne dopuszczalne dawki. Biologiczne działanie promieniowania.

Fizyka jądrowa

Budowa atomu. Elektryczne i magnetyczne metody przyspieszania, ogniskowania i rozdzielania cząstek naładowanych. Charakterystyki jądra atomowego. Reakcje jądrowe. Naturalna promieniotwórczość.

Fizyka

Mechanika ciał sztywnych i sprężystych. Drgania i fale. Ciepło. Termodynamika. Kinetyczna teoria budowy materii. Elektryczność. Optyka. Fizyka atomowa.

Inni wykładowcy

A. Z innych Wydziałów Uczelni

- Adkt mgr inż. Zbigniew AFFANASOWICZ — wykłada obróbkę skrawaniem i obrabiarki.
- Doc. dr inż. Władysław AUGUSTYN — wykłada chemię.
- Adkt dr inż. Stanisław BISTRON — wykłada ogólną technologię chemiczną.
- St. wykł. dr inż. Antoni JAKUBOWICZ — wykłada mechanikę.
- St. wykł. mgr inż. Franciszek GÓRSKI — wykłada ochronę pracy.
- Adkt mgr inż. Władysław KARMIŃSKI — wykłada chemię.
- St. wykł. dr inż. Tadeusz LAMBER — wykłada wytrzymałość materiałów oraz hydro- i aeromechanikę.
- St. asyst. mgr inż. Władysław ŁUKASZEK — wykłada dozymetrię i ochronę przed promieniowaniem jonizującym.
- St. wykł. dr inż. Tadeusz MACHNIK — wykłada ekonomikę przemysłu oraz gospodarkę materiałową.
- Doc. dr Bronisław MISZEWSKI — wykłada ekonomię polityczną.
- St. wykł. mgr Mirosław MOCHNACKI — wykłada matematykę.
- St. wykł. mgr inż. Jeremiasz MOŁODECKI — wykłada miernictwo warsztatowe.
- Doc. dr inż. Ludwik MÜLLER — wykłada teorię podobieństwa.
- Prof. zw. mgr inż. Lucjan NEHREBECKI — wykłada elektrownie i gospodarkę energią elektryczną.
- Prof. n. mgr inż. Józef PILARCZYK — wykłada technologię spawania.
- Prof. n. mgr inż. Władysław PLASKURA — wykłada aparaturę przemysłu chemicznego II i III.
- Adkt dr inż. Józef PODKÓWKA — wykłada chemię fizyczną.
- Prof. n. mgr inż. Henryk RADWAŃSKI — wykłada dźwigi i przenośniki.
- Prof. n. dr inż. Waclaw SAKWA — wykłada technologię metali oraz prowadzi zajęcia warsztatowe.
- St. wykł. mgr inż. Stefan SEDLAK — wykłada matematykę.
- Doc. mgr inż. Jerzy SZYRAJEW — prowadzi zajęcia warsztatowe.
- St. wykł. dr inż. Tadeusz ŚWIERZ — wykłada technologię metali.
- St. wykł. mgr Bolesław TOWARNICKI — wykłada matematykę.
- St. wykł. dr inż. Władysław ZĄBIK — wykłada metaloznawstwo, obróbkę cieplną oraz materiały konstrukcyjne.
- Adkt mgr inż. Karolina ZGODZIŃSKA — wykłada geometrię wykreślną.

B. Spoza Uczelni

- Mgr inż. Olgierd BEREŻNICKI — wykłada regulację i automatykę.
- Mgr inż. Władysław FISCHER — wykłada teorię mechanizmów.
- Prof. n. mgr inż. Zdzisław FICKI — wykłada siłownie cieplne.

Ponadto prowadzą ćwiczenia

- Mgr inż. Kazimierz ANTONIAK, mgr inż. Zbigniew CHABERKO, mgr inż. Jan DĘBIEC, mgr inż. Franciszek DUDA, mgr inż. Jan MAŁUSZYŃSKI, mgr inż. Andrzej MERMON, inż. Ryszard PALUCH, mgr inż. Jan PAPÉE.

XV. STUDIA OGÓLNOUCZELNIANE

1. Studium Języków Obcych — ul. Katowicka 2, tel. 28-39

Kierownik Studium — mgr Irena KRZECZEWSKA

Z-ca Kierownika Studium — mgr Borys SUBBOTIN

Kierownicy zespołów językowych:

anglistów — mgr Edward DESZBERG

germanistów — mgr Hildegarda PAJĄK

rusycystów — mgr Józef OGRODNIK

Pracą romanistów kieruje — mgr Maria FONFERKO

Lektorzy: mgr Irena AUGUSTYNIAK, mgr Maria GŁADYSZ, mgr Alfred KRZYWOŃ, mgr Antoni KRUZEL, mgr Róża KAC (Kier. lektorów Studium Wieczorowego w Katowicach), mgr Feliks LIPSKI, mgr Bronisława NABZDYKOWA, mgr Irma SKUBELLA, mgr Eugenia TURTELTAUB, mgr Stanisław ZABAWSKI

St. laborant techniczny — Marian ZABORSKI

Ponadto zatrudnieni są lektorzy na godzinach zleconych, tak na Studium Dziennym, Wieczorowym jak i w Punktach Konsultacyjnych (25 osób)

2. Studium Wychowania Fizycznego — ul. Katowicka 2, tel. centrali Wydziału Górniczego

Kierownik Studium — mgr Michał LEWICKI

Z-ca Kierownika Studium — mgr Kazimierz HARCUŁA

Nauczyciele: mgr Tadeusz GLINKOWSKI, mgr Stanisław GRYMOWICZ, mgr Józef HŁADYSZ, mgr Henryk KOZŁOWSKI, mgr Stefan KUDER, mgr Zdzisław KUŚNIERZ, mgr Władysław MYDŁO, mgr Zenon ŚLIWIŃSKI, mgr Krystyna SUCHORAB, mgr Lucyna UMIŃSKA, mgr Władysław ZIELIŃSKI

Lekarz Studium — dr Krystyna ZALEWSKA-WALAS

Masażysta — Tadeusz GILEWSKI

Sekretarka — Urszula WILCZEK

3. Studium Wojskowe — ul. Łużycka

XVI. BIBLIOTEKA GŁÓWNA

Pracownicy działalności podstawowej

(bibliotekarze dyplomowani i pracownicy służby bibliotecznej)

Dyrektor Biblioteki — dr Jerzy ZARZYCKI

Adiunkt biblioteczny — mgr Maria JANUSZEWSKA

Kustosz — mgr Irena MIRSKA

Starsi bibliotekarze: mgr Regina BOBAK, Gertruda DUDA, mgr Maria ENGEL,
Antonina POTOCZNA-URODA, mgr Ryszarda SKOWRON

Bibliotekarze: Halina ASKOLDOWICZ, Gizela CZYŻ, Alina DIHM, Magdalena SO-
KOŁOWSKA

Młodszy bibliotekarze: Helena GŁOWALA, Antoni GOLONKA, mgr Stefania HER-
BICH, Waleria NEUGEBAUER, mgr Stanisława PIOTROWSKA

Pomocnicy bibliotekarza: Krystyna CYBULSKA, Danuta MUSIOŁ, Maria SZYDŁO,
Teresa ZNANIECKA

St. magazynierzy: Emil JASTRZĘBSKI, Jan WAGNER

Magazynier — Jan MAKSYMOWICZ

St. technicy: Władysław BĄŃKA, Elżbieta WALECKA

Technik — Irena LIBERUS

Laboranci: Stefania JEZIERSKA, Danuta MATUSZ, Krystyna PIETEK, Wiera
WOJSŁAW

Pracownicy oddelegowani do pracy w Bibliotece Głównej

St. asystent — mgr inż. Irena MODRZYK

Pracownicy obsługi

Pracownicy fizyczni w Intrologatorni: Stanisława HOŁOBUT, Maria KOCHOŃ,
Blanka WOJTASIK

St. pedel — Krystyna KLOSEL

Pracownia Fotografii Dokumentarnej i Naukowej

Kierownik — Jerzy WALOR

Fotograf — Jadwiga GERLIŃSKA, Maria JANIK

Goniec — Albina MASTULA

**XVII. SKŁAD OSOBOWY ZESPOŁU LECZNICZO-PROFILAKTYCZNEGO
DLA STUDENTÓW POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ WRAZ Z PERSONELEM
ADMINISTRACYJNYM**

LEKARZE

Interniści

Mieczysław WYSPIAŃSKI

Lucyna SERAFIN

Danuta MACIĄG

Anna KAMIŃSKA

Specjaliści

Ginekolog — Mieczysław WYSPIAŃSKI

Chirurg — Barbara MARQUART

Radiolog — Alicja MEDYŃSKA

Ftyzjatra — Helena ZDUŃCZYK-PAWEŁEK

Lekarz sportowy — Krystyna ZALEWSKA

Lekarze dentyści

Zofia PLEŚNIAK

Stefania SETKOWICZ

Krystyna FJAŁKOWSKA-JEZIORSKA

Danuta ZABORSKA-SZAFARZ

Przełożona pielęgniarek — Henryka BANDROWSKA

Sekretariat i Rejestracja

Sekretarka — Zofia GLISZCZYŃSKA

Magazynierka i intendentka — Adelajda LIPINA

Rejestratorki: Maria MICIN, Zofia ŚLUSARCZYK

XVIII. STUDIA DLA PRACUJĄCYCH

A. STUDIA WIECZOROWE

a) Studia Wieczorowe — Zawodowe

Pismem Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 15. VI. 1963 r. Nr DT-IV-2a-w/10/63 został wprowadzony jednolity plan ogólnotechnicznych zawodowych studiów wieczorowych, obowiązujący na pierwszych dwóch latach studiów wszystkich kierunków technicznych. Dlatego, dla poszczególnych kierunków studiów wieczorowych podaje się oddzielnie tylko plany studiów począwszy od III roku studiów, które w najbliższych latach również ulegną zmianom, w dostosowaniu do obowiązującego planu studium ogólnotechnicznego.

PLAN STUDIÓW *)

dla zawodowych studiów wieczorowych wszystkich kierunków technicznych obowiązuje w roku szkolnym 1964/65 i następnych — studentów I i II roku studiów

Lp.	Nazwa przedmiotu	Ogółem godzin	Semestry (20 tygodniowe)				
			I	II	III	IV	
			liczba godzin w tygodniu				
1.	Ekonomia polityczna	80	2	2	—	—	
2.	Język obcy	160	2	2	2	2	
3.	Matematyka	280	5	4	5	—	
4.	Fizyka	80	—	2	2	—	
	laboratorium	40	—	—	—	2	
5.	Geometria wykreślna i rysunek techniczny	160	4	4	—	—	
6.	Mechanika teoretyczna	60	—	—	3	—	
7.	Wytrzymałość materiałów	60	—	—	—	3	
8.	Chemia	40	2	—	—	—	
	laboratorium	40	—	2	—	—	
9.	Elektrotechnika	60	—	—	—	3**)	
10.	Wymiar godzin przedmiotów wymienionych dla grup kierunków technicznych	180	—	—	3***)	6***)	
10a.	I grupa kierunki mechaniczne (mechanika — górnictwo)						
	Metaloznawstwo		—	—	3	—	
	Mechanika teoretyczna		—	—	—	3	
	Termodynamika		—	—	—	3	
10b.	II grupa kierunki budowlane (bud. przem. i ogólne, inż. sanitarna)						
	Geodezja		—	—	3	3	
	Mechanika teoretyczna		—	—	—	3	
10c.	III grupa kierunek elektryczny (elektrotechnika)						
	Podstawy elektrotechniki		—	—	3	5+2	
	Mechanika teoretyczna		—	—	—	2	
	Ogółem godzin w tygodniu		—	15	16	12+3	10+6

*) zajęcia prowadzone systemem lekcyjnym,

***) oznacza przedmiot wspólny dla wszystkich grup kierunków z wyjątkiem grupy kierunków elektrotechnicznych,

****) oznacza przedmioty odrębne dla grup kierunków studiów.

1. WYDZIAŁ BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO I OGÓLNEGO — Katowice
ul. Krasińskiego 8 b, tel. 342-89

Kierownik Studium — st. wykł. dr inż. Stefan SZANCER

Kierownik Sekretariatu — Łucja NIEMCZYK

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — prof. zw. dr inż. Stefan KAUFMAN

Członkowie: st. wykł. dr inż. Stefan SZANCER, st. wykł. mgr inż. Andrzej GADOMSKI

Egzaminatorzy: doc. dr inż. Wilhelm KRÓL — konstrukcje żelbetowe, adkt dr inż. Jakub MAMES — konstrukcje żelbetowe, st. wykł. mgr inż. Władysław WACHNIEWSKI — konstrukcje stalowe, st. wykł. mgr inż. Henryk TODOR — konstrukcje stalowe.

Pracownicy naukowci

Etatowi pracownicy Studium Wieczorowego

Wykładający:

St. wykł. dr inż. Stefan SZANCER — wykłada geodezję stosowaną,

St. wykł. mgr inż. Andrzej GADOMSKI — wykłada budownictwo ogólne,

St. wykł. mgr inż. Stanisław HEŁCZYŃSKI — wykłada budownictwo przemysłowe, konstrukcje sprężone, BHP i prawo budowlane,

Lektor — mgr Róża KAC

Etatowi pracownicy Studium Dziennego

Wykładający:

Wykł. mgr Ferynand PIEPRZAK — wykłada matematykę,

Adkt mgr inż. Karol BOLEK — wykłada geometrię wykreślną,

Adkt dr inż. Stefan CIEŚLA — wykłada mechanikę teoretyczną,

St. asyst. mgr Fryderyk KABZA — wykłada ekonomię polityczną,

St. asyst. mgr Tadeusz KRZOSKA — wykłada geologię,

St. asyst. mgr inż. Lesław ŁUKASZEWICZ — wykłada organizację i mechanizację budowy,

St. asyst. mgr inż. Jan MIKOŚ — wykłada kosztorysy, ekonomikę budowlą,

Adkt dr inż. Jerzy NIEWIADOMSKI — wykłada mechanikę budowli,

St. asyst. mgr inż. Wojciech SITKO — wykłada wytrzymałość materiałów,

Adkt dr inż. Józef ŚLIWA — wykłada mechanikę gruntów i fundamentowanie,

St. wykł. mgr inż. Władysław WACHNIEWSKI — wykłada spawalnictwo,

St. asyst. mgr inż. Szczepan WYRA — wykłada wytrzymałość materiałów,

Prowadzący ćwiczenia

Asyst. mgr inż. Andrzej AJDUKIEWICZ, st. asyst. mgr inż. Marian BELA

Inni pracownicy

Wykładający:

Mgr inż. Rościśław AŁŁADIA — wykłada organizację robót sanitarnych, specjalne urządzenia sanitarne, kosztorysowanie,

Mgr inż. Bogdan BLACHNICKI — wykłada konstrukcje stalowe I i II,

Mgr inż. Robert BUKOWSKI — wykłada wykonawstwo wodno-kanalizacyjne i c. o.

Mgr inż. Bronisław CHROBAK — wykłada technologię betonu, materiały budowlane,

Mgr inż. Maciej DRAB — wykłada konstrukcje stalowe i drewniane,

Mgr inż. Henryk HAT — wykłada matematykę,

Mgr inż. Adam KEMPNY — wykłada fizykę,

Mgr inż. Konrad KORPYS — wykłada konstrukcje żelbetowe I i II,

Lektorzy

Dr Edmund JAKUBOWSKI, mgr Karol MUSIAŁ

Prowadzący ćwiczenia

Mgr inż. Maciej DRAB, mgr inż. Mieczysław KOZAKIEWICZ, mgr inż. Tadeusz KRZYSZTOFIK, mgr inż. Feliks SERAFIN, mgr inż. Witold ŚWIĄDROWSKI

Kierunek — budownictwo przemysłowe i ogólne

Rok III

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		V				VI			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Mechanika budowli	5*)	—	—	1	—	—	—	—
2.	Geodezja stosowana	1*)	—	1	—	—	—	—	—
3.	Budownictwo ogólne II i II	2*)	—	—	—	2*)	—	—	—
4.	Konstrukcje drewniane	2*)	—	—	1	—	—	—	—
5.	Technologia betonu	2*)	—	—	—	—	—	—	—
6.	Budowle przemysłowe	—	—	—	—	3*)	—	—	1
7.	Konstrukcje żelbetowe	—	—	—	—	3*)	—	—	1
8.	Spawalnictwo	—	—	—	—	2*)	—	—	—
9.	Geologia	—	—	—	—	1*)	—	—	—
10.	Mechanika gruntów i fundamentowanie	—	—	—	—	1*)	1	—	—
	Razem	12	—	1	2	12	1	—	2

Rok IV

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		VII				VIII			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Konstrukcje żelbetowe II	3*)	—	—	1	—	—	—	—
2.	Konstrukcje stalowe I i II	3*)	—	—	1	—	—	—	—
3.	Mechanika gruntów i fundamentowanie II	1*)	—	—	1	—	—	—	—
4.	Mechanizacja robót budowlanych I, II	1*)	—	—	1	3*)	—	—	—
5.	Kosztorysowanie	2*)	—	—	1	—	—	—	—
6.	Prefabrykaty i konstrukcje sprzężone	—	—	—	—	3*)	—	—	1
7.	Organizacja robót budowlanych	—	—	—	—	3*)	—	—	—
8.	Ekonomika budownictwa	—	—	—	—	2*)	—	—	1
9.	Projekt przejściowy	—	—	—	—	—	—	—	2
	Razem	10	—	—	5	11	—	—	4

*) obowiązuje egzamin

Lp.	Przedmiot	Tyg. godz. w sem.			
		IX			
		w.	ćw.	l.	p.
1.	BHP i prawo budowlane	2*)	—	—	—
2.	Projekt dyplomowy	—	—	—	—
	Razem	2	—	—	—

*) obowiązuje egzamin

2. WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY — Katowice, ul. Krasińskiego 8 b, tel. 342-89

Kierownik Studium — st. wykł. mgr inż. Stanisław KOPACZ

Kierownik Sekretariatu — Wanda NOWAKOWSKA

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — dziekan doc. mgr inż. Mieczysław PLUCIŃSKI

Z-ca przewodniczącego — st. wykł. mgr inż. Stanisław KOPACZ

Egzaminatorzy: adkt dr inż. Antoni BOGUCKI, st. wykł. mgr inż. Zbigniew INES,
adkt dr inż. Zygmunt KUCZEWSKI, st. wykł. mgr inż. Jan SZONERT, doc. dr
inż. Franciszek SZYMIK

Pracownicy naukowci

Etatowi pracownicy Studium Wieczorowego

Wykładający:

St. wykł. mgr inż. Zbigniew INES — wykłada urządzenia rozdzielcze oraz zabezpieczenia,

St. wykł. mgr inż. Marian KOLMER — wykłada maszyny elektryczne,

St. wykł. mgr inż. Stanisław KOPACZ — prowadzi laboratorium miernictwa elektrycznego oraz laboratorium podstaw elektrotechniki,

St. wykł. mgr inż. Jacek RUCZAJEWSKI — wykłada fizykę,

St. wykł. mgr inż. Jan SZONERT — wykłada instalacje elektryczne oraz elektroenergetykę zakładów przemysłowych

Lektor — mgr Róża KAC

Etatowi pracownicy Studium Dziennego

Wykładający:

Adkt mgr inż. Henryka BIAŁKIEWICZ — wykłada gospodarke energetyczną,

St. asyst. mgr inż. Jerzy BOBLEWSKI — wykłada mechanikę z wytrzymałością materiałów,

Adkt dr inż. Antoni BOGUCKI — wykłada przesyłanie energii elektrycznej,

Adkt mgr inż. Karol BOLEK — wykłada geometrię wykreślną,

Asyst. mgr inż. Magdalena BORTLICZEK — wykłada podstawy elektrotechniki,

St. asyst. mgr inż. Marek BRODZKI — wykłada podstawy elektrotechniki,

Asyst. mgr inż. Zbigniew CZECHOWICZ — wykłada urządzenia elektryczne elektrowni,

Wykł. mgr inż. Zbigniew DYDAKCI — wykłada wytwarzanie energii elektrycznej,

St. asyst. mgr inż. Ryszard GESSING — wykłada podstawy automatyki,

Adkt dr inż. Ryszard HAGEL — wykłada miernictwo elektryczne,

St. asyst. mgr inż. Janusz KAJRUNAJTYS — wykłada geometrię wykreślną,
 Asyst. mgr inż. Andrzej KANIA — wykłada geometrię wykreślną,
 Adkt mgr Juliusz KIRSCHNER — wykłada ekonomię polityczną,
 Doc. dr Czesław KLUCZNY — wykłada matematykę,
 St. asyst. mgr inż. Irena KOLON — wykłada geometrię wykreślną,
 St. asyst. mgr Barbara KOSAŁA — wykłada matematykę,
 Adkt dr inż. Henryk KOWALOWSKI — wykłada maszyny i napęd elektryczny,
 Adkt dr inż. Zygmunt KUCZEWSKI — wykłada napędy elektryczne,
 St. asyst. mgr inż. Jerzy LEŚ — wykłada geometrię wykreślną,
 St. wykł. mgr inż. Józef LISOWSKI — wykłada rysunek techniczny,
 Adkt dr inż. Stanisław MALZACHER — wykłada podstawy elektroniki,
 St. asyst. dr inż. Antoni NIEDERLIŃSKI — wykłada sterowanie i regulację,
 automatyzację napędu,
 Doc. dr inż. Zygmunt NOWOMIEJSKI — wykłada podstawy elektrotechniki,
 Doc. dr inż. Władysław PASZEK — prowadzi laboratorium maszyn elektrycznych,
 Doc. mgr inż. Edmund ROMER — wykłada miernictwo wielkości nieelektrycznych,
 St. asyst. mgr inż. Wojciech SITKO — wykłada mechanikę z wytrzymałością ma-
 teriałów,
 Doc. dr inż. Jerzy SIWIŃSKI — wykłada układy przekaźnikowe,
 Doc. mgr inż. Tadeusz STĘPNIEWSKI — wykłada technikę wysokich napięć,
 St. asyst. mgr inż. Alfons SZENDZIELORZ — wykłada statykę i budowę linii,
 Wykł. mgr inż. Tadeusz SZOSTEK — wykłada przesyłanie energii elektrycznej,
 St. wykł. dr inż. Tadeusz SZWEDA — wykłada telemetrię, teletechnikę przemy-
 słową,
 Doc. dr inż. Franciszek SZYMIK — wykłada układy i sieci elektroenergetyczne,
 Doc. dr inż. Zdzisław TRYBALSKI — wykłada elementy automatyki, automatykę
 procesów przemysłowych, regulatory,
 Adkt dr Jan WALICHIEWICZ — wykłada matematykę,
 Prof. n. dr inż. Stefan WĘGRZYN — wykłada teorię regulacji,
 Adkt dr inż. Sławomir WILK — wykłada podstawy techniki ciepłej,
 Prof. n. dr inż. Tadeusz ZAGAJEWSKI — wykłada elektronikę przemysłową.

Prowadzący ćwiczenia

St. asyst. mgr inż. Jerzy DĄBROWA, st. asyst. mgr inż. Henryk GRZENIA, adkt
 mgr inż. Jerzy KUBEK, st. asyst. mgr Antoni LATUSZEK, asyst. mgr inż. An-
 drzej LEBIEDZKI, st. asyst. mgr inż. Leszek LITWINOWICZ, st. asyst. mgr inż.
 Andrzej MARCYNIUK, st. asyst. mgr inż. Stanisław MINCZAKIEWICZ, st.
 asyst. mgr inż. Józef PARCHAŃSKI, st. asyst. mgr inż. Eligiusz PASECKI,
 asyst. mgr inż. Brunon SZADKOWSKI, st. asyst. mgr inż. Jerzy WOJCIE-
 CHOWSKI, wykł. mgr inż. Zbigniew ZGODZIŃSKI

Lektor

Mgr Krystyna GÓRNICKA

Inni pracownicy

Wykładowcy:

Dr Tadeusz DŁOTKO — wykłada matematykę,
 Mgr Bronisław DURCZYŃSKI — wykłada matematykę,
 Mgr inż. Wiesław RYCHLICKI — wykłada zabezpieczenie i automatykę,
 Dr Mieczysław SYREK — wykłada ekonomię polityczną.

Prowadzący ćwiczenia

Mgr inż. Marian ALBERT, mgr inż. Egon DANKMEYER, mgr inż. Kazimierz
 HAUBRICH, mgr inż. Edward JAROSZ, mgr inż. Teofil KANIA, mgr inż. Wła-
 dysław ŁUCYK

Lektorzy

Dr Edmund JAKUBOWSKI, mgr Sonia BARANOWSKA

Rok III

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		V				VI			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Podstawy elektrotechniki	4*)	—	—	—	—	—	—	—
2.	Miernictwo elektryczne	2*)	—	3	—	—	—	—	—
3.	Maszyny elektryczne	3*)	—	—	—	3*)	—	3	—
4.	Podstawy techniki cieplnej	2*)	—	—	—	—	—	—	—
5.	Podstawy elektroniki	2*)	—	—	—	—	—	—	—
6.	Podstawy automatyki	—	—	—	—	3*)	—	—	—
7.	Technika wysokich napięć	—	—	—	—	2*)	—	—	—
8.	Wytwarzanie energii elektrycznej	—	—	—	—	3*)	—	—	—
	Razem	13	—	3	—	11	—	3	—

Rok III

Specjalność: Automatyka i telemekhanika

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		V				VI			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Podstawy elektrotechniki	4*)	—	—	—	—	—	—	—
2.	Miernictwo elektryczne	—	—	3	—	—	—	—	—
3.	Miernictwo wielkości nieelektrycznych	3*)	—	—	—	—	—	2	—
4.	Maszyny i napęd elektryczny	2*)	—	—	—	3*)	—	2	—
5.	Podstawy techniki cieplnej	—	—	—	—	2*)	—	—	—
6.	Elementy elektroniki	3*)	—	—	—	2*)	—	2	—
7.	Teoria regulacji	—	—	—	—	2*)	—	—	—
	Razem	12	—	3	—	9	—	6	—

Rok IV

Specjalność: Elektrotechnika przemysłowa

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		VII				VIII			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Laboratorium wysokich napięć	—	—	2	—	—	—	—	—
2.	Przesyłanie energii elektrycznej	4*)	—	—	—	—	—	—	—
3.	Praca przejściowa	—	—	—	—	—	—	—	3
4.	Napęd elektryczny	5*)	—	—	—	2*)	—	3	—
5.	Urządzenia rozdzielcze	3*)	—	—	—	—	—	—	—
6.	Instalacje elektryczne	2*)	—	—	—	—	—	—	—
7.	Elektroenergetyka zakładów przemysłowych	—	—	—	—	3*)	—	—	—
8.	Zabezpieczenia	—	—	—	—	2*)	—	—	—
9.	Gospodarka energetyczna zakładów przemysłowych	—	—	—	—	3*)	—	—	—
	Razem	14	—	2	—	10	—	3	3

*) obowiązuje egzamin

Rok IV

Specjalność: **Elektronie i układy elektroenergetyczne**

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo				godzin w semestrze			
		w. VII	ćw. VII	l. VII	p. VII	w. VIII	ćw. VIII	l. VIII	p. VIII
1.	Laboratorium techniki wysokich napięć	—	—	2	—	—	—	—	—
2.	Przesyłanie energii elektrycznej	4*)	—	—	—	—	—	—	—
3.	Instalacje elektryczne	2*)	—	—	—	—	—	—	—
4.	Urządzenia rozdzielcze	3*)	—	—	—	—	—	—	—
5.	Układy i sieci elektroenergetyczne	5*)	—	—	—	—	—	—	—
6.	Statyka i budowa linii	—	—	—	—	2*)	—	—	—
7.	Urządzenia elektryczne elektrowni	—	—	—	—	3*)	—	—	—
8.	Zabezpieczenie i automatyka	—	—	—	—	4*)	—	—	—
9.	Podstawy napędu elektrycznego	—	—	—	—	2*)	—	—	—
10.	Praca przejściowa	—	—	—	—	—	—	—	3
	Razem	14	—	2	—	11	—	—	3

Rok IV

Specjalność: **Automatyka i telemechanika**

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo				godzin w semestrze			
		w. VII	ćw. VII	l. VII	p. VII	w. VIII	ćw. VIII	l. VIII	p. VIII
1.	Teoria regulacji	4*)	—	2	—	—	—	—	—
2.	Elementy automatyki	2*)	—	—	—	2*)	—	2	—
3.	Regulatory	—	—	—	—	2*)	—	—	—
4.	Układy przekaźnikowe	3*)	—	—	—	—	—	—	—
5.	Automatyzacja napędu	—	—	—	—	3*)	—	—	—
6.	Telemetria	2*)	—	—	—	—	—	—	—
7.	Teletechnika przem. I	2*)	—	—	—	—	—	—	—
8.	Teletechnika przem. II **) „T”	—	—	—	—	3*)	—	—	—
9.	Automatyzacja proc. przem.**) „A”	—	—	—	—	3*)	—	—	—
10.	Elektronika przem.**) „E”	—	—	—	—	3*)	—	—	—
11.	Praca przejściowa	—	—	—	—	—	—	—	3
	Razem	13	—	2	—	10	—	2	3

Rok V

Specjalność: **Elektrotechnika przemysłowa**

Lp.	Przedmiot	Tyg. godz. w sem.			
		w. IX	ćw. IX	l. IX	p. IX
1.	Sterowanie i regulacja	2*)	—	—	—
2.	Elektronika w przemyśle	2*)	—	—	—
3.	Praca dyplomowa	—	—	—	—
	Razem	4	—	—	—

*) obowiązuje egzamin

**) przedmioty do wyboru — Specjal. Autom. przem. „A” — Telet. przem „T”
Elektron. przem. „E”

3. **WYDZIAŁ GÓRNICZY** — Katowice ul. Krasińskiego 8 b, tel. 342-89
Kierownik Studium — st. wykł. mgr inż. Bronisław SKINDEROWICZ
Kierownik Sekretariatu — Urszula ŁODYGA

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — prof. zw. dr inż. Tadeusz LASKOWSKI
Z-ca przewodniczącego — doc. mgr inż. Jerzy RABSZTYN
Członkowie: st. wykł. mgr inż. Bronisław SKINDEROWICZ, mgr inż. Łukasz
GŁUSZCZAK
Egzaminatorzy: mgr inż. Antoni BURA, mgr inż. Stanisław CIERPISZ, mgr inż.
Łukasz GŁUSZCZAK, mgr inż. Jerzy KOBYLECKI, mgr inż. Tadeusz LAM-
BERT, mgr inż. Józef LIPOWCZAN, doc. mgr inż. Jerzy RABSZTYN, st. wykł.
mgr inż. Bronisław SKINDEROWICZ, dr inż. Henryk BYSTRON, dr inż. Ry-
szard ADAMEK

Pracownicy naukowci

Etatowi pracownicy Studium Wieczorowego

Wykładający:

St. wykł. mgr inż. Marian GŁODO — wykłada maszyny energetyczne i termody-
namikę,
Wykł. mgr inż. Andrzej CZERNER — wykłada części maszyn, maszynoznawstwo
ogólne,
St. wykł. mgr inż. Stanisław KOPACZ — wykłada elektrotechnikę ogólną,
St. wykł. mgr inż. Piotr LWOWICZ — wykłada metaloznawstwo,
St. wykł. mgr inż. Bronisław SKINDEROWICZ — wykłada mechanikę górotworu,
geodezję wyższą, geodezję górniczą, metody liczenia,
St. wykł. mgr inż. Jerzy SZYMAŃSKI — wykłada pompy i rurociągi, wentylatory
i sprężarki,
Adkt mgr Marian JĘDRYCZKA — wykłada ekonomię polityczną,
Lektor — mgr Róża KAC

Etatowi pracownicy Studium Dziennego

Wykładający:

Adkt dr inż. Jerzy NAWROCKI — wykłada przeróbkę mechaniczną węgla,
St. wykł. mgr inż. Franciszek ENGEL — wykłada mineralogię i petrografię,
St. wykł. mgr Alfred FRYLIK — wykłada matematykę,
St. asyst. mgr Tadeusz KRZOSKA — wykłada geologię węgla i geologię ogólną,
St. asyst. mgr Janusz MOLA — wykłada matematykę,
St. asyst. dr inż. Jerzy PAKLEZA — wykłada wytrzymałość materiałów, mechanikę
techniczną,
St. asyst. mgr inż. Stanisław SMURZYŃSKI — wykłada geometrię wykreślną,
St. wykł. mgr inż. Marian STRÓMICH — wykłada elektrotechnikę ogólną,
St. asyst. mgr inż. Czesław TOBIASZ — wykłada technologię budowy maszyn,
St. asyst. mgr inż. Michał WANTRYCH — wykłada geometrię wykreślną,
St. asyst. mgr Leszek BORCZ — wykłada ekonomię polityczną,
Mgr Włodzimierz KNOBELSDORF — wykłada ekonomię polityczną,
Asyst. mgr Stanisław TOMASZCZYK — wykłada matematykę,
St. asyst. mgr inż. Zbigniew BOGUCKI — wykłada wytrzymałość materiałów.

Prowadzący ćwiczenia

St. asyst. mgr inż. Łucja PEĆIAK

Lektorzy

Mgr Feliks LIPSKI, mgr Krystyna GÓRNICKA

Inni pracownicy

Wykładający:

Dr inż. Ryszard ADAMEK — wykłada eksploatację podziemną i odkrywkową,
 Mgr inż. Antoni BURA — wykłada transport kopalniany,
 Dr inż. Henryk BYSTRON — wykłada aerologię i pożary,
 Mgr inż. Stanisław CIERPISZ — wykłada maszyny do urabiania i ładowania,
 Mgr inż. Wiktor GARCORZ — wykłada części maszyn i rysunek techniczny,
 Dr Stanisław GLUCKSMAN — wykłada fizykę,
 Mgr inż. Łukasz GŁUSZCZAK — wykłada prawo górnicze i BHP,
 Mgr inż. Jerzy KOBYLECKI — wykłada wyciągi szybowe,
 Mgr inż. Tadeusz LAMBERT — wykłada roboty górnicze,
 Mgr inż. Józef LIPOWCZAN — wykłada szkody górnicze,
 Mgr inż. Wacław KUJBID — wykłada zasady projektowania,
 Mgr inż. Adam PERETIATKOWICZ — wykłada urządzenia elektryczne w górnictwie,
 Mgr inż. Rajmund STANIENDA — wykłada ekonomikę, organizację i planowanie przedsiębiorstw,
 Mgr Zygmunt TARNAWSKI — wykłada matematykę,
 Dr Marian KOZDRÓJ — wykłada górnictwo ogólne,
 Mgr inż. Witold WOJCIECHOWSKI — wykłada miernictwo górnicze

Prowadzący ćwiczenia

Mgr Zygmunt BOROWSKI, mgr inż. Hugon DANKMEYER, mgr Mieczysław KOZAKIEWICZ, mgr Leszek KALISZ, mgr Antoni LATUSZEK

Lektorzy

Mgr Sonia BARANOWSKA, mgr Klaudiusz BASTON, mgr Norbert KOSMALA

Rok III

Specjalność: Mechanizacja górnictwa

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		V				VI			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Górnictwo ogólne	2*)	1	—	—	3*)	2	—	—
2.	Metaloznawstwo	2*)	2	—	—	—	—	—	—
3.	Elektrotechnika — laboratorium	—	2	—	—	—	—	—	—
4.	Części maszyn	2*)	2	—	—	—	—	—	—
5.	Termodynamika i maszyny ciepłne	2*)	1	—	—	—	—	—	—
6.	Maszyny do urabiania i ładowania	—	—	—	—	3*)	2	—	—
7.	Maszyny energetyczne	—	—	—	—	2*)	1	—	—
8.	Technologia budowy maszyn	—	—	—	—	2*)	1	—	—
	Razem	8	8	—	—	10	6	—	—

*) obowiązuje egzamin

Rok III
Specjalność: Eksploatacja złóż

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		V				VI			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Urządzenia elektryczne w górnictwie	2*)	2	—	—	—	—	—	—
2.	Geologia węgla	2*)	1	—	—	—	—	—	—
3.	Geodezja	2*)	2	—	—	—	—	—	—
4.	Części maszyn	2*)	2	—	—	—	—	—	—
5.	Eksploatacja podziemna i odkryw- kowa	—	—	—	—	3*)	3	—	—
6.	Mechanika górotworu	—	—	—	—	2*)	—	—	—
7.	Miernictwo górnicze	—	—	—	—	2*)	2	—	—
8.	Maszynoznawstwo ogólne	—	—	—	—	2*)	—	—	—
9.	Maszyny do urabiania i ładowania	—	—	—	—	2*)	—	—	—
	Razem	8	7	—	—	11	5	—	—

Rok III
Specjalność: Miernictwo górnicze

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		V				VI			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Geologia węgla	2*)	1	—	—	—	—	—	—
2.	Górnictwo ogólne	2*)	1	—	—	3*)	2	—	—
3.	Geodezja	2*)	1	—	—	3*)	2	—	—
4.	Rachunek wyrównawczy	3*)	—	—	—	3*)	—	—	—
5.	Geologia kopalniana	—	—	—	—	3*)	—	—	—
	Razem	10	5	—	—	12	4	—	—

Rok IV
Specjalność: Mechanizacja górnictwa

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		VII				VIII			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Przeróbka mechaniczna węgla	2*)	—	—	—	—	—	—	—
2.	Maszyny do urabiania i ładowania	—	—	2	—	—	—	—	—
3.	Górnictwo ogólne	3*)	2	—	—	—	—	—	—
4.	Technologia budowy maszyn	2*)	1	—	—	—	—	—	—
5.	Prawo górnicze i BHP	—	—	—	—	2*)	—	—	—
6.	Wyciągi szybowe	—	—	—	—	2*)	—	—	—
7.	Wentylatory i sprężarki	2*)	1	—	—	2*)	—	—	—
8.	Transport kopalniany	—	—	—	—	3*)	2	—	—
9.	Projekt przejściowy	—	—	—	—	—	—	—	3
	Razem	9	4	2	—	9	2	—	3

*) obowiązuje egzamin

Rok IV
Specjalność: Eksploatacja złóż

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		VII				VIII			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Eksploatacja podziemna i odkryw- kowa	3*)	2	—	—	—	—	—	—
2.	Roboty górnicze	2*)	1	—	—	3*)	2	—	—
3.	Wyciągi szybowe	2*)	—	—	—	—	—	—	—
4.	Przeróbka mechaniczna węgla	2*)	—	—	—	—	—	—	—
5.	Prawo górnicze i BHP	—	—	—	—	2*)	—	—	—
6.	Aerologia i pożary	—	—	—	—	2*)	2	—	—
7.	Transport kopalniany	—	—	—	—	2*)	—	—	—
8.	Maszyny do urabiania i ładowania	2	2	—	—	—	—	—	—
9.	Projekt przejściowy	—	—	—	—	—	—	—	3
	Razem	11	5	—	—	9	4	—	3

Rok IV
Specjalność: Miernictwo górnicze

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		VII				VIII			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Górnictwo ogólne	2*)	1	—	—	—	—	—	—
2.	Geodezja górnicza	3*)	3	—	—	3*)	2	—	—
3.	Geodezja wyższa	2*)	2	—	—	2*)	2	—	—
4.	Szkody górnicze	—	—	—	—	4*)	—	—	—
5.	Prawo górnicze i BHP	—	—	—	—	2*)	—	—	—
6.	Geodezja	3	—	—	—	3	—	—	—
7.	Projekt przejściowy	—	—	—	—	—	—	—	3
	Razem	10	6	—	—	14	2	—	3

Rok V
Specjalność: Miernictwo górnicze i eksploatacja złóż

Lp.	Przedmiot	Tyg. godz. w sem.			
		IX			
		w.	ćw.	l.	p.
1.	Ekonomia, organizacja i planowanie przedsiębiorstw	3*)	—	—	—
2.	Zasady projektowania kopalń	3*)	—	—	—
3.	Praca dyplomowa	—	—	—	—
	Razem	6	—	—	—

*) obowiązuje egzamin

Lp.	Przedmiot	Tyg. godz. w sem. IX		
		w.	ćw.	l. p.
1.	Ekonomika, organizacja i planowanie przedsiębiorstw	3*)	—	—
2.	Urządzenia elektryczne w górnictwie	3*)	—	—
3.	Praca dyplomowa			
Razem		6	—	—

*) obowiązuje egzamin

4. **WYDZIAŁ HUTNICZY** — Katowice ul. Krasińskiego 8 b, 342-89

Kierownik Studium — doc. dr inż. Tadeusz MAZANEK

Kierownik Sekretariatu — Teresa MUSIOŁ

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — prof. n. mgr inż. Feliks OLSZAK

Z-ca Przewodniczącego — doc. dr inż. Tadeusz MAZANEK

Członkowie: st. wykł. mgr inż. Faustyn KRAL, st. wykł. dr inż. Władysław ZĄBIK

Pracownicy naukowci

Etatowi pracownicy Studium Wieczorowego

Wykładowcy:

St. wykł. mgr inż. Marian GŁODO — prowadzi laboratorium cieplne,

Adkt mgr Marian JĘDRYCZKA — wykłada ekonomikę przemysłową, ekonomikę, organizację i planowanie przemysłu hutniczego,

Wykł. mgr inż. Euzebiusz KANIA — wykłada części maszyn

St. wykł. mgr inż. Faustyn KRAL — wykłada rysunek techniczny,

St. wykł. mgr inż. Piotr LWOWICZ — wykłada technologię topienia i odlewania metali, materiały formierskie, prowadzi prace przejściowe i dyplomowe,

St. wykł. mgr inż. Aleksander MAKOMASKI — wykłada podstawy przeróbki plastycznej, walcownictwo i kalibrowanie, prowadzi prace przejściowe i dyplomowe,

Wykł. dr Marian PANCZAKIEWICZ — wykłada matematykę,

St. wykł. mgr inż. Jacek RUCZAJEWSKI — wykłada fizykę,

St. wykł. mgr Zdzisław TRYTKO — wykłada ekonomię polityczną.

Lektor — mgr Róża KAC

Etatowi pracownicy Studium Dziennego

Wykładowcy:

Adkt mgr inż. Marian BIETKOWSKI — wykłada geometrię wykreślną,

St. asyst. mgr inż. Remigiusz ĆWIK — wykłada urządzenia transportowe,

St. asyst. mgr inż. Tadeusz GAWRYŚ — wykłada rysunek techniczny,

St. asyst. mgr inż. Ernest GIELATA — wykłada automatykę i przyrządy kontrolno-pomiarowe,

St. wykł. mgr inż. Franciszek GÓRSKI — wykłada BHP

St. asyst. mgr inż. Czesław MAZANEK — wykłada chemię analityczną,

St. wykł. mgr inż. Julian NOWAKOWSKI — wykłada kontrolę i odbiór techniczny,

St. wykł. mgr Józef RABSZTYN — wykłada matematykę,

St. wykł. mgr Stefan SEDLAK — wykłada matematykę,

Doc. dr inż. Bogdan SKALMIERSKI — wykłada mechanikę techniczną z wytrzymałością,
 St. asyst. mgr inż. Andrzej ŚLĄCZKA — wykłada chemię ogólną.
 Adkt mgr inż. Jerzy ZIELIŃSKI — wykłada chemię fizyczną,
 St. wykł. dr inż. Władysław ZĄBIK — wykłada metaloznawstwo,
 Lektor — mgr Antoni KRUZEL

Inni wykładający

Mgr inż. Ryszard BENESCH — wykłada wielkopiecownictwo,
 Mgr inż. Ryszard FRĄCKIEWICZ — wykłada technologię modelu i formy, piece odlewnicze,
 Mgr Robert GOP — wykłada kalkulację i rachunek kosztów,
 Mgr inż. Wilhelm GORECKI — wykłada urządzenia walcownicze,
 Mgr inż. Ginter HANSEL — wykłada piece grzewcze,
 Mgr inż. Jan JANOWSKI — wykłada urządzenia wielkopiecowe.
 Mgr Adam KEMPNY — wykłada fizykę,
 Mgr inż. Kazimierz KURSKI — wykłada technologię topienia metali nieżelaznych,
 Adkt mgr inż. Lesław KUŚ — wykłada ciągarstwo i tłocznictwo,
 Mgr inż. Teodor KURATOW — wykłada termodynamikę,
 Dr inż. Kazimierz MAMRO — wykłada metalurgię ogólną, elektrometalurgię i żelazostopy,
 Doc. dr inż. Tadeusz MAZANEK — wykłada stalownictwo, urządzenia stalownicze, metalurgię surówki i stali,
 Mgr inż. Henryk MATUSIEWICZ — wykłada kuźnictwo,
 Mgr inż. Wacław RAFAŁSKI — wykłada elektrotechnikę,
 Mgr inż. Tadeusz RYBKA — wykłada metalurgię ogólną, materiały ogniotrwałe,
 Mgr inż. Józef SUCKEL — wykłada chemię ogólną,

Prowadzący ćwiczenia

Mgr inż. Czesław STRUZIŁ, mgr Czesław ŻELAZO

Lektor

Mgr Karol MUSIOŁ

Rok III

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		V				VI			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Mechanika techniczna z wytrzymałością	2*)	—	—	—	2*)	—	—	—
2.	Metalurgia ogólna	2*)	—	—	—	2*)	—	—	—
3.	Chemia fizyczna	—	1	—	—	—	—	—	—
4.	Materiały ogniotrwałe	2*)	—	—	—	—	—	—	—
5.	Termodynamika	3*)	—	—	—	1*)	—	1	—
6.	Elektrotechnika	2*)	—	—	—	1*)	1	—	—
7.	Metaloznawstwo i obróbka cieplna	3*)	—	—	—	2*)	—	2	—
8.	Części maszyn	—	—	—	—	4*)	—	—	—
	Razem	14	1	—	—	12	1	3	—

*) obowiązuje egzamin

Rok IV
Specjalność: Metalurgia surówki i stali

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze VII				Tygodniowo godzin w semestrze VIII			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Ekonomika przemysłu	2*)	—	—	—	—	—	—	—
2.	Metalurgia surówki	4*)	—	—	—	—	—	—	—
3.	Metalurgia stali	4*)	—	—	—	2*)	—	—	—
4.	Urządzenia stalownicze	2*)	—	—	—	2*)	—	—	—
5.	Urządzenia wielkopieczowe	2*)	—	—	—	2*)	—	—	—
6.	Koksownictwo i gazownictwo	2*)	—	—	—	—	—	—	—
7.	Organizacja i planowanie produkcji hutniczej	—	—	—	—	3*)	—	—	—
8.	Elektrometalurgia i żelazostopy	—	—	—	—	3*)	—	—	—
9.	Projekt przejściowy	—	—	—	—	—	—	—	3
Razem		16	—	—	—	12	—	—	3

Rok IV
Specjalność: Przeróbka plastyczna

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze VII				Tygodniowo godzin w semestrze VIII			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Ekonomika przemysłu	2*)	—	—	—	—	—	—	—
2.	Ekonomika, organizacja i planowanie produkcji hutniczej	—	—	—	—	3*)	—	—	—
3.	Podstawy przeróbki plastycznej	2*)	—	—	—	—	—	—	—
4.	Walcownictwo i kalibrowanie	3*)	—	—	—	3*)	—	—	—
5.	Ciągarstwo i tłocznictwo	3*)	—	—	—	2*)	—	—	—
6.	Kuźnictwo	2*)	—	—	—	2*)	—	—	—
7.	Piece grzewcze	2*)	—	—	—	—	—	—	—
8.	Urządzenia transportowe	2*)	—	—	—	—	—	—	—
9.	Maszyny i urządzenia walcownicze	—	—	—	—	3*)	—	—	—
10.	Projekt przejściowy	—	—	—	—	—	—	—	3
Razem		16	—	—	—	13	—	—	3

Rok IV
Specjalność: Odlewnictwo

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze VII				Tygodniowo godzin w semestrze VIII			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Ekonomika przemysłu	2*)	—	—	—	—	—	—	—
2.	Organizacja i planowanie produkcji hutniczej	—	—	—	—	3*)	—	—	—
3.	Metalurgia odlewania żeliwa i stali	4*)	—	—	—	4*)	—	—	—
4.	Metalurgia odlewania metali nieżelaznych	3*)	—	—	—	—	—	—	—
5.	Materiały formierskie	3*)	—	—	—	—	—	—	—
6.	Piece odlewnicze	2*)	—	—	—	—	—	—	—
7.	Maszyny odlewnicze i transport	—	—	—	—	3*)	—	—	—
8.	Technologia modelu i formy	2*)	—	—	—	3*)	—	—	—
9.	Projekt przejściowy	—	—	—	—	—	—	—	3
Razem		16	—	—	—	13	—	—	3

*) obowiązuje egzamin

Rok IV

Specjalność: Metalurgia metali nieżelaznych

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze				Tygodniowo godzin w semestrze			
		VII		VIII		VII		VIII	
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Ekonomika przemysłu	2*)	—	—	—	—	—	—	—
2.	Organizacja i planowanie produkcji hutniczej	—	—	—	—	3*)	—	—	—
3.	Metalurgia metali lekkich	3*)	—	—	—	—	—	—	—
4.	Metalurgia metali ciężkich	2	—	—	—	4	—	3	—
5.	Teoria procesów metalurgicznych metali nieżelaznych	3*)	—	—	—	—	—	—	—
6.	Metalurgia proszków	2*)	—	—	—	—	—	—	—
7.	Metalografia metali nieżelaznych	2*)	—	—	—	1*)	—	2	—
8.	Technologia przeróbki plastycznej	2*)	—	—	—	—	—	—	—
9.	Piece metalurgiczne metali nieżelaznych	—	—	—	—	3*)	—	—	—
Razem		16	—	—	—	11	—	5	—

Rok V

Przedmioty wspólne dla wszystkich specjalności

Lp.	Przedmiot	Tyg. godz. w sem.			
		IX			
		w.	ćw.	l.	p.
1.	Automatyka i przyrządy kontrolno-pomiarowe	2*)	—	—	—
2.	Kontrola i odbiór techniczny	1*)	—	—	—
3.	Bezpieczeństwo i higiena pracy	1*)	—	—	—
4.	Kalkulacja i rachunek kosztów	2	—	—	—
5.	Praca dyplomowa	—	—	—	—
Razem		6	—	—	—

*) obowiązuje egzamin

5. **WYDZIAŁ INŻYNIERII SANITARNEJ** — Katowice ul. Kraszińskiego 8 b, tel. 342-89

Kierownik Studium — st. wykł. mgr inż. Andrzej GADOMSKI

Kierownik Sekretariatu — Anita BALCZARCZYK

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — prof. zw. mgr inż. Eugeniusz ZACZYŃSKI

I z-ca przewodniczącego — doc. dr inż. Jan PALUCH

II z-ca przewodniczącego — st. wykł. mgr inż. Andrzej GADOMSKI

Egzaminatorzy: prof. n. dr Andrzej GROSSMAN, mgr inż. Romuald LEWANDOWSKI — z wodociągów i kanalizacji, st. wykł. mgr inż. Tadeusz CHLIPALSKI, st. wykł. mgr inż. Mieczysław INES, mgr inż. Robert BUKOWSKI — z ogrzewnictwa i wentylacji

Pracownicy naukowi

Etatowi pracownicy Studium Wieczorowego

Wykładający:

- St. wykł. mgr inż. Andrzej GADOMSKI — wyklada budownictwo ogólne,
St. wykł. mgr inż. Stanisław HEŁCZYŃSKI — wyklada prawo budowlane,
St. wykł. mgr inż. Mieczysław INES — wyklada termodynamikę, ogrzewnictwo,
wentylację i klimatyzację,
St. wykł. mgr inż. Stanisław KOPACZ — prowadzi zajęcia z urządzeń elektrycznych,
St. wykł. dr inż. Stefan SZANCER — wyklada geodezję,
St. wykł. mgr inż. Jerzy SZYMAŃSKI — wyklada mechanikę, cieczy i gazów,
Wykł. mgr inż. Zdzisław GAJEWSKI — wyklada chemię,
Lektor — mgr Róża KAC

Etatowi pracownicy Studium Dziennego

Wykładający:

- Adkt mgr inż. Karol BOLEK — wyklada geometrię wykreślną,
St. asyst mgr inż. Jerzy BOBLEWSKI — wyklada wytrzymałość materiałów,
St. wykł. mgr inż. Franciszek GÓRSKI — wyklada bezpieczeństwo i ochronę pracy,
St. asyst. mgr inż. Stanisław HANZEL — wyklada fizykę,
St. asyst. mgr inż. Irena KOLON — wyklada geometrię wykreślną,
Adkt mgr Roman KWINTA — wyklada ekonomię polityczną,
Prof. n. mgr inż. Henryk RADWAŃSKI — wyklada mechaniczne urządzenia sa-
nitarne,
Adkt mgr inż. Józef WOJAS — wyklada mechaniczne urządzenia sanitarne,
St. asyst mgr inż. Karol WOLSKI — wyklada urządzenia elektryczne

Inni pracownicy

- Mgr inż. Rościśław AŁŁADIA — wyklada specjalne urządzenia sanitarne, wyko-
nawstwo robót sanitarnych, instalacje przemysłowe, ekonomikę i organizację
robót, kosztorysowanie,
Mgr inż. Bogdan BLACHNICKI — wyklada konstrukcje stalowe i drewniane,
Mgr inż. Robert BUKOWSKI — wyklada ogrzewnictwo,
Mgr inż. Bronisław CHROBAK — wyklada materiałoznawstwo,
Mgr inż. Zygmunt FROŃ — wyklada wytrzymałość materiałów,
Mgr inż. Henryk HAT — wyklada matematykę,
Mgr inż. Romuald LEWANDOWSKI — wyklada wodociągi i kanalizację,
Dr Alojzy MELICH — wyklada ekonomię polityczną,
Mgr inż. Witold ŚWIĄDROWSKI — wyklada konstrukcje żelbetowe,
Mgr inż. Wanda ZARZYCKA — prowadzi rysunek techniczny

Lektorzy

- Mgr Klaudiusz BASTON, mgr Halina BIERNACKA, mgr Edmund JAKUBOWSKI,
mgr Irma SKUBELLA

Rok III

Specjalność: Urządzenia sanitarne

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze				Tygodniowo godzin w semestrze			
		V				VI			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Termodynamika	2	—	—	—	2*)	—	—	—
2.	Wodociągi	3*)	—	—	—	—	—	—	—
3.	Budownictwo ogólne	2*)	—	—	1	—	—	—	—
4.	Konstrukcje żelbetowe	2*)	—	—	1	—	—	—	—
5.	Mechaniczne urządzenia sanitarne	2	—	—	1	2*)	—	—	—
6.	Kanalizacja	—	—	—	—	2*)	—	—	1
7.	Ogrzewnictwo	—	—	—	—	4	—	—	1
8.	Konstrukcje stalowe i drewniane	—	—	—	—	2*)	—	—	1
	Razem	12	—	—	3	12	—	—	3

Rok IV

Specjalność: Urządzenia sanitarne

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze				Tygodniowo godzin w semestrze			
		VII				VIII			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Ogrzewnictwo	1*)	—	—	—	—	—	—	—
2.	Urządzenia elektryczne	3*)	—	—	1	—	—	—	—
3.	Specjalne urządzenia sanitarne	3*)	—	—	1	—	—	—	—
4.	Wentylacja i klimatyzacja	2	—	—	1	4*)	—	—	1
5.	Wykonawstwo robót sanitarnych	2	—	—	1	2*)	—	—	—
6.	Instalacje przemysłowe	—	—	—	—	2*)	—	—	1
7.	Ekonomika i organizacja robót	—	—	—	—	4*)	—	—	1
	Razem	11	—	—	4	12	—	—	3

Rok V

Specjalność: Urządzenia sanitarne

Lp.	Przedmiot	Tyg. godz. w sem.			
		IX			
		w.	ćw.	l.	p.
1.	Bezpieczeństwo i ochrona pracy	—	—	—	2*)
2.	Prawo budowlane	—	—	—	1
3.	Kosztorysowanie	—	—	—	2*)
4.	Projekt dyplomowy	—	—	—	—
	Razem	—	—	—	5

*) obowiązuje egzamin

6. **WYDZIAŁ MECHANICZNY** — Katowice, ul. Krasińskiego 8b, tel. 342-89
Kierownik Studium — st. wykł. mgr inż. Jerzy SZYMAŃSKI
Kierownik Sekretariatu — Maria MAŁEK

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — prof. zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA
Z-ca przewodniczącego — st. wykł. mgr inż. Jerzy SZYMAŃSKI
Egzaminatorzy: adkt mgr inż. Władysław BIŃKOWSKI, st. wykł. mgr inż. Marian GŁODO, st. wykł. dr inż. Tadeusz LAMBER, st. wykł. mgr inż. Piotr LWO-WICZ, st. wykł. mgr inż. Eryk PRUGAR, prof. n. mgr inż. Henryk RADWAŃSKI, st. wykł. dr inż. Tadeusz ŚWIERZ, st. wykł. mgr inż. Jerzy SZYMAŃSKI, st. wykł. mgr inż. Tadeusz TYRLIK, doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI

U w a g a: Do Komisji Egzaminu Dyplomowego wchodzi każdorazowo pracownik naukowy prowadzący pracę dyplomową.

Pracownicy naukowci

Etatowi pracownicy Studium Wieczorowego

Wyk ł a d a j ą c y:

St. wykł. mgr Jerzy BIERNACKI — wykłada fizykę,
Wykł. mgr inż. Zdzisław GAJEWSKI — wykłada chemię,
St. wykł. mgr inż. Marian GŁODO — wykłada gospodarke cieplną i miernictwo, maszyny cieplne,
Adkt mgr Marian JĘDRYCZKA — wykłada ekonomikę i organizację przemysłu,
St. wykł. mgr inż. Mieczysław INES — wykłada ciepłownictwo,
Wykł. mgr inż. Euzebiusz KANIA — wykłada części maszyn,
St. wykł. mgr inż. Stanisław KOPACZ — wykłada elektrotechnikę,
St. wykł. mgr inż. Piotr LWOWICZ — wykłada technologię bezwiórową,
St. wykł. mgr inż. Jerzy SZYMAŃSKI — wykłada hydro- i aeromechanikę, pompy i silniki wodne,
St. wykł. mgr inż. Czesław WYSOCKI — wykłada matematykę,
Lektor — mgr Róża KAC

Etatowi pracownicy Studium Dziennego

Wyk ł a d a j ą c y:

Adkt mgr inż. Zbigniew AFFANASOWICZ — wykłada podstawy obróbki skrawaniem i narzędzia skrawające,
Adkt mgr inż. Władysław BIŃKOWSKI — wykłada urządzenia transportowe,
Wykł. mgr Jerzy CHMIELORZ — wykłada matematykę,
St. asyst. mgr inż. Remigiusz ĆWIK — wykłada dźwignię,
Prof. n. dr inż. Janusz DIETRYCH — wykłada podstawy konstrukcji maszyn (części maszyn),
Prof. n. mgr inż. Zdzisław FICKI — wykłada kotły parowe,
Adkt. mgr inż. Stanisław GRELA — wykłada sprężarki i wentylatory,
Adkt dr inż. Ryszard GRYBOŚ — wykłada mechanikę,
St. asyst. mgr inż. Henryk GRZENIA — wykłada napęd elektryczny i elektrotechnikę obrabiarek,
St. asyst. mgr inż. Ernest GIELATA — wykłada automatykę przemysłową,
Adkt dr inż. Roman KLUS — wykłada mechanikę,

Adkt mgr inż. Grzegorz KOWALSKI — wykłada wytrzymałość materiałów,
St. wykł. mgr inż. Teodor MELZER — wykłada maszyny ciepłe wirnikowe,
Doc. dr Bronisław MISZEWSKI — wykłada ekonomię polityczną,
St. wykł. mgr inż. Jeremiasz MOŁODECKI — wykłada miernictwo i pasowanie,
przrządy, uchwyty i sprawdziany, projektowanie przrządów, uchwytów
i sprawdzianów,
St. asyst. mgr inż. Stanisław OCHOŃSKI — wykłada geometrię wykreślną,
Doc. dr inż. Bogdan SKALMIERSKI — wykłada mechanikę
St. asyst. mgr inż. Zbigniew SOWIŃSKI — wykłada geometrię wykreślną,
St. wykł. dr inż. Tadeusz ŚWIERZ — wykłada metaloznawstwo i obróbkę cieplną
St. wykł. mgr inż. Tadeusz TYRLIK — wykłada obrabiarki i hydraulikę obrabiarek,
Adkt dr inż. Sławomir WILK — wykłada teorię maszyn ciepłych,
St. asyst. mgr inż. Jan ŻELIŃSKI — wykłada silniki spalinowe,
Doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI — wykłada pompy wodne,
St. asyst. mgr inż. Jerzy LEŚ — wykłada geometrię wykreślną.

Prowadzący ćwiczenia

Adkt mgr inż. Zbigniew AFFANASOWICZ, st. asyst. mgr Leon CEROWSKI, asyst.
mgr Maria CIEBIERA, adkt mgr inż. Grzegorz KOWALSKI, st. asyst. mgr An-
toni LATUSZEK, st. wykł. mgr inż. Jeremiasz MOŁODECKI, Kazimierz MI-
KSIEWICZ, inż. Stanisław ROWIŃSKI, st. wykł. mgr inż. Marian STRÓMICH,
st. asyst. mgr inż. Czesław TOBIASZ, adkt mgr inż. Zbigniew VOGEL, st. asyst.
mgr inż. Zdzisław JASKÓŁA, st. asyst. mgr inż. Ryszard PIERZYŃSKI, st.
asyst. mgr inż. Stanisław ZYSK
Lektor — mgr Borys SUBBOTIN

Inni pracownicy

Wykładający:

Mgr inż. Adam BIESIADA — wykłada dźwignice,
Mgr inż. Bernard GLAT — wykłada matematykę,
Mgr inż. Jerzy KOBYLECKI — wykłada maszyny i urządzenia przemysłu górni-
czego,
Mgr inż. Piotr NANYS — wykłada maszyny i urządzenia przemysłu hutniczego,
Mgr Włodzimierz KNOBELSDORF — wykłada ekonomię polityczną,
Dr inż. Edmund KUBALA — wykłada technologię bezwiorową,
Mgr inż. Leonid SAMSONOW — wykłada technologię budowy maszyn, podstawy
obróbki skrawaniem i obrabiarki,
Mgr inż. Czesław STRUZIK — wykłada maszyny ciepłe,
Mgr inż. Józef STRYCHAŁSKI — wykłada skrawanie, narzędzia i obrabiarki

Prowadzący ćwiczenia

Mgr inż. Roman ADAMCZYK, mgr inż. Hugon DANKMEYER, mgr inż. Kazimierz
HAUBRICH, mgr inż. Wiktor GARCORZ, mgr Leszek KALISZ, mgr inż. Mie-
czysław KOZAKIEWICZ, inż. Tadeusz PLUCIŃSKI, dr inż. Zygmunt POLEK,
inż. Czesław ŻELAZO

Lektorzy

Mgr Klaudiusz BASTON, mgr Franciszka BIERNACKA, mgr Edmund JAKUBOW-
SKI, mgr Norbert KOSMALA.

Rok III

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		V				VI			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Wytrzymałość materiałów	2*)	—	1	—	—	—	—	—
2.	Części maszyn	3*)	—	—	2	2*)	—	—	2
3.	Metaloznawstwo i obróbka cieplna	1*)	—	1	—	—	—	—	—
4.	Miernictwo i pasowanie	2*)	—	—	—	—	—	1	—
5.	Elektrotechnika	3*)	1	—	—	—	—	2	—
	Razem	11	1	2	2	2	—	3	2

dla specjalności: **Maszyny i urządzenia energetyczne**

6.	Urządzenia transportowe	—	—	—	—	2*)	—	—	—
7.	Narzędzia skrawające i obrabiarki	—	—	—	—	2*)	—	—	—
8.	Hydro- i aeromechanika	—	—	—	—	2*)	—	—	—
9.	Gospodarka cieplna i miernictwo	—	—	—	—	1	—	—	—
10.	Teoria maszyn cieplnych	—	—	—	—	2	—	—	—
	Razem	11	1	2	2	11	—	3	2

dla specjalności: **Technologia maszyn i obrabiarki**

6.	Dźwignice	—	—	—	—	2*)	—	—	—
7.	Podstawy obróbki skrawaniem i narzędzia	—	—	—	—	3*)	—	—	—
8.	Obrabiarki	—	—	—	—	3*)	—	—	—
	Razem	11	1	2	2	10	—	3	2

dla specjalności: **Maszyny robocze ciężkie**

6.	Podstawy obróbki skrawaniem i obrabiarki	—	—	—	—	3*)	—	—	—
7.	Maszyny cieplne	—	—	—	—	3*)	—	—	—
8.	Dźwignice	—	—	—	—	2*)	—	—	—
	Razem	11	1	2	2	10	—	3	2

U w a g a: Na roku III podział na specjalności następuje po V semestrze

*) obowiązuje egzamin

Rok IV

Specjalność: Maszyny i urządzenia energetyczne

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze VII				Tygodniowo godzin w semestrze VIII			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Gospodarka i miernictwo ciepłe	3	—	—	—	3*)	—	2	—
2.	Teoria maszyn ciepłych	3*)	—	—	—	—	—	—	—
3.	Kotły parowe i siłownie	3*)	—	—	—	—	—	—	—
4.	Pompy i silniki wodne	2*)	—	—	—	—	—	—	—
5.	Maszyny ciepłe i wirnikowe	3*)	—	—	—	3*)	—	—	—
6.	Silniki spalinowe	2*)	—	—	—	—	—	—	—
7.	Urządzenia elektryczne	—	—	—	—	2	—	—	—
8.	Ciepłownictwo	—	—	—	—	3*)	—	—	—
9.	Projekt przejściowy	—	—	—	—	—	—	—	3
Razem		16	—	—	—	11	—	2	3

Rok IV

Specjalność: Technologia maszyn i obrabiarki

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze VII				Tygodniowo godzin w semestrze VIII			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Maszyny ciepłe	3*)	—	—	—	—	—	—	—
2.	Podstawy obróbki skrawaniem i narzędzia	3*)	—	—	—	—	—	—	—
3.	Technologia budowy maszyn	4*)	—	—	—	4*)	—	1	—
4.	Obrabiarki	5*)	—	—	—	—	—	—	—
5.	Hydraulika obrabiarek	—	—	—	—	2*)	—	—	—
6.	Urządzenia elektryczne	—	—	—	—	2*)	—	—	—
7.	Przyrządy, uchwyty i sprawdziany	—	—	—	—	2*)	—	—	—
8.	Projekt przejściowy	—	—	—	—	—	—	—	3
Razem		15	—	—	—	10	—	1	3

Rok IV

Specjalność: Maszyny robocze ciężkie

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze VII				Tygodniowo godzin w semestrze VIII			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Podstawy obróbki skrawaniem i obrabiarki	1*)	—	—	—	—	—	1	—
2.	Maszyny ciepłe	—	—	2	—	—	—	—	—
3.	Dźwignice	4*)	—	—	—	3*)	—	—	—
4.	Napędy i sterowanie elektryczne	2*)	—	—	—	—	—	—	—
5.	Pompy wodne	3*)	1	—	—	—	—	—	—
6.	Napędy i sterowanie hydrauliczne	—	—	—	—	2*)	—	—	—
7.	Technologia budowy maszyn	—	—	—	—	2*)	—	—	—
8.	Maszyny i urządzenia przemysłu górniczego **)	3*)	—	—	—	3*)	—	—	—
	hutniczego **)	3*)	—	—	—	3*)	—	—	—
9.	Projekt przejściowy	—	—	—	—	—	—	—	3
Razem		13	1	2	—	10	—	1	3

*) obowiązuje egzamin

**) przedmiot do wyboru

Lp.	Przedmiot	Tyg. godz. w sem.			
		IX			
		w.	ćw.	l.	p.
1.	Ekonomika i organizacja przemysłu **)	2*)	—	—	—
	Razem	2	—	—	—

Specjalność: **Maszyny i urządzenia energetyczne**

2.	Automatyka przemysłowa	2*)	—	1	—
3.	Praca dyplomowa				
	Razem	4	—	1	—

Specjalność: **Technologia maszyn i obrabiarki**

2.	Technologia bezwiórowa	2*)	—	—	—
3.	Obrabiarki	—	—	2	—
4.	Praca dyplomowa				
	Razem	4	—	2	—

Specjalność: **Maszyny robocze ciężkie**

2.	Technologia budowy maszyn	2*)	—	1	—
3.	Praca dyplomowa				
	Razem	4	—	1	—

*) obowiązuje egzamin

**) wykład wspólny dla wszystkich specjalności

b) **Studia Wieczorowe Magisterskie Jednolite**

WYDZIAŁ CHEMICZNY z siedzibą w Gliwicach — ul. Marcina Strzody 23, tel. 32-90
 Kierownik Studium — Prodziekan doc. dr inż. Tadeusz PUKAS
 Kierownik Sekretariatu — Krystyna TOMCZYK

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — prof. n. dr inż. Czesława TROSKIEWICZ
 Członkowie: prof. n. dr inż. Tadeusz MAZOŃSKI, prof. n. dr inż. Jerzy SZUBA,
 prof. n. dr Andrzej GROSSMAN, prof. zw. dr inż. Stefan PAWLIKOWSKI

Etatowi pracownicy Studium Dziennego

Wykładający:

St. wykł. mgr Mirosław MOCHNACKI — wykłada matematykę,
 Doc. dr inż. Tadeusz PUKAS — wykłada chemię nieorganiczną,
 Prof. zw. dr inż. Stefan PAWLIKOWSKI — wykłada technologię nieorganiczną,
 Prof. n. dr inż. Czesława TROSZKIEWICZ — wykłada chemię organiczną,
 Prof. zw. dr inż. Stanisław OCHĘDUSZKO — wykłada termodynamikę techniczną,
 Doc. dr inż. Walery MIŚNIAKIEWICZ — wykłada chemię fizyczną,
 Doc. dr inż. Maria ŁUGOWSKA — prowadzi laboratorium analizy chemicznej,
 Doc. dr Bronisław MISZEWSKI — wykłada ekonomię polityczną,
 St. wykł. mgr inż. Bogusław GRZELAK i st. wykł. mgr inż. Edward PADKOWSKI — prowadzą wykłady z aparatury chemicznej

Prowadzący ćwiczenia

Adkt mgr Edward KELLER, st. asyst. mgr Julian MARSZAŁ, st. asyst. mgr Janina SZAŁAJKO, st. asyst. mgr Sławomir KOŃCZAK, st. asyst. mgr inż. Jerzy STROJEK, st. asyst. mgr inż. Romuald CHRUSCIEL, adkt mgr inż. Konrad OGIOŁDA, adkt mgr inż. Marian KOWALCZYK, st. asyst. mgr inż. Stanisław GROCHOWSKI, st. asyst. mgr inż. Danuta PRAJSNAR, adkt dr inż. Stefan GOSZCZYŃSKI, adkt dr inż. Bronisław PRAJSNAR, st. wykł. mgr inż. Stefan PLEŚNIAK, adkt dr inż. Marian STARCZEWSKI, adkt dr inż. Iwo POLLO

Lektorzy

Mgr Irma SKUBELA, mgr Feliks LIPSKI, mgr Stanisław ZABAWSKI, mgr Maria GŁADYSZ

Rok I

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		I				II			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Matematyka	2*)	2	—	—	2*)	2	—	—
2.	Fizyka	2*)	1	1	—	1*)	1	—	—
3.	Chemia nieorganiczna	2*)	1	—	—	4*)	1	3	—
4.	Aparatura chemiczna	1	2	—	—	1	1	—	—
5.	Język obcy	—	2	—	—	—	2	—	—
Razem		7	8	1	—	8	7	3	—

Rok II

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		III				IV			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Matematyka	2*)	2	—	—	—	—	—	—
2.	Fizyka	2	1	3	—	3*)	1	—	—
3.	Chemia nieorganiczna	2*)	—	3	—	—	—	6	—
4.	Aparatura chemiczna	2	1	—	—	2*)	2	—	—
5.	Język obcy	—	2*)	—	—	—	—	—	—
Razem		8	6	6	—	5	3	6	—

*) obowiązuje egzamin

Rok III

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		V				VI			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Aparatura chemiczna	3*)	1	1	—	—	—	—	—
2.	Laboratorium analityczne ilościowe	—	—	6	—	—	—	—	—
3.	Laboratorium analizy chemicznej	—	—	—	—	—	—	6	—
4.	Chemia organiczna	4*)	1	—	—	4*)	1	—	—
5.	Chemia fizyczna	—	—	—	—	2*)	1	—	—
6.	Ekonomia polityczna	—	—	—	—	2	1	—	—
7.	Język obcy	—	2	—	—	—	2	—	—
Razem		7	4	7	—	8	5	6	—

Rok IV

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		VII				VIII			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Chemia fizyczna	2*)	1	4	—	4*)	—	4	—
2.	Chemia organiczna	—	—	8	—	—	—	6	—
3.	Termodynamika techniczna	—	—	—	—	3*)	1	2	—
4.	Ekonomia polityczna	2*)	1	—	—	—	—	—	—
5.	Język obcy	—	2	—	—	—	—	—	—
6.	Technologia nieorganiczna	—	—	—	—	3*)	—	—	—
Razem		4	4	12	—	10	1	12	—

*) obowiązuje egzamin

WYDZIAŁ CHEMICZNY z siedzibą w Oświęcimiu

Terenowy Punkt Konsultacyjny

Kierownik naukowy punktu — mgr inż. Mieczysław JAWOREK

Wykładowcy

St. wykł. mgr Mirosław MOCHNACKI — wyklada matematykę,
 Prof. n. dr Kazimierz GOSTKOWSKI — wyklada fizykę,
 Prof. n. dr inż. Czesława TROSZKIEWICZ — wyklada chemię organiczną,
 Prof. zw. dr inż. Zdzisław SOKOLSKI — wyklada chemię fizyczną,
 Doc. dr inż. Maria ŁUGOWSKA — prowadzi laboratorium analizy chemicznej,
 Dr Zdzisław CZERNY — wyklada chemię nieorganiczną,
 Mgr inż. Mieczysław JAWOREK — wyklada aparaturę chemiczną,
 Mgr Andrzej DONIMIRSKI — wyklada ekonomię polityczną

Prowadzący ćwiczenia

Mgr Irena LAWICZA, mgr Elżbieta SZTAFROWSKA, mgr inż. Franciszek MACIEJOWSKI, mgr Aleksandra LEŚNIAK, mgr Wiesław BIESZCZAD, mgr inż. Zygmunt KUCEWICZ, mgr inż. Leonard NIESTRÓJ, mgr inż. Andrzej SAMBORSKI
 Lektor — mgr Bolesław BUGAJ

Rok I

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		I				II			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Matematyka	2*)	2	—	—	2*)	2	—	—
2.	Fizyka	2*)	1	1	—	1*)	1	—	—
3.	Chemia nieorganiczna	2*)	1	—	—	4*)	1	3	—
4.	Aparatura chemiczna	1	2	—	—	1	1	—	—
5.	Język obcy	—	2	—	—	—	2	—	—
	Razem	7	8	1	—	8	7	3	—

Rok II

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		III				IV			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Matematyka	2*)	2	—	—	4*)	2	—	—
2.	Fizyka	2	1	2	—	3*)	1	—	—
3.	Chemia nieorganiczna	2*)	—	3	—	—	—	6	—
4.	Aparatura chemiczna	2	2	—	—	2*)	2	—	—
5.	Język obcy	—	2*)	—	—	—	—	—	—
	Razem	8	7	5	—	9	5	6	—

Rok III

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze							
		V				VI			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Aparatura chemiczna	3*)	1	—	1	—	—	—	—
2.	Laboratorium analityczne	—	—	6	—	—	—	6	—
3.	Chemia organiczna	4*)	1	—	—	4*)	1	—	—
4.	Chemia fizyczna	—	—	—	—	2*)	1	—	—
5.	Ekonomia polityczna	—	—	—	—	2	1	—	—
6.	Język obcy	—	2	—	—	—	2	—	—
	Razem	7	4	6	1	8	5	6	—

*) obowiązuje egzamin

c) Studia Wieczorowe Magisterskie

1. Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego

Specjalność: Konstrukcje budowlane

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze																V
		I				II				III				IV				
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	
1.	Matematyka	2*)	2	—	—	2*)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.	Fizyka budowlana	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.	Wytrzymałość materiałów	2*)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4.	Teoria sprężystości i plastyczności	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	—	—	—	—
5.	Mechanika budowli	2*)	—	—	—	3*)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6.	Budownictwo ogólne	2*)	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7.	Konstrukcje stalowe	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	—	—	2	—	—	—	—	—
8.	Konstrukcje żelbetowe	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	1	2*)	—	—	—	1
9.	Fundamentowanie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	—	1
10.	Wybrane zagadnienia z budowy przemysłu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	—	1
11.	Zarys mostownictwa	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	1	—	—	—	—	—
12.	Technologia robót zmechanizowanych oraz ekonomika, organizacja i planowanie w budownictwie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	—	1
13.	Język obcy	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem		8	6	—	1	7	7	—	—	9	1	—	4	8	—	—	—	4

Praca dyplomowa

*) obowiązuje egzamin

Specjalność: **Ekonomika i organizacja budownictwa**

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze																
		I				II				III				IV				V
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	
1.	Wybrane działy z matematyki	3*)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2.	Wybrane działy z mechaniki budowli	3*)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.	Fizyka budowlana	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4.	Nowe materiały budowlane	2*)	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5.	Konstrukcje żelbetowe	2*)	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6.	Konstrukcje sprężone	—	—	—	—	2*)	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
7.	Konstrukcje stalowe	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	1	—	—	—	—	
8.	Miejskie budownictwo przemysłowe	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	1	—	—	—	—	
9.	Wybrane zagadnienia budownictwa przemysłowego	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2*)	—	—	2	
10.	Technika robót zmechanizowanych	—	—	—	—	3*)	—	—	1	2	—	—	1	2*)	—	—	1	
11.	Organizacja i planowanie	—	—	—	—	2	—	—	1	2*)	1	—	—	3*)	—	—	2	
12.	Ekonomika budownictwa	—	—	—	—	2	1	—	—	2*)	—	—	—	2*)	1	—	—	
Razem		10	3	1	1	11	2	—	3	12	1	—	3	9	1	—	5	

Praca dyplomowa

*) obowiązuje egzamin

2. Wydział Chemiczny

- Specjalność: a) **Technologia związków nieorganicznych**
 b) **Technologia związków organicznych**
 c) **Technologia paliwa**
 d) **Technologia organicznych powłok ochronnych**
 e) **Technologia chemiczna ropy i gazu**

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze																
		I				II				III				IV				V
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	
1.	Matematyka	2*)	2	—	—	2*)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2.	Chemia organiczna	2*)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.	Chemia nieorganiczna	2*)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4.	Laboratorium chemii organicznej**)	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5.	Laboratorium chemii nieorganicznej**)	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6.	Język obcy	—	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
7.	Projektowanie procesów technicznych	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8.	Chemia fizyczna	—	—	—	—	2*)	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9.	Aparatura specjalna	—	—	—	—	—	—	—	—	1*)	1	—	—	—	—	—	—	
10.	Metodyka pomiarów i automatyka	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	—	—	—	
11.	Materiałoznawstwo	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	—	—	—	—	—	
12.	Technologia specjalna nieorganiczna**)	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	—	4	—	2*)	—	12	—	
13.	Technologia specjalna organiczna**)	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	—	4	—	2*)	—	12	—	
14.	Wybrane działy z technologii węgl-pochodnych**)	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
15.	Wybrane działy z technologii węgla**)	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	4	—	—	—	—	—	
Razem		6	4	6	—	4	6	4	—	8	4	4	—	2	—	12	—	

Praca dyploma

*) obowiązuje egzamin

**) przedmiot do wyboru

3. Wydział Elektryczny

Specjalność: a) Elektrotechnika przemysłowa

b) Elektroenergetyka

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze																
		I				II				III				IV				V
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	
1.	Matematyka I i II	3*)	3	—	—	3*)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2.	Fizyka współczesna	2*)	1	—	—	2*)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.	Elektrotechnika teoretyczna I i II	3*)	2	—	—	3*)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4.	Język obcy	—	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	
5.	Elektrotechnika teoretyczna III	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	—	—	—	
6.	Maszyny elektryczne w energetyce	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	1	—	—	—	—	—	—	
7.	Elektronika przemysłowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	1	—	—	
8.	Zabezpieczenie i automatyka w energetyce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	1	—	—	
9.	Laboratorium elektroniki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	
10.	Automatyka przemysłowa**)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	1	—	—	
11.	Napęd elektryczny**)	—	—	—	—	—	—	—	—	5*)	2	—	—	—	—	—	—	
12.	Technika wysokich napięć**)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	1	—	—	
13.	Systemy elektroenergetyczne**)	—	—	—	—	—	—	—	—	5*)	2	—	—	—	—	—	—	
14.	Projekt przejściowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
Razem		8	8	—	—	8	8	—	—	10	6	—	—	6	5	2	3	

Praca dyplomowa

*) obowiązuje egzamin

**) przedmiot do wyboru

4. Wydział Górniczy

Specjalność: Eksploatacja złóż

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze													
		I				II				III				IV	
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.		
1.	Matematyka	2*)	2	—	—	2*)	2	—	—	—	—	—	—	—	Praca dyplomowa
2.	Fizyka	2*)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.	Wybrane działy z mechaniki	—	—	—	—	2*)	2	—	—	—	—	—	—	—	
4.	Język obcy	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	
5.	Wybrane działy z mineralogii i petrografii	2*)	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6.	Wybrane działy z nauki o złożach	1*)	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7.	Gospodarka energetyczna	1*)	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8.	Aerologia i pożary	—	—	—	—	2*)	2	—	—	—	—	—	—	—	
9.	Bezpieczeństwo pracy w górnictwie	—	—	—	—	2*)	—	—	—	—	—	—	—	—	
10.	Wybrane działy z budownictwa podziemnego kopalń	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	—	1	
11.	Wybrane działy z eksploatacji złóż	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	—	1	
12.	Organizacja robót dołowych	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	—	1	
13.	Maszyny do urabiania i ładowania	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	
14.	Projektowanie kopalń	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	—	1	
Razem		8	5	4	—	8	8	—	—	10	1	—	—	4	

*) obowiązuje egzamin

Specjalność: Maszyny górnicze

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze													
		I				II				III				IV	
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.		
1.	Matematyka	2*)	2	—	—	2*)	2	—	—	—	—	—	—	—	Praca dyplomowa
2.	Fizyka współczesna	2*)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.	Mechanika	2*)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4.	Wytrzymałość materiałów	—	—	—	—	2*)	—	—	—	—	—	—	—	—	
5.	Materiały konstrukcyjne	—	—	—	—	2*)	—	—	—	—	—	—	—	—	
6.	Hydro- i aeromechanika	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	—	—	—	—	
7.	Napęd elektryczny i sterowanie	2*)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8.	Teoria regulacji i automatyzacji	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	—	—	—	—	
9.	Język obcy	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	
10.	Teoria drgań	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	
11.	Urządzenia hydrauliczne	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	
12.	Teoria mechanizmów i wybrane działy części maszyn	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	
13.	Wybrane działy z maszyn do urabiania i ładowania	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	1	—	
14.	Wybrane działy z urządzeń transportowych	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	1	—	
15.	Wybrane działy z transportu pionowego	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	1	—	
16.	Wybrane działy z urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	1	—	
17.	Wybrane działy z pomp i rurociągów	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	1	—	
18.	Wybrane działy z obudowy górniczej	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	1	—	
Razem		8	7	—	—	10	6	—	—	10	3	—	2	—	

Z pozycji od 13 do 18 obowiązują 2 przedmioty do wyboru

*) obowiązuje egzamin

Specjalność: Elektryfikacja kopalń

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze												
		I				II				III				IV
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	
1.	Matematyka	2*)	2	—	—	2*)	2	—	—	—	—	—	—	
2.	Fizyka współczesna	2*)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.	Język obcy	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
4.	Podstawy elektrotechniki	3*)	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5.	Miernictwo elektryczne	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6.	Maszyny elektryczne	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	—	—	—	
7.	Elektronika przemysłowa	—	—	—	—	2*)	1	2	—	—	—	—	—	
8.	Urządzenia elektryczne w górnictwie	—	—	—	—	2*)	—	—	—	—	—	—	—	
9.	Automatyzacja urządzeń górniczych	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	1	—	—	
10.	Zasady automatyki i telemekhaniki	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	1	—	—	
11.	Napęd elektryczny w górnictwie	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	2	—	—	
12.	Trakcja elektryczna w górnictwie	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	1	—	—	
Razem		7	6	3	—	8	6	2	—	10	5	—	—	

Praca dyplomowa

*) obowiązuje egzamin

5. Wydział Mechaniczny

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze											
		I			II				III			IV	
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Matematyka	2*)	2	—	—	2*)	2	—	—	—	—	—	—
2.	Fizyka	2*)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.	Mechanika	2*)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4.	Wytrzymałość materiałów	—	—	—	—	2*)	—	—	—	—	—	—	—
5.	Materiały konstrukcyjne	—	—	—	—	2*)	—	—	—	—	—	—	—
6.	Hydro- i aeromechanika	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	—	—	—
7.	Napęd elektryczny i sterowanie	2*)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8.	Teoria regulacji i automatyzacji	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	—	—	—
9.	Język obcy	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Specjalność: Obrabiarki, urządzenia i technologia budowy maszyn													
10a.	Teoria skrawania i narzędzia	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	—	2	—
11a.	Wybrane działy z technologii budowy maszyn	—	—	—	—	—	—	—	—	5*)	1	—	—
12a.	Wybrane działy z obrabiarek	—	—	—	—	—	—	—	—	4*)	1	—	—
Specjalność: Maszyny i technologia przeróbki plastycznej metali													
10b.	Wybrane działy z przeróbki plastycznej	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	—	2	—
11b.	Wybrane działy z technologii procesów hutniczych	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	—	—	—
12b.	Wybrane działy z konstrukcji maszyn hutniczych	—	—	—	—	—	—	—	—	6*)	2	—	—

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze											
		I				II				III			IV
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
Specjalność: Metaloznawstwo i obróbka cieplna metali													
10c.	Wybrane działy z metaloznawstwa	—	—	—	—	—	—	—	—	4*)	—	3	—
11c.	Wybrane działy z obróbki cieplnej	—	—	—	—	—	—	—	—	6*)	—	3	—
Specjalność: Urządzenia i technologia odlewnictwa													
10d.	Odlewnictwo metali nieżelaznych	—	—	—	—	—	—	—	—	4*)	2	—	—
11d.	Wybrane działy z odlewnictwa żeliwa	—	—	—	—	—	—	—	—	4*)	2	—	—
12d.	Wybrane działy z odlewnictwa staliwa	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	2	—	—
Specjalność: Maszyny robocze ciężkie													
10e.	Wybrane działy z dźwignic i urządzeń transportowych	—	—	—	—	—	—	—	—	4*)	2	—	—
11e.	Konstrukcje stalowe	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	2	—	—
12e.	Wybrane działy z maszyn cieplnych	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	2	—	—
Razem		8	7	—	—	10	6	—	—	zmiennie			**)

Praca dyplomowa

*) obowiązuje egzamin

**) zależnie od specjalności

U w a g a: Wydział Mechaniczny prowadzi również wieczorowe studia magisterskie według powyższego planu studiów, w Kę-dzierzynie przy Zakładach Azotowych.

6. Wydział Mechaniczno-Energetyczny

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze												
		I				II				III			IV	
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	
1.	Matematyka	4*)	2	—	—	1*)	1	—	—	—	—	—	—	
2.	Fizyka	2*)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.	Mechanika	2*)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4.	Wybrane działy z termodynamiki	3*)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5.	Hydro- i aeromechanika	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	—	—	—	
6.	Regulacja i automatyka	—	—	—	—	3*)	1	—	—	—	—	2	—	
7.	Wymiana ciepła i wymienniki	—	—	—	—	2*)	1	—	—	—	—	—	—	
Specjalność: Energetyka cieplna													Praca dyploma	
8a.	Maszyny energetyczne	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	—	—		—
9a.	Gospodarka cieplna	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	1	—		—
10a.	Technologia paliw przemysłowych	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	—	—		—
11a.	Wybrane działy z elektrotechniki i maszyn elektrycznych	—	—	—	—	3*)	—	—	—	—	—	2		—
12a.	Elektrownie i gospodarka energią elektryczną	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—		—
Razem		11	5	—	—	11	4	—	—	11	1	4	—	

Lp.	Przedmiot	Tygodniowo godzin w semestrze												
		I			II				III			IV		
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	
Specjalność: Maszyny i urządzenia energetyczne														
8b.	Ogólne podstawy konstrukcji maszyn	—	—	—	—	3*)	1	—	—	—	—	—	—	Praca dyplomowa
9b.	Wybrane działy z turbin parowych	—	—	—	—	—	—	—	3*)	1	—	—		
10b.	Wybrane działy z maszyn hydraulicznych	—	—	—	—	—	—	—	3*)	1	—	—		
11b.	Wybrane działy z kotłów i siłowni parowych	—	—	—	—	—	—	—	3*)	—	—	—		
12b.	Wybrane działy z ciepłych maszyn tłokowych**)	—	—	—	—	—	—	—	3*)	—	—	—		
	albo													
	Wybrane działy ze sprężarek wirnikowych**)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Razem	11	5	—	—	11	5	—	—	12	2	2	—	

*) obowiązuje egzamin

**) przedmiot do wyboru

U w a g a: Przedmioty w punktach 1—7 wspólne dla obu specjalności.

Wydział Mechaniczno-Energetyczny prowadzi również wieczorowe studia magisterskie według powyższego planu studiów w Kędzierzynie przy Zakładach Azotowych.

B. STUDIA ZAOCZNE

Pismem Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 września 1963 r. Nr DT-IV-2a/Z/2/63 został wprowadzony jednolity plan ogólnotechnicznych zawodowych studiów zaocznych obowiązujący na pierwszych dwóch latach studiów wszystkich kierunków technicznych. Dlatego, dla poszczególnych kierunków studiów zaocznych podaje się oddzielnie tylko plany studiów począwszy od III roku studiów, które w najbliższych latach również ulegną zmianom, w dostosowaniu do obowiązującego planu studiów ogólnotechnicznych.

Plan studiów

dla technicznych zawodowych studiów zaocznych

Obowiązuje w roku szkolnym 1964/65 i następnych — studentów I i II roku studiów wszystkich kierunków technicznych.

Rok I

Lp.	Przedmiot	Semestr I						Ćwiczenia repetycyjne godz. na grupę/tygodn.
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	Ekonomia polityczna	70	10	—	—	40	4/20	—
2	Język obcy	60	10	—	—	30	4/20	—
3	Matematyka	190	50	—	—	80	4/60	1,0
4	Geometria wykreślna i rysunek techniczny	150	35	—	—	55	4/60	1,0
5	Chemia laboratorium	70	15	—	—	35	4/20	0,5
Razem		540	120	—	—	240	20/180	2,5

Semestr II

1	Ekonomia polityczna	70	10	—	—	40	4/20	—
2	Język obcy	60	10	—	—	30	4/20	—
3	Matematyka	150	35	—	—	60	4/55	1,0
4	Geometria wykreślna i rysunek techniczny	150	30	—	—	65	4/55	1,0
5	Chemia laboratorium	60	—	20	—	40	—	—
6	Fizyka	70	15	—	—	25	4/30	1,0
Razem		560	100	20	—	260	20/180	3,0

U w a g a: poza godzinami podanymi w planie studiów przeznaczają się 20 godzin dla grupy studenckiej (30—25 osób) w semestrze, do dyspozycji Kierownika Studium.

Rok II

Lp.	Przedmiot	Semestr III						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repetycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	Język obcy	60	10	—	—	30	4/20	—
2	Matematyka	190	50	—	—	80	4/60	1,0
3	Fizyka							
	laboratorium	70	15	—	—	25	4/30	1,0
4	Mechanika	120	25	—	—	55	4/40	1,0
5	Przedmiot odrębny dla kierunku studiów							
5a	Metaloznawstwo	110	20	—	—	50	4/40	1,0
5b	Geodezja	110	10	10	—	50	4/40	1,0
5c	Podstawy elektrotechniki	110	20	—	—	50	4/40	1,0
	Razem	550	120/110	0/10	—	240	20/190	4,0

U w a g a: poza godzinami podanymi w planie studiów przeznaczają się 20 godzin dla grupy studenckiej (30—25 osób) w semestrze, do dyspozycji Kier. Studium.

5a. I grupa — kierunki mechaniczne (mechanika, hutnictwo, górnictwo).

5b. II grupa — kierunki budowlane (budownictwo lądowe, inżynieria sanitarna).

5c. III grupa — kierunki elektryczne (elektrotechnika).

Semestr IV

1	Język obcy	60	10	—	—	30	4/20	—
2	Fizyka							
	laboratorium	70	—	30	—	40	—	—
3	Wytrzymałość materiałów	110	25	—	—	45	4/40	1,0
4	Elektrotechnika	110	20	—	—	50	4/40	1,0
5	a) Mechanika teoretyczna	120	20	—	—	60	4/40	1,0
	b) Termodynamika	90	15	—	—	35	4/40	1,0
6	a) Geodezja	120	5	15	—	60	4/40	1,0
	b) Mechanika teoretyczna	90	15	—	—	45	4/30	1,0
7	a) Mechanika teoretyczna	70	10	—	—	30	4/30	0,5
	b) Podstawy elektrotechniki	250	20	25	—	165	4/40	1,5
	Razem	560	90/75/85	30/45/55	—	260/270/280	20/180/170	4,0

U w a g a: poza godzinami podanymi w planie studiów przeznaczają się 20 godzin dla grupy studenckiej (30—25 osób) w semestrze, do dyspozycji Kier. Studium.

Poz. 5 — Obowiązuje grupę I — kierunki mechaniczne (mechanika, hutnictwo, górnictwo).

Poz. 6 — Obowiązuje grupę II — kierunki budowlane (budownictwo lądowe, inżynieria sanitarna).

Poz. 7 — Obowiązuje grupę III — kierunki elektryczne (elektrotechnika).

Kierownik Studium — st. wykł. mgr inż. Henryk TODOR

Kierownik Sekretariatu — Anna GROBERT

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — prof. zw. dr inż. Stefan KAUFMAN

Członkowie: st. wykł. dr inż. Stefan SZANCER, st. wykł. mgr inż. Andrzej GADOMSKI

Egzaminatorzy: doc. dr inż. Wilhelm KRÓL — konstrukcje żelbetowe, adkt dr inż. Jakub MAMES — konstrukcje żelbetowe, st. wykł. mgr inż. Władysław WACHNIEWSKI — konstrukcje stalowe, st. wykł. mgr inż. Henryk TODOR — konstrukcje stalowe

Pracownicy naukowci

Zajęcia dydaktyczne na Studium Zaocznym prowadzą pracownicy poszczególnych Katedr Uczelni.

Studium prowadzi terenowy punkt konsultacyjny zaoczno-stacjonarny (wieczorowy) w Opolu.

Rok III

Lp.	Przedmiot	Semestr V						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repetycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	Wytrzymałość materiałów i statyka	210	30	—	20	100	60	1
2	Geodezja stosowana	75	5	20	—	30	20	0,75
3	Budownictwo ogólne	175	15	—	20	80	60	0,75
4	Konstrukcje żelbetowe	60	10	—	—	30	20	1
	Razem	520	60	20	40	240	160	3,50

Semestr VI								
1	Budownictwo ogólne	200	15	—	20	105	60	0,75
2	Konstrukcje żelbetowe	155	15	15	20	45	60	1
3	Konstrukcje stalowe	65	15	—	—	30	20	1
4	Mechanika gruntów i fundamentowanie	100	10	10	—	60	20	1
	Razem	520	55	25	40	240	160	3,75

Rok IV

Lp.	Przedmiot	Semestr VII						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repetycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	Konstrukcje żelbetowe	195	20	—	25	90	60	1
2	Konstrukcje stalowe	115	10	—	15	30	60	1
3	Mechanika gruntów i fundamentowanie	80	5	—	15	20	40	1
4	Mechanizacja robót	45	10	—	—	15	20	0,5
5	Ekonomika i organizacja budowy	85	10	—	10	5	40	0,75
Razem		520	55	—	65	160	220	4,25

Semestr VIII

1	Konstrukcje żelbetowe	125	15	—	15	35	60	1
2	Konstrukcje stalowe	125	10	15	15	25	60	1
3	Mechanizacja robót	65	15	—	—	30	20	0,5
4	Ekonomika i organizacja budowy	205	20	—	15	130	40	0,75
Razem		520	60	15	45	220	180	3,25

Rok V

Lp.	Przedmiot	Semestr IX						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repetycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	BHP i prawo budowlane	100	20	—	—	60	20	0,5
2	Instalacje wewnętrzne	105	25	—	—	40	40	0,75
3	Praca dyplomowa	335	—	—	40	295	—	—
Razem		540	45	—	40	395	60	1,25

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — doc. mgr inż. Mieczysław PLUCIŃSKI

Z-cy przewodniczącego: st. wykł. mgr inż. Stanisław KOPACZ, st. wykł. mgr inż. Marian KOLMER

Egzaminatorzy: adkt dr inż. Antoni BOGUCKI, st. wykł. mgr inż. Zbigniew INES, adkt dr inż. Zygmunt KUCZEWSKI, st. wykł. mgr inż. Jan SZONERT, doc. dr inż. Franciszek SZYMIK

Pracownicy naukowci

Zajęcia dydaktyczne na Studium Zaocznym prowadzą pracownicy naukowci poszczególnych Katedr Uczelni.

Studium prowadzi terenowy punkt konsultacyjny zaoczno-stacjonarny (wieczorowy) w Opolu, Rybniku i Bielsku-Białej.

Rok III

Specjalność: Elektrotechnika przemysłowa

Lp.	Przedmiot	Semestr V						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repetycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	Podstawy elektrotechniki	125	15	—	—	50	4/60	1,0
2	Miernictwo elektryczne	135	10	60	—	25	4/40	1,0
3	Maszyny elektryczne	105	15	—	—	50	4/40	1,0
4	Podstawy techniki ciepłej	70	10	—	—	20	4/40	1,0
5	Podstawy elektroniki	85	15	—	—	30	4/40	0,5
	Razem	520	65	60	—	175	20/200	4,5

Semestr VI

1	Maszyny elektryczne	175	10	60	—	65	4/40	1,0
2	Technika wysokich napięć	115	15	—	—	60	4/40	1,0
3	Podstawy automatyki	115	15	—	—	60	4/40	1,0
4	Wytwarzanie energii elektrycznej	115	15	—	—	60	4/40	1,0
	Razem	520	55	60	—	245	16/160	4,0

Rok IV

Lp.	Przedmiot	Semestr VII						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repetycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	Technika wysokich napięć	50	—	40	—	10	—	—
2	Przesyłanie energii elektrycznej	120	20	—	—	60	4/40	1,0
3	Napęd elektryczny	135	25	—	—	50	4/60	1,0
4	Urządzenia rozdzielcze	115	20	—	—	55	4/40	1,0
5	Instalacje elektryczne	100	20	—	—	40	4/40	1,0
	Razem	520	85	40	—	215	16/180	4,0

Semestr VIII

1	Projekt przejściowy	100	—	—	20	—	1/80	—
2	Napęd elektryczny	130	20	40	—	50	4/20	1,0
3	Elektroenergetyka zakładów przemysłowych	105	25	—	—	40	4/40	1,0
4	Zabezpieczenia elektryczne	85	15	—	—	30	4/40	1,0
5	Gospodarka energetyczna zakładów przemysłowych	100	15	—	—	45	4/40	1,0
	Razem	520	75	40	20	165	17/220	4,0

Rok V

Lp.	Przedmiot	Semestr IX						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repetycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	Sterowanie i regulacja	100	20	—	—	60	20	1,0
2	Elektronika w przemyśle	90	10	—	—	60	20	1,0
3	Praca dyplomowa	330	—	—	50	—	280	—
	Razem	520	30	—	50	120	320	2,0

WYDZIAŁ GÓRNICZY — Gliwice, ul. Katowicka 2, tel. 22-60

Katowice, ul. Krasińskiego 8b, tel. 342-89

Kierownik Studium — st. wykł. mgr inż. Bronisław SKINDEROWICZ

Kierownik Sekretariatu — Danuta Karge — Gliwice, Sonia POŁOK — Katowice

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — prof. zw. dr inż. Tadeusz LASKOWSKI

Z-ca przewodniczącego — doc. mgr inż. Jerzy RABSZTYN

Członkowie: st. wykł. mgr inż. Bronisław SKINDEROWICZ, mgr inż. Łukasz GLUSZCZAK

Egzaminatorzy: dr inż. Ryszard ADAMEK, mgr inż. Antoni BURA, dr inż. Henryk BYSTRON, mgr inż. Stanisław CIERPISZ, mgr inż. Jerzy KOBYLECKI, mgr inż. Tadeusz LAMBERT, mgr inż. Józef LIPOWCZAN

Pracownicy naukowci

Zajęcia dydaktyczne na Studium Zaocznym prowadzą pracownicy naukowci poszczególnych Katedr Uczelni.

Studium prowadzi terenowy punkt konsultacyjny zaoczno-stacjonarny (wieczorowy) w Rybniku.

Rok III

Lp.	Przedmiot	Semestr V						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repetycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	Geologia węgla	135	15	20	—	60	40	1
2	Części maszyn	125	20	—	40	45	20	0,5
3	Geodezja	115	15	15	—	45	40	1
4	Urządzenia elektryczne	165	20	15	—	70	60	0,5
	Razem	540	70	50	40	220	160	3

Semestr VI								
1	Maszynoznawstwo ogólne	65	15	—	—	30	20	0,5
2	Maszyny do urabiania i ładowania	75	10	10	—	35	20	0,5
3	Eksploatacja podziemna i odkrywkowa	170	15	10	30	75	40	1
4	Miernictwo górnicze	110	15	15	—	40	40	0,5
5	Mechanika górotworu	120	10	20	—	50	40	1
	Razem	540	65	55	30	230	160	3,5

Rok IV

Lp.	Przedmiot	Semestr VII						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repetycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	Maszyny do urabiania i ładowania	90	5	20	—	45	20	0,5
2	Eksploatacja podziemna i odkrywkowa	145	25	15	40	45	20	1
3	Roboty górnicze	125	20	10	30	45	—	1
4	Wyciągi szybowe	95	10	—	—	45	40	0,5
5	Przeróbka mechaniczna kopalni	65	5	10	—	30	20	0,5
	Razem	520	65	55	70	210	100	3,5

Semestr VIII

1	Roboty górnicze	90	5	10	40	35	—	0,5
2	Aerologia i pożary	215	30	20	40	65	60	2
3	Transport kopalniany	100	10	20	—	30	40	0,5
4	Bezpieczeństwo pracy	115	15	10	—	50	40	1
	Razem	520	60	60	80	180	140	4

Rok V

Lp.	Przedmiot	Semestr IX						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repetycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	Transport kopalniany	100	10	20	—	30	40	0,5
2	Bezpieczeństwo pracy	115	15	10	—	50	40	1
3	Ekonomika i organizacja pracy	95	20	—	—	35	40	1
4	Zasady projektowania	90	10	10	40	30	—	1
5	Praca dyplomowa	300	—	—	—	300	—	2
	Razem	700	55	40	40	445	120	5,5

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Przewodniczący — prof. zw. mgr inż. Eugeniusz ZACZYŃSKI

I z-ca przewodniczącego — doc. dr inż. Jan PALUCH

II z-ca przewodniczącego — st. wykł. mgr inż. Andrzej GADOMSKI

Egzaminatorzy: prof. n. dr Andrzej GROSSMAN, mgr inż. Romuald LEWANDOWSKI — z wodociągów i kanalizacji, st. wykł. mgr inż. Tadeusz CHLIPALSKI, st. wykł. Mieczysław INES, mgr inż. Robert BUKOWSKI — z ogrzewnictwa i wentylacji.

Pracownicy naukowci

Zajęcia dydaktyczne na Studium Zaocznym prowadzą pracownicy naukowci poszczególnych Katedr Uczelni.

Rok III

Lp.	Przedmiot	Semestr V						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repecyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	Budownictwo ogólne	85	10	—	15	20	40	0,75
2	Konstrukcje budowlane	95	10	—	15	30	40	1
3	Termodynamika	85	15	—	—	30	40	1
4	Mechaniczne urządzenia sanitarne	145	20	—	15	50	60	1
5	Instalacje wewnętrzne wodn.-kan. i gazowe	110	20	—	—	50	40	1
	Razem	520	75	—	45	180	220	4,75

Semestr VI

1	Konstrukcje budowlane	75	10	—	15	10	40	1
2	Termodynamika	75	15	—	—	20	40	1
3	Mechaniczne urządzenia sanitarne	70	10	—	—	20	40	1
4	Ogrzewnictwo i wentylacja	115	25	—	20	50	40	1
5	Instalacje wewnętrzne wodn.-kan. i gazowe	185	10	—	15	80	60	1
	Razem	520	70	—	50	180	220	5

Rok IV

Lp.	Przedmiot	Semestr VII						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repetycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	Ogrzewnictwo i wentylacja	160	20	—	20	60	60	1
2	Urządzenia elektryczne	125	10	15	—	60	40	1
3	Specjalne urządzenia zdrowotne	130	15	—	15	40	60	1
4	Wykonawstwo robót instalacyjnych	105	10	15	—	40	40	0,75
	Razem	520	55	30	35	200	200	3,75

Semestr VIII

1	Ogrzewnictwo i wentylacja	175	25	—	20	70	60	1
2	Wykonawstwo robót instalacyjnych	60	10	—	—	30	20	0,75
3	Instalacje przemysłowe	120	10	—	20	30	60	1
4	Ekonomika i organizacja robót instalacyjnych	165	20	—	15	90	40	0,75
	Razem	520	65	—	55	220	180	3,5

Rok V

Lp.	Przedmiot	Semestr IX						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repetycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	BHP i prawo budowlane	100	20	—	—	60	20	0,5
2	Ekonomika i organizacja robót	105	10	—	15	40	30	0,75
3	Praca dyplomowa	335	—	—	40	295	—	—
	Razem	540	30	—	55	395	50	1,25

WYDZIAŁ MECHANICZNY — Gliwice, ul. Powstańców 12, tel. 47-65

Kierownik Studium — st. wykł. mgr inż. Jeremiasz MOŁODECKI

Kierownik Sekretariatu — Maria BROJAK

Komisja Egzaminu Dyplomowego

Dla specjalności: **Technologia budowy maszyn i obrabiarki**

Przewodniczący — prof zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA

Z-ca przewodniczącego — st. wykł. mgr inż. Jeremiasz MOŁODECKI

Członkowie: st. wykł. dr inż. Tadeusz LAMBER, st. wykł. mgr inż. Tadeusz TYR-
LIK, pracownik naukowy prowadzący pracę dyplomową.

Dla specjalności: **Maszyny i urządzenia energetyczne**

Przewodniczący — prof. zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA

Z-ca przewodniczącego — st. wykł. mgr inż. Jeremiasz MOŁODECKI

Członkowie: st. wykł. dr inż. Tadeusz LAMBER, prof. n. dr inż. Jan SZARGUT,
pracownik naukowy prowadzący pracę dyplomową.

Pracownicy naukowci

Zajęcia dydaktyczne na Studium Zaocznym prowadzą pracownicy naukowci po-
szczególnych Katedr Uczelni.

Studium prowadzi terenowy punkt konsultacyjny zaoczno-stacjonarny (wieczo-
rowy) w Opolu, Kędzierzynie, Tarnowskich Górach, Bielsku-Białej i Rybniku.

Rok III

Specjalność: **Technologia maszyn i obrabiarki**

Lp.	Przedmiot	Semestr V						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repe- tycyjne godz. na grupe/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kon- trolne	
1	Wytrzymałość materiałów	110	10	20	—	40	40	1
2	Części maszyn	190	20	—	10	60	100	1
3	Metaloznawstwo	30	—	30	—	—	—	—
4	Miernictwo warsztatowe	60	10	—	—	30	20	0,5
5	Elektrotechnika	140	30	—	—	50	60	1
	Razem	530	70	50	10	180	220	3,5

Semestr VI								
Lp.	Przedmiot	Razem	wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kon- trolne	Ćwiczenia repe- tycyjne godz. na grupe/tygodn.
1	Części maszyn	135	—	—	15	—	120	—
2	Miernictwo warsztatowe	20	—	20	—	—	—	—
3	Elektrotechnika	40	—	40	—	—	—	—
4	Dźwignice i transport we- wnętrzny	90	15	—	—	35	40	1
5	Podstawy skrawania i na- rzędzia	100	15	—	—	45	40	1
6	Obrabiarki	135	15	—	—	60	60	1
	Razem	520	45	60	15	140	260	3

Rok IV

Lp.	Przedmiot	Semestr VII						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia re- tycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kon- trolne	
1	Maszyny ciepłe	110	25	—	—	45	40	1
2	Podstawy skrawania i na- rzędzia	100	15	20	—	25	40	1
3	Obrabiarki	180	30	—	—	90	60	1
4	Technologia budowy maszyn	130	30	—	—	60	40	1
	Razem	520	100	20	—	220	180	4

Semestr VIII

1	Technologia budowy maszyn	160	30	—	—	70	60	1
2	Hydraulika obrabiarek	60	15	—	—	25	20	0,5
3	Elektrotechnika obrabiarek	60	15	—	—	25	20	0,5
4	Przyrządy i uchwyty	125	20	—	5	40	60	1
5	Projekt przejściowy	115	—	—	15	—	100	—
	Razem	520	80	—	20	160	260	3,0

Rok V

Lp.	Przedmiot	Semestr IX						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia re- tycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kon- trolne	
1	Technologia obróbki bez- wiórowej II	60	15	—	—	25	20	0,5
2	Obrabiarki	40	—	40	—	—	—	—
3	Ekonomika i organizacja przedsiębiorstw	80	15	—	—	25	40	1
4	Praca dyplomowa	340	—	—	40	—	300	—
	Razem	520	30	40	40	50	360	1,5

Rok III

Specjalność: Maszyny i urządzenia energetyczne

Lp.	Przedmiot	Semestr V						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repetycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	Wytrzymałość materiałów	110	10	20	—	40	40	1
2	Części maszyn	190	20	—	10	60	100	1
3	Metaloznawstwo	30	—	30	—	—	—	—
4	Miernictwo warsztatowe	60	10	—	—	30	20	0,5
5	Elektrotechnika	140	30	—	—	50	60	1
	Razem	530	70	50	10	180	220	3,5

Rok III

Lp.	Przedmiot	Semestr VI						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repetycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kontrolne	
1	Części maszyn	135	—	—	15	—	120	—
2	Miernictwo warsztatowe	20	—	20	—	—	—	—
3	Elektrotechnika	30	—	30	—	—	—	—
4	Urządzenia transportowe	75	10	—	—	45	20	1
5	Skrawanie, narzędzia i obróbka	75	10	—	—	45	20	1
6	Teoria maszyn cieplnych	85	20	—	—	45	20	1
7	Hydro- i aeromechanika	60	15	—	—	25	20	1
8	Gospodarka i miernictwo cieplne	60	15	—	—	25	20	1
	Razem	540	70	50	15	180	220	5

Rok IV

Lp.	Przedmiot	Semestr VII						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repec- tycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kon- trolne	
1	Teoria maszyn ciepłych	80	15	—	—	25	40	1
2	Gospodarka i miernictwo ciepłne	30	—	30	—	—	—	—
3	Kotły parowe i siłownie	140	25	—	—	55	60	1
4	Pompy i silniki wodne	100	15	—	—	45	40	1
5	Maszyny ciepłne wirnikowe	100	20	—	—	40	40	1
6	Silniki spalinowe	80	15	—	—	25	40	1
	Razem	530	90	30	—	199	220	5

Semestr VIII

1	Gospodarka i miernictwo ciepłne	100	15	20	—	25	40	1
2	Maszyny ciepłne wirnikowe	140	25	—	—	55	60	1
3	Urządzenia elektryczne	80	15	—	—	25	40	1
4	Automatyka przemysłowa	100	15	20	—	25	40	1
5	Praca przejściowa	110	—	—	10	—	100	—
	Razem	530	70	40	10	130	280	4

Rok V

Lp.	Przedmiot	Semestr IX						
		Razem	Praca w uczelni			Praca w domu		Ćwiczenia repec- tycyjne godz. na grupę/tygodn.
			wykłady i ćwiczenia	laboratorium	projektowanie	nauka własna	prace kon- trolne	
1	Gospodarka i miernictwo ciepłne	20	—	20	—	—	—	—
2	Ciepłownictwo	80	25	—	—	35	20	1
3	Ekonomika i organizacja przedsiębiorstw	80	15	—	—	25	40	1
4	Praca dyplomowa	340	—	—	40	—	300	—
	Razem	520	40	20	40	60	360	2

C. STUDIA PODYPLOMOWE DLA INŻYNIERÓW

1) Wydział Automatyki

Studium Podyplomowe Automatyki

Lp.	Przedmiot	Godzin w trymestrze											
		I				II				III			
		w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.	w.	ćw.	l.	p.
1.	Teoria regulacji	4*)	2	—	—	2*)	1	2	—	—	—	—	—
2.	Elementy automatyki	4*)	1	—	—	2*)	—	2	—	—	—	2	—
3.	Elementy elektroniki	3*)	1	—	—	2*)	—	2	—	—	—	2	—
4.	Teoria układów przekąźnikowych	—	—	—	—	2*)	—	—	—	—	—	—	—
5.	Telemetria	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	—	—	—
6.	Miernictwo przemysłowe	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	—	—	—
7.	Technika cyfrowa	—	—	—	—	—	—	—	—	3*)	—	—	—
8a.	Automatyka napędów	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	—
8b.	Automatyka przemysłowa	—	—	—	—	—	—	—	—	2*)	—	—	—
Razem		11	4	—	—	8	1	6	—	11	—	4	—

Do wyboru 8a lub 8b

*) obowiązuje egzamin

D. STUDIA EKSTERNISTYCZNE MAGISTERSKIE

Eksternistyczne studia magisterskie trwają 3 lata i polegają na złożeniu przewidzianych programem (planami wieczorowych studiów magisterskich) egzaminów według indywidualnie ustalonych harmonogramów; egzaminy przeprowadzają poszczególne Katedry.

Studia te prowadzone są na wszystkich Wydziałach Uczelni i podlegają wspólnemu kierownictwu.

Kierownikiem studiów jest st. wykł. mgr inż. Antoni PLAMITZER.

Sekretariat studiów — ul. Konarskiego 23.

XIX. KRONIKA

obejmuje okres od 16. II. 1963 r.

1. INAUGURACJA

W dniu 1 października 1963 roku odbyła się Inauguracja roku akademickiego 1963/64.

Otwarcia uroczystości dokonał i przemówienie inauguracyjne wygłosił JM Rektor Uczelni prof. zw. dr inż. Tadeusz Laskowski.

Po przemówieniach przedstawiciele władz państwowych i terenowych oraz organizacji partyjnych i młodzieżowych, Prorektor d/s Nauczania prof. n. dr inż. Jerzy Szuba dokonał symbolicznej imatrykulacji studentów I roku.

Następnie prof. n. dr inż. Stefan Węgrzyn wygłosił wykład inauguracyjny pt. „Dynamiczne analogie — o wzajemnym podobieństwie i modelowaniu ruchu różnych układów fizycznych oraz niektórych obwodów organizmów żywych i automatów”.

2. ZMIANY W SKŁADZIE WŁADZ UCZELNI

W związku z upływem dwuletniej kadencji, poszczególne Rady Wydziału dokonały wyboru nowych władz.

Na posiedzeniu odbytym:

na Wydziale Automatyki w dniu 10. II. 1964 r. został wybrany dziekanem — prof. n. dr inż. Tadeusz ZAGAJEWSKI
prodziekanem — doc. dr inż. Jerzy SIWIŃSKI
oraz w dniu 6. V. 1964 r.
delegatem do Senatu — doc. mgr inż. Edmund ROMER

na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego w dniu 23. V 1964 r. zostali wybrani:
dziekanem — doc. dr inż. Józef GŁOMB
prodziekanem — prof. n. mgr Adam ZAWADZKI
kierownikiem Oddziału Architektury — prof. n. mgr inż. Tadeusz TEODOROWICZ-TODOROWSKI
kierownikiem Studium Wieczorowego — st. wykł. dr inż. Stefan SZANCER
kierownikiem Studium Zaocznego — st. wykł. mgr inż. Henryk TODOR
kierownikiem Wieczorowego Studium Magisterskiego — prof. n. dr inż. Leon ROWIŃSKI
delegatem do Senatu — prof. zw. mgr inż. Michał PASZKIEWICZ

na Wydziale Chemicznym, w dniu 27. V. 1964 r. zostali wybrani:
dziekanem — prof. n. dr inż. Czesława TROSZKIEWICZ
prodziekanem — doc. dr inż. Bolesław PRAJSNAR
kierownikiem Studium Wieczorowego — doc. dr inż. Tadeusz PUKAS
delegatem do Senatu — doc. dr inż. Zbigniew JEDLIŃSKI

na Wydziale Elektrycznym w dniu 12. V. 1964 r. zostali wybrani:
dziekanem — doc. mgr inż. Mieczysław PLUCIŃSKI
prodziekanem — doc. mgr inż. Tadeusz STĘPNIEWSKI
kierownikiem Studium Wieczorowego — st. wykł. mgr inż. Stanisław KOPACZ
kierownikiem Studium Zaocznego — st. wykł. mgr inż. Marian KOLMER
delegatem do Senatu — prof. zw. mgr inż. Zygmunt GOGOLEWSKI

- na Wydziale Górniczym, w dniu 26. V. 1964 r. zostali wybrani:
 dziekanem — doc. mgr inż. Waclaw REGULSKI
 prodziekanami: doc. dr inż. Ludwik MÜLLER, doc. dr inż. Witold PARYSIEWICZ
 kierownikiem Studium Wieczorowego — st. wykł. mgr inż. Bronisław SKINDE-
 ROWICZ
 kierownikiem Studium Zaocznego — st. wykł. mgr Kazimierz SZALAJKO
 delegatem do Senatu — prof. zw. dr inż. Oktawian POPOWICZ
- na Wydziale Inżynierii Sanitarnej w dniu 28. V. 1964 r. zostali wybrani:
 dziekanem — prof. n. mgr inż. Józef BARTOSZEWSKI
 prodziekanem — doc. dr inż. Zbigniew GREGOROWICZ
- na Wydziale Mechanicznym w dniu 27. V. 1964 r. zostali wybrani:
 dziekanem — doc. dr inż. Stanisław KONCEWICZ
 prodziekanem — doc. dr inż. Władysław ZĄBIK
 kierownikiem Studium Wieczorowego (kierunek mechaniczny) — st. wykł. mgr
 inż. Jerzy SZYMAŃSKI
 kierownikiem Studium Wieczorowego (kierunek hutniczy) — doc. dr inż. Ta-
 deusz MAZANEK
 kierownikiem Studium Zaocznego — st. wykł. mgr inż. Jeremiasz MOŁODECKI
- na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym w dniu 4. VI. 1964 r. wybrani zostali:
 dziekanem — doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI
 prodziekanem — doc. dr Józef SZPILECKI

3. NOMINACJE

Decyzją Rady Państwa nominacje na profesorów nadzwyczajnych otrzymali:
 st. wykł. mgr inż. Józef BARTOSZEWSKI
 doc. mgr inż. Józef PILARCZYK
 doc. dr inż. Waclaw SAKWA

Decyzją Ministra Szkolnictwa Wyższego na stanowisko etatowych docentów
 zostali powołani:

dr inż. Józef FOLWARCZNY
 dr inż. Józef GŁOMB
 dr inż. Czesław GRACZYK
 dr inż. Alfred HOPFINGER
 dr inż. Stanisław KONCEWICZ
 dr Bronisław MISZEWSKI
 dr inż. Walery MIŚNIAKIEWICZ
 dr inż. Zygmunt NOWOMIEJSKI
 dr inż. Tadeusz PUKAS
 dr Józef SZPILECKI
 dr inż. Marian TANIEWSKI

4. ZMARLI

W okresie od 15. II. 1963 r. zmarli następujący pracownicy Uczelni:
 kierownik Katedry Aerologii na Wydziale Górniczym — doc. dr inż. Stefan
 BARCZYK w dniu 22. I. 1963 r., emerytowany kierownik Katedry Podstaw
 Elektrotechniki — prof. zw. dr inż. Stanisław FRYZE, w dniu 3. III. 1964 r.
 nauczyciel zawodu na Wydziale Mechanicznym — Józef GORCZYCA, w dniu
 21. V. 1964 r.
 laborant na Wydziale Górniczym — Wiktor RZEPKA w dniu 3. IV. 1964 r.
 kierownicza Dziekanatu Wydziału Mechaniczno-Energetycznego — Maria
 WARTENBERG, w dniu 23. VI. 1963 r.
 starszy referent Studium Magisterskiego Eksternistycznego — Anna CZAR-
 KOWSKA

W dniu 19. III. 1964 r., w drodze na zajęcia w punkcie konsultacyjnym w Rybniku, zginęli tragicznie:

kierownik Katedry Geologii Złóż na Wydziale Górniczym — doc. dr inż. Czesław POBORSKI
starszy wykładowca w Katedrze Mechaniki Technicznej Wydziału Mechanicznego — mgr inż. Wiktor LEGEŻYŃSKI
starszy wykładowca w Katedrze Chemii Ogólnej B — mgr Jerzy GŁOWANIA
adiunkt w Katedrze Ekonomiki Politycznej Wydziału Mechanicznego — dr Jan STANISZEWSKI
starszy asystent w Katedrze Matematyki C Wydziału Górniczego — mgr inż. Marian KANIA
starszy asystent w Katedrze Metaloznawstwa Wydziału Mechanicznego — mgr inż. Edward RUDY

5. PRZEWODY DOKTORSKIE

Uchwałą Rady Wydziału uzyskały tytuł doktora nauk technicznych następujące osoby:

Na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego

Mgr inż. Janina BODASZEWSKA za pracę pt. „Zasady regulacji łuków o dowolnie zmiennej krzywiźnie metodą wykresów różnicowych i sumacyjnych”. Promotorem był prof. zw. mgr inż. Michał Paszkiewicz; publiczna rozprawa odbyła się dnia 22. VI. 1963 r.

Mgr inż. Stefan CIEŚLA za pracę pt. „Zastosowanie metody kolejnych przybliżeń do uzyskania wielkości statycznych w przestrzennych układach prętowych”. Promotorem był prof. n. dr inż. Marian Janusz; publiczna rozprawa odbyła się dnia 24. V. 1963 r.

Na Wydziale Chemicznym

Mgr inż. Piotr BIEŁOWSKI za pracę pt. „Synteza niektórych półproduktów organicznych z o-nitroetylobenzenu”. Promotorem był prof. n. dr inż. Tadeusz Mazoniński; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 12. V. 1964 r.

Mgr inż. Romuald BOGOCZEK za pracę pt. „Badania i rozdział produktów utlenienia węglowodanów”. Promotorem była prof. n. dr inż. Czesława Troszkiewicz; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 30. V. 1963 r.

Mgr inż. Jerzy JASTRZEBSKI za pracę pt. „Badanie składu chemicznego i własności fizykochemicznych ksyolitów z krajowych węgla brunatnych”. Promotorem był prof. n. dr Andrzej Grossman; publiczna rozprawa odbyła się dnia 28. VI. 1963 r.

Mgr inż. Jerzy JAWORSKI za pracę pt. „Wykorzystanie ubocznych produktów procesu chlorowania benzenu do produkcji sześciochlorobenzenu i niektórych jego pochodnych”. Promotorem był prof. n. dr inż. Tadeusz Mazoniński; publiczna rozprawa odbyła się dnia 12. V. 1964 r.

Mgr inż. Danuta KRUPKA za pracę pt. „Warunki techniczno-ekonomiczne stosowania bardzo wysokich gęstości prądu przy elektrolizie cynku”. Promotorem był prof. zw. dr inż. Ludwik Wasilewski; publiczna rozprawa odbyła się dnia 29. VI. 1963 r.

Mgr inż. Marian MAGDA za pracę pt. „Badanie sorpcji biochemicznego rozkładu ścieków fenolowych w wodach powierzchniowych na przykładzie rzeki Warty”. Promotorem był prof. n. dr Andrzej Grossman; publiczna rozprawa odbyła się dnia 21. II. 1963 r.

Mgr inż. Mirosław Tadeusz OKTAWIEC za pracę pt. „Kinetyka katalitycznego uwodornienia nitrylu kwasu palmitynowego pod normalnym ciśnieniem”. Promotorem był prof. n. dr inż. Zdzisław Sokalski; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 25. II. 1964 r.

Mgr inż. Franciszek PRZYBYŁA za pracę pt. „Badania koloidów asocjacyjnych soli sodowych kwasów żółciowych i choleinowych”. Promotorem był prof. dr Kazimierz Gostkowski; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 28. VI. 1963 r.

Mgr Janina RZUCHOWSKA-UJMA za pracę pt. „Przewodnictwo elektryczne ciemne i świetlne tlenku cynku a funkcja rozdziału powierzchni względem energii aktywacji adsorpcji”. Promotorem był prof. n. dr inż. Zdzisław Sokalski; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 29. VI. 1963 r.

Mgr inż. Wojciech STRONCZAK za pracę pt. „Fizykochemiczne metody badania procesu kserograficznego”. Promotorem był prof. n. dr inż. Zdzisław Sokalski; publiczna rozprawa odbyła się dnia 5. XII. 1963 r.

Mgr inż. Maria TOKARZEWSKA za pracę pt. „Poszukiwania w dziedzinie nowych eterów glicydowych i żywic epoksydowych pochodnych α , α' i β , β' dwunaftali”. Promotorem był doc. dr inż. Zbigniew Jedliński; publiczna rozprawa odbyła się dnia 29. III. 1963 r.

Mgr inż. Kazimierz ŻMUDZIŃSKI za pracę pt. „Badania warunków siarczko-wania cerusytu i jego flotacji z mieszanych siarczko-utlenionych rud cynkowo-olowiowych”. Promotorem był prof. dr Andrzej Waksmundzki; publiczna rozprawa odbyła się dnia 28. VI. 1963 r.

Na Wydziale Elektrycznym

Mgr inż. Jerzy ĆWIEK za pracę pt. „Określenie podłużnych strat energii i ich optymalizacja w sieciach rozdzielczych wysokiego i średniego napięcia metodą wpływów energii czynnej i biernej z zastosowaniem matematycznych maszyn licząco-analitycznych”. Promotorem był doc. dr inż. Franciszek Szymik; publiczna rozprawa odbyła się dnia 2. VII. 1963 r.

Mgr inż. Jan GAJEWSKI za pracę pt. „Nowa postać macierzy łańcuchowej, uniwersalne wykresy kołowe czwórnika na płaszczyźnie zmiennych rzeczywistych i ich zastosowanie”. Promotorem był prof. n. dr inż. Andrzej Kamiński; publiczna rozprawa odbyła się dnia 24. III. 1964 r.

Mgr inż. Ryszard HAGEL za pracę pt. „Układy numerycznego programowania w zastosowaniu do walcowni wstępnego przerobu”. Promotorem był doc. dr inż. Jerzy Siwiński; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 27. VI. 1963 r.

Mgr inż. Stanisław MALZACHER za pracę pt. „Analiza mostka Maxwella o nieliniowych indukcyjnościach”. Promotorem był prof. n. dr inż. Tadeusz Zagajewski; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 27. VI. 1963 r.

Mgr inż. Antoni NIEDERLIŃSKI za pracę pt. „Silnik asynchroniczny regulowany za pomocą wzmacniaczy magnetycznych ze samowzbudzeniem bezpośrednim”. Promotorem był doc. dr inż. Jerzy Siwiński; Publiczna rozprawa odbyła się w dniu 24. III. 1964 r.

Mgr inż. Wiktor SEYDAK za pracę pt. „Wpływ stalowniczych pieców łukowych na wahania napięcia w sieciach zasilających”. Promotorem był doc. dr inż. Franciszek Szymik; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 19. XI. 1963 r.

Mgr inż. Zbigniew STEIN za pracę pt. „Kryteria doboru pojemności przy pracy trójfazowego silnika indukcyjnego z jednym kondensatorem w sieci jednofazowej”. Promotorem był doc. mgr inż. Mieczysław Pluciński; publiczna rozprawa odbyła się dnia 21. I. 1964 r.

Na Wydziale Górniczym

Mgr inż. Mirosław CHUDEK za pracę pt. „Zagadnienie grubości i stanu naprężeń kołowej obudowy betonowej szybów w zależności od ciśnienia wody przepływającej przez nią ruchem laminarnym”. Promotorem był doc. dr inż. Witold Parysiewicz; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 22. III. 1963 r.

Mgr inż. Andrzej FRYCZ za pracę pt. „Wpływ warunków klimatycznych w kopalniach głębokich na wybór systemów eksploatacji”. Promotorem był doc. dr inż. Witold Parysiewicz; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 7. V. 1964 r.

Mgr inż. GON DZI-CUN (Ch. RL) za pracę pt. „Węgle żywiczne w zagłębiu Górnego Śląska”. Promotorem był prof. n. dr Jan Kuhl; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 17. VI. 1963 r.

Mgr inż. Tadeusz KRUSZEWSKI za pracę pt. „Charakterystyka petrograficzna węgla brunatnych oraz niektóre własności fizykochemiczne skał towarzyszących występujących w kopalni Turów”. Promotorem był prof. n. dr Jan Kuhl; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 22. III. 1963 r.

Mgr inż. Janusz LASKOWSKI za pracę pt. „Mechanizm działania nieorganicznych soli w procesie solnej flotacji węgla kamiennych”. Promotorem był prof. n. dr Jan Kuhl; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 8. IV. 1963 r.

Mgr inż. Kazimierz PODGÓRSKI za pracę pt. „Zagadnienie grubości i stanu naprężeń kolowej obudowy murowej szybów w zależności od ciśnienia górotworu i wody przepływającej przez nią ruchem burzliwym”. Promotorem był doc. dr inż. Witold Parysiewicz; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 25. XI. 1963 r.

Mgr inż. Jerzy WĘGIERSKI za pracę pt. „Transport zewnętrzny jako czynnik lokalizacji kopalń węgla kamiennego”. Promotorem był prof. dr inż. Bolesław Krupiński; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 12. III. 1964 r.

Mgr inż. Jan WOLSKI za pracę pt. „Metoda wyznaczania optymalnej wysokości poziomu dla głębinowych kopalń węgla kamiennego”. Promotorem był doc. dr inż. Witold Parysiewicz; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 12. III. 1964 r.

Na Wydziale Mechanicznym

Mgr inż. Jan ADAMCZYK za pracę pt. „Procesy wydzielania i ich wpływ na własności stali H18N10MT starzonej po zgnioście”. Promotorem był prof. zw. mgr inż. Fryderyk Staub; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 25. IV. 1964 r.

Mgr inż. Adolf MACIEJNY za pracę pt. „Kinetyka odpuszczania i procesy wydzielania węglików w stali chromowo-krzemowej H9S2”. Promotorem był prof. zw. mgr inż. Fryderyk Staub; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 12. VI. 1963 r.

Mgr inż. Jerzy PAKLEZA za pracę pt. „Stochastyczna hipoteza zmęczenia metali”. Promotorem był prof. n. dr inż. Stanisław Bodaszewski; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 12. III. 1963 r.

Mgr inż. Józef ROZEWICZ za pracę pt. „Pola temperatur w korpusach turbin ciepłych przy nieustalonym przewodzeniu ciepła”. Promotorem był prof. zw. mgr inż. Kazimierz Kutarba; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 12. III. 1963 r.

Mgr inż. Krzysztof RUTKOWSKI za pracę pt. „Wpływ zmian zawartości Mn, Al i Cu na strukturę i własności brązów aluminiowych zawierających dodatki Fe i Ni”. Promotorem był prof. zw. mgr inż. Fryderyk Staub; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 12. VI. 1963 r.

Mgr inż. Kazimierz RYTEL za pracę pt. „Opracowanie teoretyczne kalibrowania systemów wydłużających”. Promotorem był prof. n. dr inż. Zygmunt Wusztowski; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 20. XI. 1963 r.

Mgr inż. Józef WOJNAROWSKI za pracę pt. „Wyznaczenie dynamicznej charakterystyki pręta gumowego przy obciążeniach skrętnych”. Promotorem był prof. n. dr inż. Janusz Dietrich; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 11. V. 1964 r.

Mgr inż. Gustaw ZABOROWSKI za pracę pt. „Zbadanie niektórych warunków występowania rekrytalizacji wtórnej w stopie FeNi50”. Promotorem był prof. zw. mgr inż. Fryderyk Staub; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 27. VI. 1963 r.

Na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym

Mgr inż. Stanisław GDULA za pracę pt. „Przepływ ciepła w ciałach stałych przy skokowych, periodycznych zmianach temperatury ośrodka”. Promotorem był prof. zw. dr inż. Stanisław Ochęduszek; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 6. VII. 1963 r.

Mgr inż. Stefan KASPRZYK za pracę pt. „Kalorymetr do określania stanu niskoprężnej pary mokrej u wylotu z turbiny kondensacyjnej”. Promotorem był prof. zw. dr inż. Stanisław Ochęduszek; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 21. III. 1963 r.

Mgr inż. Kazimierz KOZIOŁ za pracę pt. „Wnikanie ciepła w rurach z obustronnymi naprzemianległymi zgniotami”. Promotorem był prof. zw. dr inż. Tadeusz Hobler; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 16. III. 1963 r.

Mgr inż. Roman KRUPICZKA za pracę pt. „Analiza przewodzenia ciepła w materiałach usypanych”. Promotorem był prof. zw. dr inż. Tadeusz Hobler; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 16. III. 1964 r.

Mgr inż. Stanisław MIERZWIŃSKI za pracę pt. „Warunki ogrzewania szklarni ustalone na podstawie badań typowego obiektu”. Promotorem był prof. n. dr inż. Witold Około-Kułał; rozprawa publiczna odbyła się w dniu 6. VII. 1963 r.

Mgr inż. Władysław MRÓZ za pracę pt. „Badanie wnikania ciepła od ściany rury poziomej przy barbotażu na półce tunelowej”. Promotorem był prof. zw. dr inż. Tadeusz Hobler; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 16. III. 1964 r.

Mgr inż. Jan RADWAŃSKI za pracę pt. „Analiza teoretyczna i doświadczalna wentylatora osiowego przeciwbieżnego”. Promotorem był prof. zw. mgr inż. Kazimierz Kutarba; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 3. VII. 1963 r.

Mgr inż. Tadeusz Jerzy ŚWIERZAWSKI za pracę pt. „Wnikanie ciepła do Santowaxu-OMP po napromieniowaniu w reaktorze”. Promotorem był prof. zw. dr inż. Stanisław Ochęduszko; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 16. XI. 1963 r.

Mgr inż. Kazimierz TARAMINA za pracę pt. „Teoretyczne podstawy ciągłego pomiaru straty wylotowej wyrażonej w kotłach parowych”. Promotorem był prof. dr inż. Jan Kozuchowski; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 16. III. 1963 r.

Mgr inż. Sławomir WILK za pracę pt. „Pomiar entalpii spoczynkowej niskociśnieniowej pary mokrej”. Promotorem był prof. zw. dr inż. Stanisław Ochęduszko; publiczna rozprawa odbyła się w dniu 21. III. 1963 r.

6. PRZEWODY HABILITACYJNE

Uchwałą Rady Wydziału uzyskał stopień naukowy docenta:

Na Wydziale Chemicznym

Dr inż. Walery MIŚNIAKIEWICZ — w dniu 10. V. 1963 r. — praca habilitacyjna na temat „Wpływ stężenia elektrolitów na zmianę potencjału elektrokinetycznego układów: wybrane związki organiczne — wodne roztwory elektrolitów”.

Dr inż. Tadeusz PUKAS — w dniu 22. V. 1963 r. — praca habilitacyjna na temat „Studia nad związkami chlorokompleksowych jonów galu i innych metali z jonami trójfenyletetrazoliowymi”.

Dr inż. Iwo POLLO — w dniu 23. XI. 1963 r. praca habilitacyjna na temat „Wpływ parametrów elektrycznych wyładowań świetlnych na stacjonarne stężenia tlenków azotu”.

Dr inż. Józef SZARAWARA — w dniu 23. XI. 1963 r. — praca habilitacyjna na temat „Kinetyka procesu absorpcji dwutlenku siarki w roztworach siarczynów amonowych”.

Dr inż. Jerzy CHMIEŁOWSKI — w dniu 16. XII. 1963 r. — praca habilitacyjna na temat „Kinetyka i mechanizm fermentacji metanowej”.

Dr inż. Maria ZDYBIEWSKA — w dniu 17. II. 1964 r. — praca habilitacyjna na temat „Badania nad procesami zachodzącymi na złożach wieżowych przy oczyszczaniu ścieków fenolowych z chemicznej przeróbki węgla”.

Dr inż. Bronisław PRAJSNAR — w dniu 17. II. 1964 r. — praca habilitacyjna na temat „Badania reaktywności podstawowych amidów kwasów karboksylowych wobec niektórych chlorowych pochodnych fosforu”.

Na Wydziale Elektrycznym

Dr inż. Zygmunt NOWOMIEJSKI — w dniu 29. III. 1963 r. — praca habilitacyjna na temat „Moc i energia elektryczna w układach elektrycznych o dowolnych ustalonych przebiegach”.

Na Wydziale Górniczym

Dr inż. Janusz PIĄTKOWSKI — w dniu 28. VI. 1963 r. — praca habilitacyjna na temat „Cz. I. Opróbowanie kopalni jako mieszaniny ziarn różnej wielkości — Cz. II. Pobieranie próbek urobku surowego na kopalniach węgla kamiennego”.

Na Wydziale Mechanicznym

Dr inż. Jan Lech LEWANDOWSKI — w dniu 13. XI. 1963 r. — praca habilitacyjna na temat „Wpływ pola styku ziarna na wytrzymałość syntetycznych mas formierskich w stanie wilgotnym oraz anizotropia własności wytrzymałościowych”.

Dr inż. Władysław ZĄBIK — w dniu 13. XI. 1963 r. — praca habilitacyjna na temat „Korozja naprężeniowa stali niskowęglowej we mgle roztworu azotanu amonowego — metalografia pęknięć korozyjnych”.

Dr inż. Bogdan SKALMIERSKI — w dniu 29. XI. 1963 r. — praca habilitacyjna na temat „Problemy statyki i dynamiki powłok walcowych uźebrowanych”.

Dr inż. Jerzy PIASKOWSKI — w dniu 29. XI. 1963 r. — praca habilitacyjna na temat „Wpływ średnicy próbki (obrobionej) na kinetykę grafityzacji żeliwa białego w zakresie temperatur 850—950 °C (pierwsze stadium grafityzacji)”.

Dr inż. Jan RĄCZKA — w dniu 25. IV. 1964 r. — praca habilitacyjna na temat „Kinetyka procesu grafityzacji żeliwa ciągliwego w zakresie temperatur krytycznych”.

Na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym

Dr inż. Marceli BARAN — w dniu 10. IV. 1964 r. — praca habilitacyjna na temat „Wpływ parametrów konstrukcyjnych żaluzji na skuteczność żaluzjowego odpylacza spalin kotłowych”.

Dr inż. Jan BANDROWSKI — w dniu 13. VI. 1964 r. — praca habilitacyjna na temat „Kinetyczny model procesu redukcji tlenku niklu wodorem”.

7. SPRAWOZDANIA Z PRACY STUDIÓW OGÓLNOUCZELNIANYCH

STUDIUM JĘZYKÓW OBCYCH

W ubiegłym roku akademickim Studium Języków Obcych Politechniki Śląskiej pracowało nadal w oparciu o „Wytyczne pracy” oddane do użytku lektorów w styczniu 1963 r.

W zrozumieniu zadań, które stoją przed młodymi inżynierami w Polsce Ludowej, wobec coraz szerszego eksportu polskiej myśli technicznej, Studium dąży do czynnego opanowania języków przez studentów.

W tym celu obok prowadzonych już od dawna konsultacji, stosuje się wciąż nowe formy nauczania, jak obowiązkowe repetytoria dla studentów absentujących się, bądź pozbawionych zdolności humanistycznych; konwersatoria dla zainteresowanych nauką języków obcych, wczasy i obozy językowe.

Utworzony już poprzednio gabinet pomocy technicznych został wyposażony w projektor o aparaturze dźwiękowej, co pozwoliło na wyświetlanie obcojęzycznych filmów i stosowanie metod nowoczesnych wzbudzających zainteresowanie i bardziej aktywny udział studentów w nauce języków. W procesie dydaktycznym pracownicy Studium Języków Obcych korzystali z nowoczesnych środków technicznych, jak: radio, magnetofony, adaptory, komplety płyt do nauczania języków, rzutnik itp.

Ponadto Studium Języków Obcych wdrażało nadal do posługiwania się lekturą czasopism obcojęzycznych.

Poza lektoratami dla studentów prowadzono godziny konsultacyjne oraz kursy języków obcych dla młodych naukowców Politechniki Śląskiej.

Studium Języków Obcych służy również pomocą językową Katedrom w ich współpracy z zagranicą.

Dnia 23. I. 1964 r. zostało otwarte pierwsze w Polsce nowoczesne laboratorium językowe z aparaturą audio-visuelle, oparte o dokumentację własną naszej uczelni i wykonane systemem gospodarczym.

W uroczystości otwarcia oprócz Władz Uczelni wzięli udział m. in.:

Członkowie Sekcji Technicznej Rady Głównej Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego

Wiceminister Szkolnictwa Wyższego — prof. dr Stefan Minc

Rektor Politechniki Warszawskiej — prof. dr inż. Bukowski

Rektor Politechniki Gdańskiej — prof. dr inż. Kopecki

Rektor Politechniki Wrocławskiej — prof. dr inż. Szperkowski

Prorektor Politechniki Wrocławskiej — prof. dr inż. Kuczyński

Rektor AGH — Kraków — prof. mgr inż. K. Żemajtis

Rektor Wyższej Szkoły Języków Obcych w Warszawie — prof. Ter Oganian
Kierownik Wydziału Nauki i Oświaty KW PZPR — mgr inż. St. Skibiński
Dyrektor Departamentu Studiów Technicznych Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego — inż. R. Mistewicz
Wicedyrektor Departamentu Studiów Technicznych — inż. A. Butler
Dyrektor Departamentu Studiów Uniwersyteckich i Ekonomicznych — dr W. Taborski

Ponadto laboratorium językowe odwiedzili: Minister inż. H. Golański, I Sekretarz KW PZPR w Katowicach Edward Gierek, radca Ambasady Francuskiej Mr Chatel oraz inni przedstawiciele Władz i zainteresowanych placówek naukowych.

Ze względu na dużą atrakcyjność jedyne w Polsce tego rodzaju urządzenia usprawniającego naukę języków, Studium gościło często przedstawicieli prasy, radia oraz telewizji.

Lektorzy Studium Języków Obcych wzorem lat ubiegłych prowadzą kursy wakacyjne i obozy językowe dla studentów. Ostatni tego typu odbył się w okresie od 27. XII. 1963 r. do 5. I. 1964 r. w Bukowinie Tatrzańskiej.

Dla umożliwienia pedagogom szkół średnich zapoznania się technicznymi urządzeniami do nauczania języków oraz wymiany doświadczeń, Studium Języków Obcych zorganizowało w marcu 1964 r. na Politechnice Śląskiej 2-dniową kursokonferencję dla nauczycieli języków obcych oraz spotkanie z nauczycielami fizyki.

Wzrasta współpraca z przemysłem. Wyraża się ona nie tylko w przeprowadzaniu egzaminów dla pracowników kopalń, hut, biur projektowych, instytutów, ale też w konsultowaniu zagadnień organizacji nauki języków obcych nagrywań taśm magnetofonowych, udostępnianiu posiadanych w Studium materiałów dydaktycznych itd.

W zrozumieniu konieczności ciągłego dokształcania lektorów i umożliwienia im korzystania z doświadczeń innych krajów, Ministerstwo skierowało w roku 1964 na wakacyjne kursy i stypendia za granicę — 9 osób.

Studium szkoliło ogółem 5903 studentów, z czego:

na studiach dziennych

język rosyjski	— 1091 studentów
język angielski	— 767 studentów
język niemiecki	— 638 studentów
język francuski	— 483 studentów
	2979 studentów

język polski — 18 studentów obcokrajowców

na studiach wieczorowych

język rosyjski	— 735 studentów
język angielski	— 85 studentów
język niemiecki	— 605 studentów
	1425 studentów

na studiach zaocznych i w ośrodkach terenowych

język rosyjski	— 1091 studentów
język angielski	— 15 studentów
język niemiecki	— 375 studentów
	1481 studentów

STUDIUM WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

W ubiegłym roku szkolnym nastąpiło dalsze wzmożenie działalności dydaktyczno-impresowej.

Struktura szkoleniowa Studium przedstawia się następująco:

grupy ogólnego wychowania fizycznego	— 86
grupy specjalizacji sportowej	— 8
grupy specjalne (gimn. słabych fizycznie, wyrównawcza rehabilitacja)	— 5
grupy fakultatywne	— 3

Szkolenie odbywało się w oparciu o opracowany materiał dydaktyczno-lekarski. Szkoleniem objęci byli studenci I, II i III roku studiów, tj. 501 kobiet + 2312 mężczyzn — razem 2813 studentów.

Ze względu na stan zdrowia, zwolnionych od zajęć w Studium było 98 studentów (3,1% obowiązanych do ćwiczeń) co wskazuje na stopniową poprawę stanu zdrowotności wśród studentów.

Do najczęściej spotykanych schorzeń uprawniających do zwolnienia należą: urazy chirurgiczne, wady serca i nerwice.

Imprezy

W roku sprawozdawczym Studium zorganizowało i przeprowadziło następujące imprezy:

- Trójbój lekkoatletyczny z udziałem wszystkich studentów I, II i III roku studiów,
 - Liga siatkówki — międzywydziałowa (I miejsce zajął Wydział Mechaniczno-Energetyczny),
 - Liga koszykówki — międzywydziałowa (I miejsce zajął Wydział Górniczy),
 - Turniej piłki ręcznej — międzywydziałowy (I miejsce zajął Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego),
 - Imprezy 1 Majowe — w wielu dyscyplinach — startowało łącznie 2303 studentów.
- W ogólnej punktacji (8 dyscyplin) I miejsce zdobył zespół Wydziału Inżynierii Sanitarnej (puchar przechodni JM Rektora).
- Rozgrywki w siatkówce o mistrzostwo Wydziału Elektrycznego.
 - Pierwszy krok pływacki.
 - Zawody pływackie DS-ów.
 - Obóz narciarski — Zakopane.
 - Rozgrywki międzygrupowe (gry małe).
 - Pomoc i udział w przeprowadzeniu szeregu imprez AZS.

8. SPRAWOZDANIE BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ

W okresie sprawozdawczym wydatki wyrażają się cyfrą 1 414 837,91 zł, z czego na uzupełnienie księgozbioru przypada 1 322 284,87 zł.

Księgozbiór Biblioteki Głównej w okresie sprawozdawczym wzrósł o 20 342 j. obl.

I. Według sposobu nabycia:

	Druki zwarte	Czasopisma	Zbiory specjalne	Ogółem
1. Zakup	5 047	1 920	5 398	12 365
2. Dary	512	33	6 454	6 999
3. Wymiana	397	226	—	623
4. Inne	249	105	1	355
Razem	6 205	2 284	11 853	20 342

II. Według języków:

	Druki zwarte	Czasopisma	Zbiory specjalne	Ogółem
Język polski	2 947	934	2 630	6 511
Język rosyjski	1 163	470	5 627	7 260
Język niemiecki	1 000	360	3 564	4 924
Język francuski	102	112	6	220
Język angielski	824	338	7	1 169
Języki inne	169	70	19	258
Razem	6 205	2 284	11 853	20 342

III. Według treści:

	Druki zwarte	Czasopisma	Zbiory specjalne	Ogółem
1. M-L i zagadnienia społ.-polit.	315	56	21	392
2. Zagadnienia gospo- darcze	86	51	1	138
3. Nauki matemat., przyrodnicze i sto- sowane	5 377	1 739	11 798	18 914
4. Dział ogólny	319	294	20	633
5. Bibliologica	108	144	13	265
Razem	6 205	2 284	11 853	20 342

Wydawnictwa importowane stanowiły 31% wszystkich wpływów (6209 j. obl., w tym 3552 patentów), a koszt importu wyniósł 1 015 041,26 zł.

Nabytki otrzymane w formie daru lub w drodze wymiany wyniosły 7622 j. obl.

Nabytki związane z profilem Uczelni stanowiły 93% wpływów.

Biblioteka Główna otrzymała 1812 tytułów czasopism bieżących, w tym 600 krajowych, 401 radzieckich, 163 z krajów demokracji ludowej, 648 z innych krajów; 231 tytułów otrzymano jako dar lub w drodze wymiany.

W okresie sprawozdawczym opracowano ogółem 11 513 pozycji w 12 104 j. obl. (w tym dla bibliotek zakładowych 1040 poz. w 1072 j. obl.).

Przekazano bibliotekom zakładowym Uczelni 1260 wol. wartości 305 990,— zł.

Biblioteka Główna posiadała 5667 zarejestrowanych czytelników, w tym:

studentów Politechniki Śląskiej 4466

pracowników Politechniki Śląskiej 721

studentów obcych szkół 83

pracowników innych instytucji 397

a liczba odwiedzin w czytelnich wyniosła 39 525; wypożyczono 91 712 wol.

Wypożyczalnia międzybiblioteczna załatwiła 1156 wypożyczeń, a mianowicie:

wypożyczono z innych bibliotek (krajowych) 578 wol.

biblioteki krajowe wypożyczyły z naszej biblioteki 540 wol.

wypożyczono z zagranicy 36 wol.

biblioteki zagraniczne wypożyczyły z naszej biblioteki 2 wol.

W okresie sprawozdawczym udzielono 2578 informacji, w tym 1119 informacji bibliograficznych.

Do kartoteki CIINTE włączono ponad 90 000 kart dokumentacyjnych.

Oprócz stałych ekspozycji nowych nabytków polskich i zagranicznych Biblioteka Główna urządziła kilka okolicznościowych wystaw tematycznych związanych z dniem 1 Maja, rocznicą Rewolucji Październikowej oraz Dniem Górnika.

Bibliotekę zwiedziło kilka wycieczek indywidualnych i zbiorowych, między innymi uczniowie i uczennice Liceum Ogólnokształcącego w Gliwicach, uczennice Liceum Pedagogicznego w Bytomiu oraz pracownicy bibliotek naukowych i publicznych Okręgu Poznańskiego.

W okresie sprawozdawczym rozpoczęto prace nad bibliografią publikacji pracowników Politechniki Śląskiej za okres XX-lecia. Wydano drukiem „Biuletyn Informacyjny” zawierający wykaz czasopism otrzymanych w 1962 roku i zaprenumerowanych na rok 1963. Przygotowuje się dalszy „Biuletyn Ważniejszych Nabytków”.

Biblioteka Główna zorganizowała dla studentów I roku przysposobienie biblioteczne, w którym wzięły udział 944 osoby. Przysposobienie to związane było z zajęciami z zakresu technologii pracy umysłowej. Wykłady były połączone z ćwiczeniami audytoryjnymi, które miały na celu zapoznanie studentów z techniką korzystania z księgozbioru.

Pracownia Oprow i Konserwacji oprowiła ogółem 1549 wol., w tym czasopism 886 wol., książek 511 wol., innych wydawnictw 53 wol., dla Katedr Uczelni 99 wol.

9. KRONIKA STUDIUM DLA PRACUJĄCYCH POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Inauguracja

W dniu 13 września 1963 r. odbyła się inauguracja roku akademickiego w Studium dla Pracujących w Katowicach. Otworcia uroczystości dokonał i przemówienie inauguracyjne wygłosił Prorektor Studium dla Pracujących Politechniki Śląskiej prof. zw. mgr inż. Kazimierz Kutarba.

Po przemówieniu JM Rektora Politechniki prof. zw. dr inż. Tadeusza Laskowskiego, a następnie po przemówieniach przedstawicieli władz państwowych oraz organizacji partyjnych i młodzieżowych — Prorektor Studium dla Pracujących prof. Kutarba dokonał symbolicznej imatrykulacji studentów I roku. Wykład inauguracyjny pt. „Matematyka w rozwoju cywilizacji” wygłosił st. wykł. mgr Jerzy Piwko.

Zmiany w składzie osobowym Kierownictwa Studium

W związku ze stałym wzrostem liczby studentów na studiach dla pracujących oraz zwiększeniem zasięgu działalności wspomnianych studiów (7 wydziałów), jak również prowadzeniem licznych odległych od Uczelni ośrodków terenowych — zostali powołani od roku 1962/63 zastępcy Prorektora dla studiów wieczorowych: doc. mgr inż. Edmund Piotrowski, a dla studiów zaocznych doc. dr inż. Tadeusz Pukas. Zastępcą Dyrektora Administracyjnego na Studium dla Pracujących został mgr Franciszek Stachowski.

Zmiany w organizacji nauczania

Decyzją Ministra Szkolnictwa Wyższego utworzono samodzielny Wydział Hutniczy w miejsce istniejącego poprzednio kierunku hutniczego na Wydziale Mechanicznym.

Od początku roku akad. 1963/64 został wyodrębniony jako osobny Wydział — Kierunek Inżynierii Sanitarnej prowadzony dotychczas na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego. Kierownikiem nowego Wydziału został st. wykł. mgr inż. Andrzej Gadomski.

Za zgodą Ministra Szkolnictwa Wyższego na studiach wieczorowych wprowadzono nowe specjalności, a to: „zaopatrzenie w wodę i utrzymanie czystości środowiska (wodociągi i kanalizacje) na Wydziale Inżynierii Sanitarnej, automatyki i telemechaniki przemysłowej na Wydziale Inżynierii Sanitarnej, automatyki i telemechaniki przemysłowej na Wydziale Elektrycznym, oraz ekonomiki i organizacji transportu wewnątrz-zakładowego na Wydziale Mechanicznym.

Począwszy od roku szkolnego 1963/64 wprowadzono studia ogólnotechniczne z jednolitymi planami studiów dla pierwszych dwóch lat wszystkich kierunków.

W Katowicach zmarł mgr Władysław Miedniak doświadczony i zasłużony dydaktyk — długoletni wykładowca matematyki.

W dniach 22 i 23 stycznia 1964 r. odbyło się w Politechnice Śląskiej w Gliwicach posiedzenie Sekcji Technicznej Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego poświęcone wyłącznie zagadnieniom dotyczącym studiów zawodowych dla pracujących.

W auli Politechniki Śląskiej, w której odbywały się obrady została zorganizowana wystawa obrazująca studia dla pracujących na przestrzeni 14 lat. Wystawiono prace dyplomowe i przejściowe studentów, sprawozdania laboratoryjne, wykresy i planse przedstawiające stały wzrost liczebności studentów, ilości wydanych dyplomów oraz poziom szkolenia, jak również zasięg powyższych studiów w ośrodkach terenowych.

Biblioteka Studium dla Pracujących w Katowicach posiada 7594 woluminów książek technicznych uzupełnionych w roku 1963 — 429 woluminami. Czasopism w roku 1963 zaprenumerowano 42, a czytelników zarejestrowanych w tym czasie było 503 w tym 466 studentów. Liczba wypożyczonych książek poza obręb biblioteki wynosiła 2756 woluminów. Z czytelni korzystało 4337 osób.

Zrzeszenie Studentów Polskich — Rada Uczelniana przy Studium dla Pracujących w Katowicach organizowała repetytoria, kółka samokształceniowe mechaników oraz prowadziła prace związane z decentralizacją działalności na poszczególnych Wydziałach Uczelni i w Zakładach pracy zatrudniających większą ilość studentów. Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Oddział przy Studium dla Pracujących, zajmowało się organizowaniem akademii, odczytów seansów filmowych itp. z okazji rocznic Rewolucji Październikowej i tym podobnych uroczystości państwowych, polityczno-społecznych i kulturalnych.

10. SPRAWOZDANIE ZAKŁADU LECZNICZO-PROFILAKTYCZNEGO DLA STUDENTÓW POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Zakład Leczniczo-Profilaktyczny obejmuje swą działalnością studentów i ich rodziny oraz pracowników Politechniki Śląskiej.

Na terenie Zakładu czynne są przychodnie: internistyczna, p/gruźlicza, chirurgiczna, ginekologiczna, stomatologiczna i sportowa. Ponadto pracownie: radiologiczna i analityczna, gabinety: zabiegowy i przyrodolecznictwa oraz Oddział Szpitalny.

Działalność Zakładu obrazuje załączone zestawienie cyfrowe:

Cyfrowe zestawienie pomocy lekarskiej
udzielonej przez Zakład Leczniczo-Profilaktyczny dla Studentów
Politechniki Śląskiej w okresie sprawozdawczym

Ilość podopiecznych	Ilość godzin przyjęć lekarskich — dziennie			Ilość porad lekarskich		Ilość dokonanych zabiegów leczniczych	Urlopy zdrowotne		Ilość osób korzystających z leczenia sanatoryjnego ogólnego	Ilość osób korzystających z leczenia sanatoryjnego przeciw-gruźliczego	Ilość osobodni w roku w Izbie Chorych
	lekarze			internistycznych i specjalistycznych	dentystycznych		zawnioskowano	odmówiono			
	interniści	specjaliści	dentyści								
6387	14	11	24	10 473	11 812	11 317	32	—	49	8	2288

11. ROZBUDOWA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Zarząd Inwestycji Politechniki Śląskiej oddał do użytku w roku 1963 następujące obiekty:

- hala maszyn ciepłych, o kubaturze 20 366 m³,
- pawilon Wydziału Elektrycznego, o kubaturze 23 722 m³.

Ponadto zelektryfikowano dzielnicę akademicką i wykonano elewację kresłarni Wydziału Górniczego i Elektrycznego o powierzchni 2400 m².

12. SPRAWOZDANIA Z DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH I MŁODZIEŻOWYCH

RADA ZAKŁADOWA ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

Organizacja związkowa wg stanu na dzień 31. XII. 1963 r. zrzeszała 1592 członków co stanowi 74% ogółu pracowników Uczelni. Praca związkowa skupiała się w ośmiu komisjach i piętnastu podkomisjach.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że w porównaniu z latami ubiegłymi wzrósł znacznie udział organizacji związkowej w decyzjach dotyczących różnych spraw związanych z życiem Uczelni; wzrósł też udział aktywu związkowego w pracach poszczególnych Komisji Senackich.

Z pomyślnym wynikiem przeprowadzono akcję werbunkową członków związku w rezultacie której zapisało się 157 nowych członków Związku.

W celu podniesienia jakości pracy dydaktyczno-wychowawczej Komisja Naukowo-Dydaktyczna zorganizowała, przy współudziale władz Uczelni, cykl wykładów z zakresu nauk psychologiczno-dydaktycznych. Urządzano konkursy na opiekunów grup studenckich, nawiązano współpracę ze szkolnictwem średnim, przeprowadzono akcję informacyjną dla młodzieży klas X i XI oraz zorganizowano kilka kursów dla nauczycieli szkół zawodowych z zakresu rysunku technicznego.

Komisja Socjalno-Ekonomiczna działająca w 7 sekcjach, zorganizowała kilka imprez dla dzieci pracowników Politechniki Śląskiej, czuwała nad pracą świetlicy, przedszkola oraz włączyła się w akcję kolonijną, dotując na ten cel kwotę ok. 80 000 zł rocznie. Komisja zorganizowała dla pracowników Uczelni wczasy wypoczynkowe we własnych domach czasowych w Wiśle, Zachełmiu i Lisim Jarze, a ponadto rozdzieliła wczasy urządzone w ramach akcji FWP i domów ZNP oraz Domów Akademickich podległych Ministerstwu Szkolnictwa Wyższego. Z akcji tej korzystało w 1962 roku — 286 osób, a w 1963 roku — 326 osób. Działalność na tym polu zaspakaja zaledwie 35% zapotrzebowania na wczasy wypoczynkowe. Rozwiązanie tej sprawy dać może tylko budowa własnych domów wypoczynkowych.

Do zadań Komisji należy również kierowanie chorych pracowników na leczenie sanatoryjne, oraz profilaktyczne; w roku 1962 wydano skierowania dla 52 osób, a w roku 1963 dla 48 osób. Pewnej ilości pracowników udzielono pomocy finansowej na pokrycie leczenia sanatoryjnego, w ogólnej kwocie około 9500 zł.

Na specjalną uwagę zasługuje działalność Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pozyczkowej. Kasa posiada duże możliwości kredytowe, gdyż jej kapitał obrotowy przekroczył w 1963 roku, milion złotych.

Komisja sprawuje ponadto opiekę nad działalnością Pracowniczych Ogródków Działkowych „Reneta”. Sekcja ta zorganizowana na zasadach samodzielnego organu Rady Zakładowej zrzeszała 125 użytkowników działek.

Komisja Mieszkaniowa, której zadaniem jest ustalenie kolejności potrzeb oraz przydziałów mieszkań pracowniczych, przeprowadzała, poprzez tzw. trójki społeczne, systematyczną kontrolę warunków mieszkaniowych osób ubiegających się o przydział mieszkania. W okresie sprawozdawczym przydzielono 44 mieszkania rodzinne.

Komisja Socjalno-Ekonomiczna sprawowała opiekę nad Pracowniczą Spółdzielnią Mieszkaniową Politechniki Śląskiej, która wybudowała systemem gospodarczym 64 mieszkania (286 osób) dla pracowników Uczelni. Dotacje na ten cel wyniosły około 1 300 000,— zł. Nad bezpieczeństwem i higieną pracy czuwał Społeczny Inspektor Pracy, przeprowadzając kontrolę i wizje lokalne w miejscach pracy, gdzie ujawniono zagrożenie stanu zdrowia pracowników. W roku 1962 interweniował on w 46 przypadkach skarg członków Rady Zakładowej, odnośnie zatrudnienia, urlopów bądź zwolnienia z pracy.

W Komisji Inwestycyjnej opracowano plany budowy domu czasowego w Jastrzębiej Górze i plany kupna 2 piętrowego budynku w Krynicy.

Obie te koncepcje natrafiały na duże trudności natury finansowej i mimo wielkiego wkładu pracy członków Komisji nie zostały zrealizowane. W obecnej chwili, dzięki życzliwemu poparciu Jego Magnificencji Rektora prof. dr inż. Tadeusza Laskowskiego dochodzi do kupna domu w Jastrzębiej Górze, gdzie urządzony zostanie ośrodek czasowy.

Planuje się również kupno parceli w Jastrzębiej Górze sąsiadującej ze wspomnianym ośrodkiem czasowym dla ulokowania tam 10 domków campingowych, które w sezonie letnim będą mogły dać wypoczynek 120 osobom.

Komisja Kulturalno-Oświatowa starała się o udostępnienie pracownikom rozmaitych imprez jak: opera, teatr, kino, widowiska sportowe itp. Do zadań tej Komisji należało również prowadzenie Klubu Pracowników Politechniki Śląskiej, w którym urządzano spotkania z przedstawicielami świata naukowego z kraju i zagranicy, z uczestnikami wycieczek zagranicznych i stypendystami zagranicznymi, celem wymiany doświadczeń. Klub otrzymał w okresie sprawozdawczym nowe wyposażenie gospodarcze i dekoracyjne. Dla czytelników prasy udostępniono 65 tytułów czasopism codziennych i periodycznych. Nadto zainstalowane radio i telewizor stanowią aktualną atrakcję dla pracowników, szukających po pracy wypoczynku i rozrywki.

Komisja zajmuje się ponadto biblioteką związkową systematycznie uzupełnianą nowymi pozycjami literatury krajowej i zagranicznej. Działalność Komisji Sportowej prowadzona jest poprzez oddzielne sekcje: sportów wodnych, pływacką, gier sportowych, wędkarską i tenisową.

Sekcja Sportów Wodnych zorganizowała ośrodek żeglarski w Dzierżnie oraz letnie turnusy na jeziorach mazurskich, z których skorzystało 40 osób.

Sekcja Pływacka zorganizowała tzw. szkółkę pływacką dla dzieci pracowników, z której korzystało 80 dzieci.

Sekcja Gier Sportowych prowadziła całoroczne zajęcia rekreacyjne obejmujące około 20 osób.

Sekcja Wędkarska urządzała w sezonie rybackim zbiorowe wyjazdy nad Sołę, Jezioro Rożnowskie itp.

Sekcja Tenisowa współpracowała z Klubem AZS nad utworzeniem tzw. szkółki tenisowej dla 40 dzieci pracowników.

Oddzielną agandę Komisji Sportowej stanowi Wypożyczalnia Sprzętu Sportowego i Turystycznego, z której w ciągu roku korzysta około 200 osób. Poważną imprezą zorganizowaną przez Komisję Sportową było urządzenie lodowiska na terenach obiektów sportowych Uczelni, z którego korzystało kilka tysięcy osób w sezonie. Przy tej okazji Komisja doprowadziła do uruchomienia szkółki łyżwiarstwa dla 50 dzieci.

Bardzo ożywioną działalność wykazywała Komisja Turystyki, zarządzając wczasy niedzielne, wycieczki krajowe i zagraniczne. W roku 1962 odbyło się 12 wycieczek, w których wzięło udział 631 osób. W roku 1963 było 12 wycieczek dla 657 uczestników. W wycieczkach zagranicznych do Rumunii, Związku Radzieckiego, Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Bułgarii wzięło udział w roku 1962 — 34 osoby, a w 1963 roku — 68 pracowników i ich rodzin.

Rada Zakładowa współdziałając z Komitetem Uczelnianym Partii oraz Władzami Uczelni zorganizowała obchody uroczystości państwowych a wśród nich szczególnie uroczystości, obchody Święta Pracy i Rocznicy Rewolucji Październikowej.

Szczególne opiekę otacza Rada Zakładowa uczelnianą organizację TFPFR, organizuje obchody związane z miesiącem przyjaźni Polsko-Radzieckiej, oraz popularyzuje sztukę i kulturę radziecką przez urządzenie seansów filmowych i przedstawień teatralnych.

W okresie sprawozdawczym nastąpiło ożywienie działalności uczelnianej organizacji Ligi Kobiet, która współdziałając z Radą Zakładową zorganizowała szereg imprez (wycieczka do Czechosłowacji, obchody Dnia Kobiet, Dnia Dziecka, Choinki Noworocznej itp.).

W dniu 15 maja 1963 r. odbyły się wybory do Rady Zakładowej; ze stanowiska Przewodniczącego ustąpił inż. Kazimierz Prynda zasłużony działacz związkowy, który przez wiele lat kierował pracami Rady Zakładowej.

W skład nowego Zarządu weszło 21 osób, a na stanowisko Przewodniczącego wybrano mgr inż. Anatola Chomiakowa.

Działalność Rady Zakładowej idzie w kierunku dalszego usprawnienia pracy Sekretariatu Związku oraz poszczególnych Komisji. Na najbliższy okres postawiono sobie za cel stworzenie centralnego ośrodka socjalno-kulturalnego pracowników Politechniki Śląskiej — Domu Związkowego.

Drugim ważnym odcinkiem działalności będzie zorganizowanie własnego ośrodka wypoczynkowego nad morzem.

ZRZESZENIE STUDENTÓW POLSKICH

Obok szerokiej działalności wynikającej z zadań statutowych Zrzeszenia Studentów Polskich jako powszechnej, społeczno-wychowawczej organizacji studenckiej, Rada Uczelniana przy Politechnice Śląskiej podjęła bogaty i różnorodny program obchodów XX-lecia Polski Ludowej, XX-lecia Politechniki Śląskiej i XX-lecia Ludowego Wojska Polskiego.

W całej działalności naukowej, kulturalnej, propagandowo-informacyjnej oraz poprzez podjęcie szerokiego frontu prac społecznie użytecznych i stałe rozwijanie kontaktów ze społeczeństwem ZSP starało się zwiększać wychowawcze oddziaływanie na szerokie rzesze studentów, tak aby jak najlepiej realizować hasło „ZSP szkołą obywatelskiego wychowania”.

Działalnością swą organizacja obejmowała 4740 członków, co stanowi wzrost o 900 członków w porównaniu do roku ubiegłego i 90% ogółu studentów Politechniki Śląskiej.

W ramach działalności naukowej ZSP zorganizowało wspólnie z pracownikami nauki szereg porad, które pozwoliły usunąć wiele nieprawidłowości i trudności na jakie napotykali studenci w toku studiów, brało udział w ustalaniu planów egzaminów i kolokwii, a w okresie zimowej sesji egzaminacyjnej na bieżąco współpra-

cowało z Władzami Wydziałów w realizowaniu sesji, co niewątpliwie przyczyniło się do podniesienia sprawności studiów. Szczególnie dobre rezultaty osiągnięto w tym zakresie na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym.

Zwracano dużą uwagę na wyniki w nauce studentów I roku, których otaczano stałą opieką poprzez powołanych na wszystkich Wydziałach opiekunów grup studenckich.

W miesiącu listopadzie i grudniu ZSP przeprowadziło analizę praktyk jedno-semestralnych studentów I roku, co pozwoliło w wielu zakładach wydatnie usprawnić ich przebieg.

Dużą pomoc w nauce dla studentów stanowiły prowadzone przez ZSP Biblioteki Wydziałowe, z których księgozbiorów korzystało około 800 studentów.

W ramach pozaprogramowego ruchu naukowego Komisja Nauki RU prowadzi 15 Kół Naukowych, skupiających 380 studentów. W miesiącu marcu z okazji X-lecia Koła Naukowego „Chemików” zorganizowano Ogólnopolskie Seminarium Naukowe na którym referaty wygłosili pracownicy nauki, przedstawiciele przemysłu oraz studenci pracujący w Kole „Chemików” oraz zaproszeni z innych uczelni.

W kwietniu br. ZSP zorganizowało III Sesję Naukową Studenckich Kół Naukowych Politechniki Śląskiej pod hasłem „XX lat Politechniki Śląskiej”. Impreza ta była w gliwickim środowisku inauguracją obchodów XX-lecia Polski Ludowej i Politechniki Śląskiej. Otwarcia Sesji dokonał Członek Rady Państwa i Przewodniczący WRN Płk. Jerzy Ziętek. W pierwszym dniu referaty traktujące o rozwoju naszej Uczelni wygłosili: JM Rektor prof. dr inż. Tadeusz Laskowski i Prorektor prof. dr inż. Jerzy Szuba. W sesjach specjalistycznych na poszczególnych Wydziałach wygłoszono 49 referatów, których wysłuchało wielu pracowników nauki i około 1200 studentów naszej Uczelni oraz goście zaproszeni z innych ośrodków akademickich w Polsce, jak też Węgier i Czechosłowacji.

Koła Naukowe brały udział w wielu ogólnopolskich sesjach i seminariach naukowych, zorganizowały 25 wycieczek naukowych, w których uczestniczyło ponad 600 studentów.

W okresie letnim zaplanowano organizację 5 obozów naukowo-badawczych dla 95 członków KN, które będą prowadziły zaproszeni pracownicy nauki.

W okresie ferii zimowych ZSP zorganizowało wspólnie ze Studium Języków Obcych obóz nauki języka angielskiego.

W okresie wakacyjnym ZSP zorganizowało wyjazd na praktyki zagraniczne w ramach IAESTE do krajów zachodnich — 18 osób, w ramach wymian zdecentralizowanych praktyki dla 80 studentów do krajów demokracji ludowej.

W roku akademickim 1963/64 ZSP podjęło szeroki front prac społecznie użytecznych, które realizowano w miesiącach: grudzień, kwiecień i maj. Ogółem przeprowadzono na Stadionie Miejskim — 3500 roboczogodzin oraz wspólnie z Administracją Politechniki wykonano cały szereg prac porządkowych w dzielnicy akademickiej. Akcja prac społecznych została zakończona w dniu 10 maja Niedzielą Czynu Społecznego, podczas której stanęło do pracy 1800 studentów. Akcja ta była manifestacją i świadectwem społecznej postawy studentów naszej Uczelni.

W szerokiej działalności kulturalnej jaką prowadzi ZSP imprezą dominującą w tym roku były VI Igrzy Zaków Gliwickich organizowane pod patronatem JM Rektora prof. dr inż. Tadeusza Laskowskiego, który dokonał uroczystego otwarcia Igrów w obecności Rektorów wszystkich uczelni śląskich, Senatu Politechniki Śląskiej i zaproszonych przedstawicieli władz partyjnych i państwowych. Igrzy, tradycyjna impreza naszego środowiska była oczekiwanym, radosnym świętem studentów i społeczeństwa śląskiego.

W Igrzach wzięło udział ponad 3500 studentów przebranych w staromodne stroje żakowskie oraz tysiące mieszkańców Gliwic, Katowic, Zabrze i Bytomia. VI Igrzy pozwoliły jeszcze bardziej spopularyzować środowisko studenckie na Śląsku, zademonstrować szerokiemu gronu publiczności osiągnięcia kultury studenckiej.

W ramach imprez igrowych zorganizowano: Przełąd Teatrów Studenckich w którym wzięło udział 8 zespołów, w tym Takzvané Divadlo Poezie — Studencki Teatr z Pragi; Ogólnopolski Konkurs na Najlepszą Studencką Piosenkę Miesiąca — pierwsze miejsce i nagrodę JM Rektora zdobyła piosenkarka z gliwickiego teatru studenckiego „STEP”; Quiz XX-lat Polski Ludowej, do eliminacji którego wystartowało 150 studentów; Bale Żakowskie dla 2500 żaków i wiele innych udanych imprez.

Intensywną działalność kulturalną prowadzono przez cały rok akademicki w klubach studenckich „Gwarek” i „Spirali”, świetlicach DS i poprzez radiowęzły.

Zorganizowano ponad 100 spotkań, prelekcji i odczytów, około 50 projekcji filmowych w DS i klubach, 12 wystaw różnego rodzaju, około 20 koncertów muzyki poważnej i jazzowej.

Dzięki olbrzymiej pomocy Władz Uczelni, ZSP uruchomiło Studencki Klub Prasy w dzielnicy akademickiej (ul. Łużycka), który jest pierwszą tego typu placówką w Polsce.

W marcu br. zorganizowano Klub Pro Musica, który cieszy się wielką popularnością wśród miłośników muzyki poważnej.

Studenckie zespoły działające przy Radzie Uczelnianej a to: Studencki Teatr „STEP”, Studencki Teatr STG i Estrada Piosenki dały 6 premier i wznowień prezentując je na 26 spektaklach w Gliwicach i 35 poza Gliwicami; Chór i Balet Politechniki Śląskiej dały 28 występów, w tym udział w części artystycznej akademii okolicznościowych na Politechnice i kilku zakładach pracy. Po raz pierwszy nawiązano szerszą współpracę kulturalną z ROW-em.

Do najbardziej udanych imprez należy zaliczyć występy Studenckiego Teatru „STEP” w Pradze Czeskiej, które spotkały się z entuzjastycznym przyjęciem czeskiej publiczności oraz pochlebnymi recenzjami, zamieszczonymi między innymi przez „Rude Prawo” organ KC KPCZ.

Zorganizowano około 200 imprez rozrywkowo-tanecznych dla studentów w klubach i DS-ach, około 30 wyjazdów do Opery, Operetki i Teatru Śląskiego, z których po cenach ulgowych skorzystało wielu studentów.

Komisja Ekonomiczna Rady Uczelnianej przeprowadziła na całej Uczelni akcję szkoleniowo-informacyjną na temat nowych przepisów stypendialnych, zorganizowała 50 spotkań stypendystów z przedstawicielami zakładów pracy fundujących stypendia. W marcu br., zorganizowano naradę poświęconą stażom pracy, w której wzięło udział ponad 100 stażystów zatrudnionych na Śląsku oraz przedstawiciele organizacji partyjnych i dyrekcji poszczególnych zakładów pracy z całego Śląska.

Prowadzono stały nadzór i kontrolę stołówek studenckich. W okresie sprawozdawczym rozdzielono wśród studentów zapomogi losowe na sumę 400 000 złotych. Coraz lepiej pracowała Studencka Spółdzielnia Pracy „Kajtuś” dając wielu niezamierzonym studentom możliwości zarobku.

W okresie wakacyjnym zaplanowano wspólnie z ZMS zorganizowanie Ochotniczych Hufców Pracy; żniwnych na terenie Pomorza oraz do pracy w Nowej Hucie i ROW-ie.

Komisja Turystyki zorganizowała wiele raidów turystycznych, 2—3-dniowych wycieczek, w których wzięło udział ponad 2000 studentów naszego środowiska. Wczasy krajowe w okresie letnim i zimowym objęły swym zasięgiem około 500 studentów na turnusach stałych i wędrownych. Z wczasów turystycznych zagranicznych organizowanych przez ZSP skorzystało 122 studentów.

Ożywioną działalność prowadziły Akademicki Klub Turystyczny, Yacht Club ZSP skupiający około 300 żeglarzy oraz Sekcja Płetwonurków. Rada Uczelniana ZSP prowadziła szeroką działalność propagandowo-informacyjną za pomocą różnego rodzaju serwisów informacyjnych, informatorów, fotografii, tablic informacyjnych na Wydziałach, audycji w radiowęzłach, spotkań, odezwo i apelów dotyczących życia Uczelni, organizacji, jak również ważniejszych wydarzeń z życia politycznego, gospodarczego i kulturalnego w kraju i zagranicą. Nawiązano żywe kontakty z prasą śląską, która często poruszała na swych łamach problemy nurtujące nasze środowisko akademickie.

ZWIĄZEK MŁODZIEŻY SOCJALISTYCZNEJ

Dnia 16 grudnia 1962 r. na Uczelnianej Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej powołano nowe władze Związku z I Sekretarzem tow. Władysławem Sajdokiem.

Nowy Komitet Uczelniany za podstawę swej działalności przyjął:

- zwiększenie udziału organizacji ZMS w walce o podniesienie dyscypliny i sprawności nauczania,
- wzmocnienie oddziaływania polityczno-wychowawczego oraz aktywizacji społecznej szerokich rzesz studentów, a szczególnie członków ZMS,
- dalsze umocnienie wewnątrz organizacji.

Przedstawione kierunki działania spowodowały, że organizacja uczelniana podjęła wiele akcji, z których na szczególne podkreślenie zasługują:

- zorganizowanie Wojewódzkiego Seminarium na temat „AZWM Życie” w walce o demokratyzację szkolnictwa wyższego na Śląsku,
- praca ideowo-polityczna wśród szerokiego grona studentów i członków ZMS oparta o dwie Wieczorowe Szkoły Aktywu, Studencki Ośrodek Dyskusyjny oraz aktywizację grup działania.
- działalność Studenckiej ZMS-kiej Grupy Konsultacyjnej przy Wieczorowym Uniwersytecie Robotniczym w Gliwicach,
- zorganizowanie kursu przygotowawczego dla kandydatów na I rok studiów.

O popularności i potrzebie kursu świadczy fakt, że ogółem uczestniczyło we wszystkich dotychczasowych kursach 3500 osób, z czego w ostatnim 550 osób.

Wiele akcji ZMS na Uczelni realizowano wspólnie z bratnimi organizacjami studenckimi.

Uczelniana organizacja ZMS zrzesza obecnie w 31 grupach działania 1234 członków.

Do grona działaczy ZMS, którzy aktywnie przyczynili się do rozwoju naszej Uczelnianej Organizacji ZMS w minionym okresie należy zaliczyć między innymi tow. tow. Jerzego Lesia z Wydz. BPIo, Władysława Sajdoka z Wydz. Mechanicznego, Józefa Godulę z Wydz. Górniczego oraz Józefa Popczyka i Jerzego Mrózka z Wydz. Mechaniczno-Energetycznego.

Należy podkreślić, że od początku istnienia trudna praca Uczelnianej Organizacji Związku Młodzieży Socjalistycznej spotykała się z szerokim zrozumieniem i pomocą Władz Uczelni, a szczególnie JM Rektora i KU PZPR.

AKADEMICKI ZWIĄZEK SPORTOWY

W ostatnim roku akademickim Klub zrzeszał 611 członków. Działalność Klubu była prowadzona w sekcjach; lekkiej atletyki, piłki koszykowej, piłki ręcznej, piłki siatkowej, tenisa stołowego, tenisa ziemnego, pływackiej-rekreacyjnej oraz wspólnie z AZS Rokitnica w sekcjach szermierczej i żeglarskiej.

W okresie sprawozdawczym Klub nasz rozegrał około 279 spotkań drużynowych nie wliczając wielu startów indywidualnych w różnych mistrzostwach i turniejach.

W okresie sprawozdawczym sekcja gimnastyczna przerwała swoją działalność i zawodnicy jej przeszli do Gliwickiego Klubu Sportowego „Hutnik”. Również zaprzestała działalności wyczynowej sekcja pływacka i narciarska, które przekształcono w sekcje rekreacyjne przy AZS i studium w. f.

Sekcja szermiercza dla zachowania charakteru wyczynowego, połączyła się z sekcją AZS-u Rokitnica tworząc jednolity AZS „Śląsk” z siedzibą w Rokitnicy.

Sekcja lekkoatletyczna brała udział w rozgrywkach kl. A, zajmując zdecydowanie I m-ce i wchodząc do Ligi Okręgowej. Drugim poważnym sukcesem sekcji było zajęcie I-miejsca w Lidze PZLA. W Akademickich Mistrzostwach Politechnik drużyna nasza zajęła VII miejsce, a indywidualnie najlepszy był Ludwik Nowak i sztafeta 4 × 100 m. kobiet, zajmując I miejsca. Ogółem rozegrano 20 spotkań mistrzowskich, nie ponosząc porażki. Zawodnik Ludwik Nowak, który jest członkiem Kadry Narodowej zajął II miejsce na mistrzostwach Polski, a na Międzynarodowych Mistrzostwach Uniwersytetu Jagiellońskiego zajął I miejsce z wynikiem 2,04 cm w skoku wzwyż, oraz 4-krotnie brał udział w reprezentacji Polski.

Sekcja piłki koszykowej posiada dwa zespoły. Pierwszy walczył w II Lidze, zajmując VIII miejsce, a obecnie po zniesieniu II Ligi walczy w Lidze Okręgowej, zajmując po 1 rundzie rozgrywek III miejsce. W Mistrzostwach Politechnik nasz zespół uplasował się na VI miejscu. Przy sekcji męskiej prowadzony jest również zespół rekreacyjny kobiet zrzeszający 12 studentek. Ogółem rozegrano 40 spotkań mistrzowskich i towarzyskich.

Sekcja piłki ręcznej bierze udział w rozgrywkach kl. A zajmując po 1 rundzie II miejsce w swojej grupie. W Mistrzostwach Politechnik zespół nasz zajął IV miejsce, w Pucharze ZG AZS VII miejsce. Ogółem rozegrano 34 spotkania mistrzowskie i towarzyskie. Rozpoczęto pracę z 15 osobową grupą juniorów. Zorganizowano turniej pierwszych lat studiów, co pozwoliło na pozyskanie 10 nowych zawodników.

Sekcja piłki siatkowej prowadzi 2 zespoły w II Lidze i A klasie. Pierwsza drużyna po zakończeniu cyklu rozgrywek w II Lidze uplasowała się na III miejscu. Obecnie walczy w Lidze Okręgowej i po 1 rundzie znajduje się na II miejscu.

W mistrzostwach typów uczelni w Warszawie, zajęliśmy VI miejsce. Po 1 rundzie druga drużyna zajęła III miejsce w A klasie. Przy Klubie istnieje rekreacyjny zespół kobiet, który zrzesza 18 studentek. Ogółem rozegrano 43 spotkania mistrzowskie i towarzyskie.

Sekcja tenisa stołowego prowadzi trzy zespoły: w I Lidze Państwowej, w Lidze Okręgowej i A klasie, reprezentując dobry poziom sportowy w rozgrywkach mistrzowskich. Zawodnicy sekcji zajmują czołowe lokaty na listach klasyfikacyjnych Śląska i kraju. Jak Czesława Noworyta i Bronisław Gowin, którzy są członkami Kadry Narodowej i niejednokrotnie brali udział w turniejach i spotkaniach międzynarodowych, broniąc barw Polski. Pierwsza drużyna po 1 rundzie rozgrywek zajmuje I miejsce, a zespoły w Lidze Okręgowej i A klasie zajmują VIII i IX miejsce. Ogółem rozegrano 105 meczy mistrzowskich na terenie Śląska i kraju. Pierwsza drużyna brała udział w międzynarodowych turniejach w Jugosławii, Czechosłowacji oraz gościła na zasadzie rewizyty zespół czechosłowacki i rumuński.

Sekcja tenisowa jest jedną z najliczniejszych sekcji Klubu. Korzysta z własnych obiektów otwartych oraz kortu krytego i sali gimnastycznej. Szkolenie prowadzone jest w grupach młodzików, juniorów, seniorów oraz rekreacji dla pracowników naukowych Politechniki. W ubiegłym sezonie I drużyna brała udział w rozgrywkach o Puchar Polski przegrywając nieznacznie z 3 drużyną Polski „Spartą” Warszawa. Zawodnik Józef Osadca jest członkiem Kadry Narodowej i znajduje się na VII miejscu w klasyfikacji rocznej PZT, zaś na IX miejscu znajduje się Ireneusz Łyżwiński. W Ogólnopolskim Turnieju w grach podwójnych mężczyzn, para nasza Osadca-Łyżwiński odniosła duży sukces, wygrywając z najlepszymi parami Polski: Gąsiorek-Piątek i Skonecki-Maniewski. Drużyna młodzików jest aktualnym mistrzem Śląska. Ogółem rozegrano około 37 spotkań mistrzowskich i towarzyskich.

Sekcja szermiercza. W związku z zaprzestaniem finansowania przez ZG naszej sekcji szermierczej, Klub nasz zapewnia wspólnej sekcji AZS Śląsk warunki treningowe w sali gimnastycznej oraz niezbędny sprzęt szermierczy. Sprawy finansowe i szkoleniowe prowadzone są poprzez AZS w Rokitnicy.

Sekcja żeglarska jest wspólna z AZS Rokitnica i działalność swoją prowadzi w oparciu o obiekty należące do tego Klubu, które w najbliższym czasie zostaną przejęte przez Politechnikę Śląską, na mocy zarządzenia Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego.

Kontakty z młodzieżą niezrzeszoną w Akademickim Związku Sportowym przejawiają się w organizacji wspólnych imprez masowych ze Studium Wychowania Fizycznego Politechniki Śląskiej.

Do najbardziej udanych imprez masowych można zaliczyć organizowaną w ramach Spartakiady 1000-lecia imprezę 1-Majową w której brało udział 2300 studentów, w tym ponad 300 kobiet.

Dążeniem Klubu jest zorganizowanie przy Domach Studenckich Kół Sportowych podległych Klubowi AZS, które zajmowałyby się prowadzeniem sportu rekreacyjnego wśród studentów Politechniki Śląskiej. Sprawa ta jest w toku realizacji.

LIGA KOBIET

Koło Ligi Kobiet przy Politechnice Śląskiej zostało na nowo zorganizowane na Zebraniu w dniu 27. IV. 1962 r., na którym dokonano wyborów Zarządu w następującym składzie:

Przewodnicząca — doc. dr inż. Maria ŁUGOWSKA

Zastępcy: Barbara KASPRZYCKA i Jadwiga STAN

Sekretarz — dr inż. Łucja CIEŚLAK

Skarbnik — Stanisława DĄBSKA

Członkowie Zarządu: Krystyna AFFANASOWICZ, Krystyna STEFANIAK, Maria ŁUKIEWICZ

W okresie dwu lat obecny Zarząd zwerbował w poczet członkiń Koła około 200 koleżanek, uporządkował ewidencję oraz sprawy finansowe. Zarząd Koła współpracuje z innymi organizacjami społecznymi na terenie Politechniki, prowadzi szereg akcji zmierzających do poprawy warunków bytowych pracujących kobiet, opieki nad dziećmi naszych pracowników oraz brał udział w urządzaniu niektórych imprez kulturalnych.

13. DANE STATYSTYCZNE

Studia Wydział	Razem studen- tów	W tym kobiet	Pochodzenie społeczne					Absolwenci (dyplomy)		
			robotn.	chłop.	intel.	rzem.	inne	I°	II°	w tym kobiet
Dzienne										
Automatyki	223	26	81	17	120	5	—	—	—	—
BPiO	665	162	194	52	382	36	1	—	46	5
Chemiczny	625	296	176	62	353	17	17	—	54	24
Elektryczny	492	41	172	57	237	25	1	—	62	7
Górnicy	1 271	39	614	107	523	24	3	—	136	3
Inżynierii Sanitarnej	657	317	138	72	420	16	11	—	48	24
Mechaniczny	545	7	249	92	178	22	4	—	72	1
Mechaniczno-Energetyczny	569	45	195	63	287	18	6	—	58	5
Razem	5 047	933	1819	522	2500	163	43	—	476	69
Wieczorowe-Zawodowe										
BPiO	368	30	236	47	85	—	—	46	—	2
Chemiczny	254	87	138	53	63	—	—	12	22	9
Elektryczny	440	10	320	49	70	1	—	35	—	2
Górnicy	471	8	329	43	99	—	—	51	—	—
Inżynierii Sanitarnej	160	32	96	21	43	—	—	20	—	7
Mechaniczny	724	9	510	114	100	—	—	105	—	2
Mechaniczno-Energetyczny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutniczy	319	18	253	52	14	—	—	28	—	2
Razem	2 736	194	1882	379	474	1	—	297	22	24
Zaoczne										
BPiO	340	28	215	56	69	—	—	—	2	—
Elektryczny	386	5	237	67	80	2	—	10	16	—
Górnicy	321	5	211	52	58	—	—	—	3	—
Inżynierii Sanitarnej	170	34	103	27	40	—	—	4	2	1
Mechaniczny	1 438	29	1038	244	156	—	—	2	8	—
Razem	2 655	101	1804	446	403	2	—	16	31	1
Eksternistyczne										
BPiO	9	1	7	2	—	—	—	—	1	—
Chemiczny	43	5	20	11	12	—	—	—	3	—
Elektryczny	35	—	23	7	5	—	—	—	2	—
Górnicy	66	—	44	5	17	—	—	—	6	—
Inżynierii Sanitarnej	15	—	10	2	3	—	—	—	—	—
Mechaniczny	40	—	24	3	13	—	—	—	4	—
Mechaniczno-Energetyczny	23	—	14	3	4	2	—	—	4	—
Razem	231	6	142	33	54	2	—	—	20	—
Wieczorowe-Magisterskie										
BPiO	69	—	34	15	18	2	—	—	4	—
Chemiczny	82	15	46	15	21	—	—	—	17	6
Elektryczny	89	2	48	15	26	—	—	—	14	—
Górnicy	177	1	81	7	85	4	—	—	21	—
Inżynierii Sanitarnej	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mechaniczny	198	3	79	34	74	9	2	—	24	—
Mechaniczno-Energetyczny	56	1	28	9	19	—	—	—	—	—
Razem	671	22	316	95	243	15	2	—	80	6
Ogółem	11 340	1256	5963	1475	3674	183	45	313	629	100

Z udziałem przychodni lekarskiej zorganizowano akcję informacyjną połączoną z badaniami lekarskimi dla wszystkich kobiet pracujących na Politechnice.

Zorganizowano kursy kroju i szycia; prowadzi się stałą opiekę nad stołówką pracowniczą.

Szczególnie dużo uwagi Zarząd Koła poświęca akcji niesienia pomocy w wypadkach losowych oraz opiece nad emerytkami byłymi pracownicami Politechniki. Pomocy — nie wliczając spraw drobnych — udzielono w ok. czterdziestu wypadkach.

Z ważniejszych imprez kulturalnych urządzono spotkania kobiet z przedstawicielkami organizacji kobiecych połączone z dyskusją „przy kawie”, z których najciekawsze było spotkanie z kobietami z wyższym wykształceniem technicznym. W listopadzie 1963 r. zorganizowano wycieczkę autobusową do Czechosłowacji. Ponadto Koło urządzało okolicznościowe zabawy, przedstawienia dla dzieci, akademie na Dzień Kobiet, karnawałowe wieczorki taneczne, rewię mody itd. Obecnie realizowany jest projekt gabinetu kosmetycznego dla pracownic Politechniki Śląskiej.

14. WYJAZDY ZAGRANICZNE PRACOWNIKÓW NAUKOWYCH

Z WYDZIAŁU BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO I OGÓLNEGO

Prof. n. dr inż. Zbigniew BUDZIANOWSKI — Finlandia — od 15. IX. do 5. X. 1963 r. jako kierownik wycieczki naukowej, organizowanej przez ZSP w ramach wymiany praktyk.

Prof. zw. dr inż. Stefan KAUFMAN — Bułgaria — od 1 do 16. X. 1963 r. w ramach wymiany kulturalno-oświatowej.

Doc. dr inż. Wilhelm KRÓL — CSRS — na zaproszenie Słowackiej Akademii Nauk w Bratysławie w okresie od 3 do 19. XII. 1963 r.

Adkt dr inż. Jadwiga ABŁAMOWICZ-LEDWOŃ — ZSRR — od 2 do 31. X. 1963 r., celem zapoznania się z laboratorium, aparaturą i pracami z dziedziny akustyki budowlanej.

Prof. n. dr inż. Leon ROWIŃSKI — sierpień 1963 r., jako kierownik naukowy wycieczki studentów IV i V roku, odbytej w ramach wymiany praktyk z Instytutem Architektury w Bukareszcie (Rumunia).

Adkt dr inż. Marian PALEJ — wyjazd do ZSRR (Leningrad i Moskwa), w czasie od 17. IX. do 12. XI. 1963 r., celem zapoznania się z metodyką i osiągnięciami pracy naukowej i dydaktycznej Katedr Geometrii Wykreślnej.

Doc. dr inż. Józef GŁOMB i adkt dr inż. Feliks ANDERMANN — wyjazd z końcem kwietnia 1963 r. do Weimaru (Hochschule für Architektur und Bauwesen) oraz do innych ośrodków badawczych budownictwa w NRD, celem nawiązania kontaktów i wymiany doświadczeń.

W ramach porozumienia pomiędzy Wydziałami BPiO Politechniki Śląskiej, a Akademii für Architektur und Bauwesen w Weimarze, NRD, dokonana została w roku 1963 dwutygodniowa wymiana pracowników Uczelni.

Z Wydziału BPiO udział wzięli: dr inż. Jakub MAMES, mgr inż. Zdzisław SULIMOWSKI, mgr inż. Szczepan WYRA, mgr inż. Janusz KAJRUNAJTYS, mgr inż. Stefan JENDRZEJEK.

Trasa wycieczki przebiegała przez Drezno, Riesa, Lipsk, Weimar, Erfurt, Halle, Magdeburg, Poczdam i Berlin. W ramach wycieczki zwiedzono naukowo interesujące obiekty budowlane oraz zabytki kulturalne.

Z WYDZIAŁU CHEMICZNEGO

Mgr inż. Konrad OGIOŁDA — 30. IX. do 4. X. 1963 r. — XI Colloquium Spectroscopicum Internationale w Belgradzie.

Prof. n. dr inż. Jerzy SZUBA — październik 1963 r. — Uniwersytet Przemysłu Chemicznego w Vespem.

Doc. dr inż. Maria ŁUGOWSKA — 20. I. 1963 r. Budapeszt — udział w Festiwalu Filmów Naukowych.

Prof. n. dr inż. Eugeniusz BŁASIAK — 26. III. 1963 r. wyjazd do NRD na 3 tygodnie w celu zwiedzenia wyższych uczelni technicznych.

Dr inż. Józef SZARAWARA — w czasie pobytu w Instytucie Technologicznym im. Lenińskiego w Leningradzie — wygłoszenie odczytu na temat kinetyki absorpcji — 17. V. 1963 r.

Mgr inż. Anatol CHOMIAKOW — udział w XXXIV Międzynarodowym Kongresie Chemii Przemysłowej w Belgradzie — Jugosławia — 23—29. IX. 1963 r.

Prof. n. dr inż. Włodzimierz KISIELOW — udział w VI Światowym Kongresie Naftowym — Frankfurt nad Menem — 19—26. VI. 1963 r.

Prof. n. dr inż. Włodzimierz KISIELOW — udział w Sympozjum naukowo-badawczym krajów członkowskich RWPG poświęconym zastosowaniu procesów hydrogenacji w przeróbce ropy naftowej — Moskwa — 19. II. — 3. III. 1963 r.

Adkt dr inż. Urszula SZAŁAJKO — pobyt w ramach stypendium MSZw w NRD (Technische Hochschule für Chemie Leuna-Merseburg) od 8. IX. 1963 r. do marca 1964 r.

Z WYDZIAŁU ELEKTRYCZNEGO

Prof. zw. mgr inż. Zygmunt GOGOLEWSKI — konferencja „CIGRE Nr 17” dotycząca generatorów — Leningrad — październik 1963 r.; konferencja w sprawie podpisania umowy dotyczącej współpracy z Technicznym Uniwersytetem w Budapeszcie — listopad 1963 r.

Mgr inż. Jerzy HICKIEWICZ — wyjazd do Pilzna CSRS w ramach wymiany pracowników naukowych — październik/listopad 1963 r.

Adkt mgr inż. Witold PAPUŻYŃSKI — staż naukowy w Moskiewskim Instytucie Energetycznym — 1. XII. 1961 — 30. VI. 1963 r.

Z WYDZIAŁU GÓRNICZEGO

Katedra Podstaw Konstrukcji Maszyn Górniczych

Doc. dr inż. Ludwik MÜLLER — wyjazd do NRD w celu zapoznania się z pracą katedr części maszyn w Dreźnie, Karl-Marx-Stadt, Magdeburgu oraz zwiedzenie zakładów produkujących ciężkie przekładnie zębate — czerwiec 1963 r. — wygłoszenie dwóch referatów.

Doc. dr inż. Ludwik MÜLLER — udział w międzynarodowej konferencji na temat kół zębatach i wygłoszenie opracowanego wspólnie z dr inż. R. Klusem referatu na temat nowej metody obliczania skurczowych połączeń kół zębatach; Budapeszt — 21—23. XI. 1963 r.

Katedra Bezpieczeństwa Pracy w Górnictwie

Prof. zw. dr inż. Wacław CYBULSKI kierownik Katedry — udział w zjazdach i konferencjach:

- Zebranie Rady Bezpieczeństwa Komisji Węglowej RWPG — czerwiec 1963 r. Bukareszt.
- Międzynarodowa Konferencja Dyrektorów Instytutów Badawczych — Paryż — Aix-le-Bains — lipiec 1963 r.
- III Międzynarodowy Kongres Górniczy — wrzesień 1963 r. Salzburg.

Katedra Aerologii Górniczej

Mgr inż. Andrzej FRYCZ — staż naukowy w Belgii od października 1962 r. do 15 kwietnia 1963 r.; udział w konferencjach wentylacyjnych.

Katedra Elektryfikacji Kopalń

St. wykł. mgr inż. Florian KRASUCKI — wyjazd naukowy do Instytut Górniczego w Budapeszcie — 5—11. X. 1963 r.

Doc. dr inż. Jerzy SIWIŃSKI — pobyt na Uniwersytecie w Budapeszcie, w celu wzajemnej wymiany doświadczeń dotyczących studiów w zakresie automatyki i telemekhaniki.

Katedra Maszyn Górniczych

Prof. zw. dr inż. Oktawian POPOWICZ — wyjazd do Freibergu NRD, na Bergu. Hüttenag — czerwiec 1963 r. wygłoszenie referatu pt. „Spannungsermittlung im Mantel von Mehresiltreibeisheiben und Bandtrommeln”.

Katedra Organizacji i Ekonomiki Górnictwa

Dr Eugeniusz MARKIEWICZ i mgr inż. Marek SUROWIEC — pobyt z ramienia MGIE w Instytucie Górniczym im. A. Skoczynskiego w Moskwie i zapoznanie się z organizacją prac naukowo-badawczych Instytutu w zakresie ekonomiki górnictwa i organizacji produkcji w przodkach górniczych — 20—28. I. 1964 r.

Katedra Mechanicznej Przeróbki Kopalini

Adkt dr inż. Jerzy NAWROCKI — wyjazd na 8-miesięczny staż naukowy do Francji. Zapoznanie się z pracą naukową i dydaktyczną wyższych szkół górniczych w Nancy i Paryżu oraz w Instytucie Górniczym w Verneuil, ponadto udział w Międzynarodowym Kongresie Wzbogacania Rud w Cannes — od stycznia do października 1963 r.

Katedra Geologii Ziół

Doc. dr inż. Czesław POBORSKI — Węgierska Republika Ludowa — Międzynarodowe Kollokwium o Wyrzutach Gazów i Skał w Kopalniach. Wygłoszenie referatu pt. „Untersuchungen im Zusammenhang mit der Einführung des Bruchbauverfahrens in Flözen mit mittlerer CO₂ und Gesteinsaubruchgefährlichkeit” — lipiec 1963 r.

V Międzynarodowy Kongres Stratygrafii i Geologii Karbonu w Paryżu. Wygłoszenie referatu pt. „The firedamp occurrence in Upper Silesian Coalfield”. Przedwodniczenie jednej sekcji Kongresu — 7—21. IX. 1963 r.

Węgierska Republika Ludowa — zapoznanie się z zagadnieniami wyrzutów gazów i skał w kopalniach węgierskich i zagrożeniem wodami krasowymi kopalni w Tatabanya — 13—20. X. 1963 r.

Konferencja polsko-węgiersko-niemiecka we Freibergu poświęcona zagadnieniom wyrzutów gazów i skał — 28—31. 1964 r.

Z WYDZIAŁU INŻYNIERII SANITARNEJ

Doc. dr inż. Zbigniew GREGOROWICZ — Międzynarodowe Kollokwium Spektroskopowe w Belgradzie — 27. 9.—11. 10. 1963 r.

Doc. dr inż. Zbigniew GREGOROWICZ — 1 miesięczny staż naukowy — Eidg. Technische Hochschule — 5. XI. 1963 — 5. XII. 1963 r. — Zürich Szwajcaria.

Wygłoszenie referatów „Neue Anwendung von Redoxindicatoren in der Analytik” — 28. XI. 1963 r. oraz na zebraniu Towarzystwa Chemicznego w Ostrawie CSRS — referat na temat badań nad występowaniem mikroelementów w krajowych surowcach mineralnych — 5. XII. 1963 r.

Prof. n. mgr inż. Józef BARTOSZEWSKI — kierownik Katedry — udział w konferencji na temat inżynierii ruchu w Dreźnie, zorganizowanej przez Izbę Techniki w Berlinie; październik 1963 rok.

Prof. n. dr Andrzej GROSSMAN — w kwietniu br. udział w konferencji Sekcji Wodnej Towarzystwa Chemicznego — Weimar NRD.

Doc. dr inż. Jan PALUCH — wizyta w Czechosłowacji w woj. ostrawskim w charakterze członka delegacji partyjnej KW PZPR w Katowicach — 19—22. XI. 1963 r.

Pobyt w Wiedniu i Grazu na zaproszenie austriackich towarzystw: Österreichischer Wasserwirt-Schaftsverband in Wien, Österreichischer Gesellschaft für Meteorologie in Wien, w celu zapoznania się z działalnością naukową wyższych uczelni i instytutów w zakresie ochrony powietrza i wody przed zanieczyszczeniem 26. XI.—10. XII. 1963 r.

Dr inż. Maria ZDYBIEWSKA — wyjazd szkoleniowy do CSRS — 15. IX.—13. X. 1963 r.

Pobyt w Leningradzkim Instytucie Inżynierjno-Budowlanym dla nawiązania kontaktów naukowych i zapoznania się z wynikami badań radzieckich z dziedziny biologicznego oczyszczania ścieków przemysłowych oraz przedyskutowania własnych wyników; 13 do 27 października 1963 r.

Z WYDZIAŁU MECHANICZNEGO

Prof. n. mgr inż. Henryk RADWAŃSKI — wyjazd do Pilzna CSRS w charakterze członka uczelnianej delegacji, celem zapoznania się z działalnością tamtejszej uczelni technicznej „Vysoka Skola Strojni i Elektrotehnika” oraz przeprowadzenia rozmów dla zawarcia umowy o współpracy między uczelniami; maj 1963 rok.

Z WYDZIAŁU MECHANICZNO-ENERGETYCZNEGO

Dr inż. Marceł BARAN — wyjazd na staż naukowy do Szwajcarii 1. XII. 1963 r.
Adkt dr inż. Andrzej BURGHARDT — wyjazd na 6-cio miesięczny staż naukowy do Imperial College w Londynie — 6. I. 1964 r.

Prof. zw. mgr inż. Kazimierz KUTARBA — pobyt w Anglii w University of Liverpool, Mechanical Engineering Departament celem zapoznania się z osiągnięciami dydaktycznymi tej Uczelni oraz w Zakładach Associated Electrical Industries, English Electric celem zaznajomienia się z nowymi kierunkami konstrukcji turbin parowych i gazowych dużej mocy oraz sprężarek odśrodkowych i osiowych — 25. X.—3. XI. 1963 r.

Mgr inż. Aleksander LEWKOWICZ — 3 letnie studium z dziedziny przepływów w sprężarkach osiowych (praca doktorska) w Mechanical Engineering Departament University of Liverpool w Anglii przy Katedrze prof. dr I. H. Horlocka — 25. X. 1961—30. X. 1964 r.

Prof. zw. dr inż. Stanisław OCHĘDUSZKO i doc. dr inż. Józef FOLWARCZNY — udział w kollokwium termodynamiki zorganizowanym przez Uniwersytet Techniczny w Dreźnie; wygłoszenie referatu Katedry przez prof. Ochęduszkę na temat kontroli złożonych procesów spalania — listopad 1963 r.

Mgr inż. Władysław SEDLAK — staż naukowy w CSRS w Katedrze Turbin Parowych Politechniki w Pilźnie i w Zakładach „Skody” w Pilźnie — 12. XI.—13. XII. 1963 r.

Dr inż. Ryszard PETELA — wyjazd do Anglii na 10-miesięczny staż naukowy.
Prof. dr inż. Jan SZARGUT — staż naukowy w Eidg. Technische Hochschule — Zürich Szwajcaria 5. XI.—5. XII. 1963 r. i wygłoszenie referatów:

— „Angenäherte Bestimmung der Exergie fester Brennstoffe”, „Neue Methode der Wärmebilanz metallurgischer und giessereitechnischer Prozesse”.

— referat w Morawskiej Ostrawie (Czechosłowacja) pt. „Użyteczne efekty rekuperacji w walcowniczych piecach grzewczych” 5. XII. 1963 r.

Doc. dr inż. Maciej ZARZYCKI i inż. Bolesław WODZIŃSKI — udział w konferencji w sprawie hydrauliki olejowej w Opawie CSRS od 23—28. IX. 1963 r.

15. WIZYTY GOŚCI ZAGRANICZNYCH

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO I OGÓLNEGO

Do Katedry Budowy Mostów, w ramach wymiany międzyuczelnianej w czerwcu 1963 r. przyjechali Dipl. Ing. Harald ZROST i Dipl. Ing. Helmut REDIGER z Weimaru (Hochschule für Architektur und Bauwesen).

WYDZIAŁ CHEMICZNY

W dniach 20—22. XI. 1963 r. gościem Katedry Chemii Fizycznej był doc. Christo NONIŃSKI z Instytutu w Sofii.

W październiku 1963 r. przez 3 dni Katedra Chemicznej Technologii Węgla gościła st. asystenta Politechnika w Veszprem (Węgry), który zapoznał się z pracą i osiągnięciami Katedry.

Katedra Technologii Powłok Ochronnych gościła w dniu 24. IX. 1963 r. inż. Jiri TOMS'a z Wyższej Szkoły Chemiczno-Technicznej w Pardubicach CSRS. W czasie

pobytu zapoznano gościa z programem nauczania na Wydziale Chemicznym, a w szczególności w zakresie chemii i technologii polimerów oraz z tematyką prac badawczych w Katedrze.

W dniach 2—6. XII. 1963 r. Katedra Technologii Powłok Ochronnych gościła dr inż. M. BOMARA z Obalovego Instytutu w celu przeprowadzenia rozmowy dotyczącej omówienia syntezowanych substancji fungostatycznych, wpływu budowy chemicznej na ich działanie fungostatyczne oraz metodyki badań mikrobiologicznych.

W okresie od 11—14. X. 1963 r. Katedra Technologii Wielkiego Przemysłu Nieorganicznego gościła inż. Klara Sandor NAGY z Uniwersytetu Chemiczno-Technologicznego w Veszprem — Węgry.

Katedrę Technologii Nafty i Paliw Płynnych odwiedzili

- w lutym i marcu 1963 r. — profesorowie Politechniki Naftowej w Bukareszcie; prof. dr C. CREANGA, prof. dr V. ROBU, prof. dr S. RASEEV i prof. dr G. SUCIU.
- w lipcu 1963 r. — prof. H. PRINZLER — kierownik Instytut Petrochemicznego Politechniki w Leuna — Merseburgu.
- w październiku 1963 r. — doc. dr D. I. DYMITROW z Instytutu Technologii Chemicznej w Sofii.

WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY

Katedrę Maszyn Elektrycznych odwiedzili Janos SVEBA i Imre VARGA z Technicznego Instytutu w Budapeszcie celem nawiązania współpracy naukowo-kulturalnej między uczelniami — październik/listopad 1963 r.

Gościem Katedry Matematyki był Jiri KLATIL — z Wyższej Szkoły Budowy Maszyn i Elektrotechniki w Pilźnie — wrzesień 1963 r.

Katedrę Miernictwa odwiedzili w ramach współpracy naukowo-kulturalnej Caclar CTNRTNIKOW z Pilzna.

W ramach „Planu Realizacji Umowy Kulturalnej gościł w Katedrze Gospodarki Elektroenergetycznej Klaus Dieter WESSING NRD — grudzień 1963 r.

Katedra Miernictwa gościła prof. DUDUKOWIĆA z Uniwersytetu w Belgradzie dla wymiany doświadczeń — luty 1964 r.

WYDZIAŁ GÓRNICZY

Katedra Elektrotechniki Ogólnej A gościła w październiku 1963 r. Rektora Akademii Górniczo-Hutniczej z Freibergu NRD.

Katedrę Elektryfikacji Kopalń odwiedził w dniu 22. V. 1963 r. prof. S. A. WOŁOTKOWSKIJ z ZSRR.

Katedra Maszyn Górniczych gościła w okresie od 30. III. do 30. IV. 1963 r. doc. Zoję Fiedorową MICHAJŁOWĄ i doc. Georgija Andrejewa JAKOWŁOWICZA oraz 7 studentów z Charkowskiego Instytutu Budowy Maszyn Górniczych i Techniki Kalkulacyjnej — studenci odbywali praktykę przeddyplomową.

Ponadto Katedrę odwiedzili:

Inż. Willy SONNTAG — Schwelm Westfalia Schmierungstechnik — (czerwiec 1963 r.).

Inż. SCHOLZ — GHH Sterkrade NRF (czerwiec 1963 r.).

Mgr inż. Anna MUŁADŻIKOWA i Nikolai KOLEV z Sofii Bułgaria (październik 1963 r.).

Katedra Mineralogii i Petrografii i Katedra Geologii Ziół gościły w czerwcu 1963 r. prof. dr Gerharda ROSELTA dyrektora Instytutu Paliw Akademii we Freibergu.

WYDZIAŁ INŻYNIERII SANITARNEJ

Katedra Technologii Wody i Ścieków gościła w listopadzie 1963 r. prof. A. WAGNERA — Kierownika Katedry Technologii Wody na Stavebnim Fakultecie w Brnie.

Katedrę Biologii Sanitarnej odwiedziło szereg osób zwiedzających Politechnikę Śląską, między innymi dr inż. M. BOMAR (CSRS) specjalizujący się w zagadnieniach zwalczania korozji biologicznej.

WYDZIAŁ MECHANICZNY

W Katedrze Dźwignic i Urządzeń Transportowych gościł w czerwcu i lipcu 1963 r. inż. Mirosław TAUER adiunkt Politechniki z Pilzna; celem jego wizyty było zapoznanie się z budową i działaniem przenośników o dużej mocy.

W Katedrze Ekonomii Politycznej przebywali w 1963 r. z dwutygodniową wizytą pracownicy Katedry Marksizmu z Politechniki w Pilźnie st. asyst. J. LUKAS i M. BENDA.

W Katedrze Matematyki przebywała z wizytą w marcu 1963 r. delegacja z Węgier, złożona z przedstawicieli wyższych Uczelni.

W roku 1963 Katedrę Metaloznawstwa zwiedził kandydat nauk technicznych B. POGOROW z Bułgarii i inż. J. PIXA — Czechosłowacja.

Katedrę Odlewnictwa odwiedzili:

— dziekan Wydziału Mechanicznego i Kierownik Katedry Odlewnictwa Uniwersytetu w Belgradzie — Milian B. PAJEWIC (maj 1963 r.).

— kierownik Katedry Metalurgii i Odlewnictwa Politechniki w Riese — Bułgaria Radosław Piotrow TODOROW (czerwiec 1963 r.).

— kierownik Katedry Odlewnictwa w Sofii — Bułgaria Todor NIKOŁOW — (grudzień 1963 r.).

W dniach 27 do 30. XI. 1963 r. przebywał w Katedrze Przeróbki Plastycznej inż. TOTH z Instytutu w Miskolc (Węgry) w celu zapoznania się z problematyką prowadzonych prac naukowych oraz tematyką wykładów i ćwiczeń.

WYDZIAŁ MECHANICZNO-ENERGETYCZNY

Katedra Inżynierii i Aparatury Chemicznej gościła inż. Nikola SAKIČA z Instytutu Chemii i Technologii w Belgradzie (Jugosławia) w dniach od 11—17. XI. 1963 r.

16. UDZIAŁ PRACOWNIKÓW NAUKI W KRAJOWYCH NARADACH, ZJAZDACH I KONFERENCJACH

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO I OGÓLNEGO

Udział pracowników Wydziału BPIO w Konferencji Naukowej w Krynicy. Dzień sięciu pracowników Wydziału wygłosiło referaty. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był prof. n. dr inż. Józef LEDWON.

W dniu 28. XI. 1963 r. na Wydziale BPIO odbyło się zebranie naukowe na temat wybranych działów teorii konstrukcji, zorganizowane przez Katedrę Mechaniki Budowlanej, wspólnie z oddziałem gliwickim PTMTS. Na zebraniu tym pracownicy naukowemu Katedry dr inż. Jerzy NIEWIADOMSKI, dr inż. Feliks ANDERMANN, mgr inż. Stanisław BIELAK i mgr inż. Stanisław LESSAER wygłosili referaty z dziedziny teorii powłok, tarcz, ustrojów wiszących i zastosowania matematyki.

WYDZIAŁ CHEMICZNY

Katedra Chemii Nieorganicznej

14—17. X. 1963 r. Konferencja Naukowo-Techniczna w Katowicach na temat analizy chemicznej w hutnictwie żelaza — w której uczestniczyli: adkci M. Kowalczyk i K. Ogiółda.

19. XI. 1963 r. — doc. dr inż. T. Pukas — wygłoszenie referatu pt. „Gal i niektóre jego związki kompleksowe” na zebraniu Polskiego Towarzystwa Chemicznego w Szczecinie.

12. XII. 1963 r. — Konwersatorium Podkomisji Analizy Surowców Mineralnych PAN — uczestniczył mgr inż. K. Ogiółda,

16, 17. XII. 1963 r. Konwersatorium Sekcji Spektroskopii Atomowej PAN — Warszawa — wziął udział mgr inż. K. Ogiółda.

Katedra Chemii Fizycznej

W dniach 4—5 lutego 1963 r. odbyło się Kolokwium Katalityczne zorganizowane przez Katedrę Chemii Nieorganicznej AGH i Instytut Chemii Fizycznej PAN w Krakowie.

Wygłoszono następujące referaty:

prof. Z. Sokalski, mgr inż. Z. Dziewięcki: Elektrobalistyczne metody badań własności elektrycznych niektórych półprzewodników jako katalizatorów.

prof. Z. Sokalski i mgr inż. J. Izydorczyk: Elektrokinetyczne metody badań półprzewodników MoO_3 , WO_3 , Ta_2O_5 jako katalizatorów kwasowości protonowej.

prof. Z. Sokalski i mgr inż. A. Tarnawski: Półprzewodnikowe aktywatory kontaktów do syntezy butadienu.

prof. Z. Sokalski i dr Z. Czarny: Przewodnictwo elektryczne Ta_2O_5 w obecności reagentów syntezy butadienu.

dr J. Ujma: Przewodnictwo elektryczne ciemne i świetlne a stopień niejednorodności ZnO .

W kwietniu odbyło się Sympozjum i Konferencja zorganizowana przez Komitet dla Spraw Hutnictwa w Zakopanem.

Wygłoszono referaty:

prof. Z. Sokalski: Trawienie rud siarczkowych.

prof. Z. Sokalski i dr inż. W. Stronczak: Fizykochemiczne metody badań procesów kserograficznych.

W kwietniu 1963 r. odbyła się konferencja zorganizowana przez Ministerstwo Przemysłu Chemicznego na temat osiągnięć polskiej chemii; uczestniczył prof. dr Z. Sokalski zabierając głos w dyskusji. Prof. dr Z. Sokalski uczestniczył w Sympozjum Resonansu Magnetycznego zorganizowanego przez I. B. J. w Krakowie we wrześniu 1963 r.

W dniu 14. IX. 1963 r. dr inż. Maria Kuczyńska wygłosiła referat na II Ogólnopolskim Zjeździe Katalitycznym pt. „Modyfikacja metody chromatograficznej dla badań katalitycznych”

Katedra Technologii Wielkiego Przemysłu Nieorganicznego

W dniach 29—30 października 1963 r. odbyło się w Warszawie Konwersatorium zorganizowane przez Stowarzyszenie Inżynierów i Techników przemysłu chemicznego, przemysłu materiałów budowlanych i PAN dotyczące korozji w budownictwie. Uczestniczył w nim dr inż. Marian Starczewski.

Prof. dr inż. S. Pawlikowski uczestniczył w posiedzeniu Zespołu IV Problemu Chemii i Technologii Przerobu Krajowych Surowców Mineralnych.

Dr inż. Iwo Pollo uczestniczył w konferencji antykorozyjnej zorganizowanej przez Krakowskie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa” w dniach 30. XI. i 1. XII. 1963 r.

24. IV. 1963 r. odbyło się Konwersatorium zorganizowane przez Katedrę na temat elektrochemicznej ochrony tworzyw przed korozją. 15. VI. 1963 r. Katedrze powierzona została w skali krajowej koordynacja i reprezentowanie w RWPG problemu ochrony przed korozją urządzeń i przewodów podziemnych.

18. VI. 1963 r. Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa zorganizował kurs na temat zachowania się stali w ośrodkach korozyjnych. Wykłady na kursie prowadzili dr inż. Marian Starczewski i mgr inż. Stefan Pleśniak.

19. VI. 1963 r. Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa zorganizował kurs korozyjny, na którym mgr inż. Stefan Pleśniak wygłosił wykład na temat metali nieżelaznych jako tworzyw chemooodpornych.

WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY

W dniach 18 i 19 czerwca 1963 r. odbyło się VI Seminarium Maszyn Elektrycznych na temat „Maszyny synchroniczne w energetyce i przemyśle”.

Seminarium zostało zorganizowane przez Katedrę Maszyn Elektrycznych pod kierownictwem prof. zw. Z. Gogolewskiego, z udziałem około 200 zaproszonych gości z przemysłu i instytucji naukowych.

W ramach seminarium wygłoszono 13 referatów oraz wyświetlono 2 filmy naukowe krótkometrażowe.

Pracownicy naukowcy Wydziału Elektrycznego wygłosili następujące referaty:

prof. zw. mgr inż. Zygmunt Gogolewski — Aktualna problematyka techniki turbogeneratorów wielkich mocy,

dr inż. H. Kowalowski (Kat. Maszyn Elektrycznych) — Siły elektrodynamiczne obciążające uzwojenia tworników maszyn synchronicznych,

mgr inż. A. Różycki (Kat. Maszyn Elektrycznych) — Powstawanie uszkodzeń w uzwojeniach wirników dużych turbogeneratorów,

doc. dr inż. W. Paszek (Kat. Maszyn Elektrycznych) — Generator synchroniczny jako obiekt regulacji,

dr inż. J. Wróblewski (Kat. Elektrowni) — Współczesne zabezpieczenia przekładnikowe generatorów synchronicznych dużej mocy i bloków generator-transformator,

mgr inż. G. Bartodziej (Kat. Urządzeń Elektrycznych) — Wielkopiętrowe przyłącza generatorów synchronicznych,

mgr inż. J. Kubek, mgr inż. J. Hickiewicz, mgr inż. E. Pałka (Kat. Maszyn Elektrycznych) — Układ regulacji i napięcia turbogeneratorów,

doc. dr inż. Z. Nowomiejski, mgr inż. Z. Cichowska (Kat. Podstaw Elektrotechniki) — Niesymetryczne układy trójfazowe,

mgr inż. H. Białkiewicz (Kat. Gospodarki Elektro-Energetycznej) — Problem asymetrii obciążenia w zakładach przemysłowych.

WYDZIAŁ GÓRNICZY

Katedra Podstaw Konstrukcji Maszyn Górniczych

Dnia 22 kwietnia 1963 r. odbyła się w Zakładzie narada w sprawie form współpracy w dziedzinie projektowania, badania i wykonywania przekładni zębatach, w której udział wzięło 70 przedstawicieli 45 zakładów przemysłowych i biur projektowych.

W dniach od 9 do 14 grudnia 1963 r. odbyła się kursokonferencja konstruktorów i projektantów przekładni zębatach, która miała na celu zaznajomienie ich z metodami obliczeń opracowanymi przez Zakład Badań Mechanicznych Przekładni Zębatach.

Katedra Bezpieczeństwa Pracy w Górnictwie

Prof. zw. dr inż. Wacław Cybulski wziął udział w Kongresie Krajowym Górnictwa — Katowice — maj 1963 r.

Katedra Matematyki C

W Konferencji Naukowej w czasie Walnego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Matematycznego w kwietniu 1963 r w Zakopanem udział wzięli: st. wykł. mgr Kazimierz Szalajko, st. wykł. mgr Alfred Frylik, st. asyst. mgr Jan Rzytka.

Katedra Elektryfikacji Kopalń

28. III. 1963 r. — prof. dr inż. T. Zarański wygłosił referat pod tytułem „Wpływ warunków pracy elektrycznych lokomotyw kopalnianych na zdolność przewozową” na zebraniu dyskusyjnym w Katowicach zorganizowanym przez Stow. Inż. i Techn. Górnictwa.

20. IX.—2. X. 1963 r. doc. dr inż. J. Siwiński i st. asyst. mgr inż. B. Świerczyna wzięli udział w konferencji Krajowej w Warszawie na temat automatyzacji procesów technologicznych.

Katedra Maszyn Górniczych

W dniu 14. III. 1963 r. odbyła się konferencja na temat „Zachowanie się lin w szybach na podstawie pracy Hermesa i Bruensa oraz doświadczeń Katedry” — prof. dr inż. O. Popowicz wygłosił referat.

W dniu 20. II. 1963 r. odbyła się w Krakowie konferencja OKPTMTiS, w której udział wziął prof. dr inż. O. Popowicz wygłaszając referat pt. „Uproszczone obliczenia i wyniki pomiarów bębnow wielolinowych”.

Na konferencji NOT — Katowice 11. IV. 1963 r. wygłosił referat mgr inż. J. Antoniak pt. „Ruchy liny nośnej w czasie pracy urządzenia wyciągowego”.

Na konferencji GIG 19. I. 1963 r. wygłosił referat mgr inż. J. Antoniak pt. „Opracowanie założeń dla taboru stosowanego w przewozie dołowym”.

Na konferencji Naukowo-Technicznej w ZUT „Zgoda” — Świętochłowice —

10. X. 1963 r. referaty wygłosili:

prof. dr inż. Oktawian Popowicz — Problemy wytrzymałości powłokowej bębnow i kół pędnych,

mgr inż. Jerzy Antoniak — Wykładziny kół pędnych, badania i doświadczenia ruchowe,

mgr inż. Jan Orlacz — Konstrukcja hamulców produkcji krajowej.

Prof. dr inż. O. Popowicz wziął udział w Międzynarodowym Sympozjum naukowym na temat „Badania w zakresie urabiania węgla i skał” — zorganizowanym przez Główny Instytut Górnictwa i Komitet Górnictwa Polskiej Akademii Nauk — październik 1963 r.

Katedra Geologii Ziół

Doc. dr inż. Czesław Poborski wziął udział w Krajowym Zjeździe BHP zorganizowanym przez Polską Akademię Nauk, Państwową Radę Górnictwa i Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Górnictwa w Katowicach. Na Zjeździe wygłosił referat pt. „Badania zachowania się gazu w pokładach węgla w pobliżu wyrobisk górniczych i niektóre sposoby zapobiegania wyrzutom”.

Dnia 17. XII. 1963 r. odbyło się zebranie naukowe Oddziału Górnośląskiego Polskiego Towarzystwa Geologicznego na którym doc. Poborski wygłosił referat pt. „Metan w Górnośląskim Zagłębiu Węglowym”.

Mgr Kazimiera Hamberger i mgr Tadeusz Krzoska wzięli udział w dniach 1—18. IX. 1963 r. w VI Międzynarodowym Zjeździe Asocjacji Karpacko-Bałkańskiej w polskiej części Karpat.

Mgr Helena Czaporowska uczestniczyła w dniach 19—22. IX. 1963 r. w XXXVI Zjeździe Polskiego Towarzystwa Geologicznego w Pieninach.

WYDZIAŁ INŻYNIERII SANITARNEJ

Katedra Komunikacji Miejskich

Pracownicy brali udział w Seminarium Komunikacji Miejskich Towarzystwa Urbanistów Polskich w Przemyśle na temat „Wybrane zagadnienia inżynierii ruchu”.

St. asyst. mgr inż. M. Miciński uczestniczył w konferencji na temat „Uszorstnienie nawierzchni drogowych” w Warszawie, zorganizowanej przez Centralny Ośrodek Badań i Rozwoju Techniki Drogowej.

Katedra Techniki Sanitarnej

XV Zjazd Mikrobiologów Polskich we Wrocławiu; w zjeździe wzięli udział doc. dr inż. J. Paluch i st. asyst. mgr inż. K. Kowalska — 11—14. XI. 1963 r.

Konferencja naukowo-techniczna Centralnego Instytutu Ochrony Pracy w Warszawie na temat „Badanie pyłów i urządzeń odpylających”; udział wzięli: adkt mgr inż. T. Darnikiewicz i st. asyst. mgr inż. Z. Synoradzki.

Katedra Ogrzewnictwa i Wentylacji

St. wykl. mgr inż. T. Chlipalski, adkt mgr inż. St. Majerski, st. asyst. mgr inż. St. Legieć — udział w kurso-konferencji naukowo-technicznej na temat „Ogrzewanie o krążeniu indukowanym” zorganizowanej w dniach od 17 do 19 stycznia 1963 r. przez NOT w Krakowie.

Adkt dr inż. St. Mierzwiński i adkt mgr inż. St. Majerski — udział w konferencji naukowo-technicznej pt. „Zastosowanie międzynarodowego układu jednostek w przemyśle” zorganizowanej w dniach 25 i 26. I. 1963 r. przez NOT w Gliwicach.

Adkt dr inż. St. Mierzwiński — udział w konferencji naukowo-technicznej na temat „Technika odpylania w filtrach tkaninowych” zorganizowanej przez Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Hutniczego w Katowicach w dniach 2—3. X. 1963 r.

St. wykl. mgr inż. T. Chlipalski, adkt dr inż. St. Mierzwiński, adkt mgr inż. St. Majerski, st. asyst. mgr inż. St. Legieć — udział w III Zjeździe Ogrzewników Polskich zorganizowanym przez NOT w Warszawie w dniach od 27 do 29 listopada 1963 r.

Adkt dr inż. St. Mierzwiński — udział w konferencji naukowo-technicznej pt. „Badanie pyłów i urządzeń odpylających” zorganizowanej w dniach 10—11. XII. 1963 r. w Warszawie przez Centralny Instytut Ochrony Pracy.

Katedra Chemii Sanitarnej

I Sesja Naukowa Przyrodników Śląskich zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Przyrodników, Oddział w Katowicach; Katowice 22—23. XI. 1963 r.; na sesji wygłosili referaty:

— mgr R. Baranowski — „Szybka analiza niektórych kwasów sulfonowych i ich soli”,

— mgr J. Ciba — „Zastosowanie kwasu ftalowego w analizie chemicznej,

— mgr J. Czerniec — „Szybkie oznaczanie siarki w paliwach naturalnych.

Mgr Ryszard Baranowski i mgr Jerzy Czerniec — Konferencja naukowo-techniczna pt. „Analiza chemiczna w hutnictwie żelaza” — Katowice, 14—17. X. 1963 r. — wygłoszenie referatu.

Mgr Jerzy Ciba — kurs spektrofotometryczny — Poznań, 23—26. I. 1963 r.

Mgr Ryszard Baranowski — kurs polarograficzny — Warszawa, 30. I.—9. II. 1963 r.

Katedra Technologii Wody i Ścieków

Pracownicy Katedry prof. dr A. Grossman, dr inż. J. Chmielowski, dr inż. M. Zdybiewska, dr inż. T. Wierzbicki i mgr inż. St. Magosz — wzięli udział w obradach IV Konferencji Naukowo-Technicznej w Katowicach na temat „Postęp techniczny w dziedzinie oczyszczania ścieków”, która odbyła się w maju 1963 r.

Na konferencji tej pracownicy Katedry wygłosili dwa referaty, a mianowicie:

— dr M. Zdybiewska — „Biologiczne oczyszczanie ścieków fenolowych na złożach zraszanych”,

— dr J. Chmielowski — „Badania nad własnościami biochemicznymi osadów czynnych przystosowanych do rozkładu fenoli”,

— dr M. Zdybiewska opracowała na Zjazd Hydrobiologów Polskich w Gdańsku referat pt. „Porównawcze liczenie bakterii w ściekach”.

Ponadto pracownicy Katedry uczestniczyli w następujących zjazdach i konferencjach:

- dr inż. Maria Zdybiewska brała udział w XV Zjeździe Mikrobiologów we Wrocławiu w dniach od 11 do 14 listopada 1963 r., gdzie wygłosiła referat pt. „Zdolności adaptacyjne drobnoustrojów występujących przy biologicznym oczyszczaniu ścieków fenolowych”,
- prof. dr inż. Andrzej Grossman i dr inż. Maria Zdybiewska uczestniczyli w grudniu 1963 r. w kolokwium na temat detergentów w Instytucie Ciężkiej Syntezy Organicznej w Blachowni Śl., na którym dr Zdybiewska wygłosiła referat pt. „Detergenty w gospodarce wodnej i ściekowej oraz próby ich usuwania ze ścieków”.

Katedra Biologii Sanitarnej

Doc. dr inż. Kazimierz Kluczycki — Międzynarodowe Sympozjum na temat „Genetyka drobnoustrojów” zorganizowane przez Komitet Mikrobiologiczny PAN — Warszawa, 28. I. — 19. II. 1963 r. (udział w pracach naukowych).

Naukowa Sesja Wyjazdowa „Współpracy z Przemysłem” w Walcowni Metali „Łabędy” — 17. IV. 1963 r.

Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Oczyszczania ścieków przemysłowych” — Oświęcim, 10—11. V. 1963 r.

Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Oczyszczania ścieków celulozowych” — Łódź, 23—24. V. 1963 r.

Konferencja Naukowo-Techniczna NOT pt. „Postępy w oczyszczaniu ścieków przemysłowych” — Katowice-Chorzów, 17—19. VI. 1963 r.

XV Zjazd Mikrobiologów Polskich — Wrocław, 11—13. XI. 1963 r. (Przewodniczący Sekcji).

Konferencja Naukowo-Techniczna NOT „Zagadnienia ochrony drewna oraz zwalczanie korozji biologicznej” — Poznań, 14—15. XI. 1963 r.

Sesja Naukowa Towarzystwa Przyrodników, Oddział Śląski — Katowice, 22—23. XI. 1963 r. — wygłoszenie referatu programowego.

Dr Barbara Grzybowska — Konferencja Naukowo-Techniczna NOT — „Postępy w oczyszczaniu ścieków” — Katowice, czerwiec 1963 r.

Sympozjum na temat „Produktywności ekosystemów wodnych” — Warszawa, 2—4. XII. 1963 r.

Mgr Helena Petrycka — Konferencja Naukowo-Techniczna NOT „Postępy w oczyszczaniu ścieków” — Katowice, czerwiec 1963 r.

XI Zjazd Mikrobiologów Polskich — Wrocław, 11—13. XI. 1963 r.

WYDZIAŁ MECHANICZNY

Katedra Dźwignic

Prof. mgr inż. Henryk Radwański — udział w obchodach 50-lecia działalności Dozoru Technicznego w Polsce — sesja Sekcji Technicznej — Warszawa, 8—11. X. 1963 r.,

— udział w otwartym posiedzeniu Rady Wydziału Maszyn Roboczych i Pojazdów Politechniki Warszawskiej w związku z 15-leciem istnienia Katedry Maszyn Budowlanych i Drogowych oraz 40-leciem pracy zawodowej i naukowej jej Kierownika prof. dr inż. Ignacego Bracha; udział w Sesji Naukowej Katedry — Warszawa, 15—16. XII. 1963 r.

Katedra Ekonomii Politycznej

Doc. dr Bronisław Miszewski — udział w Konferencji Katedr Ekonomii Politycznej w Zakopanem.

Katedra Ekonomiki i Organizacji

Dr inż. Tadeusz Machnik, mgr inż. Kazimierz Hawranek — VII Doroczna Konferencja Ekonomiki Przemysłu w Wiśle — maj 1963 r.

Dr inż. T. Machnik — Międzynarodowa Konferencja Specjalizacji Produkcji Maszyn — Warszawa, grudzień 1963 r.

Konferencja Katedr Ekonomiki Przemysłu — Sopot.

Dr Danuta Pachulicz — Konferencja poświęcona wybranym zagadnieniom prakseologii — Jabłonna, czerwiec 1963 r.

— Konferencja poświęcona metodologii badań czynnikami warunkującymi podniesienie sprawności studiów — 28. IX. 1963 r., Warszawa.

— Konferencja omawiająca wyniki badań nad sprawnością studiów na wybranych wydziałach 16 wyższych uczelni różnych typów — Zakład Badań nad Szkolnictwem Wyższym — 4. XII. 1963 r.

— Konferencja poświęcona metodom badań testowych — PAN Placówka Psychometryczna.

Katedra Matematyki

Mgr Władysław Morytko i mgr Stefan Sedlak — II Konferencja na temat „Przestrzenie włókniste i ich zastosowania” — Karpacz, 24—29. XI. 1963 r.

Mgr Władysław Łukaszek — Konferencja naukowo-techniczna na temat „Zastosowania maszyn matematycznych w projektowaniu i produkcji” — Gliwice, 26—27. XI. 1963 r.

Katedra Mechaniki Technicznej

Konferencja dyskusyjno-konsultacyjna w Zakładach Mechanicznych w Łąbędach na temat „Zagadnienia konsultacyjne i technologiczne przekładni zębatych” — dr inż. Antoni Jakubowicz.

IV Ogólnokrajowa Konferencja z Teorii Mechanizmów i Maszyn oraz Ogólnopolskie Seminarium — dr inż. Antoni Jakubowicz, dr inż. Roman Klus, mgr inż. Zbigniew Bogucki, mgr inż. Adam Kwaśnicki.

Seminarium z Teorii Drganí Nieliniowych Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN — mgr inż. Józef Wojnarowski, mgr inż. Julian Zieliński.

Kurs programowania na maszynach cyfrowych — dr inż. Roman Klus, mgr inż. Feliks Jełowicki, mgr inż. Izabella Hyla, mgr inż. Adam Kwaśnicki.

Katedra Metaloznawstwa

Pracownicy Katedry w roku 1963 uczestniczyli w następujących krajowych radach, zjazdach i konferencjach:

III Konferencja Metaloznawcza PAN — Łódź, październik 1963 r. na temat „Nowoczesne metody badań w metaloznawstwie” — gdzie referaty wygłosili:

prof. mgr inż. Fryderyk Staub i dr inż. Adolf Maciejny — „Badanie na mikroskopie elektronowym procesów odpuszczania stali”,

st. wykl. dr inż. Emil Olewicz — „Badanie struktur metali w wysokich temperaturach”,

prof. mgr inż. Stanisław Przegaliński i mgr inż. M. Bialecki — „Badania hartowności stali samohartujących się”,

st. wykl. dr inż. Władysław Ząbik — „Badania metalograficzne pęknięć korozyjnych w stalach niskowęglowych”.

Oprócz tego udział w Konferencji i dyskusji wzięli: adkt dr inż. Łucja Cieślak, st. asyst. mgr inż. Jan Adamczyk.

Konferencja Naukowo-Techniczna PAN — Warszawa, styczeń 1964 r. „Wpływ badań naukowych na przyspieszenie rozwoju budowy maszyn”; udział — prof. mgr inż. Fryderyk Staub, adkt dr inż. Adolf Maciejny.

V Seminarium Mikroskopii Elektronowej — Kraków, listopad 1963 r.; udział w dyskusji wzięli: prof. mgr inż. Fryderyk Staub, dr inż. Łucja Cieślak, dr inż. Adolf Maciejny, dr inż. Emil Olewicz, mgr inż. Jan Adamczyk.

Katedra Obrabiarek do Metali

W grudniu 1963 r. st. wykł. mgr inż. Tadeusz Tyrlik brał udział w Konferencji naukowo-technicznej na temat „Hydraulika w górnictwie” zorganizowanej w Katowicach przez SITG i Ministerstwo Górnictwa i Energetyki — w czasie której wygłosił referat pt. „Teoretyczne zagadnienia napędu hydraulicznego”.

Katedra Odlewnictwa

15 kwietnia 1963 r. Konferencja zorganizowana przez STOP — Gliwice w GZUT na temat odlewania kul odśrodkowo — dr inż. Stanisław Jura.

15 października 1963 r. mgr inż. Krystyna Pudełko — posiedzenie Komisji do spraw rozeznania występowania i przemysłowego wykorzystania bentonitów BZPW — Bytom.

Katedra Przeróbki Plastycznej

Prof. dr inż. Zygmunt Wusatowski brał udział w kwietniu 1963 r. w Zebraniu Sprawozdawczym Komitetu Hutnictwa Polskiej Akademii Nauk w Zakopanem,

w czerwcu 1963 r. w Krajowej Konferencji dla Polepszenia Jakości Matryc Kuźniczych.

Katedra Spawalnictwa

Udział mgr inż. Jerzego Brózdy w Ogólnopolskim Zjeździe Spawalników w Nowej Hucie — październik 1963 r.

WYDZIAŁ MECHANICZNO-ENERGETYCZNY

Katedra Podstaw Konstrukcji Maszyn

Prof. n. dr inż. Janusz Dietrych wygłosił na Seminarium w Instytucie Podstawowych Problemów PAN w dniu 14. I. 1963 r. referat pt. „Przegląd aktualnych problemów badania przekładni zębatych”.

W 1963 r. w czerwcu na I Sympozjum Podstaw Konstrukcji Maszyn — Gdańsk — zostały przedstawione następujące prace i komunikaty: „Zasady konstrukcji Maszyn” i „Kierunki poszukiwań ogólnych podstaw konstrukcji maszyn” — prof. n. dr inż. Janusz Dietrych, „Badanie krążników” — mgr inż. A. Dietrych i mgr inż. R. Larysz, „Wielkości akustyczne podstawą niektórych cech konstrukcyjnych” mgr inż. Z. Jaskóła, „Momento-generator w układzie mocy zamkniętych” — mgr inż. W. Chomczyk, „Badania pierścieniowych złącz spawanych obciążonych zmiennie” — adkt mgr inż. J. Wojas.

W październiku 1963 r. została przedstawiona na ogólnokrajowej konferencji SIMP praca prof. n. dr inż. J. Dietrycha „Cechy konstrukcyjne w maszynach wyciągowych”.

Ponadto prof. Dietrych wygłosił na zebraniu naukowym Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej — 19. XII. 1963 r. referat pt. „Mechanika a konstrukcja”.

Katedra Teorii Maszyn Ciepłych

Prof. zw. dr inż. St. Ochęduszek i adkt mgr inż. H. Górniak wygłosili referaty na temat „Zastosowanie międzynarodowego układu jednostek miar SI w przemyśle w Warszawie dla energetyków przemysłu chemicznego i PIGPE oraz dla biur projektowych przemysłu chemicznego w Gliwicach.

Katedra Pomp i Silników Wodnych

Doc. dr inż. M. Zarzycki brał udział w III Krajowym Zjeździe Górniczym na temat „Postęp techniczny w walce o poprawę warunków BHP” w Katowicach od 23 do 25. V. 1963 r.

Doc. dr inż. M. Zarzycki i mgr inż. J. Grychowski brali udział w konferencji w sprawie typizacji i normalizacji pomp, odbytej w Katedrze w dniu 4. XII. 1963 r.

Mgr inż. J. Dębiec brał udział w Konferencji naukowo-technicznej dotyczącej hydrauliki w górnictwie w Katowicach w dniu 10. XII. 1963 r. oraz w konferencji dotyczącej hydrauliki siłowej we Wrocławiu w Psim Polu od 20 do 21. XII. 1963 r.

Katedra Energetyki Ciepłej

Udział pracowników naukowych w Zjeździe Jednoimiennych Katedr Termodynamiki zorganizowanym przez Katedrę Termodynamiki i Silników Lotniczych WAT-u w Warszawie. Wygłoszono następujące referaty:

J. Szargut i R. Petela — Optymalne parametry pary grzewczej wytwarzanej w gospodarce skojarzonej dla przeponowych wymienników ciepła,

R. Petela — Uzysk gazów w czadnicy z podmuchem powietrzno-parowym, E. Kostowski — obliczenia cieplne rekuperatora opromieniowanego z ożebrowaną szczeliną powietrzną (20 do 21. IX. 1963 r.).

Prof. dr inż. Jan Szargut — referat na III Międzynarodową Konferencję Energetyki Przemysłowej pt. „Wskaźniki oszczędności paliwa przy wykorzystaniu spalin do podgrzewania substratów spalania w piecach przemysłowych”,

referat na konferencję pt. „Rekuperacja ciepła w przemyśle ciężkim” zorganizowaną przez SITPH. Tytuł referatu „Korzyści rekuperacji oraz nowoczesne kierunki w budowie rekuperatorów”.

Katedra Inżynierii i Aparatury Chemicznej

Od 2 do 5. XII. 1963 r. Konferencja Naukowa Sekcji Aparatury Chemicznej Komitetu Budowy Maszyn PAN w której wzięli udział wszyscy pracownicy naukowicy Katedry, a referaty wygłoszili wzgl. zgłoszili następujący pracownicy Katedry:

prof. dr inż. T. Hobler — „Metoda przybliżonego obliczania wieloskładnikowych wymienników masy dla procesów zachodzących w obecności składnika inertnego (referat zgłoszony),

prof. dr inż. T. Hobler — „Minimum zraszania powierzchni” (referat wygłoszony),

adkt dr inż. J. Bandrowski — „Kinetyka reakcji redukcji tlenku niklu wodorem” (referat zgłoszony),

adkt dr inż. A. Burghardt „Modyfikacja metody McCabe — Thiele'a dla niekwimolarnych procesów rektyfikacji” (referat wygłoszony),

adkt dr inż. A. Burghardt — „Metoda wyznaczania temperatur skraplania dla mieszanin homologicznych substancji organicznych i pary wodnej” (referat zgłoszony),

adkt dr inż. K. Koziół — „Wnikanie ciepła w rurach z obustronnymi naprzemianległymi zgniotami (referat zgłoszony),

st. asyst. dr inż. W. Mróz — „Badanie wnikania ciepła od ściany rury poziomej przy barbotażu na półce tunelowej” (referat wygłoszony),

prac. inżynieryjno-techniczny mgr inż. W. Wójtowicz — „Hydraulika półki rurowej (referat zgłoszony), (Jabłonna 2—5. XII. 1963 r.).

Katedra Ciepłych Maszyn Wirnikowych

Prof. zw. mgr inż. K. Kutarba, mgr inż. St. Grela — udział w konferencji naukowo-technicznej na temat „Technologia wytwarzania przepływowych maszyn wirnikowych” zorganizowana przez SIMP w Rzeszowie od 5 do 7. IX. 1963 r.

Mgr inż. St. Grela — udział w zjeździe jednoimiennych Katedr Termodynamiki, Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie od 19 do 21. IX. 1963 r.

Mgr inż. Stanisław Grela, mgr inż. Wł. Sedlak — udział w konferencji naukowo-technicznej na temat „Konstrukcja, wykonanie i modernizacja wentylatorów kotłowych” — zorganizowanej przez SIMP w Krakowie od 25. IV.—26. IV. 1963 r.

Mgr inż. M. Głodo — udział w III Konferencji Energetyki Przemysłowej w Warszawie na temat jednostkowego zużycia energii w przemyśle oraz wyboru właściwych parametrów odbiorników i nośników energii — od 23 do 26. IX. 1963 r.

St. wykl. mgr inż. T. Melzer — udział w Seminarium w Instytucie Energetyki w Warszawie na temat „Badania naprężeń termicznych w elementach urządzeń energetycznych” w dniu 3. XII. 1963 r.

Mgr inż. Wł. Sedlak — udział w konferencji na temat „Turbiny parowe wielkiej mocy” CSRS Politechnika w Pilźnie od 12 do 15. XI. 1963 r.

Katedra Kotłów i Siłowni Parowych

Pracownicy Katedry mgr inż. J. Bielecki i mgr inż. M. Krupa wzięli udział w konferencji naukowo-technicznej pt. „Badanie pyłów i urządzeń odpylających” zorganizowanej przez Centralny Instytut Ochrony Pracy w Warszawie w dniach 10—11. XII. 1963 r.

17. INNE WYDARZENIA

Zarządzeniem Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 28. VIII. 1963 r. został powołany Oddział Architektury na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego.

Wydział Elektryczny w 19 roku swego istnienia w dniu 1 października 1963 roku przejął w posiadanie nowy budynek przy ul. B. Krzywoustego 2 wraz z kreślarnią o łącznej kubaturze 28 000 m³. W budynku znalazły pomieszczenia Dziekanat oraz Katedry: Matematyki, Fizyki, Napędu Elektrycznego, Sieci i Ukł-el-energet. Wysokich Napięć, Urządzeń Elektrycznych, Gospodarki El-energet. oraz Zakład Części Maszyn Elektrycznych. Nowe laboratoria sale i kreślarnie stworzyły znacznie lepsze warunki pracy naukowej i dydaktycznej, umożliwiając dalszy rozwój Wydziału w zakresie współpracy naukowo-technicznej z przemysłem śląskim.

W ciągu roku 1963 Katedra Fizyki B zorganizowała trzy kursy szkolenia inspektorów ochrony radiologicznej:

- 1 kurs od 9. 3. do 18. 5. 1963.
 - 2 kurs od 23. 5. do 29. 6. 1963.
 - 3 kurs od 27. 9. do 23. 11. 1963.
- Ogólna ilość uczestników: 90 osób.

XX. SPIS ABSOLWENTÓW

Stopień naukowy magistra inżyniera budownictwa przemysłowego i ogólnego w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Nazwisko, imię i miejsce urodzenia	Nazwisko, imię i miejsce urodzenia
Anioł Janusz-Andrzej, Kraków	Opolka Helmut, Gliwice
Biniszkiwicz Jerzy, Tarnów	Pabisz Andrzej, Biała Niżna
Blaut Eugeniusz-Hubert, Wirek	Palica Piotr, Katowice
Cieplak Stanisław, Głuchowice	Pałka Waldemar, Katowice
Czajkowski Tadeusz, Stryj	Peszek Jerzy, Lwów
Denkowski Marek, Stalowa Wola	Pichocki Edward, Żytomierz
Dymet Henryk, Biała	Piechota-Zólkiewicz Maria, Rybnik
Fligier Krzysztof, Sarnaki	Prokopowicz-Woźniak Zofia, Lwów
Grymel Rudolf, Borowa Wieś	Radecki Józef, Radlin
Gutry Lech, Lwów	Rosikoń Andrzej, Tarnowskie Góry
Hałgas Adam, Domikowice	Rzepka Kazimierz, Siemianowice
Jamicki Zygfryd, Lekartów	Słotwiński Wojciech, Ostrowiec Świętokrzyski
Kalus Andrzej, Warszawa	Stankiewicz Ewa, Skarżysko Kamienna
Kapuścik Maria, Racibórz	Szajko-Kobryniewicz Jadwiga, Biechanów
Klaja Jerzy, Wadowice	Szafron Rufin, Studzienice
Kowalów Edmund, Brzeżany	Szczuka Wolfgang, Zabrze
Krause Henryk, Chorzów	Szenkelbach Edwin, Stanisławów
Krupa Joachim, Mikołów	Wagner Jolanta, Warszawa
Kumorek Romuald, Radlin	Wermiński Czesław, Katowice
Mach Janusz, Sanok	Wieczorek Janusz, Mysłowice
Majzher Marek, Krzepice	Woźniak Józef, Starachowice
Małek Edward, Czechowice	Wypchol Norbert, Gliwice
Marciszewski Tadeusz, Chorzów	Zimmer Zbigniew, Nowy Targ
Morawiec Jan, Myszków	Żebracki Andrzej, Warszawa
Nawrot Tadeusz, Papiernia	Żmuda Alfred, Polska Cerkiew
Nierobisz Ginter, Grzybowice	

Stopień naukowy magistra inżyniera chemii w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Bodzek Michał, Tomaszów Mazowiecki	Gut Helena, Poronin
Czerepak Stanisław, Łassów woj. Rzeszów	Gwiazda Zdzisława, Brzózówka
Dębska Antonina, Strzemieszyce	Horoszko Anna, Lwów
Dufaj Stefan, Chrzanów pow. Busko Zdrój	Karczevska Teresa, Tarnopol
Fabris Hanna, Szopienice	Kocko Barbara, Warszawa
Feluś Ryszard, Kraków	Kołodziej Anna, Katowice
Gawdzik Andrzej, Kowala pow. Puławy	Kominek Oskar, Stare Bielsko
Gawron Gerhard, Roszczyce pow. Rybnik	Kremzer Alfred, Pszów pow. Wodzisław Śl.
Glenc Jan, Zawada	Kurzeja Jan, Radzionków
Gratiadei Barbara, Murcki pow. Nowe Tychy	Lekki Janusz, Będzin
	Libera Joanna, Będzin
	Lidwin Marian, Skarżysko Kamienna
	Loppe Irena, Łuck ZSRR
	Lorenz Ewa, Nowy Sącz

Nazwisko, imię i miejsce urodzenia	Nazwisko, imię i miejsce urodzenia
Łukaszczyk Jan, Rybnik	Suleja Barbara, Sosnowiec
Marczyk Stanisław, Klewań pow. Równe	Ślusarz Franciszek, Bratucice pow. Bochnia
Masłowska Krystyna, Wilno	Śmieszek Edward, Siemianowice
Michnol Arnold, Szopienice-Janów	Thomanek Urszula, Grucice pow. Opole
Mielcarek Lidia, Sosnowiec	Turańska Danuta, Delatyn
Mielcarek Marian, Piotrowice Śl.	Turek Wincenty, Krzemiedza pow. Zawiercie
Paciej Józef, Strzegowa pow. Olkusz	Uchacz Andrzej, Kopyczyńce
Pelka Anna, Ochojec	Udrycki Aleksander, Tarnów
Pietkiewicz Janusz, Sosnowiec	Węglarz Zbigniew, Chrzanów-Kościelec
Przybyła Iwona, Poznań	Woś Maria, Sokołów pow. Kulaszowa
Przybyś Henryk, Zbrosławice	Wróbel Andrzej, Tarnów
Raban Zdzisław, Starachowice	Zboiński Zbigniew, Warszawa
Słotwińska Ewa, Kraków	Zukowski Józef, Sielawicze pow. Słonim ZSRR
Sobieraj Sławomir, Dąbrowa Górnicza	
Soczówka Anna, Olkusz	
Stecura Sergiusz, Lwów	
Stempniewicz Teresa, Chorzów	

Stopień naukowy magistra inżyniera elektryka w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Adamczyk Marian, Niewiadom	Małolepszy Bogusław, Częstochowa
Boba Kazimierz, Krasnystaw	Mantorski Zbigniew, Radom
Bruski Jan, Żabków	Marekwiła Marian, Mikołów
Bryksa Zofia, Andrychów	Mazur Jerzy, Jędrzejów
Działach Kazimierz, Rodaki	Molczyk Kazimierz, Zgłobice
Dobrek Andrzej, Sosnowiec	Nowak Andrzej, Katowice
Gaudnik-Pieszka, Golasowice	Ochott Dieter, Zdzeszowice
Gerard Krzysztof, Warszawa	Olpiński January, Zimna Woda
Hassa Andrzej, Katowice	Pawlik Tadeusz, Garbatka
Ilków Maria, Dębica	Piskorski Seweryn, Bochnia
Jamróz Władysław, Kraków	Plebankiewicz Jan, Wiślica
Janiszewski Kazimierz, Chorzów	Plebankiewicz-Sieroń Barbara, Dą- brówka Mała
Janysek Ryszard, Świbie	Przewłocki Jerzy, Warszawa
Jończyk Józef, Bytom	Reschka Gerd, Bytom
Kępa Stanisław, Bochnia	Rhode Marian, Szamocin
Koźłataj Jacek, Warszawa	Rut Ryszard, Przeworsk
Kosek Eugeniusz, Katowice	Senkała Józef, Radzionków
Koziołek Jerzy, Sucha Góra	Stańczyk Roman, Chrzanów
Kras Jan, Kaczorowice	Stępień Jan, Słupie
Kruczkowski Tomasz, Nieskłań	Stryja Walter, Cieszyn
Krupanek Ryszard, Przelajka	Szczepanik Andrzej, Katowice
Kuczyński Andrzej, Lipiny	Tokarz Wojciech, Żółkiew
Kukła Józef, Łaziska Górne	Turyczyn Ewa, Wadowice
Lewandowski Maciej, Ostrowiec	Widenka Alfred, Rybnik
Lis Stanisław, Róża	Zach Jerzy, Wielopole
Łysiak Ryszard, Poznań	Żyła Fryderyk, Kalembece
Madej Tadeusz, Dąbrówka	
Madejski Kazimierz, Będzin	

Stopień naukowy magistra inżyniera mechanizacji górnictwa w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Blaski Bronisław, Chelm	Czerwiński Wiesław, Jagielnica
Bogacz Jerzy, Niedomice	Domagała Wiesław, Dąbrowa Górnicza
Bujak Ireneusz, Grodziec	Drożak Marian, Kolonia Potok
Cop Stanisław, Kochłowice	Dziedzic Stanisław, Chruszczobród

Galios Henryk, Kalety
 Gałek Tadeusz, Świątniki
 Gawlik Piotr, Piekary Śląskie
 Grajewski Kazimierz, Katowice
 Heflik Henryk, Halemba
 Hubert Witold, Chorzów
 Jurek Ryszard, Mrzygłód
 Kampa Emil, Czarków
 Kędziora Andrzej, Maczki
 Kies Lucjan, Mikołów
 Klaputek Eugeniusz, Świętochłowice
 Korecki Zbigniew, Kraków
 Koszelski Jan, Sławniów
 Kowalski Edward, Kalety
 Krywult Kazimierz, Komorowice
 Kucharski Andrzej, Brzozów
 Kurz Kazimierz, Brzeszcze
 Lis Konrad, Górniki
 Łukasik Stefan, Siewierz
 Madej Edward, Grodzisk
 Mituch Jan, Lwów

Myrta Jan, Żeliszewice
 Odrzywołek Zbigniew, Jaworzno
 Pachole Zygmunt, Lwów
 Pała Marian, Kończyce Małe
 Pilarski Klemens, Kozięglowy
 Polak Alfred, Połomia
 Rokita Jerzy, Tarnów
 Sapiński Marian, Będzin
 Sarnes Alojzy, Knurów
 Sawka Bohdan, Sosnowiec
 Sikorski Leon, Królewszczyna
 Skiba Józef, Niedobczyce
 Skrzypek Karol, Cięcina
 Sołtysek Kazimierz, Ciężkowice
 Sowa Bronisław, Nowosielec
 Surowiec Marian, Rogoźnik
 Szatkowski Zdzisław, Płońnica
 Walkiewicz Stanisław, Sandomierz
 Wysiszczok Stefan, Radosławice
 Ziegler Helmut, Gliwice
 Życiński Kazimierz, Bydgoszcz

Stopień naukowy magistra inżyniera elektryka specjalności elektryfikacja górnictwa w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Biernat Stanisław, Pewel Wielka
 Gałuszka Jan, Golezów
 Janus Marian, Piekary Śląskie
 Kłakus Jan, Tychy
 Lewandowski Jan, Marianka
 Martyniak Tadeusz, Kamień
 Neuman Wolfgang, Laryszów
 Peła Hugon, Kalety

Pudelko Henryk, Mysłowice
 Rochnia Jerzy, Zabrze
 Sarnik Eugeniusz, Przeczyce
 Spyra Henryk, Bieruń Stary
 Stasik Ryszard, Kraków
 Szade Franciszek, Niwka
 Zborowski Franciszek, Nowa Wieś

Stopień naukowy magistra inżyniera górnictwa w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Bdzionek Werner, Chechło
 Bizoń Wiesław, Inwałd
 Bloch Mirosław, Będzin
 Błaszczak Henryk, Siemianowice
 Błakala Bogdan, Michałkowice
 Bochniak Tadeusz, Chłopice
 Borkowski Henryk, Łaziska Górne
 Brinkmann Klaudiusz, Berlin
 Burniak Edward, Gumiera
 (Jugosławia)
 Burszczyk Henryk, Markłowice
 Chowański Czesław, Gniezno
 Coner Stefan, Kamienica Polska
 Czerkawski Wiesław, Sasów
 Czober Jan, Łędziny
 Czok Mikołaj, Szopienice
 Cwiąg Włodzimierz, Żychcice
 Daniel Czesław, Wesola
 Demel Tadeusz, Mysłowice
 Dybich Edward, Witowice
 Dziurosz Henryk, Suszec
 Gałuszka Edward, Sosnowiec

Garus Stanisław, Żory
 Gierak Zenon, Tarnowskie Góry
 Gola Kazimierz, Czechowice
 Goryl Włodzimierz, Krzeszowice
 Grzybek Rajmund, Niedobczyce
 Iwanek Tadeusz, Antolin
 Iwanowicz Roman, Dąbrówka
 Jacyno Czesław, Nowa Wilejka
 Janowski Marian, Wilno
 Jarosz Marcin, Kochłowice
 Jędrzejczyk Jerzy, Straconka
 Jura Krzysztof, Sokolniki
 Jurasz Józef, Cięcina
 Kaczor Wojciech, Ostrowiec Święto-
 krzyski
 Kałuża Edward, Amneville
 (Francja)
 Kasperlik Krzysztof, Bielsko
 Klar Jan, Brzostów
 Kołodziejczyk Jerzy, Buczyna
 Koterwa Stanisław, Strzemieszyce

Nazwisko, imię i miejsce urodzenia	Nazwisko, imię i miejsce urodzenia

Kowal Tadeusz, Drohobycz
 Kowalski Józef, Nagrzanki
 Kropaczek Andrzej, Chorzów
 Krywult Leszek, Czechowice
 Krzysteczko Gerard, Paniówki
 Kuczyński Czesław, Waclawka
 Ledwoń Edward, Brazowe
 Lis Zdzisław, Grodziec
 Łabędzki Ekspedyt, Sudoła
 Łachut Ryszard, Sosnowiec
 Mandrela Józef
 Mielecki Jakub, Sułkowiec
 Mierzwa Piotr, Mechnica
 Muszer Bogdan, Łaziska Górne
 Nowodworski Tadeusz, Lwów
 Ogan-Gruszczyńska Maria, Knurów
 Oset Józef, Suchowola
 Oszek Bolesław, Mikołów
 Owczarzy Józef, Popielów
 Palka Janusz, Kosztowy
 Pałasz Michał, Bujaków
 Pasterny Marian, Gdynia
 Pawełczyk Eugeniusz, Lünen
 (Niemcy)
 Pejchert Alojzy, Sieniawa
 Pietras Stanisław, Bielsko-Biała
 Piotrowski Janusz, Warszawa
 Poniakowski Tadeusz, Kraków
 Puka Antoni, Zabno
 Pyka Henryk, Tarnowskie Góry
 Ratajczak Ireneusz, Stanisławów
 Ratman Jacek, Dąbrowa Górnicza
 Romuk Józef, Wilno

Ryba-Dzieduszeko Lucyna, Żmigród No-
 wy
 Rybczyński Tadeusz, Katowice
 Rynans Borys, Boćki
 Stacha Andrzej, Katowice-Ligota
 Stalmach Bogdan, Mysłowice
 Stanek Jerzy, Siemianowice Śl.
 Stawarz Tadeusz, Żywiec
 Stawowczyk Walerian, Dankowice
 Szafran Tadeusz, Bzianka
 Szeithauer Ryszard, Godów
 Szewczyk Stefan, Radlin
 Sztremer Leszek, Rożenek
 Szurek Władysław, Biecz
 Szymosz Stefan, Radzionków
 Ścigalska Danuta, Nowy Sącz
 Tarniowy Bolesław, Taurów
 Taźbirek Leszek, Stryjno
 Tomanek Herbert, Czekanów
 Trzop Stanisław, Stryszawa
 Twardzik Józef, Mysłowice
 Ucka Jan, Łaziska Górne
 Walaszczyk Adam, Zychcice
 Warko Józef, Rydułtowy
 Wieszała Rudolf, Piotrowice Śl.
 Winnicki Piotr, Wędzina
 Właszczuk Zbigniew, Siemianowice Śl.
 Wójcik Eugeniusz, Wojciechów
 Wróbel Joachim, Bytom
 Wyra Eryk, Katowice
 Zawadzki Eugeniusz, Skrzypki Małe
 Zwoliński Zbigniew, Chodecz
 Żółtowski Mieczysław, Lwów

Stopień naukowy magistra inżyniera urządzeń sanitarnych w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Cholińska Alicja, Warszawa
 Cyrus Aleksander, Krzeszowice
 Dalewski Zbigniew, Będzin
 Darmoń Alina, Drożejowice
 pow. Kazimierza Wielka
 Dragun Michał, Ostrów
 pow. Baranowice
 Dura Maria, Tarnów
 Fila Antoni, Łagiewniki Śląskie
 Gajer Hubert, Żimna Wódka
 pow. Strzelce Opolskie
 Gałka-Rudnicka Halina, Ostrowiec
 Gluza Bogusław, Cisownica
 Grabowski Wiesław, Wiązownica
 Illukiewicz Barbara, Rzeszów
 Jach Jerzy, Zawiercie
 Kaczmarczyk Henryk, Kędzierzyn
 Kowalewska-Dorynek Ewa, Białystok
 Kral-Cieślak Łucja, Lwów
 Króliczek Henryk, Gdynia
 Lessaer Krystyna, Stryj
 Łaba Elżbieta, Lwów

Makowiecka-Szczepanek Halina, Lwów
 Mazurkiewicz Mieczysław, Iwanie Pu-
 ste
 Menczyk Jacek, Radom
 Mikulski Henryk, Lwów
 Oprządek Aleksander, Tarnów
 Ożana Jan, Cisownica
 pow. Cieszyn
 Pacyga Renata, Dziedzice
 Pała Wiktor, Będzin
 Pierchała Irena, Rybnik
 Piszczek Stanisław, Katowice
 Scheer Zbigniew, Lwów
 Sikończyk Piotr, Bielsko
 Skrzyś Ryszard, Kopciowice
 pow. Tychy
 Skwarczyńska Marta, Stanisławów
 Stolarz-Króliczek, Janina, Lwów
 Sulimowska Janina, Kraków
 Szafruga Eugeniusz, Zawiercie
 Szajnar Jan, Stróże
 pow. Gorlice

Nazwisko, imię i miejsce urodzenia	Nazwisko, imię i miejsce urodzenia
Szcypińska Danuta, Będzin	Walkarz Ludomir, Pławno
Szumierz Zbigniew, Jasionka Masiowa ZSRR	Werner-Waławczyk Elżbieta, Łódź
Targowska-Chłech Elżbieta, Sosnowiec	Węgrzynowski Antoni, Jaworzno
Todor Marian, Stalowa Wola	Węgrzynowska Irena, Samborz
Turkiewicz Krystyna, Samborz	Wojciech Eugeniusz, Chwałowice
Tykwińska Krystyna, Częstochowa	Wojtkiewicz-Drzewska Alicja, Wilno
Urban Jan, Tyniec	Wróblewska Teresa, Żoźnia
	Zagórski Witold, Katowice

Stopień naukowy magistra inżyniera mechaniki otrzymali w roku akad. 1962/63

Adamczyk Jan, Przegonia pow. Olkusz	Miler Jan, Pszczyna
Barczyk Jan, Bydlin pow. Olkusz	Minczanowski Jerzy, Tarnopol
Batsch Adam, Przemyśl	Molerus Piotr, Siemianowice
Bednorz Hubert, Radlin	Moździerz Andrzej, Zakopane
Brzozowski Władysław, Szczakowa	Niezborala Jerzy, Muranowo
Choczej Rufin, Katowice	Nobis Janusz, Będzin
Chrobak Bolesław, Studzienice pow. Pszczyna	Nowak Jan, Chorzów
Cybulski Jerzy, Warszawa	Oskędra Kazimierz, Świętochłowice
Czado Andrzej, Żoźnia	Paszyka Jerzy, Złoczów
Domin Kazimierz, Rudka woj. Lublin	Pawłowski Andrzej, Kowle
Duda Zygmunt, Siemianowice Śl.	Peciak Zdzisław, Chełmie pow. Nowy Sącz
Dulian Edward, Zbaraż	Picchota Eugeniusz, Brzeźnica pow. Dębica
Gawarecki Sławomir, Inowrocław	Piękosz Irena, Lwów
Gondzik Franciszek, Bieruń Stary	Pilarczyk Jan, Cieszyn
Górnicki Marek, Siedlce	Pillich Wojciech, Katowice
Huńkiewicz Andrzej, Lwów	Prudło Henryk, Katowice
Jakubowski Mieczysław, Przemyśl	Przybycień Zbigniew, Borysław
Kamerduła Bronisław, Wirek	Rakowski Gustaw, Cieszyn
Kłos Rudolf, Turka	Regeńczuk Czesław, Zelechów Mały
Kolka Stanisław, Szczakowa	Rojek Roman, Jarosław
Kościelniak Andrzej, Kraków	Rokita Jan, Zyraków
Koźdoń Jerzy, Leszna Górna	Rybak Ryszard, Grzymałów
Kruczalak Henryk, Kozy pow. Bielsko-Biała	Sobański Andrzej, Warszawa
Krysztafkiewicz Jan, Piotrków	Sordyl Józef, Bielsko-Biała
Kubica Wincenty, Stolarzowice	Starzyk Bronisław, Katowice
Kubik Aleksander, Pszczyna	Stokłosa Ziemowit, Żywiec
Kudzielka Henryk, Pszczyna	Szulc Lucjan, Wodzisław Śl.
Kulczyński Jan, Warszawa	Śmieja Jan, Szopienice
Kurziel Edward, Miękinia	Świdorski Andrzej, Rybnik
Lach Władysław, Ujszoły	Tomasiak Edward, Piwniczna
Lorek Władysław, Ustroń k/Cieszyna	Tyla Antoni, Katowice
Macura Paweł, Stebłowo	Wadiak Andrzej, Rzeszów
Mazurkiewicz Jacek, Tarnów	Wieczorek Andrzej, Częstochowa
Michalski Piotr, Bytom	Wierzbicki Jerzy, Radzyń Podlaski
Mielecki Mieczysław, Sanok	Wiśniowski Józef, Szopienice
	Wójcicki Bolesław, Sanok
	Zwonek Jerzy, Łagiewniki Śl.

Stopień naukowy magistra inżyniera mechaniki na Wieczorowym Studium
Magisterskim otrzymali w roku akd. 1963/64

Baron Henryk, Siemianowice Śl.	Głowacki Zygmunt, Częstochowa
Chmiel Tadeusz, Zabrze	Janus Arkadiusz, Rymacze
Fiech Paweł, Siemianowice	Knapik Józef, Tarnów

Nazwisko, imię i miejsce urodzenia	Nazwisko, imię i miejsce urodzenia
Leśniak Chryzant, Ogrodzieniec	Śliwa Józef, Zbudza
Oleś Henryk, Sosnowiec	pow. Limanowa
Oplustil Stefan, Kraków	Tomanek Bernard, Hajduki Wielkie
Patalong Jerzy, Katowice	Twardoch Roman, Kazimierz
Pluszczyk Hieronim, Siemianowice Śl.	Ustjanycz Włodzimierz, Michalcze
Rogóż Stanisław, Koryczany	Wieczorkowski Mieczysław, Dublany
Sokołowski Zbigniew, Warszawa	Wisł Emil, Borysław
Sroczyński Sylwester, Chlewiska	Wojnarowicz Bogusław, Medyka
pow. Szydłowiec	Wójcik Jan Brzezinka
Szlachta Stefan, Gieble	Zielonka Andrzej, Łódź
	Zmysłowski Tadeusz, Płock

Stopień naukowy magistra inżyniera mechaniki na Studium Eksternistycznym
otrzymali w roku akad. 1963/64

Porąbaniec Kazimierz, Kielce
Roniewicz Stanisław, Wilno

Sikora Leopold, Chrzanów

Stopień naukowy magistra inżyniera mechanika energetyka w roku akad. 1962/63
otrzymali:

Ajdukiewicz Jacek, Lwów
Bereszko Roman, Ostrowiec
Binek Adam, Bielsko
Buzek Jerzy, Smiłowice
Chaber Zdzisław, Sieradz
Drożak Edmund, Kępno Wlkp.
Dworaczek Elżbieta, Niedobczyce
Dyrda Mieczysław, Stara Huta
Fiszler Jan, Sosnowiec
Górka Jan, Stary Sącz
Gromek Jan, Iwonicz
Grudziński Leszek, Warszawa
Grychowski Jerzy, Katowice
Guzowski Stefan, Rabka
Habdas Józef, Zarzeczce
Haczewski Jacek, Lwów
Jankowska Urszula, Antonówka
Jarocki Mikołaj, Dziarniaków
Jaroszyński Mieczysław, Sokal
Jaskóła Tadeusz, Chorzów
Jurkowski Wojciech, Lwów
Krupa Mirosław, Sosnowiec
Lechowicz Czesław, Zbylitowska Góra
Łoziński Jerzy, Laskowice
Magaczewski Władysław, Wadowice
Malkiewicz Tadeusz, Katowice

Migurski Marek, Dąbrowa Górnicza
Nowakowski Bronisław, Luchów Dolny
Orszulik Józef, Katowice
Paluch Kazimierz, Korniaktów
Piestrzyński Stefan, Poznań
Prajs Franciszek, Chorzów
Rucki Janusz, Cieszyń
Rudzki Jan, Bytom
Seredyński Ryszard, Lwów
Sinicka Irena, Żary
Stachurska Bożena, Borszczów ZSRR
Stanoszek Anna, Lwów
Stokłosa Henryk, Łowkowiec
Stolarski Jerzy, Sosnowiec
Studziński Andrzej, Lwów
Stumpf Jerzy, Warszawa
Szeliga Robert, Zebrzydowice
Sznajder Jerzy, Lublin
Szulc Jan, Mielnica ZSRR
Szweda Józef, Sopotnia Wielka
Ścierański Klemens, Górki
Troniewski Leon, Nowogródek
Wróblewski Wojciech, Kraków
Zieliński Edward, Sieradz
Ziębik Andrzej, Strzemieszce
Związek Andrzej, Lwów

Stopień naukowy magistra inżyniera mechanika energetyka w roku akad. 1962/63
na Studium Eksternistycznym otrzymali:

Działy Adam, Rakszowa
Bibrzycki Zygmunt, Babice

Rajzer Stanisław, Handzlówka
Wystemp Ewald, Turzowskie Góry

Tytuł zawodowy inżyniera budownictwa przemysłowego i ogólnego na Studium Wieczorowym Politechniki Śląskiej w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Bałaga Stanisław, Pinczów	Majewicz Anna, Katowice
Bednarz Jerzy, Olesno	Majewicz Mieczysław, Poznań
Bilski Włodzimierz, Porąbka	Mikłasz Bronisław, Jarosław
Dudzik Janusz, Siedlce	Moskalek Waclaw, Krotoszyn
Falfus Jerzy, Zabkowice	Nowakowski Bonawentura, Krasnystaw
Foryś Ryszard, Sosnowiec	Piech Antoni, Żmuda
Gajda Andrzej, Katowice	Piechota Michał, Trzesówka
Glódkowska Maria, Chorzów	Pozimski Paweł, Radzionków
Gorewoda Eugeniusz, Nowy Bytom	Pytlik Edward, Katowice
Górski Zdzisław, Konary	Rudolf Marian, Chrzanów
Gröger Erwin, Polska Cerkiew	Schweigstill Albert, Gliwice
Grzyszcok Franciszek, Lubliniec	Serrini Andrzej, Dąbrowa Górnicza
Jeglorz Walenty, Rudno	Simon Edward, Siemianowice
Klekot Józef, Oświęcim	Siuda Hieronim, Łobżenica
Kłodowski Kazimierz, Dąbrowa Górnicza	Skibicki Zbigniew, Toruń
Kminikowski Jerzy, Wąbrzeźno	Sowa Rudolf, Tarnowskie Góry
Krasnowski Janusz, Białystok	Stanchły Józef, Kamienica
Krysiak Bernard, Czechowice	Stanczak Eugeniusz, Mława
Krzystanek Marian, Klimontów	Tatara Tadeusz, Kraków
Krzyżanek Szczepan, Czechowice	Wilk Marian, Świętochłowice
Kurek Stanisław, Jasło	Wojtków Adolf, Niedzieliska
Kuroś Józef, Bytom	Ziętek Miron, Katowice
Litoborski Czesław, Konin	Związek Mirosław, Częstochowa

Stopień naukowy magistra inżyniera chemii na Jednolitych Wieczorowych Studiach Magisterskich (6 letnich) w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Bocian Jan, Podhójny	Milonkiewicz Wanda, Nowo Święciany
Buchwald Zdzisław, Brzeziny Śląskie	Nieć Stanisława, Czchów
Dybek Bronisław, Jeleśnia	Nowak Tadeusz, Potok Mały
Gajda Maria, Tarnowskie Góry	Pawluk Jerzy, Starachowice
Garusiński Mieczysław, Kraków	Sadowska Danuta, Głębokie
Graca Elżbieta, Zabrze	Świerczewska Aleksandra, Lida
Ignaszewski Alfons, Tarnowskie Góry	Szopa Ernest, Dziewkowice
Juraszek Adam, Pawła Mała	Walach Joanna, Bielszowice
Kłapciński Marian, Pomorzany	Wieczorek Brygida, Lipiny
Krupa Adolf, Iwonicz	Woldański Waldemar, Kalisz
Mańka Franciszek, Rybnik	Wozich Ryszard, Wojkowice

Tytuł zawodowy inżyniera chemii na Jednorazowych Studiach Wieczorowych z siedzibą w Kędzierzynie przy Zakładach Azotowych w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Arndt Jan, Racibórz	Koczubik Jerzy, Chorzów Batory
Bryłka Helmut, Sławęcice	Król Zygmunt, Subiesławice
Czyżyk Józef, Warszawa	Kuna Kazimiera, Łódź
Drygajło Stanisław, Nadworna	Kurzydem Bernard, Labonia
Formus Edmund, Zblutów	Lamia Franciszek, Wojanowice
Gasior Krystyna, Bytom	Lisowski Bolesław, Lackie Wysokie
Górecki Maciej, Sosnowiec	Mosek Waclaw, Zambarzyn
Kaczkoś Józef, Bachowice	Mról Edward, Płonki
Kampa Zygmunt, Ruda Śląska	Paterok Norbert, Liehynia
Kelm Tadeusz, Rawa Mazowiecka	Piszczek Ludwik, Katowice
	Płandowski Jan, Kodnie

Nazwisko, imię i miejsce urodzenia

Nazwisko, imię i miejsce urodzenia

Schirmeisen Józef, Wilkowice
Skibińska Irena, Kopyczyńce
Sługocki Eugeniusz, Nowosiółka
Steman Manfred, Racibórz

Stenzel Bolesław, Knurów
Szyszko Zygmunt, Starodwory
Świątek Jan, Grabiny
Willert Manfred, Kędzierzyn

Stopień naukowy magistra inżyniera chemii na Wieczorowych Studiach Magisterskich w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Adamiec Izabella, Kraków
Biel Jan, Kraków
Biernacka Halina, Łuck
Bujarek Jadwiga, Stryj
Dziedzic Leonard, Kraków
Faiks Henryk, Lwów
Gwiner Halina, Piotrowice
Karkosz Robert, Zabrze
Klimek Wiktor, Krasiejów

Kula Józef, Chorzów
Kulikowski Ginter, Zabrze
Kuśka Norbert, Chorzów
Mrczek Rudolf, Radlin Śl.
Olbert Maria, Czerniowice
Skraińska Julia, Bełżyce
Stępień Feliks, Piotrowice
Urbański Jerzy, Grudziądz
Wróblewski Henryk, Ząbkowice

Tytuł zawodowy inżyniera elektryka na Studium Wieczorowym Politechniki Śląskiej w roku aka.d 1962/63 otrzymali:

Balcarczyk Tadeusz, Kraków
Bohdiun Aleksandra, Jundziszki
Brodaszewski Stanisław, Koszarsko
Bulwicki Zygmunt, Zambski Stare
Dudek Henryk, Opatów
Galas Ernest, Jaworzno
Gąsiorczyk Ludwik, Kosztowy
Groszko Marian, Lwów
Herman Jan, Rybnik
Janczarski Tadeusz, Brzozówka
Jesz Jerzy, Lipsk
Jędrusik Anna, Kamienica
Klemczak Roman, Rawicz
Kocyan Jerzy, Ustroń
Kołodziej Adam, Esch
Kołodziejczyk Stanisław, Dębienko
Kotlarski Zdzisław, Chorzów
Małecki Karol, Wadowice
Małysa Edward, Troksa
Marcinkowska Maria, Lwów
Marczewski Henryk, Wieluń

Matysik Czesław, Ruda Śląska
Mucha Henryk, Gogołowa
Nagórka Jerzy, Warszawa
Pecold Jerzy, Strzemieszyce
Przybyła Janusz, Sosnowiec
Raczyński Wacław, Pułtusk
Ruta Władysław, Modynia Łańcucka
Szerba Berthold, Stolarzowice
Skotniczny Jan, Raclawice
Skowroński Albert, Warszawa
Skrzypczak Alfons, Kościan
Skuzo Wojciech, Szczakowa
Sossala Jan, Bielszowice
Synowiec Roman, Gady
Szerba Wiesław, Przełaj
Szukała Józef, Bytom
Szymon Józef, Tychy Żwaków
Towpik Julian, Bereza Kartuska
Wądek Bonifacy, Opałkowice
Wróbel Walter, Chorzów
Zuber Józef, Czuchowice

Tytuł zawodowy inżyniera górnictwa na Studium Wieczorowym Politechniki Śląskiej w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Bojdoł Norbert, Mokre Śląskie
Broda Fabian, Katowice
Brostowicz Ryszard, Połaniec
Ciecierski Józef, Strzemieszyce
Ciempka Witold, Sosnowiec
Chlebowski Wojciech, Zimna Woda
Deja Jan, Sosnowiec
Drzozga Włodzimierz, Sosnowiec
Falda Zygmunt, Jarosław
Gawron Mirosław, Dąbrowa Górnicza
Gawlik Edward, Helenowo
Gburek Marian, Katowice
Hanak Stanisław, Rybnik

Hadzik Bernard, Chorzów
Jałowiecki Franciszek, Jaworzno
Kania Janusz, Włodzimierz Wołyński
Kaczmarek Roman, Nakło Śląskie
Kempny Leonard, Raj
Kowalski Leszek, Łysków
Kosiarski Bolesław, Stara Wieś
Kozakiewicz Edward, Dembieńsko
Kozakiewicz Jan, Jaworzno
Kozakiewicz Włodzimierz, Jaworzno
Kuczek Jerzy, Kraków
Krajczok Rudolf, Rydułtowy
Kurowski Apolinary, Kościeszyn

Nazwisko, imię i miejsce urodzenia	Nazwisko, imię i miejsce urodzenia
Łatka Andrzej, Dąbrówka Mała	Swinoga Marek, Dąbrowa Górnicza
Lisiecki Bronisław, Chorzów	Szeliga Zenon, Tychy
Lubos Eugeniusz, Sporysz	Szopka Józef, Ruda Śląska
Makselon Ferdynand, Bielszowice	Szypicyn Tadeusz, Warszawa
Mikos Kazimierz, Tuchów	Tomaszkiewicz Tadeusz, Katowice
Mysle Karol, Zwolen	Tyczyński Cezary, Puławy
Pawlak Henryk, Marelą les Mines	Wawrowski Edward, Częstochowa
Pawlik Mieczysław, Godziszec	Wicik Bogusław, Katowice
Piechota Marian, Katowice	Wolny Marian, Tczyca
Przyłudski Bolesław, Katowice	Wolski Bogusław, Jaworzno
Rozumek Jan, Nowy Bytom	Wójcik Janusz, Dąbrowa Górnicza
Rutka Mieczysław, Dąbica	Zajac Jan, Radzionków
Sapota Ireneusz, Piekary Śląskie	Zegarek Wiesław, Strzemieszyce
Skalec Henryk, Miechowice	Żak Ireneusz, Łuków

Tytuł zawodowy inżyniera hutnika na Studium Wieczorowym Politechniki Śląskiej w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Balcerowski Henryk, Łaziska	Otrembnik Benon, Piekary Śl.
Brojacz Edward, Wirek	Paczyński Jerzy, Bochnia
Cebula Zygmunt, Lipiny Śl.	Pielok Tadeusz, Piekary Śl.
Chwałek Brunon, Chorzów	Plaskacewicz Edward, Baranowice
Czuczeło Mieczysław, Wielka Olszanka	Serwa Kazimierz, Siewierz
Detko Jan, Niewchalów	Sikorska Gabriela, Bytom
Grabiec Józef, Chorzów Batory	Sosnowski Michał, Sosnowiec
Holewik Alicja, Wełnowiec	Sularz Ryszard, Dąbrowa Górnicza
Jagiello Paweł, Trzebinia	Szymkiewicz Stanisław, Wrzosówka
Kleczka Edward, Zabrze-Kończyce	Świdorski Czesław, Zawiercie
Koikowski Włodzimierz, Sędziszów	Terlecki Stanisław, Strutyń
Krawczyk Józef, Chropaczów	Wójcikiewicz Eugeniusz, Kaniów
Księżarek Stanisław, Zajączki	Zeler Ferdynand, Zawiercie
Lebioda Edward, Bykownia	Ziółkowski Henryk

Tytuł zawodowy inżyniera urządzeń sanitarnych na Studium Wieczorowym Politechniki Śląskiej w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Baranek-Chmura Maria, Zawiercie	Pacholarz Alina, Limanowice
Buchta Zbigniew, Chorzów	Pająk Jerzy, Mysłowice
Czarniecki Przemysław, Kalisz	Pałka Maria, Szopienice
Dziondziak Klementyna, Wólka Karwowska	Pasierbek Karol, Łodygowice
Franik Krystyna, Katowice	Podymski Andrzej, Warszawa
Maciejewski Zygmunt, Bystra Śl.	Sznapka Michał, Cieszyn
Mazur Bogdan, Bydgoszcz	Stachowiak Zofia, Katowice
Miarka Józef, Wadowice	Urbańczyk Kazimierz, Katowice
Miecznikowski Gabriel, Zawichost	Zamora Izabella, Zawiercie
Musiak Jerzy, Brzezine	Zjeżdźałka Antoni, Chorzów

Tytuł zawodowy inżyniera mechanika na Studium Wieczorowym Politechniki Śląskiej w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Badura Zenon, St'Chamond (Francja)	Bocheński Waldemar, Krukowszczyzna pow. Sokólski
Balczarzyk Edward, Katowice	Brzeziński Leon, Nowy Bytom
Bednorz Hubert, Dąbrówka Wielka	Cacak Andrzej, Międzychodzie
Bezrak Stanisław, Siemianówka pow. Lwów	Cieślik Kazimierz, Dąbrowa Górnicza
Bielewicz Lech, Katowice	Cieślik Krystyna, Łągowieki Śl.
Binczak Wiesław, Bidziny, pow. Opatów Kielecki	Cofała Eugeniusz, Wełnowiec
	Czernek Antoni, Łodygowice

Dobczyk Tadeusz, Chorzów	Marko Jerzy, Lwów
Durek Henryk, Kaszczor pow. Wolsztyn	Maszczyk Czesław, Ruda Śląska
Dziwoki Rudolf, Radlin	Mendrela Norbert, Bielsko
Ficek Gerard, Bolko pow. Opole	Mierzejewski Adam, Sosnowiec
Gajo Genowefa, Piszczac pow. Bielsko-Biała	Moskwa Henryk, Tczyca
Gałęziowski Paweł, Dąbrowa Górnicza	Myszor Zygmunt, Mikołów
Gawenda Maksymilian, Zabrze-Rokit- nica	Nawrot Henryk, Klimontów
Gerlik Tadeusz, Tarnów	Nitka Ryszard, Zabrze
Głogowski Czesław, Borowe pow. Częstochowa	Nosal Robert, Jaworzyna
Gnatowski Włodzimierz, Strzemieszyce	Nowakowski Erwin, Ruda Śląska
Grabara Andrzej, Sosnowiec	Pacanowski Antoni, Mała pow. Ropczyce
Grabowski Idzi, Szczegociny	Pala Józef, Czuchów
Grodner Edward, Katowice	Paw Kazimierz, Sosnowiec
Gromotka Hubert, Zabrze-Biskupice	Pawłowski Waclaw, Warszawa
Gruca Bernard, Lasowice	Piotrowski Waclaw, Ostrowiec Święto- krzyski
Grudziński Jan, Gaboń pow. Nowy Sącz	Poloczek Hubert, Łabędy
Gutowski Władysław, Barszczów ZSRR	Pukała Zbigniew, Łódź
Guzy Zdzisław, Chomontów-Socha	Radzikowski Roman, Dąbrowa Górnicza
Igła Leszek, Katowice	Rusek Franciszek, Piasek Mały
Janczur Bolesław, Skalbierz	Rzadkowski Feliks, Bolesław
Jarzyna Józef, Chechło	Seydak Karol, Wąbrzerzno
Jaskółka Karol, Kopytowa pow. Krosno	Siodmak Edward, Pszów
Kaczmarek Julian, Kałusz	Skrzypiec Zbigniew, Łagiewniki-Pa- newniki
Kamiński Jerzy, Dubno ZSRR	Soja Leszek, Rybnik
Kłos Tadeusz, Sobieszyn	Sówka Kazimierz, Świętochłowice
Kołodziej Edward, Chybie	Swierczyński Aleksander, Sosnowiec
Konieczny Edward, Mysłowice	Swierzyński Marian, Denain Francja
Kozik Józef, Otfinów	Szewczyk Marian, Zawiercie
Krajczy Erwin, Uciszków	Szopa Jan, Siemianowice
Krawczyk Henryk, Świętochłowice	Sztuka Andrzej, Sosnowiec
Kruszyna Zygmunt, Mikołów	Szymusik Kazimierz, Sosnowiec
Kula Jerzy, Kochanowice	Taborski Jan, Płaza
Kurdziel Włodzimierz, Miękinia	Taiber Konrad, Zawadzkie
Kurda Zdzisław, Tarnowskie Góry	Talik Jan, Dankowice
Kusak Edward, Kazimierza Wielka	Tomecki Jan, Kleszczów
Kusiek Władysław, Dietrzykowice	Tyrała Henryk, Opatowice
Lach Janusz, Kraków	Walasek Tadeusz, Czeladź
Lamla Jan, Chorzów	Wichary Paweł, Nowy Bytom
Leks Kazimierz, Sancygniów	Widuch Henryk, Katowice-Panewniki
Lewandowski Ryszard, Łódź	Wieczorek Rajmund, Ruda Śląska
Ludwig Jan, Sosnowiec	Zajler Wojciech, Żąbkowice
Łomżyński Bronisław, Tarnowskie Góry	Zalitacz Jarosław, Torki
Magryś Feliks, Zabratówka pow. Rusków	Zdebel Lotar, Zabrze-Mikulczyce
Makosz Eryk, Katowice	Ziajski Zbigniew, Pohulanka
Marcinow Waclaw, Sosnowiec	Zywiólek Tadeusz, Myszków

Stopień naukowy magistra inżyniera budownictwa przemysłowego i ogólnego na Studium Zaocznym Politechniki Śląskiej w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Bigas Stanisław, Biłka Szlachecka
Dzierżon Benedykt, Rybna
pow. Tarnowskie Góry
Jankowski Krzysztof, Lwów
Koczvara Maksymilian, Giszowice

Kurek Hubert, Kochłowice
Marusa Jerzy, Sosnowiec
Nowara Karol, Pławniowice
Strómich Zbigniew, Śniatyn ZSRR
Szweida Czesław, Rybnik

Nazwisko, imię i miejsce urodzenia	Nazwisko, imię i miejsce urodzenia

Tytuł zawodowy inżyniera elektryka na Studium Zaocznym Politechniki Śląskiej w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Byczek Zygmunt, Chorzów	Ościak Zygmunt, Janów Lub.
Chwastek Tadeusz, Ustroń	Szczepański Zygmunt, Bukaczowce
Golla Mikołaj, Zwiastowice	Wieczorek Antoni, Kochłowice
Laskowski Zbigniew, Sosnowiec	Winkler Willibald, Makoszowy
Nowak Jerzy, Katowice	Zuber Wawrzyniec, Tarnowskie Góry

Stopień naukowy magistra inżyniera elektryka na Studium Zaocznym Politechniki Śląskiej w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Burek Nikodem, Brzezie	Kocurek Jan, Katowice
Chmielewski Mirosław, Ługi	Malik Henryk, Nowa Kuźnia
Grzegorzewicz Bolesław, ZSRR	Misiewicz Jan, Wilno
Grzyśka Jochim, Chłodnica	Sierżęga Jan, Nancy
Gutek Stanisław, Bielszowice	Słota Jan, Bytom
Heince Zygmunt, Tarnowa Łąka	Sołowiej Kazimierz, Jazno
Klimkiewicz Edward, Błędów	Suchoski Paweł, Chorzów
Kowak Stanisław, Lublin	Wesołowski Anatol, Tarnów

Stopień naukowy magistra inżyniera górnictwa na Studium Zaocznym Politechniki Śląskiej w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Helszer Anastazy, Łódź	Wańczyk Eugeniusz, Nowa Wieś pow. Września
Przeczek Rudolf, Szumbark Czechosłowacja	

Tytuł zawodowy inżyniera urządzeń sanitarnych na Studium Zaocznym Politechniki Śląskiej w roku akad. 1962/63 otrzymali

Magdziej Lucyna, Tczew	Mazurkiewicz Mieczysław, Iwanie Puśte pow. Borszczów

Stopień naukowy magistra inżyniera urządzeń sanitarnych na Studium Zaocznym Politechniki Śląskiej w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Brzeziński Konstanty, Piotrów pow. Bielsko	Maroń Jerzy, Siemianowice
Draguh Michał, Ostrów	Mikulski Henryk, Lwów
Fila Antoni, Łagiewniki Śląskie	Ociepka Jan, Łagiewniki
Herman Antoni, Garbierze pow. Olkusz	Szafruga Eugeniusz, Zawiercie

Stopień naukowy magistra inżyniera mechanika na Studium Zaocznym Politechniki Śląskiej w roku akad. 1962/63 otrzymali:

Baryski Lech, Sosnowiec	Mizera Józef, Buczkowice
Chmielak Władysław, Pisarzowice	Pluszczok Rudolf, Chorzów
Golis Zdzisław, Św. Stanisław pow. Kołomyja	Smalec Ryszard, Dąbrowa Górnicza
Kasner Florian, Ornontowice	Włodarczyk Jerzy, Sosnowiec

Tytuł zawodowy inżyniera mechanika na Studium Zaocznym Politechniki Śląskiej w roku 1962/63 otrzymali:

Cholewa Jerzy, Bielsko-Biała	Jakubiński Marian, Żmigród Nowy

SKOROWIDZ NAZWISK

Abłamowicz-Ledwoń Jadwiga 36, 121, 251 Acedański Kazimierz 7 Adamczyk Anna 11 Adamczyk Eugeniusz 13 Adamczyk Jan 128, 138, 237, 262 Adamczyk Jan 129 Adamczyk Roman 200 Adamek Ryszard 189, 190, 224 Adamski Bolesław 87 Affanasowicz Krystyna 8, 16, 250 Affanasowicz Michał 142 Affanasowicz Zbigniew 132, 177, 199, 200 Albert Marian 186 Ałladia Rościsław 183, 197 Ajdukiewicz Andrzej 26, 42, 183 Anderman Feliks 32, 251, 256 Anioł Stanisław 58 Antoniak Jerzy 4, 5, 96, 259 Antoniak Kazimierz 177 Askoldowicz Halina 15, 179 Augustyn Władysław 2, 3, 127, 129, 177 Augustyniak Irena 14, 178 Badora Teodor 5, 16 Eagińska Jadwiga 58 Bajka Maria 7 Bal Stanisław 61 Balcerowicz Janusz 53 Balczarczyk Anita 14, 196 Balicki Stefan 154 Baluk Genowefa 13 Banasik Szymon 53, 58 Bandrowska Henryka 180 Bąndrowski Jan 175, 239, 264 Bańka Władysław 15, 179 Baran Marceł 5, 155, 156, 167, 239, 254 Baranowska Sonia 186, 190 Baranowski Ryszard 119, 260 Baranowski Stanisław 161 Barczyk Stefan 103, 234 Bartłomiejczyk Ryszard 26 Bartodziej Gerard 84, 258 Barton Jerzy 17 Bartoszek Stanisław 33 Bartoszewski Józef 3, 110, 111, 124, 234, 253	Barwik Eryk 12 Baston Klaudiusz 190, 197, 200 Baszak Tadeusz 13 Batsch Adam 142 Bauman Nina 7 Bąk Roman 127, 135 Bednarski Antoni 54 Bela Barbara 111 Bela Marian 25, 46, 183 Benda M. 256 Benesch Ryszard 194 Bentkowski Ryszard 106 Bereśniewicz Olga 69 Berezowska Józefa 7 Bereźnicki Olgierd 177 Berndt Aleksander 69 Berwid Irena 13 Bes Tadeusz 156 Besala Piotr 27 Białecki M. 262 Białkiewicz Henryka 68, 86, 185, 258 Białoskórska Karolina 8 Bielak Stanisław 32, 256 Bielański Konstanty 73 Bielecki Janusz 155, 163, 265 Bielowski Piotr 60, 235 Biernacka Franciszka 197, 200 Biernacki Jerzy 70, 199 Biernacki Piotr 132 Biernawski Witold 132 Biesek Ryszard 93 Biesiada Adam 200 Bieszczad Wiesław 205 Bietkowski Marian 29, 193 Bindek Alojzy 12 Binkowski Władysław 129, 199 Bistrón Stanisław 58, 177 Blachnicki Bogdan 183, 197 Błasiak Eugeniusz 53, 64, 251 Błaszczak Mirosław 132 Błaszczyński Stanisław 100 Bobak Regina 9, 15, 179 Boblewski Jerzy 30, 185, 197 Bobowski Tadeusz 46 Bochenek Wilhelm 148 Bocian Jan 57 Boczkaj Bogdan 120, 121, 122

Bodaszewska Janina 34, 135, 235
Bodaszewski Stanisław 127, 128, 135, 237
Bodzek Michał 106
Bogacka Barbara 12
Bogacka Jadwiga 10
Bogoczek Romuald 53, 54, 235
Bogucka Stanisława 69
Bogucki Antoni 4, 16, 82, 185, 222
Bogucki Zbigniew 135, 189, 262
Bohucki Jan 5
Bolek Karol 29, 154, 183, 185, 197
Bołkotowicz Maria 66
Bomar M. 255, 256
Bonder Julian 131
Boniakowski Stanisław 144
Borcz Leszek 130, 131, 189
Borecki Marcin 109
Borek Danuta 10
Borszcz Otylia 8
Borkowski Szczepan 30, 31
Borowski Zygmunt 190
Bortel Renat 109
Bortliczek Magdalena 72, 185
Bortliczek Zbigniew 24
Bory Julian 72
Boryczko Jerzy 109
Bożek Leokadia 10
Brach Ignacy 261
Brachaczek Alojzy 7
Brachaczek Albert 17
Braś Krystyna 17
Bragiel Witalis 155
Bresler Karol 20
Bretsznajder Stanisław 2, 58
Brodzki Marek 72, 185
Broszkiewicz Andrzej 119
Brożek-Brojak Maria 14, 127, 228
Brózda Jerzy 148, 263
Bruliński Zbigniew 111
Bruski Jan 69
Brzozowski Stanisław 45, 46
Brzozowski Władysław 142
Brzezińska Liliana 120, 122
Brzinczek Klaus 123
Bubel Zbigniew 66
Bubliński Jan 138
Bubnicki Franciszek 6, 11
Buć Włodzimierz 38, 126
Budzianowski Zbigniew 2, 25, 26, 32, 43, 121, 251
Bugaj Bolesław 205
Bujdo Zbigniew 17
Bujoczek Józef 109
Bukalski Andrzej 132
Bukowski Jerzy 239
Bukowski Marcin 52
Bukowski Marian 17
Bukowski Robert 183, 196, 197, 226
Bukowy Adam 19
Bula Irena 129
Bulik Elżbieta 7

Bulla Maria 60
Bulski Stanisław 36
Bura Antoni 190, 224
Burghardt Aleksandra 60
Burghardt Andrzej 175, 254, 265
Bursa Jerzy 6, 151
Burzyński Włodzimierz XXX, 30, 135
Butler Andrzej 240
Bylica Andrzej 144
Bystroń Henryk 189, 190, 224

Cais Jerzy 114
Cembrzyńska Stanisława 111
Cerowski Zenon 70, 200
Chaberko Zbigniew 177
Chałat Józef 82
Chamoń Janina 7
Chatel 240
Chemińska Krystyna 13
Chlipalski Tadeusz 52, 110, 111, 114, 115, 196, 226, 260
Chmielewska Anna 56
Chmielewski Janusz 154
Chmielniak Tadeusz 16
Chmielorz Jerzy 131, 199
Chmielowski Jerzy 117, 238, 260
Chmura Kazimierz 88, 91
Choczewski Bogdan 27
Chodakowski Mieczysław 73
Chodyniecka Lidia 91
Chojnacki Józef 110, 111
Cholewa XXIV
Chomiakow Anatol 3, 16, 58, 246, 252
Chomczyk Włodzimierz 160, 263
Chrobak Bronisław 183, 197
Chruściel Romuald 70, 71, 204
Chudek Mirosław 88, 94, 236
Chwalczyk-Stebel Jolanta 54
Chwalibóg Henryk 67, 126
Chwiłoc Piotr 154
Chycki Marian 96
Ciężyński Wojciech XXIV
Ciba Jerzy 119, 260
Cichoń Jan 161
Cichowska Regina 26, 50
Cichowska Zofia 68, 72, 258
Ciebiera Maria 129, 200
Ciechanowska Joanna 119
Ciechanowski Zygmunt 2, 164
Cierpisz Stanisław 109, 190, 224
Cieśla Stefan 30, 31, 183, 235
Cieślak Longin 130
Cieślak Lucja 16, 138, 250, 262
Cieślak Zenon 10
Cieślewicz Lucyna 7
Cieślicki Jacek 100
Cioch Jadwiga 58
Cisek Władysława 66
Cisowski Adam 175
Cisowski Wiesław 175
Ciszak Eugeniusz 93
Ciszewska Maria 12

Ciszewski Waclaw 161
Creanga C. 255
Ctnrtnikow Caclar 255
Cudzik Włodzimierz 93
Cybulska Krystyna 15, 179
Cybulski Waclaw 88, 89, 105, 252, 258
Cyganek Roman 11
Cylke Zofia 48
Cypior Anna 12
Cypior Fryderyk 12
Czajkowski Zygmunt 26, 33
Czapla Joanna 8
Czaporowska Helena 90, 259
Czarkowska Anna 234
Czarnecka Maria 131
Czarnecki Leszek 72
Czarnecki Stanislaw 96
Czarny Zdzislaw 257
Czechowicz Zbigniew 80, 185
Czelny Kazimierz 54
Czepiel Józef 144
Czerner Andrzej 189
Czerniec Jerzy 119, 260
Czerny Zdzislaw 205
Czyż Gizela 15, 179

Ćwiek Jerzy 236
Ćwienk J. 82
Ćwik Remigiusz 128, 129, 193, 199
Ćwik Teresa 7

Daft Anna 124
Daft Leszek 11
Danel Antoni 17
Dalewski Zbigniew 33
Dankmeyer Hugon 186, 190, 200
Dargiel Jan 17
Darlewski Jan 128, 132
Darnikiewicz Tadeusz 123, 260
Dawidowicz Stanislaw 156
Dąbrowa Jerzy 84, 186
Dąbrowska Lidia 100
Dąbrowski Jerzy 132
Dąbrowski Otton 131
Dąrnbska Stanisława 11, 16, 250
Delebiński Waclaw 109
Denkiewicz Jerzy 26, 42
Depta Irena 13
Dereń Józef 138
Deszberg Edward 15, 178
Dębiec Jan 177, 264
Dębska Antonina 54
Dietrych Andrzej 160, 263
Dietrych Janusz 5, 89, 108, 154, 155,
156, 159, 160, 199, 237, 263
Dihm Alina 15, 179
Dirycz Tatiana 7
Dłotko Tadeusz 186
Dobrowolska Jadwiga 84
Dobrzańska Irena 79
Dobrzyńska Emilia 26, 32
Domiczek Czesław 62

Domino Michał 125
Donimirski Andrzej 205
Dorosz Łukasz 22
Drab Maciej 183, 184
Draga Walter 120
Drak Bronislaw 68, 75
Dramski Stanislaw 96
Drewniak Maria 7
Drygiel Alicja 12
Drygiel Jan 130
Drzymała August 8
Dubiel Władysława 12
Dubik Krystyna 129
Duda Franciszek 177
Duda Gertruda 15, 179
Dudek Bronisława 7
Dudek Henryk XXIV, 32
Dudukowicz 255
Durczyński Bronislaw 186
Duszyński Zbigniew 126
Dutkiewicz Helena 7
Duźniak Stanislaw 90
Duźniak Zofia 90
Dyba Karol 27
Dydacki Zbigniew 79, 185
Dykacz Roman 2, 88, 89, 95
Dykas Helena 8
Dymitrow D. I. 255
Dynerowicz Tadeusz 11
Dzbańska Teresa 144
Dziedzic Stanislaw 160
Dziewięcki Zygmunt 56, 257
Dzięciołowski A. XXIV
Dzija Lucyna 12
Dziulak Tadeusz 154, 155, 156, 169
Dziura Bernard 96
Dziura Tadeusz 96

Eker Leszek 133
Engel Franciszek 5, 67, 91, 189
Engel Maria 15, 179
Englisch Gerard 12

Fabian Eryka 8
Fabrykowski Kazimierz XXIV
Falkiewicz Mieczyslaw 73
Felis Marta 12
Ferdyn Zdzislaw 33
Ferenc Michał 161
Ficki Zdzislaw 156, 163, 177, 199
Fidelski Roman 153
Fiegler Bernard 6, 11
Filasiewicz Klaudiusz 151
Fischer Władyslaw 10, 170, 177
Fischer Ewa 161
Fjałkowicz-Jeziorska Krystyna 180
Flach Aleksander 154, 159
Flakowicz Józef 110, 111
Fligier Krzysztof 50
Flisowski Andrzej 69
Fober Stanislaw 107
Foelker Günter 12

Foerster Werner 60
 Foit Marcin 100
 Folge Marian 58
 Folwarczny Bronisław 107
 Folwarczny Józef 155, 156, 157, 234
 Fonferko Maria 15, 178
 Foryst Jan 4, 7
 Foryst Zofia 33
 Franczuk Franciszek 167
 Franik Inga 14
 Frankiewicz Katarzyna 38
 Franz Marta 12
 Frańkiewicz Ryszard 194
 Frączek Jerzy 21
 Frączek Stanisław 109
 Froncek Danuta 46
 Froncek Jadwiga 9
 Froń Zygmunt 197
 Froński Jacek 17
 Frühauf Danuta 12
 Frühauf Władysław 135
 Frychel Ludwik 60
 Frycz Andrzej 103, 236, 252
 Fryczkowski Erazm 89, 109
 Frylik Alfred 5, 105, 189, 258
 Fryze Stanisław 2, 72, 234
 Furman Mieczysław 5, 10
 Furyk Roman 16

Gabryś Wiesław 4, 24, 68, 77, 154
 Gabzdyl Wiesław 91
 Gadowski Andrzej 9, 183, 196, 197, 220, 226, 243
 Gajewska Anna 55
 Gajewska Elżbieta 7
 Gajewska Krystyna 7
 Gajewski Jan 236
 Gajewski Zdzisław 197, 199
 Galanka Józef 2, 94
 Gałązka Bronisław 11
 Gałązka Monika 7
 Gałek Kazimiera 7
 Gałuszczyński Julian 9
 Gałuszczyński Mieczysław 8
 Gałzińska Irena 8
 Garcorz Wiktor 190, 200
 Garusiński Mieczysław 58
 Garz Karol 5
 Gasztych Dionizy 54, 60
 Gawarecki Sławomir 144
 Gawroński Józef 144
 Gawryś Tadeusz 160, 193
 Gąsiorek Zenobiusz 41
 Gdula Stanisław 156, 237
 Gembalski Jerzy 84
 Gerlińska Jadwiga 9, 179
 Gessing Ryszard 19, 185
 Gębicki Zbigniew 104
 Gębka Alina 12
 Giedych Ludmiła 26
 Gielata Ernest 155, 161
 Gierek Adam 144

Gierek Edward 240
 Gierzyńska Józefa 11
 Gil Barbara 46
 Gilewski Tadeusz 178
 Gisman Władysław 109
 Giza Alicja 13
 Glat Bernard 200
 Glazer Maria 13
 Glinka Henryk 54
 Glinka Jadwiga 55
 Glinka Tadeusz 75
 Glinkowski Tadeusz 15, 170
 Glińska Henryka 84
 Gliszczyńska Zofia 180
 Gluziński Władysław 89, 109
 Glüksman Stanisław 190
 Gładysz Edmund 80
 Gładysz Maria 15, 178, 204
 Głąbik Józef 25, 41
 Głodo Marian 159, 193, 199, 265
 Głomb Józef 3, 4, 25, 26, 43, 45, 233, 234, 251
 Głowala Helena 15, 179
 Głowania Jerzy 129, 135, 235
 Głuszczak Łukasz 189, 190, 224
 Gmyrek Joachim 70
 Gnot Witold 64
 Goc Wiesław 86
 Godula Józef 16, 249
 Gogolak Brygida 119
 Gogolewski Zygmunt 2, 3, 4, 68, 69, 75, 80, 233, 252, 258
 Golański Henryk 240
 Golczewska Gabriela 175
 Golczewski Feliks 75
 Golonka Antoni 15, 16, 179
 Gołębiowski Stanisław 54, 62
 Gomola Albina 13
 Gmułska Helena 11
 Gon-Dzi Cun 236
 Gop Robert 194
 Gorczyca Alicja 61
 Gorczyca Józef 234
 Gorecki Wilhelm 194
 Gorki Józef 55
 Gornik Dieter 61
 Gosiewski Krzysztof 22
 Gostkowski Kazimierz 2, 67, 68, 70, 71, 205, 235
 Goszczyńska Hanna 54
 Goszczyński Stefan 55, 204
 Gowin Bronisław XXVI, 250
 Górecki Józef 10
 Górniak Henryk 155, 156, 263
 Górnicka Krystyna 186, 189
 Górnicki Marek 151
 Górny Adam 66
 Górowa Halina 100
 Górski Franciszek 6, 24, 52, 67, 87, 110, 124, 154, 177, 193, 197
 Grabińska Kazimiera 54

Graczyk Czesław 87, 126, 154, 155, 156,
161, 234
Grad Zofia 56
Gregorowicz Zbigniew 5, 6, 16, 67, 110,
119, 234, 253
Grela Stanisław 108, 126, 155, 199, 264,
265
Grimlowska Karina 29
Grobert Anna 14, 25, 220, 226
Grochowska Małgorzata 53, 62
Grochowski Stanisław 54, 204
Grosse Zbigniew 18
Grossman Andrzej 3, 67, 110, 111, 117,
196, 203, 226, 235, 260, 261
Grotowski Henryk 12
Gruszczyński Mieczysław 60
Gruszka Eugeniusz 41
Gryboś Ryszard 4, 135, 199
Grychowski Jerzy 164, 264
Grymowicz Stanisław 15, 178
Grzelak Bogusław 57, 204
Grzenia Henryk 77, 186, 199
Grzybowska Barbara 125, 261
Grzybowski Jacek 72
Gubała Jerzy 138
Gubrynowicz Lesław 16, 106
Guca Wanda 55
Gula Janusz 66
Gurbin Alicja 13
Guze Henryk 170
Guzicki Stanisław 153
Guzik Antoni 172
Guzik Jan 75
Guzy Emilia 138
Gużkowski Witold 6, 10
Günter Waclaw 2, 72
Gwozdecki Karol 12
Gwóźdź Gertruda 9
Haft-Szatyński Jan 109
Hagel Ryszard 73, 74, 185, 236
Hajduk Jan 102
Hajok Dorota 8
Hajok Helena 176
Hajtałowicz Tadeusz 7
Hałajkiewicz Józef 84
Hamerlak Stanisław 126
Hamberger Kazimiera 90, 259
Hanek Janina 64
Hansel Ginter 194
Hanzel Stanisław 70, 197
Haniawetz Gustaw 174
Harcuła Kazimierz 15, 178
Hat Henryk 183, 197
Haubrich Kazimierz 186, 200
Hawranek Kazimierz 6, 67, 152, 262
Heller Irena V
Hełczyński Stanisław 183, 185, 197
Herbich Stefania 15, 179
Herman Maria 69
Herniczek Waclaw 126
Hertyk Stanisław 106

Hertyk Wanda 119
Heydel Zdzisław 154
Hickiewicz Jerzy 75, 252, 258
Hippe Rita 66
Hładysz Józef 78
Hnatów Julian 7
Hobler Tadeusz 3, 67, 155, 156, 175, 237,
238, 264
Holajna W. XXIV
Holobut Stanisława 179
Holuj Krystyna XXIV
Hop Tadeusz 16, 43, 110, 111, 120, 121,
122
Hopfinger Alfred 16, 53, 60, 234
Hornik Ewelina 103
Horodecka Aleksandra 58
Horowski Aleksander 22
Hossowicz Jan 67
Hosumbek Adela 12
Hrubasik Maria 58
Hudzik Edward 19
Humnicki 129
Hurysz Jan 109
Hyla Izabela 135, 262
Ignaszewski Alfons 70
Ines Mieczysław 196, 197, 199, 226
Ines Zbigniew 84, 185, 222
Irzykowska Janina 12
Iskra Jerzy 100
Iszczukiewicz Ignacy 62
Iwanusa Alicja 8
Iwasyk Bogdan 128, 144
Izydorczyk Jan 56, 257
Jabłoński Władysław 33
Jagodzińska Maria 55
Jakowłowicz Georgij 255
Jakób Wiktor 54
Jaksa Gabriela 10
Jakubik Zofia 164
Jakubowicz Antoni 5, 127, 128, 135, 177,
162,
Jakubowska Anna 7
Jakubowski Edmund 183, 186, 197, 200
Jamicki Zygfryd 46
Jamrozik Eugeniusz 45
Janecka Otylia 12
Janicka Maria 9
Janik Hubert 96, 107
Janik Maria 179
Jankowska Urszula 11
Janoszka Bernard 119
Janowski Jan 194
Janusz Marian 1, 4, 5, 24, 25, 30, 87,
126, 235
Januszewska Maria 15, 179
Jarocki Bolesław 62
Jarosz Edward 186
Jarosz Maria 172
Jasicki Zbigniew 1, 2, 82
Jasna Barbara 70

Jaskóła Zdzisław 160, 200, 263
Jastrzębska Maria 18, 19, 72
Jastrzębski Emil 15, 179
Jastrzębski Jerzy 235
Jaworek Mieczysław 10, 205
Jaworski Jerzy 235
Jedliński Zbigniew 2, 3, 53, 66, 233, 236
Jelenik Józef 33
Jelowicki Feliks 108, 135, 262
Jendrzejek Stefan 25, 45
Jezierska Stefania 15, 179
Jędralczuk Jadwiga 117
Jędryczka Marian 189, 193, 199
Jędryczko Wiktor 94
Jochemko L. XXIV
Jodko Czesław 119
Jonasz L. XXIV
Joszko Jan 11
Joszt Adolf 2, 117, 118, 125
Jura Stanisław 127, 144, 263
Jurek Wojciech 11
Juretko Henryk 77
Jurgenson Zofia 7
Jurkiewicz Zenon 109
Jurkowski Karol 75
Jutsch Eryk 80
Juzwa Kazimierz 33
Juzwa Nina 26, 38

Kabiesz Alfred 109
Kabsa Fryderyk 130, 183
Kac Róża 15, 178, 183, 185, 189, 193, 197, 199
Kaim Zbigniew 114
Kaizer Irena 9
Kajdas Czesław 62
Kajrunajtys Ewa 30
Kajrunajtys Janusz 29, 186, 251
Kajzerek Bernard 60
Kalinowski Wiesław 30
Kaliński Stanisław 27, 69
Kalisz Leszek 190, 200
Kałkowski Tadeusz 50
Kamiński Marian 92
Kamińska Anna 180
Kamińska Barbara 60
Kamiński Andrzej 68, 69, 77, 86, 108, 236
Kamionka Gustaw 176
Kania Andrzej 29, 186
Kania Bogdana 8
Kania Euzebiusz 193, 199
Kania Marian 106, 235
Kania Teofil 186
Kaniak Gabriela 161
Kaniak Józef 160
Kapicera Robert 71
Kapusta Maria 11
Kapuściński Tadeusz 91
Karczewska Teresa 46
Karge Aleksander 97, 109
Karge Danuta 14, 88, 224

Kargol Janina 13
Karkoszka Szczepan 102
Karkowska Astryda 12
Karmiński Władysław 5, 16, 60, 177
Karnas Zofia 54
Kasperek Mikołaj 90
Kasprzycka Barbara 13, 16, 110, 250
Kasprzyk Stefan 157, 237
Kaszuba Aleksander 6, 92
Kaszuba Eugeniusz 71
Kaszuba Stanisław 114
Katlewicz Zygmunt 6, 12
Kaufman Stefan 25, 42, 43, 183, 220, 251
Kawa Józef 64
Kawalski Jan 132
Kawulok Marian 17
Kaźmierczak Janina 12
Keller Alfred 11, 12
Keller Edward 131, 204
Keller Jan 100
Kempny Adam 183, 184
Kępa Jan 154
Kiersznicki Tadeusz 6, 55
Kirschner Julian 24, 130, 186
Kierycz Włodzimierz 11
Kisiel Igor 32
Kisielow Włodzimierz 2, 4, 53, 54, 62, 252
Klatil Jiri 255
Klecan Roman 62
Kleckowski Stanisław 11
Klemensiewicz Zygmunt 176
Klich Piotr 109
Klimowicz Jan 80
Kluczny Czesław 4, 24, 68, 69, 108, 186
Kluczycki Kazimierz 4, 110, 111, 125, 261
Klus Roman 135, 199, 262
Klocek Anna 7
Klocek Władysław 7
Klosel Krystyna 179
Kłapkowska Janina 13
Kłos Andrzej 80
Kłyk Adela 82
Kniaginina Gabriel 1, 144
Knobelsdorf Włodzimierz 189, 200
Knopik Urszula 58
Knopf Marian 67
Kobel Ewa 61
Kobiela Marek 26, 50
Kobryniewicz Zbigniew 46
Kobylecki Jerzy 189, 190, 200, 224
Kobyliński Michał 70, 71
Kobyliński Zbigniew 20
Koch Irena 13
Kochoń Maria 179
Kocielska Zofia 72
Kolev Nikolai 255
Kollek Brygida 7
Kolmer Marian 10, 68, 75, 185, 222, 223
Kolon Irena 26, 29, 186, 197

Kolek Władysław 75
 Komenda Jerzy 126
 Kominek Oskaar 106
 Kompalka Jan 164
 Koncewicz Stanisław 3, 5, 16, 127, 128,
 151, 234
 Konczala Danuta 7
 Koniarek Henryk 123
 Koniczek Ewa 156
 Konopacki Marian 70, 71, 88, 108
 Konopka Adam 131
 Kończak Sławomir 70, 71, 204
 Kopacz Stanisław 5, 9, 68, 73, 185, 189,
 197, 199, 222, 233
 Kopecki 239
 Kopeć Stanisław 161
 Koppel Rudolf 45
 Kopka Jerzy 18, 20
 Korczyński Adam 53, 64
 Kordecka Barbara 12
 Korkiewicz Roman 154
 Korolewicz Teofil 54
 Korpys Konrad 183
 Kos Kazimierz 25, 45
 Kosała Barbara 69, 186
 Kosek Eugeniusz 69
 Kosmala Norbert 190, 200
 Kostowski Edward 264
 Kostowski Ryszard
 Kostrz Jan 109
 Kostyrko Jan 135
 Kostyrko Jerzy 17
 Kot Bogusław 54
 Kotiuzko Tadeusz 176
 Kotowska Izabela 8
 Kowalczyk Henryk 16
 Kowalczyk Marian 54, 204, 256
 Kowalowski Henryk 5, 16, 18, 24, 76,
 196, 258
 Kowalska Eugenia 88, 89, 106
 Kowalska Krystyna 123, 260
 Kowalski Grzegorz 128, 135, 200
 Kowalski Stanisław 119
 Kowalski Witold 53, 54, 58
 Kowol Karol 91
 Kozak Władysław 54, 60
 Kozakiewicz Mieczysław 184, 190, 200
 Kozarski Edward 109
 Kozdrój Marian 109, 190
 Kozielska Maria 129
 Koziół Kazimierz 175, 237, 264
 Koziół Jan 11
 Koziorowski Stanisław 26
 Kozłowska Grażyna 131
 Kozłowska Stefania 73
 Kozłowski Bolesław 105
 Kozłowski Henryk 178
 Kozłowski Władysław 71
 Kożuchowski Jan 238
 Kracla Maria 8
 Kracla Tomasz 7
 Krakowski Jan 57
 Kral Faustyn 193
 Krasowski Tadeusz 64
 Krasucki Florian 97, 252
 Krause Henryk 36
 Krauze Jan 87
 Krawczyk Aleksandra 30
 Krawczyszyn Stefan 171
 Krawczyszyn Szczepan 71
 Krawiec Krystyna 7
 Krot Jerzy 16
 Król W. XXIV, XXVI
 Król Wilhelm 5, 25, 26, 42, 43, 183, 220,
 251
 Królikowski Zbigniew 109, 139
 Krótki Antoni 109
 Krupa Mirosław 163, 265
 Krupiczka Roman 237
 Krupiński Bolesław 109, 237
 Krupka Danuta 235
 Kruszewski Tadeusz 237
 Kruzel Antoni 15, 60, 178, 194
 Kryowska Emilia 13, 36
 Kryowski Marian 129
 Krywult Brunon 128
 Krzeczewska Irena 8, 15, 178
 Krzoska Tadeusz 6, 88, 90, 183, 189, 259
 Krzycki Jerzy 36
 Kszystolik 105
 Krzysztofiak Tadeusz 184
 Krzyształowicz Aleksander 106
 Krzywoń Alfred 178
 Krzyżanowski Reginald 22
 Kubaczka Emilia 125
 Kubaczka Kornel XXIV, 17
 Kubala Edmund 200
 Kubala Jerzy 54
 Kubek Jerzy 68, 75, 186, 258
 Kubera-Wilczek Uta 8
 Kubiak Franciszek 11
 Kubica Michał 24, 75
 Kubica Wincenty 142
 Kucewicz Zygmunt 205
 Kuczewski Zygmunt 16, 69, 77, 185, 186,
 222
 Kuczewski Władysław V, 1, 5, 129
 Kuczyńska Maria 56, 257
 Kuczyński Henryk 259
 Kuder Stefan 15, 178
 Kudłacik Henryk 71
 Kuhl Jan 88, 89, 91, 92, 236, 237
 Kujbid Waclaw 190
 Kukla Dorota 8
 Kukla Wiesław 86
 Kukurba Hanna 5, 102
 Kukurba Krystyna 12
 Kukurba Mikołaj 109
 Kukurba Zbigniew 12
 Kula Maciej 86
 Kulaga Michał 11
 Kulczycka Maria 117
 Kulicka Joanna 119
 Kulicki Zdzisław 60

Kulik Jan 54
Kulisz Henryk 154
Kumaszka Jadwiga 131
Kunda Bronisław 142
Kuratow Teodor 194
Kurski Kazimierz 194
Kuryło Irena 148
Kuska Maria 12
Kuszka Marta 9
Kuś Lesław 194
Kuś Maria 12
Kuśmierska Danuta 13
Kuśnierz Włodzimierz 61
Kuśnierz Zdzisław 15, 178
Kutarba Kazimierz 1, 2, 3, 9, 155, 156,
167, 169, 199, 228, 237, 238, 243, 254,
264
Kuzio Barbara 70
Kwas Teresa 97
Kwaśnicki Adam 135, 262
Kwieciński Aleksander 20
Kwinta Roman 52, 126, 130, 197
Kzyzół Jan 68

Lachowicz Alfred 53, 60
Lachowicz Stefania 41
Lakwa Berta 8
Lamber Maria 8
Lamber Tadeusz 5, 97, 127, 128, 135,
177, 199, 228
Lambert Tadeusz 109, 189, 224
Langrod Adolf 167
Larysz Roman 160, 263
Laskoś Marian 132
Laskowski Janusz 100, 237
Laskowski Tadeusz 1, 3, 4, 7, 89, 100,
189, 224, 233, 234, 245, 247
Latuszek Antoni 70, 186, 190, 200
Lawera Edward 82
Lawera Irena 205
Lebiedzki Andrzej 84, 186
Ledwoń Józef XXXI, 1, 2, 3, 4, 5, 9, 25,
26, 46, 47, 256
Legeć Stanisław 114, 260
Legeżyński Wiktor 135, 235
Legierska Maria 56
Legierski Franciszek 61
Lenartowski Mikołaj 126
Lepczak Urszula 9
Lesik Wilhelm 6, 11
Lessaer Stanisław 32, 256
Leszczyński A. XXIV
Leś Jerzy 29, 186, 200, 249
Leśkiewicz Jan 109
Leśniak Aleksandra 205
Leśniński Waclaw 60
Lewandowski Jan 144
Lewandowski Lech 239
Lewandowski Romuald 196, 197, 226
Lewicka Helena 9
Lewicki Bogdan 121
Lewicki Michał 8, 15, 17, 178

Lewinowski Czesław 124
Lewkowicz Aleksander 157, 254
Libera Joanna 61
Liberus Irena 15, 179
Liberus Zygfryd 97
Librowski Stanisław 17
Linek Józef 32
Lipina Adelajda 180
Lipiński Tadeusz 87
Lipiński Zdzisław 12
Lipowczan Józef 189, 190, 224
Lipska Halina 9
Lipski Feliks 15, 178, 189, 204
Lisowski Andrzej 93
Lisowski Józef 75, 186
Litwinowicz Ewelina 84
Litwinowicz Leszek 26, 46, 186
Liziniewicz Lucyna 11
Locher Henryk 102
Loga Edmund 22
Lorber Róża 11
Lorenz Daniela 13, 53
Loska Stanisław 46
Lubelski Karol 67, 174
Lukas J 256
Lwowicz Piotr 144, 189, 193, 199

Łaba Stanisław 138
Łabęcki Mariusz 144
Łabędź Zbigniew 126
Łaniecki Witold 71
Łanowy Stanisław 26
Łazarska Irena 58
Łazarski Eustachy 70
Łączkowska Anna 7
Łodyga Urszula 14, 88, 189
Łoik Emilia 7
Łoik Ignacy 46
Łucek Helena 111
Łucyk Władysław 186
Łuczycycki Stefan 11
Ługowska Maria 5, 16, 53, 58, 204, 250,
251
Łukasiewicz Stanisław 129
Łukaszczyk Jan 66
Łukaszek Władysław 131, 177, 262
Łukaszewicz Lesław 26, 183
Łukaszewicz Monika 7
Łukiewicz Maria 7, 16, 250
Łyżwiński Ireneusz XXVI, 45, 250

Machnik Tadeusz 4, 127, 152, 177, 262
Machno Janina 7
Maciąg Danuta 180
Maciąg-Sternik Henryka 50
Maciejny Adolf 127, 138, 237, 262
Maciejowski Franciszek 205
Maciołek Krystyna 56
Macura Adam 18
Macyszyn Klaudiusz 12
Madej K. XXIV
Madej Władysław 54

Magda Marian 235
 Magosz Stefan 111, 117, 260
 Maj Dorota 7
 Majchrowicz Jan 26, 36
 Majeran Andrzej 106
 Majerski Stanisław 110, 114, 115, 260
 Majerski Zygmunt 52
 Majewski Stanisław 110, 111, 120, 121
 Majnusz Jerzy 66
 Makomaski Aleksander 151, 193
 Makomaski Maciej 160
 Maksymowicz Jan 15, 179
 Malarski Tadeusz XXII, 20, 71
 Malcharek Karol 29
 Maligłówa Joanna 127
 Malzacher Stanisław VIII, 18, 20, 109, 154, 186, 236
 Małachowski Andrzej 64
 Małek Edward 42
 Małek Maria 14, 127, 199
 Małuszyński Jan 177, 220
 Mames Jakub 42, 43, 183, 251
 Mamro Kazimierz 194
 Manasterska Hanna 66
 Mantorski Zbigniew 77
 Marcyniuk Andrzej 73, 186
 Marek Adela 9
 Markiewicz Eugeniusz 95, 253
 Markowski Adam 126, 154, 161
 Marks Eleonora 7
 Marosz Franciszek 13
 Marquart Barbara 180
 Marszał Julian 131, 204
 Martynowicz Idzi 29
 Marzec Anna 62
 Masłowski Kazimierz 64
 Mastula Albina 179
 Masztalerz Albin 69
 Maślankiewicz Andrzej 17, 55
 Maślińska Jolanta 66
 Mateja Oswald 46
 Materla Marta 58
 Mateusz Danuta 15, 179
 Matlak Róża 71
 Matkowska Aleksandra 7
 Matula Tadeusz 4, 9
 Matuła Bolesław 52, 70, 71, 126
 Matusiewicz Henryk 194
 Matusow Ryszard 11
 Matys Jerzy 56
 Maurer Franciszek 38
 Mazanek Czesław 106
 Mazanek Tadeusz 9, 127, 193, 194, 234
 Mazońska Danuta 54
 Mazoński Tadeusz 1, 2, 53, 54, 60, 203, 235
 Mazur Jerzy 20
 Mazur Krystyna 62
 Mazurkiewicz Jacek 151
 Medyńska Alicja 180
 Meissner Cecylia 7
 Mekityn Józefa 11
 Melich Alojzy 197
 Melzer Teodor 154, 167, 200, 265
 Mendera Henryk 73
 Mentel Stanisław 45
 Mercik Stefan 33
 Mermon Andrzej 177
 Meslin Zofia 130
 Michalska Jadwiga 125
 Michalska Józefa 123
 Michalski Jan 58
 Michalski Tadeusz 161
 Michajłowa Zoja 255
 Michejda Oskar 31
 Michno Krystyna 94
 Micin Maria 180
 Miciński Marian 110, 124, 259
 Mieczkowska Ewa 54
 Miedniak Władysław 243
 Mielecki Tadeusz 89
 Mientus Erhard 62
 Mierzwiński Stanisław 4, 110, 114, 115, 238, 260
 Migurska Romana 13
 Mijal Wanda 75
 Mikłaszewska Barbara 13
 Mikłaszewski Ludwik 91
 Mikołajska Urszula 61
 Mikoś Jan 26, 50, 183
 Mikołajewski Aleksander 12
 Mikos Irena 17
 Miksiewicz Kazimierz 132, 200
 Mikulec Barbara 61
 Mikulec Jan 42
 Milewska Danuta 106
 Minc Stefan 259
 Minczakiewicz Stanisław 84, 186
 Mirek Franciszek 77
 Mirska Irena 15, 179
 Mistewicz Roman 240
 Miszewski Bronisław 4, 67, 87, 109, 127, 130, 131, 177, 200, 204, 234, 261
 Miszkiel Adela 58
 Miśków Józef 109
 Miśków Ludmiła 9
 Miśniakiewicz Walery 53, 56, 204, 234, 226, 238
 Mizia-Szczepan Urszula 36
 Mizia Władysław 75
 Mochnacki Mirosław 2, 10, 16, 67, 127, 131, 177, 204, 205
 Moczowska Barbara 124
 Modrzyk Irena 179
 Modrzyk Ludwik 19
 Mola Janusz 106, 189
 Molerus Piotr 132
 Mołodecka Helena 131
 Mołodecki Jeremiasz 10, 109, 127, 132, 177, 200, 228, 234
 Morawiec Jan 120
 Morawetz Jadwiga 95
 Morytko Władysław 131, 262
 Mosler Sylwia 64

Moszumanski Bogusław 38
Moszyński Jan 70
Mościńska Irena 10
Mozer Władysław 105
Mrozowski Mieczysław 88, 96
Mróz Władysław 33, 155, 175, 238, 264
Mrózek Jerzy 5, 17, 249
Muładrzikowa Anna 255
Musiał Karol 184, 190
Musioł Danuta 15, 179
Musioł Teresa 14, 127, 193
Müller Ludwik 24, 88, 89, 97, 107, 108,
156, 177, 234, 252
Münzer Irmgarda 12
Myczkowska Maria 13
Myczkowski Stanisław 117
Mydło Władysław 15, 178

Nabzdyk Bronisława 15, 178
Naczyński Andrzej 109
Nadziakiewicz Marek 156, 169
Nagaj Andrzej
Nagy Sandor 255
Najzarek Zbigniew 55
Nanys Piotr 200
Naróg Andrzej 58
Nawara Stanisław 126
Nawratil Danuta 13, 155
Nawrocki Jerzy 189, 252
Nehrebecki Lucjan 68, 69, 79, 80, 177
Neldner Zofia 80
Nestorowicz Kazimierz 123
Neugebauer Waleria 15, 179
Niebylski Józef 12
Niederliński Antoni 22, 186, 236
Niemczycka Helena 13, 25
Niemczyk Bogumił 12
Niemczyk Łucja 14, 25, 183
Niemętowska Maria 7
Niestrój Leonard 205
Niewiadomski Jerzy 25, 32, 183, 256
Niwiński Edward 73
Niżankiewicz Zdzisław 6, 11
Niżankowski Tadeusz 10
Nocoń Aleksander 66
Noniński Christo 254
Nosowicz Bogusław 70
Nowak Alicja 8
Nowak L. XXIV, XXVI
Nowakowska Wanda 14, 68, 185
Nowakowski Julian 138, 193
Nowara Piotr 100
Nowiaszek Leonard 21
Nowińska Zofia 7
Nowomiejski Zygmunt 68, 72, 186, 234,
238, 258
Noworyta Czesława XXVI, 250

Obrąpalski Jan 77, 86
Ochab Zygmunt 96
Ochędusko Stanisław 1, 3, 67, 155,
156, 157, 161, 172, 204, 238, 254, 263

Ochoński Stanisław 29, 200
Ochot Elżbieta 106
Ogania Ter 240
Ogiolda Konrad 54, 204, 251, 256, 257
Ogrodnik Józef 15, 178
Około-Kuśak Witold 4, 5, 24, 87, 109,
154, 155, 156, 157, 238
Oksiułycz Maria 11
Oktawiec Mirosław 235
Olejniczenko Maria 119
Olewicz Emil 138, 262
Olpiński Jacek 36
Olszak Feliks 193
Olszańska Kazimiera 8
Olszewski Edward 36
Olszok Adela 14
Oniszczyk Rościśław 10
Opiola Stefan 154
Orlacz Jan 96, 259
Orłowska Irena 62
Orzechowski Zdzisław 167
Osadca Józef XXVI, 250
Osadziński Leonard 7
Osędra Kazimierz 128, 151
Ostrowski Czesław 72
Ostrowski Karol 120
Otremba Ginter 60
Otrząska Zygfryd 148
Owczarek Barbara XXIV, XXVI
Owczarek Barbara 9
Owskiński Adam 142
Ozga Michał 132

Pachole Zygmunt 160
Pachulicz Danuta 5, 152, 262
Pacześniowski Witold 12
Padkowski Edward 57, 204
Pająk Hildegarda 15, 178
Pająk Józef 102
Pajewic Milian B. 256
Pakleza Jerzy 109, 135, 189, 237
Palej Marian 29, 109, 251
Paluch Jan 110, 111, 123, 226, 253, 260
Paluch Ryszard 177
Palusiński Olgierd 19
Pałasiński Zbigniew 34
Pałka E. 258
Pałka Julian 32, 47
Pałkowska Stefania 12
Pampuch Stefan 19
Panczakiewicz Marian 193
Pankiewicz Stanisława 105
Papee Jan 177
Paprocki Kazimierz 38
Paprotny Jerzy 66
Papużyński Witold 84, 252
Parchański Józef 73, 186
Parkoła Jan 36
Parkoła Stanisława 8
Parysiewicz Witold 88, 89, 93, 234, 236,
237
Pasecki Eligiusz 73, 186

Paszek Władysław 4, 68, 69, 75, 76, 258
 Paszek Zygmunt
 Paszkiewicz Michał 1, 2, 3, 5, 25, 33,
 34, 96, 126, 233, 235
 Pawliczek Teresa 13
 Pawlikowski Stefan 2, 5, 53, 54, 58, 203,
 204, 257
 Pawliszwska-Grzesiek Aldona 7
 Pawlus Wojciech 55
 Pazdan Stanisław 7
 Paździora Józef 93
 Penno Elżbieta 11
 Peretiatkowicz Adam 190
 Petela Ryszard 4, 172, 254, 264
 Pethe Karol 26
 Petrycka Helena 125, 261
 Petryna Mieczysław 88, 102
 Petryna Władysława 7
 Pęciak Jan 102
 Pęciak Łucja 89, 189
 Pfütznier Tadeusz 48, 52
 Piaskowiecki Eugeniusz 19
 Piaskowski Jerzy 239
 Piątkiewicz Zbigniew 134
 Piątkowski Janusz 238
 Fichura Teresa 13
 Fichurski Bronisław 22
 Piechaczek Henryk 77
 Piechocki Edward 36
 Piel Daria 7
 Fieprzak Ferdynand 26, 183
 Piekarski S. 170
 Fierzyński Ryszard 200
 Fieprznik Stefan 144
 Fietek Krystyna 15, 179
 Pietrzak Janina 10
 Fietrzykowski Jerzy 43
 Pietrzyk Z. 156
 Fietrzyński Bronisław 71
 Pięciak Anna 42
 Pikoń Jerzy 57
 Pilarczyk Józef 5, 127, 128, 148, 177,
 234
 Pillich Wojciech 129
 Piotrowska Stanisława 15, 179
 Piotrowski Edmund 2, 5, 9, 68, 69, 84,
 85, 126, 243
 Piotrowski Janusz 21
 Pisz Mieczysław 4, 10, 127, 128, 142
 Piszczek Longina 64
 Pitułko Stanisław 161
 Fiwko Jerzy 24, 68, 69, 243
 Fixa J. 256
 Plamitzer Antoni 2, 8, 69, 75, 109, 232
 Plaskura Władysław 53, 57, 177
 Fleśniak Stefan 58, 204, 258
 Fleśniak Zofia 180
 Plucińska Małgorzata 14
 Pluciński Mieczysław 2, 3, 16, 24, 69,
 73, 185, 233, 236
 Pluciński Tadeusz 68, 73, 200, 222
 Pluta Ludwika 8
 Płotnicka Stefania 62
 Poborski Czesław 90, 126, 235, 253, 259
 Pochłód Adela 84
 Podgórnica Janina 8
 Podgórnica Kazimierz 94, 237
 Podkówa Józef 56, 177
 Podlacha Wincenty 73
 Podstawka Barbara 7
 Pogirska Helena 13
 Pogoda Zdzisław 4, 19, 72
 Pogorow B. 256
 Pohl Czesław 11
 Polański Wacław 7
 Polek Zygmunt 200
 Poloczek Werner 106
 Polok Elżbieta 10
 Polok Sonia 224
 Polityńska Maria 7, 16
 Pollo Iwo 4, 58, 204, 238, 257
 Popczyk Józef 17, 249
 Popiel Jadwiga 72
 Popiel Stanisław 132
 Popluc Wilhelm 8
 Popławska K. XXIV
 Popławski Leonard 6, 7, 17
 Popowicz Oktawian 3, 88, 89, 96, 97,
 234, 253, 259
 Porada Brygida 12
 Pordzik Alicja 7
 Postępska Irena 71
 Powroźnik Tadeusz 33
 Poziomek-Rauszer Barbara 138
 Póroła Janina 11
 Pradelok Witold 66
 Prajsnar Bronisław 53, 55, 204, 233, 238
 Prajsnar Danuta 54, 204
 Preidl Lesław 111
 Primus Bernadeta 46
 Prinzler H. 255
 Próchnicki Józef 117
 Prugar Eryk 155, 156, 169, 170, 199
 Prugar Karol 71
 Prynda Barbara 9
 Prynda Kazimierz 124
 Prynda Tadeusz 7
 Przegaliński Stanisław 127, 128, 138,
 262
 Przemski Jan 131
 Przetocki Kazimierz 126
 Przybylak Franciszek 26
 Przybyła Franciszek 6, 70, 71, 235
 Przybyła Hubert 41
 Przybyła Iwona 54
 Przybyła Róża 13
 Puchalik Marian 71
 Puchała A. 76
 Pudełko Krystyna 144, 263
 Pudlik Roman 110, 111, 120, 121
 Pukas Tadeusz 5, 9, 53, 54, 203, 204,
 233, 234, 238, 243, 257
 Purzyński Ryszard 160
 Puszer Andrzej 5

Putko Henryk 42
Pyszczyńska Ewa 13
Quenard Janina 7
Quenard Maria 11
Raba Jan 20
Rabsztyn Jerzy 52, 88, 89, 94, 189, 224
Rabsztyn Józef 131, 193
Rabus Józef 151
Radwański Henryk 1, 2, 5, 127, 128,
129, 130, 152, 177, 197, 199, 254, 261
Radwański Jan 167, 238
Rafalski Waclaw 194
Rak Eugeniusz 111
Rakoczy Teresa 13
Rakowska Helena 66
Rambuszek Alfred XXXI, 10, 16
Raseew S. 255
Ratuszna Małgorzata 12
Ratuszny Szymon 11
Rączka Jan 239
Rechul Łucja 9
Rediger Helmut 254
Regulski Waclaw 3, 6, 88, 89, 104, 234
Reich Karol 107
Reiman Maria 7
Reska Gerd 69
Reszkiewicz Ryszard 17
Robakowski Marian 6, 36
Robakowski Tadeusz 154
Robu V. 255
Rogowski Władysław 57
Rogulska Helena 13
Rojek Bronisław 36
Rokita Jerzy 164
Rokita Urszula 7, 106
Rokita Zdzisław 100
Romer Edmund 2, 3, 18, 21, 24, 74, 186,
233
Roselt Gerhard 255
Rosiek Mieczysław 109
Rowiński Leon 5, 25, 26, 36, 50, 126,
154, 200, 233, 251
Rowiński Stanisław 132
Rozewicz Józef 131, 167, 237
Różycki Adam 75, 258
Ruczajewski Jacek 70, 109, 185, 193
Ruda Gertruda 13
Rudy Edward 138, 235
Rumansdorfer Tadeusz 105
Rusiecka Janina 11
Rusinek Józef 84
Ruszowski Jerzy 87
Rut Ryszard 75
Rutkowska Krystyna 13, 18
Rutkowski Krzysztof 237
Rybka Tadeusz 194
Rychlicki Wiesław 186
Rydet Zofia 38
Ryglewski Jan 26
Rynik Jan 104

Rytel Kazimierz 237
Rzepka Wiktor 96, 234
Rzuchowska-Ujma Janina 236
Rzytka Jan 106, 258
Sajdok Władysław 152, 249
Sakić Nikol 256
Saklak Bolesław 88
Sakwa Waclaw 127, 128, 144, 177, 234
Salbert Jerzy 138
Salcewicz Józef 53, 54, 61
Salwińska Ewa 55
Samborowski Stanisław 6, 11
Samborski Andrzej 205
Samek Irena 8
Samsonow Leonid 132, 200
Sawicka Genowefa 7
Sawicz Zbigniew 75
Schmidt J. 255
Scholz 255
Sedlak Stefan 131, 177, 193, 262
Sedlak Władysław 167, 170, 254, 265
Senkała Józef 22
Sentek J. 156
Serafin Feliks 184
Serafin Lucyna 180
Serwatiuk Jadwiga 7
Setkowicz Stefania 180
Seydak Wiktor 82, 236
Sdrowak Barbara 13
Sianos Juliusz 128, 148
Sidwa Andrzej 55
Siedlecki Roman 6, 11
Siekierzyńska Halina 123
Siemianowski Jan 132
Siemiński Józef 131
Sierżant Alicja 24
Sikora Anna 13
Sikora Bogdan 70
Sikora Jerzy 156
Sikora Urszula 11
Sikora Włodzimierz 97
Siłka Bolesław 75
Siłka Bolesław (Sr.) 164
Siłka Wojciech 155, 167
Sinkowski Jan 93
Sitko Wojciech 30, 183, 186
Siwiński Jerzy VIII, 4, 18, 22, 77, 87,
88, 89, 97, 186, 233, 236, 252, 259
Skalmierski Bogdan 97, 128, 135, 194,
200, 238
Skalski Stefan 100
Skawińska Alicja 11
Skiba Eryk 161
Skibiński Stanisław 104, 240
Skinderowicz Bronisław 9, 10, 88, 94,
189, 224, 234
Skopowski Juliusz 75
Skorupa Marian 58
Skowron Danuta 12
Skowron Leonard 109
Skowron Ryszarda 15, 179

Skórski Kazimierz 58
Skrzywan Anna 18, 19
Skubella Irma 15, 178, 197, 204
Skulski Jan 20
Słomczyński Władysław 38
Słoniowski Kazimierz 10
Smerczek Marian
Smurzyński Stanisław 26, 29, 189
Sobala 105
Sobański Andrzej 151
Sobczyk Władysław 5, 8
Sobieraj Sławomir 56
Sobieszek Wiesław 26
Sobocik Rozalia 132
Sobocik Urszula 12
Sobocińska Danuta 66
Sobolewski Andrzej 17
Sobota Elżbieta 13
Sobota P. XXIV
Soja Jan 8
Sokalski Zdzisław 53, 56, 205, 235, 236,
257
Sokolowska Magdalena 15, 179
Sokołowski Wł. XXIV
Solecka Halina 55
Solich Józef 10
Solińska Janina 7
Sollorz Jerzy 106
Sołtys Bogusław 104
Sonntag Willy 255
Sorokowski Grzegorz 167
Sorotowicz Lidia 7
Sosna Anna 13
Sowiński Zbigniew 29, 200
Sówka Józef 100
Specjał Wiesława 62
Specjał Zygmunt 62
Spyrka Janina 123
Stachowski Franciszek 10, 243
Stachurski Juliusz 97
Stalica Adam 154
Stan Jadwiga 13, 16, 250
Stanek Jerzy 104
Stanek Leon 7
Staniek Leopold 109
Stanienda Rajmund 109, 190
Stanikowski Aleksander 12
Stanisławska Olga 7
Staniszewski Jan 130, 131, 235
Stankiewicz Marian 12
Stankiewicz Zofia 70
Starczewska Wanda 60
Starczewski Marian 4, 5, 16, 46, 47, 204,
257, 258
Starczewski Wiesław 12
Starosolski Jan 161
Starosolski Włodzimierz 42, 43
Stasiaczek Maria 111
Staszczuk Jerzy 17
Stattler Anna 77
Staub Fryderyk 1, 2, 4, 127, 128, 135,
138, 237, 262

Stefan Jadwiga 8
Stefaniak Krystyna 8, 16, 250
Stefanko Zbigniew 16, 110, 111
Stefańska Antonina 13
Stein Zbigniew 236
Stęplewski Marek 24
Stępniewski Tadeusz 68, 69, 84, 186, 233
Stobiński Jerzy 109
Stodulski Eugeniusz 105
Stokłosa Henryk 154
Stolarz Jan 26
Stolarzewicz Andrzej 66
Strojek Jerzy 70, 71, 204
Stronczak Wojciech 236, 257
Stroniak Janina 12
Strömich Marian 88, 102, 154, 189, 200
Strömich Teresa 16; 106
Struzik Czesław 194, 200
Strychalski Józef 200
Strycharczyk Teresa 167
Stryszowska Halina 55
Strzelczyk Helena 46, 120
Strzyżewska Maria 13
Studziński Andrzej 107
Stupera Adam 64
Styrylska Bożena 13, 127
Subbotin Borys 14, 178, 200
Suchanek Ginter 69
Sucharda Edward 55
Suchodolska Genowefa 8
Suchodolski Włodzimierz 8
Suchorab Krystyna 15, 178
Sucin G. 255
Suckel Józef 194
Sufragan Wanda 12
Suleja Barbara 70
Sulimowski Zdzisław 25, 42, 251
Sulwiński Stanisław 26, 29
Supruniuk Zofia 11
Surowiec Marek 109, 253
Suschka Alina 123
Suszka Pelagia 26
Suszyńska Jadwiga 14, 222
Suwińska Teresa 119
Suwiński Jerzy 55
Sycz Andrzej 70, 71
Sycz Janina 58
Sygula Manfred 17
Synoradzki Zenon 123, 260
Swaryczewski Zygmunt 61
Swoboda Stefania 13
Sveba Janos 255
Syrek Mieczysław 186
Szadkowski Brunon 17, 68, 73, 186
Szafnicki Bolesław 69
Szaftron Rufin 32
Szałajko Janina 131, 204
Szałajko Kazimierz 10, 88, 105, 106, 234,
258
Szałajko Mieczysław 9
Szałajko Urszula 62, 252

Szancer Stefan 9, 25, 33, 183, 197, 220
233
Szarawara Józef 58, 238, 252
Szargut Jan 3, 5, 111, 126, 155, 156, 157,
172, 228, 254, 264
Szary Henryk 96
Szawińska Danuta 7
Szawłowski Kazimierz 161, 167, 170
Szczepaniak Edmund 1, 32
Szczepaniak Zenon 94
Szczepanik Irena 54
Szczepański Zdzisław XXIV, 154
Szczerbiński Józef 91
Szendzielorz Alfons 82, 186
Szerszeń Stanisław 1, 29
Szewczyk Maciej 142
Szewieczek Danuta 138
Szlagor A. XXIV
Szlęk Bronisław 26
Szałpka Stanisław 12
Szymdt Andrzej 17
Szonert Jan 84, 185, 222
Szostek Tadeusz 82, 186
Szota Piotr 154
Szpachowski 239
Szpilecki Józef 154, 155, 156, 176, 234
Sztwiertnia Władysław 77
Szuba Jerzy 1, 2, 3, 4, 8, 16, 53, 54, 61,
203, 233, 247, 251
Szulc Irena 8
Szuszcik Walery 5, 88, 109, 135
Szydło Maksymilian 13
Szydło Maria 15, 179
Szydło Romualda 142
Szymański Jerzy 87, 106
Szymański Jerzy (SW) 1, 127, 189, 197,
199, 234
Szymczyk Józef 16
Szymiczek Edmund 88, 93, 109
Szymik Franciszek 58, 59, 72, 82, 109,
185, 186, 222, 236
Szymonik Stefan 54, 58
Szywał Adam 111
Szyrajew Jerzy 2, 109, 127, 128, 132,
133, 177
Szwaja Renata 13
Szweda Józef 163
Szweda Monika 11
Szweda Tadeusz 18, 22, 154, 186
Szwej Czesław 75

Ścierański Klemens 163
Ślaczka Andrzej 106, 194
Śleziak Lucyna 102
Śliwa Alina 102
Śliwa Bronisław 75
Śliwa Józef 4, 25, 26, 46, 47, 126, 183
Śliwiński Zenon 15, 178
Ślusarczyk Barbara 8
Ślusarczyk Roman 10
Ślusarczyk Zofia 180
Śmiałowski Michał 1, 56

Śmiałowski Władysław 2, 25, 36
Śmieja Jan 132
Średniawa Jerzy 16, 104
Śruba Arkadiusz 25, 46
Śruba Helena 46
Świądrowski Witold 184, 197
Świder Wojciech 24
Świerczek Roman 61
Świerczyna Bernard 22, 97, 259
Świerczewska Aleksandra 58
Świerczyński Czesław 161
Świerż Tadeusz 138, 177, 199, 200
Świerżawski Tadeusz 156, 157, 238
Święcki Wiesław 79
Świtoński Eugeniusz 46
Świzdor Irena 10

Taborski Walery 240
Taniewski Marian 5, 9, 53, 54, 60, 234
Taramina Kazimierz 238
Tarnawski Aleksander 109, 190, 257
Tauer Mirosław 256
Telecka Zofia 11
Teliczek Jadwiga 152
Teodorowicz-Todorowski Tadeusz 4, 25
26, 48, 111, 126, 233
Tereszkiewicz Stanisław 56
Thomankowa Gizela 75
Thulie Czesław 38, 52, 189
Tobiasz Czesław 127, 132, 200
Todor Henryk 10, 25, 41, 183, 220, 226,
233
Todorow Radosław 256
Tokarski Bartłomiej 2, 160
Tokarz Felicjan 80
Tokarzewska Maria 236
Tomala Jan 106
Tomas Jiri 254
Tomasiak Edward 142
Tomaszewski Józef 84
Tomaszczyk Stanisław 106, 189
Tomczak Romualda 64
Tomczyk Krystyna 14, 53, 203
Tomecki Karol 109
Tomkiewicz Włodzimierz 1, 54
Tondygroch Maria 11
Topolski Jerzy 89, 96
Toroński Zbigniew 70
Toth 256
Towarnicki Bolesław 131, 177
Trochimowicz Wanda 54
Trojan Zdzisław 26, 32
Troniewski Leon 175
Troszkiewicz Czesława 1, 3, 5, 53, 54,
55, 203, 204, 205, 233, 235
Truszkowski Adam 106
Tryba Stanisław 17
Trybalski Zdzisław 5, 18, 22, 67, 186
Trytko Zdzisław 193
Trznadel Helena 7
Tuczykont Annamaria 13
Turek Wincenty 17, 56

Turłowicz Krystyna 13
Turowska Mirosława 14
Turowski Adam 31
Turteltaub Eugenia 15, 178
Tyczyński Kazimierz 155
Tyrlik Tadeusz 109, 142, 199, 200, 228,
263

Udrycki Aleksander 57
Ujma Janina 257
Ulatowski Wiesław 109
Umińska Lucyna 15, 178
Uroda Antonina 15, 179
Urbanowski Jerzy 75

Wachal W. XXIV
Wachelko Tadeusz 144, 154
Wachniewski Antoni 70
Wachniewski Władysław 25, 41, 183,
220
Wachońska Teresa 10
Wachtel C. 71
Wagner A. 256
Wagner Jan 15, 179
Wagner Jan (dr) 80
Wajdowa Zofia 70, 71
Waksmundzki Andrzej 236
Wakulicz Antoni 25, 26, 27, 126
Walecka Elżbieta 15, 179
Walendowski Stefan 45
Walewski Adam 105
Walichiewicz Jan 69, 186
Walor Jerzy 9, 179
Walus Irena 12
Waluś Wiesław 16
Wałaszek Zbigniew 55
Wanacka-Marzec Alina 60
Wandrasz Janusz 172
Wandycz Stanisław 151
Wantrych Michał 29, 126, 189
Warchoł Mieczysław 5, 26, 27, 126
Warsz Mieczysław 9
Warycho Wiesława 13, 68
Wartenberg Maria 234
Warwak Józef 13
Wasilewski Ludwik 2, 64, 235
Wasilewski Piotr 53, 61
Wasilkowski Franciszek 1, 25, 41
Waszczewska Halina 110
Wawrzkiwicz Zbigniew 73
Wąsowicz Andrzej 50
Wąsowicz Zofia 176
Wąsowska Józefa 119, 120
Wąsowski Józef 2, 5, 88, 89, 102, 174
Wątorski J. 50
Wejchönig Józef 12
Werbowska Irena 60
Weseli Jerzy 45
Wessing Klaus 255
Węgiel Jerzy 6, 61
Węgierski Jerzy 52, 237
Węgrzyn Stefan 5, 18, 19, 72, 186, 233

Wieczorek Joachim 96
Wieczorkowski Jan 16, 30
Wierzbicki Adam 24, 70, 71
Wierzbicki Tadeusz 111, 117, 260
Więcek Józef 130, 131
Więckowska Helena 68, 80
Wilczek Urszula 178
Wilk Andrzej 107
Wilk Konstanty 55
Wilk Sławomir 156, 186, 200, 238
Wilk Stanisław 93
Winczewski Jacek 36
Winkler Teresa 84
Wiśniewska Maria 8
Wiśniowska Maria 19
Witkowska Barbara 58
Witkowski Andrzej 167
Witkowski Jerzy 20
Witruk Ludwik 132
Wlislowski Zygmunt 75
Włosńska Irena 13
Wodziński Bronisław 164, 254
Wojas Józef 126, 155, 159, 197, 263
Wojciechowicz Jan 97
Wojciechowski Jerzy 80, 186
Wojciechowski Witold 190
Wojda Jadwiga 14, 131
Wojnar Rudolf 12
Wojnarowski Józef 135, 237, 262
Wojsław Wiera 15, 179
Wojtala Józef 176
Wojtasik Blanka 179
Wojtkiewicz Władysław 12
Wolek Eugeniusz 8, 156
Wolek Joanna 156
Wolfke Mieczysław 71
Wolski Andrzej 77
Wolski Jan 237
Wolski Karol 84, 197
Wołotkowskiej S. A. 255
Woźniak Czesław 31
Woźniak Małgorzata 135
Wójcik Stanisław 96
Wójcik Walerian 169, 170
Wójcikowski Jan 128, 132
Wójtowicz Waldemar 175, 264
Wranik Józef 32
Wrona Włodzimierz 27
Wrona Zbigniew 49
Wróbel Zofia 12
Wróblewski Juliusz 69, 79, 80, 258
Wróblewski Mieczysław 56
Wróblewski Zdzisław 77
Wusatowski Zygmunt 127, 128, 151, 237,
263
Wydra-Marciak Aniela 132
Wygrabek Joachim 50
Wyra Szczepan 26, 30, 183, 251
Wysocki Czesław 199
Wysocki Jerzy 156
Wyspiańska Janina 161
Wyspiański Mieczysław 109, 180

Varga Imre 255
Vogel Zbigniew 109, 128, 132, 200
Zabagło Franciszek 160
Zabawski Stanisław 15, 178, 204
Zabłocki Józef 4, 16, 155, 175
Zaborowski Gustaw 237
Zaborowski Włodzimierz 62
Zaborska-Szafarz Danuta 180
Zaborski Marian 178
Zachara Józef 4, 10, 16
Zaczyński Eugeniusz 2, 110, 111, 226
Zadorożny Łukasz 90
Zadurski Walenty 12
Zagajewski Tadeusz VIII, 1, 2, 3, 18,
20, 186, 233, 236
Zakrzewski Tadeusz 70
Zalewska-Walas Krystyna 15, 178, 180
Zarański Tadeusz 1, 2, 88, 89, 97, 259
Zarębski Włodzimierz 36
Zarychta Henryk 84
Zarzycka Wanda 197
Zarzycki Jerzy 4, 9, 15, 179
Zarzycki Maciej 3, 109, 126, 154, 155,
156, 164, 165, 199, 200, 234, 254, 264
Zasoń Alfreda 11
Zastawna Łucja 7
Zawada Stanisław 41
Zawadzka Helena 7
Zawadzki Adam 5, 25, 28, 87, 126, 233
Zawadzki Aleksander V, 135
Zawadzki Józef 131
Zabik Władysław 109, 127, 138, 139, 177,
193, 194, 234, 239, 262
Zboiński Zbigniew 56
Zduńczyk-Pawełek Helena 180

Zdybiewska Maria 6, 16, 110, 111, 117,
238, 253, 260, 261
Zelek Józef 73
Zganiacz Rita 45
Zgodzińska Karolina 29, 177
Zgodziński Zbigniew 73, 186
Zieliński Jerzy 106, 194
Zieliński Julian 135, 262
Zieliński Władysław 15
Zieliński Wojciech 55, 178
Zielski Eliaz 114, 115
Ziemnicki Julian 156
Ziębik Andrzej 172
Ziębińska Ewa 7
Ziętek Jerzy 247
Zioło Józef 16
Ziółkowski Mieczysław 62
Zmaczyński Aleksander 58, 129
Znanicka Teresa 15, 178
Zrost Harald 254
Zubrzycki Władysław 96
Zwonek Jerzy 138
Zyga Krzysztof 12
Zygmunt Jerzy 102
Zysk Stanisław 200
Żelazo Czesław 194, 200
Żeleński Andrzej 80
Żeliński Jan 60, 167, 200
Żemajtis Kiejstut 239
Żemczykowska Leokadia 160
Żmudziński Kazimierz 236
Żuk Jadwiga 12
Żurowski Antoni 21
Żyliński Eustachy 27
Żytka Walery 26
Żywiec Aleksander 75

